

AUTORITATEA
DE SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ

RAPORT ANUAL

➤ AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

2014

**AUTORITATEA
DE SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ**

RAPORT ANUAL

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

2014

Notă

Raportul anual 2014 a fost analizat și aprobat de Consiliul Autorității de Supraveghere Financiară în ședința din 23 iunie 2015 și a fost înaintat Parlamentului României în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare.

Acest raport anual prezintă evenimentele din anul calendaristic 2014 și reflectă datele la 31 decembrie 2014.

Unele date statistice au caracter provizoriu, urmând a fi revizuite în publicațiile ulterioare ale Autorității de Supraveghere Financiară. Datorită rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor sau să apară mici diferențe față de variațiile procentuale indicate în grafice sau tabele.

Toate drepturile rezervate.

Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

Autoritatea de Supraveghere Financiară,
Splaiul Independenței nr. 15, sector 5, cod poștal 050092, București
TELVERDE: 0800.825.627
Internet: <http://www.asfromania.ro>
E-mail: office@asfromania.ro

CUVÂNT ÎNAINTE

„Fără discuție, 2014 va rămâne în istoria ASF, ca fiind anul începerii transformării și al reconstruirii încrederii în instituția noastră.”

Anul 2014 a însemnat pentru Autoritatea de Supraveghere Financiară debutul unui amplu proces de reconstrucție organizațională și de reșezare a instituției pe baze funcționale, compatibile cu standardele europene în domeniu.

Proiectul pe care l-am gândit împreună cu echipa ASF a însemnat pe de-o parte consolidarea capacității instituționale a Autorității, iar pe de altă parte dezvoltarea piețelor financiare non-bancare.

Fără discuție, 2014 va rămâne în istoria ASF, ca fiind anul începerii transformării și al reconstruirii încrederii în instituția noastră.

Împreună cu angajații Autorității, am pornit pe acest drum greu, dar foarte necesar, cu scopul declarat de a face din ASF o instituție de elită formată din profesioniști de prim-rang. Numai așa putem să țintim performanța. De aceea, am instituit în cadrul Autorității o cultură internă orientată spre performanță și eficiență și un sistem de management bazat pe leadership și competență. Pentru a putea reuși să ne atingem obiectivele avem nevoie de cei mai buni dintre cei mai buni.

Pe parcursul anului 2014, am făcut o selecție riguroasă a personalului existent și am deschis procesul de recrutare către piața forței de muncă pentru a atrage în echipă oameni de valoare din exterior. Am redus nivelele ierarhice de la 5 la 3 și am diminuat numărul posturilor de conducere cu peste 40%. Am stabilit un nivel al salariilor corelat cu responsabilitățile fiecărui post în parte și cu poziții similare din piață.

Astăzi, putem spune fără teama de a greși că ASF a devenit o instituție mai suplă, mai eficientă și mai performantă. La sfârșitul anului 2014, Autoritatea a realizat unui excedent de circa 18,3 milioane de lei, adică puțin peste 4 milioane de euro, comparativ cu sfârșitul anului 2013, când înregistra un deficit de 22,6 milioane de lei (circa 5 milioane de euro).

Dezvoltarea piețelor financiare non-bancare și contribuția acestora la creșterea economică au reprezentat teme importante pentru noi în anul 2014. Prin urmare, am creionat și am demarat mai multe proiecte care să susțină cele două obiective majore.

În sectorul instrumentelor și investițiilor financiare cel mai important proiect este STEAM, care vizează transformarea pieței autohtone de capital dintr-una de frontieră într-un emergentă, până la jumătatea anului 2016. Un proiect de un asemenea calibru presupune un set de obiective printre care se numără creșterea lichidității bursei; listarea pe piața de capital a participațiilor pe care statul le deține la o serie de companii importante din economia românească; dezvoltarea pieței locale de obligațiuni.

În sectorul asigurărilor, am avut mai multe proiecte importante pe care le-am început în 2014. Și m-aș referi aici la stabilirea cadrului legal pentru implementarea Directivei Solvency II, lansarea Balance Sheet Review, un proiect unic privind auditarea activelor și pasivelor bilanțiere pentru 85% din societățile din piață, precum și stabilizarea pieței RCA și îmbunătățirea disciplinei financiare în asigurări.

În domeniul pensiilor private, am lucrat la un proiect de stimulare a economisirii pe termen lung pe care l-am denumit LIFE. Acest proiect vizează evoluția și creșterea gradului de sofisticare a pieței pensiilor private în vederea întăririi capacității de plată a unor pensii în cuantumuri adecvate și sustenabile. Principalele componente ale proiectului de stimulare a economisirii prin fondurile de pensii sunt: completarea și actualizarea politicii de investiții pentru fondurile de pensii private; susținerea introducerii fondurilor de pensii ocupaționale; completarea cadrului legislativ în vederea dezvoltării fondurilor de pensii facultative.

Nu în ultimul rând, anul 2014 a fost unul foarte important pentru stabilirea unor direcții strategice în ceea ce privește protecția consumatorului. Am decis înființarea Direcției Protecția Consumatorului care centralizează și răspunde petițiilor și reclamațiilor aferente celor trei sectoare. Astfel, ASF își poate exercita în mod activ rolul de apărare a drepturilor și intereselor consumatorilor de servicii financiare non-bancare.

După cum spuneam anterior, anul 2014 a însemnat anul transformării pentru ASF. Ne propunem, odată cu încheierea acestui ciclu, ca anul 2015 să fie anul consolidării și al dezvoltării. Vrem ca ASF să devină una dintre instituțiile fundamentale care să contribuie în mod susținut la modernizarea și la dezvoltarea economică a României.

MIȘU NEGRÎTOIU

Președinte

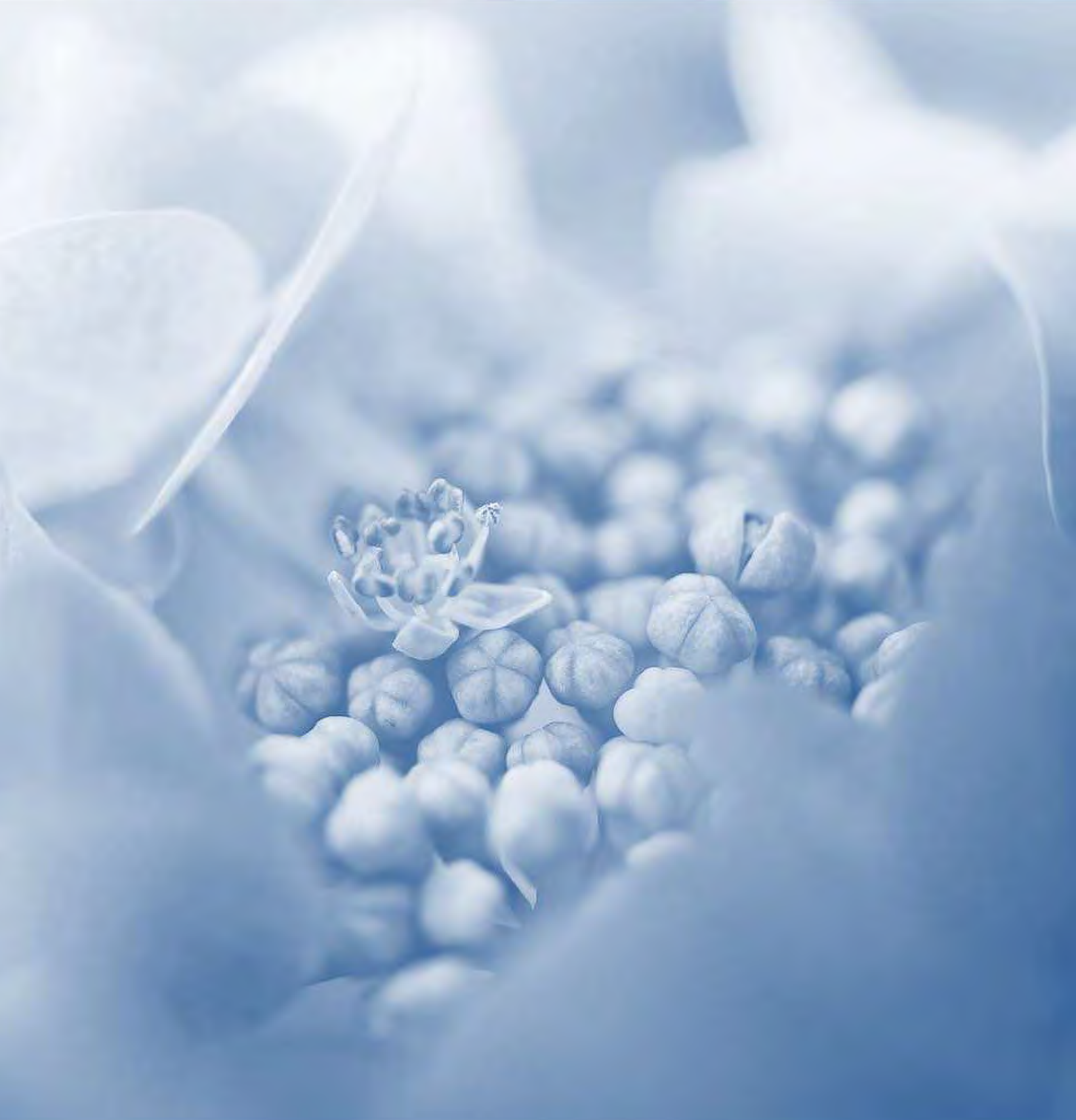

Consiliul ASF (de la stânga la dreapta): Dan Armeanu - Membru, Gheorghe Marcu - Membru, Albin Biro – Membru, Mișu Negrițoiu – Președinte, Cornel Coca Constantinescu – Prim Vicepreședinte, Ion Giurescu – Vicepreședinte Sectorul Sistemului de Pensii Private, Mircea Ursache – Vicepreședinte Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, Marius Vorniceanu – Vicepreședinte Sectorul Asigurărilor – Reasigurărilor

Cuvânt înainte	3
PARTEA I. ANALIZA EVOLUȚIEI PIEȚELOR SUPRAVEGHEATE DE ASF	9
I.1. ANVERGURA PIEȚELOR SUPRAVEGHEATE DE ASF LA SCARA ECONOMIEI NAȚIONALE	11
I.1.1. Contextul economic general	15
I.1.2. Dimensiunea piețelor financiare nebancale	28
I.2. EVOLUȚIA PIEȚEI DE ASIGURĂRI	35
I.2.1. Capitalul social al societăților de asigurare	39
I.2.2. Prime brute subscrise	40
I.2.3. Indemnizații brute plătite	49
I.2.4. Asigurări de locuințe	55
I.2.5. Rezervele tehnice	56
I.2.6. Activele societăților de asigurare	59
I.2.7. Activitatea de reasigurare	66
I.2.8. Cheltuielile de achiziție și administrare	69
I.2.9. Coeficientul de lichiditate	72
I.2.10. Solvabilitatea societăților de asigurare	74
I.2.11. Rezultatele financiare și rezultatele tehnice ale societăților de asigurare	75
I.2.12. Analiza activității brokerilor de asigurare și/sau reasigurare	77
I.3. EVOLUȚIA PIEȚEI DE CAPITAL DIN ROMÂNIA	85
I.3.1. Tendințele anului 2014 pe piețele financiare internaționale și locale	89
I.3.2. Bursa de Valori București	100
I.3.3. SIBEX - Sibiu Stock Exchange	112
I.3.4. Organismele de Plasament Colectiv	116
I.3.5. Depozitari și sisteme de compensare-decontare	123
I.4. EVOLUȚIA SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE	127
I.4.1. Pensii administrate privat (Pilonul II)	138
I.4.2. Pensii facultative (Pilonul III)	150
I.5. MECANISME DE GARANTARE	161
I.5.1. Fondul de Garantare a Asiguraților	165
I.5.2. Fondul de Protecție a Victimelor Străzii	168
I.5.3. Fondul de Compensare a Investitorilor	172
I.5.4. Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private	174
PARTEA II. RAPORT DE ACTIVITATE AL ASF 2014	177
II.1. PRINCIPALELE LINII DE ACȚIUNE URMARITE ÎN 2014	179
II.2. SECTORUL ASIGURĂRILOR-REASIGURĂRILOR	183
II.2.1. Introducere, obiective și principalele proiecte desfășurate	187
II.2.2. Supravegherea Sectorului asigurărilor-reasigurărilor	188
II.2.3. Reglementarea Sectorului asigurărilor-reasigurărilor	200
II.2.4. Autorizarea/avizarea în sectorul asigurărilor-reasigurărilor	204
II.2.5. Registre și baze de date publice sau interne pe piața asigurărilor menținute de ASF	207
II.3. SECTORUL INSTRUMENTELOR ȘI INVESTIȚIILOR FINANCIARE	209
II.3.1. Introducere, obiective și principalele proiecte desfășurate	213
II.3.2. Supravegherea Sectorului instrumentelor și investițiilor financiare	218
II.3.3. Reglementarea Sectorului instrumentelor și investițiilor financiare	237
II.3.4. Autorizarea/avizarea entităților reglementate	239

II.4. SECTORUL SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE	255
II.4.1. Introducere, obiective și principalele proiecte desfășurate	259
II.4.2. Supravegherea Sectorului sistemului de pensii private	260
II.4.3. Reglementarea sistemului de pensii private	264
II.4.4. Autorizarea/avizarea în Sectorul sistemului de pensii private	268
II.5. STABILITATEA PIEȚELOR FINANCIARE NEBANCARE	271
II.5.1. Supravegherea integrată a sectoarelor financiare nebancare	275
II.5.2. Cercetarea și analiza tendințelor, riscurilor și vulnerabilităților	280
II.5.3. Cooperarea internațională în sistemul financiar nebanca	281
II.5.4. Prevenirea spălării banilor	285
II.6. PROTECȚIA CONSUMATORILOR DE SERVICII FINANCIARE NEBANCARE	291
II.6.1. Protecția asiguraților	295
II.6.2. Protecția investitorilor pe piața de capital	302
II.6.3. Protecția participanților din Sistemul de Pensii Private	305
II.7. GUVERNANȚĂ INSTITUȚIONALĂ	307
II.7.1. Implementarea cadrului de guvernare instituțională	311
II.7.2. Managementul resurselor umane	315
II.7.3. Tehnologia Informației	318
II.7.4. Transparență decizională și informare publică	321
PARTEA III. EXECUȚIA BUGETARĂ ȘI SITUAȚIILE FINANCIARE ALE ASF ÎN 2014	323
III.1. SITUAȚIILE FINANCIARE ANUALE ALE ASF PENTRU ANUL 2014	325
III.1.1. Situațiile financiare anuale ale ASF pe anul 2014 fără FGA la 31.12.2014	329
III.1.2. Situațiile financiare consolidate ale ASF pe anul 2014 cu FGA la 31.12.2014	337
III.2. EXECUȚIA BUGETARĂ ȘI RAPORT ASUPRA SITUAȚIILOR FINANCIARE ALE ASF ÎN 2014	345
III.2.1. Execuția bugetară a ASF în 2014	349
III.2.2. Raport asupra situațiilor financiare întocmite la data de 31.12.2014	353
PARTEA IV. RAPORTUL DE AUDIT	357
PARTEA V. OBIECTIVE ASUMATE ȘI STRATEGIA ASF PENTRU 2015	365
ANEXE	371
Listă tabele	399
Listă figuri	403
Listă anexe	408
Listă abrevieri	409

PARTEA I:
ANALIZA EVOLUȚIEI PIEȚELOR SUPRAVEGHEATE DE ASF

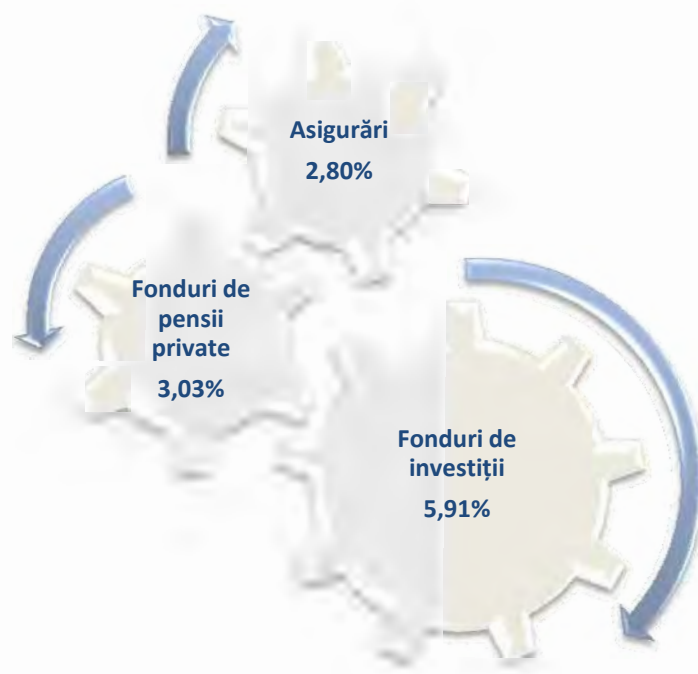

I.1. Anvergura piețelor supravegheate de ASF la scara economiei naționale

Activele sectorului financiar nebanclar au reprezentat **11,74%** din PIB în 2014.

La finele anului 2014, activele entităților din sectorul financiar nebanclar supravegheate de ASF aveau o pondere de circa **16,2%** din totalul activelor financiare.

15.227.274 contracte de asigurare în vigoare, din care **3.695.501** contracte de asigurare de viață.

4.467.956 contracte RCA, dintre care **3.411.393** emise pentru persoane fizice

6.293.142 de participanți în Pilonul II și **346.452** participanți în Pilonul III

309.296 investitori în fonduri deschise de investiții și **91.652** investitori în fonduri închise de investiții

74.571 de investitori pe bursă, persoane fizice sau juridice, române sau străine

I.1.1 Contextul economic general

I.1.1.1 Contextul economic european

Economia UE a înregistrat în anul 2014 o creștere de 1,3%, după o evoluție nefavorabilă în ultimii doi ani (stagnare în 2013, respectiv declin cu 0,5% în 2012). Economiiile statelor membre au consemnat dinamici pozitive, cu excepția Italiei (-0,4%), remarcându-se o accelerare a creșterii peste media europeană în Irlanda (+4,8%), Ungaria (+3,6%), Malta (+3,5%), Polonia (+3,4%), Lituania (+2,9%), Marea Britanie (+2,8%) și România (+2,8%). Se constată un proces de redresare mai lentă a economiei europene ca urmare a efectelor unor serii de factori, printre care măsurile de austeritate întreprinse în ultimii ani, slăbiciunile structurale moștenite din timpul crizei financiare care nu au fost depășite în totalitate, nivelul ridicat al șomajului și al datoriei guvernamentale, inflația redusă și climatul economic și social caracterizat prin incertitudini ridicate (situația financiară a Greciei, tensiunile dintre Rusia și Ucraina) ce au limitat comportamentul investițional și schimburile comerciale. Consumul privat a reprezentat principalul motor al avansului economiei europene în anul 2014, fiind susținut parțial și de exporturi.

Economia românească s-a poziționat în primele 10 state europene din punct de vedere al creșterii produsului intern brut, în timp ce statele dezvoltate ale zonei euro au înregistrat dinamici mai modeste (Franța, Germania, Spania), iar Italia a urmat o traiectorie descendentă.

Tabelul I.1.1: Creșterea economică în UE

Creșterea reală a PIB (% față de anul precedent)	2012	2013	2014
UE-28	-0,5	0,0	1,3
Zona euro	-0,8	-0,5	0,9
România	0,6	3,4	2,8
Bulgaria	0,5	1,1	1,7
Ungaria	-1,5	1,5	3,6
Polonia	1,8	1,7	3,4
Cehia	-0,8	-0,7	2,0
Germania	0,4	0,1	1,6
Franța	0,3	0,3	0,4
Spania	-2,1	-1,2	1,4
Italia	-2,8	-1,7	-0,4

Sursa: Eurostat

Datorită ritmului mai rapid de creștere comparativ cu media UE, România a progresat semnificativ în ultimii 10 ani în procesul de convergență reală. Astfel, raportul față de media UE a PIB-ului pe locuitor la PCS¹ a înregistrat un salt cu 20,5 puncte procentuale, de la 34,5% în 2005 la aproximativ 55% în 2014. În perspectivă, convergența reală a României poate ajunge la 65% în anul 2018 (Programul de Convergență 2015-2018) datorită accelerării creșterii economice prin măsurile de relaxare fiscală și stimulare a investițiilor.

Spre finalul anului 2014 contextul macroeconomic la nivel european s-a îmbunătățit pe fondul lansării planului de investiții pentru Europa de către Comisia Europeană, precum și a programului de relaxare cantitativă anunțat de BCE. Conform datelor Eurostat, toate cele patru mari economii ale zonei euro, Germania, Franța, Spania și Italia au înregistrat progrese în primul trimestru al anului 2015, ceea ce a determinat ca zona euro să avanseze mai rapid decât SUA și Marea Britanie, comparativ cu trimestrul anterior.

În aceste condiții favorabile, prognozele oficiale (Prognoza de primăvară a CE, Prognoza FMI) au anticipat consolidarea creșterii economice pe termen mediu, în ușoară accelerare la 1,7% în UE28 și 1,3% în zona

¹ Puterea de cumpărare standard (PCS)

euro pentru anul 2015, continuând la 2,1% și respectiv 1,9% în anul 2016, fiind susținută în principal de cererea externă și de relansarea cererii interne. De asemenea, se preconizează redresarea investițiilor începând din a doua jumătate a anului 2015, în special în ceea ce privește componenta achizițiilor de utilaje și echipamente, urmând o îmbunătățire semnificativă a activității în construcții la orizontul anului 2016.

Consumul privat va fi stimulat de creșterea reală a venitului disponibil al populației, determinată de cotațiile joase ale petrolului și de prețurile reduse din sectorul energetic, de îmbunătățirea perspectivelor privind gradul de ocupare și de creșterea nominală a veniturilor salariale. Cererea internă va fi sprijinită și de orientarea acomodativă a politicii monetare și de o politică fiscală neutră, dar și de implementarea planului de investiții al UE și de reformele din sistemul financiar (Uniunea piețelor de capital).

Din punct de vedere al procesului de consolidare fiscală, efortul comun al statelor membre a condus, pentru prima dată în anul 2014, la coborârea deficitului ESA2010 al UE28 sub pragul de 3% prevăzut în Tratatul de la Maastricht (2,9% din PIB pentru UE28 și 2,4% din PIB pentru zona euro). Deficite guvernamentale peste 3% au consemnat 12 state membre: Cipru (8,8%), Spania (5,8%), Croația și Marea Britanie (ambele cu 5,7%), Slovenia (4,9%), Portugalia (4,5%), Irlanda (4,1%), Franța (4%), Grecia (3,5%), Belgia, Polonia și Finlanda (toate cu 3,2%). La diminuarea nivelului mediu al deficitului UE au contribuit țările care au înregistrat excedent bugetar, prima fiind Danemarca (1,2%), urmată de Germania (0,7%), Estonia și Luxemburg (ambele 0,6%). România a ocupat locul trei ca cel mai redus deficit (1,5%) din UE, după Lituania (0,7%) și Letonia (1,4%), reușind reducerea sub 3% a deficitului guvernamental încă din anul 2012 (2,9%).

Performanțele legate de consolidarea fiscală nu s-au regăsit imediat în îmbunătățirea parametrilor de îndatorare. Nivelul înalt al datoriei publice și al șomajului rămân în continuare vulnerabilități ale economiei europene, necesitând eforturi de ajustare semnificative. Ponderea datoriei publice în PIB a urmat un trend ascendent ajungând la 86,8% în UE28 și 91,9% în zona euro în anul 2014, urmând, conform estimărilor, a se reduce gradual, cu 1,7 puncte procentuale până la orizontul de prognoză 2016, pe măsură ce inflația va crește și se va continua procesul de consolidare fiscală. În anul precedent, 16 state înregistrau un nivel al datoriei publice în PIB peste plafonul de 60% cerut de Uniunea Europeană, cel mai mare fiind în Grecia (177,1%), Italia (132,1%), Portugalia (130,2%), Irlanda (109,7%), Cipru (107,5%) și Belgia (106,5%). România s-a plasat pe locul patru (39,8%) după Estonia (10,6%), Luxemburg (23,6%) și Bulgaria (27,6%).

Rata șomajului a atins nivelul maxim în anul 2013 la 10,9% pentru UE28 și 12% pentru zona euro. Rezultatele pozitive ale reluării creșterii economice și ale reformelor întreprinse pe piața muncii s-au făcut resimțite începând cu anul 2014, conducând la diminuarea ratei șomajului la 10,2% în UE, respectiv 11,6% în zona euro. Se anticipează continuarea acestei tendinței descendente pe parcursul orizontului de proiecție, dar ajustările pe piața muncii se vor face mai lent iar rata șomajului se va menține peste nivelul înregistrat înainte de apariția crizei economice.

Riscurile care amenință perspectivele economice la nivel european sunt moderate. Creșterea economică europeană ar putea fi inferioară previziunilor actuale în condițiile accentuării instabilității geopolitice, în special generată de tensiunile dintre Ucraina și Rusia și situația financiară din Grecia. Diminuarea riscurilor ar fi posibilă în cazul producerii mai rapide a efectelor pozitive ale programului de relaxare cantitativă implementat de BCE.

De asemenea, riscurile și vulnerabilitățile sistemului financiar al UE au fost evaluate atât de FMI în Raportul de Stabilitate Financiară Globală (GFSR, publicat pe 15 aprilie 2015) cât și de Comitetul Comun al Autorităților Europene de Supraveghere (ESAs) în Raportul asupra Riscurilor și Vulnerabilităților din Sistemul Financiar European (publicat în data de 5 mai 2015). Potrivit experților FMI, în ultimele șase luni au crescut riscurile financiare globale, de la statele avansate la cele emergente și de la entitățile bancare la cele non bancare. Aceasta se datorează ritmului divergent al politicilor monetare din țările avansate (inclusiv SUA) care au început să-și ajusteze politica monetară, și zona euro și Japonia, care au inițiat noi

programe, determinând astfel creșterea de lichiditate pe piața monetară. Un efect imediat s-a văzut asupra variațiilor rapide și volatile ale cursurilor de schimb și ratelor dobânzilor, începând din luna octombrie a anului trecut. Instabilitatea financiară a Greciei și tensiunile geopolitice din Rusia - Ucraina și Orientul apropiat, ar putea crește riscul de contagiune globală, în contextul accentuării problemelor de lichiditate pe piețele respective.

În viziunea experților Comitetului comun al celor trei autorități de supraveghere, riscurile care afectează sistemul financiar al UE nu s-au schimbat în esență în ultimele șase luni, dar s-au intensificat. Deși cadrul macroeconomic s-a îmbunătățit în primul trimestru al anului 2015, fiind consemnat în prognoza de primăvară a CE, sistemul financiar continuă să fie afectat de nivelul scăzut al investițiilor, nesiguranța economică în zona Euro, creșterea economică globală modestă, nivelul scăzut al dobânzilor, prețuri volatile ale activelor, creșterea apetitului pentru risc, deteriorarea conduitei în afaceri, creșterea riscurilor IT și atacurile cibernetice.

Factorii de destabilizare de natură macroeconomică și financiară care au acționat pe piața financiară europeană în anul 2014 se vor atenua pe termen mediu prin măsurile anunțate și implementate de instituțiile financiare europene.

1.1.1.2 Contextul economic național și perspective

În anul 2014 economia românească și-a consolidat echilibrele interne și externe, pe fondul creșterii economice peste media UE, al unei politici monetare acomodativă și al unor politici fiscal-bugetare echilibrate (reducerea prin decizia BNR din 4 noiembrie a ratei dobânzii de politică monetară la nivelul de 2,75% pe an, de la 3,00% pe an, coborârea deficitului bugetar ESA și a deficitului structural sub nivelul anului precedent). Sectorul financiar s-a menținut stabil (reducerea creditelor neperformante în sectorul bancar, menținerea nivelului ridicat al capitalizării bursiere), iar dezechilibrele externe au continuat să se diminueze (deficitul contului curent s-a redus la minimumul de 0,4% în PIB, datoria externă s-a poziționat pe un trend descendent).

Avansul PIB fără contribuția agriculturii la 2,8%, comparativ cu 2,1% în anul anterior indică îmbunătățirea calitativă a creșterii economice, susținută în continuare de exporturi și de relansarea consumului privat. În același timp, inflația a încetinit semnificativ în ultimii doi ani pe fondul persistenței unei deviații PIB negative. Cu toate acestea, șomajul în rândul tinerilor a rămas la un nivel ridicat (24%), investițiile străine directe sunt încă reduse, iar infrastructura energetică și de transport rutier limitează avansul economiei.

Așteptările pozitive semnalate de stabilizarea cadrului macroeconomic intern, contextul european favorabil, măsurile de relaxare fiscală implementate anul trecut (reducerea cotei CAS suportată de angajator începând de la 1 octombrie 2014) și continuate în anul curent (reducerea TVA la produsele alimentare de la 1 iunie 2015) au condus la revizuirea prognozei macroeconomice oficiale, făcută publică în Programul de Convergență 2015-2018. Astfel, dinamica PIB a fost revizuită ascendent la 3,2%-3,4% pentru perioada 2015-2016, comparativ cu 2,8%-3,0% cât se estimase în prognoza de iarnă, iar ritmul de creștere a PIB va accelera până la 4,0% în 2018. Consumul privat va accelera la 3,4% în 2015 (față de 2,9% în prognoza de iarnă) și la 4,1% în 2018 (față de 3,4% în prognoza de iarnă), fiind depășit de investiții cu o dinamică net superioară, de la 4,5% în 2015 la 6,8% în 2018, fiind susținute și de îmbunătățirea absorbției fondurilor europene. Reducerea TVA în anul curent va avea un impact direct asupra relansării investițiilor, urmat de efectul secundar asupra pieței muncii.

Consolidarea fiscală și stabilizarea echilibrelor macroeconomice vor continua în 2015 prin ajustarea deficitului bugetar la 1,45% din PIB (inclusiv ajustorul de 0,24 puncte procentuale pentru cofinanțarea proiectelor susținute din fonduri europene) și menținerea deficitului de cont curent la un nivel redus (1,2% din PIB). Astfel, România se va situa în continuare printre primele state membre ale UE din punct de vedere

al nivelului scăzut al deficitelor. Scenariul prezentat nu include și efectul măsurilor din Codul fiscal care ar urma să fie implementate începând cu 1 ianuarie 2016, acesta fiind în dezbatere parlamentară.

Riscurile macroeconomice referitoare la șomaj, deficitul bugetar, datoria guvernamentală, sunt neutre pentru anul 2015, dar există un risc moderat pe termen mediu în privința deficitului bugetar determinat de o posibilă atenuare a conformării voluntare a mediului economic comparativ cu perioada actuală. Pe de altă parte, măsurile de relaxare fiscală și stabilitatea macroeconomică vor contribui la consolidarea încrederii investitorilor externi și atragerea de investiții străine directe care, prin crearea de locuri de muncă, vor determina venituri suplimentare și reducerea deficitului bugetar.

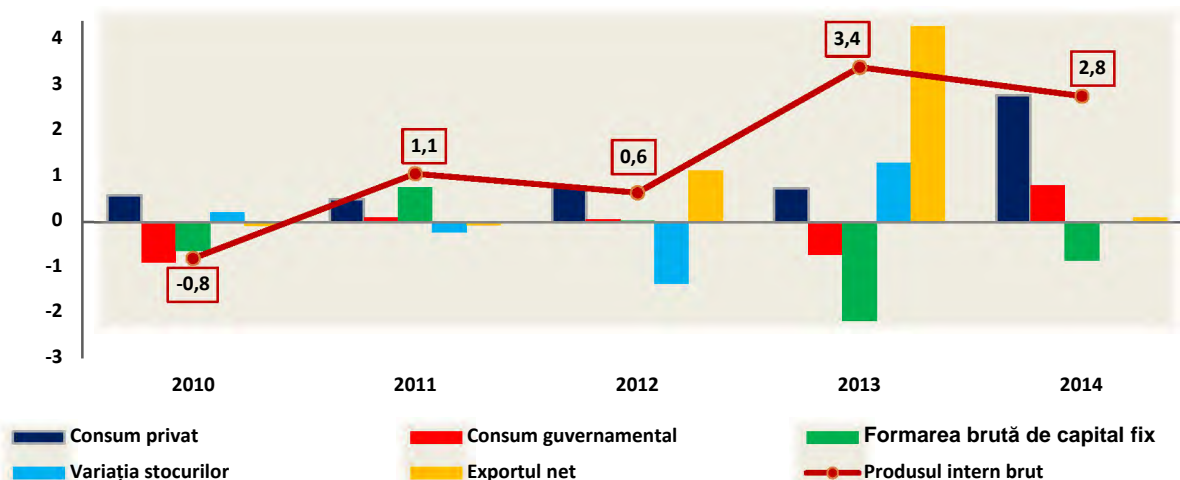
1.1.1.3 Evoluția PIB

Contribuția cererii la creșterea PIB

Anul 2014 s-a caracterizat prin expansiunea consumului privat și continuarea declinului investițiilor. Deficitul semnificativ al cererii de investiții produs în anul 2013 (în reducere cu 7,9%) s-a atenuat pe parcursul anului 2014, însă efectul acestuia a fost vizibil în primele trei trimestre. Cererea de consum a fost susținută de îmbunătățirea puterii de cumpărare a populației, în condițiile menținerii inflației la cel mai redus nivel din ultimii ani.

Avansul PIB cu 2,8% a fost determinat în principal de contribuția consumului privat (+2,8pp), în creștere cu 4,5%, comparativ cu ritmul mediu de 1,2% din anii precedenți, dar și de contribuția consumului administrațiilor publice (+0,8pp). Exportul net a avut o contribuție neutră (+0,1pp) comparativ cu anul precedent (+4,3pp), când cererea externă a jucat un rol important în evoluția economiei.

Figura I.1.1: Contribuția categoriilor de utilizări la creșterea Produsului intern brut

Sursa: INS, calcule ASF

Deși în ultimul trimestru formarea brută de capital fix a revenit pe creștere (+1,4%), acest aport a fost insuficient pentru a îmbunătăți media anuală. Astfel, pe ansamblu, formarea brută de capital fix s-a redus în volum cu 3,5% având o contribuție negativă la creșterea PIB, dar la o amplitudine redusă (-0,8pp). Investițiile nete realizate în economia națională, raportate de agenții economici (nu conțin activități de economie ascunsă) s-au redus cu 3,1% comparativ cu anul precedent, pentru ambele componente relevante: lucrările de construcții noi cu 3,2%, respectiv utilaje (inclusiv mijloace de transport) cu 6,4%.

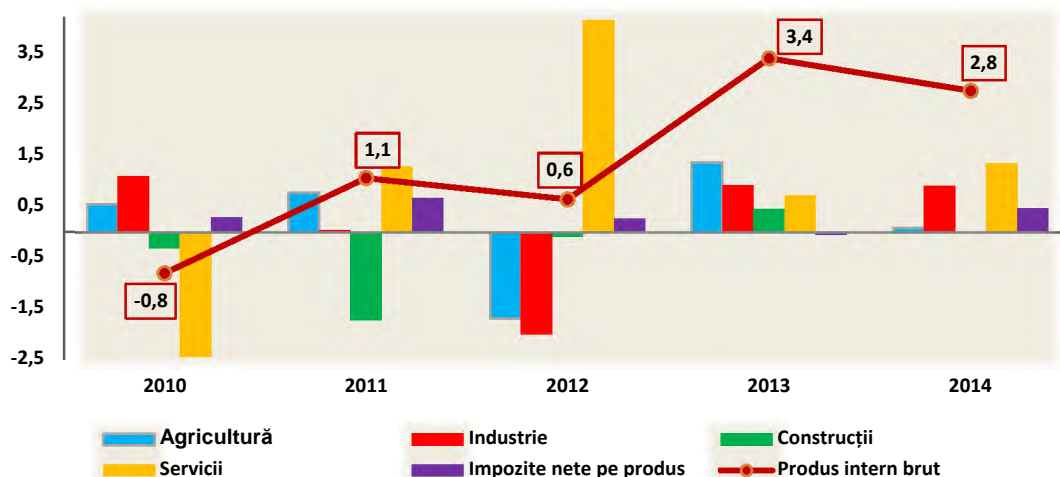
Investițiile caracterizate de formarea brută de capital fix, care cuantifică și elemente de economie ascunsă, au atins în anul 2008 maximum de 38,4% din PIB, ca urmare a boom-ului imobiliar, dar ulterior s-au ajustat la media de 27% în perioada 2009-2012, prin „curățarea” unor elemente speculative. Deși ponderea acestora în PIB s-a redus semnificativ la 22% în prezent, totuși se plasează în continuare peste nivelul mediu al UE

(19,3%). Principalele componente investiționale ale cererii provin din sectorul construcțiilor și al mașinilor și echipamentelor de transport, o structură care este specifică țărilor cu venituri medii.

Contribuția ofertei la creșterea PIB

Pe partea ofertei, creșterea economică în anul 2014 a fost susținută de industrie și servicii. Contribuțiile agriculturii și construcțiilor au fost neutre, deși anul anterior agricultura a jucat un rol important în avansul economiei (contribuție cu 1,4pp la creșterea globală de 3,4%). Agricultura deține o pondere redusă în PIB de 4,7%, însă variațiile sale conjuncturale au influențat vizibil rata de creștere a PIB în perioada post-criză 2010-2013, situația fiind valabilă atunci când dinamica economiei este redusă (sub 3%-4%).

Figura I.1.2: Contribuția categoriilor de resurse la creșterea Produsului intern brut

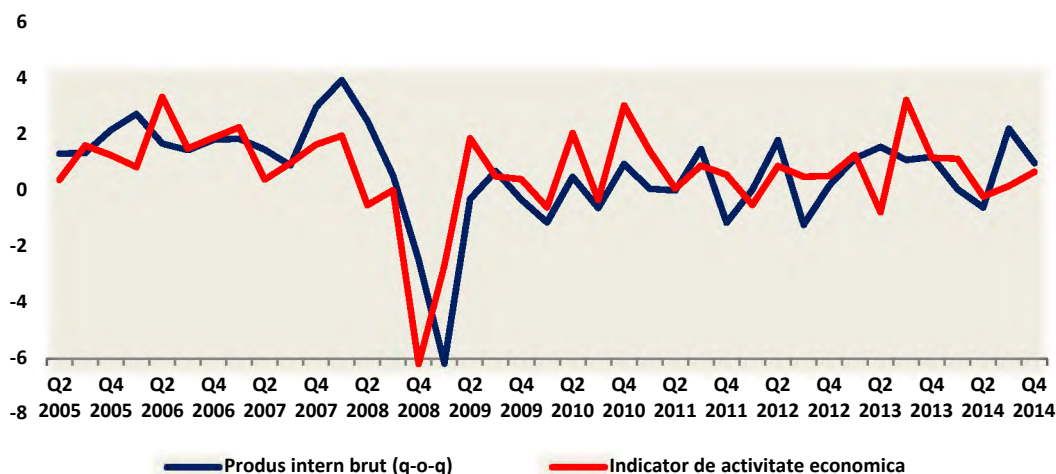

Sursa: INS, calcule ASF

Contribuții importante la avansul PIB în anul 2014 l-au avut industria (+0,9pp), impozitele nete pe produs (TVA, Accize) (+0,5pp), informațiile și comunicațiile (+0,4pp) și activitățile din comerț, transporturi, restaurante (+0,3pp). Sub-sectorul serviciilor de intermediari financiare și asigurări și-a redus valoarea adăugată brută cu 2,7%, contribuția sa la dinamica PIB fiind de -0,1pp. Producția industrială a atins un anumit nivel de „saturație” în anul 2014 remarcându-se atenuarea rapidă a ratei de creștere anuale (de la +10,2% în trimestrul I la +2,4% în trimestrul IV), ca urmare a evoluției descendente a industriei energiei electrice și termice (reducerea activității cu 6,8% în trimestrul III, respectiv cu 7,8% în trimestrul IV).

Activitatea economică

Figura I.1.3: Dinamica indicatorului de activitate economică și a PIB trimestrial

Sursa: INS, calcule ASF

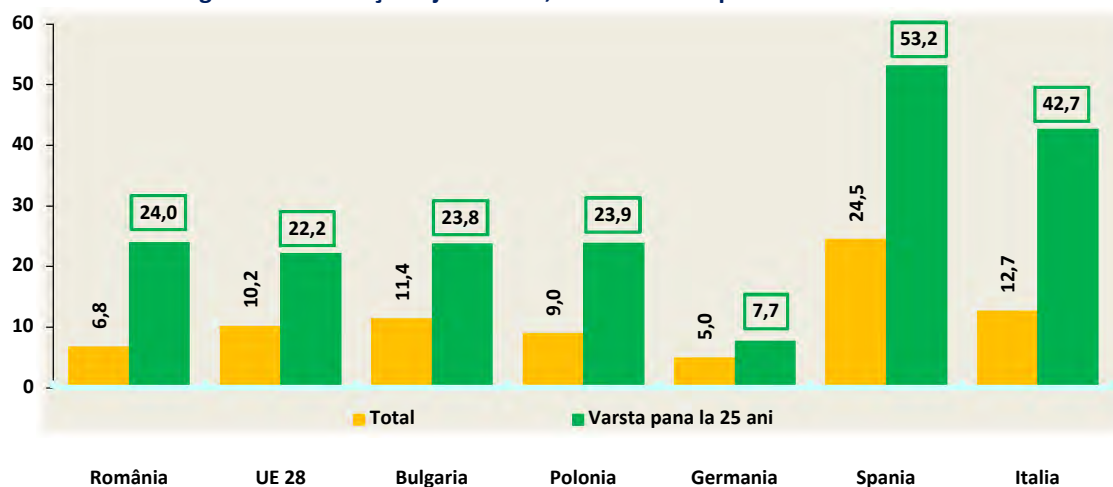
Indicatorul de activitate economică² este calculat pe baza indicatorilor publicați lunar de către INS, are o frecvență lunară și oferă informații despre evoluția economiei. Deoarece indicatorul utilizează serii de date care intră în componența PIB, estimările obținute sunt prognoze în timp real ale PIB trimestrial real („nowcasts”). Testele de validare aplicate au arătat că pentru perioada analizată de noi indicatorul de activitate economică explică circa 67% din dinamica PIB real (q-o-q).

Avantajul utilizării indicatorului de activitate economică este că prezintă o estimare rezonabilă, cu frecvență lunară, a dinamicii din prezent (în timp real) a activității economice, spre deosebire de utilizarea PIB care se calculează de INS doar o dată la 3 luni și este publicat cu o întârziere de aproximativ 2 luni față de data de referință.

I.1.1.4 Șomajul, productivitatea și câștigul salarial

Pe piața forței de muncă se constată evoluții pozitive ale ocupării și șomajului în anul 2014, ca urmare a creșterii industriei prelucrătoare, dar și a contribuției sectoarelor de comerț și servicii în a doua jumătate a anului. Rata șomajului BIM a scăzut la 6,8% față de 7,1% în anul precedent, tendință care va continua în perioada următoare, pe fondul rezultatelor pozitive anticipate în sectoarele de comerț, servicii și construcții. Șomajul se menține ridicat în rândul absolvenților învățământului mediu și scăzut (7,9%, respectiv 6,9%) comparativ cu absolvenții cu studii superioare (5,8%), iar persistența șomajului foarte ridicat (24%) în rândul tinerilor (15-24 ani) rămâne una dintre cele mai importante vulnerabilități.

Figura I.1.4: Rata șomajului în UE, din care tineri până în 25 de ani

Sursa: Eurostat

Rata șomajului relativ redusă plasează România în primele 10 state europene, pe primele locuri situându-se Germania (5,0%) și Austria (5,6%). Media europeană a fost influențată negativ în ultimii ani de șomajul ridicat din economiile dezvoltate precum Spania, Italia și Portugalia. Șomajul în rândul tinerilor a devenit o vulnerabilitate a pieței muncii europene, în special zona euro, în Grecia și Spania atingând nivelul record de 52%-53%.

Piața muncii s-a evidențiat în anul 2014 prin revenirea pe creștere a populației ocupate și majorarea ratei de ocupare cu 0,9 puncte procentuale față de anul anterior, la nivelul de 61%. Creșterea ocupării cu 75 mii de persoane s-a datorat compensării a două tendințe: absorbirea a 120 mii de persoane ocupate în

² Camacho, M., & Perez-Quiros, G. (2010). Introducing the euro-sting: Short-term indicator of euro area growth. *Journal of Applied Econometrics*, 25(4), 663-694.

activitățile neagricole (industria prelucrătoare, comerț, restaurante, servicii pentru întreprinderi) și restrângerea forței de muncă din agricultură cu 45 mii de persoane. Schimbarea structurii și tendința de echilibrare a creșterii economice a condus și la un flux important de salariați (inclusiv cei din economia ascunsă) de circa 104 mii în plus față de anul 2013, comparativ cu diferențele din anii anteriori semnificativ mai reduse (+11 mii în 2013 și +36 mii în 2012). Surplusul de salariați conține o distribuție neuniformă, cu o densitate în zona veniturilor reduse, așa cum se constată din specificul angajărilor derulate în sectoarele respective.

În România, rata de ocupare continuă să fie printre cele mai scăzute din UE corespunzător unei rate de inactivitate ridicate. Dificultățile cu care se confruntă piața muncii sunt emigrația, scăderea populației în vârstă de muncă datorită îmbătrânirii, subocuparea în activitățile din agricultură, în special în gospodăriile de subzistență unde gradul de volatilitate al ocupării este semnificativ, afectat de factorii sezonieri. Ponderea populației ocupate din agricultură în total s-a menținut stabilă în perioada 2008-2014, fluctuând în jurul valorii de 25%, dar ponderea valorii adăugate a acestei activități în PIB s-a redus gradual de la 5,8% la 4,7%.

Tabelul I.1.2: Populația ocupată și numărul mediu de salariați (inclusiv economia ascunsă)

(mii persoane)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Populația totală *	20537,8	20367,4	20246,8	20147,7	20060,2	19985,8	19947,3
Populația ocupată **	8882,2	8804,7	8306,7	8139,4	8221,6	8178,9	8254,4
Numărul de salariați **	6308,3	6206,2	5643,8	5690,6	5726,3	5737,2	5841,3

Sursa *: INS; Eurostat (Populația rezidentă la 1 iulie)

Sursa **: Eurostat (ancheta AMIGO, vârstă cuprinsă între 15-64 ani)

Îmbunătățirea condițiilor de pe piața forței de muncă în anul 2014 (revenirea ocupării pe creștere, rata șomajului în scădere, avansul puterii de cumpărare) a fost însoțită de încetinirea ritmului productivității muncii. Totuși, modelul de evoluție este unul echilibrat, toți cei trei indicatori relevanți (productivitate, ocupare, câștig salarial) având o dinamică pozitivă.

Figura I.1.5: Dinamica principalilor indicatori ai pieței forței de muncă

Sursa: INS, Eurostat, calcule ASF

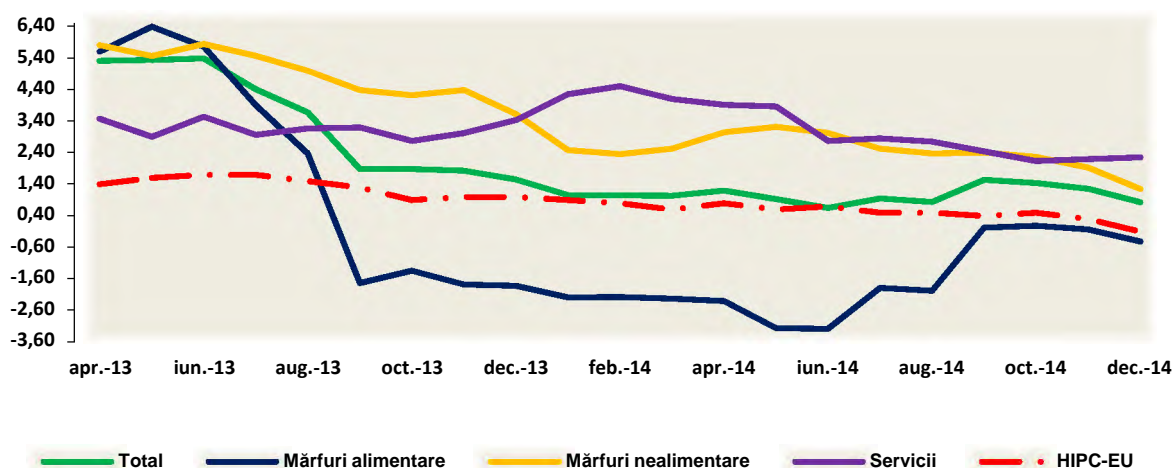
Sectorul industriei s-a conformat cel mai bine măsurilor fiscal bugetare luate în anul 2014, reducerea cotei CAS la angajator și creșterea salariului minim. Productivitatea muncii, în termeni reali, nu a înregistrat o variație semnificativă, dar a crescut ponderea remunerației salariaților, și în consecință, a crescut remunerația pe un salariat în termeni reali (în plus, sectorul a absorbit circa jumătate din surplusul de salariați la nivel național). Astfel, au fost transferate resurse de la angajatori către angajați, iar o parte din salariile reduse (din vecinătatea salariului minim) au fost aduse în economia oficială.

1.1.1.5 Rata inflației

În prima jumătate a anului 2014 inflația s-a situat la un nivel redus relativ stabil, coborând în luna iunie la 0,66%, datorită menținerii în teritoriu negativ a dinamicii prețurilor mărfurilor alimentare până la minimul de -3,17% (iunie). Ascensiunea rapidă a acestei componente în perioada următoare (disiparea efectului de bază al reducerii prețurilor la pâine și produse de morărit în septembrie 2013) a condus la saltul ratei anuale a inflației la 1,54% în luna septembrie.

La final de an rata anuală a inflației a coborât din nou la 0,83%, în condițiile menținerii pe un trend descendent în zona pozitivă al celorlalte două componente (prețurile grupelor de mărfuri nealimentare și servicii), și al scăderii prețurilor mărfurilor alimentare (-0,41%). O influență dezinflaționistă în decembrie au exercitat prețurile în scădere ale combustibililor (-1,85%), precum și manifestarea efectului de bază favorabil în cazul prețurilor administrate (suspendarea majorării prețului de achiziție a gazelor naturale din producția internă), tarife mai reduse la energia termică (-1,68%) și energia electrică (-2,29%). În cazul mărfurilor alimentare, reduceri peste așteptări au cunoscut prețurile la legume (-6,13%), fructe (-1,47%), ulei (-7,85%), produse zaharoase (-5,68%), aceste produse fiind sub incidența importurilor suplimentare din zona comunitară din unele state afectate de restricțiile comerciale impuse de Rusia.

Figura I.1.6: Evoluția ratei anuale a inflației comparativ cu media europeană

Sursa: INS, Eurostat, calcule ASF

Evoluția descrescătoare a prețurilor la final de an este o trăsătură comună majorității statelor UE, fiind influențată de scăderea prețurilor energiei la nivel mondial, în special declinul cotațiilor internaționale ale țițeiului. România are în continuare cea mai ridicată rată a inflației IAPC (1,0% în decembrie) comparativ cu țările UE, datorită persistenței unei inflații mai ridicate în cazul serviciilor (2,25%), urmată de Austria (0,8%) și Finlanda (0,6%). Valori negative ale inflației s-au înregistrat în Grecia (-2,5%), Bulgaria (-2,0%), Spania (-1,1%) ca urmare a unui deficit de cerere agregată cu care se confruntă aceste state, dar și influenței ridicate a prețurilor grupei de produse energetice. Conform previziunilor BCE, inflația din zona euro se va stabili în jurul nivelului de 2% la orizontul anului 2016, datorită programului de relaxare cantitativă care va continua cel puțin timp de un an și jumătate.

Ca medie anuală, rata inflației în 2014 (1,07%) s-a redus semnificativ cu 2,91pp față de nivelul anului precedent (3,98%). Corespunzător, dinamica anuală a deflatorului PIB (+1,8%) s-a poziționat sub nivelul anului 2013 (+3,4%). Creșterea deflatorului PIB peste rata inflației a provenit din efectul scăderii prețurilor de import (-1,4%), în timp ce dinamica deflatorului consumului privat (+1,2%) s-a poziționat în jurul ratei medii anuale a inflației (+1,07%).

Tabelul I.1.3: Evoluția prețurilor

(%)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Rata inflației (la final de an)	4,74	7,96	3,14	4,95	1,55	0,83
Rata inflației (medie anuală)	5,59	6,09	5,79	3,33	3,98	1,07
Dinamica prețurilor producției industriale	1,87	6,34	7,10	5,42	2,09	-0,12
Dinamica costurilor în construcții	2,93	2,77	8,99	6,38	-3,36	-0,93
Dinamica deflatorului PIB	4,76	5,42	4,74	4,92	3,35	1,75

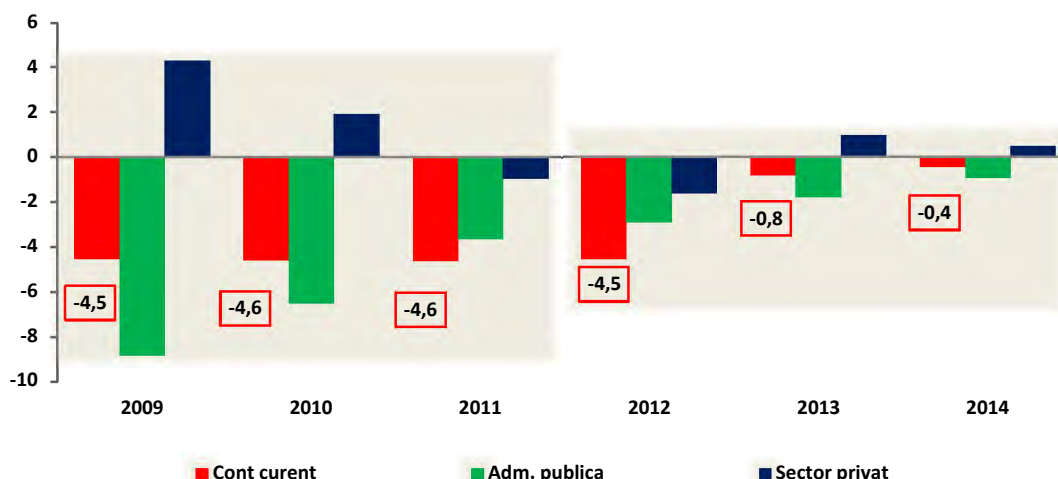
Sursa: INS, calcule ASF

Pentru anul curent BNR a revizuit în jos perspectivele inflației în condițiile implementării măsurii de reducere a cotei TVA de la 24% la 9% pentru produsele alimentare, băuturile nealcoolice și serviciile de alimentație publică, începând de la 1 iunie. Se anticipează pentru finalul anului 2015 o inflație de 0,23%, comparativ cu 2,1% în prognoza anterioară, respectiv 1,85% pentru luna decembrie 2016. Rata anuală a inflației se va menține în teritoriu negativ începând cu trimestrul II 2015 și până în trimestrul I 2016 (cu excepția lunii decembrie 2015), urmând ca ulterior efectul să se disipeze și inflația să reintre în intervalul de variație al țintei staționare (± 1 pp în jurul țintei de 2,5%) în trimestrul IV 2016.

I.1.1.6 Deficitul contului curent și deficitul bugetar

Perioada 2013-2014 indică o schimbare a comportamentului de economisire-investiție pe sectoare instituționale. Soldul contului curent s-a redus semnificativ în anul 2013 cu 3,7 puncte procentuale din PIB față de anul anterior (de la deficitul de -4,5% la -0,8%), ajustare care a continuat în 2014 cu 0,4 puncte procentuale (la -0,4%). Soldul economisirii nete a sectorului administrațiilor publice (economisirea minus investiția) a evoluat sub nivelul deficitului ESA, de la -1,8% din PIB în 2013 (-2,2% deficit ESA) la -0,9% în 2014 (-1,5% deficit ESA), parțial datorită transferurilor nete de capital de la sectorul public către alte sectoare. Astfel, sectorul privat a revenit pe o traiectorie pozitivă în privința economisirii nete (+1,0% și +0,5% din PIB în 2013 - 2014), în special din cauza investițiilor reduse (20% și 18,7% din PIB în 2013 - 2014). În cazul sectorului public, efectul pozitiv al îmbunătățirii economisirii (2,8% și 3,4% din PIB în 2013 - 2014) s-a suprapus peste efectul nefavorabil al declinului investițiilor (4,6% și 4,3% în 2013 - 2014) determinând astfel, în același sens, diminuarea deficitului ESA la 1,5% din PIB în anul 2014, comparativ cu 2,2% în anul precedent.

Figura I.1.7: Soldul contului curent și economisirea netă pe sectoare

Sursa: Eurostat, calcule ASF

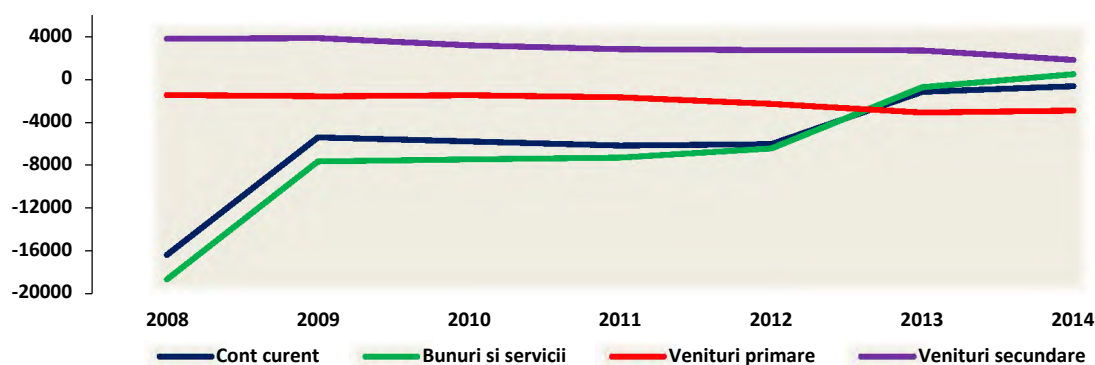
Se constată continuarea politicii fiscal bugetare prudente, cu respectarea angajamentelor asumate în relație cu Uniunea Europeană în Programul de Convergență. Ținta deficitului bugetar va fi de 1,45% din PIB pentru anul 2015 și se va poziționa la un nivel sub 1,2% din PIB pentru perioada 2016-2018. Schimbarea comportamentului agenților economici în direcția îmbunătățirii conformării voluntare, având la dispoziție

resursele suplimentare transferate de la sectorul public prin reducerea cotei CAS și a cotei TVA la produsele alimentare, va asigura întoarcerea la buget a unor venituri suplimentare și încadrarea în ținta de deficit.

Ajustarea simultană a soldurilor economisirii nete din sectoarele public și privat în perioada 2013-2014 semnifică schimbarea factorilor care au stat la baza creșterii economice, cu accent pe exportul net în anul 2013 și consumul privat în anul 2014, în condițiile persistenței unui deficit al cererii de investiții. Deficitul contului curent se așteaptă să se mențină în limite sustenabile, în creștere la 1,2% din PIB în anul 2015 și la 1,5% la orizontul intervalului de prognoză, ca urmare a redresării investițiilor și trecerea în zona negativă a soldului economisirii nete private.

Evoluția contului curent și a soldurilor componente în valoare absolută relevă ajustarea deficitului în principal pe seama reducerii balanței bunurilor și serviciilor (negativă), care în anul 2014 a devenit pozitivă. Ajustarea a fost mai echilibrată în 2013-2014 și a avut la bază concursul mai multor factori: accelerarea dinamicii exporturilor de bunuri comparativ cu importurile, consolidarea schimburilor comerciale cu țările partenere din UE, creșterea contribuției pozitive a soldului serviciilor și scăderea soldului veniturilor primare (negative). Acesta din urmă a fost influențat de valorile mai ridicate ale plăților de dobânzi și dividende aferente investițiilor străine directe, ca urmare a creșterii profiturilor întreprinderilor cu capital străin. Transferurile private din străinătate au rămas stabile, iar transferurile din absorbția fondurilor structurale s-au majorat în 2013, dar au încetinit pe parcursul anului 2014.

Figura I.1.8: Evoluția valorică a soldului contului curent și a componentelor (milioane euro)

Sursa: BNR

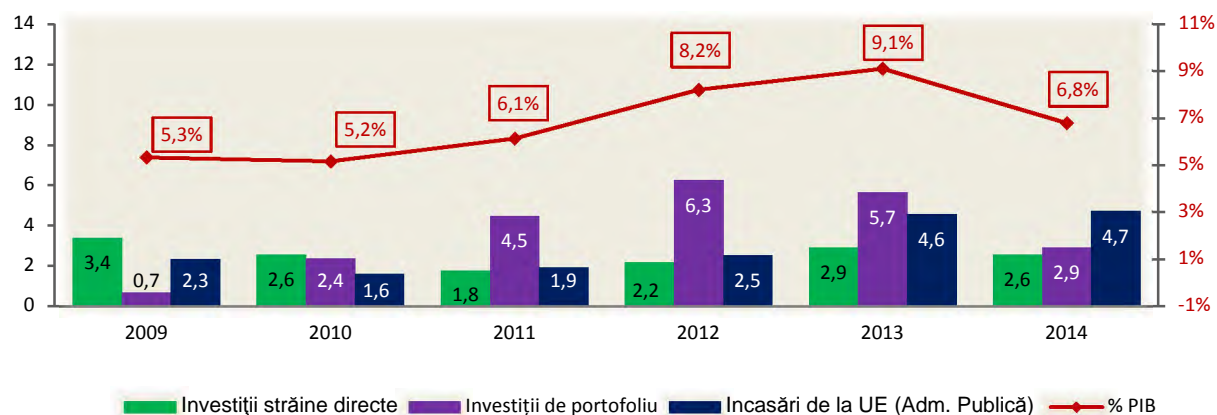
Anticiparea unei majorări a ponderii deficitului de cont curent în PIB cu până la 1 punct procentual pe termen mediu (la 1,5% în 2018), se bazează pe relansarea cererii interne care va stimula importurile mai mult decât exporturile, pe creșterea plăților de dividende în contul investițiilor străine directe specifice comportamentului unei economii în ascensiune care depinde de capitalul extern. Deficitul va fi contrabalansat de intrările suplimentare de fonduri structurale nerambursabile și de o revenire a sumelor transferate de lucrătorii români care lucrează în străinătate.

I.1.1.7 Intrările de capital extern

Finanțarea deficitului de cont curent în anul 2014 s-a realizat integral prin investiții străine directe (ISD). Fluxul net de ISD atrase (acumularea netă de pasive) a totalizat 2,6 mld. de euro, în scădere cu 11,8% față de anul 2013, datorită diminuării creditelor nete intra-grup și a participațiilor la capital (inclusiv profitul net estimat). Se așteaptă ca îmbunătățirea încrederii partenerilor externi (în special sectorul bancar) în economia românească să conducă la creșterea volumului tragerilor de credite noi ale filialelor locale în anul 2015, fapt care deja este vizibil în primul trimestru când creditele intra-grup s-au dublat față de nivelul anului 2014. În consecință, se anticipează creșterea investițiilor străine directe la aproximativ 3,5 mld. euro anual (Programul de Convergență 2015-2018). Încasările de la UE ale administrației publice s-au menținut la

un nivel apropiat de cel al anului anterior (+3,3%) ajungând în 2014 la 4,7 mld. euro, dintre care 1,7 mld. au intrat la final de an în contul transferurilor de capital, fără a mai putea produce un efect investițional. Aceste resurse au fost completate cu intrări sub forma investițiilor de portofoliu (acumularea netă de pasive), a căror valoare (2,9 mld. euro) s-a înjumătățit comparativ cu nivelul mediu al anilor anteriori, ca urmare a scăderii emisiunilor de obligațiuni efectuate de Ministerul Finanțelor Publice pe piețele externe .

Figura I.1.9: Intrările de capital extern investiționale (mld. euro)

Sursa: BNR, calcule ASF

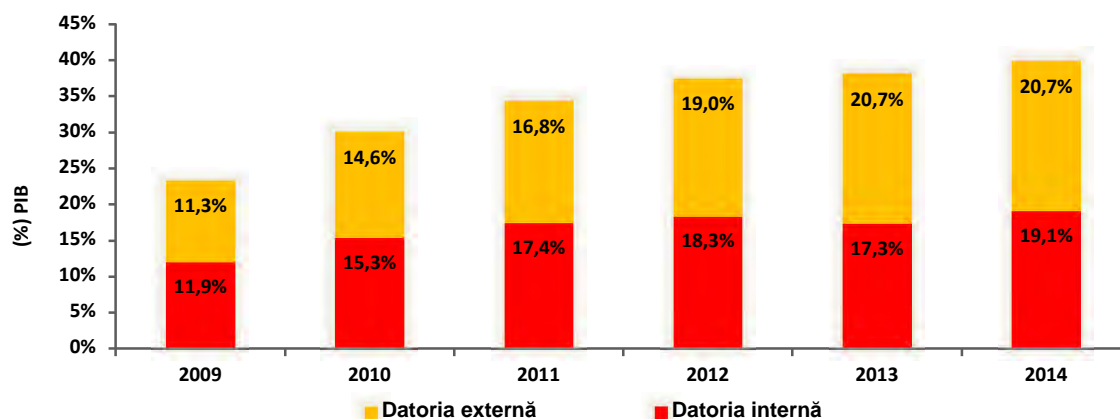
Astfel, intrările de fluxuri externe de natură investițională în anul 2014 au contribuit la asigurarea stabilității macroeconomice și s-au regăsit doar parțial în stimularea economiei reale (prin investiții).

Efectul intrărilor de capital extern din ultimii doi ani, inclusiv din absorbția fondurilor europene, s-a resimțit începând cu ultimul trimestru al anului 2014 (creșterea rapidă a lucrărilor de construcții și reparații) și se va menține pe un trend ascendent în perioada 2015-2018.

I.1.1.8 Evoluția datoriei guvernamentale și a datoriei externe

Deficitele bugetare ridicate și declinul economiei în primii ani ai crizei economice au necesitat finanțări suplimentare care au fost atrase echilibrat de pe piețele externă și internă. Ponderea datoriei guvernamentale în PIB s-a triplat față de anul 2008 (13,2%) la 39,8% în decembrie 2014, cu o pondere mai ridicată a componentei externe (20,7%). Aceasta din urmă a avut o dinamică mai alertă în perioada 2011-2013. Începând cu anul 2011 România și-a consolidat accesul pe piețele financiare internaționale, pe fondul politicilor macroeconomice de ajustare, sprijinite de FMI, UE, Banca Mondială și a redresării economiei.

Figura I.1.10: Evoluția datoriei guvernamentale (% PIB)

Sursa: Ministerul Finanțelor, calcule ASF

Investițiile de portofoliu atrase de la nerezidenți au atins vârful de 6,3 mld. euro în anul 2012, astfel încât obligațiunile de stat pe termen mediu și lung au devenit o componentă importantă a datoriei guvernamentale externe, evoluând de la 2,3% din PIB în 2010 la 12% din PIB la sfârșitul anului 2014. Împrumuturile de la instituțiile financiare internaționale care formau majoritar datoria publică externă, trecând de nivelul de 10% din PIB în 2011 și 2012, s-au redus treptat până la 8,9% din PIB în decembrie 2014, fiind completate și depășite de emisiunile de obligațiuni guvernamentale.

În perioada următoare strategia MFP este de menținere activă pe piețele internaționale de capital, dar cu o reducere treptată a finanțării, și concentrarea pe dezvoltarea pieței interne a titlurilor de stat. Astfel, se are în vedere eliminarea graduală a emisiunilor de titluri denumite în EURO și orientarea către atragerea titlurilor de stat denumite în lei, respectiv certificate de trezorerie, ceea ce va diminua expunerea la riscul valutar.

Tabelul I.1.4: Evoluția datoriei guvernamentale în UE

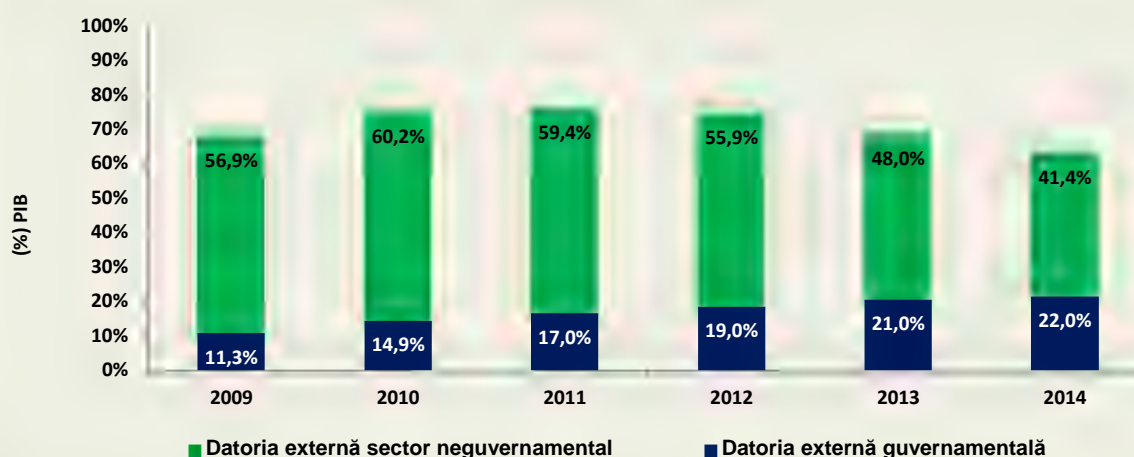
(%)	2009	2010	2011	2012	2013	2014
UE-28	-	-	80,9	83,7	85,5	86,8
Zona euro	-	-	85,8	89,1	90,9	91,9
România	23,2	29,9	34,2	37,3	38,0	39,8
Bulgaria	14,2	15,9	15,7	18,0	18,3	27,6
Ungaria	78,2	80,9	81,0	78,5	77,3	76,9
Polonia	49,8	53,6	54,8	54,4	55,7	50,1
Cehia	34,1	38,2	39,9	44,6	45,0	42,6
Germania	72,6	80,5	77,9	79,3	77,1	74,7
Franța	79,0	81,7	85,2	89,6	92,3	95,0
Spania	52,7	60,1	69,2	84,4	92,1	97,7
Italia	112,5	115,3	116,4	123,1	128,5	132,1

Sursa: Eurostat

Riscurile privind sustenabilitatea datoriei publice pe termen mediu sunt scăzute. Datoria guvernamentală se situează la o distanță semnificativă de pragul de 60% din PIB prevăzut în Tratatul de la Maastricht și va rămâne în jurul mediei de 40% în ipoteza menținerii deficitului bugetar ESA în jurul mediei de 1,2% din PIB și a unei creșteri economice medii anuale de 3,7% (conform Programului de Convergență). Comparativ cu statele din zona euro, datoria guvernamentală a României se situează la mai puțin de jumătate, ca pondere în PIB, iar în Uniunea Europeană ocupă locul 4.

Creșterea datoriei guvernamentale externe a condus la majorarea datoriei externe a României cu 10,7 puncte procentuale din PIB în perioada 2009-2014.

Figura I.1.11: Evoluția datoriei externe (% PIB)

Sursa: BNR, calcule ASF; pentru 2009-2012 datoria externă guvernamentală este conform BPM5

În cazul sectorului neguvernamental, ponderea datoriei externe în PIB a scăzut cu 15,5 puncte procentuale față de anul 2009, mai ales în ultimii doi ani datorită necesității mai reduse de finanțare a investițiilor, rambursării datoriei către instituțiile internaționale prin banca națională și reducerea depozitelor în valută ale societăților.

Datoria externă a înregistrat la sfârșitul anului 2014 o valoare de 94,3 mld. euro (63,4% din PIB), mai puțin cu 3,8 mld. euro față de 31 decembrie 2013, datorită rambursărilor către FMI în valoare de 3,3 mld. euro. Se anticipează că datoria externă va urma o tendință ușor descrescătoare în condițiile majorării deficitului de cont curent cu 1 punct procentual la orizontul anului 2018 și un influx anual de 3,5 mld. din investiții străine directe.

I.1.2. Dimensiunea piețelor financiare nebankare

Sectoarele financiare supravegheate de ASF, asigurările, piața de capital și pensiile private, au evoluat diferit în perioada post-criză.

În ultimii doi ani condițiile au fost în general favorabile pentru dezvoltarea pieței de capital și a pieței fondurilor de pensii private. Capitalizarea bursieră internă³ a crescut și s-a stabilizat în jurul a 12 procente din produsul intern brut, activele organismelor de plasament colectiv au crescut cu 16,4% în 2013 și 10,1% în 2014, ajungând la 5,91% din PIB, iar fondurile de pensii private au avut randamente superioare inflației. Se remarcă ascensiunea constantă a sectorului pensiilor administrate privat care și-a majorat valoarea activelor an de an, în medie cu 40%, ajungând la o pondere de 3,03% în PIB în anul 2014, comparativ cu 0,9% în PIB în anul 2010. Această dinamică a fost posibilă datorită resurselor financiare de care a beneficiat prin creșterea cotei de contribuții din veniturile participanților.

Condițiile favorabile pe cele două piețe au fost influențate de îmbunătățirea percepției investitorilor asupra stabilității financiare a României, datorită continuării consolidării fiscale, menținerii soldului bugetar și soldului contului curent la valori reduse, menținerii inflației sub ținta de 2,5%, și atractivității titlurilor de stat românești pe piața europeană. De altfel în anul 2013 JP Morgan a inclus obligațiunile de stat ale României în indicele său de referință pentru piețele emergente, urmată de agenția S&P în luna iulie 2014, iar agenția de rating Fitch a reconfirmat la începutul anului 2015 rating-ul aferent datoriei guvernamentale pe termen lung la BBB-/BBB, cu o perspectivă stabilă.

La polul opus se situează piața asigurărilor și reasigurărilor a cărei dimensiune, măsurată prin valoarea primelor brute subscrise, s-a redus atât în termeni nominali cât și ca pondere în PIB pe parcursul perioadei 2008-2014. După creșterea din anul 2012 cu 5,56%, primele brute subscrise au revenit pe un trend descendent în perioada 2013-2014 (scăderi anuale succesive cu 1,63% în 2013 și 0,45% în 2014). În ultimii ani, activele totale ale fondurilor de investiții reglementate pe piața de capital au depășit raportul 2:1 față de activele totale ale companiilor de asigurări, însă piața de asigurări rămâne mai puternic interconectată cu funcționarea economiei.

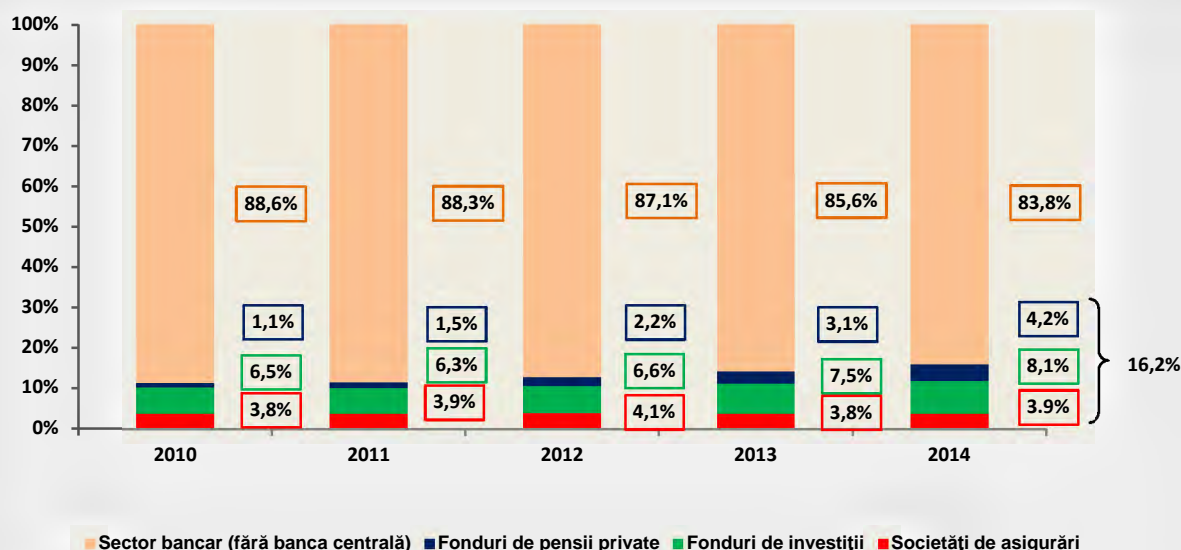
Evoluțiile diferite prezentate mai sus sunt firești având în vedere că unele sectoare sunt mai mult influențate de evenimentele și tendințele piețelor financiare externe, altele au o dependență mai mare de nivelul de trai, de cultura financiară a consumatorilor și de încrederea acestora față de funcționarea corectă a mecanismelor de piață, precum și de faptul că unele produse financiare reglementate și supravegheate de ASF au caracter obligatoriu, în timp ce altele sunt facultative.

Similar celorlalte țări din Europa Centrală și de Est, piața asigurărilor, piața pensiilor private și piața de capital au o anvergură redusă raportată la economia națională. Sectorul financiar⁴ este dominat de sectorul bancar care deține o pondere de peste 80% în totalul activelor celor patru componente.

³ Calculată doar pentru companiile locale (ex. fără a lua în calcul capitalizarea Erste Bank), conform metodologiei Federației Europene a Burselor de Valori și datelor furnizate de Eurostat;

⁴ Am considerat sectorul financiar restrâns la sectorul bancar (fără banca centrală) și cele trei sectoare supravegheate de ASF;

Figura I.1.12: Structura sistemului financiar (structura activelor în total grupă)

Sursa: Institutul Național de Statistică, BNR; calcule ASF

Din punct de vedere al impactului asupra finanțării economiei și implicit a impactului indirect asupra creșterii economice, sectorul financiar joacă un rol important. Pe ansamblu, ponderea activelor întregului sistem financiar în produsul intern brut (fără banca centrală), s-a situat 72,6% în 2014, în scădere față de nivelul de 82,1% în anul 2010. Ponderea activelor instituțiilor de credit în PIB este de 60,8%. Activele cumulate ale fondurilor de investiții și de pensii și societăților de asigurare au ajuns la 11,7% în PIB în 2014, după o creștere accelerată în 2012-2014. Principalele modificări structurale au vizat tendința de creștere relativă a fondurilor de pensii private și a fondurilor de investiții, însoțite de reducerea ponderii sectorului bancar și a sectorului de asigurări.

Din perspectiva impactului social, piața fondurilor de pensii private rămâne cea mai importantă dintre cele trei piețe supravegheate de ASF, cu circa 6,64 milioane participanți la Pilonul II și III la finalul anului 2014.

I.1.2.1. Gradul de penetrare și densitatea asigurărilor

Declinul sectorului asigurărilor din România s-a ameliorat în anul 2014, datorită contribuției pozitive a segmentului asigurărilor de viață. După o reducere severă cu 9,33% în 2013, nivelul primelor brute subscrise pe piața asigurărilor de viață a revenit pe creștere (+0,17%), compensând parțial efectul reducerii în cazul asigurărilor generale (-0,61%). Ca o consecință a avansului PIB peste dinamica asigurărilor, gradul de penetrare a asigurărilor⁵ a continuat în scădere la 1,21% în anul 2014, față de 1,27% în perioada precedentă. Această tendință descendentă a fost comună și altor state europene în anul 2013, fiind în egală măsură rezultatul unui deficit al cererii interne de consum și unui nivel mai redus al ratelor dobânzilor.

Îmbunătățirea cadrului macroeconomic în 2014 a dat un impuls sectorului asigurărilor mai ales în zona euro. Cele mai importante state din punct de vedere al volumului primelor brute subscrise sunt Marea Britanie (21,2%), Franța (16,9%), Germania (16,8%) și Italia (10,6%) care au deținut în anul 2013 cca. 65,4% din piața europeană. Acestea prezintă și un nivel înalt al gradului de penetrare a asigurărilor, pe primul loc situându-se Marea Britanie și Olanda (11,7), urmate de Finlanda (10,8), Danemarca și Elveția (9,3), Franța (8,9), Italia (7,4) și Germania (6,7), datele fiind disponibile la nivelul anului 2013.

⁵ calculat ca raport între valoarea primelor brute subscrise (cumulat pentru asigurările de viață și cele generale) și produsul intern brut

Tabelul I.1.5: Gradul de penetrare a asigurărilor în PIB (%)

Simbol	Gradul de penetrare a asigurărilor în PIB (%)	2009	2010	2011	2012	2013
AT	Austria	5,74	5,69	5,33	5,14	5,15
BE	Belgia	8,13	8,10	7,73	8,35	7,03
BG	Bulgaria	2,36	2,23	2,03	1,97	2,15
CH	Elveția	9,30	10,03	9,16	9,12	9,29
CY	Cipru	4,42	4,43	4,41	4,31	4,24
CZ	Republica Cehă	3,45	3,76	3,47	3,52	3,36
DE	Germania	6,98	6,94	6,60	6,60	6,67
DK	Danemarca	8,86	8,65	9,14	8,36	9,33
EE	Estonia	2,17	2,01	1,73	1,68	1,69
ES	Spania	5,67	5,21	5,54	5,37	5,26
FI	Finlanda	8,94	9,96	9,22	9,94	10,78
FR	Franța	10,30	10,37	9,20	8,67	8,90
GR	Grecia	2,26	2,32	2,35	2,22	2,07
HR	Croația	2,86	2,78	2,71	2,72	2,73
HU	Ungaria	3,29	3,10	2,60	2,66	2,71
IE	Irlanda	7,42	7,71	6,65	6,31	6,47
IS	Islanda	2,47	2,77	2,65	2,49	2,59
IT	Italia	7,49	7,83	6,73	6,51	7,38
LU	Luxemburg	4,53	5,28	3,83	4,25	4,60
LV	Letonia	1,67	1,48	0,95	1,27	1,35
MT	Malta	4,70	4,92	4,45	3,75	3,91
NL	Olanda	12,58	12,33	12,25	11,73	11,74
NO	Norvegia	4,47	4,37	4,27	4,51	4,07
PL	Polonia	3,97	3,79	3,37	3,94	3,47
PT	Portugalia	8,27	9,08	6,62	6,48	7,74
RO	România	1,74	1,56	1,38	1,38	1,27
SE	Suedia	7,86	8,20	7,43	6,23	6,54
SI	Slovenia	5,72	5,78	5,49	5,61	5,36
SK	Slovacia	3,18	2,97	2,87	2,81	2,95
TR	Turcia	1,29	1,24	1,22	1,33	1,33
UK	Marea Britanie	12,38	11,35	11,90	12,20	11,73

Sursa: InsuranceEurope, Eurostat, Calcule ASF

Densitatea asigurărilor⁶ a urmat de asemenea o traiectorie descendentă, coborând sub nivelul de 100 euro /locuitor⁷ începând din anul 2010. Valori apropiate s-au înregistrat în Bulgaria (121 euro), Letonia (156 euro), Estonia (240 euro), Ungaria (276 euro) și Croația (280 euro).

Factorii care descurajează alocarea unor resurse din bugetul gospodăriilor pentru asigurarea împotriva riscurilor, în afara celor obligatorii prin lege, sunt nivelul redus al veniturilor comparativ cu media europeană (câștigul salarial brut reprezintă aproximativ 20% din media UE28), ponderea ridicată a utilităților și consumului de strictă necesitate în coșul de consum, dar și deteriorarea percepției populației asupra sistemului de asigurări ca urmare a dificultăților financiare cu care se confruntă anumite societăți.

⁶ calculată ca raport între valoarea în euro a primelor brute subscrise și dimensiunea populației totale

⁷ Valoarea primelor brute subscrise a fost 405,8 lei pe locuitor, la un curs mediu EUR/RON de 4,4446 calculat de BNR pentru anul 2014

Tabelul I.1.6: Densitatea asigurărilor (euro/locuitor)

Simbol	Densitatea asigurărilor (euro/locuitor)	2009	2010	2011	2012	2013
AT	Austria	1967,9	2002,5	1961,2	1933,3	1960,1
BE	Belgia	2635,7	2720,9	2674,0	2931,7	2502,4
BG	Bulgaria	112,0	109,0	110,6	110,6	121,2
CH	Elveția	4632,5	5590,7	5806,8	5906,8	5927,1
CY	Cipru	1008,1	1017,9	1009,5	967,6	890,4
CZ	Republica Cehă	488,3	558,8	541,2	539,7	502,5
DE	Germania	2093,6	2187,5	2177,6	2216,7	2281,4
DK	Danemarca	3693,3	3767,7	4036,9	3750,7	4205,6
EE	Estonia	230,0	222,1	213,1	224,1	240,1
ES	Spania	1319,8	1209,3	1274,6	1210,5	1185,3
FI	Finlanda	3030,8	3473,7	3367,5	3667,2	4005,0
FR	Franța	3087,8	3189,8	2902,7	2764,6	2855,9
GR	Grecia	480,4	469,5	439,2	389,5	342,9
HR	Croația	299,3	291,5	283,4	280,2	279,5
HU	Ungaria	306,4	303,6	261,7	264,8	275,7
IE	Irlanda	2747,2	2790,5	2485,8	2373,1	2458,4
IS	Islanda	710,1	870,8	875,0	859,7	925,6
IT	Italia	1977,3	2101,3	1835,3	1742,3	1958,7
LU	Luxemburg	3283,8	4098,5	3124,0	3499,3	3818,1
LV	Letonia	147,0	127,1	92,7	138,2	156,0
MT	Malta	699,4	783,1	738,3	645,1	700,5
NL	Olanda	4700,7	4688,1	4717,6	4485,8	4491,4
NO	Norvegia	2580,7	2893,3	3088,5	3563,4	3153,2
PL	Polonia	327,8	353,7	329,7	394,9	357,4
PT	Portugalia	1373,5	1545,5	1105,2	1037,6	1253,2
RO	România	102,8	97,4	91,6	92,4	92,0
SE	Suedia	2616,5	3225,5	3183,2	2768,7	2972,2
SI	Slovenia	1013,9	1022,1	986,0	981,6	940,5
SK	Slovacia	374,1	367,2	373,3	375,3	401,1
TR	Turcia	79,1	93,3	91,9	n,a,	n,a,
UK	Marea Britanie	3308,0	3285,7	3504,4	3909,9	3690,7

Sursa: InsuranceEurope, Eurostat, Calcule ASF

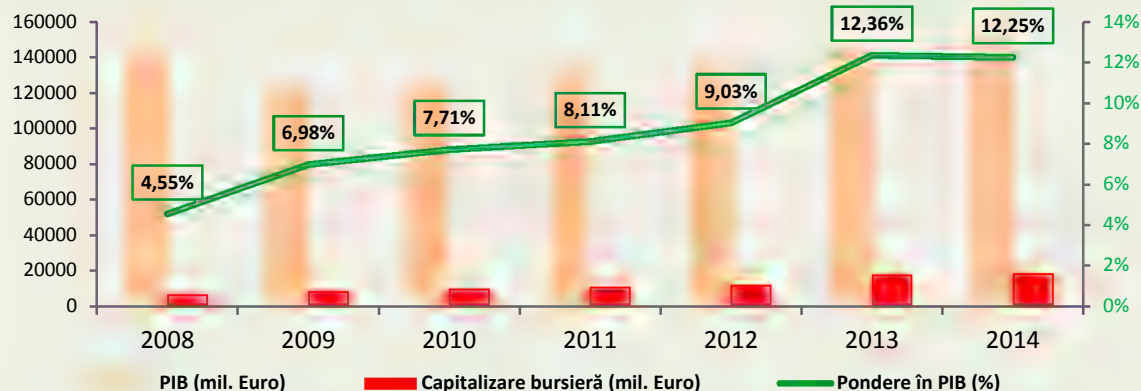
Pentru perioada următoare se anticipează o revenire a pieței de asigurări atât în România, cât și în statele membre, datorită îmbunătățirii cadrului de reglementare a pieței (directiva europeană privind intermedierea în asigurări (IMD) și Solvency II) precum și acțiunii unor factori macroeconomici cu impact pozitiv cum ar fi creșterea investițiilor străine directe, absorbția fondurilor europene, dezvoltarea sectorului construcțiilor, dezvoltarea agriculturii și interesul crescut pentru asigurările agricole.

I.1.2.2. Ponderea capitalizării bursiere în PIB

Capitalizarea Bursei de Valori București a cunoscut un salt în anul 2013 prin cele două noi listări importante, Nuclearelectrica și Romgaz. Acest fapt a condus la o creștere semnificativă a raportului dintre capitalizarea bursieră a companiilor autohtone și PIB, până la 12,36%, indicatorul menținându-se la un nivel apropiat și în anul 2014, respectiv la 12,25%.

Capitalizarea pieței RASDAQ a avut o evoluție descendentă pentru perioada post criză, ajungând la 1,1% ca pondere în PIB în 2014, comparativ cu nivelul de 2% înregistrat în anul 2010.

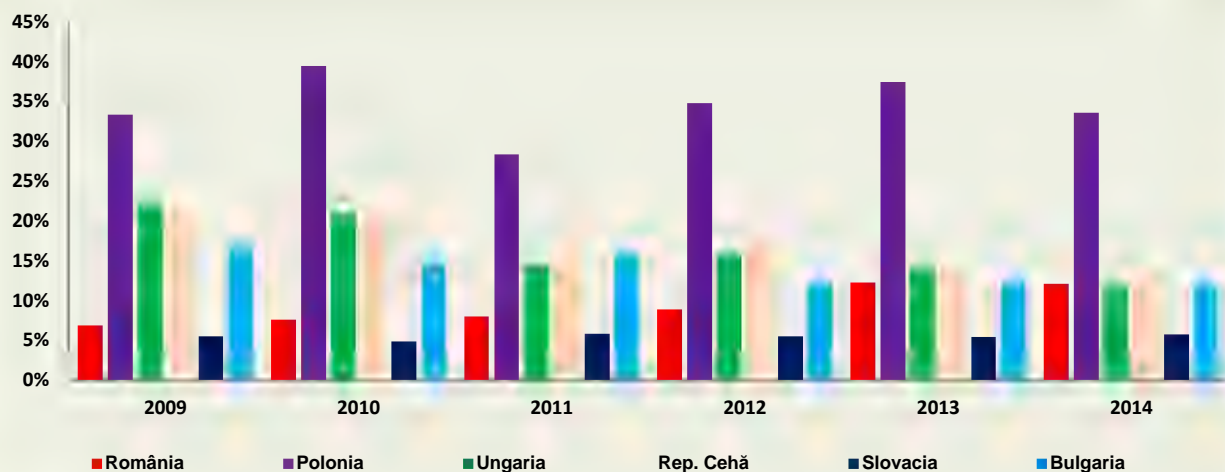
Figura I.1.13: Evoluția capitalizării totale a companiilor locale listate la Bursa de Valori București

Sursa: Eurostat, Federation of European Securities Exchanges; calcule ASF

Totodată, s-a îmbunătățit și structura capitalizării, reducându-se ponderea companiilor financiare în indicii principali ai pieței și creându-se astfel mai multe oportunități de diversificare a portofoliilor. Ponderea în total a capitalizării companiilor din sectorul intermediarilor financiare și de asigurări a coborât de la 62,6% în anul 2012 la 48,8% în anul 2014 pe segmentul principal al BVB, iar industria extractivă a crescut ca pondere de la 24,9% la 28,4%. Companiile cu activități în industria prelucrătoare, producția și furnizarea de energie electrică, transporturi și depozitare dețin ponderi reduse ale capitalizării, sub limita de 5%. Sectoare economice importante din România, precum construcțiile și materialele de construcții, industria auto, telecomunicațiile și tehnologia informației, industria alimentară, serviciile medicale, comerțul și agricultura sunt încă insuficient reprezentate pe piața de capital.

Figura I.1.14: Evoluția capitalizării bursiere / PIB pentru România și țările din jur

Sursa: Eurostat, Federation of European Securities Exchanges; calcule ASF

I.1.2.3. Ponderea în PIB a activelor organismelor de plasament colectiv, fondurilor de pensii private și societăților de asigurare

Evoluția activelor totale ale sectorului financiar supravegheat de ASF raportate la dimensiunea economiei naționale arată că, în timp ce sectorul asigurărilor a scăzut, a avut loc o creștere a importanței fondurilor de pensii private. Pentru acestea raportul între activele totale administrate și PIB s-a mărit de peste patru ori în intervalul 2009-2014, atingând pragul de 3,03% din PIB, în special ca urmare a intrărilor lunare de noi contribuții, a rezultatelor investiționale pozitive și a numărului mare de participanți. În condițiile favorabile ale creșterii veniturilor salariale, precum și datorită creșterii cotei de contribuție la 4% în 2013 și 4,5% în

2014, și a faptului că numărul participanților este în continuă creștere, se preconizează o evoluție ascendentă sustenabilă a activelor sistemului de pensii private în următorii ani.

Tabelul I.1.7: Total active ca pondere în PIB

	2010	2011	2012	2013	2014
Sectoare financiare supravegheate de ASF (total)	9,35%	9,28%	10,05%	10,78%	11,74%
Societăți de asigurare	3,15%	3,06%	3,18%	2,85%	2,80%
Fonduri de pensii	0,87%	1,21%	1,71%	2,31%	3,03%
Organisme de plasament colectiv	5,33%	5,01%	5,16%	5,62%	5,91%
FII	0,03%	0,05%	0,07%	0,10%	0,13%
FDI	1,03%	1,20%	1,48%	2,04%	2,75%
SIF	1,37%	1,19%	1,09%	1,12%	1,04%
FP	2,89%	2,57%	2,52%	2,36%	1,99%

Sursa: INS, ASF; calcule ASF

Valoarea cumulată a activelor organismelor de plasament colectiv a consemnat, în ultimii ani, un trend crescător moderat, datorându-se și faptului că în anul 2010 Fondul Proprietatea a fost inclus în această categorie. Pe parcursul anului 2014 fondurile închise și fondurile deschise de investiții au avut creșteri semnificative ale valorii activelor totale (peste 40%), în timp ce societățile de investiții financiare și Fondul Proprietatea au înregistrat o reducere nominală a activelor, cu 2,4% și respectiv 11,8%. Datorită listărilor noi ce au avut loc anul trecut ale acțiunilor companiilor Romgaz și Nuclearelectrica, importanța SIF-urilor și a FP din punct de vedere al ponderii tranzacțiilor în valoarea totală este în scădere comparativ cu 2013 dar aceste companii rămân pe primele poziții ale clasamentului.

I.1.2.4. Ponderea titlurilor de stat deținute de entitățile supravegheate de ASF în total datorie publică guvernamentală

Plasamentele în titluri emise de statul român deținute de entitățile reglementate și supravegheate de ASF au reprezentat 16,9% din datoria publică guvernamentală internă⁸ în decembrie 2014, în creștere cu 3 puncte procentuale față de anul precedent, fiind o sursă importantă de finanțare a deficitului bugetului general consolidat.

Tabelul I.1.8: Contribuția entităților supravegheate de ASF la finanțarea datoriei guvernamentale

Tipuri de entități	Datoria publică guvernamentală internă (%)	
	2013	2014
Societățile de asigurări	3,4%	3,6%
Fondurile de pensii	7,2%	9,1%
Organismele de plasament colectiv	3,3%	4,2%
Total	13,9%	16,9%

Sursa: MFP, ASF; calcule ASF

Ponderea deținută în titlurile de stat aferente datoriei publice guvernamentale interne este de 24,5%, în creștere cu 5,2 puncte procentuale față de anul anterior.

Fondurile de pensii administrate privat investesc preponderent în titluri de stat, acestea reprezentând 68,1% în total active la finele anului 2014.

Organismele de plasament colectiv investesc atât în titluri de stat cât și în obligațiuni municipale și obligațiuni emise de state membre UE. Din perspectiva structurii plasamentelor, fondurile deschise de investiții sunt orientate preponderent către plasamentele în obligațiuni (33% din totalul activelor sunt

⁸ conform OUG 64/2007 privind datoria publică, include garanțiile emise de autoritățile centrale

obligațiuni de stat și titluri de stat interne, la care se adaugă 33% plasamente în obligațiuni emise de state membre UE), în vreme ce SIF-urile, FP și fondurile închise de investiții au o orientare dominantă către plasamentele în acțiuni.

1.1.2.5. Ponderea plasamentelor bancare deținute de entitățile supravegheate de ASF în total depozite

În ceea ce privește plasamentele bancare, importanța entităților supravegheate de ASF este redusă. Plasamentele în depozite sunt în general percepute ca fiind mai riscante decât cele în titlurile de stat, iar curba randamentelor la depozite a fost în ultimul an aplatizată.

Valorile cumulate ale depozitelor bancare deținute de societățile de asigurare, fondurile de pensii și organismele de plasament colectiv reprezintă doar 1,9% din totalul depozitelor atrase de băncile românești (inclusiv de la nerezidenți și administrația publică) și 50,9% din valoarea depozitelor instituțiilor financiare nemonetare la 31 decembrie 2014. În cadrul acestora mai mult de 70% aparțin fondurilor deschise de investiții. Investițiile fondurilor de pensii administrate privat în depozite bancare s-au redus la 4% în decembrie 2014 ca procent în total active, și se află pe un trend descendent.

În general, deținerile la bănci sunt utilizate de entitățile din piața de capital, sectorul pensiilor private și piața asigurărilor, ca instrumente de gestiune pe termen scurt ale rezervei de lichiditate.

1.1.2.6. Numărul de participanți pe piețele financiare supravegheate de ASF

Cele trei piețe financiare supravegheate de ASF au o influență directă asupra unei mari părți din societatea românească.

Potrivit datelor centralizate de ASF, la data de 31.12.2014, societățile de asigurare dețineau un număr total de 15.227.274 contracte de asigurare în vigoare, din care 3.695.502 contracte de asigurare de viață, 1.839.136 contracte de asigurări facultative pentru locuințe și 1.491.329 contracte de asigurări obligatorii pentru locuințe. De asemenea, un număr de 4.594.638 persoane dețineau, la finele anului, o asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

În luna decembrie 2014, fondurile de pensii private din cadrul Pilonului II (obligatoriu) cumula un număr de 6.293.142 participanți (creștere cu 4,2% față de luna decembrie a anului 2013), iar cele din cadrul Pilonului III (facultativ) înregistrau 346.452 participanți (creștere cu 10,6%).

La finalul anului 2014 numărul cumulat al investitorilor în fonduri deschise de investiții era de 309.296 din care 298.140 persoane fizice. În fondurile închise de investiții au investit 91.652 investitori dintre care 91.287 sunt persoane fizice.

I.2. Evoluția pieței de asigurări

*Tendința de reducere a gradului de penetrare a asigurărilor în economia României a continuat și în anul 2014, ajungând la valoarea de **1,21%** din PIB. Această evoluție nefavorabilă a fost comună multor state europene, fiind în egală măsură rezultatul mediului economic intern și situației financiare internaționale.*

*România are una dintre cele mai scăzute valori din Uniunea Europeană a densității asigurărilor. La fel ca în cazul gradului de penetrare al asigurărilor, evoluția a fost descendentă pentru perioada 2008-2014, nu doar pentru România, ci pentru majoritatea țărilor membre. În anul 2014 valoarea acestui indicator pentru România a coborât la **91,2 euro/locuitor**.*

I.2.1. Capitalul social al societăților de asigurare

Conform situațiilor financiare anuale transmise de societățile de asigurare pentru exercițiul financiar 2014, valoarea agregată a capitalului social al societăților de asigurare era de 3.605.747.995 lei, din care capital social vărsat de 3.588.046.369 lei. Diferența de 17.701.626 lei dintre valoarea capitalului social subscris și cea a capitalului vărsat reprezintă partea din capitalul social subscris și nevărsat până la data de 31.12.2014 de către societatea EUROINS ROMÂNIA ASIGURARE REASIGURARE SA.

Comparativ cu valoarea de la sfârșitul anului 2013 de 3.466.278.606 lei, capitalul social al societăților de asigurare la data de 31.12.2014 a înregistrat o creștere cu 139.469.389 lei, ceea ce înseamnă o creștere nominală cu 4,02%.

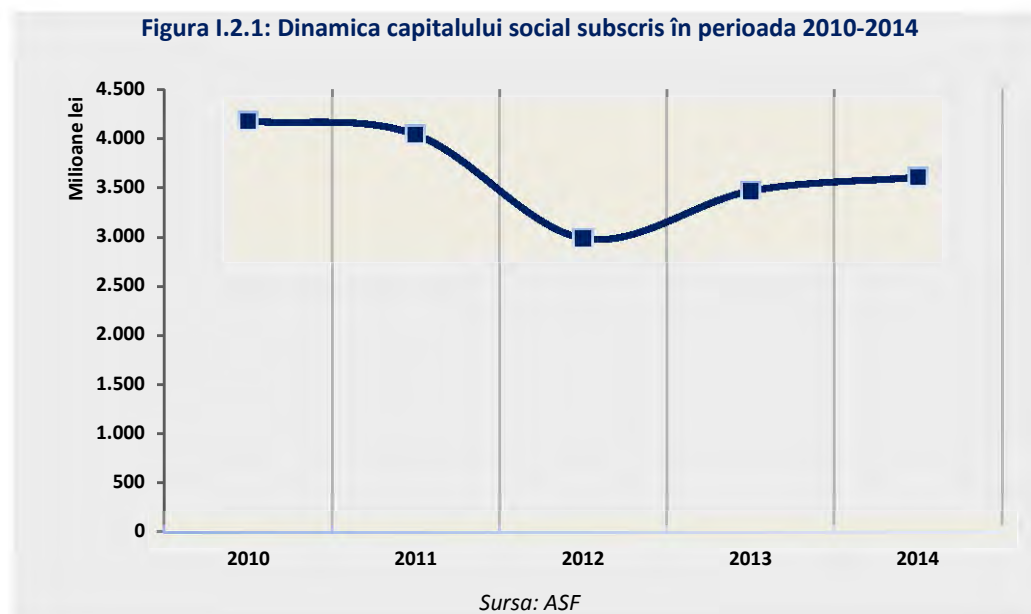
Tabelul I.2.1: Evoluția capitalului social subscris în perioada 2010-2014

Anul	Capital social subscris (lei)	Creștere nominală față de anul anterior (%)	Rata inflației (sfârșit de perioadă) (%)	Creștere reală față de anul anterior (%)
2010	4.175.309.300	5,15	7,96	-2,60
2011	4.038.239.446	-3,28	3,14	-6,23
2012	2.985.886.114	-26,06	4,95	-29,55
2013	3.466.278.606	16,09	1,55	14,32
2014	3.605.747.995	4,02	0,83	3,16

Sursa: ASF

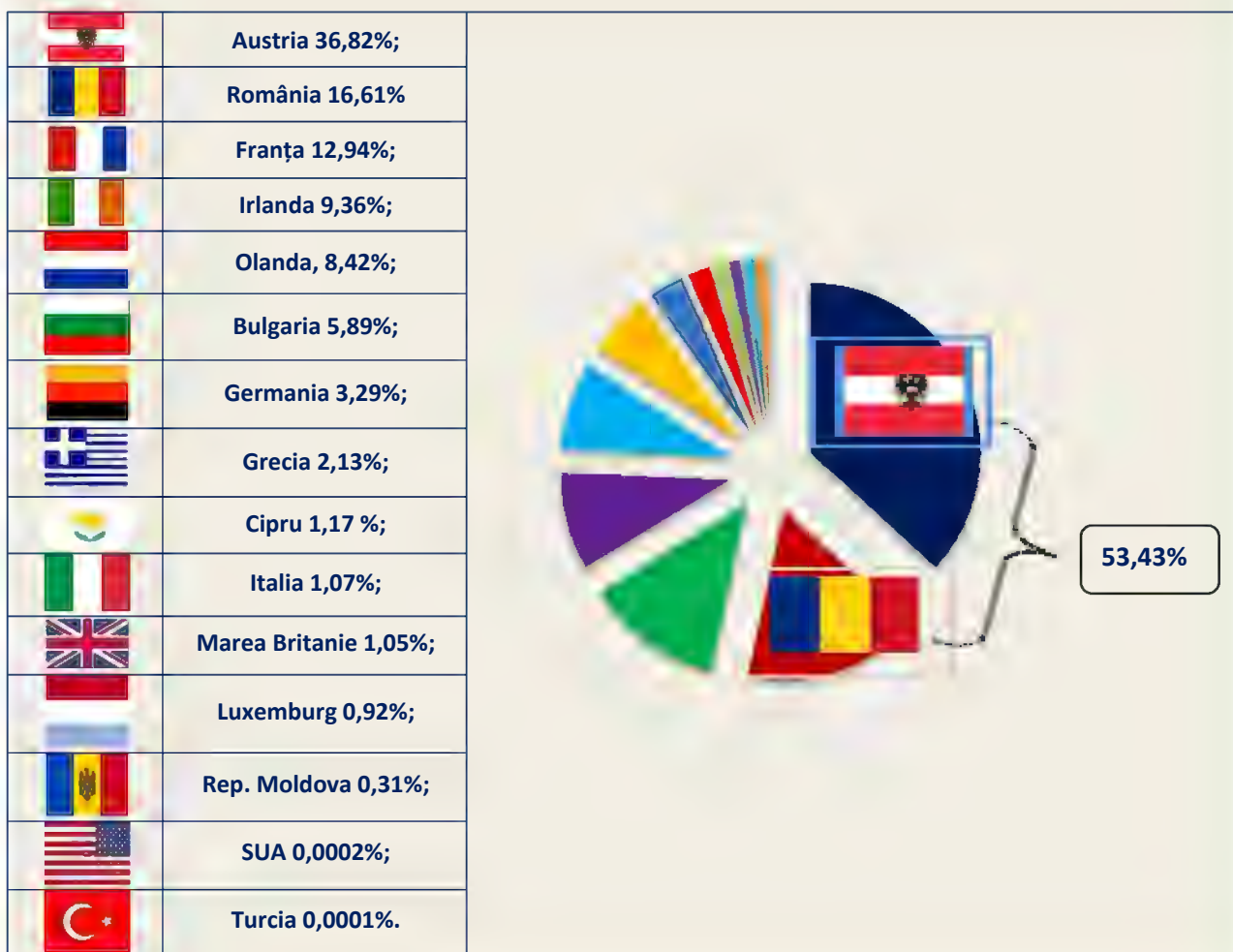
La data de 31.12.2014, cota de participare a investitorilor străini la capitalul social subscris și vărsat al societăților de asigurare era de 83,21%, iar cea aferentă capitalului românesc era de 16,79% din total.

Figura I.2.1: Dinamica capitalului social subscris în perioada 2010-2014

Investitorii din Austria și România dețineau peste jumătate din capitalul social al societăților de asigurare din România, la data de 31.12.2014. Structura acționariatului pe țări de proveniență a capitalului social era următoarea:

Figura I.2.2: Structura acționariatului societăților de asigurare pe țări de proveniență a capitalului social

Sursa: ASF

I.2.2. Prime brute subscrise

În anul 2014, primele brute subscrise, cumulate pentru cele două categorii de asigurări - generale și de viață - au totalizat 8.085.676.884 lei, în scădere cu 36.770.005 lei comparativ cu anul 2013, respectiv o scădere cu 0,45%, în termeni nominali, și cu 1,51%, în termeni reali.

Piața de asigurări din România este dependentă de segmentul asigurărilor auto, care reprezentau 69,54% din totalul primelor brute subscrise aferente categoriei de asigurări generale în anul 2014.

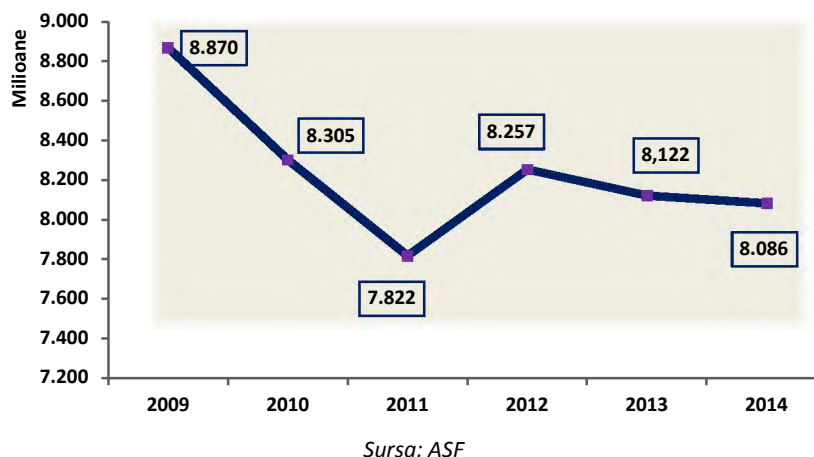
Dacă subscrierile aferente clasei III - Asigurări de mijloace de transport terestru, altele decât cele feroviare au avut o scădere nominală cu 6,25% față de anul 2013, subscrierile clasei X - Asigurări de răspundere civilă pentru autovehicule au avut o creștere cu 13,76%.

Tabelul I.2.2: Dinamica primelor brute subscrise pentru asigurări generale și de viață în perioada 2009-2014

Anul	Prime brute subscrise (lei)	Modificare nominală față de anul anterior (%)	Rata medie anuală a inflației (%)	Modificare reală față de anul anterior (%)
2009	8.869.746.957	-0,74	5,59	-6,00
2010	8.305.402.152	-6,36	6,09	-11,74
2011	7.822.309.952	-5,82	5,79	-10,97
2012	8.256.914.950	5,56	3,33	2,15
2013	8.122.446.890	-1,63	3,98	-5,39
2014	8.085.676.884	-0,45	1,07	-1,51

Sursa: ASF

Figura I.2.3: Dinamica primelor brute subscrise în perioada 2009-2014

Structura primelor brute subscrise pe zone geografice se prezintă astfel:

- București (care include și județul Ilfov), cu 49,88% din total;
- zona de Nord-Vest (Județele: Bihor, Bistrița–Năsăud, Cluj, Maramureș, Sălaj și Satu-Mare), cu 8,95%;
- zona de Centru (Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu), cu 7,61%;
- zona de Sud (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Teleorman), cu 7,27%;
- zona de Sud-Est (Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea), cu 7,12%;
- zona de Nord-Est (Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui), cu 6,31%;
- zona de Vest (Arad, Caraș - Severin, Hunedoara, Timiș), cu 5,14%;
- zona de Sud-Vest (Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea), cu 4,32%.

La volumul total al primelor brute subscrise au contribuit și subscrierile realizate de 8 societăți de asigurare din România în alte țări membre ale Uniunii Europene (Austria, Belgia, Bulgaria, Estonia, Finlanda, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Olanda, Polonia, Portugalia, Republica Ceha, Slovacia, Spania și Ungaria). Volumul total al acestor subscrieri a fost de 274.817.386 lei și a reprezentat 3,4% din total prime brute subscrise de piața de asigurări.

În anul 2014, gradul de penetrare a asigurărilor în PIB, determinat ca raport între primele brute subscrise pentru asigurări generale și de viață și PIB, s-a situat la 1,21%, înregistrând o scădere cu 0,06 puncte procentuale față de nivelul anului 2013. Aceasta se datorează ritmului de creștere mai rapid al produsului intern brut față de ritmul de modificare al volumului total de prime brute subscrise. Pe componente, gradul de penetrare a scăzut la asigurările generale sub un punct procentual din PIB (0,96%), iar cel al asigurărilor de viață s-a menținut stabil comparativ cu anul anterior (0,25%).

Densitatea asigurărilor, un alt indicator specific sectorului asigurărilor, este determinată ca raport între volumul de prime brute subscrise și numărul de locuitori. Potrivit calculelor realizate de ASF, în anul 2014, acest indicator înregistra o valoare de 405,35 lei/locuitor, nivel în scădere cu 1,06 lei/locuitor față de anul 2013 (406,41 lei/locuitor). Pentru comparabilitate, a fost utilizată populația rezidentă (stabilă) la 1 iulie 2013-2014 determinată de Institutul Național de Statistică pe baza rezultatelor definitive ale RPL 2011. Conform noilor evidențe, populația a fost ajustată în scădere anual cu cca. 1,2 mil. locuitori.

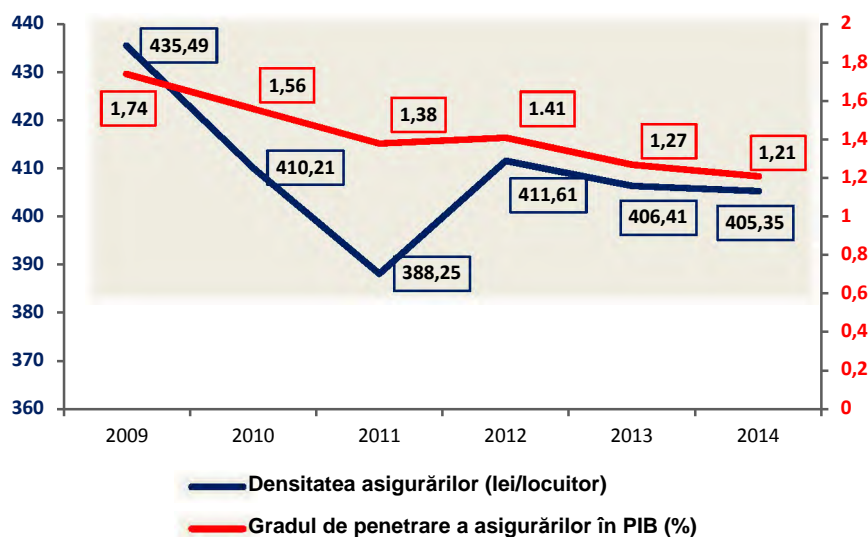
În sectorul asigurărilor generale, densitatea asigurărilor s-a situat la 323,28 lei/locuitor, nivel în scădere cu 1,36 lei/locuitor față de anul 2013. Pentru categoria asigurărilor de viață, valoarea acestui indicator s-a majorat cu 0,30 lei/locuitor comparativ cu anul 2013 la nivelul de 82,07 lei/locuitor.

Tabelul I.2.3: Evoluția gradului de penetrare și densitatea asigurărilor în perioada 2009-2014

Indicator	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Gradul de penetrare a asigurărilor în PIB (%)	1,74	1,56	1,38	1,41	1,27	1,21
Densitatea asigurărilor (lei/locuitor)	435,49	410,21	388,25	411,61	406,41	405,35
Populația rezidentă (stabilă) (mii persoane)	20.367,4	20.246,8	20.147,7	20.060,2	19.985,8	19.947,3

Sursa: INS, Eurostat, Calcule ASF

Figura I.2.4: Dinamica gradului de penetrare a asigurărilor și a densității asigurărilor, în perioada 2009 – 2014

Sursa: ASF

Structura pe categorii de asigurare a volumului total de prime brute subscrise, la data de 31.12.2014, era următoarea:

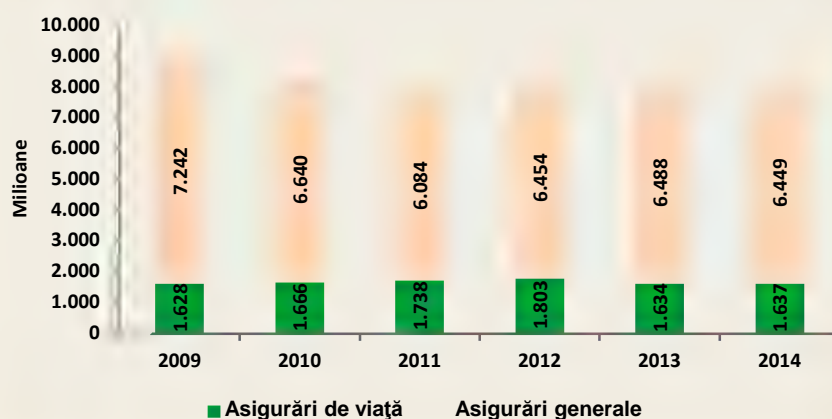
- 6.448.556.518 lei, prime brute subscrise pentru categoria asigurărilor generale, reprezentând 79,75% din total;
- 1.637.120.366 lei, prime brute subscrise pentru categoria asigurărilor de viață, reprezentând 20,25% din total.

Tabelul I.2.4: Structura primelor brute subscrise în perioada 2009–2014

Prime brute subscrise		2009	2010	2011	2012	2013	2014
Asigurări de viață	Total (lei)	1.628.162.635	1.665.668.554	1.738.366.854	1.802.519.132	1.634.296.439	1.637.120.366
	Pondere în total PBS (%)	18,36	20,06	22,22	21,83	20,12	20,25
Asigurări generale	Total (lei)	7.241.584.322	6.639.733.598	6.083.943.098	6.454.395.818	6.488.150.451	6.448.556.518
	Pondere în total PBS (%)	81,64	79,94	77,78	78,17	79,88	79,75
Total PBS (AG+AV) (lei)		8.869.746.957	8.305.402.152	7.822.309.952	8.256.914.950	8.122.446.890	8.085.676.884

Sursa: ASF

Figura I.2.5: Dinamica primelor brute subscrise, pe total și pe categorii de asigurare, în perioada 2009 – 2014

Sursa: ASF

Primele brute subscrise în categoria asigurărilor generale dețin cea mai importantă pondere în structura primelor brute subscrise, în timp ce ponderea primelor brute subscrise în asigurări de viață reprezintă circa o cincime din totalul primelor brute subscrise.

Tabelul I.2.5: Structura primelor brute subscrise pe categorii de asigurare în perioada 2009-2014

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Asigurări generale	81,64%	79,94%	77,78%	78,17%	79,88%	79,75%
Asigurări de viață	18,36%	20,06%	22,22%	21,83%	20,12%	20,25%

Sursa: ASF

Piața asigurărilor din România este caracterizată de un grad ridicat de concentrare. În anul 2014, 79,46% din volumul total de prime subscrise a fost realizat de 10 societăți de asigurare, din cele 37 de societăți care au desfășurat activitate de asigurare/reasigurare.

Tabelul I.2.6: Societățile cu cele mai mari volume de prime brute subscrise și ponderea lor în total piață (asigurări generale și de viață)

Nr. crt.	Societate	Total prime subscrise (asigurări generale și de viață) (lei)	Cota totală de piață (%)
1.	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURĂRI SA	984.995.392	12,18
2.	OMNIASIG VIG	860.379.659	10,64
3.	ASTRA SA	770.116.329	9,52
4.	GROUPAMA ASIGURĂRI SA	710.603.797	8,79
5.	NN ASIGURĂRI DE VIAȚA SA (FOSTA ING ASIGURĂRI DE VIAȚA SA)	613.920.907	7,59
6.	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	575.276.138	7,11
7.	CARPATICA ASIG SA	553.649.420	6,85
8.	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	474.376.061	5,87
9.	GENERALI ROMANIA	462.679.004	5,72
10.	UNIQA ASIGURĂRI SA	419.155.483	5,18
TOTAL (1-10)		6.425.152.190	79,46
TOTAL		8.085.676.884	100

Sursa: ASF

Potrivit datelor centralizate de ASF, pentru anul 2014 societățile de asigurare au raportat cumulativ, pentru cele două categorii de asigurare, un număr total de 17.284.546 contracte noi de asigurare încheiate, în creștere cu 820.793 contracte comparativ cu anul 2013 când au fost raportate 16.463.753 contracte de asigurare noi încheiate. Pe segmentul asigurărilor generale s-a înregistrat cea mai mare creștere de contracte noi, cu 942.954 contracte mai mult decât în anul 2013, fiind astfel raportate un număr de 16.259.980 de contracte noi. Pe segmentul asigurărilor de viață au fost încheiate un număr de 1.024.566 de contracte noi în perioada de raportare, ceea ce reprezintă o scădere cu 122.161 față de anul 2013.

Numărul contractelor de asigurare în vigoare la data de 31.12.2014 a fost de 15.227.274, total pentru asigurări de viață și asigurări generale.

Conform datelor INS (ancheta AMIGO), în anul 2014 populația ocupată cuprindea 8.254,4 mii persoane dintre care 5.841,3 reprezintă numărul de salariați declarați, inclusiv cei din sectorul informal. Prin raportarea numărului persoanelor angajate cu contracte de muncă pe perioadă nedeterminată, raportate de societățile de asigurare în anul 2014, la totalul salariaților din România, rezultă că industria de asigurări deține o pondere de 0,16%.

I.2.2.1. Prime brute subscrise pentru asigurări generale

Volumul total al primelor brute subscrise pentru asigurările generale, în anul 2014, a fost de 6.448.556.518 lei, înregistrând o scădere nominală cu 0,61% față de anul 2013, ceea ce înseamnă o scădere în termeni reali cu 1,66%.

La data de 31.12.2014, distribuția primelor brute subscrise pe categorii de asigurați era următoarea: 41,37% - prime brute subscrise de persoane fizice, cu un total de 2.667.453.218 lei; 58,63% - prime brute subscrise de persoane juridice, cu o valoare de 3.781.103.300 lei.

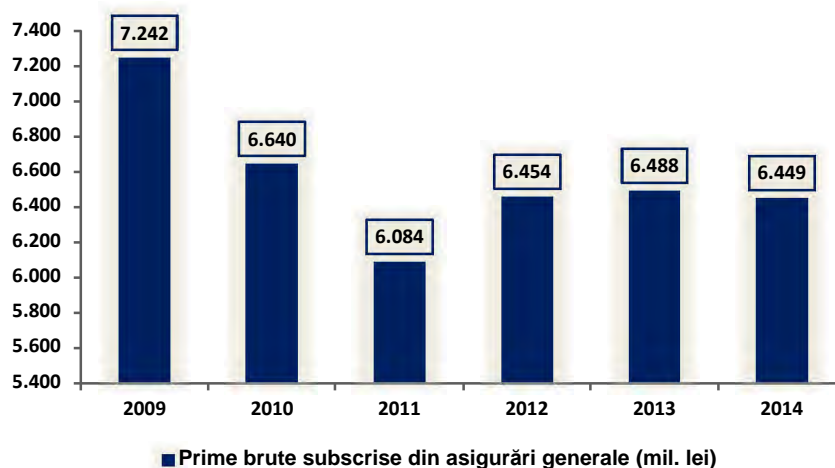
În anul 2014, valoarea primelor brute subscrise pentru contractele de asigurări generale încheiate de persoane fizice a crescut în termeni nominali cu 2,66% față de anul 2013. Valoarea primelor brute subscrise aferentă contractelor încheiate de persoane juridice a înregistrat o scădere cu 2,80% față de anul precedent.

Tabelul I.2.7: Dinamica primelor brute subscrise pentru asigurări generale în perioada 2009-2014

Anul	Prime brute subscrise pentru AG (lei)	Modificare nominală față de anul anterior (%)	Rata medie anuală a inflației (%)	Modificare reală față de anul anterior (%)
2009	7.241.584.322	2,45	5,59	-2,97
2010	6.639.733.598	-8,31	6,09	-13,57
2011	6.083.943.098	-8,37	5,79	-13,39
2012	6.454.395.818	6,09	3,33	2,67
2013	6.488.150.451	0,52	3,98	-3,32
2014	6.448.556.518	-0,61	1,07	-1,66

Sursa: ASF

Figura I.2.6: Evoluția primelor brute subscrise pentru asigurări generale, în perioada 2009-2014

Sursa: ASF

Din analiza datelor raportate de cele 27 de societăți de asigurare care au subscris prime aferente asigurărilor generale, rezultă că 10 societăți au cumulat o valoare de 5.839.762.453 lei, ceea ce reprezintă 90,56% din totalul acestui segment de activitate.

Tabelul I.2.8: Societățile care au înregistrat cele mai mari subscrieri pentru asigurări generale în anul 2014

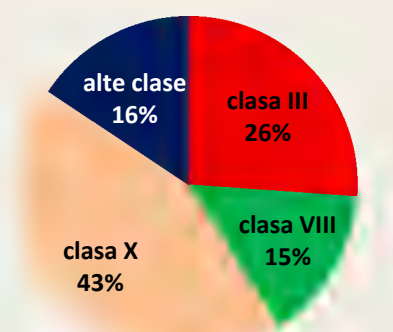
Nr. crt.	Societate	Prime subscrise din asigurări generale (lei)	Cota de piață la asigurări generale (%)
1.	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURĂRI SA	887.793.110	13,77
2.	OMNIASIG VIG	860.379.659	13,34
3.	ASTRA SA	761.322.646	11,81
4.	GROUPAMA ASIGURĂRI SA	667.210.507	10,35
5.	CARPATICA ASIG SA	553.649.420	8,59
6.	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	477.545.082	7,41
7.	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	474.376.061	7,36
8.	UNIQA ASIGURĂRI SA	411.597.609	6,38
9.	GENERALI ROMANIA	384.406.319	5,96
10.	CITY INSURANCE SA	361.482.040	5,61
TOTAL (1- 10)		5.839.762.453	90,56
Alte societăți		608.794.065	9,44
TOTAL PBS asigurări generale		6.448.556.518	100

Sursa: ASF

Comparativ cu situația înregistrată în anul 2013, se observă o stabilitate a primelor 10 societăți care au înregistrat cele mai mari cote de piață. Astfel, 4 societăți (Omniasig, Groupama, Generali, City) și-au menținut cotele de piață din anul 2013, pentru celelalte 6 societăți (Allianz, Astra, Uniqa, Euroins, Carpatica, Asiom) înregistrându-se doar mici modificări de poziție în clasament.

În ceea ce privește structura pe clase de asigurări a primelor brute subscrise pentru asigurări generale, cea mai mare pondere, respectiv 84,35%, a fost deținută cumulată de următoarele: clasa III - Asigurări de mijloace de transport terestru, altele decât cele feroviare, clasa X - Asigurări de răspundere civilă pentru vehicule și clasa VIII - Asigurări de incendiu și alte calamități naturale.

Figura I.2.7: Structura pe clase a primelor brute subscrise din asigurări generale

Sursa: ASF

Cea mai mare pondere în totalul primelor brute subscrise pentru asigurări generale a fost deținută de clasa X - Asigurări de răspundere civilă pentru vehicule (43,43%), urmată de clasa III - Asigurări de mijloace de transport terestru, altele decât cele feroviare (26,12%) și de clasa VIII - Asigurări de incendiu și alte calamități naturale (14,80%).

Tabelul I.2.9: Evoluția primelor brute subscrise pe clase pentru asigurări generale

	PBS în 2014 față de 2013
Clasa I - Asigurări de accidente și boală (inclusiv de muncă și boli profesionale)	105.919.139	↓15,61%	125.516.490
Clasa II - Asigurări de sănătate	37.701.578	↓25,27%	50.449.513
Clasa III Asigurări de mijloace de transport terestru, altele decât cele feroviare	1.684.128.251	↓6,25%	1.796.496.249
Clasa IV Asigurări de mijloace de transport feroviar	3.732.790	↓12,78%	4.279.783
Clasa V Asigurări de mijloace de transport aeriene	10.250.980	↓22,02%	13.145.067
Clasa VI Asigurări de mijloace de transport navale (maritime, fluviale, lacustre, canale navigabile)	58.221.121	↑9,06%	53.383.038
Clasa VII Asigurări de bunuri în tranzit, inclusiv mărfuri transportate, bagaje și orice alte bunuri	37.932.024	↓16,20%	45.266.035
Clasa VIII Asigurări de incendiu și calamități naturale	954.401.654	↓6,61%	1.021.907.073
Clasa IX Asigurări de daune la proprietăți	167.238.396	↓2,93%	172.291.517
Clasa X Asigurări de răspundere civilă a autovehiculelor (răspundere civilă auto obligatorie și carte verde)	2.800.428.974	↑13,76%	2.461.675.830
Clasa XI Asigurări de răspundere civilă a mijloacelor de transport aerian	17.809.975	↓0,19%	17.843.830
Clasa XII Asigurări de răspundere civilă a mijloacelor de transport naval	14.419.509	↓25,87%	19.450.539
Clasa XIII Asigurări de răspundere civilă generală	280.634.078	↓22,37%	361.491.622
Clasa XIV Asigurări de credite	18.827.573	↓64,81%	53.506.518
Clasa XV Asigurări de garanții	161.198.648	↓23,31%	210.182.625
Clasa XVI Asigurări de pierderi financiare	17.845.450	↑27,78%	13.965.649
Clasa XVII Asigurări de protecție juridică	140.963	↑486,76%	24.024
Clasa XVIII Asigurări de asistență a persoanelor aflate în dificultate	77.725.415	↑15,53%	67.275.051

I.2.2.2. Prime brute subscrise pentru asigurări de viață

Valoarea cumulată a primelor brute subscrise în anul 2014 pentru asigurările de viață, raportate de societățile de asigurare autorizate să practice această categorie de asigurări, a fost în valoare de 1.637.120.366 lei, înregistrând o creștere nominală cu 0,17% față de anul 2013, ceea ce reprezintă o scădere reală cu 0,89%.

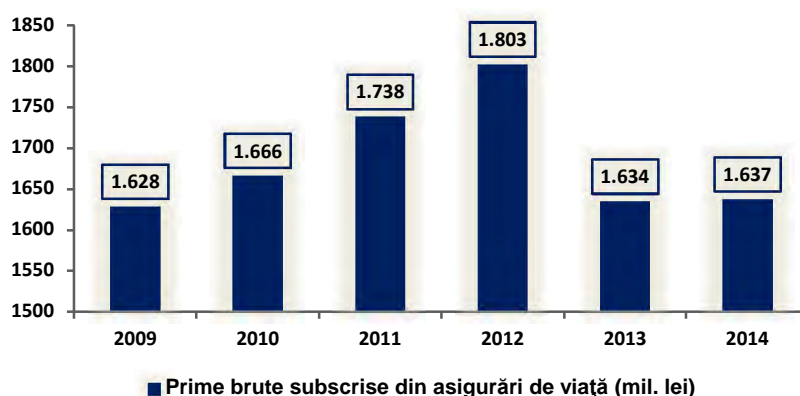
Volumul primelor brute subscrise pentru asigurările de viață reprezintă 20,25% din totalul primelor brute subscrise de piața de asigurări, pe cele două segmente ale sale - asigurări generale și de viață.

Tabelul I.2.10: Dinamica primelor brute subscrise pentru asigurări de viață în perioada 2009–2014

Anul	Prime brute subscrise din asigurări de viață (lei)	Modificare nominală față de anul anterior (%)	Rata medie anuală a inflației (%)	Modificare reală față de anul anterior(%)
2009	1.628.162.635	-12,84	5,59	-17,46
2010	1.665.668.554	2,30	6,09	-3,57
2011	1.738.366.854	4,36	5,79	-1,35
2012	1.802.519.132	3,69	3,33	0,35
2013	1.634.296.439	-9,33	3,98	-12,80
2014	1.637.120.366	0,17	1,07	-0,89

Sursa: ASF

Figura I.2.8: Prime brute subscrise pentru asigurări de viață

Sursa: ASF

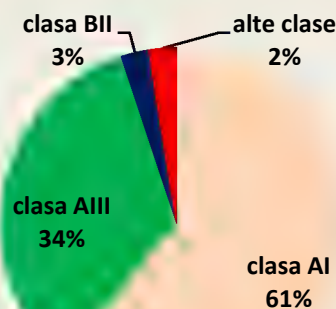
Din datele prezentate rezultă că, deși în perioada 2009-2012 volumul primelor brute subscrise pentru asigurările de viață au înregistrat o tendință accentuată de creștere, în perioada 2013-2014 volumul primelor brute subscrise pentru asigurările de viață a înregistrat o scădere bruscă, ajungând să se situeze puțin peste nivelul înregistrat în anul 2009.

Din punct de vedere al structurii portofoliului de asigurări de viață, în 2014, două clase de asigurări - AI - Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare și AIII - Asigurări de viață și anuități legate de fonduri de investiții - au cumulat un volum al primelor brute subscrise în valoare de 1.553.366.926 lei, ceea ce reprezintă 94,88% din total prime subscrise pentru asigurări de viață.

- primele brute subscrise pentru clasa **AI - Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare**, în valoare de 999.529.539 lei, au reprezentat 61,05% din total subscrieri pentru asigurări de viață, înregistrând o scădere nominală de 2,50% și o scădere în termeni reali de 3,53% față de anul 2013;
- primele brute subscrise pentru clasa **AIII - Asigurări de viață și anuități legate de fonduri de investiții**, în valoare de 553.837.387 lei, au reprezentat 33,83% din total, înregistrând față de anul 2013 o creștere nominală de 1,83%, iar în termeni reali o scădere de 0,75%.

În anul 2014, asigurările aferente **clasei B1 - Asigurări de accidente** (inclusiv accidente de muncă și bolile profesionale) au înregistrat o creștere nominală de 8,36% (scădere de 7,21%, în termeni reali) față de anul 2013. Această clasă de asigurări deține o pondere de 2,13% în totalul primelor brute subscrise aferente asigurărilor de viață.

Figura I.2. 9 Distribuția primelor brute subscrise pe clase de asigurări de viață

Sursa: ASF

Sectorul asigurărilor de viață s-a caracterizat, și în anul 2014, printr-un grad mare de concentrare, astfel că 10 societăți au deținut o pondere de 93,79% din volumul total al primelor subscrise pe acest segment, cu subscrieri cumulate în valoare de 1.535.429.906 lei.

Tabelul I.2.11: Societățile care au înregistrat cel mai mare volum de subscrieri pentru asigurări de viață

Nr. crt.	Societate	Prime brute subscrise pentru asigurările de viață (lei)	Cota de piață (%)
1.	NN ASIGURĂRI DE VIAȚA SA (FOSTA ING ASIGURĂRI DE VIAȚĂ SA)	613.920.907	37,50
2.	METROPOLITAN LIFE ASIGURĂRI SA	262.202.470	16,02
3.	BCR ASIGURĂRI DE VIAȚA VIENNA INSURANCE GROUP SA	143.831.041	8,79
4.	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	97.731.056	5,97
5.	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURĂRI SA	97.202.282	5,94
6.	GENERALI ROMANIA	78.272.685	4,78
7.	BRD ASIGURĂRI DE VIAȚA SA	77.753.964	4,75
8.	EUROLIFE ERB ASIGURĂRI DE VIAȚĂ SA	74.026.687	4,52
9.	GRAWE ROMANIA ASIGURARE SA	47.095.524	2,88
10.	GROUPAMA ASIGURĂRI SA	43.393.290	2,65
Total (1- 10)		1.535.429.906	93,79
Alte societăți		101.690.460	6,21
Total		1.637.120.366	100

Sursa: ASF

Si în cazul asigurărilor de viață, în ceea ce privește cota de piață deținută de primele 10 societăți în anul 2014 comparativ cu anul 2013, se poate observa stabilitate, 4 dintre societăți menținându-și poziția (NN, Allianz, Grawe și Groupama). Ca element de noutate față de anul anterior este intrarea în topul primelor 10 societăți care subscriu asigurări de viață a Societății Eurolife ERB Asigurări de viață.

I.2.3. Indemnizații brute plătite

Societățile de asigurări au plătit, în anul 2014, un volum total de indemnizații brute pentru asigurări generale și de viață în valoare de 4.475.790.865 lei, nivel în scădere nominală cu 1,53% față de anul 2013. În termenii reali, scăderea înregistrată a fost cu 2,57%.

Societățile care au desfășurat activitate de asigurări generale au plătit indemnizații brute în valoare totală de 4.036.207.152 lei, nivel în scădere nominală cu 4,29% față de 2013, ceea ce reprezintă o scădere reală cu 5,30%.

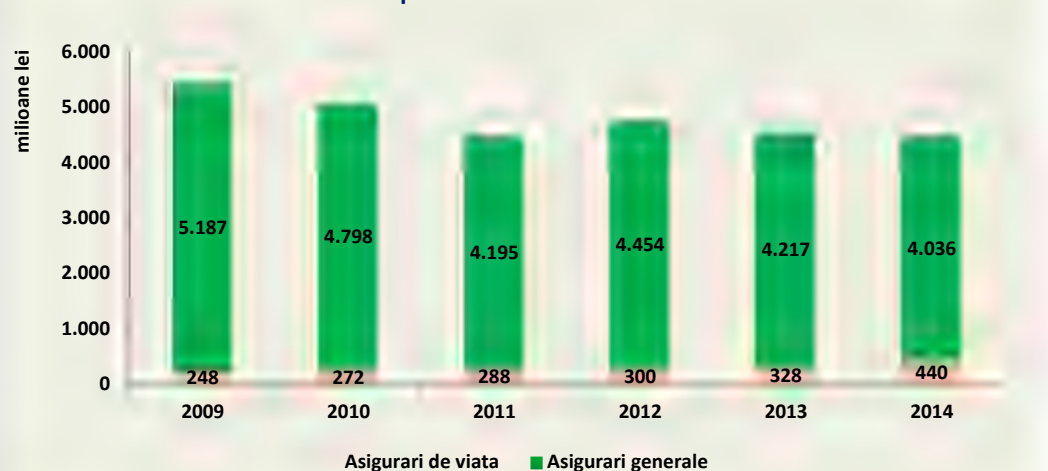
Pentru segmentul asigurărilor de viață, indemnizațiile brute și maturitățile plătite de societățile de asigurare au avut o valoare de 439.583.713 lei, ceea ce a reprezentat o creștere nominală cu 34,04% și o creștere reală cu 32,62% față de anul 2013.

Tabelul I.2. 12: Dinamica indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări generale și de viață în perioada 2009–2014

Anul	Indemnizații brute plătite pentru asigurări generale și de viață	Modificare nominală față de anul anterior (%)	Rata medie anuală a inflației (%)	Modificare reală față de anul anterior (%)
2009	5.435.503.756	24,57	5,59	17,97
2010	5.069.483.669	-6,73	6,09	-12,09
2011	4.483.069.265	-11,57	5,79	-16,41
2012	4.753.573.042	6,03	3,33	2,62
2013	4.545.123.441	-4,39	3,98	-8,04
2014	4.475.790.865	-1,53%	1,07	-2,57

Sursa: ASF

Figura I.2.10: Dinamica indemnizațiilor brute plătite, pe total și pe categorii de asigurare, în perioada 2009 -2014

Sursa: ASF

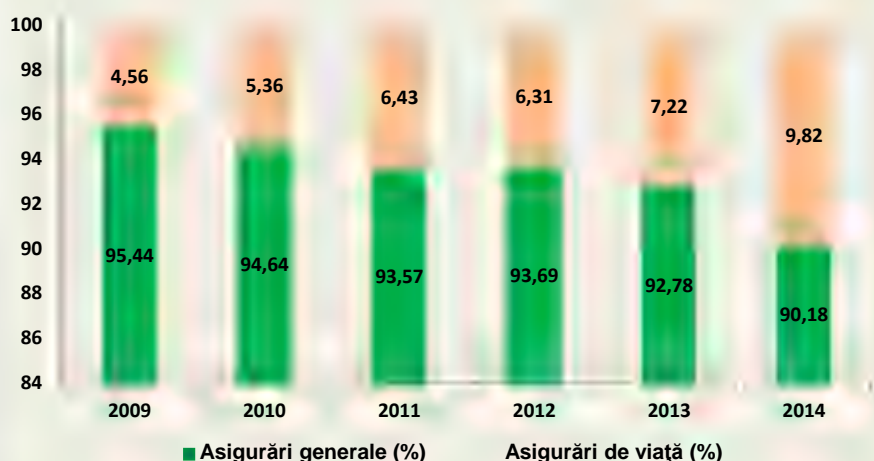
La data de 31.12.2014, ponderea indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări generale și de viață în total prime brute subscrise pentru cele două categorii de asigurări era de 55,35%.

Tabelul I.2.13: Structura indemnizațiilor brute plătite pe cele două categorii de asigurare în perioada 2009-2014

Categorii de asigurare		2009	2010	2011	2012	2013	2014
Asigurări de viață	Total (lei)	248.023.136	271.922.669	288.396.876	299.855.424	327.952.915	439.583.713
	Pondere în total indemnizații (%)	4,56	5,36	6,43	6,31	7,22	9,82
Asigurări generale	Total (lei)	5.187.480.620	4.797.561.000	4.194.672.389	4.453.717.618	4.217.170.526	4.036.207.152
	Pondere în total indemnizații (%)	95,44	94,64	93,57	93,69	92,78	90,18
Total indemnizații brute plătite (lei)		5.435.503.756	5.069.483.669	4.483.069.265	4.753.573.042	4.545.123.441	4.475.790.865

Sursa: ASF

Figura I.2.11: Dinamica structurii indemnizațiilor brute plătite, în funcție de categoria de asigurare, în perioada 2009–2014

Sursa: ASF

I.2.3.1. Indemnizații brute plătite pentru asigurări generale

În anul 2014, valoarea indemnizațiilor brute plătite de societățile de asigurare care au practicat asigurări generale a fost de 4.036.207.152 lei, în scădere nominală cu 4,29% față de anul 2013. În termeni reali, scăderea a fost cu 5,30%.

Tabelul I.2.14: Dinamica indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări generale în perioada 2009 – 2014

Anul	Indemnizații brute plătite (lei)	Modificare nominală față de anul anterior (%)	Rata medie anuală a inflației (%)	Modificare reală față de anul anterior (%)
2009	5.187.480.620	25,19	5,59	18,56
2010	4.797.561.000	-7,52	6,09	-12,83
2011	4.194.672.389	-12,57	5,79	-17,35
2012	4.453.717.618	6,18	3,33	2,75
2013	4.217.170.526	-5,31	3,98	-8,94
2014	4.036.207.152	-4,29	1,07	-5,30

Sursa: ASF

Figura I.2. 12 Evoluția indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări generale, în perioada 2009-2014 (milioane lei)

Sursa: ASF

Din valoarea totală a indemnizațiilor brute plătite în anul 2014 pentru categoria asigurărilor generale, valoarea aferentă daunelor produse în anii anteriori a fost 2.125.635.659 lei, ceea ce reprezintă 52,66% din total.

Suma recuperată de la societățile de reasigurare, către care societățile de asigurare au cedat o parte din riscurile asumate, a fost de 1.172.531.012,61 lei și a reprezentat 29,05% din volumul total de indemnizații brute plătite pentru asigurări generale.

Cumulat, indemnizațiile brute plătite de 10 societăți de asigurări au reprezentat 95,61% din totalul indemnizațiilor plătite la nivelul segmentului de asigurări generale.

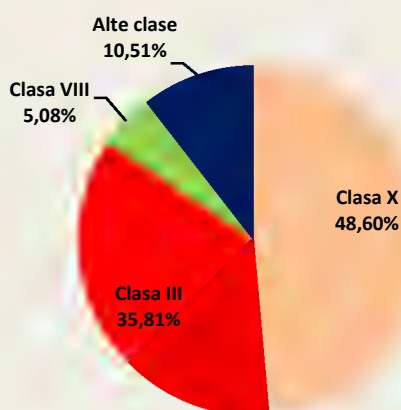
Tabelul I.2.15: Societățile de asigurări cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite pentru asigurări generale

Nr. crt.	Societate	Indemnizații brute plătite pentru asigurările generale (lei)	Pondere în total (%)
1.	OMNIASIG VIG	667.782.861	16,54%
2.	ASTRA SA	497.336.706	12,32%
3.	UNIQA ASIGURĂRI SA	478.831.616	11,86%
4.	GROUPAMA ASIGURĂRI SA	466.150.586	11,55%
5.	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURĂRI SA	403.963.219	10,01%
6.	CARPATICA ASIG SA	348.264.056	8,63%
7.	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	309.957.527	7,68%
8.	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	295.506.977	7,32%
9.	GENERALI ROMANIA	215.892.860	5,35%
10.	CITY INSURANCE SA	175.569.764	4,35%
Total (1 – 10)		3.858.994.144	95,61%
Alte societăți		177.213.008	4,39%
Total IBP (lei)		4.036.207.152	100%

Sursa: ASF

Ponderi semnificative ale indemnizațiilor brute plătite de societățile de asigurare au fost înregistrate pe următoarele clase de asigurare: **clasa X - Asigurări de răspundere civilă a autovehiculelor**, **clasa III - Asigurări de mijloace de transport terestru**, **clasa VIII - Asigurări de incendiu și calamități naturale**.

Figura I.2.13: Structura pe clase a indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări generale (%)

Sursa: ASF

În anul 2014, evoluția indemnizațiilor brute plătite pentru principalele clase de asigurări generale a fost următoarea:

- pentru **clasa X - Asigurări de răspundere civilă pentru autovehicule** au fost plătite indemnizații brute în valoare de 1.961.442.118 lei, reprezentând 48,60% din valoarea totală a indemnizațiilor brute

plătite pentru asigurările generale și 70,04% din valoarea primelor brute subscrise în anul 2014 pentru această clasă de asigurări. Indemnizațiile plătite pentru aceste asigurări au înregistrat o creștere nominală cu 1,80%, ceea ce reprezintă în termeni reali o creștere cu 0,72% față de anul 2013.

Cinci societăți de asigurare au cumulat o valoare a indemnizațiilor plătite, pentru asigurări de răspundere civilă pentru autovehicule, de 1.358.002.279 lei, nivel aferent unei ponderi de 69,23% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru clasa X. Aceste societăți sunt următoarele:

- ASTRA SA, cu o valoare a indemnizațiilor brute plătite de 340.752.709 lei;
 - CARPATICA ASIG S.A, cu o valoare a indemnizațiilor brute plătite de 315.156.976 lei;
 - EUROINS ROMÂNIA SA, cu o valoare a indemnizațiilor brute plătite de 292.897.511 lei;
 - OMNIASIG VIG, cu o valoare a indemnizațiilor brute plătite de 223.746.909 lei;
 - UNIQA ASIGURĂRI SA, cu o valoare a indemnizațiilor brute plătite de 185.448.174 lei;
- pentru **clasa III - Asigurări de mijloace de transport terestru, altele decât cele feroviare** au fost plătite indemnizații brute în valoare de 1.445.310.288 lei. O parte din acestea se transformă în regrese față de asigurătorii care au subscris asigurări de răspundere civilă pentru autovehicule pentru persoanele vinovate de producerea accidentelor. Indemnizațiile brute plătite pentru clasa III reprezintă 35,81% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări generale, înregistrându-se o scădere nominală cu 18,10% și una reală cu 18,96% față de anul 2013.

Cinci societăți, din cele 21 de societăți care au plătit indemnizații pentru acest tip de asigurări, au înregistrat o valoare cumulată a indemnizațiilor brute plătite de 1.136.683.167 lei, reprezentând 78,65% din valoarea totală a indemnizațiilor plătite pentru această clasă, după cum urmează:

- GROUPAMA ASIGURĂRI SA cu o valoare a indemnizațiilor brute plătite de 265.701.980 lei;
- UNIQA ASIGURĂRI SA, cu o valoare a indemnizațiilor brute plătite de 261.395.531 lei;
- OMNIASIG VIG, cu o valoare a indemnizațiilor brute plătite de 257.429.879 lei;
- ALLIANZ - ȚIRIAC ASIGURĂRI SA, cu o valoare a indemnizațiilor brute plătite de 235.594.955 lei;
- GENERALI ROMÂNIA., cu o valoare a indemnizațiilor brute plătite de 116.560.822 lei.

Indemnizațiile plătite pentru asigurările auto (Casco și RCA, respectiv pentru asigurări incluse în clasa III și clasa X) au reprezentat 84,40% din totalul indemnizațiilor brute plătite pentru categoria asigurărilor generale. Comparativ cu anul 2013, indemnizațiile cumulate plătite pentru asigurări auto au înregistrat o scădere nominală cu 3,59%, ceea ce în termeni reali înseamnă o scădere cu 4,61%.

- pentru **clasa VIII – Asigurări de incendiu și calamități naturale**, 24 de societăți de asigurare au plătit indemnizații în valoare de 205.211.994 lei, ceea ce reprezintă o pondere de 5,08% din totalul plăților aferente asigurărilor generale. Nivelul acestor indemnizații a înregistrat o scădere nominală cu 7,27% față de 2013, iar în termeni reali o scădere cu 8,25%.

Pentru asigurările facultative de locuințe au fost plătite indemnizații brute de 60.030.452 lei, ceea ce reprezintă 29,25% din valoarea indemnizațiilor brute plătite pentru clasa VIII. Comparativ cu anul 2013, valoarea indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările facultative de locuințe a înregistrat o scădere nominală cu 5,19%.

Cinci societăți de asigurări au plătit cumulativ indemnizații brute de 152.147.530 lei, ceea ce a reprezentat 74,14% din valoarea totală a indemnizațiilor aferente clasei VIII. Aceste societăți sunt următoarele:

- OMNIASIG VIENNA INSURANCE GROUP SA, cu o valoare de 41.193.401 lei;
- GROUPAMA ASIGURĂRI SA, cu o valoare de 35.412.603 lei;
- UNIQA ASIGURĂRI SA, cu o valoare de 26.620.197 lei;
- ALLIANZ - ȚIRIAC ASIGURĂRI SA cu o valoare de 25.229.271 lei;
- ASTRA SA, cu o valoare de 23.692.058 lei.

I.2.3.2. Indemnizații brute plătite pentru asigurări de viață

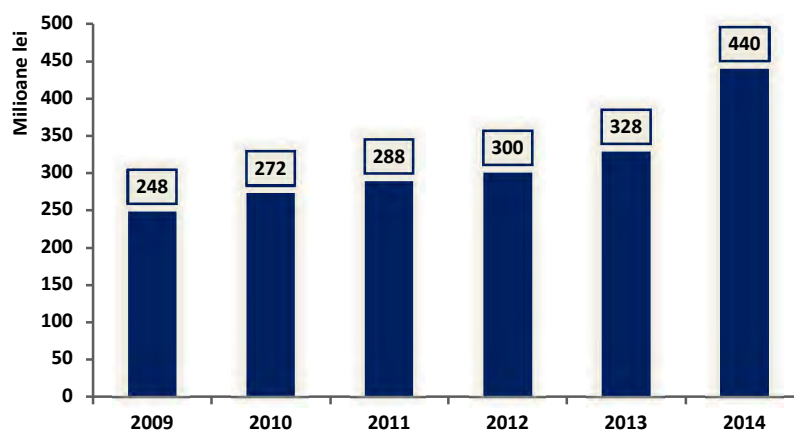
Valoarea indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări de viață s-a situat, în anul 2014, la 439.583.713 lei, înregistrând o creștere nominală cu 34,04% față de 2013. În termeni reali, s-a înregistrat o creștere cu 32,62%. În această sumă au fost incluse și plățile efectuate de societățile de asigurări aferente contractelor de asigurare ajunse la maturitate, care au reprezentat 65,50% din total.

Tabelul I.2.16: Dinamica indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări de viață în perioada 2009–2014

Anul	Indemnizații brute plătite (lei)	Modificare nominală față de anul anterior (%)	Rata medie anuală a inflației (%)	Modificare reală față de anul anterior (%)
2009	248.023.136	12,81	5,59	6,84
2010	271.922.669	9,64	6,09	3,34
2011	288.396.876	6,06	5,79	0,25
2012	299.855.424	3,97	3,33	0,62
2013	327.952.915	9,37	3,98	5,18
2014	439.583.713	34,04	1,07	32,62

Sursa: ASF

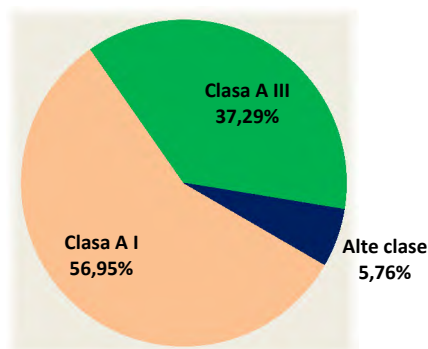
Figura I.2.14 Evoluția indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări de viață, în perioada 2009-2014 (milioane lei)

Sursa: ASF

Cele mai semnificative ponderi în totalul indemnizațiilor brute plătite au fost deținute de următoarele clase: **A I - Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare** și **A III - Asigurări de viață și anuități legate de fonduri de investiții**.

Figura I.2. 15 Structura pe clase a indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări de viață (%)

Sursa: ASF

Tabelul I.2.17: Societățile care au înregistrat cel mai mare volum de indemnizații plătite pentru asigurări de viață

Nr. crt.	Societate	Indemnizații brute plătite (lei)	Pondere în total (%)
1.	NN ASIGURĂRI DE VIAȚĂ SA (FOSTA ING ASIGURĂRI DE VIAȚA SA)	127.431.010	28,99%
2.	BCR ASIGURĂRI DE VIAȚĂ VIENNA INSURANCE GROUP SA	81.734.275	18,59%
3.	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	54.277.829	12,35%
4.	METROPOLITAN LIFE ASIGURĂRI SA	41.315.085	9,40%
5.	EUROLIFE ERB ASIGURĂRI DE VIAȚĂ SA	35.740.963	8,13%
6.	GENERALI ROMANIA	30.209.266	6,87%
7.	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURĂRI SA	16.336.031	3,72%
8.	GROUPAMA ASIGURĂRI SA	14.421.288	3,28%
9.	SIGNAL IDUNA ASIGURARE REASIGURARE SA	10.171.999	2,31%
10.	BRD ASIGURAI DE VIAȚĂ SA	7.679.467	1,75%
Total (1-10)		419.317.213	95.39%
Alte societăți		20.266.500	4.61%
Total IBP (lei)		439.583.713	100%

Sursa: ASF

Sume de răscumpărare plătite pentru asigurări de viață

În anul 2014, volumul sumelor plătite cu titlu de răscumpărări (totale și parțiale) la cererea asiguraților a înregistrat o scădere nominală cu 13,84% (scădere de 14,75%, în termeni reali) față de anul 2013, de la 438.075.853 lei la 377.449.618 lei.

I.2.4. Asigurări de locuințe

Primele brute subscrise pentru asigurările facultative și obligatorii de locuințe totalizau, în anul 2014, un volum de 475.450.350 lei, nivel ce reprezenta 49,82% din subscrierile aferente Clasei VIII - Asigurări de incendiu și alte calamități naturale.

Asigurările facultative de locuințe au generat un volum de subscrieri de 348.818.065 lei, mai puțin cu 36,39% față de anul 2013. Evoluția asigurărilor facultative de locuințe în perioada 2010-2014 a fost următoarea:

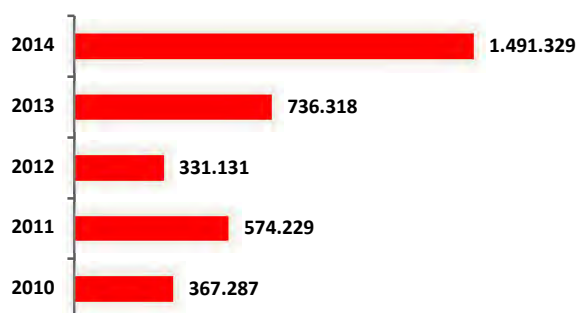
Tabelul I.2.18: Evoluția asigurărilor facultative de locuințe

	2010	2011	2012	2013	2014
Număr contracte noi (buc)	2.132.778	4.747.280	3.344.273	3.280.716	2.057.208
Prime brute subscrise (lei)	376.111.856	638.532.825	565.773.166	548.361.838	348.818.065

Sursa: ASF

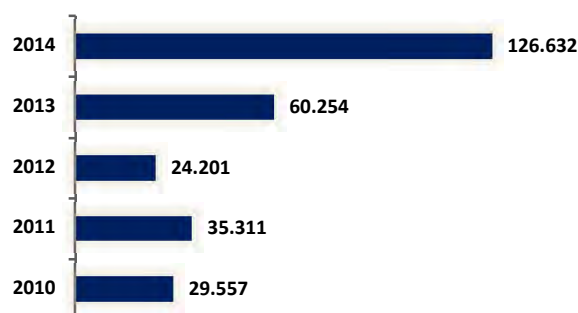
Au crescut în schimb atât primele brute subscrise cât și numărul de contracte de asigurări obligatorii de locuințe, de la 60.253.975 lei, respectiv 736.318 contracte în anul 2013, la 126.632.285 lei, respectiv 1.491.329 contracte în anul 2014.

Figura I.2.16: Evoluție număr contracte asigurări obligatorii de locuințe

Sursa: ASF

Figura I.2.17: Evoluție prime brute subscrise asigurări obligatorii de locuințe (mii lei)

Sursa: ASF

Tabelul I.2.19: Evoluția primelor brute subscrise și a indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările de locuințe facultative și obligatorii

Anul	Indicatori	Total prime brute subscrise și indemnizații brute plătite aferente clasei VIII - Asigurări de incendii și alte calamități naturale (lei)	din care:	
			Asigurări facultative de locuințe	Asigurări obligatorii de locuințe
2011	Prime brute subscrise	1.178.020.775	638.532.825	35.310.758
	Indemnizații brute plătite	238.387.105	47.013.398	327.310
2012	Prime brute subscrise	1.081.228.539	565.773.166	24.200.893
	Indemnizații brute plătite	218.520.305	76.678.178	276.689
2013	Prime brute subscrise	1.060.344.929	548.361.838	60.253.975
	Indemnizații brute plătite	221.300.510	63.317.820	473.496
2014	Prime brute subscrise	954.401.654	348.818.065	126.632.285
	Indemnizații brute plătite	205.211.994	60.030.452	2.968.224

Sursa: ASF

I.2.5. Rezerve tehnice

Din analiza datelor înregistrate în situațiile financiare transmise ASF rezultă că, la data de 31.12.2014, societățile de asigurare au constituit rezerve tehnice brute pentru activitatea de asigurări generale și de viață în valoare de 13.750.048.359 lei, în creștere nominală cu 4,09% față de data de 31.12.2013, ceea ce reprezintă o creștere în termeni reali cu 2,99%.

Rezervele tehnice brute constituite pentru asigurările generale au înregistrat un volum de 7.598.200.584 lei, deținând astfel o pondere de 55,26% din total. Pentru asigurări de viață, societățile au constituit rezerve în valoare de 6.151.847.775 lei, nivel aferent unei ponderi de 44,74% din total.

La data de 31.12.2014, partea cedată reasigurătorilor din rezervele tehnice brute era în valoare de 1.922.608.395 lei, cumulat pentru asigurări generale și de viață, reprezentând 13,98% din totalul rezervelor tehnice brute. Comparativ cu data de 31.12.2013, valoarea totală a părții cedate reasigurătorilor din rezervele tehnice brute constituite pentru cele două categorii de asigurare a înregistrat o scădere nominală cu 1,97% ceea ce în termeni reali reprezintă o scădere cu 3,01%.

Rezerve tehnice constituite pentru asigurări generale

Pentru activitatea de asigurări generale, la data de 31.12.2014, societățile de asigurare aveau constituite rezerve tehnice brute în valoare de 7.598.200.584 lei, o creștere nominală cu 3,51%, ceea ce reprezintă o creștere reală cu 2,41%, față de 31.12.2013.

Partea cedată reasigurătorilor din rezervele tehnice brute pentru asigurări generale avea o valoare de 1.885.648.053 lei, înregistrând o scădere nominală cu 0,22% (scădere cu 1,28%, în termeni reali) față de 2013. Raportată la totalul rezervelor aferente asigurărilor generale, partea cedată reasigurătorilor a reprezentat 24,82% nivel în scădere față de anul precedent, când aceasta se situa la un nivel de 25,74%.

Structura rezervelor tehnice brute pentru categoria *asigurărilor generale*, la data de 31.12.2014, era următoarea:

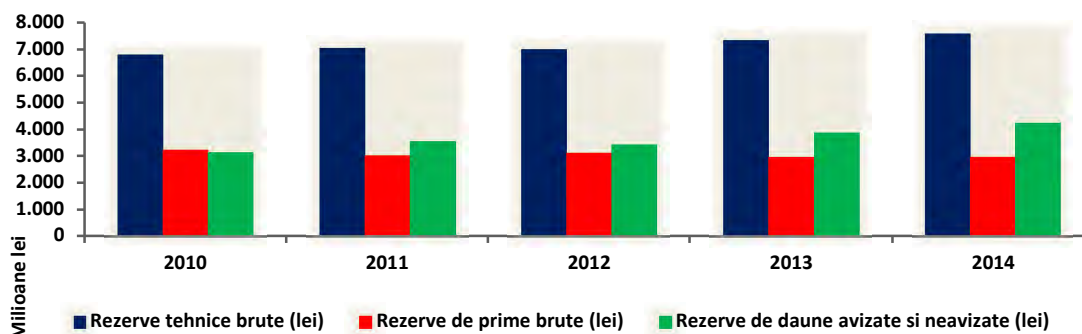
- ✓ **rezerve de prime**, în valoare brută de 2.976.807.947 lei, reprezintă 39,18% din valoarea totală a rezervelor tehnice brute aferente asigurărilor generale. Comparativ cu soldul existent la sfârșitul anului 2013, valoarea rezervelor de prime a înregistrat o creștere nominală cu 0,22%, ceea ce înseamnă un real negativ de 0,84%. Partea aferentă cedărilor în reasigurare din rezervele de prime brute, în valoare de 543.375.850 lei, reprezenta 18,25% din rezervele de prime brute;
- ✓ **rezervele de daune avizate și neavizate brute**, în valoare de 4.243.226.102 lei, reprezentau 55,85% din valoarea rezervelor tehnice brute constituite pentru asigurările generale. Nivelul acestor rezerve tehnice a înregistrat o creștere nominală cu 8,95% față de data de 31.12.2013, ceea ce în termeni reali a însemnat o creștere cu 7,80%. Partea aferentă cedărilor în reasigurare din valoarea rezervelor brute de daune avizate și neavizate, în valoare de 1.279.942.434 lei, reprezenta 30,16% din totalul rezervelor de daune, înregistrând o creștere nominală cu 2,61% față de anul precedent. În termeni reali, creșterea a fost cu 1,52%.

Tabelul I.2.20: Evoluția rezervelor tehnice brute pentru asigurări generale, în perioada 2010-2014

An	Rezerve tehnice brute (lei)	Rezerve de prime brute (lei)	Rezerve de daune avizate și neavizate (lei)
2010	6.782.629.538	3.230.521.900	3.128.617.940
2011	7.022.466.930	3.017.386.502	3.543.612.908
2012	6.971.815.101	3.114.890.480	3.416.959.206
2013	7.340.812.161	2.970.130.760	3.894.509.193
2014	7.598.200.584	2.976.807.947	4.243.226.102

Sursa: ASF

Figura I.2.18: Dinamica rezervelor tehnice brute pentru asigurări generale, în perioada 2010-2014

Sursa: ASF

În ceea ce privește structura pe clase de asigurări a rezervelor tehnice brute constituite de societăți pentru asigurări generale, la data de 31.12.2014, valori semnificative au fost înregistrate, după cum urmează:

- ✓ **clasa III - Asigurări de mijloace de transport terestru, altele decât cele feroviare** - înregistra rezerve tehnice brute în valoare de 1.554.704.342 lei. Comparativ cu data de 31.12.2013, nivelul a fost în scădere nominală cu 10,48%, ceea ce reprezintă o scădere în termeni reali cu 11,43%. Această evoluție negativă a fost cauzată de diminuarea cu 6,26% a subscrierilor aferente asigurărilor din clasa III. În total rezerve tehnice brute constituite pentru asigurări generale, clasa III deținea o pondere de 20,46%, în scădere față de data de 31.12.2013, când reprezenta 23,66% din total;
- ✓ **clasa VIII – Asigurări de incendiu și alte calamități naturale** - rezervele tehnice brute erau în valoare de 944.937.314 lei, reprezentând 12,44% din total. Acest tip de rezerve a înregistrat o scădere nominală cu 2,67%, ceea ce, în mărimi reale, înseamnă o scădere cu 3,70% față de data de 31.12.2013;
- ✓ **clasa X – Asigurări de răspundere civilă pentru vehicule** - rezervele tehnice brute, în valoare de 3.754.765.836 lei, au înregistrat o creștere nominală cu 15,99% (o creștere cu 14,76% în termeni reali) față de 2013. Rezervele constituite pentru această clasă reprezentau 49,42% din totalul rezervelor tehnice brute constituite pentru asigurări generale, nivel în creștere cu 5,32 puncte procentuale față de ponderea calculată la sfârșitul anului 2013 (44,10%).

Rezerve tehnice constituite pentru asigurări de viață

Pentru activitatea de asigurări de viață, la data de 31.12.2013, societățile de asigurare aveau înregistrate rezerve tehnice brute în valoare de 6.151.847.775 lei, nivel în creștere nominală cu 4,82% (3,71%, creștere reală) față de 31.12.2013.

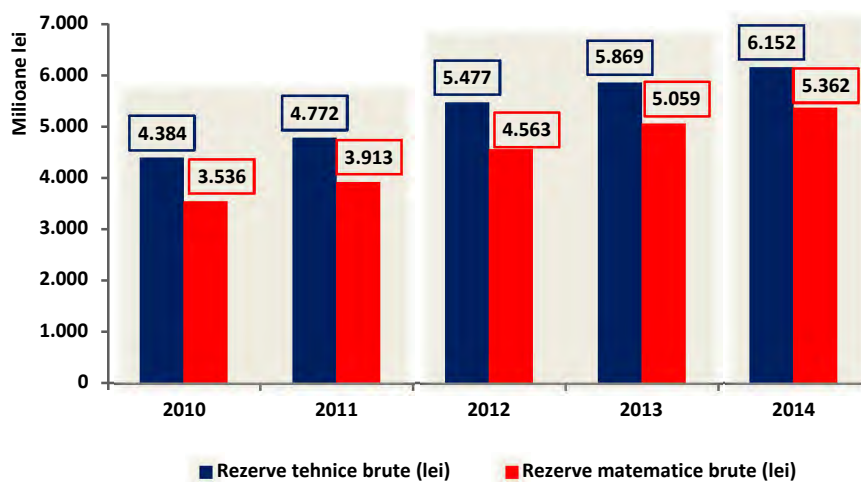
Partea din rezervele tehnice aferentă cedărilor în reasigurare pentru această categorie de asigurări avea o valoare de 36.960.342 lei, reprezentând 0,60% din totalul rezervelor tehnice brute pentru asigurările de viață. Valoarea părții cedate în reasigurare din rezervele tehnice pentru asigurările de viață a scăzut cu 48,29% în termeni nominali, respectiv cu 48,84% în termeni reali, față de anul 2013.

Tabelul I.2.21: Evoluția rezervelor tehnice brute pentru asigurări de viață, în perioada 2010-2014

An	Rezerve tehnice brute (lei)	Rezerve matematice brute (lei)	Ponderea rezervelor matematice în total (%)
2010	4.383.572.919	3.535.862.556	80,66
2011	4.772.055.356	3.913.498.770	82,01
2012	5.477.203.711	4.563.022.452	83,31
2013	5.868.974.592	5.058.997.092	86,20
2014	6.151.847.775	5.362.340.474	87,17

Sursa: ASF

Figura I.2.19: Dinamica rezervelor tehnice brute pentru asigurări de viață, în perioada 2010-2014

Sursa: ASF

Referitor la structura rezervelor matematice brute, ponderi semnificative au fost deținute de rezervele matematice constituite pentru clasele **AI** - Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare (45,35%) și **AIII** - Asigurări de viață și anuități legate de fonduri de investiții (53,90%).

I.2.6 Activele societăților de asigurare

I.2.6.1. Active totale

La data de 31.12.2014 valoarea totală a activelor bilanțiere raportate în situațiile financiare ale societăților de asigurare era de 18.661.172.980 lei, înregistrând o creștere nominală cu 2,79% față de anul 2013. În termeni reali, luând în calcul rata inflației, valoarea activelor societăților de asigurare a înregistrat o creștere cu 1,70%.

Cele mai mari valori ale ratei de creștere a activelor bilanțiere în anul 2014 au fost raportate de societățile LIG Insurance (+61,43%), PAID (+58,54%) și Gothaer Asigurări Reasigurări (+53,01%). Scăderi ale valorii activelor bilanțiere au fost raportate de către societățile Ate Insurance (-29,75%), Astra (-24,78%), Asito Kapital (-23,58%) și Omniasig VIG (-11,37%), dar și de alte 5 societăți de asigurare la care însă variația raportată a fost sub 5%.

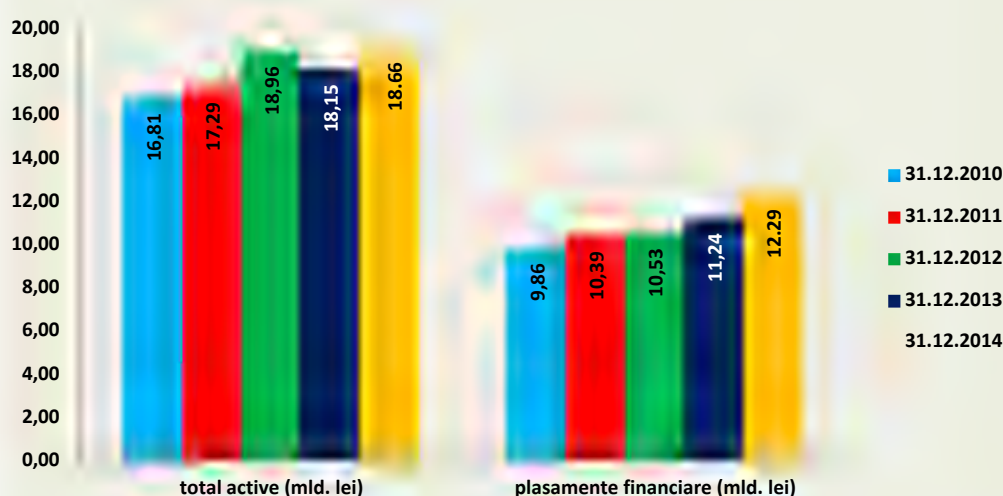
Deși numărul de societăți de asigurare a scăzut în anul 2014 față de anul 2013, creșterea totală a activelor bilanțiere a fost influențată de creșterea valorii activelor (reevaluare), rezultatele tehnice ale activității desfășurate în anul 2014, dar și de aportul nou de capital social. În anul 2014 ASF a aprobat majorări de capital social pentru 13 societăți de asigurare, în valoare totală de 381 milioane lei, echivalentul a 85 milioane Euro.

Tabelul I.2.22: Activele bilanțiere ale societăților de asigurare, în perioada 31.12.2009 – 31.12.2014

Data	Total active bilanțiere	Plasamente (lei)			
		Total din care	Obligațiuni și alte titluri cu venit fix	Plasamente aferente asigurărilor de viață cu componentă investițională	Alte plasamente
31.12.2009	16.398.487.279	9.174.286.671	3.557.692.096	1.501.947.164	4.114.647.411
31.12.2010	16.805.591.185	9.857.781.064	4.515.307.549	1.880.392.260	3.462.081.255
31.12.2011	17.293.960.385	10.390.101.581	5.113.381.422	2.122.748.569	3.153.971.590
31.12.2012	18.960.424.182	10.525.710.723	4.925.977.303	2.629.080.446	2.970.652.974
31.12.2013	18.154.332.658	11.241.153.199	5.360.401.087	2.993.042.517	2.887.709.595
31.12.2014	18.661.172.980	12.299.960.091	6.016.553.780	3.254.610.660	3.028.795.651

Sursa: ASF

Figura I.2.20: Evoluția activelor totale și a plasamentelor societăților de asigurare, în perioada 31.12.2009 - 31.12.2014

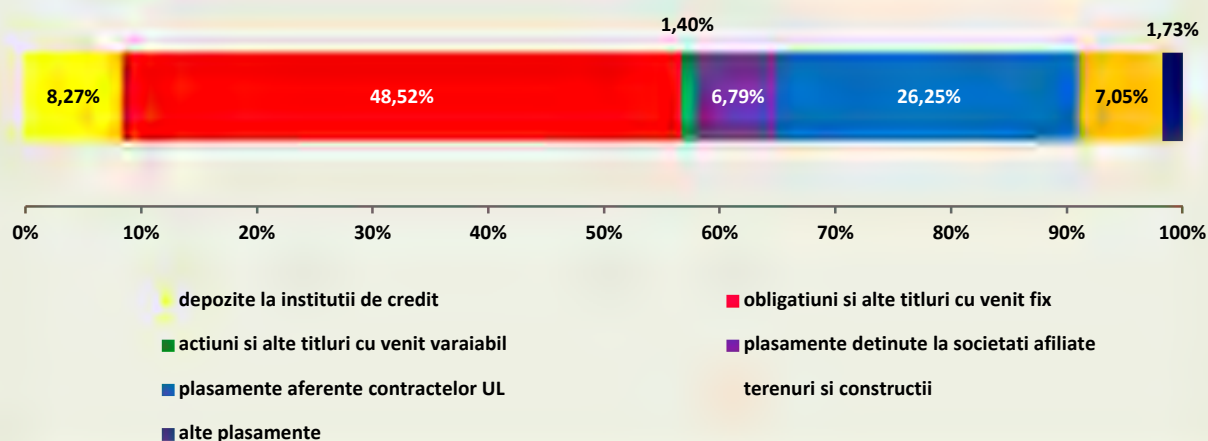

Sursa: ASF

Raportată la PIB, valoarea totală a activelor bilanțiere deținute la data de 31.12.2014 de societățile de asigurare din România reprezintă o pondere de 2,80%.

Preferința asiguratorilor s-a menținut pentru instrumentele financiare cu venit fix, valoarea plasamentelor în obligațiuni și alte titluri cu venit fix la data de 31.12.2014 având o pondere de 48,92% din total plasamente, în creștere cu 15,90% față de anul 2013.

Figura I.2.21: Structura activelor totale ale societăților de asigurare

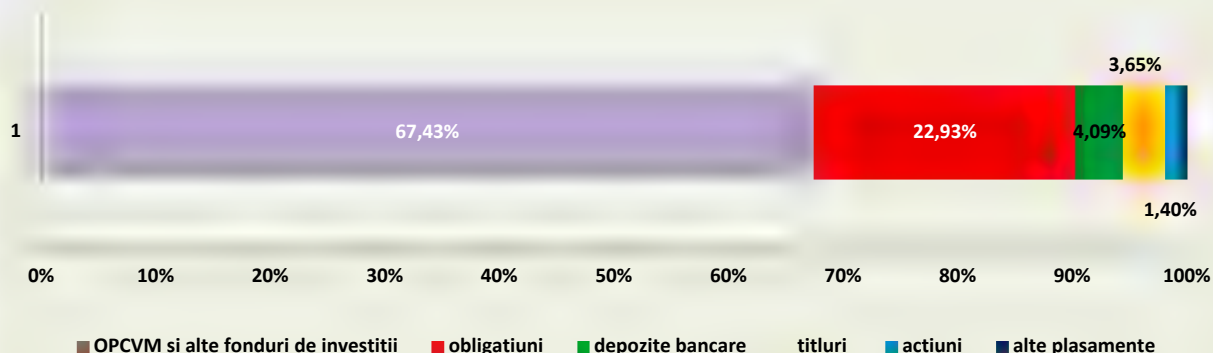

Sursa: ASF

Disponibilitățile bănești existente la 31.12.2014 în depozite constituite de societățile de asigurare la instituțiile de credit au fost în valoare de 1.025.392.809 lei, în creștere cu 14,81% față de anul precedent, în contextul în care ratele de dobândă s-au aflat pe un trend descendent.

În ceea ce privește plasamentele aferente asigurărilor de viață pentru care expunerea la riscul de investiții este transferată contractanților, 67,43% din acestea sunt reprezentate de plasamente în organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPVCM) și alte fonduri de investiții, 22,93% în obligațiuni și 4,09% în depozite bancare. Structura plasamentelor aferente asigurărilor de viață pentru care expunerea la riscul de investiții este transferată contractanților este următoarea:

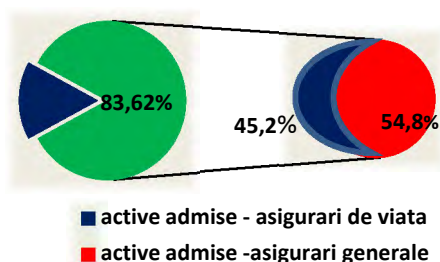
Figura I.2.22: Structura plasamentelor aferente asigurărilor de viață pentru care expunerea la riscul de investiții este transferată contractanților

Sursa: ASF

Figura I.2.23: Active admise pe categorii de asigurare

Din total active bilanțiere deținute de societățile de asigurare la data de 31.12.2014, un procent de 83,62% reprezintă active admise să acopere rezervele tehnice (15.605.736.293 lei), care în proporție de 54,80% sunt destinate pentru acoperirea rezervelor tehnice aferente asigurărilor generale și 45,20% pentru acoperirea rezervelor tehnice aferente asigurărilor de viață.

Sursa: ASF

I.2.6.2. Active admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurări generale

La data de 31.12.2014 valoarea contabilă a activelor destinate să acopere rezervele tehnice brute constituite pentru asigurări generale a fost de 8.552.390.341 lei, în creștere cu 1,3% față de nivelul înregistrat la data de 31.12.2013. Gradul de acoperire a rezervelor tehnice cu active admise pentru această categorie de asigurări, luând în calcul regulile prevăzute de normele în vigoare pentru activele admise să acopere rezervele tehnice, era la data de 31.12.2014 de 105,14%. În anul 2014 au fost modificate condițiile în care unele categorii de active pot fi admise să acopere rezervele tehnice brute (Norma nr.22/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative privind activele admise să acopere rezervele tehnice brute ale asiguratorilor), însă aceste modificări nu au avut un impact semnificativ asupra gradului de acoperire a rezervelor tehnice brute la nivel agregat (gradul de acoperire a rezervelor tehnice brute cu active admise a scăzut cu 1,45 puncte procentuale față de anul 2013).

Tabelul I.2.23: Structura activelor admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurări generale

Active admise (mil. lei)	31.12.2013	31.12.2014	Variație
Titluri de stat și bonuri de tezaur	2.243	2.654	+18,31%
titluri admin. publică	23,75	23,68	-0,28%
Obligațiuni	231	263	+13,82%
Acțiuni	106	85	-19,82%
OPCVM	48	57	+17,78%
Depozite și disponibilități	1.006	1.008	+0,24%
Construcții și terenuri	639	579	-9,35%
Creanțe	1.653	1.417	-14,28%
Rezerve tehnice cedate în reasigurare	1.890	1.884	-0,29%
Cheltuieli de achiziție	529	497	-6,09%

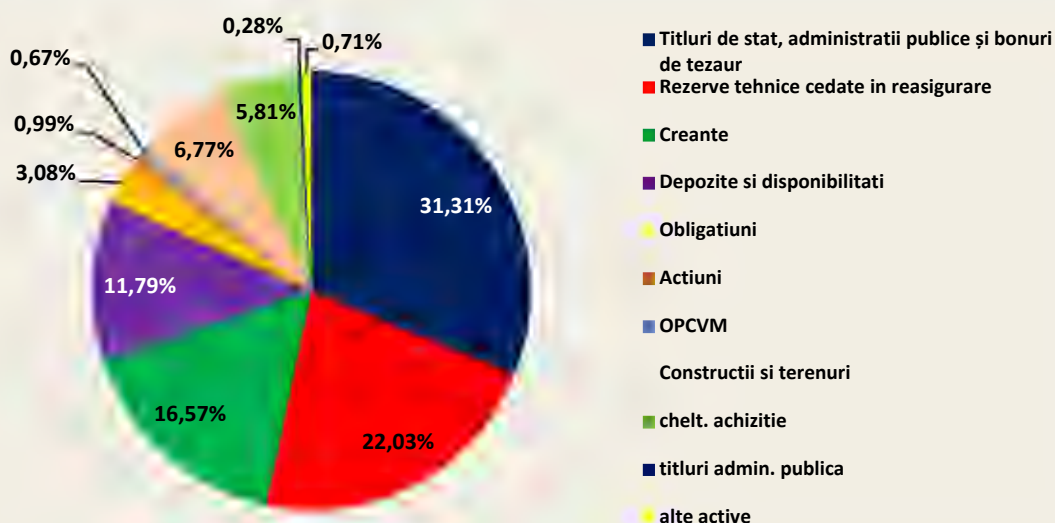
Sursa: ASF

Situația privind activele admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurări generale la data de 31.12.2014 arată o creștere a plasamentelor în titluri de stat, obligațiuni și unități de fond ale organismelor de plasament colectiv pentru acoperirea rezervelor tehnice brute aferente activității de asigurări generale. Titlurile de stat din portofoliul asiguratorilor și bonurile de tezaur emise de statele membre în valoare de 2.654.245.535 lei, deținute pentru acoperirea obligațiilor aferente activității de asigurări generale, au înregistrat o creștere nominală cu 18,31% (17,06% creștere reală) față de anul 2013. Această categorie de active reprezintă 31,04% din totalul activelor admise să acopere rezervele tehnice brute la data de 31.12.2014.

Plasamentele cu venit fix rămân în continuare în preferința asiguratorilor, spre deosebire de cele cu venit variabil (acțiuni și alte participații) a căror valoare a scăzut cu 19,82% până la 85.134.630 lei. Acest tip de plasamente reprezintă doar 0,99% din activele admise să acopere rezervele tehnice.

Partea din rezervele tehnice aferentă contractelor cedate în reasigurare, în valoare de 1.884.059.333 lei, reprezintă 22,03% în total active admise, în scădere ușoară (-0,29%) față de data de 31.12.2013, iar creanțele din asigurări-reasigurări reprezintă 16,57% din total active admise.

Figura I.2.24: Structura activelor admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurări generale la 31.12.2014

Sursa: ASF

Plasamentele în depozite și disponibilitatea în conturi la instituții de credit reprezintă 11,79% din activele destinate activității de asigurări generale. Aceste plasamente au fost efectuate la peste 40 de instituții de credit din România și din state membre, în lei și valută. Prezentăm în tabelul de mai jos primele 10 instituții de credit clasificate după valoarea plasamentelor realizate de societățile de asigurare la data de 31.12.2014, pentru activitatea de asigurări generale:

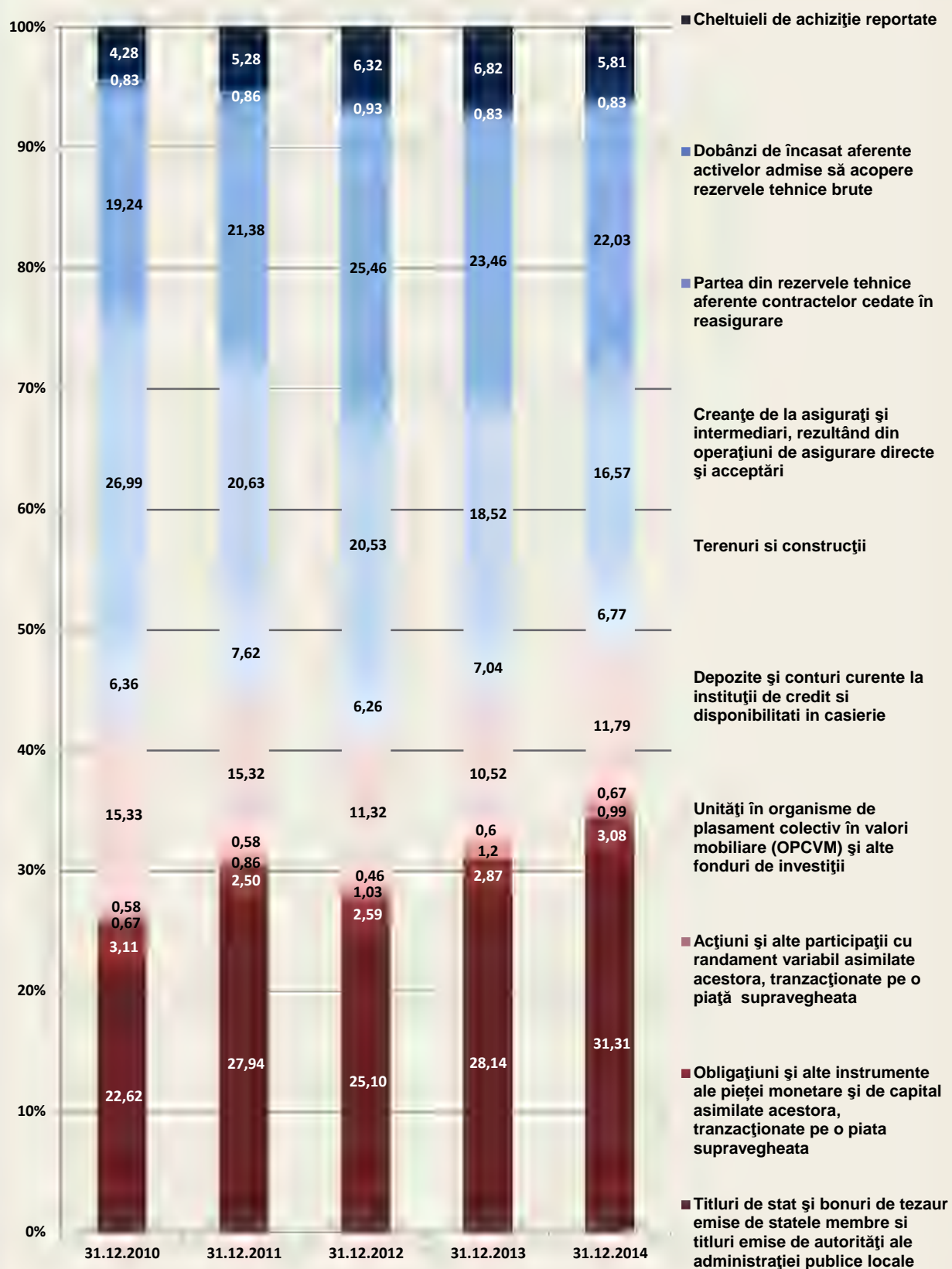
Tabelul I.2.24: Top 10 instituții de credit clasificate după valoarea plasamentelor în 2014

Nr. crt.	Instituție de credit	Valoare depozite și disponibilități bancare – echivalent lei -	% din total
1	Banca Comercială Română SA	250.120.873	24,81%
2	BRD-Group Société Générale SA	122.060.973	12,11%
3	Raiffeisen Bank	115.481.626	11,45%
4	Unicredit Tiriac Bank	63.794.828	6,33%
5	Banca Transilvania	55.342.146	5,49%
6	Pireus Bank	33.644.485	3,34%
7	Credite Europe Bank	32.567.931	3,23%
8	Unicredit Bulbank Bulgaria	22.190.902	2,20%
9	Banca Intesa Sanpaolo	21.508.378	2,13%
10	Volksbank	20.580.940	2,04%

Sursa: ASF

Menționăm faptul că în tabel este trecută valoarea contabilă a depozitelor și a disponibilităților bancare la data de 31.12.2014 (pentru activitatea de asigurări generale), doar 90,61% din acestea fiind admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurările generale, respectând condițiile de dispersie impuse de normele în vigoare (nu mai mult de 20% într-o instituție de credit).

Figura I.2.25: Evoluția structurii activelor admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurările generale în perioada 31.12.2010-31.12.2014

Sursa: ASF

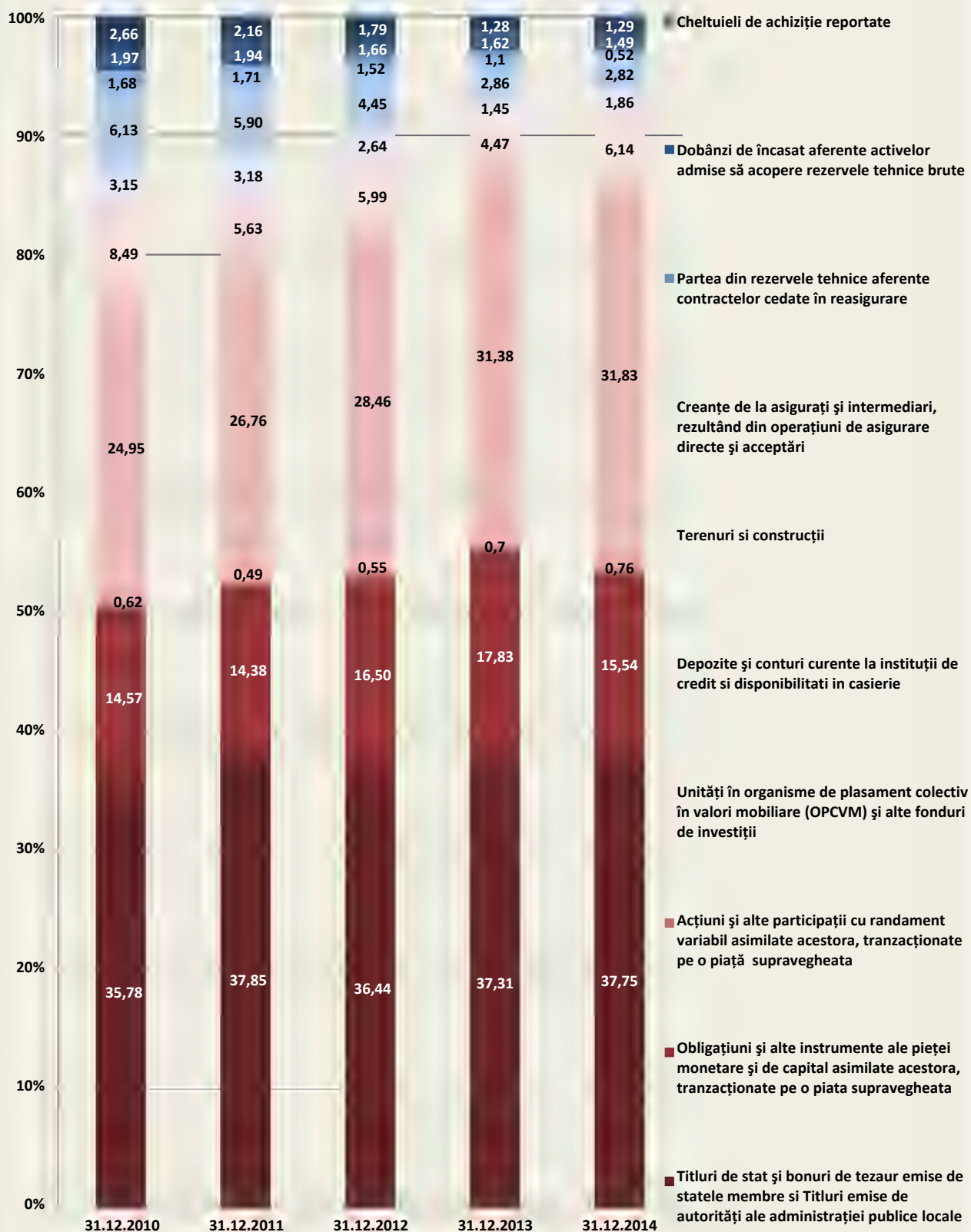
I.2.6.3. Active admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurări de viață

Din valoarea totală a activelor care acoperă rezervele tehnice brute la nivel agregat, 45,20% sunt destinate acoperirii rezervelor tehnice brute aferente activității de asigurări de viață. Astfel, cele 16 societăți de asigurare care desfășoară activitate de asigurări de viață (inclusiv societățile de asigurare compozite), au raportat o valoare contabilă a activelor destinate să acopere rezervele tehnice brute pentru această categorie de rezerve tehnice de 7.053.345.952 lei, în creștere nominală cu 6,96% față de 31.12.2013 (creștere reală cu 5,83%). Gradul de acoperire a rezervelor tehnice brute cu active admise la data de 31.12.2014, pentru categoria asigurărilor de viață, a fost de 111,89%, cu 2,57 puncte procentuale mai mare decât la anul precedent.

Structura activelor admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurările de viață la data de 31.12.2014 a fost următoarea:

- **Titlurile de stat și bonuri de tezaur emise de statele membre** au totalizat 2.660.083.711 lei, în creștere cu 12,68% față de data de 31.12.2013. Investițiile realizate în aceste tipuri de instrumente reprezintă 37,71% din total active admise să acopere rezervele tehnice;
- **Titlurile emise de autorități ale administrației publice locale** au reprezentat plasamente în valoare de 2.946.608 lei, în scădere cu 91,09% față de data de 31.12.2013;
- **Valorile mobiliare tranzacționate pe o piață reglementată și titlurile de participare la fondurile deschise de investiții** au reprezentat plasamente totale de 3.395.086.961 lei, înregistrând o creștere cu 6% față de data de 31.12.2013. Ponderea valorilor mobiliare în total active admise să acopere rezervele tehnice a fost de 44,68%;
- **Disponibilul în depozite și conturi curente** a totalizat 433.040.481 lei, în creștere cu 18,75% față de data de 31.12.2013. Contribuția acestui tip de active la formarea activelor totale admise să acopere rezervele tehnice brute a fost de 6,14%;
- **Creanțele de la asigurați și intermediari**, pentru asigurările de viață, au cumulat 198.562.154 lei, în scădere cu 6,06% față de data de 31.12.2013. Această categorie a reprezentat 2,82% din totalul activelor admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurări de viață;
- **Partea din rezervele tehnice aferentă contractelor cedate în reasigurare** a fost în valoare de 36.960.341 lei, în scădere cu 48,23% față de data de 31.12.2013 și reprezintă o pondere de 0,52% în total active admise să acopere rezervele tehnice pentru asigurările de viață;
- **Terenurile și construcțiile în acoperirea** rezervelor tehnice brute pentru asigurările de viață reprezintă doar 1,86 % din activele admise, și au o valoare de 131.014.076 lei, în scădere nominală cu 6,79% față de data de 31.12.2013;
- **Cheltuielile de achiziție reportate** au însumat 90.778.094 lei și reprezintă 1,29% din activele admise să acopere rezervele tehnice.

Figura I.2. 26 Evoluția structurii activelor admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurările de viață în perioada 31.12.2010 – 31.12.2014

Sursa: ASF

I.2.7. Activitatea de reasigurare

În anul 2014, un număr de 26 de societăți de asigurare au cedat riscuri în reasigurare pentru activitatea de asigurări generale și 16 societăți pentru activitatea de asigurări de viață.

Valoarea totală a primelor subscrise cedate în reasigurare în anul 2014 a fost de 1.934.743.679 lei reprezentând 23,93% din total prime brute subscrise de societățile de asigurare din România în anul 2014.

Față de valoarea primelor subscrise cedate în reasigurare în anul anterior, variația în sumă de 400.150.941 lei reprezintă o scădere în mărimi nominale cu 17,14%, respectiv de 18,01% în mărimi reale.

În anul 2014 activitatea de primiri în reasigurare a cunoscut o diminuare cu 26,26% față de anul precedent, ponderea covârșitoare fiind deținută de primirile în reasigurare pentru activitatea de asigurări generale (99,83%).

Principalii indicatori ai activității de reasigurare în anii 2013 și 2014 se prezintă după cum urmează:

Tabelul I.2.25: Principalii indicatori ai activității de reasigurare în 2013 – 2014

Indicatori	Asigurări de viață		Asigurări generale		Total (viață + generale)	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Prime brute subscrise (lei)	1.634.296.439	1.637.120.366	6.488.150.452	6.448.556.518	8.122.446.891	8.085.676.884
Primiri în reasigurare (lei)	44.433	44.899	35.778.916	26.369.563	35.823.349	26.414.462
Comisioanele aferente primirilor în reasigurare	0	0	7.794.592	9.723.924	7.794.592	9.723.924
Ponderele comisioanelor aferente primirilor în primele aferente acestora (%)	0	0	21,78	36,88	21,76	36,81
Prime cedate în reasigurare (lei)	60.103.363	52.517.253	2.274.791.257	1.882.226.426	2.334.894.620	1.934.743.679
Ponderele primelor cedate în total prime brute subscrise (%)	3,68	3,21	35,28	29,19	28,75	23,93
Comisioanele primite pentru cedări în reasigurare (lei)	14.956.231	19.194.541	355.348.147	365.089.180	380.045.411	384.283.721
Ponderele comisioanelor primite pentru cedări în reasigurare (%)	24,88	36,55	15,62	19,40	16,28	19,86
Venituri înregistrate de la reasuratori din indemnizații recuperate (lei)	16.865.641	21.671.502	1.490.373.362	1.172.531.013	1.507.239.003	1.194.202.515
Ponderele veniturilor înregistrate de la reasuratori din indemnizații recuperate în total prime brute subscrise cedate în reasigurare (%)	28,06	41,27	65,52	62,29	64,55	61,72

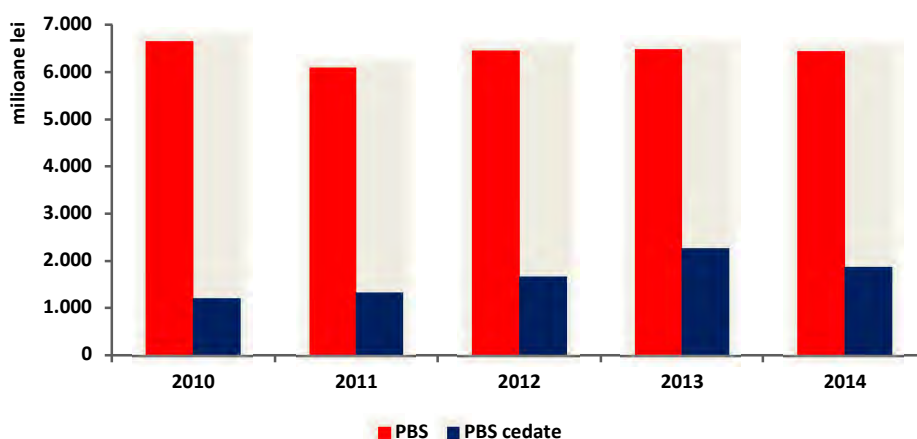
Sursa: ASF

I.2.7.1 Activitatea de asigurări generale

În sectorul asigurărilor generale, primele brute cedate în reasigurare au fost în anul 2014 de 1.882.226.426 lei, reprezentând 29,19% din total prime brute subscrise pentru activitatea de asigurări generale. În consecință, la data de 31.12.2014, gradul reținerii proprii rezultat din raportările transmise de către societățile de asigurare a fost de 70,81% din volumul primelor brute subscrise pentru asigurări generale.

Se constată o scădere a procentului reprezentând cedări în reasigurare față de anul precedent când a fost cedat în reasigurare un procent de 34,80% din primele brute subscrise pentru asigurări generale.

Figura I.2.27: Dinamica primelor brute subscrise și ale primelor brute subscrise cedate în reasigurare pentru categoria asigurărilor generale, în perioada 2010-2014 (mil. lei)

Sursa ASF

Pentru categoria asigurărilor generale cele mai mari ponderi în valoarea totală a primelor cedate în reasigurare au fost înregistrate pentru următoarele clase de asigurări:

- **clasa X–asigurări de răspundere civilă pentru vehicule**, cu un volum al primelor cedate în reasigurare de 723.570.766 lei, reprezentând 25,84% din volumul primelor subscrise pe această clasă de asigurare și 38,44% din total prime cedate în reasigurare pentru asigurările generale.
- **clasa VIII – asigurări de incendiu și alte calamități naturale**, înregistrează un volum al primelor cedate în reasigurare de 449.548.370 lei, reprezentând 47,10% din total prime brute subscrise pentru această clasă de asigurări și 23,88% din total prime cedate în reasigurare pentru asigurările generale.
- **clasa III – Asigurări de mijloace de transport terestru, altele decât cele feroviare**, cu un volum al primelor cedate de 417.011.046 lei, reprezentând 24,76% din total prime subscrise pentru această clasă de asigurări și 22,16% din total prime cedate în reasigurare pentru asigurările generale.

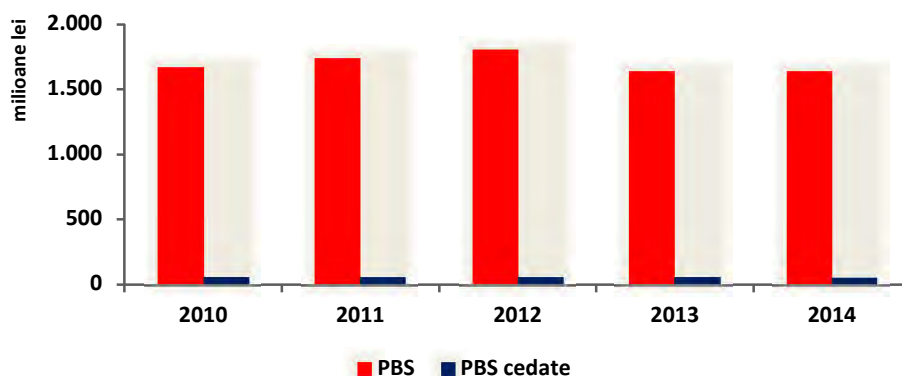
În ceea ce privește primirile în reasigurare pentru activitatea de asigurări generale, acestea au reprezentat 0,41% din volumul total de prime brute subscrise în anul 2014. Cele mai mari ponderi au fost înregistrate pentru următoarele clase:

- **clasa XIII Asigurări de răspundere civilă generală**, cu un volum al primelor brute primite de 9.757.374 lei, cu o pondere de 37,00% din volumul total;
- **clasa XVIII Asigurări de asistentă a persoanelor aflate în dificultate** cu un volum al primelor brute primite de 6.384.609 lei, cu o pondere de 24,21% din volumul total;
- **clasa XVI Asigurări de pierderi financiare** cu un volum al primelor brute primite de 3.278.715 lei, cu o pondere de 12,43% din volumul total.

I.2.7.2 Activitatea de asigurări de viață

În anul 2014, în sectorul asigurărilor de viață valoarea primelor cedate în reasigurare a fost de 52.517.253 lei, un nivel aflat în scădere față de cel raportat în anul 2013, cu 12,62%, ceea ce în termeni reali reprezintă o reducere cu 13,55%.

Figura I.2.28: Dinamica primelor brute subscrise și ale primelor brute subscrise cedate în reasigurare pentru categoria asigurărilor de viață, în perioada 2010-2014 (mil. lei)

Sursa ASF

Raportate la totalul primelor brute subscrise din asigurările de viață, primele cedate au reprezentat 3,21%, menținându-se la un nivel apropiat față de anul 2013 (3,68%). În consecință, gradul reținerii proprii a riscurilor asumate prin contractele de asigurări de viață a fost de 96,79% la data de 31.12.2014, valoarea primelor nete fiind de 1.584.603.113 lei.

Cea mai mare pondere în totalul primelor cedate în reasigurare, respectiv de 83,43%, a fost raportată pentru clasa I - Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare. Astfel că, primele cedate pentru această clasă de asigurări au fost în sumă de 43.815.983 lei, înregistrând o diminuare față de anul 2013 cu 22,35%.

Singura clasa pentru care s-au înregistrat primiri în reasigurare este clasa I - Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, în mărime absolută de 44.899 lei, situându-se la un nivel aproximativ constant cu cel înregistrat în anul 2013 (44.433 lei).

I.2.8. Cheltuielile de achiziție și administrare

Valoarea cumulată a cheltuielilor de achiziție și administrare raportate de societățile de asigurare pentru anul 2014 a fost de 3.191.017.886 lei, în scădere cu 5,79% față de anul 2013, ceea ce, în termeni reali, a însemnat o diminuare cu 6,79%.

Cheltuielile de achiziție, de 1.832.698.912 lei, au reprezentat 57,43% din total cheltuieli, în timp ce cheltuielile de administrare au deținut o pondere de 42,57%, aferentă unei valori de 1.358.318.974 lei.

Valoarea totală a cheltuielilor de achiziție și administrare a reprezentat 39,47% din volumul primelor brute subscrise pentru ambele categorii de asigurare, în anul 2014, nivel mai mic cu 2,44 puncte procentuale față de cel înregistrat în anul 2013.

La data de 31.12.2014 structura cheltuielilor de achiziție și administrare se prezintă astfel:

Tabelul I.2.26: Structura cheltuielilor de achiziție și administrare pe categorii de asigurări

Indicator	Asigurări generale		Asigurări de viață		Total	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Cheltuieli de achiziție (lei)	1.658.006.810	1.571.847.605	308.344.272	260.851.307	1.966.351.082	1.832.698.912
Cheltuieli de administrare (lei)	1.019.988.949	978.267.483	400.795.073	380.051.491	1.420.784.022	1.358.318.974
Total	2.677.995.759	2.550.115.088	709.139.345	640.902.798	3.387.135.104	3.191.017.886

Sursa: ASF

Pentru activitatea de asigurări generale, cheltuielile de achiziție și administrare raportate de societățile de asigurare aveau o valoare de 2.550.115.088 lei (79,91% din totalul înregistrat la nivelul întregii piețe), în scădere nominală cu 4,77% față de anul 2013, ceea ce a însemnat o reducere cu 5,78% în termeni reali.

Din analiza structurii pe clase de asigurări generale a cheltuielilor de achiziție și administrare a rezultat că cele mai mari valori sunt aferente clasei X - Asigurări de răspundere civilă pentru vehicule (1.036.133.295 lei), clasei III - Asigurări de mijloace de transport terestru, altele decât cele feroviare (639.993.782 lei) și clasei VIII - Asigurări de incendiu și alte calamități naturale (414.657.320 lei). Valoarea cumulată a cheltuielilor de achiziție și administrare realizate pentru cele două clase auto (III și X) a fost de 1.676.127.077 lei, ceea ce a reprezentat 65,73% din totalul cheltuielilor de acest gen aferente întregii categorii de asigurări generale și 37,38% din primele brute subscrise pentru cele două clase.

Comparativ cu anul 2013, cheltuielile de achiziție și administrare pentru clasa III - Asigurări de mijloace de transport terestru, altele decât cele feroviare, au înregistrat o scădere nominală cu 11,53% (în termeni reali reducerea fiind cu 12,46%).

Pe segmentul asigurărilor de răspundere civilă pentru vehicule (clasa X), cheltuielile de achiziție și administrare au înregistrat o creștere nominală cu 3,36% (creștere cu 2,27% în termeni reali) față de anul 2013.

Figura I.2.29: Evoluția cheltuielilor de achiziție și administrare pentru asigurări generale

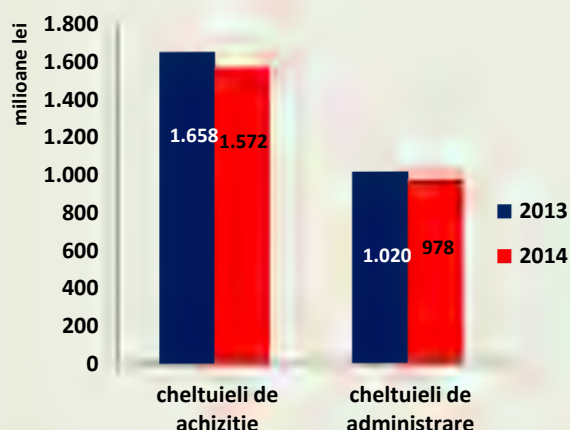
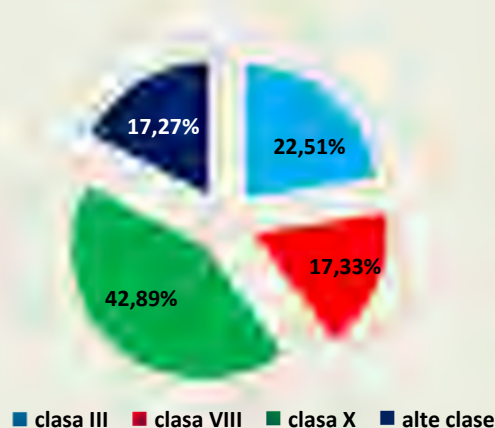

Figura I.2.30: Structura cheltuielilor de achiziție și administrare pe clase de asigurări generale la 31.12.2014

Sursa: ASF

Pentru activitatea de asigurări de viață, cheltuielile de achiziție și administrare raportate pentru anul 2014 s-au situat la un volum de 640.902.798 lei (ceea ce reprezintă 20,08% din totalul înregistrat la nivelul pieței), fiind în scădere nominală cu 9,62% (scădere cu 10,58% în termeni reali) față de anul 2013.

Pentru clasa I - Asigurări de viață, anuități și asigurări de viață suplimentare, cheltuielile de achiziție și administrare efectuate de societăți au fost de 464.429.147 lei (72,46% din totalul aferent asigurărilor de viață), în scădere nominală cu 14,99% (15,89% scădere reală) față de anul 2013.

Cheltuielile de achiziție și administrare aferente clasei III - Asigurări de viață și anuități care sunt legate de fonduri de investiții au avut o valoare de 129.630.924 lei (20,23% din totalul aferent asigurărilor de viață), în creștere nominală cu 13,93% față de 2013, ceea ce a însemnat o creștere reală cu 12,73%.

Figura I.2.31: Evoluția cheltuielilor de achiziție și administrare pentru asigurările de viață

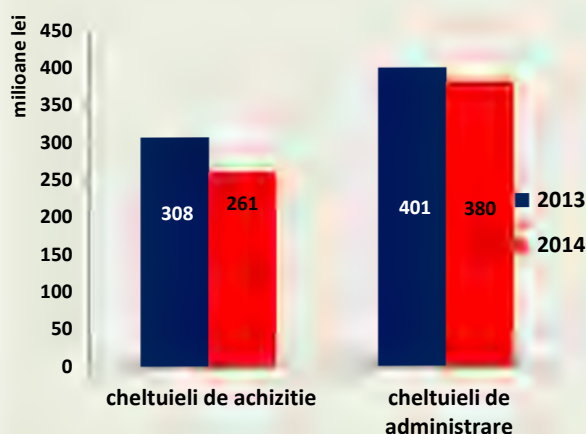
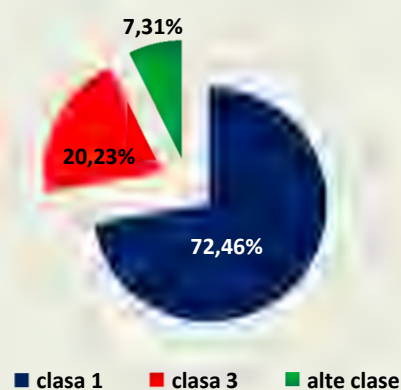

Figura I.2.32: Structura cheltuielilor de achiziție și administrare pe clase de asigurări de viață la 31.12.2014

Sursa: ASF

Cheltuieli de achiziție

În anul 2014, societățile de asigurări au raportat cheltuieli de achiziție în valoare de 1.832.698.912 lei, nivel în scădere nominală cu 6,80% (o reducere cu 7,78% în termeni reali) față de anul 2013.

Structura pe categorii de asigurare a cheltuielilor de achiziție a fost următoarea:

- **Pentru asigurările generale**, cheltuielile de achiziție efectuate în anul 2014 au fost de 1.571.847.605 lei, în scădere nominală cu 5,20% (respectiv o scădere reală de 6,20%) față de anul 2013. Această valoare reprezintă 85,77% din totalul cheltuielilor de achiziție raportate de societăți pentru asigurări generale și asigurări de viață.
- **Pentru asigurările de viață**, cheltuielile de achiziție au avut o valoare de 260.851.307 lei (14,23% din totalul cheltuielilor de achiziție raportate pentru ambele categorii de asigurare), în scădere nominală cu 15,40% (16,30% scădere reală) față de anul 2013.

Cheltuieli de administrare

Cheltuielile de administrare înregistrate de societățile de asigurare pentru anul 2014, au avut o valoare de 1.358.318.974 lei, în scădere nominală cu 4,40% (scădere cu 5,41%, în termeni reali) față de anul 2013.

Structura cheltuielilor de administrare, pe cele două categorii de asigurare, a fost următoarea:

- **Pentru asigurări generale**, cheltuielile de administrare au avut o valoare de 978.267.483 lei, reprezentând 72,02% din totalul cheltuielilor de administrare, în scădere nominală cu 4,09% (scădere cu 5,11%, în termeni reali) față de anul 2013.
- **Pentru asigurări de viață**, cheltuielile de administrare au avut o valoare de 380.051.491 lei, reprezentând 27,98% din totalul cheltuielilor de administrare, în scădere nominală cu 5,18% (scădere cu 6,18%, în termeni reali), față de anul 2013

Tabelul I.2.27: Rata daunei principalelor clase de asigurări generale, în perioada 2012-2014

Clasa	2012			2013			2014		
	Rata daunei	Rata cheltuielilor	Rata daunei combinata	Rata daunei	Rata cheltuielilor	Rata daunei combinata	Rata daunei	Rata cheltuielilor	Rata daunei combinata
III	92,82	35,19	128,01	86,42	36,36	122,77	79,78	36,36	116,14
VIII	22,15	37,85	60,00	25,15	43,23	68,37	26,41	42,33	68,74
X	83,68	41,05	124,73	90,55	42,52	133,06	87,05	39,33	126,38

Sursa: ASF

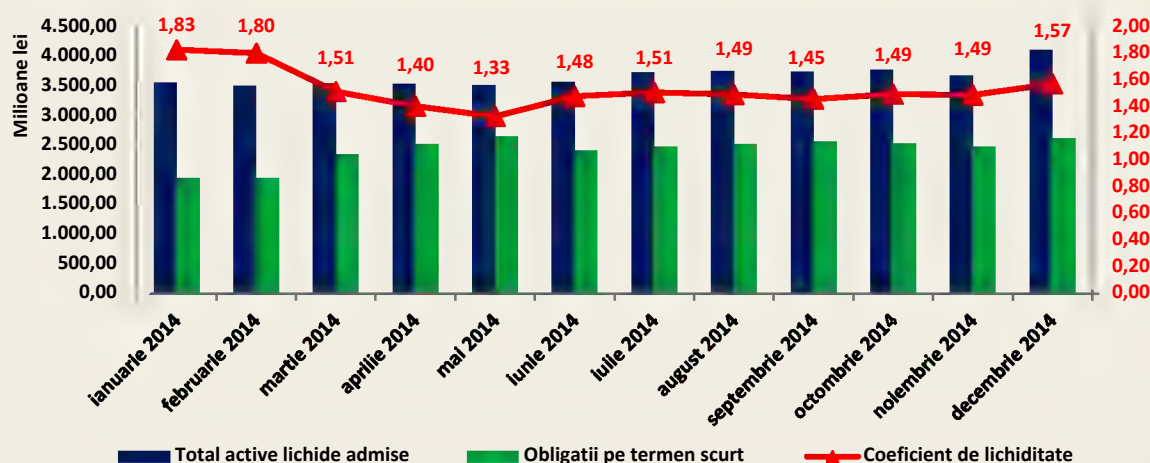
Din datele prezentate mai sus se observă că în perioada 2012 – 2014 pentru clasele auto (III și X) rata daunei combinată, determinată ca sumă între rata daunei și rata cheltuielilor, a depășit pragul de 100%, aceasta având efecte negative asupra rezultatului tehnic.

I.2.9. Coeficientul de lichiditate

Coeficientul de lichiditate se determină ca raportul dintre activele lichide prevăzute de norme și obligațiile pe termen scurt ale asigurătorilor față de asigurați și, potrivit cerințelor de prudențialitate trebuie să fie supraunitar.

Pentru asigurările generale, din punct de vedere al elementelor care intră în componența coeficientului de lichiditate, se observă o creștere a ponderii deținute de titlurile de stat în cadrul portofoliilor de active lichide admise la nivelul întregii piețe în detrimentul obligațiunilor municipale și valorilor mobiliare tranzacționate. La nivelul pieței de asigurări generale, coeficientul de lichiditate a ajuns la valoarea de 1,57 la sfârșitul anului 2014.

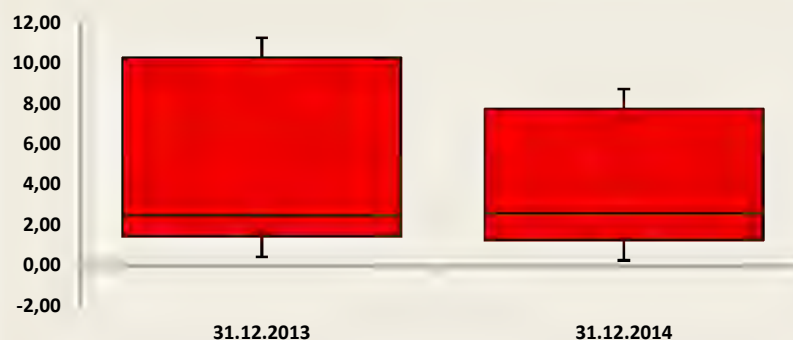
Figura I.2.33: Asigurări generale: Evoluția coeficientului de lichiditate al societăților de asigurare în anul 2014

Sursa: ASF

Diagrama boxplot de mai jos oferă informații privind tendința centrală și forma distribuției societăților de asigurare care practică asigurări generale în funcție de coeficientul de lichiditate. La sfârșitul anului 2014, mediana, având valoarea de 2,60, delimitează 50% dintre valorile înregistrate. Din punct de vedere statistic, quartila inferioară (1,31) delimitează cele mai scăzute 25% dintre valorile observate, în timp ce quartila superioară (7,80) delimitează cele mai favorabile 25% dintre valorile înregistrate, ceea ce înseamnă că jumătate din valorile calculate ale coeficientului de lichiditate se situează în intervalul 1,31-7,80.

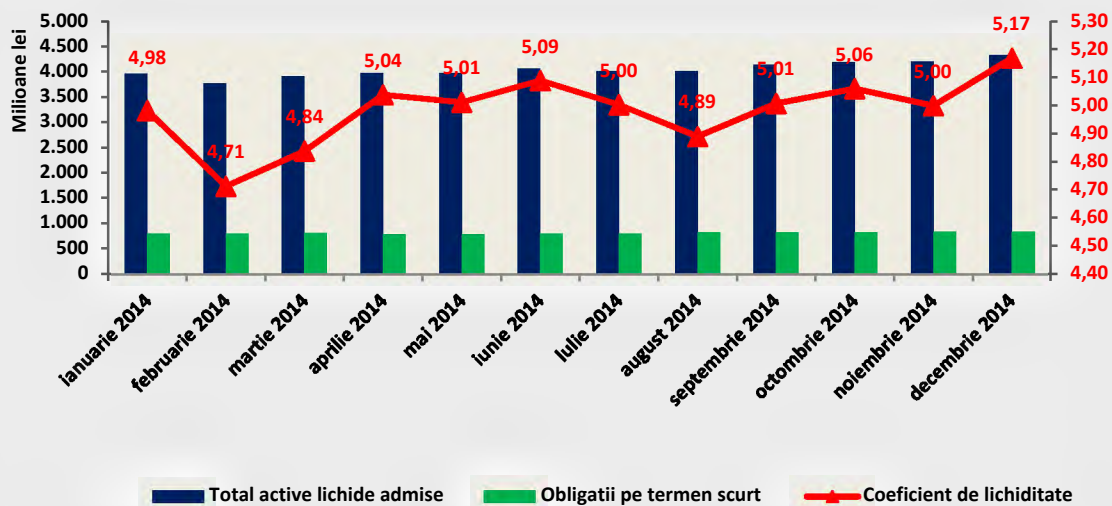
Figura I.2.34: Asigurări generale: Distribuția societăților de asigurare în funcție de coeficientul de lichiditate

Sursa: ASF

În cazul asigurărilor de viață, coeficientul de lichiditate a avut o evoluție pozitivă, ajungând la finele anului 2014 la valoarea de 5,17. Din punct de vedere al elementelor care intră în componența coeficientului de lichiditate în cazul asigurărilor de viață, se observă o creștere a ponderii depozitelor și valorilor mobiliare tranzacționate în cadrul portofoliilor de active lichide admise la nivelul întregii piețe în detrimentul titlurilor de stat și obligațiunilor municipale.

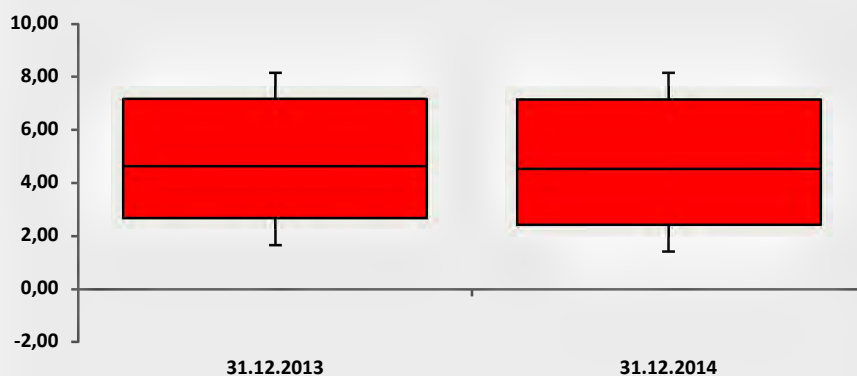
Figura I.2.35: Asigurări de viață: Evoluția coeficientului de lichiditate al societăților de asigurare în anul 2014

Sursa: ASF

Ca și distribuție, conform diagramei boxplot de mai jos, societățile care practică asigurări de viață au avut mediana în valoare de 4,53. Quartila inferioară (2,43) delimitează cele mai scăzute 25% dintre valorile înregistrate, în timp ce quartila superioară (7,15) delimitează cele mai favorabile 25% dintre valorile înregistrate, ceea ce înseamnă că jumătate din valorile calculate ale coeficientului de lichiditate se situează în intervalul 2,43-7,15.

Figura I.2.36: Asigurări de viață: Distribuția societăților de asigurare în funcție de coeficientul de lichiditate

Sursa: ASF

I.2.10. Solvabilitatea societăților de asigurare

Analiza gradului de solvabilitate, determinat pe fiecare categorie de asigurare, în conformitate cu directivele europene a constituit și în anul 2014 o prioritate în cadrul supravegherii prudențiale. În paralel au fost efectuate analize privind respectarea cerinței de solvabilitate conform regimului de Solvabilitate II care va intra în vigoare de la data de 01.01.2016, ceea ce a impus creșteri de capital social pentru unele societăți de asigurare.

Tabelul I.2.28: Evoluția valorii marjei de solvabilitate disponibilă înregistrată pentru asigurări generale și asigurări de viață, în perioada 31.12.2010 – 31.12.2014

Categorii	Marja de solvabilitate disponibilă (lei)				
	2010	2011	2012	2013	2014
Asigurări generale	2.125.414.709,57	2.038.318.791,24	1.939.918.788,03	880.271.624,86	730.386.075,63
Asigurări de viață	1.244.104.915,6	1.036.139.325,99	1.062.053.390,45	900.655.436,65	1.110.781.256,20

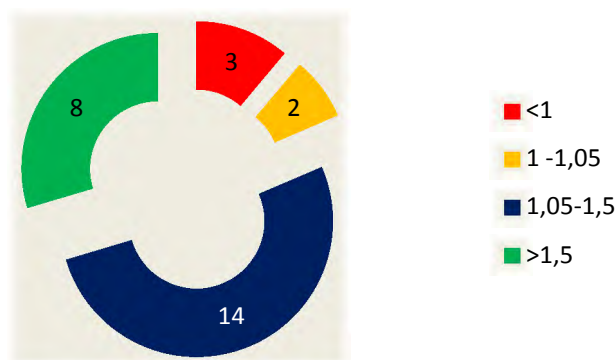
Sursa: ASF

La data de 31.12.2014, valoarea marjei de solvabilitate disponibilă aferentă activității de asigurări generale a înregistrat o scădere nominală cu 149.885.549,23 lei, respectiv cu 17%, față de cea înregistrată pentru data de 31.12.2013. Această situație a fost generată în contextul rezultatului tehnic negativ înregistrat la nivelul sectorului asigurărilor generale în anul 2014.

În ceea ce privește activitatea de asigurări de viață, valoarea marjei de solvabilitate disponibile a crescut cu 210.125.819,55 lei, respectiv cu 23,33%, față de cea înregistrată pentru data de 31.12.2013.

Încadrarea pe intervale a celor 27 societăți de asigurare care practică asigurări generale, în funcție de gradul de solvabilitate la 31.12.2014, este următoarea:

Figura I.2.37: Societăți de asigurare generală, în funcție de gradul de solvabilitate la 31.12.2014

Sursa: ASF

În primul interval sunt încadrate două societăți de asigurare care se aflau în redresare financiară la data de 31.12.2014, plus o altă societate de asigurare care a întreprins deja măsuri pentru majorarea capitalului social, o majorare recentă a capitalului social fiind aprobată în luna aprilie 2015.

Gradul de solvabilitate calculat pentru activitatea de asigurări de viață este superior celui pentru asigurări generale. Astfel, din cele 16 societăți care practică asigurări de viață, 9 societăți înregistrează un grad de solvabilitate mai mare de 2, iar celelalte 7 societăți se încadrează într-un interval între 1,12 și 2.

I.2.11. Rezultatele financiare și rezultatele tehnice ale societăților de asigurare

Din centralizarea datelor înregistrate în situațiile financiare ale societăților care au desfășurat activitate de asigurare în anul 2014, s-a constatat că 21 societăți de asigurare au înregistrat rezultate nete pozitive (profit), în timp ce 16 societăți au înregistrat pierdere (este inclusă și societatea Eureka Asigurări care a desfășurat activitate până în luna noiembrie 2014).

Valoarea profitului, cumulat la nivelul întregii piețe, a fost de 326.193.638 lei, în creștere nominală cu 46,79% (o creștere cu 45,24%, în termeni reali) față de nivelul înregistrat în anul 2013.

Pierdere înregistrată de cele 16 societăți care au declarat rezultat net negativ a fost de 361.737.069 lei, în scădere nominală cu 77,53% (o diminuare cu 77,77%, în termeni reali) față de pierdere înregistrată în anul 2013.

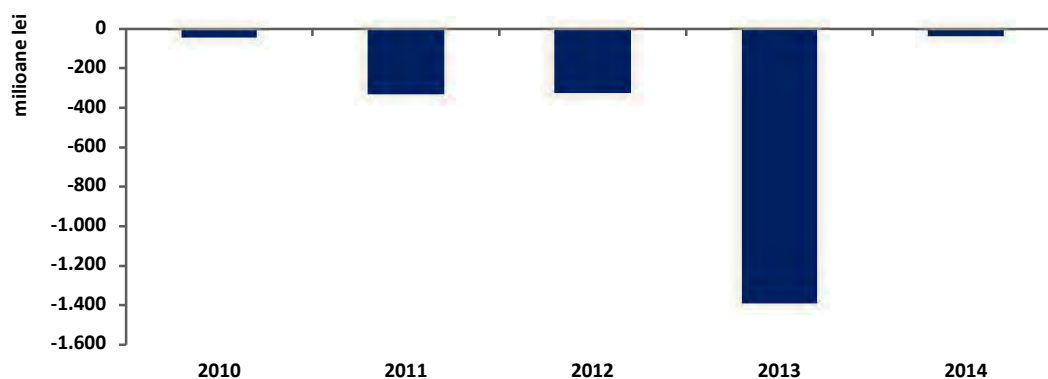
La nivelul întregii piețe de asigurări, rezultatul net al activității din anul 2014 a fost negativ, pierdere totală situându-se la 35.543.431 lei. Față de anul 2013, rezultatul net a cunoscut o îmbunătățire, în sensul diminuării semnificative a pierderii la nivelul întregii piețe cu peste 1.351 milioane lei.

Tabelul I.2.29: Rezultatul financiar net în perioada 2010-2014

An	Rezultat net (lei)	Modificare absolută față de anul anterior (lei)	Modificare relativă față de anul anterior (%)
2010	-41.369.242		
2011	-325.866.554	-284.497.312	687,70
2012	-321.586.576	4.279.978	-1,31
2013	-1.387.498.337	-1.065.911.761	331,45
2014	-35.543.431	1.351.954.906	-97,44

Sursa: ASF

Figura I.2.38: Rezultatul financiar net în perioada 2010-2014

Sursa: ASF

Primele trei societăți care au obținut un rezultat net pozitiv la sfârșitul anului 2014 în mărime absolută de 163.261.988 lei (50,05% din profitul realizat de piață) sunt:

- Allianz Tiriac Asigurări cu un rezultat net pozitiv de 73.495.266 lei, reprezentând 22,53% din profitul realizat pe întreaga piață a asigurărilor;
- Metropolitan Life cu 50.556.934 lei, respectiv 15,50% din profitul realizat pe întreaga piață a asigurărilor;
- Generali România cu 39.209.788 lei, având 12,02% din profitul realizat pe întreaga piață a asigurărilor.

La polul opus, cele mai mari pierderi ce totalizează 163.261.988 lei (43,93% din pierdere totală) s-au raportat de următoarele societăți:

- Euroins România Asigurare Reasigurare cu un rezultat net negativ de 64.329.863 lei, reprezentând 17,78% din pierderea înregistrată la nivelul pieței;
- Uniqa Asigurări cu un rezultat net negativ de 48.083.482 lei, reprezentând 13,29% din pierderea înregistrată la nivelul pieței;
- Gothaer Asigurare – Reasigurare cu un rezultat net negativ de 46.518.222 lei, reprezentând 12,86% din pierderea înregistrată la nivelul pieței.

În ceea ce privește rezultatele tehnice obținute de societățile de asigurare în 2014, distinct pentru activitatea de asigurări generale și pentru cea desfășurată pe segmentul asigurărilor de viață, situația a fost următoarea:

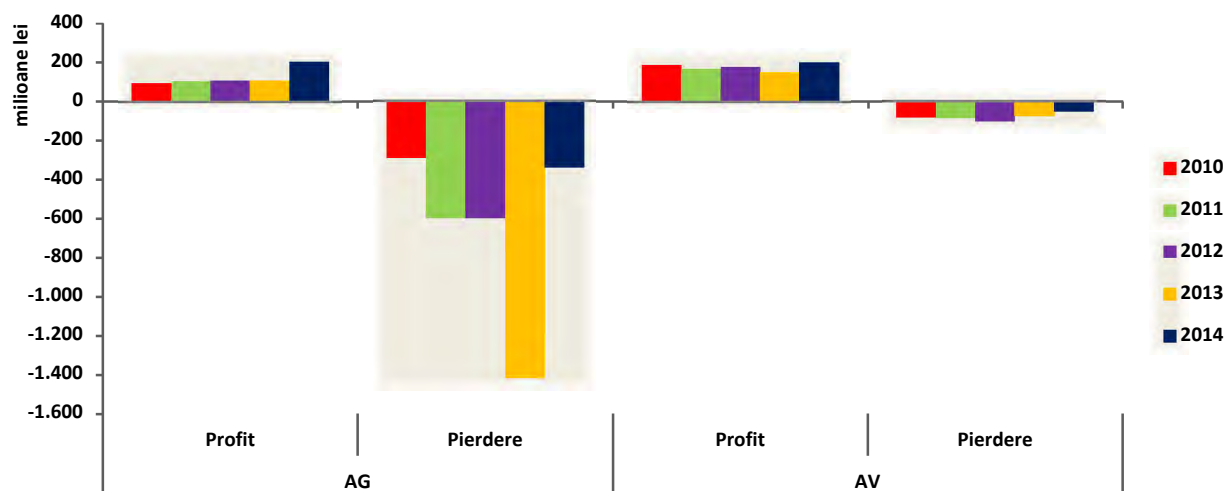
- pentru activitatea **de asigurări generale** s-a înregistrat o pierdere în cuantum de 135.085.236 lei. Față de anul anterior se constată o îmbunătățire a rezultatului tehnic la nivelul activității de asigurări generale, pierderea diminuându-se cu peste 1.173 milioane lei;
- **asigurările de viață** au fost profitabile pentru 13 societăți (inclusă și societatea Eureko Asigurări), ale căror rezultate tehnice totalizează 200.078.244 lei, nivel aflat în creștere absolută cu aproximativ 51 milioane lei, respectiv 34,20% față de anul 2013. Alte 4 societăți au înregistrat pierderi din activitatea de asigurări de viață, a căror valoare cumulată se ridică la 51.386.955 lei, în scădere cu 31,03% față de 2013. Astfel, la nivelul întregii piețe în anul 2014 activitatea de asigurări de viață a generat un rezultat tehnic pozitiv de 148.691.289 lei. Față de anul anterior se constată o sporire a rezultatului tehnic pozitiv cu 99,36%, ceea ce în mărime absolută a însemnat o creștere a profitului din activitatea de asigurări de viață cu 74.105.298 lei.

Tabelul I.2.30: Rezultatele tehnice obținute de societățile de asigurare în 2014

An	Asigurări Generale		Asigurări de Viață	
	Profit	Pierdere	Profit	Pierdere
2010	92.969.443	288.052.642	184.849.007	79.565.673
2011	102.973.139	599.343.651	167.437.330	82.929.568
2012	106.914.091	597.861.223	177.484.969	100.622.888
2013	106.847.209	1.415.394.029	149.091.191	74.505.200
2014	203.490.194	338.575.430	200.078.244	51.386.955

Sursa: ASF

Figura I.2.39: Rezultatele tehnice obținute de societățile de asigurare în 2014

Sursa: ASF

I.2.12. Analiza activității brokerilor de asigurare și/sau reasigurare

I.2.12.1 Prime de asigurare intermediare

Brokerii de asigurare și/sau reasigurare, persoane juridice autorizate în condițiile Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, negociază pentru clienți, persoane fizice sau juridice, asigurați ori potențiali asigurați, încheierea contractelor de asigurare sau de reasigurare și acordă asistență înainte și pe durata derulării contractelor ori în legătură cu regularizarea daunelor, după caz, determinând circumstanțele producerii daunei, mărimea acesteia, fac recomandări referitoare la răspunderea asigurătorului.

La data de 31.12.2014, pe baza raportărilor tehnice referitoare la volumul primelor intermediare transmise de brokerii de asigurare și/sau reasigurare, rezultă că un număr de 457 de brokeri de asigurare și/sau reasigurare au intermediat prime de asigurare în valoare totală de 4.553.370.570 lei, din care 4.440.078.309 lei pentru asigurări generale și 113.292.261 lei pentru asigurări de viață. Comparativ cu anul 2013, când valoarea acestor prime a fost de 3.928.510.997 lei, s-a înregistrat o creștere nominală de 15,91%.

Raportând valoarea primelor intermediare de brokerii de asigurare și/sau reasigurare la totalul primelor brute subscrise de către asigurători pentru asigurări generale și asigurări de viață (8.085.676.885), rezultă că în anul 2014 brokerii de asigurare și/sau reasigurare au intermediat 56,31% din volumul total al primelor brute subscrise la nivelul pieței de asigurări (54,91% pentru asigurări generale și 1,40% pentru asigurări de viață). Astfel, gradul de intermediere a crescut cu 6,55 puncte procentuale, față de anul 2013.

Un număr de 50 brokeri de asigurare au intermediat prime de asigurare în valoare de 3.350.381.750 lei, cu valori cuprinse între 20.000.000 lei și 310.000.000 lei. Ponderea acestora în totalul primelor intermediare la nivelul pieței de brokeraj (3.928.510.997 lei), în anul 2014, a fost de 73,57%, în creștere cu 2,76 puncte procentuale față de anul precedent (70,81%).

Tabelul I.2.31: Situația brokerilor de asigurare cu cel mai mare volum de prime intermediare și ponderea lor în total piață în 2014

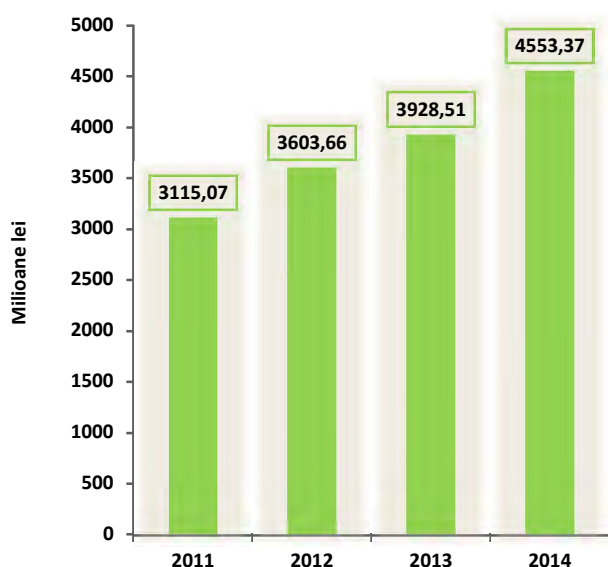
Nr. crt.	Denumire Broker de Asigurare	Total prime intermediare	cota de piață (%)
1	SAFETY BROKER DE ASIGURARE SRL	309.032.547	6,79%
2	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	287.096.007	6,31%
3	DESTINE BROKER DE ASIGURARE SRL	185.214.052	4,07%
4	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE SRL	179.217.381	3,94%
5	PORSCHE BROKER DE ASIGURARE SRL	136.742.575	3,00%
6	UNICREDIT INSURANCE BROKER SRL	135.897.571	2,98%
7	INTER BROKER DE ASIGURARE SRL	129.372.269	2,84%
8	UNITY BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL	125.102.571	2,75%
9	CAMPION BROKER DE ASIGURARE SRL	104.010.502	2,28%
10	DAW MANAGEMENT - BROKER DE ASIGURARE SRL	99.933.560	2,19%
11	GLOBAL ASSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	87.659.647	1,93%
12	MILLENIUM INSURANCE BROKER (MIB) SA	83.145.960	1,83%
13	PROFESSIONAL BROKER DE ASIGURARE SRL	74.988.088	1,65%
14	AON ROMANIA BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE SRL	72.150.048	1,58%

Nr. crt.	Denumire Broker de Asigurare	Total prime intermediare	cota de piață (%)
15	RCI BROKER DE ASIGURARE SRL	70.957.779	1,56%
16	GRAS SAVOYE ROMANIA BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	70.245.376	1,54%
17	DOMAS INSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	65.097.289	1,43%
18	D&CA INSURANCE BROKER SRL	63.395.110	1,39%
19	MAXYGO BROKER DE ASIGURARE SRL	58.695.770	1,29%
20	SRBA - BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL	57.716.487	1,27%
21	CBGLOB BROKER DE ASIGURARE SRL	52.440.525	1,15%
22	OTTO BROKER DE ASIGURARE SRL	50.266.470	1,10%
23	RAIFFEISEN BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	48.434.019	1,06%
24	MERCEDES - BENZ INSURANCE BROKER SRL	45.268.314	0,99%
25	IDEA BROKER DE ASIGURARE SRL (FOSTA VBL BROKER DE ASIGURARE SRL)	42.523.866	0,93%
26	PINTILIE BROKER DE ASIGURARE SRL	41.852.555	0,92%
27	ASICONS BROKER DE ASIGURARE SRL	39.797.318	0,87%
28	STAR BROKER DE ASIGURARE SRL	39.213.199	0,86%
29	AMSTERDAM BROKER DE ASIGURARE SRL	37.601.114	0,83%
30	ALPINA BROKER DE ASIGURARE SRL	35.682.896	0,78%
31	DEXASIG BROKER DE ASIGURARE SRL	35.022.701	0,77%
32	ASIGEST BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SA	34.100.444	0,75%
33	PIRAEUS INSURANCE REINSURANCE BROKER ROMANIA SA (FOSTA SRL)	32.436.070	0,71%
34	VECTOR BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE SRL	31.160.797	0,68%
35	ROM INSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	28.750.661	0,63%
36	OLSA RE BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	28.531.687	0,63%
37	ASKO ASSEKURANZ BROKER DE ASIGURARE SRL	27.174.785	0,60%
38	ACTIV ASIGURĂRI - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	26.708.515	0,59%
39	GLOBASIG 2002 BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	26.543.911	0,58%
40	AUST INSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	24.478.269	0,54%
41	ROMASIG BROKER DE ASIGURARE SRL	24.177.067	0,53%
42	INTERCAM BROKER D ASSURANCE SRL	24.133.163	0,53%
43	PRESTIGE INSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	24.012.643	0,53%
44	TRUST BROKERS BROKER DE ASIGURARE SRL	23.943.588	0,53%
45	EXPERT BROKER DE ASIGURARE SRL	22.774.905	0,50%
46	PROXIMUS BROKER DE ASIGURĂRI SRL	22.187.698	0,49%
47	TITAN BROKER DE ASIGURARE SRL	22.036.693	0,48%
48	FREEDOM INSURANCE BROKER SRL	21.565.483	0,47%
49	PSG INSURANCE BROKER SRL	21.245.348	0,47%
50	LACOLI BROKER DE ASIGURARE SRL	20.646.457	0,45%
Total prime intermediare de primii 50 brokeri de asigurare		3.350.381.750	73,57%
Prime intermediare de restul brokerilor de asigurare		1.202.988.820	26,43%
Total general prime intermediare		4.553.370.570	100%

Sursa: ASF

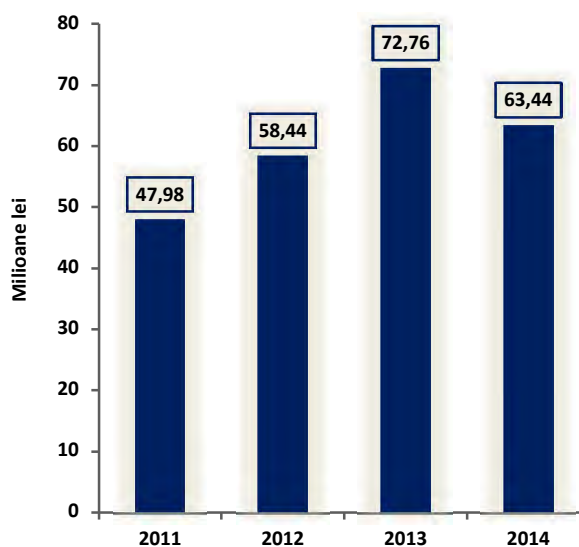
Pentru activitatea de regularizare a daunelor, 9 brokeri de asigurare și/sau reasigurare au raportat o valoare a daunelor regularizate în sumă de 63.438.775 lei. Comparativ cu anul 2013 (72.767.517 lei), acest nivel reprezintă o scădere nominală de 12,82%. Raportând valoarea daunelor regularizate de brokerii de asigurare la totalul indemnizațiilor plătite de asigurători în anul 2014 pentru asigurări generale (4.036.469.180 lei), rezultă că brokerii de asigurare și/sau reasigurare au regularizat 1,57% din daunele produse în acest sector de activitate.

Figura I.2.40: Evoluția primelor intermediare de brokerii de asigurare în perioada 2011 – 2014

Sursa: ASF

Figura I.2. 41: Evoluția daunelor regularizate în perioada 2011 – 2014

I.2.12.2 Veniturile din activitatea de intermediere în asigurări

La data de 31.12.2014, 441 brokeri de asigurare și/sau reasigurare au înregistrat și raportat o valoare totală a veniturilor din activitatea de intermediere în asigurări în suma de 840.791.288 lei, în creștere nominală cu 5,68% față de anul 2013 (795.634.830 lei).

Structura veniturilor din activitatea de intermediere în asigurări, la data de 31.12.2014 pe categorii de venituri, se prezintă astfel:

- 820.092.196 lei - venituri obținute din negocierea contractelor de asigurare și reasigurare au fost raportate de 437 brokeri de asigurare și/sau reasigurare, reprezentând 97,54% din totalul veniturilor obținute din activitatea de intermediere în asigurări. Comparativ cu anul 2013 (771.952.444 lei), nivelul acestor venituri a înregistrat o creștere nominală cu 6,24%;
- 537.806 lei - venituri obținute din efectuarea inspecțiilor de risc, care au fost raportate de 2 brokeri de asigurare și/sau reasigurare. Valoarea acestor venituri a reprezentat 0,06% din total venituri din activitatea de intermediere în asigurări. Comparativ cu anul 2013 (4.991.869 lei), această categorie de venituri a înregistrat o scădere nominală de 89,23%;
- 13.927.114 lei - venituri obținute din regularizări de daune, care au fost raportate de 13 brokeri de asigurare și/sau reasigurare. Valoarea acestor venituri a reprezentat 1,66% din total venituri din activitatea de intermediere în asigurări. Față de perioada precedentă a anului 2013 (12.557.077 lei), veniturile obținute din regularizări de daune au înregistrat o creștere nominală de 10,91%;
- 385.896 lei - venituri din comisariat de avarii, care au fost raportate de 6 brokeri de asigurare și/sau reasigurare. Valoarea acestor venituri a înregistrat o creștere nominală cu 23,64% comparativ cu anul precedent (312.116 lei). Ponderea acestei categorii de venituri în anul 2014, în total venituri din activitatea de intermediere în asigurări a fost de 0,05%;
- 5.848.276 lei - venituri obținute din alte activități în legătură cu obiectul de activitate, care au fost raportate de 45 brokeri de asigurare și/sau reasigurare. Valoarea acestor venituri a înregistrat o creștere nominală față de anul 2013 (5.821.324 lei) cu 0,46%. Ponderea acestor venituri în total venituri din activitatea de intermediere în asigurări a fost de 0,70%.

La data de 31.12.2014, un număr de 50 de brokeri de asigurare au raportat venituri din activitatea de intermediere în asigurări cu valori de peste 3.300.000 lei. Cumulat, valoarea acestora a totalizat 635.530.094 lei, ceea ce a reprezentat 75,59% din valoarea totală a veniturilor obținute din activitatea de intermediere în asigurări, respectiv 840.791.288 lei.

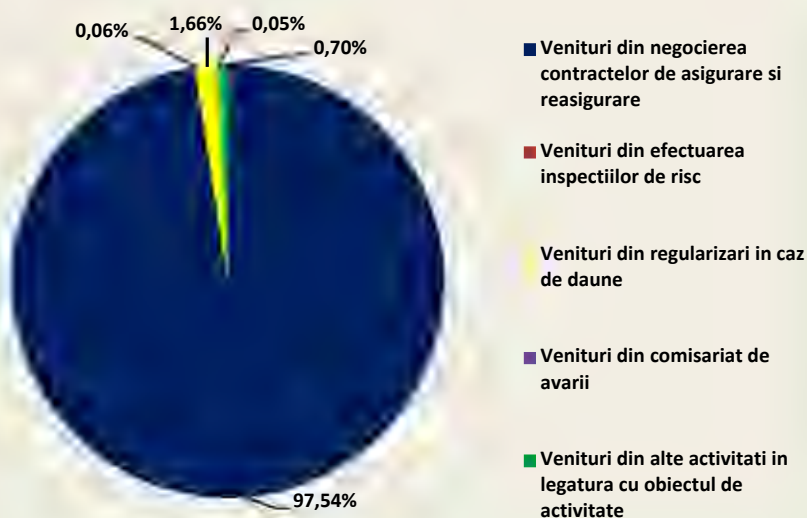
Tabelul I.2.32: Brokerii de asigurare care au raportat venituri mai mari de 3.300.000 lei în 2014

Nr. crt.	Denumire Broker de Asigurare	Total din care:	Venituri din negocierea contractelor de asigurare și reasigurare	Venituri din efectuarea inspecțiilor de risc	Venituri din regularizări în caz de daune	Venituri din comisariat de avarii	Venituri din alte activități
1	SAFETY BROKER DE ASIGURARE SRL	62.045.997	62.045.997	0	0	0	0
2	DESTINE BROKER DE ASIGURARE SRL	39.551.925	39.551.925	0	0	0	0
3	TRANSILVANIA BROKER DE ASIGURARE SRL	39.033.153	39.028.011	0	0	0	5.142
4	MARSH - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	35.700.035	35.283.225	0	55.965	0	360.845
5	INTER BROKER DE ASIGURARE SRL	29.193.362	29.193.362	0	0	0	0
6	UNICREDIT INSURANCE BROKER SRL	25.163.971	25.163.971	0	0	0	0
7	UNITY BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL	24.974.420	24.974.420	0	0	0	0
8	CAMPION BROKER DE ASIGURARE SRL	23.117.922	23.117.922	0	0	0	0
9	PORSCHE BROKER DE ASIGURARE SRL	19.855.355	18.586.713	0	0	0	1.268.642
10	DAW MANAGEMENT - BROKER DE ASIGURARE SRL	19.292.471	19.292.471	0	0	0	0
11	GLOBAL ASSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	18.210.784	18.210.784	0	0	0	0
12	RCI BROKER DE ASIGURARE SRL	16.409.547	16.409.547	0	0	0	0
13	MILLENIUM INSURANCE BROKER (MIB) SAL	15.458.344	15.458.344	0	0	0	0
14	PROFESSIONAL BROKER DE ASIGURARE SRL	15.397.057	15.397.057	0	0	0	0
15	DOMAS INSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	14.331.536	14.331.536	0	0	0	0
16	AMSTERDAM BROKER DE ASIGURARE SRL	12.872.371	12.872.371	0	0	0	0
17	MAXYGO BROKER DE ASIGURARE SRL	11.800.380	11.800.380	0	0	0	0
18	SRBA - BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL	11.354.309	11.354.309	0	0	0	0
19	GRAS SAVOYE ROMANIA BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	11.294.643	11.294.643	0	0	0	0
20	AON ROMANIA BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE SRL	11.043.273	9.589.288	0	0	0	1.453.985
21	OTTO BROKER DE ASIGURARE SRL	10.532.387	10.489.814	0	0	0	42.573
22	D&CA INSURANCE BROKER SRL	10.166.720	10.166.685	0	0	0	35
23	PIRAEUS INSURANCE REINSURANCE BROKER ROMANIA SAL	9.030.540	9.030.540	0	0	0	0
24	RAIFFEISEN BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	8.384.802	8.384.802	0	0	0	0
25	PINTILIE BROKER DE ASIGURARE SRL	8.369.965	8.369.965	0	0	0	0
26	AVUS INTERNATIONAL - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	8.110.936	0	0	8.110.936	0	0
27	STAR BROKER DE ASIGURARE SRL	8.059.848	8.059.848	0	0	0	0
28	ASICONS BROKER DE ASIGURARE SRL	7.997.916	7.997.916	0	0	0	0
29	MERCEDES - BENZ INSURANCE BROKER SRL	6.722.575	6.722.575	0	0	0	0
30	IDEA BROKER DE ASIGURARE SRL (FOSTA VBL BROKER DE ASIGURARE SRL)	6.543.509	6.543.509	0	0	0	0
31	DEXASIG BROKER DE ASIGURARE SRL	6.428.547	6.422.747	0	5.800	0	0
32	ASIGEST BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SAL	6.406.555	6.387.555	0	0	0	19.000
33	GLOBASIG 2002 BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	6.034.361	6.034.361	0	0	0	0
34	ZURICH BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE SRL	5.916.104	5.852.479	0	0	0	63.625
35	VECTOR BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE SRL	5.808.846	5.808.846	0	0	0	0

Nr. crt.	Denumire Broker de Asigurare	Total din care:	Venituri din negocierea contractelor de asigurare și reasigurare	Venituri din efectuarea inspecțiilor de risc	Venituri din regularizări în caz de daune	Venituri din comisariat de avarii	Venituri din alte activități
36	ROM INSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	5.431.241	5.431.241	0	0	0	0
37	ACTIV ASIGURĂRI - BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	5.188.176	5.188.176	0	0	0	0
38	APRIL-BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL (FOSTA CORIS ROUMANIE, BROKER DE ASIGURARE- REASIGURARE)	4.858.719	150.897	0	4.274.867	311.708	121.247
39	ROMASIG BROKER DE ASIGURARE SRL	4.682.618	4.682.618	0	0	0	0
40	EXPERT BROKER DE ASIGURARE SRL	4.513.028	4.513.028	0	0	0	0
41	PRESTIGE INSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	4.478.190	4.478.190	0	0	0	0
42	INTERCAM BROKER D ASSURANCE SRL	4.412.594	4.412.594	0	0	0	0
43	AUST INSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	4.392.031	4.392.031	0	0	0	0
44	ASKO ASSEKURANZ BROKER DE ASIGURARE SRL	4.343.247	4.343.247	0	0	0	0
45	TITAN BROKER DE ASIGURARE SRL	4.247.218	4.247.218	0	0	0	0
46	LACOLI BROKER DE ASIGURARE SRL	3.871.699	3.871.699	0	0	0	0
47	ORIZONT BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE SAL	3.731.725	3.731.725	0	0	0	0
48	PSG INSURANCE BROKER SRL	3.711.982	3.691.175	0	17.748	0	3.059
49	OVB ALLFINANZ ROMANIA BROKER DE ASIGURARE SRL	3.636.510	3.636.510	0	0	0	0
50	STEIN BESTASIG INSURANCE BROKER SRL (ANTERIOR STEIN INSURANCE BROKER SRL)	3.416.650	3.408.539	0	0	0	8.111
Total venituri din activitatea de intermediere în asigurări aferente primilor 50 brokeri de asigurare		635.530.094	619.406.806	0	12.465.316	311.708	3.346.264
Venituri din activitatea de intermediere în asigurări pentru restul brokerilor de asigurare		205.261.194	200.685.390	537.806	1.461.798	74.188	2.502.012
Total general venituri din activitatea de intermediere în asigurări		840.791.288	820.092.196	537.806	13.927.114	385.896	5.848.276

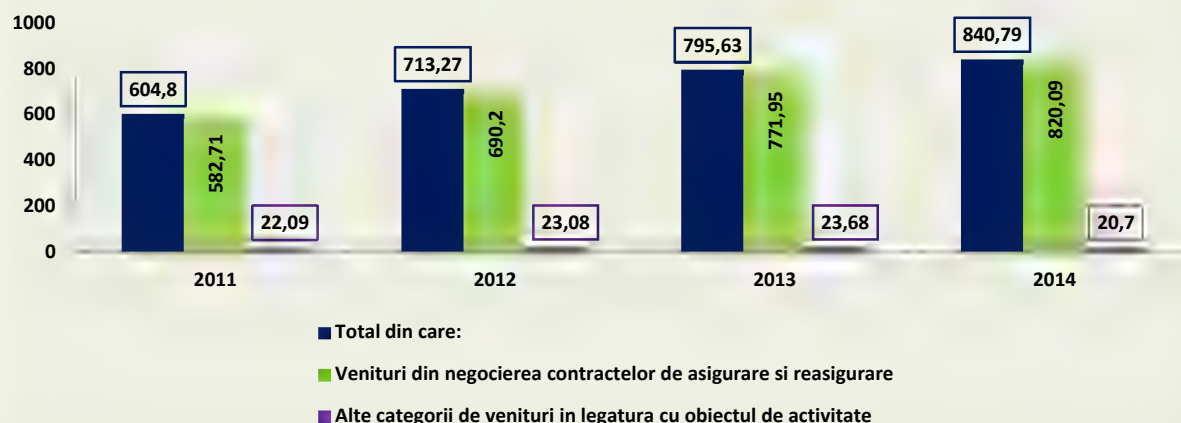
Sursa: ASF

Figura I.2.42: Structura veniturilor din activitatea de intermediere în asigurări la data de 31.12.2014

Sursa: ASF

Figura I.2. 43: Evoluția veniturilor din activitatea de intermediere în asigurări obținute de brokerii de asigurare în perioada 2011 – 2014

Sursa: ASF

I.2.12.3 Rezultatele financiare ale brokerilor de asigurare și/sau reasigurare

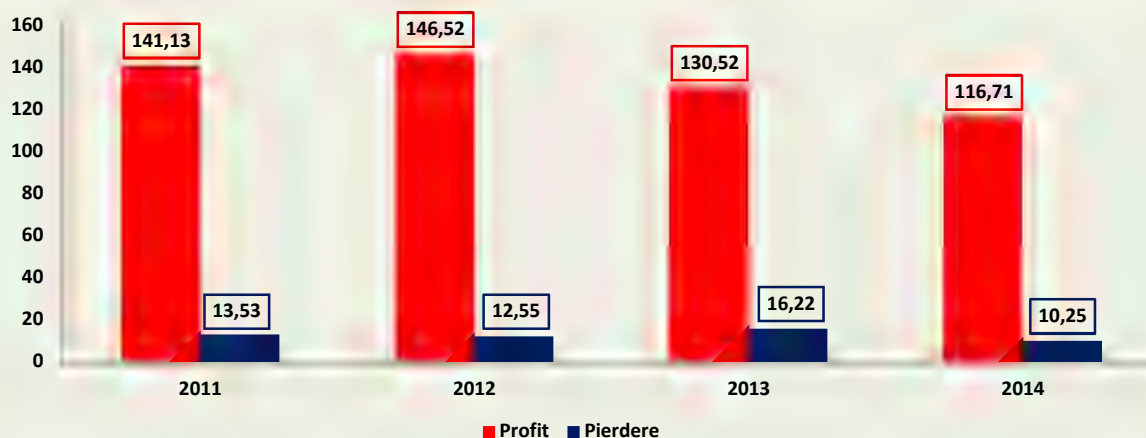
În urma centralizării datelor înregistrate în situațiile financiare anuale ale brokerilor de asigurare și/sau reasigurare, a rezultat că la data de 31.12.2014 au înregistrat profit un număr de 333 brokeri, iar un număr de 114 brokeri de asigurare au înregistrat pierdere.

Valoarea profitului cumulat la nivelul pieței de brokeraj a fost de 116.714.928 lei, nivel în scădere nominală cu 10,58% față de anul 2013 (130.524.503 lei).

Un număr de 50 brokeri de asigurare și/sau reasigurare au înregistrat profituri cu valori cuprinse între 249.000 lei și 18.400.000 lei. Valoarea cumulată a acestora a fost de 104.424.489 lei, ceea ce reprezintă 89,47% din valoarea profitului total înregistrat de brokerii de asigurare și/sau reasigurare (116.714.928 lei).

Valoarea cumulată a pierderii înregistrată la nivelul pieței de brokeraj în asigurări a fost de 10.254.824 lei, nivel în scădere nominală cu 36,80%, comparativ cu anul 2013 (16.224.819 lei).

Figura I.2.44: Evoluția rezultatelor financiare înregistrate de brokerii de asigurare, în perioada 2011 – 2014

Sursa: ASF

1.2.12.4 Activele și capitalul social al brokerilor de asigurare și/sau reasigurare

Potrivit situațiilor financiare anuale transmise de 447 brokeri de asigurare și/sau reasigurare, valoarea agregată a activelor bilanțiere deținute de aceștia, la data de 31.12.2014, era de 540.796.165 lei, în creștere nominală cu 0,82% față de anul 2013 (536.400.670 lei).

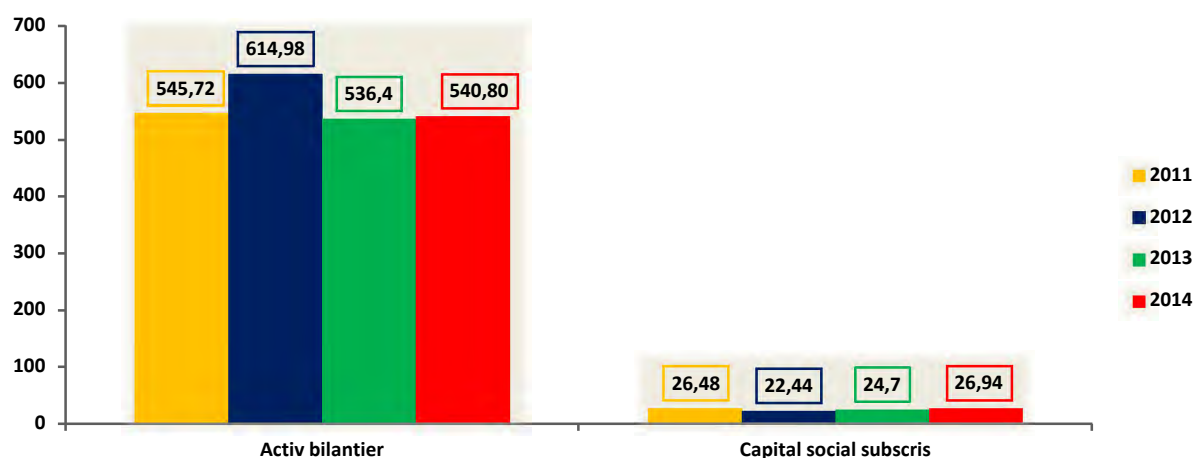
Primii 50 de brokeri de asigurare și/sau reasigurare dețineau active cu o valoare mai mare de 1,74 milioane lei. Valoarea cumulată a activelor deținute de aceștia a fost de 420.334.818 lei, ceea ce reprezintă 77,73% din valoarea totală a activelor bilanțiere deținute de brokerii de asigurare și/sau reasigurare la data de 31.12.2014.

La aceeași dată, valoarea cumulată a capitalurilor sociale subscrise de brokerii de asigurare era de 26.936.550 lei în creștere nominală cu 9,04% față de anul 2013 (24.704.222 lei). Valoarea cumulată a capitalurilor sociale vărsate de către brokerii de asigurare era de 26.918.550 lei.

Diferența de 18.000 lei dintre valoarea capitalului social subscris și cea a capitalului subscris și vărsat, a rezultat din suma subscrisă și neversată de către SC Rom Insurance Broker de Asigurare SRL până la data aprobării majorării capitalului social de către direcția de specialitate din cadrul ASF.

Un număr de 50 brokeri de asigurare și/sau reasigurare au raportat capital social cu valori cuprinse între 85.000 lei și 4.527.820 lei, deținând o pondere de 58,60% din valoarea totală a capitalurilor sociale la data de 31.12.2014, respectiv valoarea de 15.785.820 lei.

Figura I.2.45: Evoluția activului bilanțier și a capitalului social subscris în perioada 2011 – 2014

Sursa: ASF

În anul 2014 au desfășurat activitate pe teritoriul României în baza dreptului de stabilire un număr de 3 intermediari (sucursale) autorizați în state membre UE – Austria (GrECo JLT Romania GmbH), Ungaria (Priority Biztosítási Alkusz Kft) și Cehia (Insia Europe SE Praga).

Potrivit situațiilor financiare anuale transmise de aceștia, a rezultat că la data de 31.12.2014 au fost înregistrate următoarele:

- total active bilanțiere: 2.948.471 lei;
- venituri din activitatea de intermediere în asigurări: 7.716.963 lei;
- un intermediar (GrECo JLT Romania GmbH) a înregistrat profit în valoare de 659.486 lei, ceilalți doi intermediari (Priority Biztosítási Alkusz Kft, Insia Europe SE Praga) au înregistrat pierderi în valoare de 807.878 lei.

I.3. Evoluția pieței de capital din România

Capitalizarea bursieră internă a crescut și s-a stabilizat în jurul a 12 procente din produsul intern brut.

indicele BET a înregistrat o creștere de circa 9% în anul 2014, în vreme ce indicele general al pieței (include 30 de societăți – sursa Reuters Datastream) a înregistrat o creștere anuală mai redusă, de doar 2%

În anul 2014, valoarea cumulată a activelor administrate de organismele de plasament colectiv locale a crescut cu 10,11%.

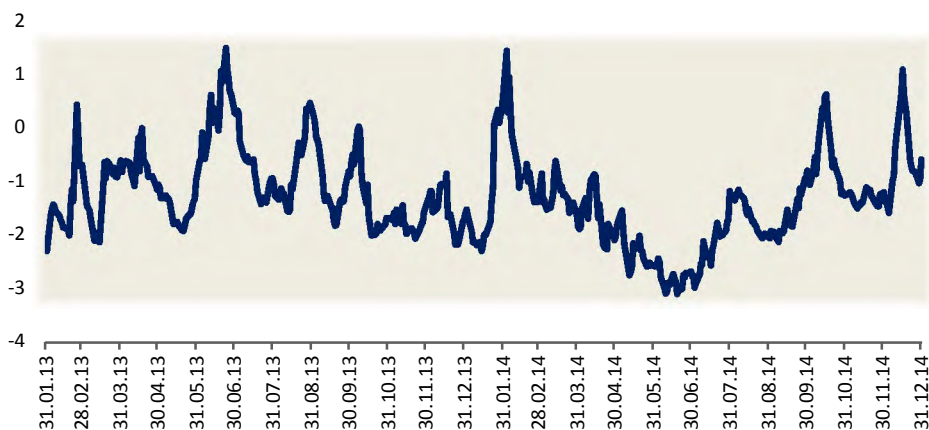

I.3.1. Tendințele anului 2014 pe piețele financiare internaționale și locale

I.3.1.1 Riscul sistemic la nivel european

Pentru că majoritatea entităților supravegheate de ASF sunt expuse, într-o formă sau alta, la riscul de piață, analiza contextului piețelor financiare internaționale și locale prezintă o importanță deosebită. Fondurile de investiții și de pensii, societățile de asigurare, intermediarii și instituțiile pieței de capital dețin plasamente semnificative în acțiuni și obligațiuni, denuminate atât în lei cât și în alte valute, ale unor emitenți locali sau străini, de aceea evoluțiile instrumentelor financiare enumerate pot avea impact asupra lichidității, profitabilității și/sau solvabilității acestor entități.

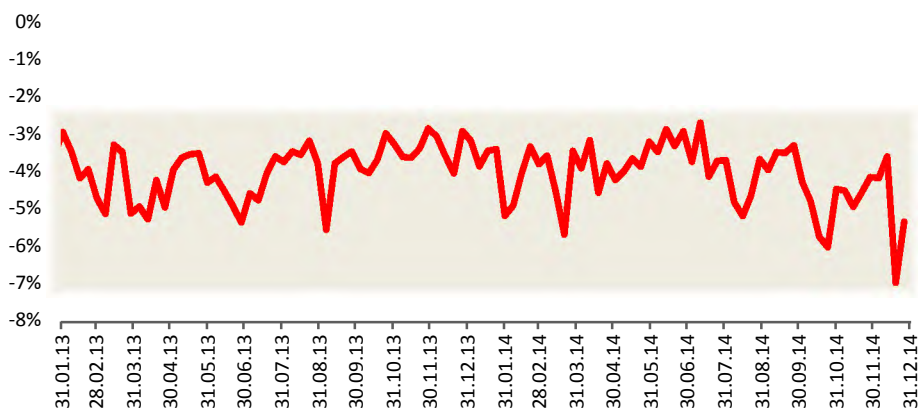
Figura I.3.1: Indicator de aversiune la risc

Sursa: Banca Centrală Europeană, Bloomberg, Bank of America Merrill Lynch (BoA ML), UBS, Commerzbank.

Indicatorul global de aversiune la risc reprezintă tendința comună a cinci indicatori de aversiune la risc, și anume Commerzbank Global Risk Perception, UBS FX Risk Index, Westpac's Risk Appetite Index, BoA ML Risk Aversion Indicator și Credit Suisse Risk Appetite Index. Orice creștere a indicatorului arată creșterea aversiunii la risc a investitorilor. Conform evoluției acestui indicator, anul 2014 a înregistrat o reducere a aversiunii la risc a investitorilor, cu excepția lunii decembrie (când aversiunea la risc a crescut, în principal, datorită scăderii puternice a prețului petrolului ceea ce a condus la scăderi ale prețurilor acțiunilor companiilor din sectorul extragerii, prelucrării și comercializării resurselor energetice).

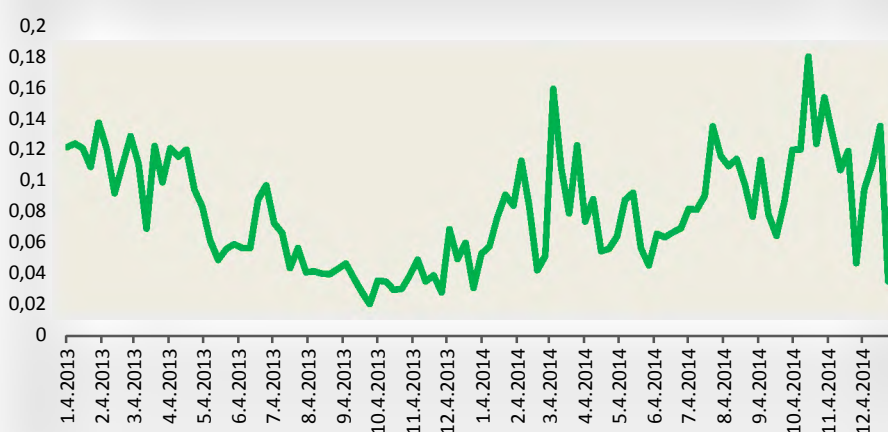
Figura I.3.2: Evoluția riscului sistemic la nivel european provenind din sectorul de asigurări (analiză CoVaR)

Sursa: Banca Centrală Europeană

Analiza CoVaR indică Valoarea-la-Risc (VaR măsoară pierderea probabilă, de aceea ia doar valori negative) a societăților de asigurări pe ansamblul eșantionului studiat, condiționată de eventuala intrare în dificultate a unora dintre societățile componente ale eșantionului. Indicatorul CoVaR pentru sectorul de asigurări a fost calculat pe baza unui eșantion de 34 de societăți de asigurare listate în indicele STOXX Europe 600. Conform evoluției acestui indicator, în anul 2014 contribuția sectorului de asigurări la riscul sistemic la nivel european a fost redusă. Această observație este conformă cu concluziile formulate de-a lungul timpului de cercetătorii și practicienii în domeniul asigurărilor, potrivit cărora, în general, activitățile clasice de asigurare nu sunt generatoare de riscuri sistemice datorită caracterului idiosincratic (necorelat) al riscurilor individuale acoperite de polițele clasice de asigurare.

Figura I.3.3: Indicatorul CISS

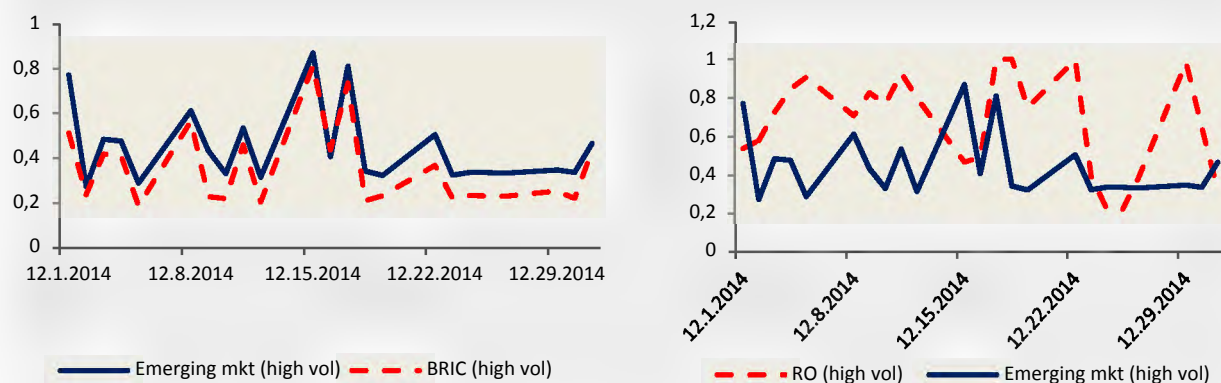

Sursa: Banca Centrală Europeană

Conform datelor publicate de Comitetul European pentru Risc Sistemic, la nivel european agregat, riscul sistemic a crescut în ultimul trimestru al anului 2014 pe fondul creșterii aversiunii la risc, a scăderii cotațiilor petrolului și a evoluțiilor geopolitice din Ucraina.

Scăderea prețului petrolului a condus la schimbarea regimului de volatilitate¹ a indicilor bursieri la nivel internațional prin efecte de contagiune în cursul lunii decembrie. Economii emergente și țările BRIC au înregistrat cea mai puternică corelație între regimurile de volatilitate înaltă. Piața românească de capital a primit șocurile în volatilitate și și-a schimbat evoluția brusc trecând dintr-un regim cu volatilitate joasă într-un regim cu volatilitate ridicată.

Figura I.3.4: Regimul de volatilitate înaltă pentru indicii de acțiuni din țările emergente, țările BRIC și România

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

¹ Dueker, M. J. (1997). Markov switching in GARCH processes and mean-reverting stock-market Volatility. Journal of Business & Economic Statistics, 15(1), 26-34.

Prețul petrolului

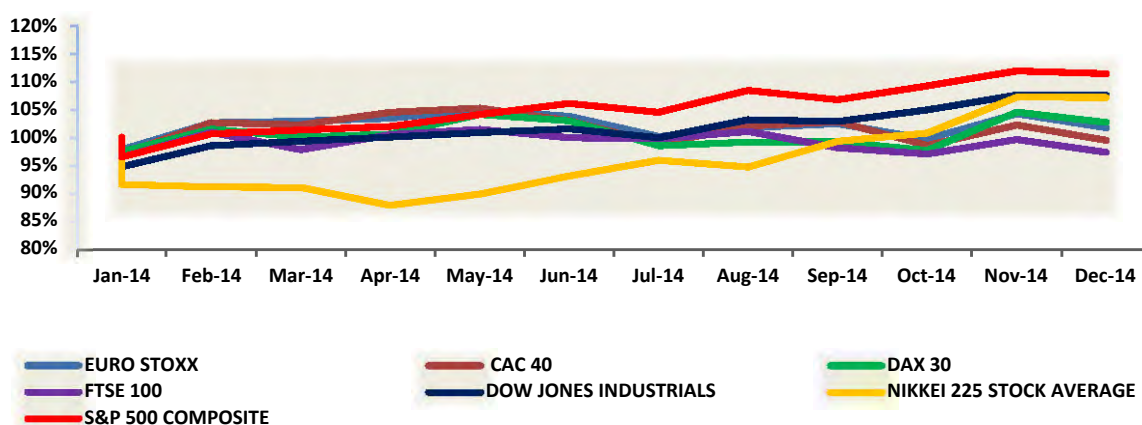
Scăderea prețului petrolului, una dintre cele mai importante tendințe ale anului 2014 pe piețele internaționale, a reprezentat un șoc structural cu efecte semnificative asupra evoluțiilor burselor și care probabil va continua să afecteze pe termen mediu sau chiar lung prețurile activelor financiare. Printre factorii declanșatori al declinului cotațiilor petrolului s-au numărat descreșterea cererii din China și Europa și creșterea capacității de producție în SUA (în special prin exploatările de șist) și țările OPEC. Tendința descendentă a prețului petrolului a condus la o scădere semnificativă a cotațiilor companiilor din sectorul energetic tranzacționate pe principalele piețe internaționale.

În ultima săptămână a anului 2014 cotația petrolului Brent a atins minimul ultimilor 5 ani după ce IEA (International Energy Agency) și-a revizuit în jos prognozele pentru 2015. Sectorul energetic al indicelui SP500 a fost cel mai puternic afectat, cu o scădere de 18% de la începutul lunii octombrie în vreme ce indicele american a consemnat cea mai puternică scădere din ultimii doi ani și jumătate deși economia americană a înregistrat o evoluție favorabilă, mai bună decât cea a celorlalte economii dezvoltate. Efectele pentru piața obligațiunilor în SUA au fost pe de o parte creșterea randamentelor pentru obligațiunile „junk” (aproximativ 7%) emise în principal pentru piața de energie și scăderea randamentelor la obligațiunile de stat de 10 ani (2,08%).

Un preț redus al petrolului prezintă avantajul că reduce cheltuielile consumatorilor și stimulează creșterea cererii agregate dar, în același timp și dezavantajul că alimentează menținerea unui nivel redus al inflației, aproape de zero, ceea ce, într-un scenariu deflaționist, poate genera probleme majore pentru economiile puternic îndatorate.

1.3.1.2 Riscul pe piețele de acțiuni, la nivel european și local

Figura I.3.5: Evoluția indicilor internaționali (100 = 1.01.2014)

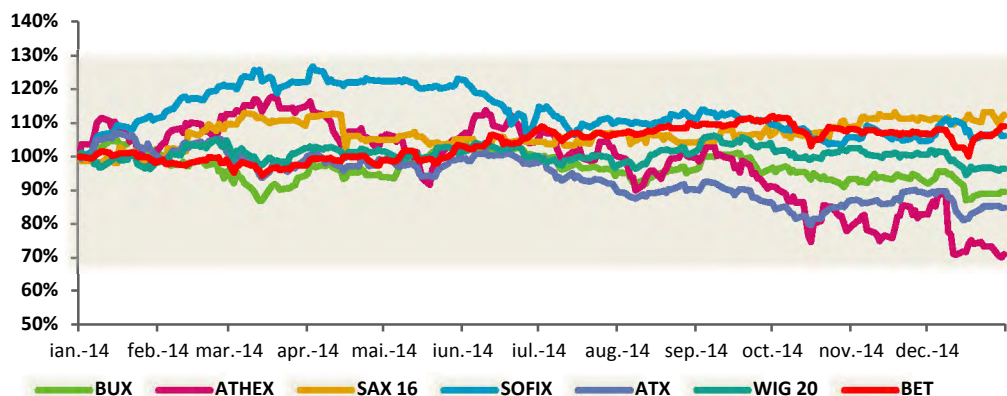
Variație față de 1 ian. 2014	EUROSTOXX	CAC 40	DAX 30	FTSE 100	DJIA	NIKKEI	S&P 500
T1 2014 %	2,88%	2,22%	0,04%	-2,23%	-0,72%	-8,98%	1,30%
T2 2014 %	3,75%	2,95%	2,94%	-0,08%	1,51%	-6,93%	6,05%
T3 2014 %	2,43%	2,80%	-0,82%	-1,87%	2,81%	-0,72%	6,70%
T4 2014 %	1,71%	-0,54%	2,65%	-2,71%	7,52%	7,12%	11,39%

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

Dinamica indicilor din Europa Centrală și de Est arată evoluții mixte pentru întreg anului 2014, prima parte a anului fiind pozitivă sau cel puțin neutră pentru majoritatea indicilor, în vreme ce în trimestrul IV și în special în luna decembrie s-au consemnat scăderi, pe fondul reducerii prețului petrolului, a descreșterii

indicelui producției industriale și a prognozelor reduse de creștere pentru țările din zona euro, principalul partener economic. Indicele BET însă a avut o evoluție predominant pozitivă pe parcursul anului, depășind ceilalți indici regionali cu excepția indicelui bursei din Slovacia (SAX 16).

**Figura I.3.6: Evoluția principalilor indici bursieri regionali (Europa Centrală și de Est) în anul 2014
(100 = 1.01.2014, în euro)**

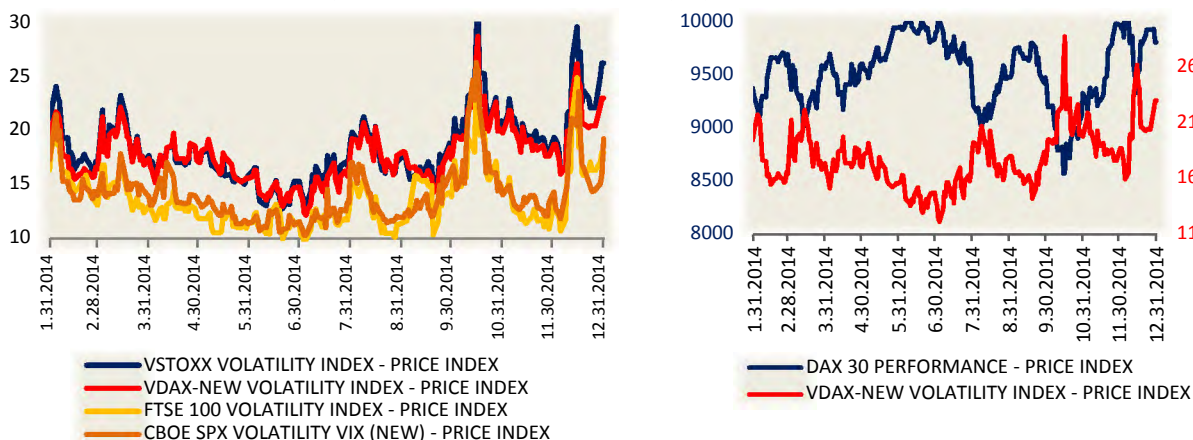
Variație față de 1 ian. 2014	BET	BUX	ATHEX	SAX 16	SOFIX	ATX	WIG 20
T1 2014 %	-2,62%	-5,57%	14,88%	9,23%	22,14%	-0,89%	2,56%
T2 2014 %	8,01%	0,22%	4,44%	4,42%	12,18%	-1,79%	0,33%
T3 2014 %	11,85%	-3,66%	-8,70%	6,29%	9,86%	-13,45%	4,14%
T4 2014 %	9,07%	-10,40%	-28,94%	12,42%	6,22%	-15,18%	-3,54%

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

Astfel, indicele BET a înregistrat o creștere de circa 9% în anul 2014, în vreme ce indicele general al pieței (include 30 de societăți – sursa Reuters Datastream) a înregistrat o creștere anuală mai redusă, de doar 2%, iar valoarea tranzacțiilor s-a îmbunătățit doar modest față de 2013 (deși în anul 2014 bursa a beneficiat de efectele a trei noi listări importante din care 2 chiar la final de 2013).

O concluzie de ansamblu asupra tendințelor anului 2014 arată că investitorii au fost inițial optimiști cu privire la menținerea de către principalele bănci centrale a unor politici monetare relaxate, ceea ce a alimentat apetitul pentru risc și pentru plasamente în acțiuni, în special pe piețele emergente. Ulterior piețele de acțiuni au fost influențate negativ de evenimente geopolitice iar investitorii au fost mai interesați de achiziția de instrumente cu venit fix.

Figura I.3.8: Evoluția volatilității pe piețele internaționale

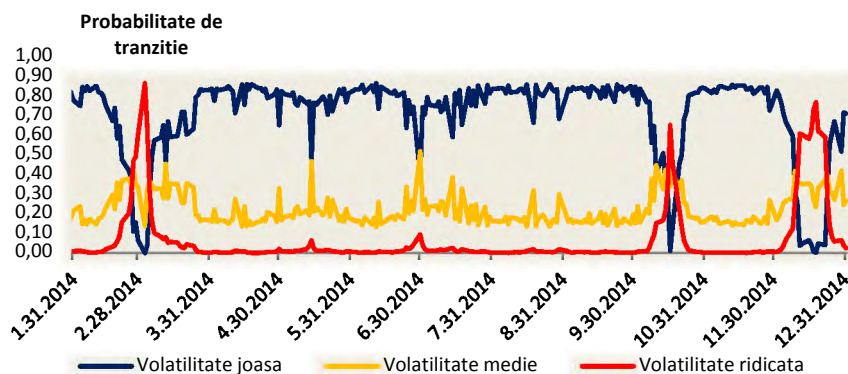
Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

Indicii VSTOXX, VDAX, VFTSE și VIX sunt indici de volatilitate calculați pornind de la primele la care se tranzacționează opțiunile pe indicii suport STOXX, DAX, FTSE și S&P500. Indicii de volatilitate reflectă

așteptările investitorilor cu privire la volatilitatea activelor suport (în cazul nostru indicii bursieri) pentru perioada următoare și sunt corelați negativ cu prețurile acestora. Se observă din graficele de mai sus că maximele de volatilitate au fost atinse în perioada 15-16 octombrie 2014.

Se remarcă evoluția diferită (cu excepția unor scurte episoade de contagiune manifestate în lunile octombrie și decembrie) a indicilor de volatilitate aferenți bursei americane și celei din Marea Britanie față de cei ai piețelor din Europa continentală. Astfel, în timp ce indicii VSTOXX și VDAX au înregistrat o tendință de creștere pe fondul așteptărilor reduse de creștere economică în Europa, datorită evenimentelor geopolitice și crizei datoriei Greciei, indicele VIX a înregistrat în permanență valori mai reduse ce au reflectat optimismul investitorilor privind relansarea economiei americane.

Figura I.3.9: Regimuri de volatilitate ale indicelui BET²

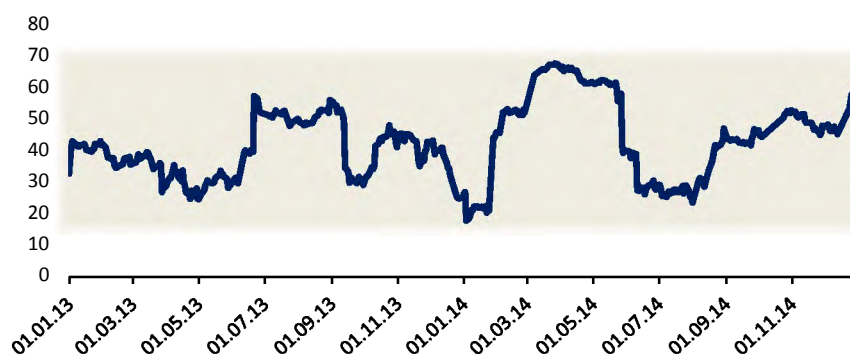

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

La Bursa de Valori București, perioadele pentru regimul de volatilitate înaltă au fost înregistrate în 28 februarie–3 martie și 11-22 decembrie. În afara acestor scurte intervale de timp, piața locală a fost pe parcursul întregului an 2014 caracterizată de un regim redus de volatilitate.

I.3.1.3 Contagiunea în randamente și volatilități între piețele de acțiuni din regiune

Figura I.3.10: Dinamica indicilor de contagiune în randamente³

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

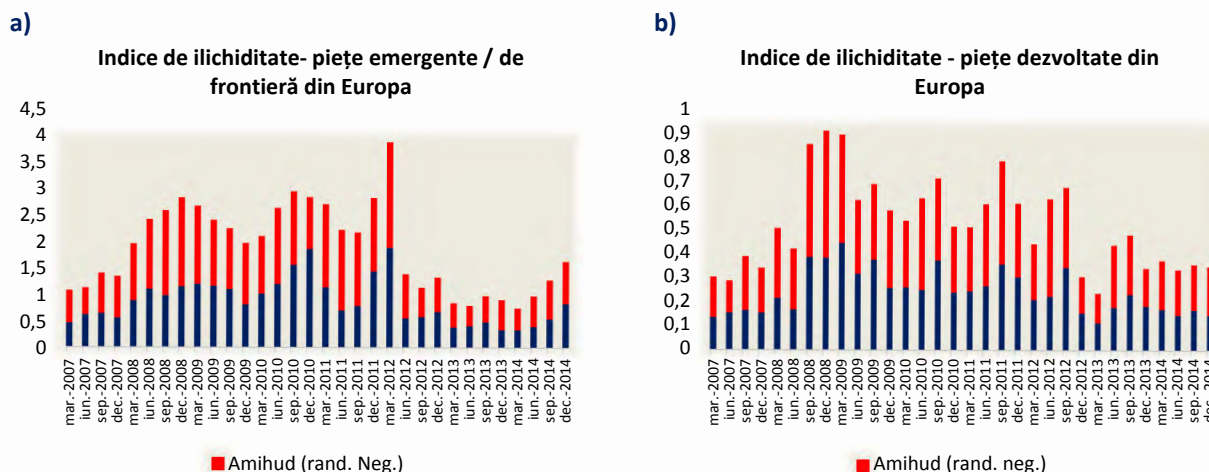
² Metodologia de calcul utilizată este adaptată după „State-space models with regime switching: classical and Gibbs-sampling approaches with applications” (Kim, C.J. și Nelson, C.R., 2000). Modelul Markov-switching pentru indicele BET a fost estimat Bayesian. Eșantionul utilizat conține date zilnice în intervalul 31.12.2013 – 31.12.2014.

³ Metodologia de calcul utilizată este „Measuring Financial Asset Return and Volatility Spillovers with Application to Global Equity Markets” (Diebold, F.X și Yilmaz, K., 2009). Indicele este construit din 10 indici bursieri pe baza unui model Vector Autoregresiv (VAR) cu 10 pași de prognoză pentru o fereastră de estimare de 75 de zile prin însumarea erorii varianței de prognoză a indicilor. Variabilele din modelul VAR sunt indicii de acțiuni Datastream pentru Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Germania, Austria, România, Ungaria, Cehia, Polonia și Bulgaria. Eșantionul utilizat conține date zilnice în intervalul ianuarie 2013-decembrie 2014.

Pe parcursul anului 2014 s-au remarcat două perioade distincte de intensificare a riscului de contagiune pe piețele de acțiuni, respectiv în primele și ultimele luni ale anului, fiind suprapuse peste momentele de intensificare a volatilității indicilor europeni, și având ca factori favorizanți un eveniment geopolitic (criza ucraineană) și respectiv unul financiar (criza prețului petrolului). Așa cum s-a putut observa în secțiunile anterioare, ambele episoade menționate au avut impact negativ inclusiv asupra indicilor Bursei de Valori București, atât prin scăderea cotațiilor cât și prin creșterea volatilității.

1.3.1.4 Riscul de lichiditate pe piețele de acțiuni din Europa

Figura I.3.11: Evoluția indicatorului de ilichiditate Amihud pentru piețele emergente și piețele dezvoltate din Europa

Indicatorul de ilichiditate reprezintă media aritmetică a valorilor trimestriale ale ratei Amihud⁴ aferente (a) piețelor emergente și de frontieră din Europa (Estonia, Lituania, Slovenia, Bulgaria, Croația, Ungaria, Polonia și România) și (b) piețelor dezvoltate din Europa (Austria, Belgia, Cipru, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Malta, Olanda, Portugalia, Danemarca, Suedia și Marea Britanie).

În Figura 11 (a) se observă o îmbunătățire a lichidității în piețele emergente și de frontieră din Europa după trim. I/2012. Tendința de îmbunătățire a continuat până în trim. I/2014, când indicatorul de ilichiditate a început să crească. Evoluția indicatorului de ilichiditate, pe fondul menținerii constante sau chiar a deprecierei indicilor de acțiuni, și a menținerii la niveluri reduse a ratelor PER aferente indicilor, sugerează la nivel agregat un transfer de lichiditate dinspre piețele emergente spre piețele dezvoltate în anul 2014.

În Figura 11 (b) se observă că indicatorul de ilichiditate al piețelor de capital dezvoltate din Europa a urmat o tendință descrescătoare începând cu trim. III/2012. Valorile reduse ale indicatorului de ilichiditate se aflau în trim. IV 2014 aproape de nivelurile înregistrate înaintea crizei financiare din 2008. Această tendință, combinată cu aprecierea semnificativă a indicilor de acțiuni tranzacționate pe aceste piețe, precum și cu creșterea ratei PER aferente acestor indici, semnalează un nivel crescut riscului de piață în anul 2014.

1.3.1.5 Riscul de credit – Cotațiile CDS

O tendință similară indicilor de aversiune la risc și de volatilitate pe piețele de acțiuni se poate observa și în ceea ce privește evoluția cotațiilor CDS. Astfel, în general putem spune că pe parcursul anului 2014

⁴ Rata Amihud aferentă unui trimestru T se calculează cu următoarea formulă:

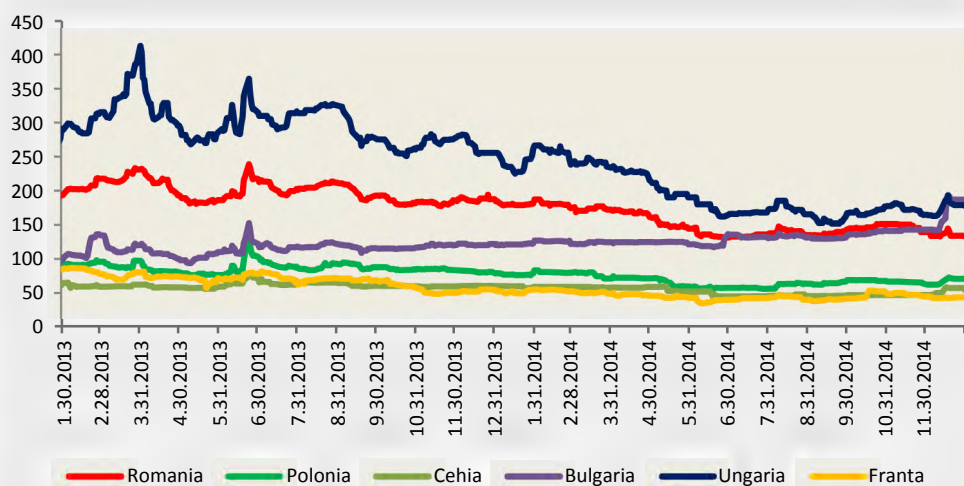
$$AMIHU_{DT} = \frac{1}{D_T} \sum_{t=1}^T \frac{|R_t|}{V_t},$$

unde D_T reprezintă numărul de zile de tranzacționare din trimestrul T , R_t este randamentul înregistrat de indicele de acțiuni în ziua t a trimestrului, iar V_t este volumul tranzacționat în ziua t a trimestrului. Rata Amihud este o măsură a impactului asupra prețului generat de tranzacționarea unei unități de volum. Piața este cu atât mai lichidă cu cât valoarea indicelui Amihud este mai mică.

percepția investitorilor față de riscul suveran al țărilor europene s-a îmbunătățit, deși anul a debutat cu o deteriorare temporară a nivelului primelor pentru riscul de faliment.

În ultimele luni ale anului, cotațiile CDS au cunoscut o tendință de ușoară creștere (pentru majoritatea țărilor vecine României, dar în special pentru Ungaria și Bulgaria), mult mai redusă însă în anvergură comparativ cu prima parte a anului și fără a depăși maximele locale.

Figura I.3.12: Evoluția cotațiilor Credit Default Swaps (5Y, USD) în perioada 2013 - 2014

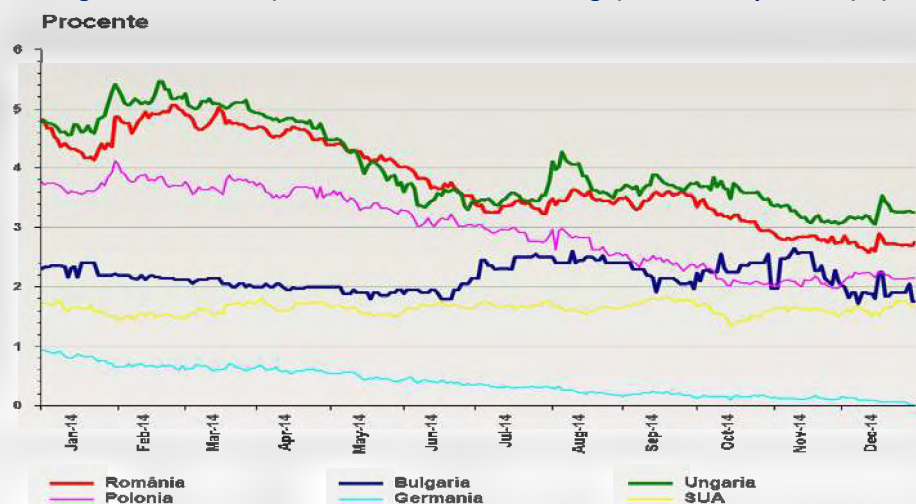

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

I.3.1.6 Piețele de obligațiuni de stat

Anul 2014 a consemnat o tendință generalizată de scădere a randamentelor titlurilor de stat, la nivel european și regional. Pentru România randamentele obligațiunilor de stat cu maturitatea de 5 ani au atins minime istorice, situându-se în cursul lunii decembrie la nivelul de circa 2,5%. Această evoluție este similară celei pe care au avut-o cotațiile CDS și ilustrează atât apetitul în creștere al investitorilor pentru titlurile românești cât și descreșterea riscului de țară și a inflației.

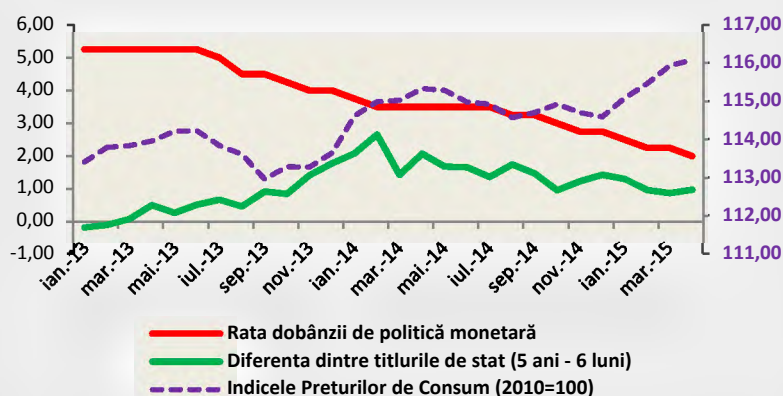
Figura I.3.13: Evoluția indicelui randamente obligațiuni de stat pe 5 ani (LC)

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

Pe parcursul anului 2014, escaladarea crizei politice din Ucraina a introdus noi riscuri în regiune. Percepția piețelor cu privire la aceste riscuri a fost reflectată în creșterea randamentelor la titlurile de stat în lei pe parcursul perioadei februarie-martie. Pe măsură ce incertitudinea cu privire la situația din Ucraina s-a redus, randamentele și-au reluat tendința de scădere.

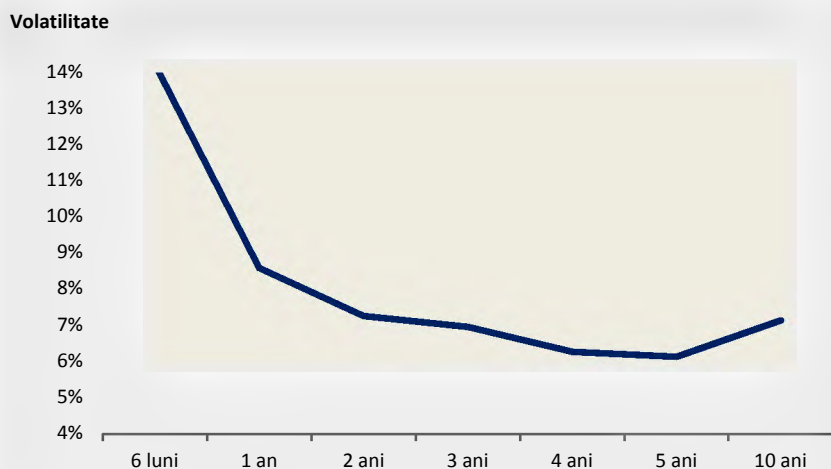
Figura I.3.14: Evoluția inflației, dobânzii de politică monetară și a diferenței dintre randamentele pe termen lung și pe termen scurt ale titlurilor de stat în lei

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

În urma măsurilor de relaxare monetară luate de băncile centrale, curba randamentelor pentru titlurile de stat fără cupon emise de statul român cu maturități cuprinse între 6 luni și 10 ani s-a aplatizat și a continuat tendința de scădere pentru toate maturitățile⁵.

Figura I.3.15: Curba de volatilitate a randamentelor titlurilor de stat fără cupon

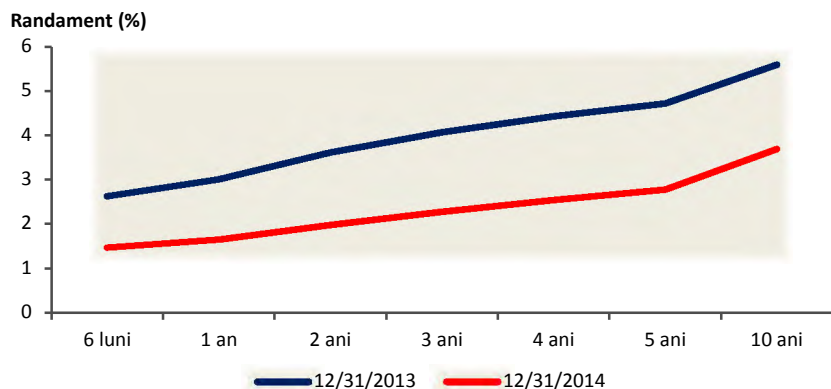

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

Graficul de mai sus indică o volatilitate mai ridicată pentru titlurile cu maturitate apropiată (6-12 luni), ceea ce poate fi rezultatul unei incertitudini mai ridicate privind evoluția inflației și dobânzilor în perioada imediat următoare. Volatilitatea randamentelor la maturitate aferente obligațiunilor de stat fără cupon indică o volatilitate ridicată de 14% pentru titlurile cu maturități de 6 luni în timp ce pentru celelalte maturități până la 5 ani volatilitatea este redusă și este situată în intervalul 9% (1 an) și 6% (5 ani). Volatilitatea se păstrează la un nivel ridicat pentru titlurile pe termen scurt și indică faptul că investitorii preferă să nu investească pe termen lung ca urmare a riscului ridicat pe rata dobânzii.

⁵ Pentru a asigura comparabilitatea dintre seriile de titluri de stat, randamentele pentru titlurile de stat fără cupon sunt calculate potrivit metodologiei Fama-Bliss

Figura I.3.16: Curba randamentelor titlurile de stat fără cupon

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

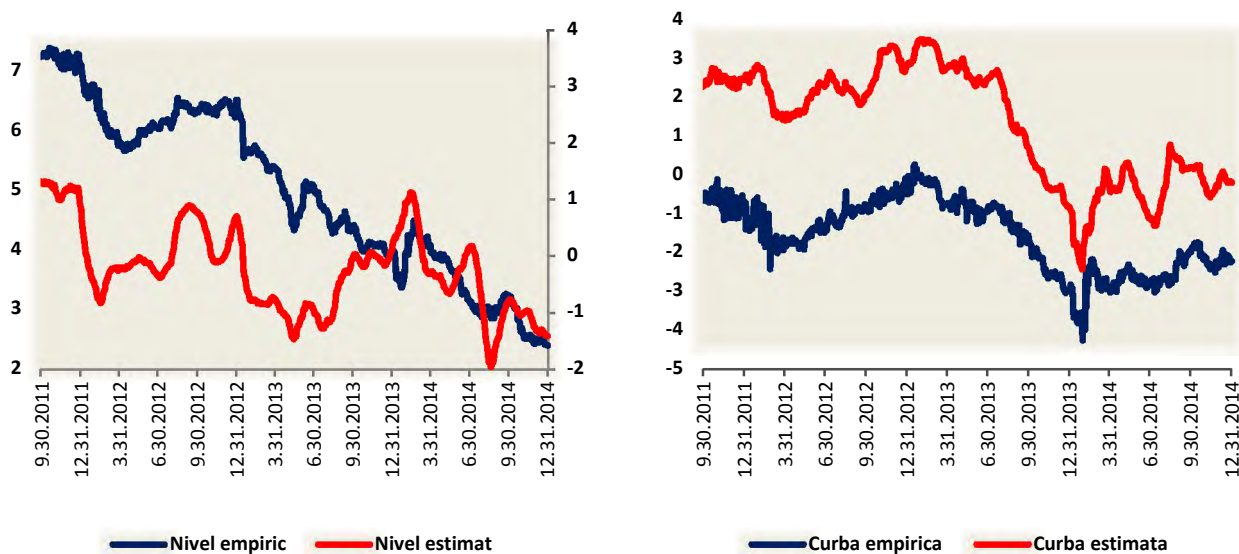
În 2014 randamentele titlurilor de stat au scăzut pentru toate maturitățile, ca urmare a inflației scăzute, diminuării dobânzii de politică monetară, percepției favorabile a investitorilor străini care a menținut o cerere ridicată de astfel de instrumente, și nu în ultimul rând ca urmare a tendințelor de scădere manifestate pe piețele europene și internaționale.

Analiza componentelor principale evidențiază faptul că tendința comună (prima componentă, de regulă asociată riscului de piață) pentru randamentele standardizate ale titlurilor de stat cu cupon zero⁶ cu maturități de 6 luni, 1 an, 3 ani, 5 ani și 10 ani explică aproximativ 95% din variația totală.

Curba randamentelor pentru titlurile de stat fără cupon este descompusă în trei factori statistici: nivel, curbă (panta) și curbura⁷.

Nivelul este componenta care explică cel mai mult din variația schimbărilor din randamentele titlurilor de stat. Deoarece titlurile de stat românești sunt puternic corelate la toate maturitățile, factorul de nivel explică 95% din variația titlurilor de stat și poate fi interpretat ca tendința comună a titlurilor de stat. Orice modificare a nivelului ca urmare a unui șoc se transmite la toate maturitățile.

Figura I.3.17: Factori determinanți ai curbei randamentelor titlurilor de stat românești

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

⁶ Randamentele pentru titlurile de stat fără cupon sunt calculate potrivit metodologiei Fama-Bliss.

⁷ Stock, J. H., & Watson, M. W. (2002). Forecasting using principal components from a large number of predictors. *Journal of the American statistical association*, 97(460), 1167-1179.

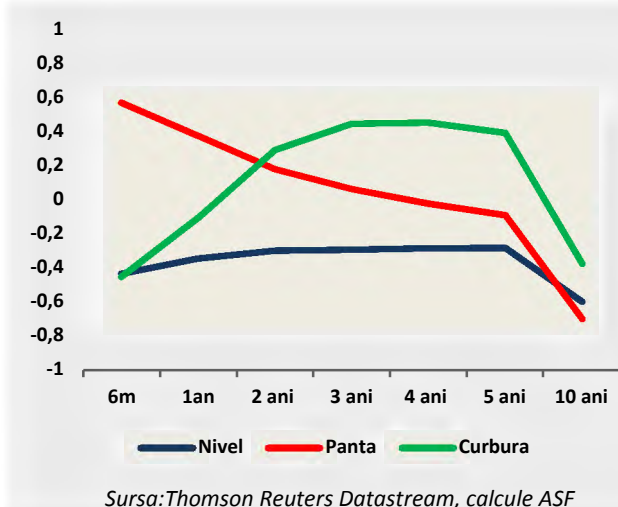
Nivelul empiric al randamentelor titlurilor de stat este calculat ca medie aritmetică pentru titlurile cu maturități de 6 luni, 24 luni și 120 de luni, iar curba empirică este calculată ca diferența dintre titlurile cu maturități de 6 luni și 120 de luni.

Nivelul estimat și curba estimată sunt factori statistici extrași⁸ din randamentele titlurilor de stat cu maturități cuprinse între 6 luni și 120 de luni. Factorii estimați sunt persistenți, au o corelație puternică la primul lag (0,99) și sunt semnificativi. Volatilitatea șocurilor pentru cei trei factori crește ușor de la 0,003 pentru nivelul estimat la 0,007 pentru curba estimată și 0,5 pentru curbura estimată și indică faptul că șocurile în randamentele titlurilor care nu sunt explicate de factorii statistici sunt reduse.

Nivelul randamentelor titlurilor de stat include așteptările inflaționiste. Creșterea în inflația așteptată poate conduce la creșterea ratei de politică monetară. Totodată, surprizele în inflația actuală modifică în creștere nivelul randamentelor pentru toate maturitățile. Pentru titlurile de 5 ani nivelul este marginal mai redus și arată că există așteptări ușor dezinflaționiste.

În prezent, nivelul titlurilor de stat⁹ este puțin influențat de curba randamentelor (0,1%) și de curbura (0,2%). Structura factorilor este stabilă și nu indică anticipări privind șocuri în politica monetară, sugerând totodată că așteptările inflaționiste sunt bine ancorate. Schimbările în ținta de inflație au efecte persistente și tind să aibă un impact mai puternic asupra randamentelor pe termen lung. Nivelul se păstrează constant și nu se modifică la maturități mai mari, ceea ce reiterează faptul că așteptările referitoare la ținta de inflație sunt bine ancorate.

Figura I.3.18: Factori determinanți ai curbei randamentelor titlurilor de stat¹⁰

În graficul din stânga sunt reprezentate legăturile factorilor statistici (nivel, pantă, curbura) cu randamentele standardizate ale titlurilor de stat fără cupon. Randamentele titlurilor de stat răspund la fel la modificarea factorului de nivel, cu excepția titlurilor de 10 ani care sunt mai sensibile. Curba titlurilor de stat este corelată cu creșterea PIB. Cererea agregată afectează curba randamentelor titlurilor de stat la maturitățile pe termen mediu. Curba titlurilor de stat românești este crescătoare și pozitivă pentru maturitățile de până la 3 ani, în timp ce pentru maturitățile de 5 și 10 ani este negativă.

I.3.1.7 Evoluția cursului de schimb EURRON

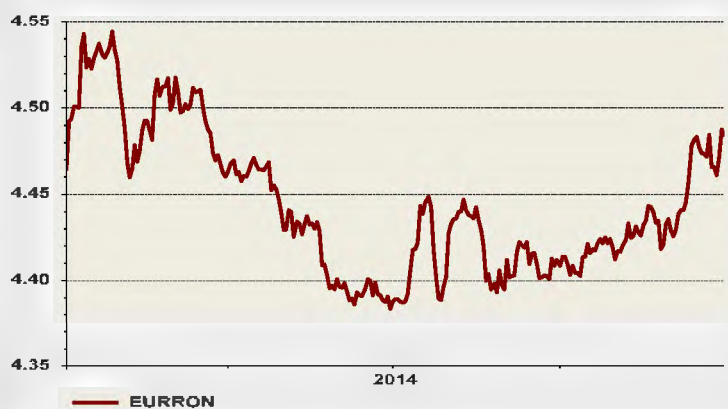
Volatilitatea cursului de schimb a cunoscut o tendință de diminuare a amplitudinii de-a lungul anului 2014. Analiza cotațiilor pentru contractele forward de la 1 săptămână la 12 luni indică diferențe reduse (comparabile cu efectul asupra cursului la termen pe care îl are diferențialul între dobânzile active și pasive de piață ale celor două monede), ceea ce arată ancorarea stabilă a așteptărilor investitorilor și încrederea în stabilitatea cursului de schimb EURRON.

⁸ Diebold, F. X., Rudebusch, G. D., & Aruoba, S. B. (2006). The macroeconomy and the yield curve: a dynamic latent factor approach. *Journal of econometrics*, 131(1), 309-338.

⁹ Eșantionul utilizat pentru titlurile de stat cu cupon zero este 09.30.2011-12.30.2014.

¹⁰ Stock, J. H., & Watson, M. W. (2002). Forecasting using principal components from a large number of predictors. *Journal of the American statistical association*, 97(460), 1167-1179.

Figura I.3.19: Evoluția cursului de schimb EURRON în anul 2014

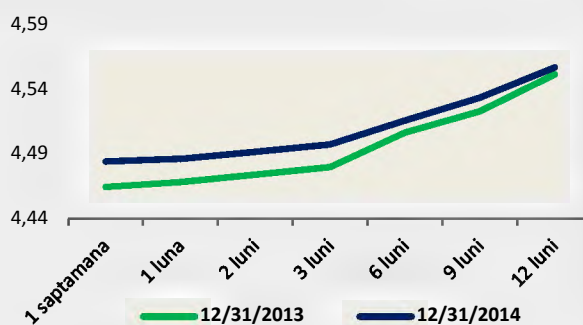

Sursa: Thomson Reuters Datastream

Figura I.3.20: Volatilitatea cursului de schimb EUR/RON

Structura la termen a ratei forward EUR/RON

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

I.3.2. Bursa de Valori București

Bursa de Valori București SA administrează mai multe secțiuni, printre care:

- **Secțiunea BVB** unde se tranzacționează:
 - Titluri de capital:
 - Acțiuni (emise de entități din România și internaționale);
 - Drepturi;
 - Unități de fond;
 - Titluri de credit:
 - Obligațiuni corporative (emise de entități din România și internaționale);
 - Obligațiuni municipale;
 - Titluri de stat;
 - Produse structurate.

Secțiunea BVB conține și o piață reglementată la termen dedicată tranzacționării contractelor futures pe acțiuni, indici, mărfuri și curs valutar. Totuși, pe parcursul anului 2014 nu au fost disponibile la tranzacționare astfel de instrumente și nu au fost înregistrate operațiuni cu instrumente financiare derivate.

- **Secțiunea RASDAQ** unde se tranzacționează titluri de capital;
- **Secțiunea ATS** unde se tranzacționează titluri de capital internaționale și românești.

Tranzacțiile efectuate la BVB se desfășoară prin sistemul electronic de tranzacționare ARENA, care asigură preluarea electronică a ordinelor introduse de intermediarii autorizați și execuția tranzacțiilor pe piețele administrate de BVB.

Evoluția indicilor Bursei de Valori București în anul 2014

Indicii BVB reflectă evoluția prețurilor celor mai tranzacționate companii listate sau evoluția anumitor categorii de emitenți sau sectoare reprezentative, cum ar fi societățile de investiții financiare și alte entități asimilabile acestora sau sectorul energetic.

În cursul anului 2014, au fost introduși doi noi indici, și anume BET-TR - primul indice de randament total al BVB - și indicele BET Plus - ce include emitenții care îndeplinesc criterii minime de eligibilitate. Începând cu data de 23 iunie 2014, indicele BET-C, ce includea toate companiile românești listate la BVB cu excepția SIF-urilor, nu a mai fost calculat.

Figura I.3.21: Evoluția indicilor BVB în anul 2014 (100=30.12.2013, în lei)

Sursa: BVB

Indicele BET a avut una dintre cele mai favorabile evoluții în anul 2014 comparativ cu indicii de referință ale burselor din regiune, situând BVB pe locul al doilea, fiind depășit doar de creșterea indicelui SBI Top din Ljubljana.

Tabelul I.3.1: Evoluția comparativă a BVB și a burselor din regiune

BURSA	Indice de referință	Valoare indice 2014	Variația anuală (%)
Warsaw Stock Exchange	WIG20	2.315,94	-3,5
CEESEG Prague Stock Exchange	PX	946,71	-4,3
CEESEG Budapest Stock Exchange	BUX Index	16.634	-10,4
Bursa de Valori București	BET	7.083	9,1
Bulgarian Stock Exchange	SOFIX	522,1	6,2
CEESEG Ljubljana Stock Exchange	SBI Top	784,12	19,6
Athens Exchange	FTSE/ATHEX Large Cap	264,86	-31,2

Sursa: Federation of European Securities Exchange

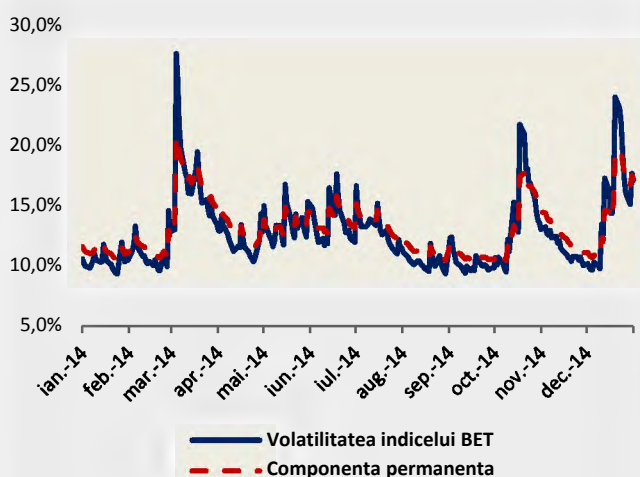
Tabelul I.3.2: Dinamica indicilor BVB în ultimii 3 ani

Indice	Valoare dec. 2012	Valoare dec. 2013	Variație 2013/2012	Valoare dec. 2014	Variație 2014/2013
BET	5.149,56	6.493,79	26,10%	7083	9,07%
BET FI	25.375,38	31.291,82	23,32%	30283,31	-3,22%
BET XT	486,44	600,27	23,40%	638,26	6,33%
BET NG	628,34	666,73	6,11%	705	5,74%
BET BK	1.059,46	1.261,74	19,09%	1308,27	3,69%
BET PLUS	-	-	-	1047,81	
BET TR	-	-	-	7734,89	
ROTX	10.377,42	12.941,72	24,71%	13084,64	1,10%

Sursa: BVB

Volatilitatea indicilor de acțiuni se poate descompune în două componente: o componentă tranzitorie care indică evoluțiile și șocurile primite pe termen scurt și o componentă permanentă care reprezintă evoluția pe termen lung a volatilității.

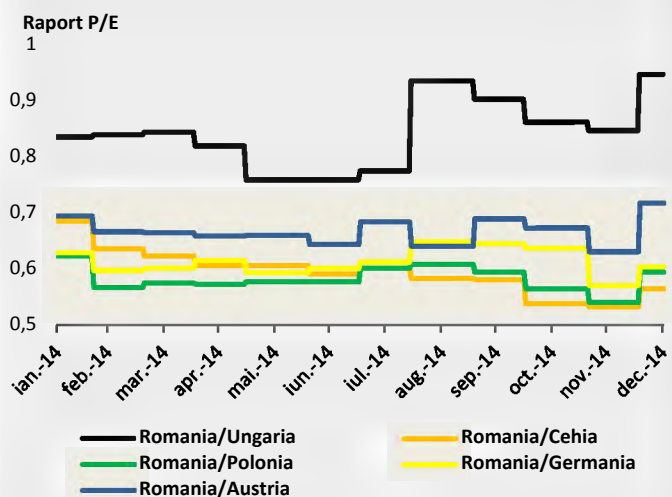
Figura I.3.22: Volatilitatea indicelui BET

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

Analiza detaliată a volatilității indicelui BET arată că volatilitatea pieței în anul 2014 a tins să revină la media pe termen lung a volatilității reprezentată în grafic de componenta permanentă. Deviațiile de la volatilitatea pe termen lung au fost înregistrate în perioadele 27 februarie - 7 martie, 13 octombrie - 24 octombrie, 10 decembrie - 24 decembrie și au coincis cu momentele de modificare a regimului de volatilitate. Frecvența redusă a șocurilor în volatilitate confirmă faptul că în 2014 piața de capital autohtonă a fost caracterizată de un regim de volatilitate redusă.

Figura I.3.23: Evoluția raportului P/E pe piețele europene

Sursa: Thomson Reuters Datastream, calcule ASF

Raportul P/E forward se calculează împărțind prețul acțiunii la profitul net pe acțiune și indică cât de mult plătesc investitorii pentru câștigurile previzionate pentru următorul an. Riscul de re-evaluare se calculează împărțind rapoartele P/E forward pentru două piețe diferite și arată cât de mult plătesc investitorii pentru câștigurile previzionate pentru anul următor în comparație cu altă piață. Raportul este supraunitar în raport cu Ungaria și subunitar pentru Cehia, Polonia, Germania și Austria și poate indica faptul că piața de capital din România este subevaluată față de acestea.

Raportat la capitalizarea bursieră, BVB se afla pe locul 4 în regiune la sfârșitul anului 2014, reușind să depășească bursa de la Budapesta care în anul 2013 se afla pe o poziție superioară în regiune.

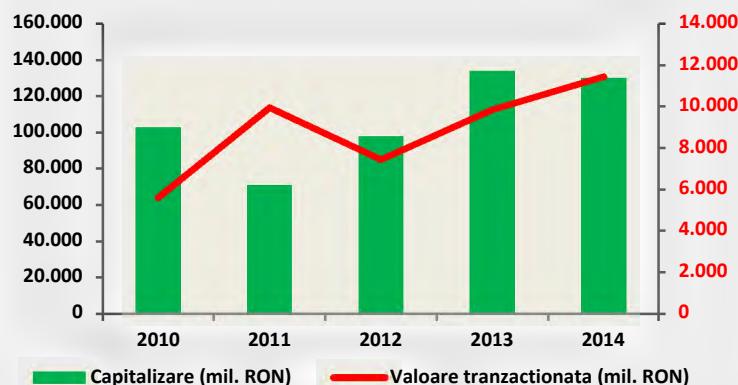
Tabelul I.3.3: Principalii indicatori de piață ai burselor din CEE (2014)

BURSA	Capitalizarea bursieră Companii locale (mil. EUR)	Capitalizarea bursieră Companii locale (variație anuală 2014/2013)	Companii noi, listate prin IPO în 2014	Valoarea medie zilnică a tranzacțiilor Companii locale 2014 (mil. EUR)
Warsaw Stock Exchange	140.983,56	-4,8	-5,2	-1,5
Athens Exchange	45.579,49	-15,2	-24,0	-24,0
CEESEG – Prague	22.643,72	-4,5	3,0	4,0
Bucharest Stock Exchange	18.384,73	-0,8	3,1	3,5
CEESEG – Budapest	12.011,85	-5,9	-16,3	-11,3
CEESEG – Ljubljana	6.214,00	-2,9	20,1	20,1
Bulgarian Stock Exchange	4.988,29	1,3	-2,1	-2,1
Bratislava Stock Exchange	4.443,52	-0,8	9,0	9,0

Sursa: Federation of European Securities Exchange

Capitalizarea totală a Bursei de Valori București¹¹ era la finele anului 2014 de circa 141,2 miliarde lei (31,8 miliarde EUR), din care 133,2 miliarde lei pe segmentul principal, 7,8 miliarde lei pe piața Rasdaq și 0,2 miliarde lei pe segmentul ATS, în creștere ușoară comparativ cu ultimii doi ani.

Figura I.3.24: Evoluția capitalizării și a valorii tranzacționate la BVB în perioada 2010-2014 (piața reglementată)

Sursa: BVB

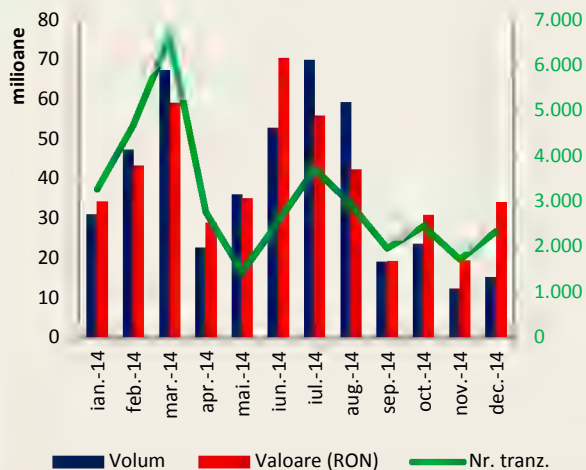
În anul 2014, capitalizarea bursieră a fost cu circa 3% mai scăzută decât în anul 2013, în timp ce valoarea totală tranzacționată a crescut cu peste 16% față de anul precedent.

Valoarea medie zilnică a tranzacțiilor la BVB a fost însă în scădere pe parcursul ultimelor luni ale anului 2014, pe majoritatea segmentelor de piață (cu excepția ATS unde s-a consemnat o creștere).

¹¹ Include și companiile străine listate la BVB

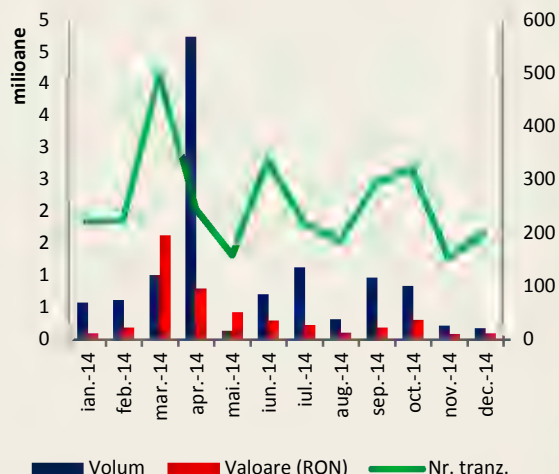
Piața RASDAQ, pentru care operator de piață este tot Bursa de Valori București, cunoaște un declin evident de mai mulți ani, atât în ceea ce privește valoarea tranzacțiilor și capitalizarea, cât și evoluția indicilor specifici. O contribuție semnificativă la acest declin l-a avut statutul juridic contestat al acestei piețe.

Figura I.3.25: Evoluția indicatorilor de lichiditate ai BVB în 2014

Sursa: BVB, calcule ASF

Figura I.3.26: Evoluția indicatorilor de lichiditate ai RASDAQ în 2014

Sursa: BVB, calcule ASF

Din totalul tranzacțiilor efectuate pe Bursa de Valori București, instrumentele tranzacționate pe segmentul BVB au reprezentat peste 98% din rulaje, în timp ce valoarea tranzacțiilor realizate pe segmentele RASDAQ și ATS au reprezentat sub 2%. Valoarea totală tranzacționată în anul 2014 pe BVB a fost de 14.417 mil. lei din care 14.185 mil. lei pe segmentul BVB, 211 mil lei pe segmentul RASDAQ și 20,24 mil. lei pe segmentul ATS.

Tabelul I.3.4: Valoarea totală tranzacționată la BVB în anul 2014

Tip instrument	Pondere	Valoare (RON)	Valoare (EURO)
Segment BVB	98,39%	14.185.300.017,23	3.200.722.982,76
Segment RASDAQ	1,47%	211.646.019,00	47.731.161,00
Segment ATS	0,14%	20.240.611,09	4.562.868,04
Valoare totală tranzacționată		14.417.186.647,32	3.253.017.011,80

Sursa: BVB

În timp ce valoarea tranzacționată pe secțiunea BVB a crescut în 2014 cu peste 1 mld. lei, valoarea tranzacțiilor efectuate pe segmentul RASDAQ a avut o tendință de scădere în ultimii ani, posibile cauze ale acestei tendințe fiind statutul neclarificat al acestui segment de piață până la sfârșitul lunii septembrie 2014.

Tabelul I.3.5: Evoluția comparativă a tranzacțiilor efectuate pe segmentele BVB și RASDAQ (acțiuni)

Segment BVB				Segment RASDAQ			
An	Număr tranzacții	Volum	Valoare (RON)	An	Număr tranzacții	Volum	Valoare (RON)
2010	889.486	13.339.282.639	5.600.619.918	2010	209.423	1.402.211.352	605.058.629
2011	900.114	16.623.747.907	9.936.957.505	2011	114.103	1.203.611.959	575.362.245
2012	647.974	12.533.192.975	7.436.052.589	2012	67.693	722.749.942	218.615.612
2013	636.405	13.087.904.925	11.243.500.680	2013	64.877	688.612.924	301.912.615
2014	787.753	11.615.242.311	14.185.300.017	2014	63.795	453.101.283	211.646.019

Sursa: BVB

Situația numărului de instrumente financiare disponibile la tranzacționare pe segmentele specifice de piață ale Bursei de Valori București, la data de 31.12.2014 comparativ cu 01.01.2014, este prezentată în tabelul următor.

Tabelul I.3.6: Situația numărului de instrumente financiare disponibile la tranzacționare pe segmentele specifice de piață ale Bursei de Valori București, la data de 31.12.2014 comparativ cu 01.01.2014

Nr. crt.	Segment piață	Tip instrument financiar	Piața principală	Nr. emisiuni la 01.01.2014	Nr. emisiuni la 31.12.2014
1	BVB	Acțiuni	REGS	81	81
2	BVB	Acțiuni	RGSI	2	2
3	BVB	Acțiuni	UNLS	22	17
5	BVB	Obligațiuni	ORDB	42	42
6	BVB	Obligațiuni (de stat)	REGT	28	29
8	BVB	Futures	REGF	1	-
9	BVB	Unități de fond	REGS	4	4
10	BVB	Produse Structurate	RGSP	96	113
11	RASDAQ	Acțiuni	XMBS	775	726
12	RASDAQ	Acțiuni	RGBS	91	89
13	RASDAQ	Acțiuni	Netranslate în sistemul Arena	116	96
14	ATS	Acțiuni	XRSI	15	19
15	ATS	Acțiuni	XRSA	11	12
16	ATS	Acțiuni	XRS	2	3
17	ATS	Acțiuni	XRS1	1	2

Sursa: ASF

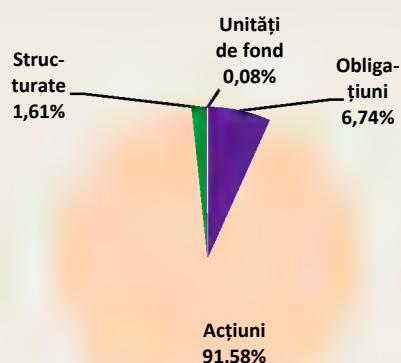
I.3.2.1 Piața reglementată a BVB

Tabelul I.3.7: Valoarea tranzacționată pe segmentul BVB în 2014

Piața reglementată	
Tip instrument	Valoare (lei)
Obligațiuni	155.710.417
Acțiuni	11.429.106.972
Structurate	227.769.326
Unități de fond	11.176.402
Total	11.823.763.116
Oferte primare	
Obligațiuni	800.000.000
Acțiuni	1.556.094.600
Total	2.356.094.600

Sursa: BVB

Figura I.3.27: Structura tranzacțiilor BVB

Sursa: BVB

Pe piața reglementată la vedere administrată de Bursa de Valori București, cea mai importantă pondere în structura tranzacțiilor o dețin acțiunile. De asemenea, cele mai importante ca valoare oferte de primare din cursul anului 2014 au avut la bază tot acțiuni.

Tabelul I.3.8: Oferte publice de acțiuni derulate pe piața reglementată a BVB în anul 2014

Tip ofertă	Nr. de oferte	Valoare (RON)	Valoare(EUR)
Segmentul BVB – Acțiuni			
Ofertă Publică Primară	1 (Electrica SA București)	1.556.094.600	354.560.381
Ofertă Publică de Cumpărare	2	865.891.214	195.554.897
Oferte fără prospect pentru IF deja listate	3	745.061.439	169.180.900
Ofertă Publică de Preluare	5	93.911.686	21.150.247

Sursa: BVB

Tabelul I.3.9: Activitatea de tranzacționare în anul 2014 pe segmentele pieței reglementate de acțiuni administrată de BVB

Segment BVB				
Categorie	Nr. tranz.	Volum	Valoare (RON)	Valoare (EUR)
Cat. I	621.594	9.277.715.982	10.964.585.505	2.470.332.154
Cat. II	116.676	2.161.586.824	244.646.626	55.045.685
Cat. III	52	26.886.300	13.022.140	2.948.145
International	30.893	2.160.269	206.177.717	46.492.408
Alte International (NEP)	286	19.403	674.983	152.802
Oferte publice primare	15.227	142.007.744	1.556.094.600	354.560.381
Total		11.614.776.522	12.985.201.572	2.929.531.575

Sursa: BVB

Tabelul I.3.10: Emisiuni noi de obligațiuni prin BVB

An	Nr. oferte	Valoare (lei)
2010	3	242.286.400
2011	1	100.000.000
2012	1	250.000.000
2013	3	975.000.000
2014	2	800.000.000

Sursa: BVB

În ultimii doi ani, piața obligațiunilor listate la BVB a cunoscut o evoluție pozitivă din perspectiva valorii și numărului de noi emisiuni pentru astfel de instrumente, așteptările pentru anul 2015 fiind de asemenea pozitive.

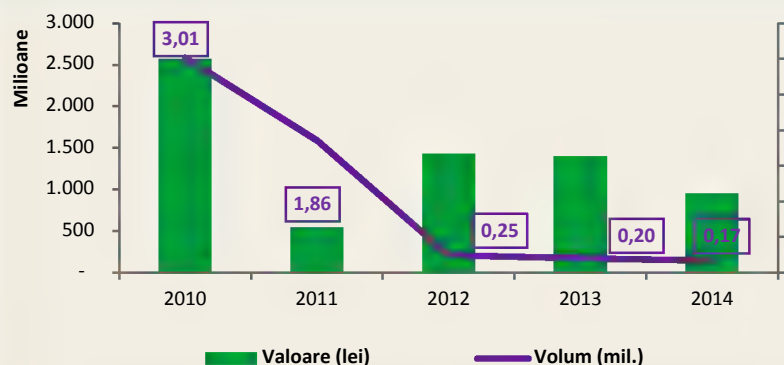
În anul 2014 au avut loc prin intermediul BVB două emisiuni de obligațiuni corporative care au atras 800 mil. lei, valoare totuși mai scăzută decât în anul precedent când au avut loc 3 emisiuni de obligațiuni corporative în valoare de 975 mil. lei.

Tabelul I.3.11: Companiile emitente de obligațiuni în anul 2014

Emitent	Valoare emisiune (lei)	Valoare principal	Rata anuală a cuponului	An maturitate
Raiffeisen Bank Obligațiuni 2019	500.000.000	10.000	5,350%	2019
Obligațiuni Garanti Bank 2019	300.000.000	10.000	5,470%	2019

Sursa: BVB

Figura I.3.28: Valoarea tranzacțiilor cu obligațiuni la BVB în perioada 2010-2014

Sursa: BVB

Tabelul I.3.12: Structura tranzacțiilor cu obligațiuni la BVB (sunt cuprinse și ofertele publice inițiale) în perioada 2010 – 2014

Anul	Volum	Valoare (RON)	Valoare (EUR)
Obligațiuni corporative			
Total 2010	133.580	13.823.454	3.301.225
Total 2011	713.520	73.820.955	17.352.031
Total 2012	125.001	260.716.012	57.240.133
Total 2013	103.425	1.014.919.008	227.558.249
Total 2014	83.621	839.530.391	190.005.126
Obligațiuni municipale			
Total 2010	2.677.071	265.270.983	62.691.087
Total 2011	1.107.839	108.523.335	25.921.183

Anul	Volum	Valoare (RON)	Valoare (EUR)
Total 2012	5.992	425.341	96.188
Total 2013	64.548	2.731.953	616.426
Total 2014	74.382	2.571.734	579.209
Obligațiuni de stat			
Total 2010	203.724	2.291.970.810	554.469.412
Total 2011	35.889	363.633.967	84.980.089
Total 2012	114.245	1.169.974.384	263.744.355
Total 2013	35.575	378.075.064	85.575.328
Total 2014	12.026	113.608.292	25.565.824

Sursa: BVB

În anul 2014 a fost lansată la BVB o nouă clasă de produse structurate, respectiv certificatele cu capital protejat, lansate de SSIF Broker în calitate de emitent și furnizor de lichiditate, care au avut drept activ suport acțiunile Adidas AG, McDonald's și SHELL.

Tabelul I.3.13: Evoluția tranzacțiilor cu produse structurate la BVB în perioada 2010 – 2014

Produse structurate			
	Volum	Valoare (RON)	Valoare (EUR)
Total 2010	1.213.307	45.759.619	10.695.332
Total 2011	12.108.427	438.339.724	102.583.159
Total 2012	42.589.704	687.337.290	154.366.409
Total 2013	57.436.179	531.587.322	120.425.947
Total 2014	51.957.069	227.769.326	51.287.129

Sursa: BVB

I.3.2.2 Segmentul de piață RASDAQ

Având în vedere necesitatea urgentă de a se clarifica statutul juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe piața RASDAQ și pe piața valorilor mobiliare necotate și încercările repetate ale ASF (CNVM) de rezolvare a acestei probleme, Parlamentul României a adoptat la data de 30 septembrie 2014 o lege ce reglementează, în principal, aspecte privitoare la:

- (i) opțiuni ale societăților listate pe Piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate;
- (ii) reguli societare specifice;
- (iii) reguli specifice privind dreptul acționarilor de a se retrage;
- (iv) posibile sancțiuni aplicabile administratorilor societăților mai sus menționate etc.

Potrivit Legii, consiliul de administrație al societăților vizate are obligația să convoace și să efectueze demersurile necesare pentru desfășurarea adunării generale extraordinare a acționarilor în termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a Legii, în vederea luării unei hotărâri cu privire la tranzacționarea acțiunilor emise de societate. Opțiunile sunt:

- (a) aprobarea admiterii la tranzacționare pe o piață reglementată;
- (b) alegerea tranzacționării pe un sistem alternativ de tranzacționare sau
- (c) respingerea opțiunilor de mai sus.

Legea prevede dreptul acționarilor de a se retrage din societate în cazul în care adunarea generală a acționarilor:

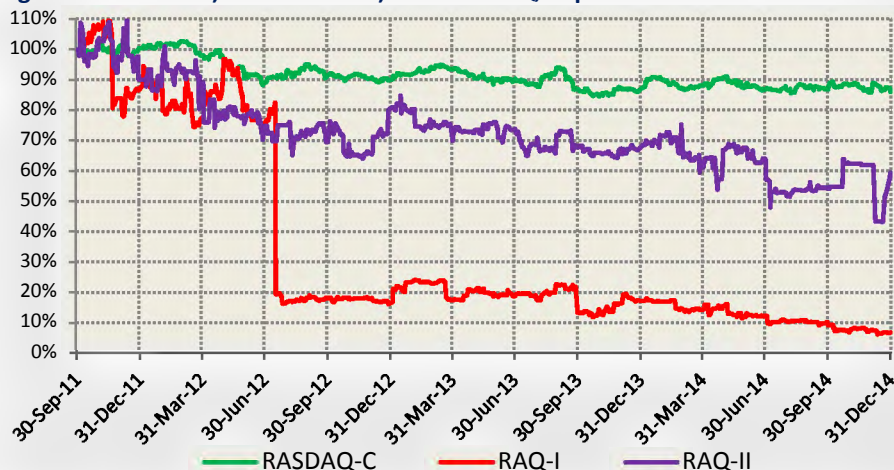
- (a) hotărăște ca societatea să nu facă demersurile legale necesare în vederea admiterii la tranzacționare a acțiunilor emise de societate pe o piață reglementată sau a tranzacționării acestora în cadrul unui sistem de tranzacționare;
- (b) nu se desfășoară din cauza neîndeplinirii condițiilor legale de cvorum;
- (c) nu adoptă nicio hotărâre prin neîndeplinirea condițiilor legale de majoritate sau
- (d) nu se desfășoară în termenul de 120 de zile de la intrarea în vigoare a legii.

În situația în care adunarea generală a acționarilor aprobă inițierea demersurilor pentru admiterea la tranzacționare pe o piață reglementată autorizată de ASF, societatea are obligația ca în termen de 90 de zile de la data adoptării hotărârii, să supună aprobării ASF prospectul de admitere întocmit în conformitate cu prevederile legale.

Potrivit Legii, activitatea pieței RASDAQ și a pieței valorilor mobiliare necotate urmează a înceta de drept la 12 luni de la data intrării în vigoare a actului normativ.

La finele anului 2014 pe piața Rasdaq erau disponibile la tranzacționare acțiunile a 911 societăți emitente iar capitalizarea totală a pieței era de 7.480.644.364 lei. În cursul anului valoarea totală a tranzacțiilor a fost de 211.646.019 lei ceea ce corespunde unei medii zilnice de 846.584 lei.

Figura I.3.29: Evoluția indicilor secțiunii RASDAQ, în perioada 01.10.2011-31.12.2014

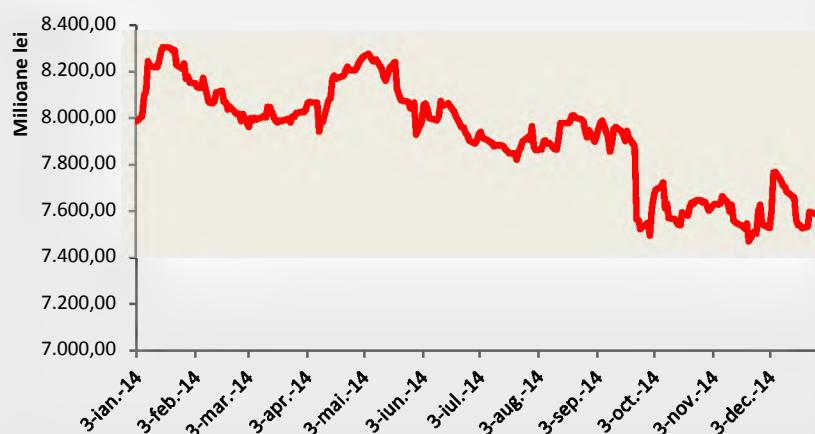
Sursa: BVB

Tabelul I.3.14: Evoluția indicatorilor de lichiditate ai pieței RASDAQ în perioada 2010-2014

	Valoare tranzacționată (RON)	Valoare tranzacționată (EUR)	Capitalizare (RON)	Capitalizare (EUR)	Lichiditate ¹²
2009	575.984.882	136.315.860	12.345.344.834	2.937.409.545	4,6656
2010	605.058.629	144.560.612	10.832.645.290	2.526.446.647	5,5855
2011	575.362.245	136.206.305	10.224.446.466	2.366.934.386	5,6273
2012	218.615.612	48.921.414	8.881.424.916	2.005.243.710	2,4614
2013	301.912.615	68.343.051	7.921.075.428	1.774.474.211	3,8115
2014	211.646.019	47.731.161	7.480.644.364	1.668.520.401	2,8292

Sursa: BVB

Figura I.3.30: Evoluția capitalizării RASDAQ în anul 2014

Sursa: BVB

¹² Lichiditate = Valoare tranzacționată * 100 / Capitalizare

Tabelul I.3.15: Statistici cu privire la activitatea de tranzacționare (acțiuni) în anul 2014 pe segmentul RASDAQ

Segment RASDAQ				
Categorie	Nr. tranzacții	Volum	Valoare (RON)	Valoare (EUR)
Cat. I	893	3.471.924	2.761.523	624.907
Cat. II	756	2.051.379	2.498.316	558.937
Cat. bază	62.146	447.577.980	206.386.179	46.547.316
Total		453.101.283	211.646.019	47.731.161

Sursa: BVB

Tabelul I.3.16: Prezentarea sintetică a anului 2014 din perspectiva pieței RASDAQ

An	Nr. ședințe de tranzacționare	Valoare (lei)	Valoare medie zilnică (lei)	Capitalizare (lei)	Nr. societăți emitente	Nr. de intermediari
2014	250	211.646.019	846.584	7.480.644.364	911	40

Sursa: BVB

I.3.2.3 Sistemul Alternativ de Tranzacționare administrat de BVB

Tabelul I.3.17: Prezentarea sintetică a anului 2014 din perspectiva ATS

An	Nr. ședințe de tranzacționare	Nr. tranzacții	Nr. acțiuni tranzacționate (volum)	Valoare (EUR)	Valoare medie zilnică (EUR)	Nr. societăți emitente	Nr. noi societăți emitente	Nr. societăți delistate
2014	250	8.718	999.905	4.562.032	18.248	36	2	0

Sursa: BVB

Dacă în anul 2011 pe ATS erau înregistrați 10 emitenți (unul din 2010 și 9 din 2011), în anul 2012 lista emitenților pe ATS s-a extins cu încă 16 companii ale căror acțiuni sunt admise la tranzacționare și pe o piață reglementată din Uniunea Europeană sau pe o piață din Statele Unite ale Americii, prin asumarea de către SSIF Tradeville a responsabilității de market maker, precum și cu o prima companie românească admisă la tranzacționare, respectiv FIDES CAPITAL SA BUCUREȘTI (fost PRO VORBAS SA), anul 2013 a înregistrat, în continuare, extinderea ofertei de emitenți admiși la tranzacționare, fiind admise la tranzacționare în Categoria I în Secțiunea Instrumente Financiare listate pe ATS companiile TRANSILVANIA LEASING IFN SA și în Categoria Bază o primă companie înregistrată în alt stat al Uniunii Europene, respectiv SIF IMOBILIARE PLC NICOSIA, CIPRU, iar în anul 2014 s-a extins oferta companiilor admise la tranzacționare cu două companii.

Pe data de 02.04.2014 a început tranzacționarea acțiunilor companiei PREMIA FINANZIARIA SPA Catania, Italia în Secțiunea Instrumente Financiare listate pe ATS, în Categoria Bază după parcurgerea procedurii de admitere la tranzacționare.

Tot în luna aprilie 2014 a început tranzacționarea acțiunilor companiei IMSAPROIECT SA BUCUREȘTI, în Secțiunea Instrumente Financiare Listate pe ATS, în Categoria I după parcurgerea procedurii de admitere la tranzacționare. Societatea a fost înființată în anul 1993, prin desprinderea din compania IMSAT SA Societatea activează pe următoarele segmente de piață: utilități – transport și distribuție de energie electrică, generare de energie electrică, infrastructură transport feroviar și urban, industrial (petrol și gaze).

Astfel, ATS-ul BVB a creat pentru investitorii români atât oportunitatea tranzacționării de acțiuni străine ale unor companii de renume internațional, listate pe piețele internaționale, evitând riscul valutar, în moneda națională românească, utilizând serviciile intermediarilor și instituțiilor pieței românești, cât și a tranzacționării acțiunilor unor noi companii românești pe piața de capital, ca prim pas în vederea pregătirii acestora în vederea admiterii la tranzacționare pe piața reglementată și pentru a veni în sprijinul dezvoltării acestora.

În anul 2014, în cadrul strategiei de dezvoltare a pieței naționale de capital, Bursa de Valori București a demarat procesul de relansare a sistemului alternativ de tranzacționare, conform standardelor europene, ca alternativă viabilă de finanțare a proiectelor societăților care aleg să își listeze valorile mobiliare emise pe acest sistem. Bursa de Valori București, în calitate de operator de sistem, a supus aprobării Autorității de Supraveghere Financiară o serie de modificări ale Codului BVB – operator de sistem, decizia de aprobare a acestora fiind Decizia ASF nr. 1976/10.12.2014. Acest fapt a permis Bursei de Valori București inaugurarea “AeRO” – ca piață de acțiuni a BVB, pe data de 25.02.2015, oferind companiilor acces la finanțare și vizibilitate sporită.

Tabelul I.3.18: Activitatea de tranzacționare în anul 2014 pe segmentul ATS

2014	Segment ATS	
Tip instrument	Valoare (RON)	Valoare (EURO)
Drepturi	3.678	836
Acțiuni	20.236.933	4.562.032
Total	20.240.611	4.562.868

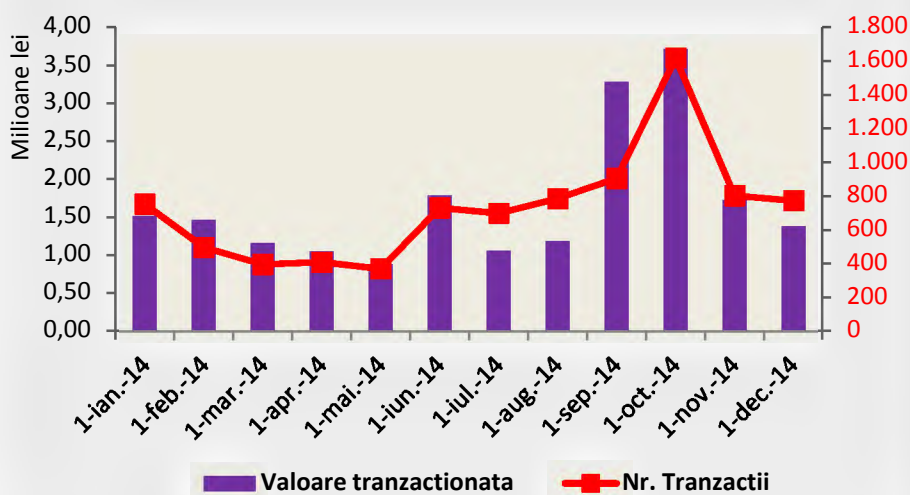
Sursa: BVB

Tabelul I.3.19: Evoluția tranzacțiilor cu acțiuni pe ATS

Segment ATS			
	Volum	Valoare (RON)	Valoare (EUR)
Total 2010	2.731	604.792	140.807
Total 2011	89.211	11.139.103	2.615.994
Total 2012	122.248	16.845.137	3.759.828
Total 2013	1.951.214	20.833.367	4.719.195
Total 2014	999.905	20.236.933	4.562.032

Sursa: BVB

FFigura I.3.31: Evoluția lunară a valorii și numărului tranzacțiilor derulate pe secțiunea ATS în 2014

Sursa: BVB

Tabelul I.3.20: Tranzacții efectuate pe ATS în 2014

Segment ATS				
Categorie	Nr. tranzacții	Volum	Valoare (RON)	Valoare (EUR)
I-ATS	157	835.830	44.154	9.862
Base-ATS	85	16.322	63.089	14.188
Intl-ATS	8.476	147.753	20.129.690	4.537.982
Total		999.905	20.236.933	4.562.032

Sursa: BVB

I.3.2.4 Emitenți de acțiuni pe piețele administrate de BVB

La începutul anului 2014 erau înregistrate în evidența ASF 1.091 societăți comerciale ale căror acțiuni erau tranzacționate pe piața de capital, iar la sfârșitul anului un număr de 1.020 societăți comerciale, după cum urmează:

- 83 societăți comerciale ale căror acțiuni erau tranzacționate pe piața reglementată administrată de către BVB;
- 17 societăți comerciale ale căror acțiuni erau tranzacționate pe piața valorilor mobiliare necotate ce utilizează sistemul tehnic al BVB;
- 910 societăți ale căror acțiuni erau listate la BVB - piața RASDAQ;
- 5 societăți ale căror acțiuni erau listate pe Sistemul Alternativ de Tranzacționare administrat de BVB.

Pe parcursul anului 2014 au fost retrase de la tranzacționarea pe piața de capital acțiunile a 71 societăți comerciale după cum urmează:

- 20 societăți în baza prevederilor Dispunerii de măsuri nr. 8/2006 referitoare la retragerea de la tranzacționare a unui emitent ca urmare a hotărârii AGEA;
- 5 societăți prin procedura de squeeze-out, ca urmare a finalizării procedurilor de retragere din societate a acționarilor în conformitate cu prevederile art. 206 din Legea nr. 297/2004;
- 46 societăți în baza prevederilor art. 234 lit. d) din Legea nr. 297/2004, datorită faptului că nu se mai putea menține o piață ordonată pentru valorile mobiliare emise de acestea (37 societăți la care a fost inițiată/finalizată procedura de faliment/lichidare sau care au fost radiate de la ORC, 9 societăți în ale căror adunări a fost aprobată transformarea în societate de tip închis sau în societate cu răspundere limitată).

În anul 2014, acțiunile unui emitent tranzacționat pe piața RASDAQ au fost admise la tranzacționare pe piața reglementată administrată de BVB, în baza hotărârii AGEA adoptate de către acesta și anume:

- SC Natura Quattuor Energia Holdings SA București (fosta SC SCAPIS SA București).

În anul 2014, au fost înregistrați la ASF patru noi emitenți ale căror acțiuni au fost admise ulterior la tranzacționare după cum urmează:

- SOCIETATEA DE DISTRIBUȚIE ȘI FURNIZARE A ENERGIEI ELECTRICE "ELECTRICA" SA București - piața reglementată administrată de BVB;
- PREMIA FINANZIARIA SpA și SC IMSAPROIECT SA București - Sistemul Alternativ de Tranzacționare administrat de BVB;
- SC ARO-PALACE SA Brașov - Sistemul Alternativ de Tranzacționare al SIBEX.

Totodată, în anul 2014 au fost înregistrate la ASF în vederea admiterii la tranzacționare la BVB un număr de 116 emisiuni de produse structurate după cum urmează:

- SC ERSTE GROUP BANK AG AUSTRIA – 98;
- SSIF BROKER SA – 18.

I.3.2.5 Intermediari pe piețele administrate de BVB

La sfârșitul anului 2014, numărul total al participanților înscrși în Registrul BVB a fost de 40, față de 44 participanți în luna septembrie. Comparativ cu anul 2013, numărul intermediarilor pe BVB s-a diminuat cu 5 intermediari.

Clasamentul primilor 10 intermediari în funcție de valoarea tranzacțiilor realizate pe BVB cumulat de la începutul anului până la 31.12.2014 (toate piețele, toate instrumentele) este următorul:

Tabelul I.3.21: Clasamentul primilor 10 intermediari în funcție de valoarea tranzacțiilor realizate pe BVB în 2014

Poziție	Denumire intermediar	Valoare tranzacționată (mil.lei)	% din total valoare (an)
1	RAIFFEISEN BANK	6.329,84	24,34
2	SWISS CAPITAL SA	6.024,37	23,17
3	WOOD & COMPANY FINANCIAL SERVICES, a.s. PRAGA	3.096,84	11,91
4	BANCA COMERCIALA ROMANA	1.979,45	7,61
5	BRD Groupe Société Générale	1.215,11	4,67
6	SSIF BROKER	1.192,08	4,58
7	BT SECURITIES	702,78	2,73
8	IFB FINWEST	562,50	2,16
9	RAIFFEISEN CENTROBANK AG	550,15	2,12
10	KBC SECURITIES N.V.	522,45	2,01

Sursa: BVB

Dintre aceștia, 4 intermediari sunt instituții de credit, 4 sunt SSIF-uri și 2 firme de investiții dintr-un alt stat membru UE. Se constată polarizarea importantă a clasamentului, primii 2 intermediari cumulând 47% din valoarea tranzacționată la BVB.

Evenimente importante în decursul anului 2014 la Bursa de Valori București

Începând cu data de 06.10.2014, în baza modificărilor aduse Codului BVB – Operator de piață și celor ale Depozitarului Central și aprobate de ASF, s-a finalizat procesul de separare a sistemului de tranzacționare de sistemul post-tranzacționare, fapt ce a permis eficientizarea activității de tranzacționare, utilizarea conturilor globale pe modelul piețelor europene dezvoltate și automatizarea operațiunilor post-tranzacționare.

Avantajele aduse de implementarea proiectului de separare a sistemelor:

- creșterea capacității de procesare în sistemul *Arena - Automated Exchange Platform* cu 100%;
- reducerea timpului de execuție a ordinelor cu 50%;
- flexibilizarea proceselor de alocare a tranzacțiilor în faza post-tranzacționare;
- eficientizarea procesului de tranzacționare;
- îmbunătățirea managementul riscului prin utilizarea de conturi distincte pentru tranzacționare / post-tranzacționare și prin delimitarea funcțiilor de front office și back office la nivelul intermediarilor.

Având în vedere faptul că mare parte dintre statele membre ale Uniunii Europene au adoptat deja una dintre cerințele operaționale ale Regulamentului UE 909/2014 privind îmbunătățirea decontării titlurilor de valoare în Uniunea Europeană și privind depozitarii centrali de titluri de valoare și de modificare a Directivelor 98/26/CE și 2014/65/UE și a Regulamentului UE nr. 236/2012 referitoare la introducerea ciclului de decontare la T+2, începând cu data de 6 octombrie 2014, au fost implementate cu succes cele două proiecte de infrastructură a pieței de capital, respectiv separarea sistemelor de tranzacționare și post-tranzacționare și migrarea la termenul de decontare T+2.

Modificările principale aprobate de ASF aduse Codului BVB – Operator de piață:

- emitenții vor putea transmite rapoarte curente în timpul ședinței de tranzacționare;
- instrumentele financiare nu vor mai fi suspendate de la tranzacționare în ziua derulării adunărilor generale;
- înlocuirea categoriilor I, II și III pentru acțiuni cu două categorii noi, Premium și Standard;
- prevederi noi în ceea ce privește aplicarea Codului de Guvernanță Corporativă;
- renunțarea la segmentul de piață odd lot și la cerințele speciale privind dimensiunea ordinelor.

I.3.3. SIBEX - Sibiu Stock Exchange

SC SIBEX – Sibiu Stock Exchange SA (Sibex), în calitate de operator de piață și operator de sistem, administrează o piață reglementată la vedere, o piață reglementată a instrumentelor financiare derivate și un sistem alternativ de tranzacționare.

În contextul parteneriatului cu ATHEX Exchange Group și având în vedere necesitatea implementării cerințelor noilor reglementări europene privind piețele de instrumente financiare și serviciile de compensare-decontare, operatorul de piață oferă participanților începând cu data de 20.12.2014 un nou sistem de tranzacționare a instrumentelor financiare derivate. Serviciile de compensare-decontare pentru piața reglementată de instrumentele financiare derivate sunt asigurate de ATHEXClear, Sibex beneficiind astfel de noile soluții de management al riscului implementate de către contrapartea centrală elenă.

Pe parcursul lunilor octombrie și noiembrie 2014 au fost organizate mai multe sesiuni generale de testare în mediul real de producție a noului sistem de tranzacționare OASIS și a noului sistem de clearing furnizat de ATHEXClear. Sesiunile au avut ca scop verificarea funcționalității sistemului de compensare-decontare și registru al Depozitarului SIBEX. În data de 16 noiembrie, au fost testate aplicația de tranzacționare XNET Trader, aplicațiile proprii de tranzacționare ale participanților, conectate la sistemul de tranzacționare prin protocolul API, aplicația de gestionare a conturilor de tranzacționare APEX, aplicația de clearing DSS, aplicația de compensare-decontare și registru a Depozitarului SIBEX, precum și o serie de aplicații interne ale SIBEX, relevante pentru operațiunile de administrare și supraveghere piață.

Piața reglementată la vedere și sistemul alternativ de tranzacționare administrate de SIBEX au funcționat în continuare, pe tot parcursul anului 2014, pe sistemul de tranzacționare *Global Vision Exchange Trading System* furnizat de Trayport Ltd. și interfața de tranzacționare *Eltrans v.6*, transferul pe sistemul de tranzacționare OASIS al celor două piețe fiind programat pentru primul trimestru al anului 2015.

Situația numărului de instrumente financiare disponibile la tranzacționare pe segmentele specifice de piață ale Sibex – Sibiu Stock Exchange, la data de 31.12.2014 comparativ cu 01.01.2014 este prezentată în tabelul de mai jos.

Tabelul I.3.22: Situația numărului de instrumente financiare disponibile la tranzacționare pe segmentele specifice de piață ale Sibex – Sibiu Stock Exchange, la data de 31.12.2014 comparativ cu 01.01.2014

Tip instrument	Activ suport	01.01.2014	31.12.2014
Futures	acțiuni	23	28
	Valute	9	7
	Indici	2	1
	Petrol	1	1
	Aur	2	1
Opțiuni binare	Valute	4	0
Opțiuni standard	acțiuni	13	0
	Valute	3	0
	Aur	1	0
	Indici	1	0
CFD		15	0
Acțiuni		2	6

Sursa: ASF

I.3.3.1. Piața reglementată la vedere a SIBEX

La fel ca și în anii precedenți, pe piața reglementată la vederea a SIBEX au fost tranzacționate acțiunile unui singur emitent – SC SIBEX – Sibiu Stock Exchange SA. De menționat este faptul că în trimestrul al IV-lea al anului 2014, pe piața reglementată la vedere nu au fost efectuate tranzacții cu acțiuni.

Tabelul I.3.23: Evoluția tranzacțiilor cu acțiuni pe piața reglementată la vedere în perioada 2010-2014

An	Volum tranzacții (acțiuni)	Δ (% față de anul anterior)	Valoare tranzacții	Δ (% față de anul anterior)
2010	15.895.566,00	-	25.434.529,30	-
2011	16.779.926,00	5,56%	24.653.455,96	-3,07%
2012	4.732.266,00	-71,80%	5.387.460,57	-78,15%
2013	2.155.871,00	-54,44%	1.354.107,00	-74,87%
2014	561.148,00	-73,97%	303.922,10	-77,56%

Sursa: ASF

Valoarea tranzacțiilor a scăzut în anul 2014 cu circa 78% față de anul 2013 ajungând la puțin peste 300 mii lei. În comparație cu anul 2010 când a fost înființată piața reglementată la vederea a SIBEX valoarea tranzacțiilor a scăzut de peste 83 de ori.

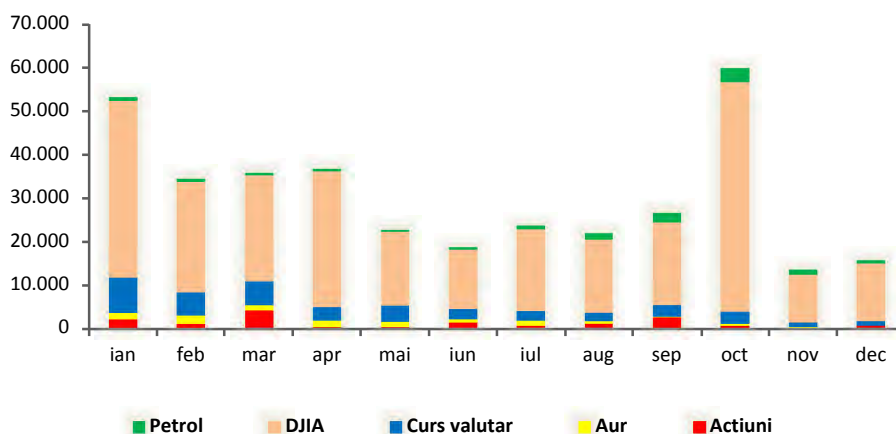
I.3.3.2 Piața reglementată la termen a SIBEX

În anul 2014, Sibex a pus la dispoziția investitorilor următoarele categorii de instrumente financiare derivate:

- Contracte futures având ca activ suport:
 - acțiuni românești;
 - alte acțiuni europene;
 - acțiuni americane;
 - cursuri de schimb;
 - indicele internațional Dow Jones Industrial Average și
 - mărfuri.

Menționăm că și în trimestrul al IV-lea al anului 2014, opțiunile binare și contractele pe diferență (CFD) au rămas suspendate de la tranzacționare conform deciziei CA al Sibex din 23.12.2013.

Figura I.3.32: Situația valorii tranzacțiilor lunare cu contracte futures derulate la Sibex în 2014, în funcție de tipul activului suport

Sursa: ASF

1.3.3.3 Sistemul alternativ de tranzacționare al SIBEX

Sistemul alternativ de tranzacționare „Start” administrat de Sibex a fost înființat în anul 2010, iar SC Prodplast Imobiliare SA a fost în perioada 2010-2013 unicul emitent listat pe acest sistem.

Condițiile pe care o societate trebuie să le îndeplinească pentru tranzacționarea acțiunilor sale pe ATS sunt ca valoarea capitalurilor proprii din ultimul exercițiu financiar sau capitalizarea anticipată să fie de cel puțin 200.000 de euro, iar firma să pună la dispoziția Sibex un plan de afaceri pentru următorii 3 ani de activitate, condiții ce sunt mai relaxate decât condițiile pentru admiterea la tranzacționare pe o piață reglementată.

În primele trei luni din anul 2014, pe sistemul alternativ administrat de Sibex au fost admise la tranzacționare acțiunile a trei noi societăți – Feper SA, Romradiatoare SA și Aro-Palace SA, cărora le corespund patru instrumente financiare.

În trimestrul al IV-lea 2014, pe sistemul alternativ de tranzacționare au fost efectuate 11 tranzacții pentru un număr de 761.358 de acțiuni comune Prodplast Imobiliare SA. Acțiunile celorlalte 4 societăți listate nu au fost tranzacționate pe parcursul trimestrului al IV-lea 2014.

Pe parcursul anului s-au tranzacționat în cadrul sistemului alternativ de tranzacționare 1.151.213 de acțiuni cu o valoare totală de 6.863.357 lei. Evoluția lunară a volumului și valorii tranzacționate în anul 2014 pe sistemul alternativ de tranzacționare al SIBEX este prezentată în tabelul următor. De menționat este faptul că în lunile februarie, martie și aprilie nu au avut loc tranzacții pe ATS.

Tabelul I.3.24: Evoluția volumului și valorii lunare tranzacționate în anul 2014 pe ATS

Luna	Volum tranzacții	Valoare tranzacții	Capitalizare
Ianuarie 2014	6.829	39.431,85	121.008.573
Mai 2014	6.370	36.494,90	121.008.573
Iunie 2014	3.000	17.400,00	121.008.573
Iulie 2014	242.509	1.843.593,98	312.953.205
August 2014	129.636	144.414,64	125.181.282
Septembrie 2014	1.511	10.576,50	146.044.829
Octombrie 2014	435.882	2.881.584,51	135.613.056
Noiembrie 2014	364	2.366,00	135.613.056
Decembrie 2014	325.112	1.887.494,80	121.008.573
Total	1.151.213	6.863.357,18	1.339.439.717

Sursa: SIBEX

1.3.3.4 Piața de instrumentelor financiare derivate administrată de SIBEX

SIBEX a oferit spre tranzacționare în anul 2014 contracte futures pe acțiuni românești, acțiuni americane, parități valutare, indicele internațional Dow Jones Industrial Average și mărfuri. De asemenea, au fost disponibile contracte options pe contractele futures existente. Pe parcursul anului 2014 au fost tranzacționate în total un număr de 354.154 contracte cu o medie lunară de 1.417 contracte. În ceea ce privește distribuția pe tipuri de instrumente financiare derivate, în anul 2014, pe piața opțiunilor a fost tranzacționat 1 contract pe simbolul DESIF5, cu o valoare aferentă de 120 lei, în timp ce contractele futures au reprezentat 99,99% din activitatea de pe piața de instrumentelor financiare derivate administrată de SIBEX, însumând un număr de 354.153 contracte.

Tabelul I.3.25: Contracte futures tranzacționate la SIBEX în anul 2014

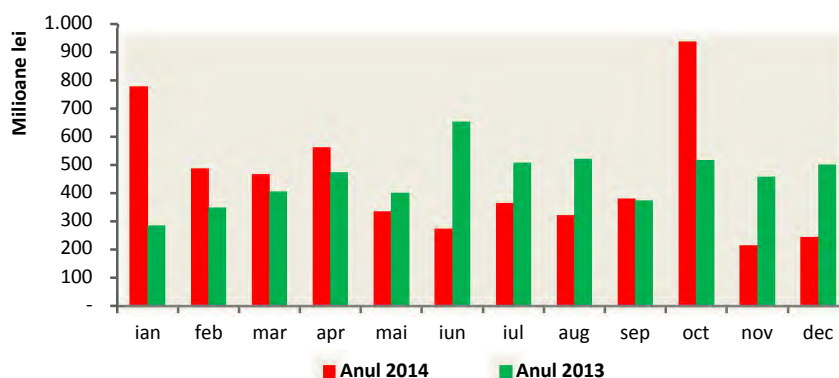
Tip contract	Total contracte	Pondere în total contracte
DEDJIA	281.067	79,36%
EUUSR	36.248	10,24%
OILSC	10.750	3,04%
GOLD	6.245	1,76%
RSIF5	3.559	1,00%

Tip contract	Total contracte	Pondere în total contracte
SIBGOLD_ROM	3.377	0,95%
RSIF4	2.188	0,62%
DEDBK	2.127	0,60%
GBUSR	1.747	0,49%
DEAPL	1.710	0,48%
Altele	5.135	1,45%
Total	354.153	100%

Sursa: SIBEX

În anul 2014, cel mai tranzacționat contract futures a fost DEDJIA cu activ suport pe indicele Dow Jones Industrial Average, având o cotă de aproape 80% în numărul total de contracte tranzacționate la SIBEX. Următoarele contracte futures în ordinea numărului de tranzacții au fost EUUSR cu activ suport pe paritatea EUR/USD_ROM și contractul pe petrol OILSC.

Figura I.3.33: Evoluția valorii tranzacționate a contractelor futures

Sursa: SIBEX

I.3.3.5 Situația intermediarilor pe piața la termen a SIBEX

Pe piețele administrate de SIBEX au activat pe parcursul anului 2014 un număr total de 14 participanți, dintre care 13 societăți de servicii de investiții financiare și o instituție de credit.

Situația piețelor administrate de SIBEX la data de 31.12.2014 era următoarea:

- pe piața instrumentelor financiare derivate au activat 12 participanți, iar pe piața reglementată la vedere și ATS au tranzacționat 8 participanți;
- în trimestrul IV 2014, numărul contractelor pe piața futures a înregistrat o creștere față de trimestrul III respectiv 17.759 contracte, însă nu a depășit numărul de 120.878 contracte tranzacționate în trimestrul I al anului 2014;
- cea mai bună lună a anului 2014 a fost luna octombrie cu un volum de 59.390 contracte, cu 21.624 mai multe decât în luna octombrie a anului precedent.

Pe parcursul anului 2014 s-au retras 4 participanți de pe piața reglementată de instrumente financiare derivate, respectiv: SSIF Carpatina Invest SA, SSIF Eastern Securities SA, SSIF Tradeville SA și SSIF Intercapital Invest SA, în timp ce de pe piața reglementată la vedere s-au retras 2 participanți: SSIF Carpatina Invest SA și SSIF Eastern Securities SA. În cadrul sistemului alternativ de tranzacționare a fost admis SSIF Blue Rock Financial Services SA, iar SSIF Carpatina Invest SA s-a retras din calitatea de participant.

I.3.4. Organismele de Plasament Colectiv

Entitățile ce își desfășurau activitatea, la data de 31.12.2014, în baza autorizării CNVM/ASF, sunt următoarele:

Tabelul I.3.26: Evoluția numărului OPC și SAI

Categorie entitate	31.12.2013	31.12.2014
	Nr. entități	Nr. entități
Societăți de administrare a investițiilor	22	21
Fonduri deschise de investiții	64	70
Fonduri închise de investiții	31	32
Societăți de investiții financiare	5	5
Fondul Proprietatea	1	1
Depozitari	8	7

Sursa: ASF

Tabelul I.3.27: Depozitarii activelor OPC

Depozitar	Total Active 31.12.2014 (lei)
BRD - Groupe Société Générale SA	22.874.746.312,20
Banca Comercială Română SA	8.964.804.957,57
RAIFFEISEN BANK SA	7.381.615.459,51
UNICREDIT ȚIRIAC BANK SA	99.481.406,19
BANCPOST SA	99.154.873,32
LIBRA INTERNET BANK SA	12.232.535,53
TOTAL ACTIVE	39.432.035.544,33

Sursa: ASF

Activele deținute de fiecare OPC sunt înregistrate, verificate, monitorizate și controlate de către un depozitar, respectiv: BRD – Groupe Société Générale, Banca Comercială Română, BancPost, ING Bank, Raiffeisen Bank, Unicredit Țiriac Bank, Libra Internet Bank etc.

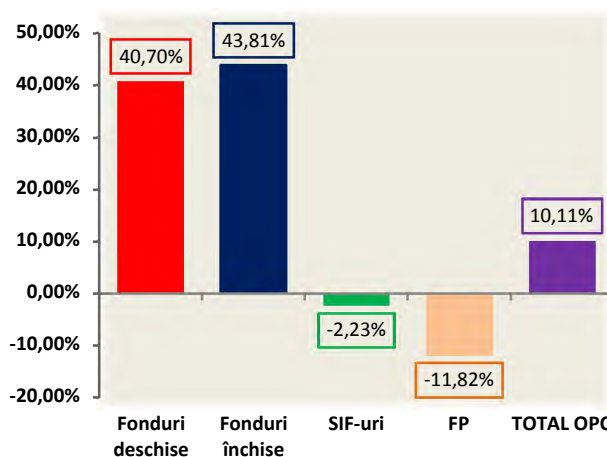
La data de 31 decembrie 2014, valoarea cumulată a activelor administrate de organismele de plasament colectiv locale a înregistrat o creștere de 10,11% comparativ cu sfârșitul anului 2013. O analiză detaliată pe categorii de organisme de plasament colectiv arată că în cazul fondurilor deschise și fondurilor închise de investiții a continuat dinamica pozitivă manifestată pe parcursul trimestrelor și anilor anteriori, în vreme ce în cazul SIF-urilor și al Fondului Proprietatea activele au scăzut cu 2,23%, respectiv 11,82%.

Tabelul I.3.28: Activele totale pe categorii de OPC

(mil. lei)	Active totale dec. 2013	Active totale dec. 2014
Fonduri deschise	13.009,4	18.304,68
Fonduri închise	608,98	875,80
SIF-uri	7.126,59	6.967,60
FP	15.074,23	13.293,14
TOTAL OPC	35.819,2	39.441,22

Sursa: ASF

Figura I.3.34: Evoluția activelor pe categorii de OPC la data de 31.12.2014

Sursa: ASF

Scăderea activului Fondului Proprietatea poate fi explicată prin programele de răscumpărare și anulare de acțiuni (având ca efect diminuarea capitalului social al Fondului). În cazul SIF-urilor, scăderea de circa 2% a activelor cumulate poate fi, de asemenea, rezultatul dividendelor plătite și al evoluției valorii de piață a portofoliului de plasamente.

Tabelul I.3.29: Structura portofoliilor investiționale pe categorii de OPC și pe clase de active

milioane lei

ACTIVE - 31.12.2014	Fd. deschise	Fd. închise	SIF-uri	FP	TOTAL
Acțiuni	405,2	373,82	5.748,34	12.972,85	19.500,21
Obligațiuni	12.729,02	137,99	160,11	-	13.027,12
Titluri de stat	138,59	-	-	194,59	333,18
Depozite și disponibil	5.292	172,82	281,50	116,30	5.862,62
Titluri OPCVM/AOPC	671,26	125,67	630,28	-	1.427,21
Altele	-931,17	65,5	147,37	9,39	-708,91

Sursa: ASF

Din perspectiva structurii portofoliilor investiționale, Fondurile deschise de investiții sunt în continuare orientate preponderent către instrumentele cu venit fix, în vreme ce societățile de investiții financiare, Fondul Proprietatea și Fondurile închise de investiții au o orientare dominantă către plasamentele în acțiuni. Pe ansamblul pieței, structura consolidată a plasamentelor tuturor organismelor de plasamente colectiv arată o alocare relativ echilibrată între investițiile în acțiuni (cca. 19,5 miliarde lei) și instrumente cu venit fix/instrumente ale pieței monetare (cca. 19 miliarde lei).

Urmărind evoluția plasamentelor deținute de OPC, în ultimele trimestre din 2014, se remarcă o ușoară reducere a investițiilor în acțiuni, concomitent cu creșterea ponderii deținerilor în titluri de participare ale OPC și a instrumentelor cu venit fix (obligațiuni).

În ceea ce privește structura pe categorii de investitori, ca număr și ca valoare cumulată a deținerilor, piața organismelor de plasament colectiv este dominată și în trimestrul IV 2014 de către investitorii persoane fizice.

I.3.4.1 Societățile de administrare a investițiilor

Din totalul societăților de administrare a investițiilor, grupurile bancare au reprezentat categoria dominantă, controlând mai mult de jumătate din totalul cumulată al activelor administrate de SAI, beneficiind de avantajul deținerii unor rețele extinse de distribuție și de accesul la un număr important de potențiali clienți.

Conform datelor din tabelul de mai jos rezultă că primele cinci SAI-uri după volumul activelor sunt toate societăți afiliate sistemului bancar, iar activele administrate de acestea, la 31 decembrie 2014, însumau 18.166.200.757,80 lei, în creștere cu 40% față de valoarea activelor administrate la 31 decembrie 2013.

Tabelul I.3.30: Principalele societăți de administrare a investițiilor și activele administrate

SAI	ACTIV NET (lei) 31.12.2013	ACTIV NET (lei) 31.12.2014	% din total active
SAI ERSTE ASSET MANAGEMENT SA	5.914.732.201,58	8.273.191.991,49	45,54%
SAI RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT SA	4.555.185.529,97	5.720.809.257,39	31,49%
SAI BRD ASSET MANAGEMENT SA	1.363.971.884,16	2.232.565.574,00	12,29%
SAI BT ASSET MANAGEMENT SA	728.291.281,40	1.495.173.574,94	8,23%
SAI OTP ASSET MANAGEMENT SA	383.152.375,26	444.460.360,12	2,45%
TOTAL ACTIVE GESTIONATE DE CELE 5 SAI	12.945.333.272,37	18.166.200.757,80	100%

Sursa: ASF

1.3.4.2 Fondurile deschise de investiții (FDI)

La sfârșitul anului 2014, își desfășurau activitatea 70 de fonduri, structurate pe cinci categorii: fonduri de acțiuni, fonduri de obligațiuni, diversificate, fonduri monetare și alte fonduri (fonduri de tip fund-end fund, ETF sau real estate). Se constată menținerea în acest trimestru a preferinței investitorilor pentru strategii investiționale orientate către instrumente cu venit fix și/sau instrumente ale pieței monetare, interesul pentru fondurile de acțiuni menținându-se la un nivel moderat.

Tabelul I.3.31: Distribuția investitorilor pe categorii de FDI

Categorii de fonduri	31.12.2013			31.12.2014		
	Persoane fizice	Persoane juridice	TOTAL	Persoane fizice	Persoane juridice	TOTAL
Fonduri de acțiuni	8.341	162	8.503	8.026	171	8.197
Fonduri diversificate	44.809	324	45.133	45.214	337	45.551
Fonduri de obligațiuni	206.508	9.193	215.701	240.762	10.433	251.195
Fonduri monetare	797	125	922	698	169	867
Alte fonduri	1.335	21	1.356	3.440	46	3.486
TOTAL	261.790	9.825	271.615	298.140	11.156	309.296

Sursa: ASF

Pe parcursul anului 2014, s-a consemnat o evoluție pozitivă a fondurilor deschise de investiții, evoluție manifestată și în ultimii ani, atât din punct de vedere al creșterii numărului de investitori (309.296 la data de 31 decembrie 2014), cât și din punct de vedere al ratei de creștere a activelor.

La 31.12.2014, industria fondurilor este dominată de plasamentele în instrumente cu venit fix, astfel că aproape 93% din totalul activelor administrate sunt coordonate de fondurile de obligațiuni.

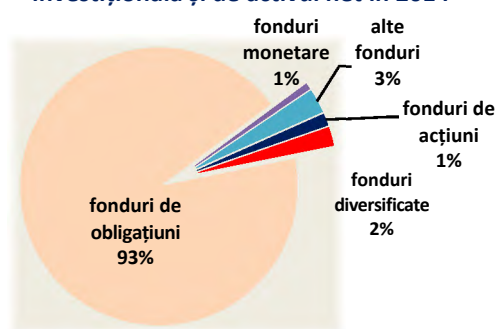
În ceea ce privește structura portofoliilor FDI, aceasta este orientată cu precădere spre instrumente financiare cu venit fix (obligațiuni emise de state membre: pondere de aproximativ 33% din activul total al fondurilor; obligațiuni de stat cotate și necotate: fiecare reprezentând cca. 16% din activul total). De asemenea, se constată orientarea structurii portofoliilor FDI și către sistemul bancar (depozitele bancare cumulând, la 31 decembrie 2014, o pondere de 27% din activul total, în scădere, însă, comparativ cu ponderea de 34% pe care acestea o dețineau la sfârșitul anului 2013).

Tabelul I.3.32: Distribuția investitorilor pe categorii de FDI

FDI funcție de politica investițională	ACTIV NET 31.12.2013 (lei)	ACTIV NET 31.12.2014 (lei)
Fonduri de acțiuni	210.191.182,65	251.289.791,43
Fonduri diversificate	286.528.920,70	392.304.399
Fonduri de obligațiuni	12.266.327.136,31	17.011.754.793,82
Fonduri monetare	77.414.198,29	123.951.729,29
Alte fonduri	147.273.053,02	504.029.422,68
TOTAL	12.987.734.490,97	18.283.330.136,21

Sursa: ASF

Figura I.3.35: Cota de piață a FDI în funcție de politica investițională și de activul net în 2014

Sursa: ASF

1.3.4.3 Fondurile închise de investiții (FÎI)

La 31 decembrie 2014, pe piața de capital din România desfășurau activități investiționale un număr de 32 fonduri închise de investiții. O parte dintre fondurile închise sunt listate la Bursa de Valori București, similar fondurilor deschise de tip ETF. Structura plasamentelor fondurilor închise era, la finele trimestrului IV 2014, mult mai diversificată pe clase de active comparativ cu cea a fondurilor deschise, iar cotele de piață ale celor mai multe dintre categoriile de fonduri închise erau relativ echilibrate.

Tabelul I.3.33: Distribuția investitorilor pe categorii de FÎL

Categorii de fonduri	31.12.2013			31.12.2014		
	Persoane fizice	Persoane juridice	TOTAL	Persoane fizice	Persoane juridice	TOTAL
Fonduri de acțiuni	89.484	252	89.736	89.244	265	89.509
Fonduri diversificate	26	15	41	26	19	45
Fonduri de obligațiuni	1.284	24	1.308	1.480	29	1.509
Fonduri monetare	-	-	-	-	-	-
Alte fonduri	554	48	602	537	52	589
Fonduri imobiliare	0	2	2	-	-	-
TOTAL	91.348	341	91.689	91.287	365	91.652

Sursa: ASF

Numărul participanților la fondurile închise de investiții (91.652 la 31 decembrie 2014) este mult mai redus față de cel al participanților la fondurile deschise (309.296), ca urmare a faptului că FÎL se adresează investitorilor avizați și presupun posibilități mai restrânse de lichidizare a participațiilor.

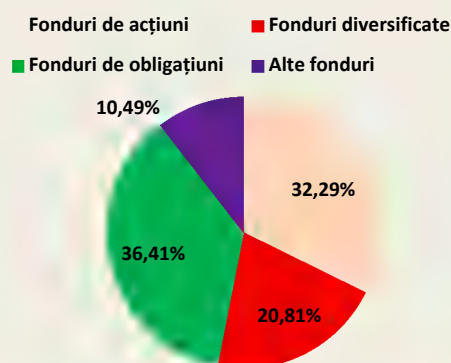
Pe parcursul anului 2014, s-a observat o creștere a activelor nete ale FÎL, atât pe total, cât și pentru fiecare categorie de fonduri în parte.

Tabelul I.3.34: Capitalul investițional al fondurilor închise de investiții în funcție de politica investițională

FÎL funcție de politica investițională	ACTIV NET 31.12.2013 (lei)	ACTIV NET 31.12.2014 (lei)
Fonduri de acțiuni	237.059.832	281.813.749,01
Fonduri diversificate	60.466.726	181.664.070,97
Fonduri de obligațiuni	233.710.004	317.777.939,98
Fonduri monetare	-	-
Alte fonduri	71.422.656	91.519.517,53
Imobiliare	4.028.622,90	-
TOTAL	606.687.840,9	872.775.277,50

Sursa: ASF

Figura I.3.36: Structura pieței FÎL după activul net și politica investițională

Sursa: ASF

I.3.4.4 Fondul Proprietatea SA (FP)

La finalul lunii decembrie 2014, Fondul Proprietatea administra active în valoare de 13,2 miliarde lei în scădere cu circa 12% comparativ cu valoarea de la 31 decembrie 2013, pe fondul diminuării capitalului social și al răscumpărărilor și anulării de acțiuni. Toate activele FP erau concentrate în România.

Tabelul I.3.35: Evoluția sintetică a Fondului Proprietatea

Elemente de portofoliu	31.12.2013	31.12.2014
Număr de acțiuni emise	12.071.882.101	10.915.975.273
Activ Net (lei)	15.013.742.082	13.236.700.614,13
VUAN	1,2436	1,2125
Preț de închidere (lei)	0,8335	0,896

Sursa: ASF

Numărul societăților la care Fondul Proprietatea deține participații s-a diminuat la 31 decembrie 2014 la 53 de societăți comerciale, 17 dintre acestea fiind listate pe o piață reglementată, iar 36 fiind societăți comerciale neadmise la tranzacționare.

Tabelul I.3.36: Structura acționariatului Fondului Proprietatea – la data de 31.12.2014

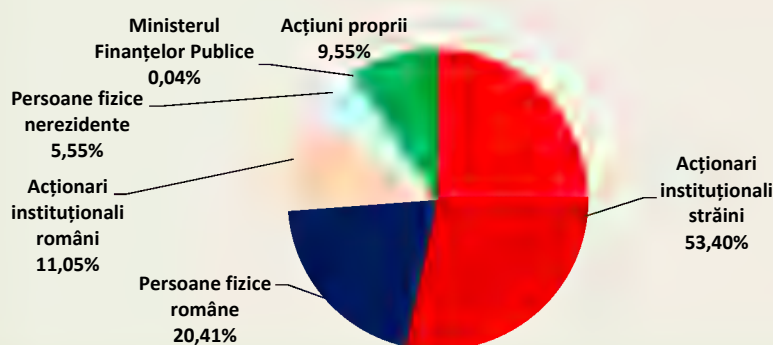
Acționari instituționali străini	53,40
Persoane fizice române	20,41
Acționari instituționali români	11,05
Persoane fizice nerezidente	5,55
Ministerul Finanțelor Publice**	0,04
Acțiuni proprii***	9,55
TOTAL	100,00
număr total de acționari la data de 31.12.2014 - 8.306	

Sursa: Fondul Proprietatea

** 363.813.761 acțiuni neplătite de către Ministerul Finanțelor Publice

*** 252.858.056 acțiuni proprii achiziționate de Fond în cadrul celui de-al treilea program de răscumpărare și care încă nu au fost anulate

Figura I.3.37: Structura acționariatului FP la 31 decembrie 2014 după capitalul social subscris și vărsat

Sursa: Fondul Proprietatea

La data de 31 decembrie 2014, numărul total al acționarilor era de 8.306 și numărul total al drepturilor de vot cumula 10.919.848.438. La data de referință, acționarii instituționali dețineau 59,04% din drepturile de vot, iar conform raportului lunar al Fondului Proprietatea, cel mai mare acționar este grupul american Elliott-Associates (peste 19,73% din drepturile de vot).

Dintre societățile listate aflate în portofoliul Fondului Proprietatea, cea mai mare pondere din activul fondului o deține OMV Petrom (33,16%), urmată de ROMGAZ (10,30%), iar din categoria societăților nelistate, cea mai mare pondere este deținută de HIDROELECTRICA (16,45%).

Tabelul I.3.37: Top 5 dețineri Fondul Proprietatea la data de 31.12.2014

Denumire societate	% din VAN la 31.12.2014
OMV Petrom SA	33,16
Hidroelectrica SA	16,45
Romgaz SA	10,30
ENEL Distribuție Banat SA	4,84
ENEL Distribuție Muntenia SA	3,52
TOTAL	68,27

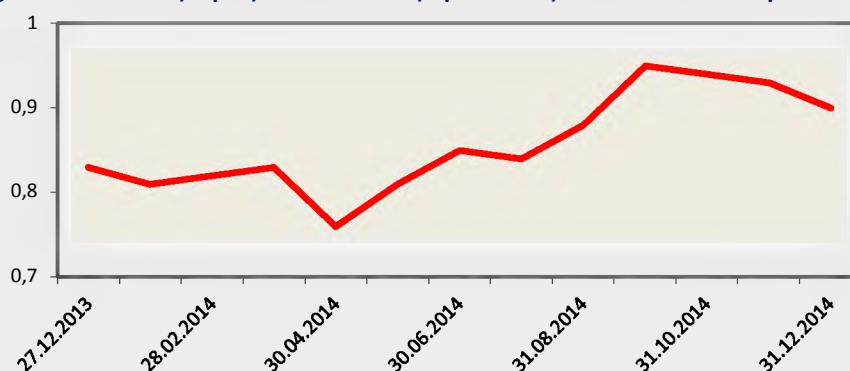
Sursa: Fondul Proprietatea

Tabelul I.3.38: Evoluția alocării strategice a activelor Fondului Proprietatea

Structură active (lei)	31.12.2013	31.12.2014	% din AT
Acțiuni cotate	8.244.208.891,90	6.494.820.889,57	48,86%
Acțiuni necotate	6.375.101.372,72	6.478.030.691,25	48,73%
Disponibil (cash)	5.552.476,95	6.879.128,79	0,05%
Titluri de stat cu scadență <1 an	213.635.520,72	194.588.981,85	1,46%
Depozite bancare	232.110.012,77	109.424.929,82	0,82%
Alte active	3.624.220,84	9.393.709,87	0,07%
TOTAL ACTIVE (lei)	15.074.232.495,90	13.293.138.331,15	100,00%

Sursa: ASF

Figura I.3.38: Evoluția prețului de referință pentru acțiunile Fondului Proprietatea

Sursa: Fondul Proprietatea

I.3.4.5 Societățile de investiții financiare (SIF)

Potrivit raportărilor centralizate de ASF, activele nete cele mai ridicate ca valoare aparțin SIF1, urmat de SIF5 și SIF2. Celelalte două SIF-uri dețin portofolii de valoare mai redusă.

Tabelul I.3.39: Evoluția sintetică a celor cinci societăți de investiții financiare

DATA	Indicatori	SIF 1 Banat- Crișana	SIF 2 Moldova	SIF 3 Transilvania	SIF 4 Muntenia	SIF 5 Oltenia
31.12.2013	VUAN (lei)	2,9006	2,4566	0,9844	1,3150	2,7648
	Preț de piață	1,292	1,4700	0,6715	0,8820	1,9840
	Activ Net (lei)	1.592.007.793	1.275.205.847	1.075.122.509	1.061.223.623	1.604.024.106
	Nr. acțiuni emise	548.849.268	519.089.588	1.092.143.332	807.036.515	580.165.714
31.12.2014	VUAN (lei)	2,9225	2,5891	0,4879	1,259	2,6606
	Preț de piață	1,303	1,591	0,2462	0,881	1,67
	Activ Net (lei)	1.604.029.096	1.343.992.042	1.065.758.200	1.016.023.340	1.543.600.573
	Nr. acțiuni emise	548.849.268	519.089.588	2.184.286.664	807.036.515	580.165.714

Sursa: ASF

La sfârșitul anului 2014 comparativ cu 31 decembrie 2013, activele SIF au suferit o scădere modestă, cu un procent de aproximativ 0,52%, trei din cele cinci societăți de investiții financiare înregistrând deprecieri ale activului net: SIF3 (-0,87%), SIF4 (-4,26%) și SIF5 (-3,77%). Dintre societățile de investiții financiare, SIF3 a înregistrat cea mai semnificativă scădere a prețului de piață (o diminuare cu 63,34% la 31 decembrie 2014 față de 31 decembrie 2013).

Detalierea structurii cumulate a portofoliilor totale ale SIF-urilor se prezintă astfel:

Tabelul I.3.40: Structura cumulată a portofoliilor totale al SIF-urilor la 31.12.2013, respectiv 31.12.2014

Structură active (mil.lei)	Total active cumulate la data de 31/12/2013	Ponderea în total active cumulate la data de 31/12/2013 - % -	Total active cumulate la data de 31/12/2014	Ponderea în total active cumulate la data de 31/12/2014 -% -
Acțiuni cotate	4.095,88	57,47	4.368,60	62,78
Acțiuni emise/tranzacționate în state membre	810,42	11,37	267,86	3,85
Acțiuni emise/tranzacționate în state nemembre	0,00	0,00	1,69	0,02
Obligațiuni corporative cotate	4,48	0,06	53,33	0,77
Acțiuni necotate	1.385,12	19,44	1.110,18	15,95
Disponibil (cash)	22,80	0,32	17,95	0,26
Obligațiuni municipale	0,50	0,007	0,39	0,01
Obligațiuni corporative necotate	111,21	1,56	89,93	1,29
Obligațiuni de stat	16,47	0,23	16,45	0,24
Valori mobiliare nou emise	0,00	0,00	0,00	0,00
Depozite bancare	310,48	4,36	254,15	3,65
Titluri OPCVM / AOPC cotate	214,51	3,01	415,29	5,97
Titluri OPCVM / AOPC	74,31	1,04	215,00	3,09
Derivative tranzacționate pe piața reglementată	0,00	0,00	17,02	0,24
Produse structurate	0	0,00	22,26	0,32
Dividende și alte drepturi de încasat	0,26	0,004	0,00	0,00
Alte active	80,14	1,12	108,22	1,56
TOTAL ACTIVE (mil.lei)	7.126,59	100,00	6.958,32	100,00

Sursa: ASF

La data de 31.12.2014 comparativ cu sfârșitul anului 2013, se remarcă o diminuare a investițiilor cu 19,85% în acțiunile necotate și cu aproximativ 67% în acțiunile emise/tranzacționate în state membre. De asemenea, se remarcă o creștere a investițiilor SIF-urilor în acțiuni cotate (6,66%), precum și o creștere semnificativă a plasamentelor în obligațiunile corporative cotate. Totodată, în cazul SIF4 se constată un plasament în produse structurate de circa 0,3% din activele totale.

I.3.5. Depozitari și sisteme de compensare-decontare

În România, activitatea de depozitare a activelor organismelor de plasamente colectiv și fondurilor de pensii private poate fi prestată doar de o bancă autorizată în acest sens de Banca Națională a României.

Importanța depozitarului nu se rezumă la păstrarea în siguranță a activelor fondului, ci are și rolul de a verifica respectarea de către fond (și implicit de către societatea de administrare care acționează în numele acestuia) a tuturor prevederilor legale în toate activitățile și operațiunile derulate de fond sau în numele fondului.

Misiunea caselor de compensare este să asigure garantarea și compensarea instrumentelor financiare derivate prin metode și proceduri transparente și să răspundă nevoii operatorilor de eliminare a riscului de contraparte.

Ele acționează atât în calitate de casă de compensare cât și în calitate de contraparte centrală interpunându-se din punct de vedere juridic între membrii compensatori și participanții direcți la sistemul de compensare-decontare.

Astfel, casele de compensare gestionează riscul participanților, realizând zilnic compensarea și marcarea la piață a pozițiilor deschise, precum și decontarea tranzacțiilor încheiate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX și de Bursa de Valori București.

Casele de compensare au abordat o politică prudentă în privința investirii resurselor prin limitarea expunerilor în ceea ce privește plasarea fondurilor în conturi curente, depozite la termen, titluri de stat cu scadența mai mică de un an și obligațiuni garantate integral de stat, cu respectarea limitelor legale ale politicii de investiții aferente caselor de compensare, prevăzute de Regulamentul ASF (CNVM) nr. 13/2005.

I.3.5.1 Depozitarul Central

Anul 2014 a adus lansarea unei facilități noi a împrumutului de instrumente financiare. Prin intermediul platformei RoClear Connect, sistemul RoClear oferă utilizatorilor un punct de întâlnire al cererilor și ofertelor de împrumut de instrumente financiare în vederea creșterii performanțelor serviciului de împrumut de instrumente financiare. Opțiunea este disponibilă atât pentru împrumutul de instrumente financiare ce are la baza principiul Livrare contra Livrare, cât și pentru serviciul de împrumut ce are la baza principiul Livrare fără Plată.

Ca urmare a finalizării procesului de selecție a furnizorului de servicii de comunicație cu platforma pan-europeană de decontare TARGET2 Securities (T2S), Depozitarul Central a ales să utilizeze rețeaua cu valoare adăugată (VAN - Value Added Network) oferită de SWIFT. În luna octombrie 2014, împreună cu BVB, Depozitarul Central a implementat două proiecte majore de infrastructură a pieței de capital: separarea sistemelor de tranzacționare și post-tranzacționare și migrarea la termenul de decontare T+2. Reducerea ciclului de decontare de la T+3 la T+2 este un proces care reprezintă o măsură armonizată în plan european menită să reducă riscurile de decontare. Această măsură nu a generat incidente în activitatea de compensare-decontare desfășurată de Depozitarul Central pe parcursul anului 2014.

Un alt proiect desfășurat în colaborare cu BVB a privit rotunjirea sumelor nete de decontare la nivel de participant, în contextul eliminării piețelor de tip Odd-Lot și al generalizării la nivelul tuturor piețelor a blocului de tranzacționare de o acțiune.

Depozitarul Central a continuat să ofere servicii de decontare transfrontalieră în 20 țări, situate pe 3 continente, oferind atât servicii de decontare Free of Payment (FoP), cât și Delivery versus Payment (DvP), pentru toate conexiunile existente.

Tabelul I.3.41: Activitatea de depozitare și registru a Depozitarului Central

Nr. crt.	Activitatea de registru	Nr. de activități
1	Numărul de emitenți cu care au fost încheiate noi contracte de registru	26
2	Numărul de transferuri directe	39.184
3	Numărul de extrase de cont emise	52.500
4	Numărul de structuri sintetice	7.273
5	Numărul de modificări de date	18.623
6	Numărul de înregistrări modificări de capital social (majorări, diminuări de capital, fuziuni și divizări ale emitenților)	76
7	Numărul de transferuri între conturile participanților	421
8	Înscrieri garanții	27
9	Radieri garanții	44
10	Restricționări conturi	1336
11	Dereștricionări conturi	1.120

Sursa: Depozitarul Central

Tabelul I.3.42: Activitatea de compensare-decontare a Depozitarului Central în 2014

Nr. crt.	Activitatea de compensare-decontare	Nr. de activități / val. tranzacții
1	Numărul de tranzacții decontate pe bază netă	1.070.648
2	Valoarea totală a tranzacțiilor decontate pe bază netă	18.605.874.870
3	Valoarea tranzacțiilor decontate după compensare	7.065.874
4	Grad de compensare	60,02%
5	Numărul de tranzacții OTC decontate pe bază brută	2.715
6	Valoarea totală a tranzacțiilor OTC decontate pe bază brută	2.253.111
7	Numărul tranzacțiilor cu decontare amânată	20
8	Numărul tranzacțiilor desființate retroactiv ca urmare a revocării ordinelor de transfer aferente tranzacției	9
9	Membri în sistemul RoClear din care	52
9.1	- participanți care nu dețin calitatea de agenți custode	39
9.2	- agenți custode	11
9.3	- 2 membri (un depozitar central străin - inactiv și Banca Națională a României)	2
10	Numărul de bănci de decontare	14
11	Numărul de coduri ISIN alocate	675

Sursa: Depozitarul Central

Conform datelor furnizate de Depozitarul Central, numărul de instrumente financiare străine înregistrate în sistemul Depozitarului Central a crescut în cursul anului 2014 cu aproximativ 41%, de la 161 la 227, acestea fiind clasificate în:

- 118 emisiuni de acțiuni;
- 2 emisiuni de obligațiuni;
- 96 serii de certificate turbo;
- 8 emisiuni de certificate de depozit;
- 3 emisiuni de unități de fond.

În ceea ce privește operațiunile transfrontaliere, Depozitarul Central a realizat 565 operațiuni transfrontaliere având la baza principiul Livrare fără Plată (FoP) fără schimbarea proprietății cu depozitarii din Austria, Germania, Olanda, Franța, Luxemburg, SUA și Canada pe instrumente financiare de tipul acțiunilor, certificatelor turbo, certificatelor de depozit și drepturilor de preferință/subscriere și a efectuat 297 de operațiuni transfrontaliere având la bază principiul Livrare contra Plată (DvP) pe instrumente financiare de tipul acțiunilor, certificatelor de depozit și produselor structurate prin intermediul legăturilor transfrontaliere cu depozitarii din Germania, Franța și Statele Unite ale Americii, valoarea totală a acestora fiind 7.814.054,73 RON.

Raportat la serviciile aferente evenimentelor corporative transfrontaliere, Depozitarul Central a procesat 64 de evenimente corporative de tipul răscumpărare anticipată și maturitate aferente certificatelor Turbo emise de Erste Group Bank AG, Exane Finance și Volksbank Austria AG și obligațiunilor corporative emise de Yioula Glass Work S.A și a operat 90 evenimente corporative aferente acțiunilor străine și obligațiunilor înregistrate în sistemul RoClear astfel:

- 76 distribuiri de dividende în cash (valoare totală de 2.748.118,48 RON);
- 7 distribuiri de dividende în acțiuni;
- 2 plăți de cupon (valoare totală de 21.881,71 RON);
- 2 operațiuni de majorare de capital social (valoare totală de 42.739,81 RON);
- 2 operațiuni de schimbare a denumirii emitentului.

I.3.5.2 Depozitarul Sibex

Tabelul I.3.43: Activitatea de depozitare și registru a Depozitarului SIBEX

Nr. crt.	Activitatea de Registru	Nr. de activități
1	număr de emitenți cu care au fost încheiate contracte de registru	1
2	număr total de acțiuni gestionate de registru	611.868.005
3	număr de transferuri	77
4	număr de restricționări	10
5	număr de extrase de cont emise	85
6	număr de structuri sintetice emise	2
7	număr de modificări ale capitalului social	0

Sursa: Depozitarul SIBEX

Tabelul I.3.44: Activitatea de compensare-decontare a Depozitarului SIBEX

Nr. crt.	Activitatea de compensare-decontare	Nr. de activități/ valoarea tranzacției
1	număr de tranzacții decontate	124
2	valoarea totală a tranzacțiilor decontate	7.209.590,38
3	grad de compensare (după compensarea la nivel de bancă de decontare)	85,42%
4	grad de compensare (după compensarea la nivel de participant la sistemul de compensare-decontare și registru al DS)	85,32%
5	număr de tranzacții cu decontare amânată	0
6	număr de transferuri între conturile participanților la sistemul de compensare - decontare	96
7	număr de bănci de decontare active	
	- până la data de 20.02.2014	7
	- până la data de 23.10.2014	6
	- la data de 31.12.2014	5

Sursa: Depozitarul SIBEX

Activitatea Depozitarului Sibex a fost foarte redusă, având în vedere faptul că pe parcursul anului 2014 și până în prezent există un singur emitent listat pe piața reglementată la vedere, în vreme ce pe sistemul alternativ de tranzacționare sunt disponibile la tranzacționare acțiunile a patru emitenți. Totodată, numărul tranzacțiilor și valoarea acestora a fost redusă pe ambele piețe spot administrate de Sibex.

I.3.5.3 Casa Română de Compensăție (CRC)

În decembrie 2014, CRC a efectuat transferul a 313 poziții deschise către ATHEXClear, înregistrate pe conturile a 4 membrii compensatori. Astfel serviciile de post-tranzacționare desfășurate de CRC au fost preluate de Athens Exchange Clearing House SA

I.3.5.4 Casa de Compensare București (CCB)

În anul 2014 nu s-au înregistrat tranzacții cu instrumente financiare derivate în sistemul administrat de BVB, prin urmare CCB nu a înregistrat activitate de compensare-decontare.

I.4. Evoluția sistemului de pensii private

La 31 decembrie 2014 sistemul a atins 20,2 miliarde de lei (4,5 miliarde de euro), reprezentând 3,03% din PIB, comparativ cu 2,31% în decembrie 2013 .

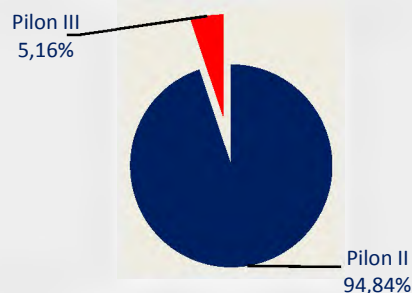

93,2% din active erau investite în România, 5,5% plasate în instrumente din Uniunea Europeană, iar 1,3% reprezentau obligațiuni emise de BERD și BEI.

Valoarea activelor totale aflate în administrare în întregul sistem de pensii private a crescut constant pe parcursul anului 2014, menținând trendul pozitiv înregistrat în ultimii ani. La 31 decembrie 2014 sistemul a atins **20,2** miliarde de lei (4,5 miliarde de euro)¹, reprezentând **3,03%** din PIB, comparativ cu 2,31% în decembrie 2013².

Figura I.4.1: Valoarea activelor totale (Pilon II și III)

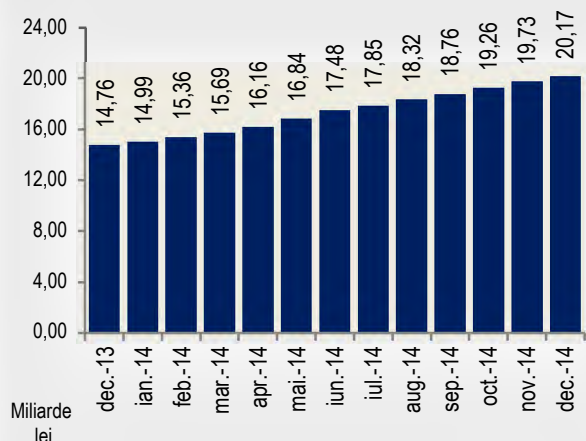

Sursa: ASF

Ritmul anual înregistrat de activele totale a fost de aproximativ **36,65%**, iar avansul față de iunie 2014 a fost de **15,40%** (36,73% și 12,95% raportat la moneda euro²). Ritmul lunar de creștere al activelor totale în perioada decembrie 2013 – decembrie 2014 a fost de **2,22%** (0,91% raportat la moneda euro²), valoare situată sub mediana intervalului analizat, 2,46%, în noiembrie anul trecut (valorile minime și maxime înregistrate în 2014 au fost 1,58% în ianuarie și 4,16% în mai).

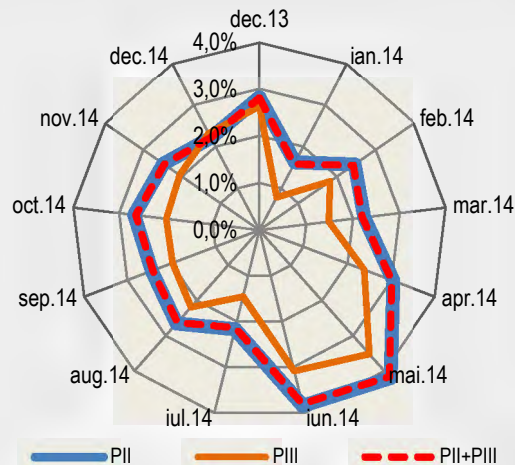
La nivelul fondurilor de pensii administrate privat (Pilonul II), care reprezentau la 31 decembrie anul trecut 95% din total sistem, s-a menținut un ritm anual de creștere superior, caracteristic celor șapte ani de funcționare: **37,15%**, comparativ cu **28,11%** în Pilonul III. Și avansul semestrial a înregistrat diferențe de creștere: **15,56%** în Pilonul II și **12,60%** în Pilonul III.

Figura I.4.2: Evoluția activelor totale din sistemul pensiilor private decembrie 2013 – decembrie 2014

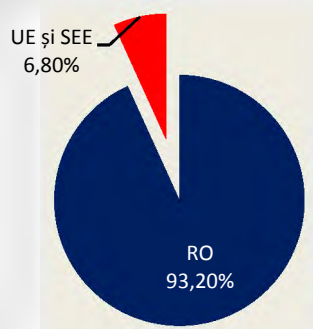
Sursa: ASF

Figura I.4.3: Creșterile lunare ale activelor totale decembrie 2013 – decembrie 2014

Sursa: ASF

Figura I.4.4: Structura activelor sistemului de pensii private

Sursa: ASF

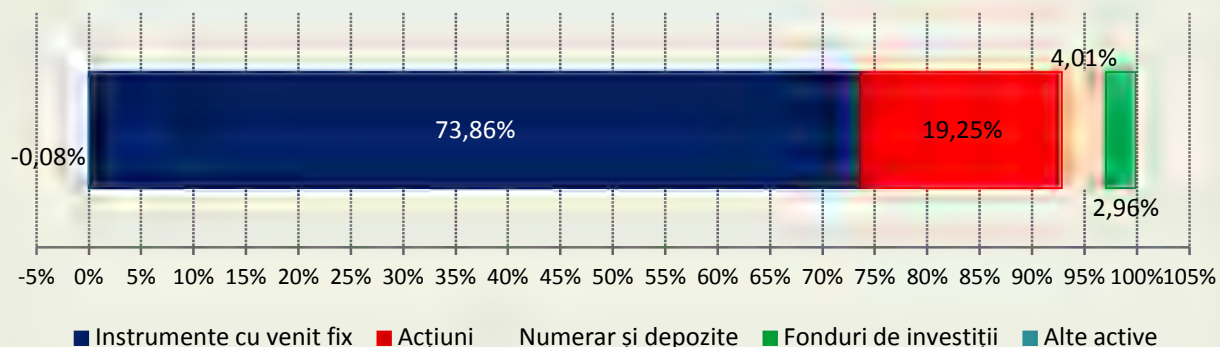
La sfârșitul anului 2014, 93,2% din activele sistemului de pensii private erau investite pe teritoriul României, cu 1,4 puncte procentuale mai puțin comparativ cu aceeași perioadă a anului 2013. Fondurile de pensii private continuă să fie un finanțator al statului român, investind preponderent în titluri emise de Ministerul Finanțelor Publice.

¹ BNR – curs de schimb la 31 decembrie 2014.

² datele privind PIB 2013 și 2014 au fost obținute de la Institutul Național de Statistică și au fost actualizate pe metodologia ESA2010

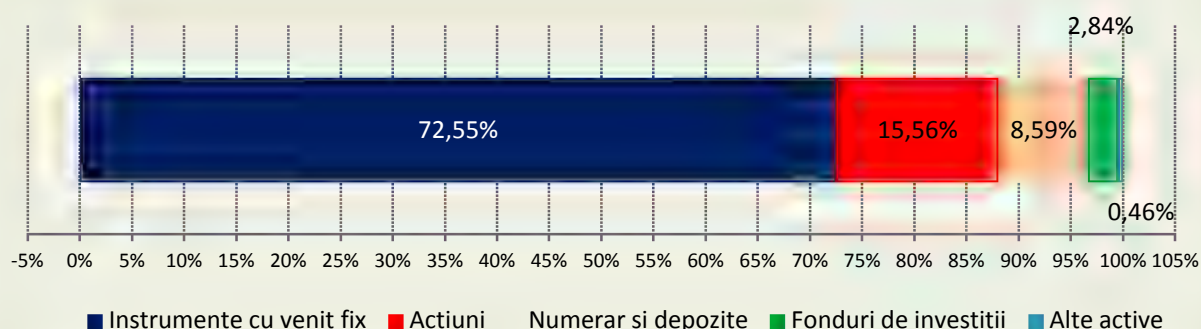
Având în vedere evoluția internă și externă a mediului financiar, alocarea strategică a activelor fondurilor de pensii private a suferit modificări comparativ cu 2013. Ponderea depozitelor bancare s-a redus la jumătate, în timp ce ponderile instrumentelor cu venit fix, acțiunilor și fondurilor de investiții au crescut. Cea mai mare creștere au avut-o acțiunile.

Figura I.4.5 a): Alocarea strategică a activelor fondurilor de pensii private în 2014

Sursa: ASF

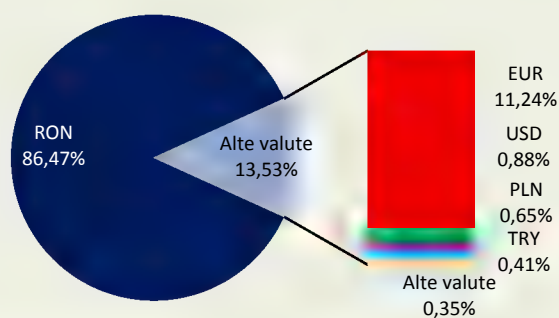
b) ... față de 2013

Sursa: ASF

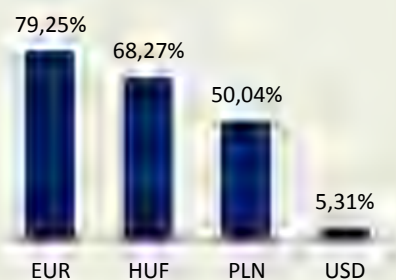
Administratorii au continuat trendul general de reducere a plasamentelor denumite în lei în 2014. Comparativ cu 2013, când 12,28% din portofoliile fondurilor de pensii erau exprimate în alte valute, la sfârșitul anului trecut 13,53% din active reflectau valute străine, dintre care 11,24% erau exprimate în moneda europeană. Ponderile plasamentelor în dolari americani și zloți polonezi s-au redus, în timp ce administratorii au optat pentru includerea lirei turcești în portofolii, monedă volatilă, dar care poate aduce câștiguri pe termen scurt.

Figura I.4.6: Structura activelor fondurilor de pensii private pe valute în 2014

Sursa: ASF

Figura I.4.7: Gradul de acoperire a riscului valutar prin instrumente de hedging

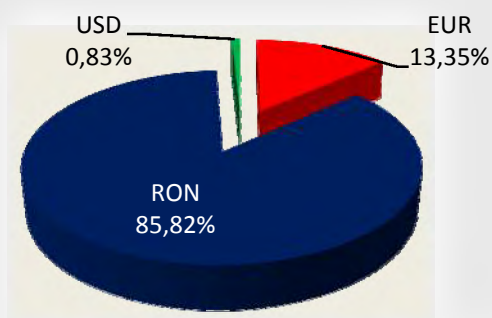

Sursa: ASF

Riscul valutar a fost parțial acoperit pentru moneda europeană, forintul maghiar, zlotul polonez și dolarul american, utilizând contracte forward încheiate cu bănci. Gradul de acoperire prin hedging s-a redus comparativ cu 2013, în special la dolarul american.

Plasamentele fondurilor de pensii private în titluri de stat au fost în procent de 99,34% instrumente emise de statul român în lei, euro și dolari americani. Restul au constat în titluri emise de Italia, Polonia și Slovenia, ponderea lor cumulată fiind sub 1% din totalul investițiilor în titluri de stat.

Figura I.4.8: Structura pe valute a titlurilor de stat în 2014

Sursa: ASF

Tabelul I.4.1: Structura pe țări a titlurilor de stat în 2014

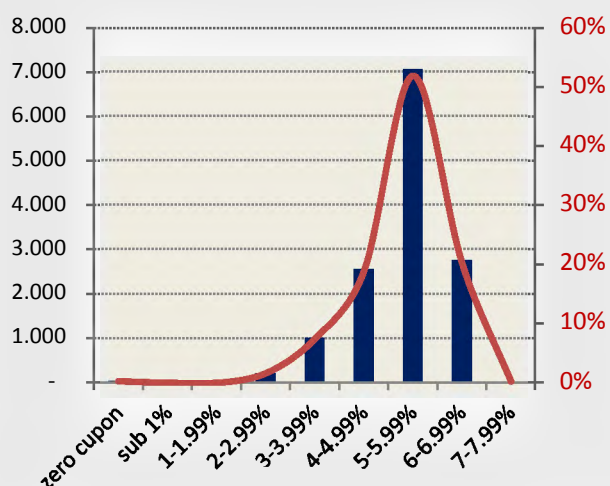
Stat emitent	Valoare plasamente (lei)	Procent
România	13.618.350.724	99,34%
Slovenia	51.401.707	0,37%
Polonia	20.941.859	0,15%
Italia	18.064.685	0,13%
Total	13.708.758.974	100%

Sursa: ASF

Titlurile de stat românești au reprezentat 67,52% din activele totale ale fondurilor de pensii private, în ușoară creștere comparativ cu 2013, când nivelul lor era de 66,88%.

Distribuția titlurilor de stat după rata cuponului arată că 51,73% din aceste instrumente au fost emise cu o dobândă cuprinsă între 5% - 6%. Raportat la maturitatea titlurilor de stat din portofolii, 48,52% vor ajunge la maturitate până în 2017.

Figura I.4.9: Distribuția după rata cuponului a plasamentelor în titluri de stat românești (mil. lei)

Sursa: ASF

Figura I.4.10: Structura pe scadențe a plasamentelor în titluri de stat românești (mil. lei)

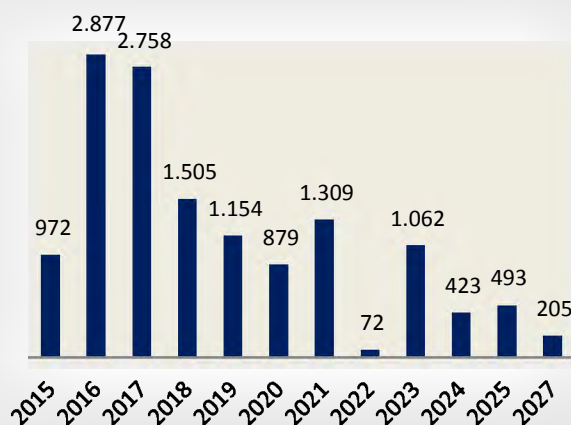
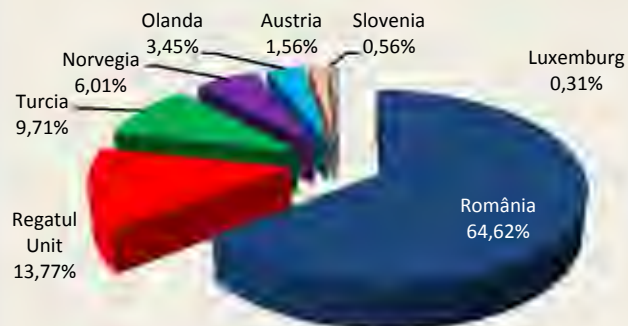
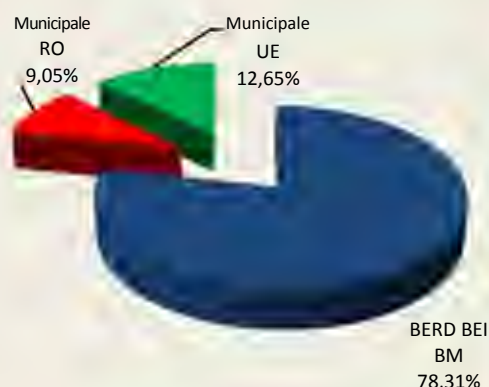

Figura I.4.11: Structura pe țări a obligațiunilor corporative în 2014

Sursa: ASF

Figura I.4.12: Structura investițiilor în obligațiuni municipale și supranaționale

Obligațiunile corporative reprezentau 4,19% din activele sistemului de pensii private, în ușoară scădere față de 2013. Obligațiunile corporative românești au crescut ca pondere de la 59,48% la 64,62% în totalul obligațiunilor corporative.

Obligațiunile supranaționale reprezentau 1,33% din totalul activelor fondurilor de pensii private, în timp ce obligațiunile municipale aveau o pondere de 0,37%.

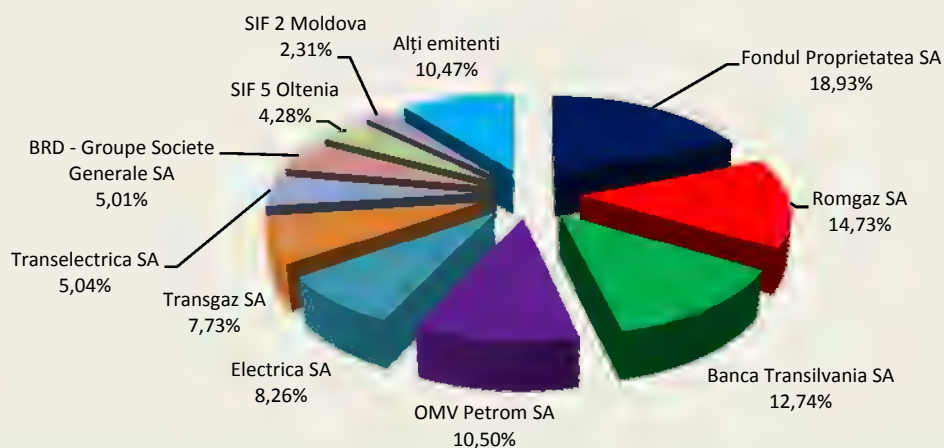
Administratorii au continuat să mărească expunerea pe acțiuni în 2014 comparat cu 2013, de la 15,56% la 19,25%, orientându-se preponderent către emitenți români și cu o lichiditate crescută. Dintre aceștia, primii 10 emitenți listați la BVB după lichiditate (Fondul Proprietatea, Romgaz, Banca Transilvania, Petrom, Electrica, Transgaz, Transelectrica, BRD, SIF Oltenia și SIF Moldova) reprezentau 89,53% din portofoliul de acțiuni românești și 22,20% din activele totale ale fondurilor de pensii private.

Figura I.4.13: Structura pe țări a investițiilor în acțiuni

Sursa: ASF

Figura I.4.14: Structura pe emitenți a acțiunilor românești în 2014

Sursa: ASF

Tabelul I.4.2: Deținerile fondurilor de pensii private în topul celor mai lichide 10 companii listate la Bursa de Valori București

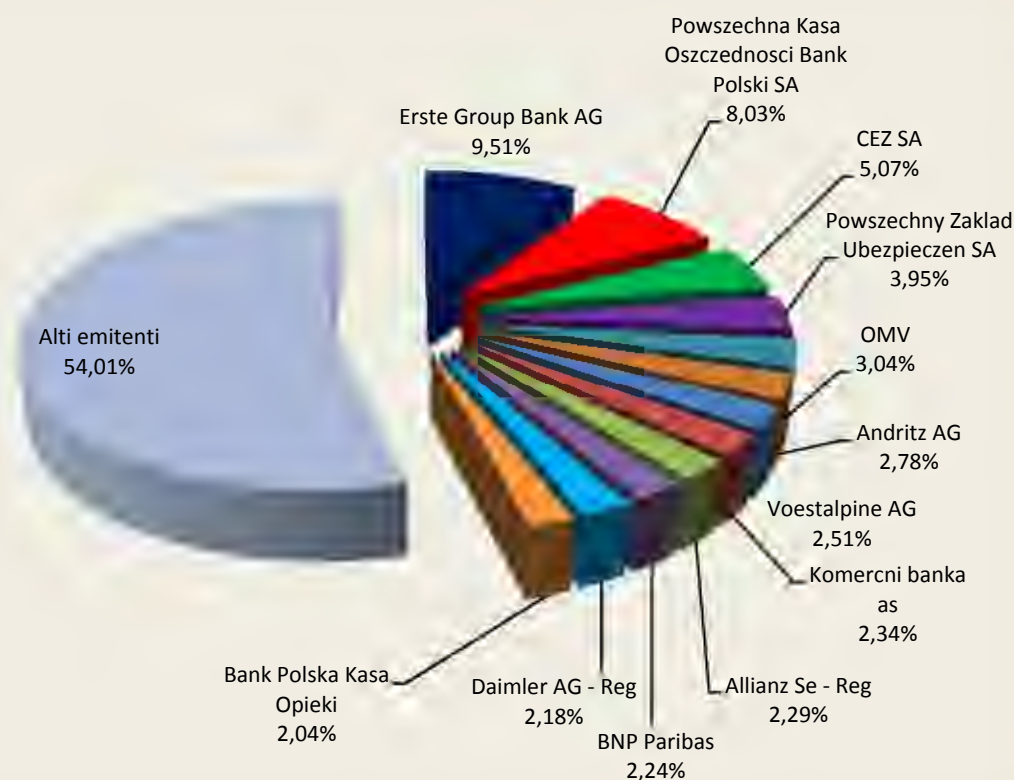
TOP Emitent BVB după lichiditate în 2014	% din lichiditatea BVB în 2014	% din capitalul social al emitentului deținut de fondurile de pensii private
Fondul Proprietatea	28,27%	5,85%
Electrica	15,88%	7,09%
Romgaz	10,29%	3,65%
Banca Transilvania	7,02%	8,64%
BRD Société Générale	5,64%	2,78%
OMV Petrom	5,08%	1,53%
SIF Oltenia	4,05%	14,90%
Transelectrica	3,93%	7,93%
Transgaz	3,34%	8,43%
SIF Moldova	2,66%	9,44%
Total Top 10	86,17%	-
Alți emitenți	13,83%	-

Sursa: ASF, BVB

Datorită caracterului lor de investitori pe termen lung, fondurile de pensii private au acumulat dețineri importante la societățile aflate în topul lichidității pe BVB în anul 2014.

În afară de emitenții aflați în Top 10, fondurile de pensii au acumulat 10,47% din SIF Transilvania, 8,77% din SIF Banat Crișana, și 13,07% din Bursa de Valori București.

Figura I.4.15: Structura pe emitenți a acțiunilor străine în 2014

Sursa: ASF

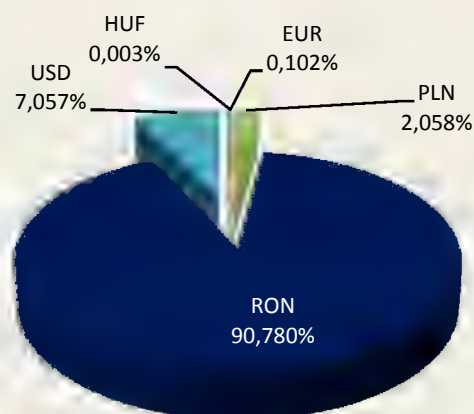
Investițiile în acțiuni ale emitenților străini au fost mai diversificate, cea mai mare pondere având-o Erste Bank cu 9,51% din totalul acțiunilor străine și 0,24% din totalul activelor fondurilor de pensii private.

Tabelul I.4.3: Structura pe maturități și rata dobânzii a depozitelor bancare ale fondurilor de pensii private la 31.12.2014

Moneda / scadența	Valoare depozit (lei)	Rata dobânzii
EUR	822.793	
< 1 lună	822.793	0,01%
HUF	20.824	
< 1 lună	20.824	0,75%
PLN	16.630.488	
< 1 lună	16.630.488	1,50%
RON	733.519.055	
< 1 lună	231.090.780	0,05% - 3,6%
12 luni	1.110.631	2,75% - 2,77%
1-2 luni	305.347.608	0,36% - 3,6%
2-3 luni	67.142.993	0,7% - 2,5%
3-4 luni	128.827.042	2,4% - 3,15%
USD	57.021.725	
< 1 lună	45.094.956	0,05% - 0,4%
3-4 luni	11.926.769	1,70%
Total	808.014.884	

Sursa: ASF

Figura I.4.16: Structura pe valute a depozitelor bancare ale fondurilor de pensii private la 31.12.2014

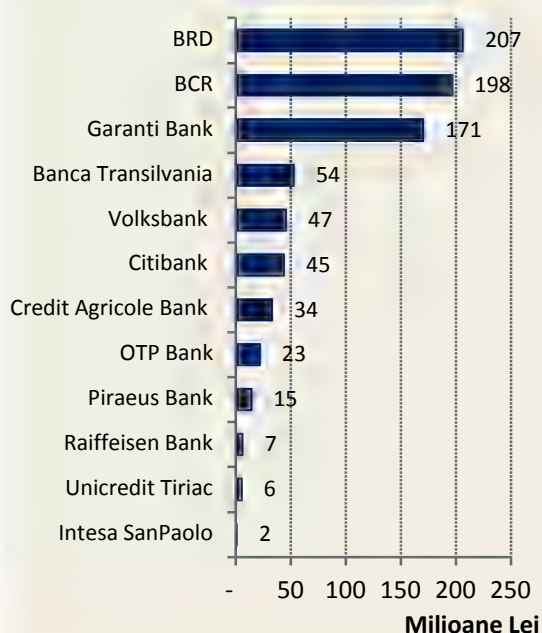
Sursa: ASF

Și în 2014, fondurile de pensii au constituit depozite la bănci de pe teritoriul României, 90,78% din acestea fiind denuminate în lei, 7,057% în dolari americani, iar restul în zloți polonezi, euro și forinți maghiari. Tendința de reducere a ratelor de dobândă oferite, datorită politicii monetare expansioniste a determinat administratorii să reducă la jumătate ponderea sumelor plasate în depozite bancare, optând pentru alte tipuri de active, în special acțiuni.

La finalul anului 2014, depozitele reprezentau doar 4,01%, comparativ cu 8,59% în 2013.

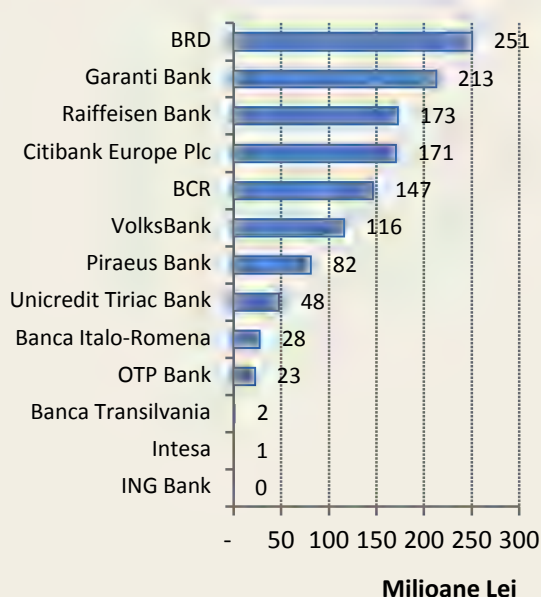
Și în anul 2014, BRD a fost banca preferată a administratorilor pentru constituirea depozitelor. Pe locul al doilea a urcat BCR, iar pe locul al treilea a coborât Garanti Bank. Împreună, cele trei bănci menționate cumulau 71,28% din totalul depozitelor din sistem, în creștere față de anul 2013, când primele trei bănci aveau 50,70% din total.

Figura I.4.17 a): Structura pe bănci a depozitelor fondurilor de pensii private la 31.12.2014

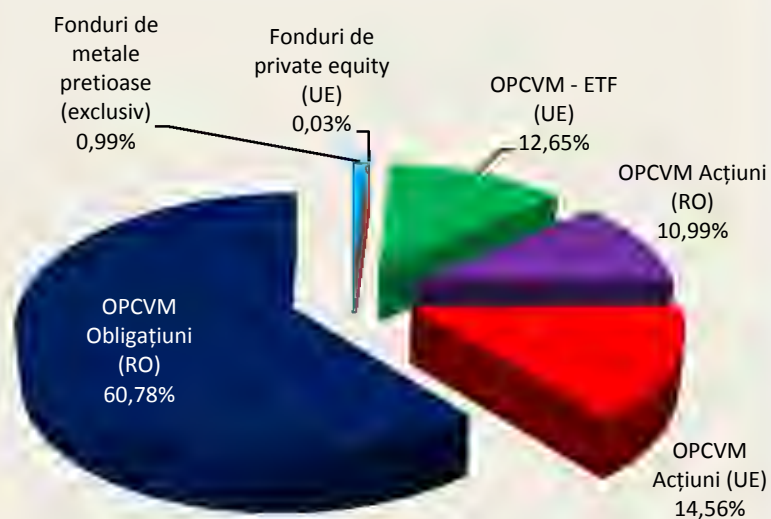
Sursa: ASF

b).... comparativ cu 31.12.2013

Sursa: ASF

Figura I.4.18: Structura plasamentelor fondurilor de pensii private în fonduri de investiții la 31.12 2014

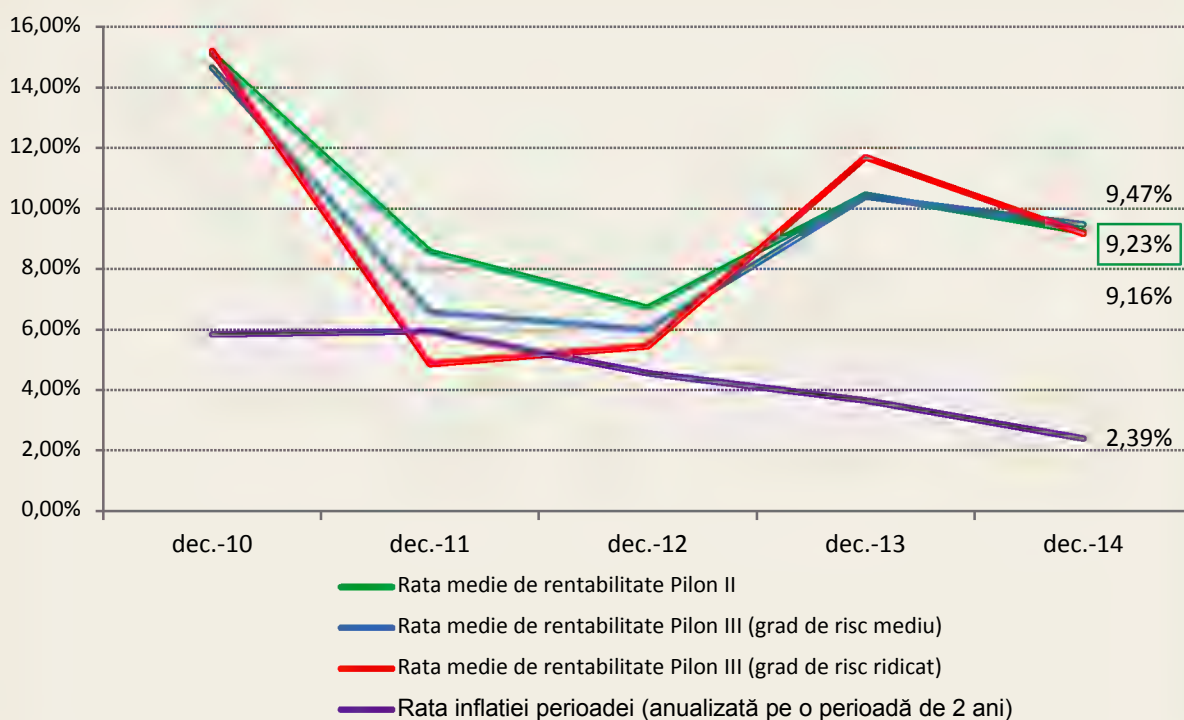

Sursa: ASF

Raportat la 2013, ponderea fondurilor de investiții în activele totale a crescut ușor, de la 2,84% la 2,96%.

Administratorii au preferat OPCVM-urile românești care investesc în obligațiuni și OPCVM-urile de acțiuni din Uniunea Europeană și România.

Figura I.4.19: Evoluția ratei medii de rentabilitate în sistemul de pensii private

Sursa: ASF

Datorită mediului financiar ce a continuat să fie caracterizat de rate de dobândă în scădere, fondurile de pensii private au obținut rate de rentabilitate inferioare celor din 2013, dar real pozitive.

I.4.1. Pensiile administrate privat (Pilonul II)

I.4.1.1 Active administrate

Valoarea totală a activelor nete înregistrată la 31 decembrie 2014 de fondurile de pensii administrate privat a fost de 19,12 miliarde de lei (4,27 miliarde de euro²). Ritmul anual de creștere a fost de 37,15%, iar avansul semestrial de 15,56% (37,23% și 13,11% raportat la moneda euro).

Tabelul I.4.4: Pilon II Active nete (miliarde lei)

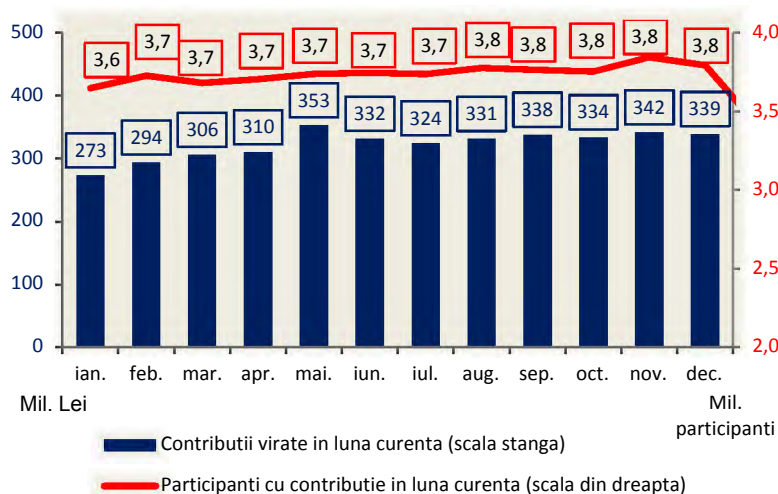
Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	dec.-13 ³	iun.-14 ³	dec.-14	dec.14/dec.13	dec.14/iun.14
1	ING	5,24	6,21	7,14	36,28%	15,05%
2	AZT VIITORUL TĂU	3,19	3,73	4,24	33,20%	13,86%
3	ALICO	1,96	2,33	2,71	38,84%	16,27%
4	ARIP	1,16	1,38	1,60	37,46%	15,98%
5	BCR	0,80	0,97	1,14	42,36%	18,09%
6	VITAL	0,42	0,51	1,71	310,71%	235,41%
7	BRD	0,39	0,48	0,57	46,67%	20,01%
	TOTAL	13,94	16,54	19,12	37,15%	15,56%

Sursa: ASF

I.4.1.2 Contribuții

În anul 2014, au fost virate aproximativ **3,9 miliarde lei**, cu o medie lunară de 323 milioane lei (valoarea maximă a intervalului, 353 milioane lei, s-a înregistrat în mai 2014, iar valoarea minimă, 273 milioane lei, în ianuarie 2014).

Figura I.4.20: Pilon II Participanți cu contribuții în luna curentă și contribuția medie decembrie 2013 – decembrie 2014

Sursa: ASF

Cota de contribuție pentru intervalul analizat a fost de 4%, aferentă anului 2013, în ianuarie și februarie 2014 și 4,5%, aferentă anului 2014, pentru restul anului. FPAP ING, FPAP AZT VIITORUL TĂU și FPAP ALICO s-au situat pe primele locuri, împreună însumând 71% din sumele virate. În aceeași perioadă, câștigul salarial mediu brut pe economie a înregistrat un ritm anual de creștere de aproximativ 6%, iar creșterea față de luna precedentă a fost de numai 0,4%⁴.

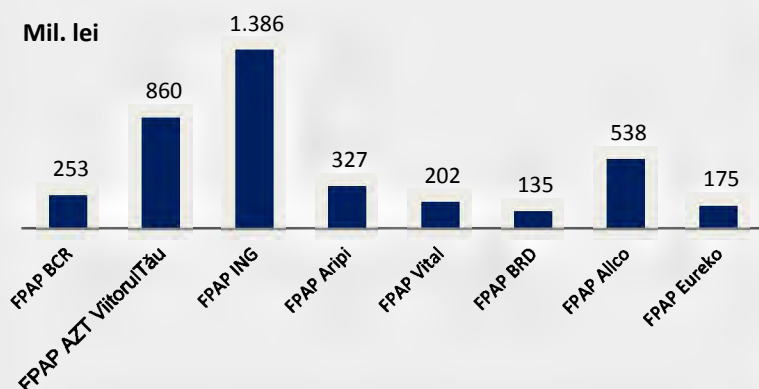
Valoarea medie a unui cont în Pilonul II pentru cei 3,19 milioane participanți care au avut contribuții lunare (în perioada mai 2008 –decembrie 2014) a fost de **4.479 lei** (aproximativ 1000 de Euro), un avans anual de 34%. Peste 2,3 milioane de participanți înregistrau sume în cont de până în 5.000 lei. Valoarea contului pentru aproximativ 602 mii persoane era cuprinsă între 5.000 și 10.000 de lei, iar pentru aproximativ 309 mii persoane peste 10.000 de lei.

³Valorile cuprind activele nete și numărul de participanți aferenți FPAP EUREKO (în cursul anului trecut a avut loc fuziunea FPAP VITAL, fond absorbant, cu FPAP EUREKO, fond absorbit, autorizarea definitivă a fuziunii celor două fonduri fiind aprobată în trimestrul III 2014).

⁴Viramentele din decembrie 2014 sunt aferente veniturilor salariale și salariaților din octombrie 2014 (INS Buletin statistic nr.10/2014).

În decembrie 2014 au fost virate către fondurile de pensii administrate privat **339,2** milioane de lei (**76** milioane de euro), un avans anual de **13,22%** și de **2,27%** față de iunie 2014. Comparativ cu luna precedentă, sumele virate au scăzut cu aproximativ un punct procentual. Per ansamblu, în anul 2014, au fost virate aproximativ **3,9** miliarde lei, cu o medie lunară de 323 milioane lei (valoarea maximă a intervalului, 353 milioane lei, s-a înregistrat în mai 2014, iar valoarea minimă, 273 milioane lei, în ianuarie 2014. Cota de contribuție pentru intervalul analizat a fost de 4%, aferentă anului 2013, în ianuarie și februarie 2014 și 4,5%, aferentă anului 2014, pentru restul anului. În aceeași perioadă, câștigul salarial mediu brut pe economie a înregistrat un ritm anual de creștere de aproximativ 6%, iar creșterea față de luna precedentă a fost de numai 0,4%⁵.

Figura I.4.21: Pilon II Contribuțiile brute încasate în 2014 de fondurile de pensii administrate privat

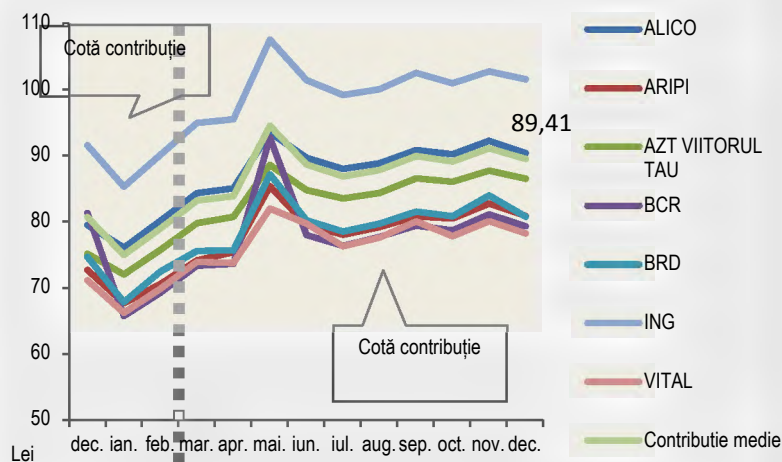

Sursa: ASF

Numărul participanților cu contribuții în luna decembrie 2014 a fost de **3,79** milioane, reprezentând **60,29%** din total participanți, în scădere față de decembrie 2013 (61,55%) și iunie 2014 (60,80%). Ritmul anual de creștere al numărului participanților cu contribuții în luna de calcul a fost de 2,07%, iar avansul semestrial de 1,29%.

Comparativ cu luna precedentă, s-a înregistrat o scădere ușoară de 1,33%. FPAP ING, FPAP AZT VIITORUL TĂU și FPAP ALICO s-au situat pe primele locuri, însumând 68% din participanții cu contribuții. Ritmul anual de creștere al efectivului de salariați pe economie a fost de 1,7%, în timp ce față de luna precedentă creșterea a fost nesemnificativă, de numai 0,14%⁵.

Figura I.4.22: Pilon II Contribuția medie/participant cu contribuție în luna curentă decembrie 2013 – decembrie 2014

Sursa: ASF

Contribuția medie la nivelul participanților cu contribuții în decembrie 2014 a fost de **89,41** lei, un ritm anual de creștere de 11% și numai cu 1% față de iunie 2014. Comparativ cu luna anterioară s-a înregistrat o creștere nesemnificativă (0,63%). Cu o contribuție medie de 101,43 lei, FPAP ING a înregistrat cea mai mare valoare (fondul a înregistrat și cele mai mari valori ale sumelor virate, 35% și numărului de participanți cu contribuții în luna de referință, 31%).

⁵ Viramentele din decembrie 2014 sunt aferente veniturilor salariale și salariaților din octombrie 2014 (INS Buletin statistic nr.10/2014).

Pe locurile următoare s-au situat FPAP ALICO cu 90,28 lei/participant și FPAP AZT VIITORUL TĂU cu 86,43 lei/participant. Cele trei fonduri de pensii reprezentau la 31 decembrie 2014 cca. 68% din participanții pentru care s-au virat contribuții și 71% din sumele virate.

I.4.1.3. Participanți

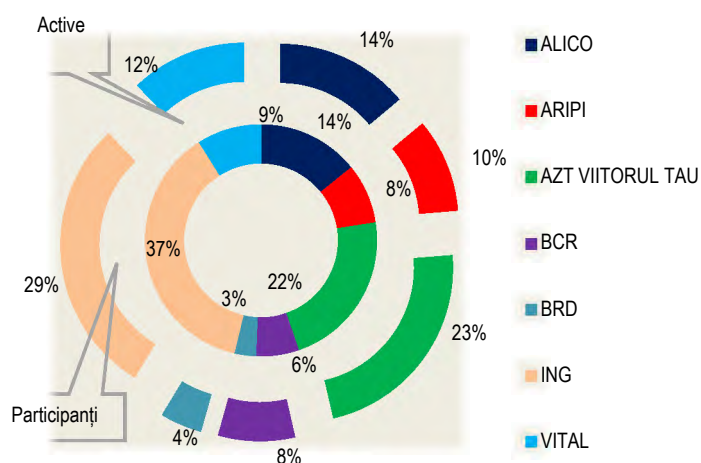
6,29 milioane de participanți erau înregistrați în sistemul pensiilor administrate privat la sfârșitul anului trecut, un avans anual de 4,20% și de 2,15% comparativ cu 30 iunie 2014, păstrându-se trendul de creștere constant. Ritmul lunar de creștere a fost de 0,65%, situându-se printre cele mai mari valori înregistrate în intervalul analizat (0,67% - maxim, în decembrie 2013 și 0,16% - minim, în mai 2014, 0,38% - mediana, în octombrie 2014).

Tabelul I.4.5: Pilon II Număr de participanți (mil. pers.)

Nr. crt.	Fond de pensii administrat privat	dec.-13 ³	iun.-14 ³	dec.-14	dec.14/dec.13	dec.14/iun.14
1	ING	1,78	1,80	1,83	2,97%	1,76%
2	AZT VIITORUL TĂU	1,40	1,41	1,43	2,33%	1,16%
3	ALICO	0,85	0,86	0,88	3,84%	1,89%
4	VITAL	0,26	0,28	0,77	191,25%	174,27%
5	ARIPI	0,57	0,58	0,60	5,83%	2,85%
6	BCR	0,47	0,49	0,51	6,97%	3,38%
7	BRD	0,24	0,25	0,27	14,82%	7,13%
	TOTAL	6,04	6,16	6,29	4,20%	2,15%

Sursa: ASF

Figura I.4.23: Pilon II Cota de piață în funcție de participanți și active nete – decembrie 2014

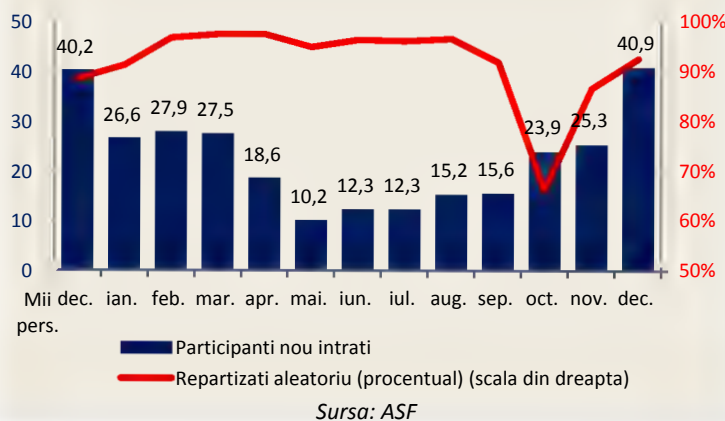

Sursa: ASF

FPAP ING, FPAP AZT VIITORUL TĂU și FPAP ALICO s-au menținut pe primele poziții, însumând la 31 decembrie 2014 aproximativ 74% din activele nete și 66% din participanți. FPAP VITAL, FPAP BRD și FPAP BCR cu aproximativ 18% din activele nete și 24% din participanți, au continuat însă să înregistreze ritmuri mari de creșteri anuale și semestriale, atât în cazul activelor nete, cât și al numărului de participanți.

Participanți nou intrați: În anul 2014 au intrat în sistem **256 mii persoane**, cu 5% mai puțin decât în 2013 (269 mii persoane).

Figura I.4.24: Pilon II Participanți nou intrați și gradul de repartizare aleatorie decembrie 2013 – decembrie 2014

Pe ansamblu, **234 mii** persoane au fost repartizate aleatoriu în anul 2014, o creștere nesemnificativă, de numai 1%, comparativ cu anul 2013 (231 mii persoane). Pe fondul trendului fluctuant al creșterii numărului persoanelor repartizate aleatoriu, în mod special în partea a doua a anului, ponderea acestor persoane în total a fost de aproximativ 91%, cu cinci puncte procentuale mai mult față de valoarea înregistrată în anul 2013 (86%).

În ceea ce privește distribuția pe vârstă, raportul participanților cu vârsta de până la 35 de ani comparativ cu cei cu vârsta de peste 35 de ani era 51% la 49%. În condițiile maturizării sistemului, raportul s-a modificat în favoarea participanților cu vârsta de peste 35 de ani. Astfel, s-a înregistrat o scădere cu aproximativ două puncte procentuale comparativ cu decembrie 2013 (53% la 47%) și numai cu un punct procentual față de iunie 2014 (52% la 48%). Pe gen, distribuția a fost următoarea: 52% erau bărbați și 48% femei.

Figura I.4.25: Pilon II Evoluție structură pe grupe de vârstă decembrie 2013 – decembrie 2014

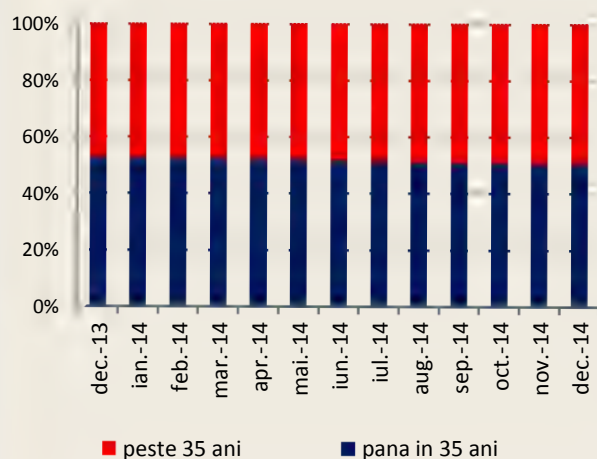
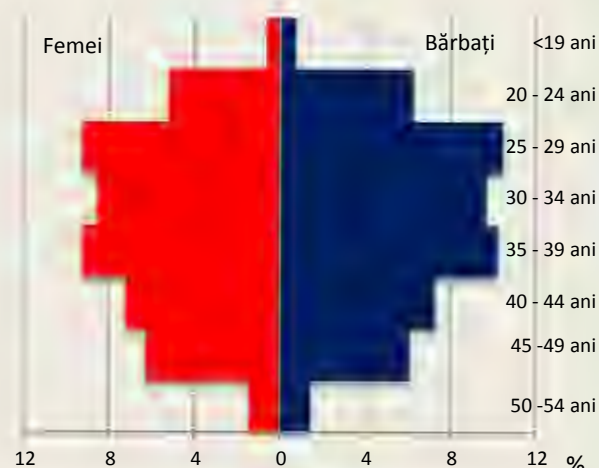

Figura I.4.26: Pilon II Participanți – piramida anilor pe sexe și grupe de vârstă (%) – decembrie 2014

Cele mai bine reprezentate activități economice la sfârșitul anului trecut au fost **industria prelucrătoare cu aproximativ 19% și comerțul cu 14%**, urmate de sănătate, transporturi și administrație publică și apărare cu aproximativ 5% fiecare, însumând 48% din total participanți pentru care s-au virat contribuții și 49% din sumele virate în această lună.

Printre cele mai slab reprezentate activități, cu valori sub 1%, s-au situat în continuare cultura, producția și furnizarea energiei electrice, industria extractivă și tranzacțiile imobiliare, reprezentând aproximativ 3% din total participanți și 4% din total sume virate. În funcție de regiunile de dezvoltare ale României, cei mai mulți participanți pentru care au fost virate contribuții la fondurile de pensii administrate privat în luna decembrie 2014 lucrau în București: 21%, cu aproximativ 31% din total contribuțiile virate. Cele mai bine reprezentate regiuni de dezvoltare au fost București - Ilfov: 23%, NORD-VEST și CENTRU cu 10% fiecare, acestea reprezentând aproximativ 42% dintre participanții pentru care s-au virat contribuții și 52% din contribuțiile virate.

Figura I.4.27: Pilon II Participanți – distribuție pe activități economice* – decembrie 2014

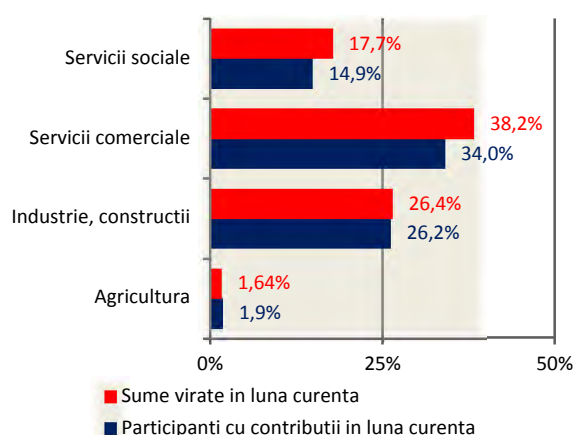
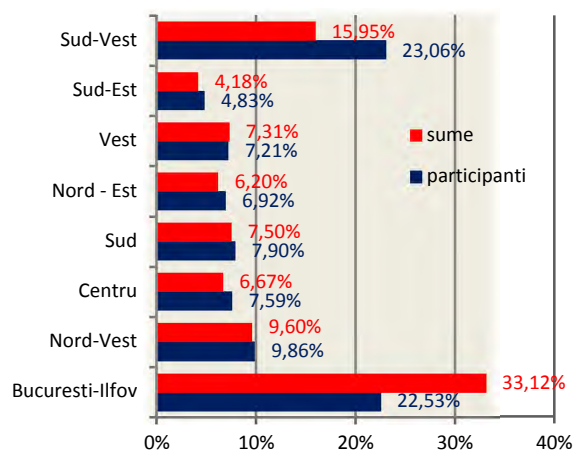

Figura I.4.28: Pilon II Participanți – distribuție pe regiuni de dezvoltare – decembrie 2014

* Sectorul serviciilor comerciale cuprinde activitățile: comerț, hoteluri și restaurante, transport și depozitare, informații și comunicații, intermediari financiare și asigurări, tranzacții imobiliare, activități profesionale, științifice și tehnice, activități de servicii administrative și activități de servicii suport, alte activități de servicii. Sectorul serviciilor sociale cuprinde activitățile: administrație publică (exclusiv forțele armate și asimilați), învățământ, sănătate și asistență socială, activități de spectacole, culturale și recreative.

I.4.1.4 Structura plasamentelor

La sfârșitul anului 2014, comparativ cu 2013, s-au înregistrat creșteri valorice ale sumelor plasate pentru toate instrumentele financiare, cu excepția depozitelor bancare și a instrumentelor de acoperire a riscului. Creșterile s-au situat între 11% și 93%, chiar și de peste două sau trei ori mai mari (de exemplu sumele plasate în obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale, acțiuni sau în titluri de participare), în condițiile în care activele totale au crescut cu 37,15%.

Comparativ cu iunie 2014, s-au înregistrat scăderi pentru sumele plasate în depozite bancare și instrumente de acoperire a riscului. În cazul sumelor plasate în celelalte clase de active s-au înregistrat creșteri cuprinse între 4% și 76%, în timp ce activele totale au crescut cu 15,56%.

Tabelul I.4.6: Pilon II Structură investiții - total (miliarde lei)

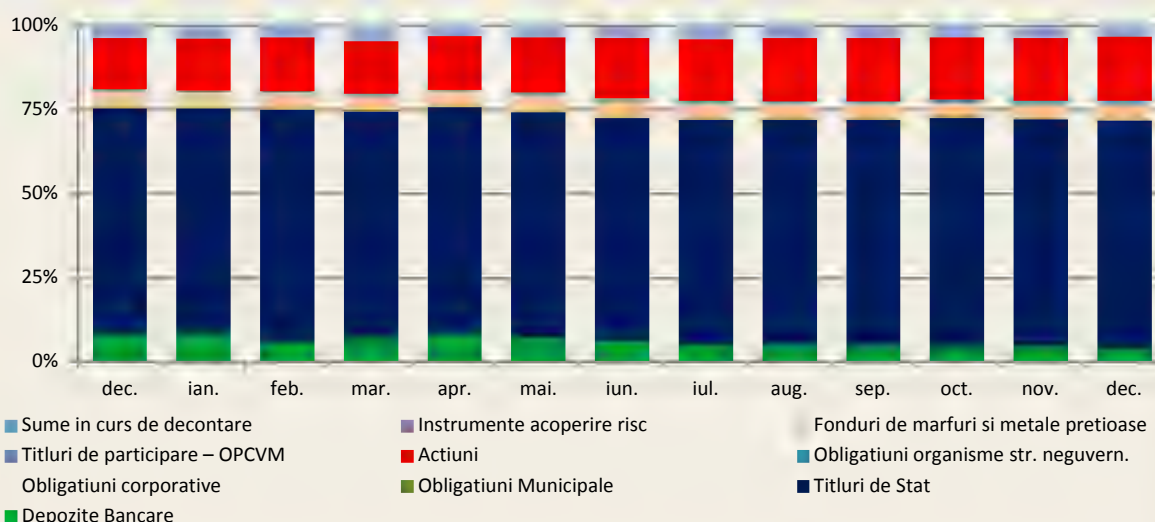
Nr. crt.	Instrumente financiare	dec.-13	iun.-14	dec.-14	dec.2014/ dec.2013	dec.2014/ iun.2014
1	Depozite Bancare	1,19	1,10	0,76	-36,26%	-30,95%
2	Titluri de Stat	9,35	11,05	13,02	39,28%	17,83%
3	Obligațiuni Municipale	0,04	0,07	0,07	92,84%	6,16%
4	Obligațiuni corporative	0,66	0,77	0,80	21,13%	3,69%
5	Obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale	0,08	0,14	0,25	209,48%	75,91%
6	Acțiuni	2,14	3,00	3,66	170,69%	21,83%
7	Titluri de participare - OPCVM	0,41	0,48	0,58	141,24%	21,27%
8	Fonduri de mărfuri și metale prețioase	0,01	0,01	0,01	10,95%	3,11%
9	Instrumente de acoperire a riscului	0,00	0,03	-0,01	-607,42%	-145,72%
10	Sume în curs de decontare	0,07	-0,09	0,00	-102,45%	-98,06%
	Activ total	13,95	16,55	19,13	37,15%	15,56%

Sursa: ASF

Din punct de vedere al alocării resurselor financiare pe diferite clase de active, ponderile în total active ale depozitelor bancare, obligațiunilor corporative, fondurilor de mărfuri și metale prețioase și instrumentelor de acoperire a riscului au înregistrat scăderi în decembrie 2014 comparativ cu aceeași lună din 2013. Celelalte clase de active au înregistrat creșteri.

Comparativ cu iunie 2014 au înregistrat scăderi ponderile următoarelor instrumente: depozite bancare, obligațiuni corporative, fonduri de mărfuri și metale prețioase, instrumente de acoperire a riscului, dar și obligațiuni municipale. Celelalte instrumente financiare au înregistrat creșteri ale ponderilor în total active.

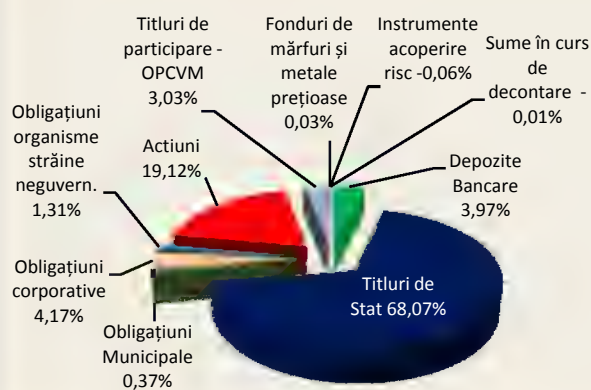
Figura I.4.29: Pilon II Structura investițiilor decembrie 2013 – decembrie 2014

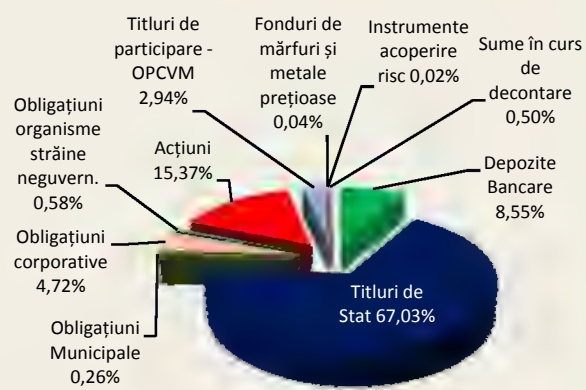
Sursa: ASF

Structura portofoliilor fondurilor de pensii administrate privat a fost în decembrie 2014 următoarea:

**Figura I.4.30: Pilon II Structura investițiilor
Decembrie 2014 ...comparativ cu Decembrie 2013**

Sursa: ASF

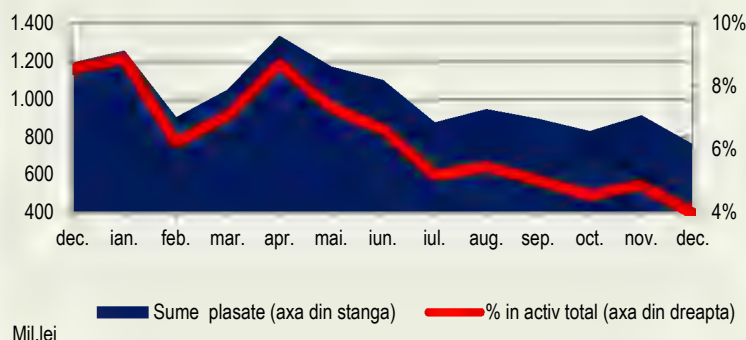
Sursa: ASF

Tabelul I.4.7: Pilon II Depozite bancare

Instrumente financiare	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Depozite bancare	1,19	8,55%	1,10	6,65%	0,76	3,97%	↓	↓	↓	↓

Sursa: ASF

**Figura I.4.31: Pilon II Depozite bancare
decembrie 2013 – decembrie 2014**

Sursa: ASF

Depozite bancare: 3,97% din total active, în scădere față de decembrie 2013 (8,85%) și iunie 2014 (6,65%). Activele plasate în depozite bancare, în sumă de **0,76** miliarde de lei, au înregistrat o scădere de 36,26% comparativ cu decembrie 2014. Și față de iunie s-a înregistrat o scădere de 30,95%.

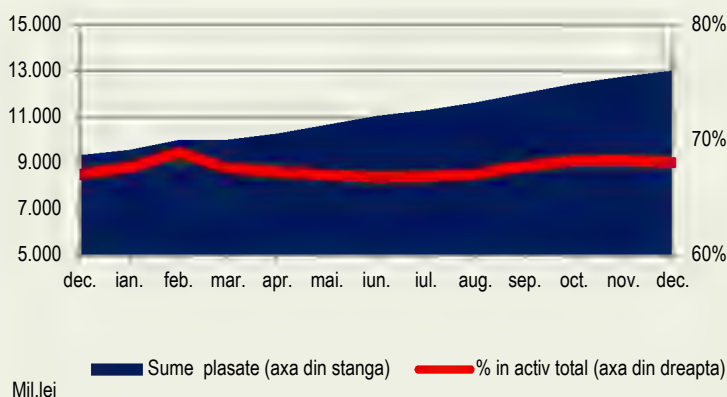
De altfel, pe parcursul anului trecut, cu precădere începând din trimestrul II, sumele plasate în depozite bancare și ponderea acestora în total active au scăzut constant.

Tabelul I.4.8: Pilon II Titluri de stat

Instrumente financiare	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Titluri de stat	9,35	67,03%	11,05	66,76%	13,02	68,07%	↑	↑	↑	↑

Sursa: ASF

**Figura I.4.32: Pilon II Titluri de stat
decembrie 2013 – decembrie 2014**

Sursa: ASF

Titluri de stat: 68,07% din total active, au înregistrat o creștere comparativ cu decembrie 2013 (67,03%) și în iunie 2014 (66,76%). Pe ansamblu, în cursul anului trecut, trendul a fost ușor fluctuant, cu o revenire în lunile februarie și noiembrie 2014, înregistrându-se o diferență de aproximativ 2 puncte procentuale între valoarea cea mai mare din februarie, 68,93% și valoarea cea mai mică din iunie, 66,76%.

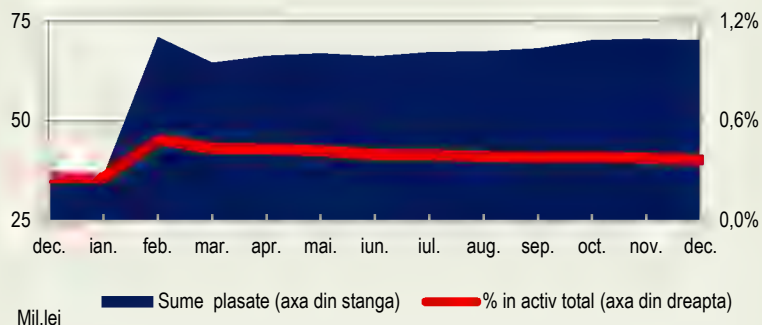
Sumele plasate, **13,02** miliarde de lei, au crescut semnificativ față de decembrie 2013, cu 39%, dar față de iunie 2014, cu 18%.

Tabelul I.4.9: Pilon II Obligațiuni municipale

Instrumente financiare	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Obligațiuni municipale	0,04	0,26%	0,07	0,40%	0,07	0,37%	↑	↑	↑	↓

Sursa: ASF

**Figura I.4.33: Obligațiuni municipale
decembrie 2013 – decembrie 2014**

Sursa: ASF

Obligațiuni municipale: 0,37% din total active, au crescut comparativ cu decembrie 2013 (0,26%), dar au scăzut ușor comparativ cu iunie 2014 (0,40%). Pe parcursul anului trecut, după ce au înregistrat un maxim în februarie, au continuat trendul ușor descendent.

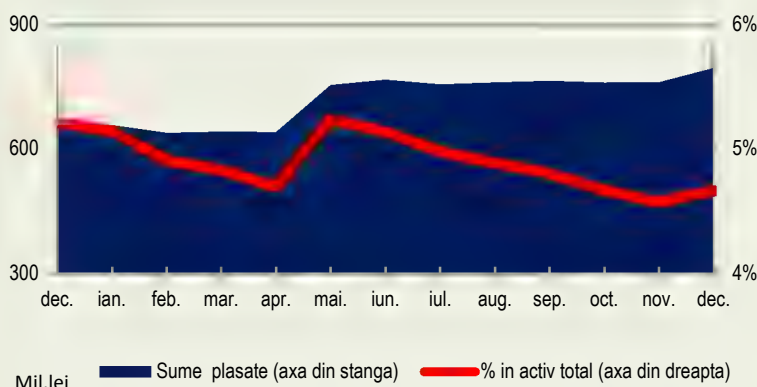
Activele investite au atins valoarea de **0,07** miliarde de lei, înregistrând creșteri atât față de decembrie 2013, cu 93%, cât și comparativ cu iunie 2014, 6%.

Tabelul I.4.10: Pilon II Obligațiuni corporative

Instrumente financiare	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Obligațiuni corporative	0,66	4,72%	0,77	4,64%	0,80	4,17%	↑	↓	↑	↓

Sursa: ASF

**Figura I.4.34: Obligațiuni corporative
decembrie 2013 – decembrie 2014**

Sursa: ASF

Obligațiuni corporative: 4,17% din total active, în scădere comparativ cu decembrie 2013 (4,72%), dar și cu iunie 2014 (4,64%). Sumele plasate în obligațiuni corporative, reprezentând **0,80** miliarde de lei, au crescut constant pe parcursul anului, începând din luna mai, perioadă în care ponderea a înregistrat un trend descendent cu o ușoară revenire la sfârșitul anului.

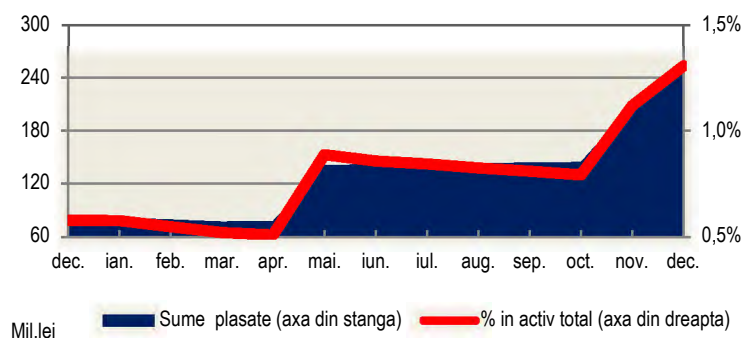
Creșterea față de decembrie 2013 a fost de 21%, iar față de iunie 2014 de 4%.

Tabelul I.4.11: Pilon II Obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale

Instrumente financiare	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Obligațiuni organisme străine neguvernamentale	0,08	0,58%	0,14	0,86%	0,25	1,31%	↑	↑	↑	↑

Sursa: ASF

Figura I.4.35: Pilon II Obligațiuni organisme străine neguvernamentale decembrie 2013 – decembrie 2014

Sursa: ASF

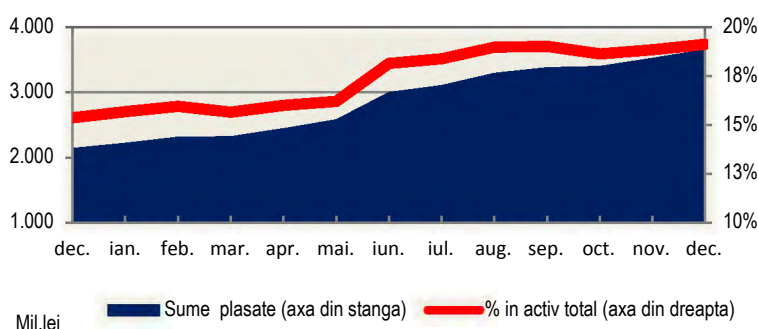
Obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale: 1,31% din total active, au înregistrat o creștere față de decembrie 2013 (0,58%) și iunie 2014 (0,86%). Activele investite, **0,25** miliarde de lei, au înregistrat un ritm anual de creștere semnificativ, de aproximativ trei ori mai mari, iar comparativ cu iunie 2014 creșterea a fost de 76%.

Tabelul I.4.12: Pilon II Acțiuni

Instrumente financiare	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Acțiuni	2,14	15,37%	3,00	18,14%	3,66	19,12%	↑	↑	↑	↑

Sursa: ASF

Figura I.4.36: Pilon II Acțiuni decembrie 2013 – decembrie 2014

Sursa: ASF

Acțiuni: 19,12% din total active, în creștere constantă pe parcursul anului trecut (15,37% decembrie 2013 și 18,14% în iunie 2014), ceea ce a determinat o diferență de 4 puncte procentuale între cea mai mare valoare, înregistrată în luna de calcul și cea mică valoare din decembrie 2013.

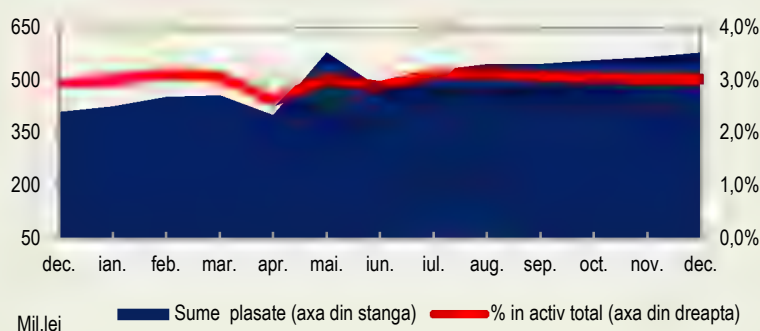
Și sumele plasate în acțiuni, **3,66** miliarde de lei, au înregistrat un avans anual semnificativ față de anul trecut, de peste două ori. Comparativ cu iunie 2014, creșterea a fost de 22%.

Tabelul I.4.13: Pilon II Titluri de participare

Instrumente financiare	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mld. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Titluri de participare OPCVM	0,41	2,94%	0,48	2,89%	0,58	3,03%	↑	↑	↑	↑

Sursa: ASF

**Figura I.4.37: Pilon II Titluri de participare
decembrie 2013 – decembrie 2014**

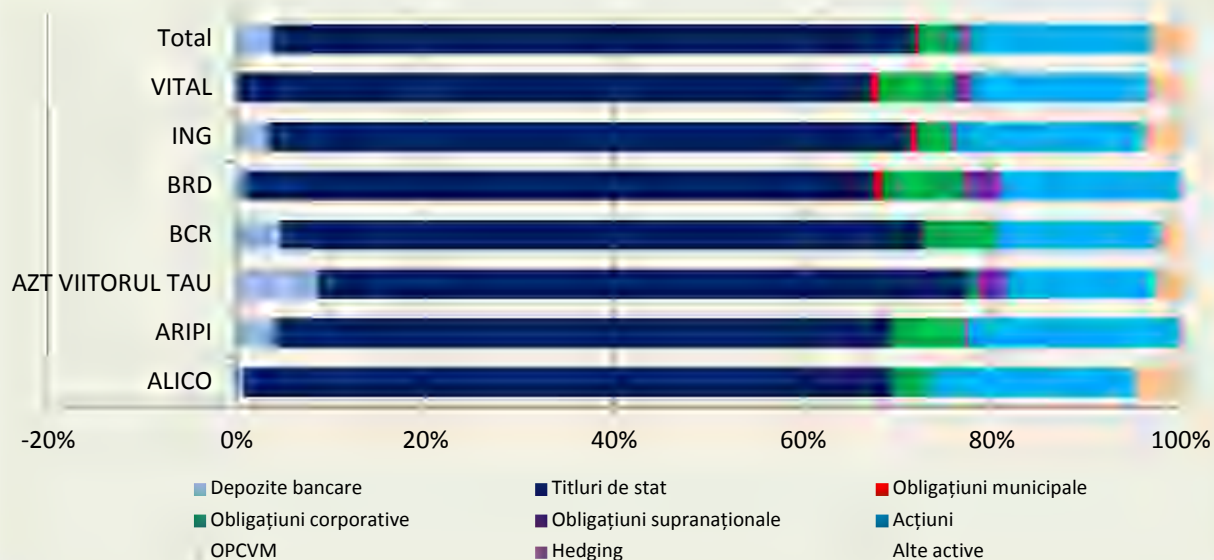

Titluri de participare - OPCVM: 3,03% din total active (2,94% în decembrie 2013 și 2,89% în iunie 2014), cu un trend ușor fluctuant pe parcursul anului trecut, cu o scădere nesemnificativă în aprilie și un maxim în august.

Sursa: ASF

Și valoarea activelor investite, **0,58** miliarde de lei, a crescut semnificativ (141%) comparativ cu decembrie 2013, în timp ce creșterea semestrială a fost de 21%.

Figura I.4.38: Pilon II Structura portofoliilor investiționale – decembrie 2014

Sursa: ASF

Celelalte categorii de instrumente financiare au înregistrat în decembrie 2014 următoarele ponderi în total active fonduri de pensii administrate privat:

- fonduri de mărfuri și metale prețioase: **0,03%**;
- instrumente de acoperire a riscului: **-0,06%**;
- sume în curs de decontare pentru achiziționare/vânzare active sau disponibilități în cont curent: **-0,01%**;

Peste 93% din activele fondurilor de pensii administrate privat sunt investite în plasamente românești.

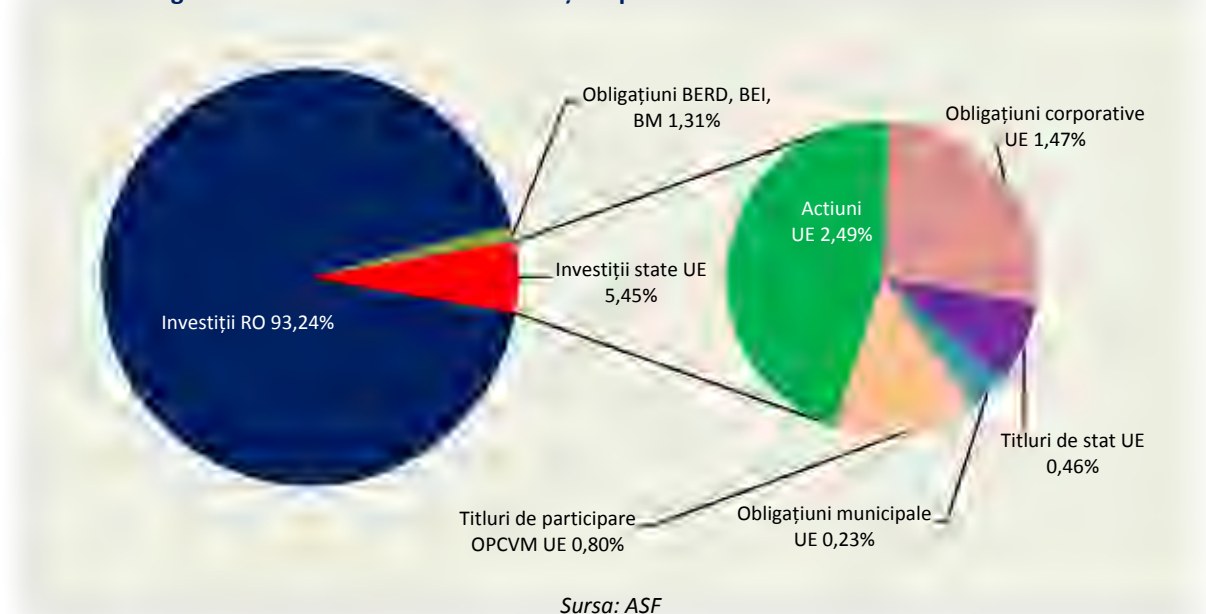
Tabelul I.4.14: Pilon II Structură investiții

Investiții	dec.-13	iun.-14	dec.-14	dec.2014/ dec.2013	dec.2014/ iun.2014
Investiții RO	94,14%	93,58%	93,24%	↓	↓
Investiții state UE	5,28%	5,57%	5,45%	↑	↓
Obligațiuni BERD, BEI, BM	0,58%	0,86%	1,31%	↑	↑

Sursa: ASF

La sfârșitul anului trecut, 93,24% din active erau plasate în țară, în scădere ușoară atât față de decembrie 2013 (94,14%) cât și față de iunie 2014 (93,58%). 5,45% din active reprezentau plasamente în state membre UE, iar 1,31% în obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale, cum ar fi BERD, BEI, BM.

Figura I.4.39: Pilon II Structură investiții în plasamente financiare – decembrie 2014

I.4.1.5. Randamente

Indicatorii de performanță ai fondurilor de pensii administrate privat înregistrați în decembrie 2014 au fost:

Figura I.4.40: Pilon II - Rata medie ponderată de rentabilitate decembrie 2013 – decembrie 2014

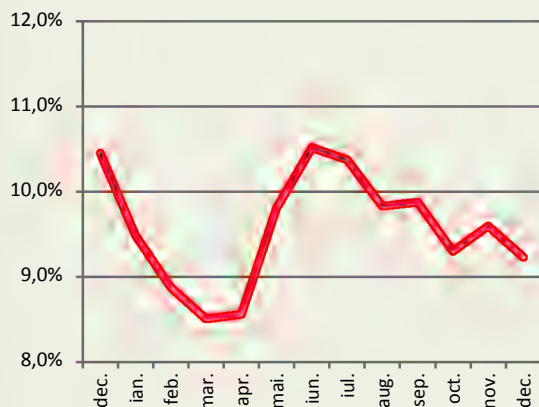
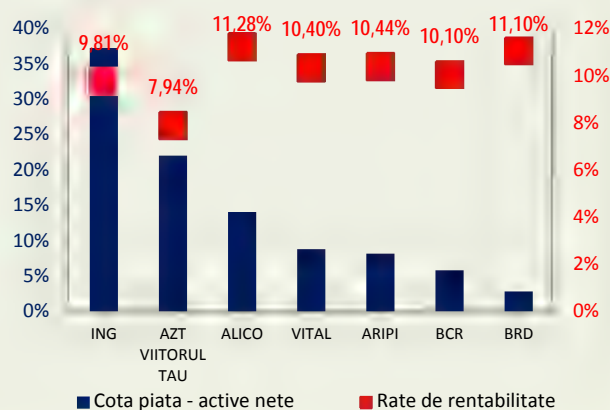

Figura I.4.41: Pilon II - Cota de piață – active nete și rate de rentabilitate anualizate – decembrie 2014

Sursa: ASF

- rata de rentabilitate anualizată a fondurilor de pensii cu **grad de risc ridicat: ARIPI: 10,4407%**, rata de rentabilitate minimă a fondurilor de pensii cu grad de risc ridicat: 3,6738%;

- ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii cu grad de risc mediu:

○ ALICO:	11,2762%
○ AZT VIITORUL TĂU:	7,9381%
○ BCR:	10,1004%
○ BRD:	11,1028%
○ ING:	9,8115%
○ VITAL:	10,3956%

- rata de rentabilitate minimă a fondurilor de pensii cu grad de risc mediu: 4,5923%, rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii administrate privat pentru ultimele 24 luni: **9,2276%**.

I.4.2. Pensiile facultative (Pilonul III)

I.4.2.1. Active administrate

Activele nete ale fondurilor de pensii facultative au atins în decembrie 2014 **1,04 miliarde de lei** (0,2 miliarde de euro), înregistrând un avans de 28,12% comparativ cu decembrie 2013 și 12,59% față de iunie 2014 (28,19% și 10,21% raportat la moneda euro).

Tabelul I.4.15: Pilon III Active nete (mil. lei)

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	dec.-13	iun.-14	dec.-14	dec.14/dec.13	dec.14/iun.14
1	ING OPTIM	293,69	339,23	386,63	31,65%	13,97%
2	BCR PLUS	132,11	149,33	170,69	29,20%	14,31%
3	AZT MODERATO	116,68	131,00	143,69	23,15%	9,69%
4	ING ACTIV	94,34	107,51	119,70	26,88%	11,34%
5	AZT VIVACE	51,18	56,26	61,00	19,18%	8,42%
6	BRD MEDIO	36,19	42,38	51,70	42,86%	21,99%
7	RAIFFEISEN ACUMULARE	39,74	45,13	49,48	24,52%	9,63%
8	PENSIA MEA	35,08	38,14	40,70	16,01%	6,72%
9	STABIL	8,23	9,59	10,85	31,78%	13,12%
10	EUREKO CONFORT	4,36	4,91	5,35	22,68%	8,97%
	TOTAL	811,61	923,48	1,039,79	28,12%	12,59%

Sursa: ASF

I.4.2.2. Participanți

346.452 de participanți erau înregistrați în sistemul pensiilor facultative la sfârșitul anului trecut, un avans anual de 10,56% și 5,03% față de iunie 2014. Comparativ cu luna precedentă creșterea a fost de numai un punct procentual.

Tabelul I.4.16: Pilon III Număr de participanți (pers.)

Nr. crt.	Fond de pensii facultative	dec.-13	iun.-14	dec.-14	dec.14/dec.13	dec.14/iun.14
1	ING OPTIM	99.551	108.717	111.277	11,78%	2,35%
2	BCR PLUS	86.114	95.104	98.310	14,16%	3,37%
3	AZT MODERATO	34.292	36.044	36.235	5,67%	0,53%
4	ING ACTIV	32.096	34.669	35.407	10,32%	2,13%
5	AZT VIVACE	20.300	20.446	20.486	0,92%	0,20%
6	BRD MEDIO	13.874	15.769	16.445	18,53%	4,29%
7	PENSIA MEA	10.259	10.078	10.067	-1,87%	-0,11%
8	RAIFFEISEN ACUMULARE	8.313	9.261	9.429	13,42%	1,81%
9	STABIL	4.782	5.043	5.048	5,56%	0,10%
10	EUREKO CONFORT	3.767	3.750	3.748	-0,50%	-0,05%
	TOTAL	313.348	338.881	346.452	10,56%	2,23%

Sursa: ASF

Primele trei fonduri de pensii, FPF ING OPTIM, FPF BCR PLUS și FPF AZT MODERATO dețineau în decembrie 2014 aproximativ 67% din activele nete și 71% din participanți.

Figura I.4.42: Pilon III Cota de piață în funcție de participanți și active nete – decembrie 2014

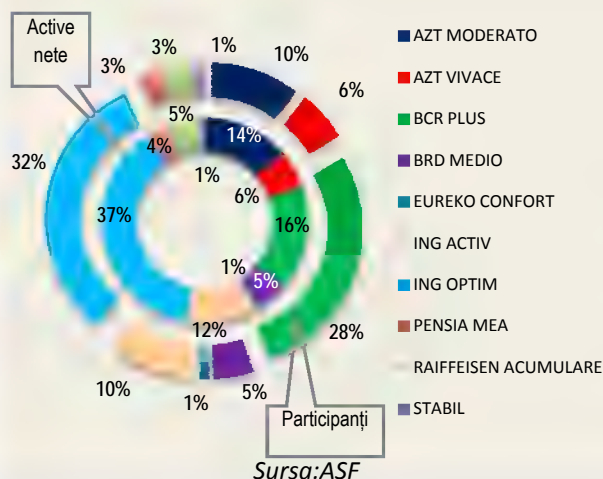
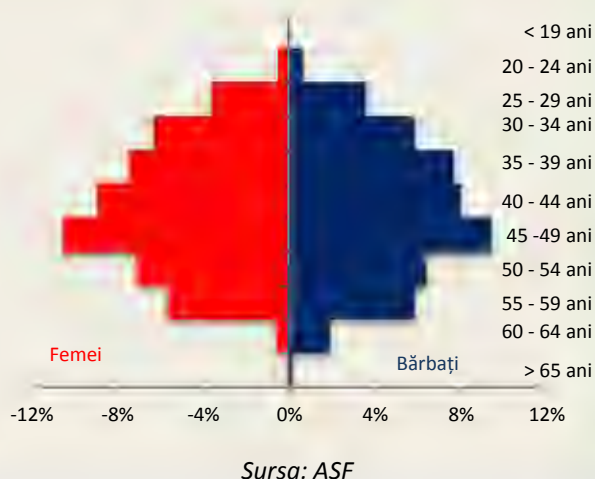

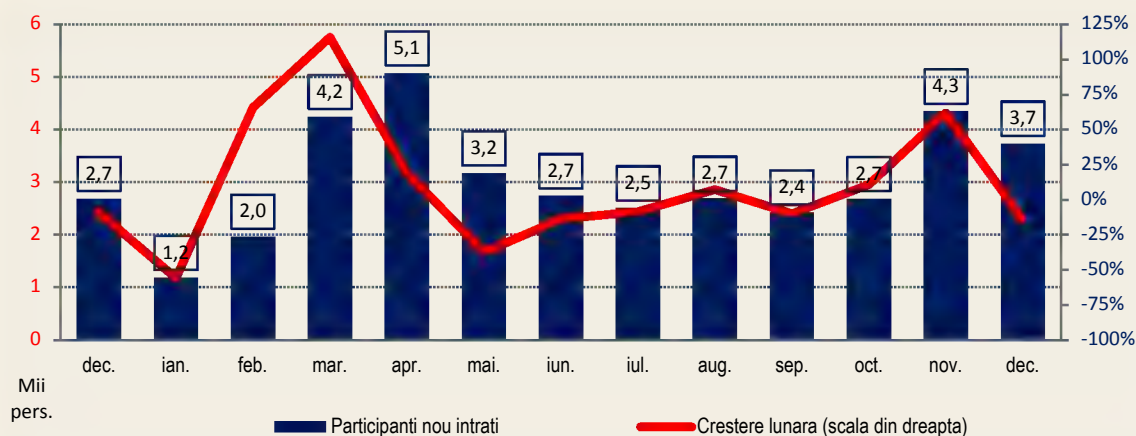
Figura I.4.43: Pilon III Participanți - piramida anilor pe sexe și grupe de vârstă (%) – decembrie 2014

Raportul între participanții cu vârsta de până la 45 de ani și cei cu vârsta de peste 45 de ani era la 31 decembrie 2014 aproximativ 52% la 48%. În condițiile maturizării sistemului, raportul s-a modificat în defavoarea participanților cu vârsta de până în 45 de ani, înregistrându-se o scădere cu aproximativ cinci puncte procentuale a ponderii acestora comparativ cu decembrie 2013 (58% la 42%) și de trei puncte procentuale față de iunie 2014 (56% la 44%). Pe gen, distribuția a fost următoarea: aproximativ 49,5% erau bărbați și 50,5% femei.

Anul trecut au intrat în sistem **37 mii persoane**, cu 54% mai mult decât în 2013 (24 mii persoane). Valoarea medie a unui cont în Pilonul III a fost în decembrie 2014 de **3.001 lei** (aproximativ 670 de Euro), un avans anual de 16% și de 7% comparativ cu iunie 2014.

Figura I.4.44: Pilon III Număr participanți nou intrați în sistem decembrie 2013 – decembrie 2014

În funcție de regiunile de dezvoltare ale României, cei mai mulți participanți lucrau în București (36%), iar cele mai bine reprezentate regiuni de dezvoltare au fost București - Ilfov: 37%, CENTRU cu 13% și NORD-VEST cu 11% (cele trei regiuni însumând aproximativ 61% dintre participanți), celelalte regiuni (39%) au înregistrat ponderi cuprinse între 7 și 10% din total.

Figura I.4.45: Pilon III Structura participanților pe regiuni de dezvoltare – decembrie 2014

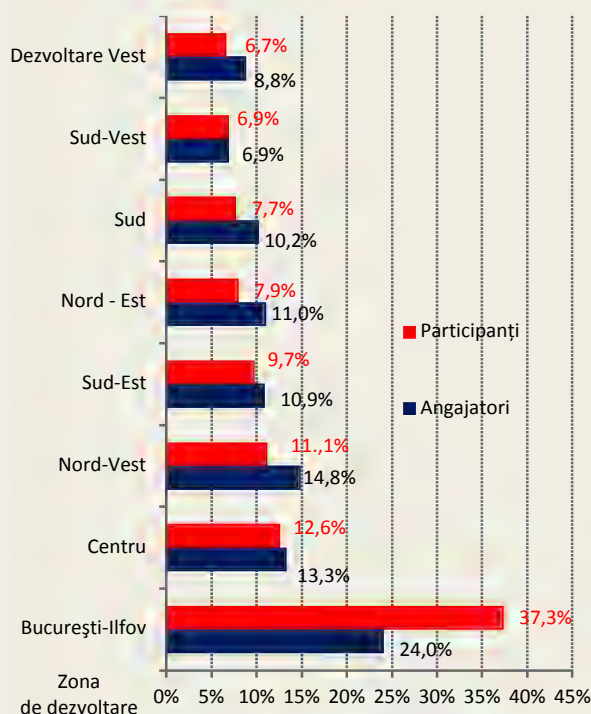
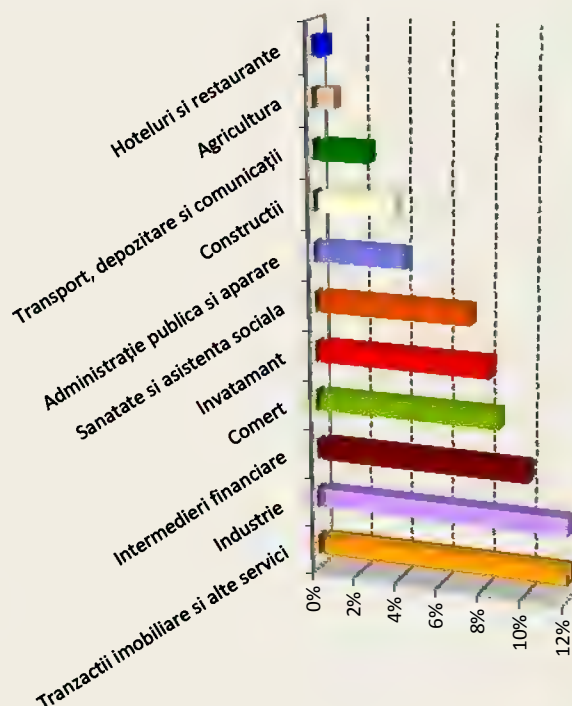

Figura I.4.46: Pilon III Structura angajaților în funcție de activitățile economice – decembrie 2014

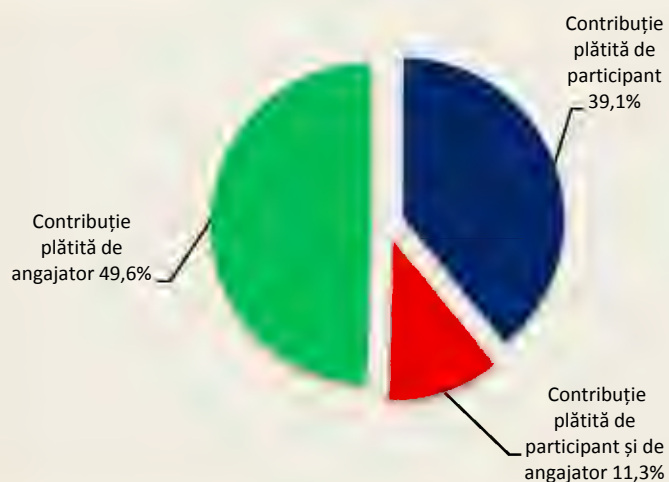

Sursa: ASF

Cele mai bine reprezentate activități economice în decembrie 2014 au fost **industria și tranzacțiile imobiliare** (cu aproximativ 12% fiecare) și intermedierile financiare (10%), însumând 34%. Cele mai slab reprezentate activități economice, cu ponderi de aproximativ 1%, au fost agricultura și serviciile hoteliere.

În funcție de locația angajatorului, distribuția participanților în decembrie 2014 a fost similară cu lunile precedente, aproximativ **81% în mediul urban** și **19% în mediul rural**.

Figura I.4.47: Pilon III Participarea la plata contribuțiilor – decembrie 2014

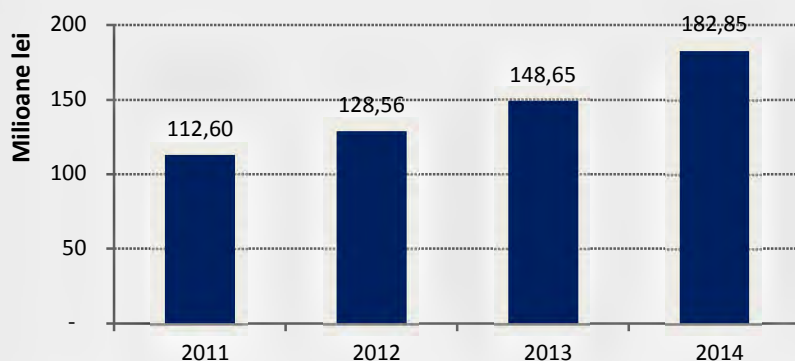

Sursa: ASF

Aproximativ **61%** din contribuțiile la fondurile facultative au fost plătite de către angajatori (49,6%) sau de către participanți împreună cu angajatorii lor (11,3%), în timp ce **39%** dintre participanți au plătit singuri contribuțiile în decembrie 2014.

1.4.2.3. Contribuții

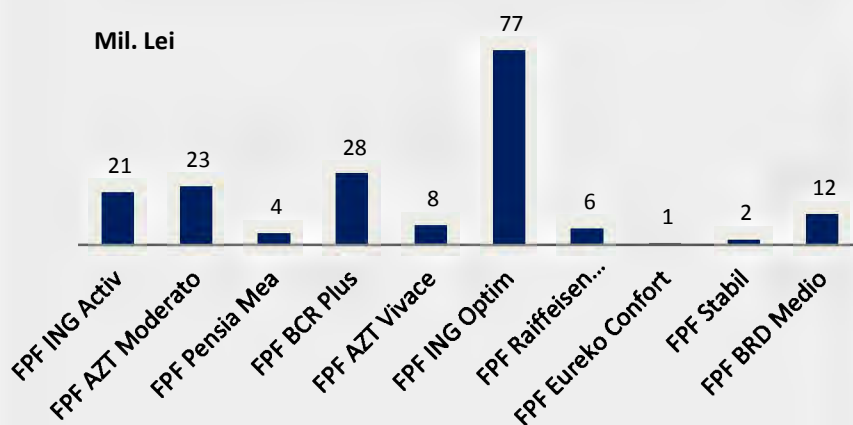
Figura I.4.48: Pilon III Evoluția contribuțiilor brute

Sursa: ASF

Contribuțiile brute în Pilonul III au crescut în 2014 cu 23% raportat la anul 2013. Trendul pe ultimii patru ani a fost unul pozitiv, iar ritmul de creștere s-a accelerat.

Figura I.4.49: Pilon III Contribuțiile brute încasate de fondurile de pensii facultative în 2014

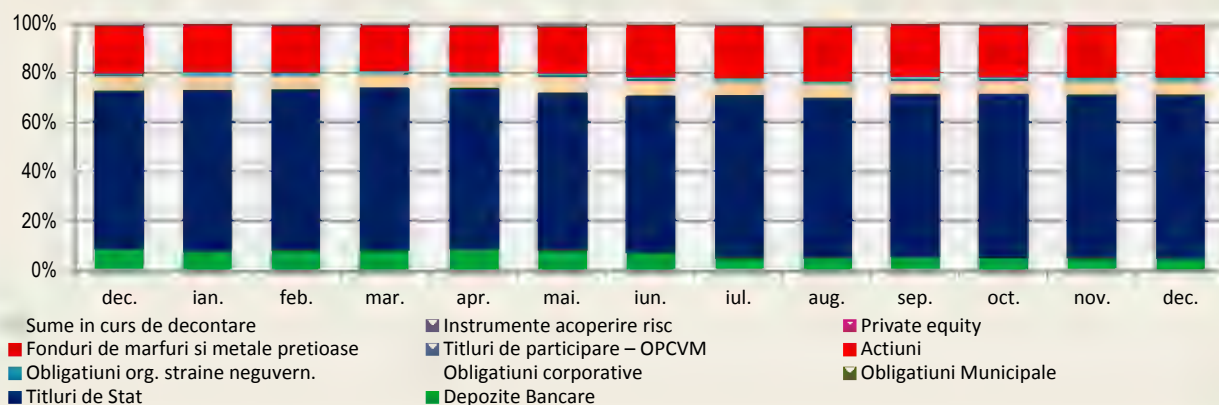
Sursa: ASF

Fondurile de pensii facultative au încasat în anul 2014 cca. 182,85 milioane de lei (aproximativ 40 milioane de euro). 42,33% dintre acestea au revenit FPF ING Optim, urmat de FPF BCR Plus (15,41%).

1.4.2.4. Structura plasamentelor

Din punct de vedere al alocării resurselor financiare pe diferite clase de active, următoarele categorii de instrumente financiare au înregistrat scăderi comparativ cu decembrie 2013: depozitele bancare, obligațiunile municipale, obligațiunile corporative, fonduri de mărfuri și metale prețioase și instrumente de acoperire a riscului. Celelalte clase de active au înregistrat creșteri. O situație similară s-a înregistrat și în cazul comparației cu ponderile deținute la sfârșitul lunii iunie 2014 (ponderile următoarelor instrumente financiare au înregistrat scăderi: depozite bancare, obligațiuni municipale, obligațiuni corporative, fonduri de mărfuri și metale prețioase și instrumente de acoperire a riscului).

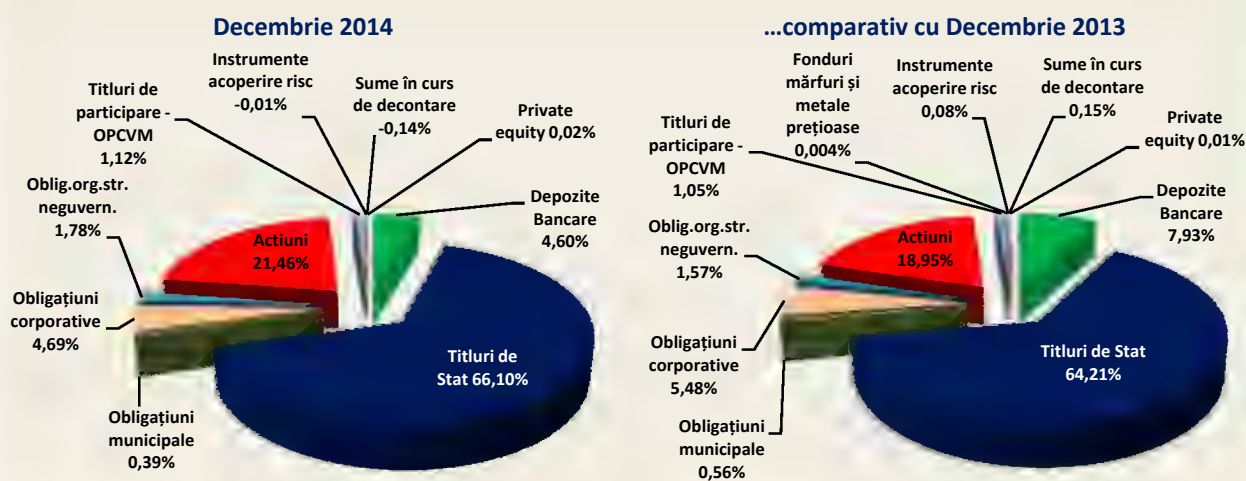
Figura I.4.50: Pilon III Structură investiții decembrie 2013 – decembrie 2014

Sursa: ASF

În decembrie 2014, sumele plasate în depozite bancare, obligațiuni municipale, fonduri de mărfuri și metale prețioase și sumele în curs de decontare au înregistrat scăderi comparativ cu decembrie 2013. În cazul celorlalte clase de active s-au înregistrat creșteri cuprinse între 9,60% și 45,75%, în condițiile unui avans al activelor totale de aproximativ 28,11%. Evoluția structurii investițiilor pe parcursul anului trecut și structura portofoliilor fondurilor de pensii facultative în decembrie 2014:

Figura I.4.51: Pilon III Structura investițiilor

Sursa: ASF

Tabelul I.4.17: Pilon III Structură investiții – total (mil. lei)

Nr. crt.	Instrumente financiare	dec.-13	iun.-14	dec.-14	dec.2014/dec.2013	dec.2014/ iun.2014
1	Depozite Bancare	64,51	60,26	47,91	-25,73%	-20,50%
2	Titluri de Stat	521,97	588,24	688,4	31,89%	17,03%
3	Obligațiuni Municipale	4,58	4,10	4,04	-11,85%	-1,38%
4	Obligațiuni corporative	44,57	53,72	48,85	9,60%	-9,06%
5	Obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale	12,73	14,17	18,56	45,75%	31,00%
6	Acțiuni	154,06	196,63	223,46	45,05%	13,64%
7	Titluri de participare - OPCVM	8,52	8,73	11,63	36,51%	33,19%
8	Fonduri de mărfuri și metale prețioase	0,03	0,03	0,00	-100,00%	-100,00%
9	Private equity	0,09	0,15	0,20	110,74%	34,65%
10	Instrumente de acoperire a riscului	0,67	2,65	-0,07	-110,07%	-102,54%
11	Sume în curs de decontare	1,24	-3,70	-1,48	-220,04%	-59,91%
	Activ total	812,96	924,97	1.041,52	28,11%	12,60%

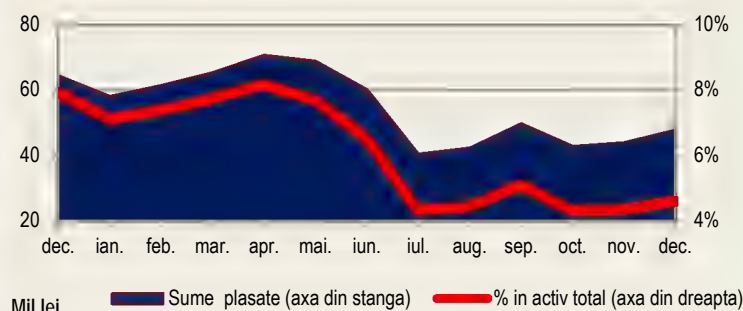
Sursa: ASF

Tabelul I.4.18: Pilon III Depozite bancare

Instrument financiar	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Depozite bancare	64,51	7,93%	60,26	6,51%	47,91	4,60%	↓	↓	↓	↓

Sursa: ASF

**Figura I.4.52: Pilon III Depozite bancare
decembrie 2013 – decembrie 2014**

Sursa: ASF

Depozite bancare: 4,60% din total active fonduri, în scădere atât față de decembrie 2013 (7,93%) cât și față de iunie 2014 (6,51%). Activele plasate în depozite bancare, **47,91** milioane de lei, au scăzut cu aproximativ 26% față de decembrie 2013. Comparativ cu iunie 2014, depozitele bancare au scăzut cu aproximativ 21%.

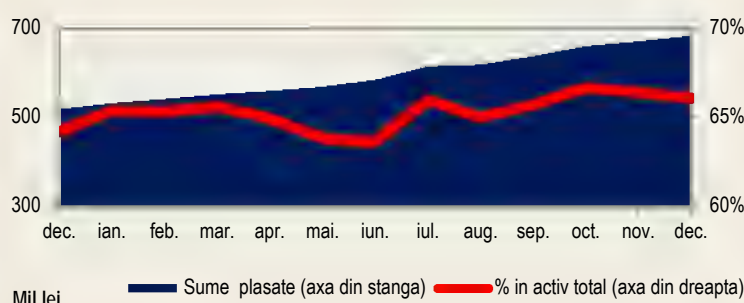
Pe parcursul anului trecut, cu precădere începând din trimestrul II, sumele plasate în depozite bancare și ponderea acestora în total active s-au situat pe un trend descrescător.

Tabelul I.4.19: Pilon III Titluri de stat

Instrument financiar	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Titluri de stat	521,97	64,21%	588,24	63,60%	688,43	66,10%	↑	↑	↑	↑

Sursa: ASF

**Figura I.4.53: Pilon III Titluri de stat
decembrie 2013 – decembrie 2014**

Sursa: ASF

Titluri de stat: 66,10% din total active fonduri, în creștere atât față de decembrie 2013 (64,21%), cât și față de iunie 2014 (63,60%), înregistrând un trend fluctuant pe parcursul anului trecut, cu o diferență de aproximativ 3 puncte procentuale între valoarea cea mai mare, de 66,66%, din octombrie 2014 și valoarea cea mai mică, 63,60%, din iunie 2014.

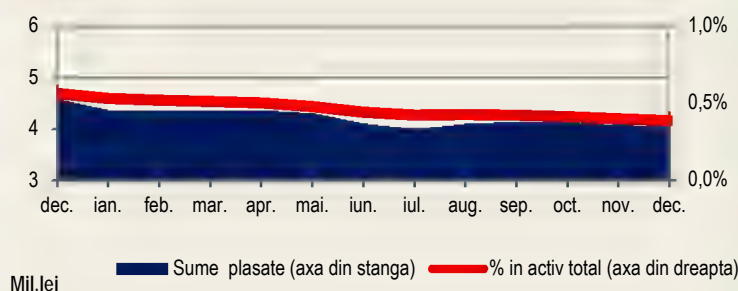
Valoric, activele investite în titluri de stat, aproximativ **688,43** milioane de lei, au crescut cu 32% comparativ cu decembrie 2013 și cu 17% față de iunie 2014.

Tabelul I.4.20: Pilon III Obligațiuni municipale

Instrument financiar	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Obligațiuni municipale	4,58	0,56%	4,10	0,44%	4,04	0,39%	↓	↓	↓	↓

Sursa: ASF

Figura I.4.54: Pilon III Obligațiuni municipale decembrie 2013 – decembrie 2014

Sursa: ASF

Obligațiuni municipale: 0,39% din total active fonduri, s-au situat pe un trend descrescător constant în ultimul an (0,56% în decembrie 2013 și 0,44% în iunie 2014).

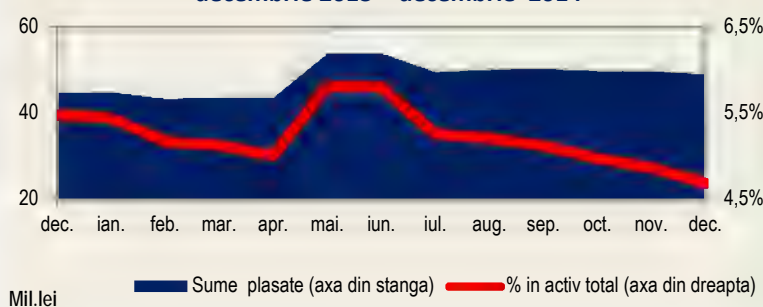
Și sumele plasate în obligațiuni municipale au scăzut constant, cu 12% comparativ cu decembrie 2013 și cu un punct procentual față de iunie 2014, atingând la sfârșitul anului trecut **4,04** milioane de lei.

Tabelul I.4.21: Pilon III Obligațiuni corporative

Instrument financiar	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Obligațiuni corporative	44,57	5,48%	53,72	5,81%	48,85	4,69%	↑	↓	↓	↓

Sursa: ASF

Figura I.4.55: Pilon III Obligațiuni corporative decembrie 2013 – decembrie 2014

Sursa: ASF

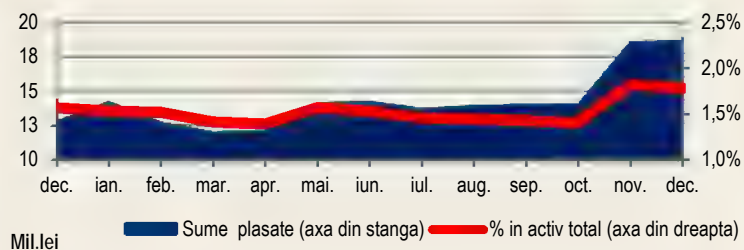
Obligațiuni corporative: 4,69 % din total active fonduri, în scădere față de decembrie 2013 (5,48%) și iunie 2014 (5,81%). Valoarea activelor investite în obligațiuni corporative, **48,85** milioane de lei, a înregistrat un avans anual de aproximativ 10%, dar a scăzut cu 9% față de jumătatea anului trecut.

Tabelul I.4.22: Pilon III Obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale

Instrument financiar	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale	12,73	1,57%	14,17	1,53%	18,56	1,78%	↑	↑	↑	↑

Sursa: ASF

Figura I.4.56: Pilon III Obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale - decembrie 2013 – decembrie 2014

Sursa: ASF

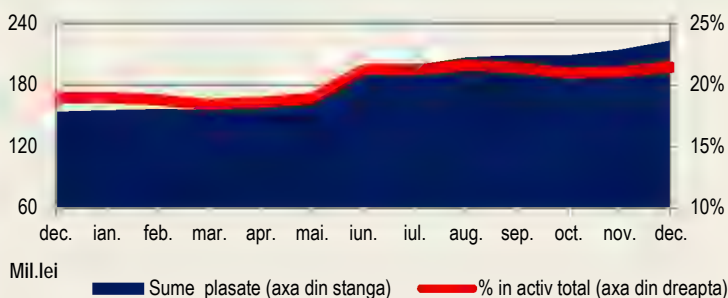
Obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale:1,78% din active fonduri, în ușoară creștere față de decembrie 2014 (1,57%) și față de iunie 2014 (1,53%). Activele plasate în obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale, **18,56** milioane de lei, au crescut cu 46% față de decembrie 2013 și cu 31% comparativ cu iunie 2014.

Tabelul I.4.23: Pilon III Acțiuni

Instrument financiar	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Acțiuni	154,06	18,95%	196,63	21,26%	223,46	21,46%	↑	↑	↑	↑

Sursa: ASF

Figura I.4.57: Pilon III Acțiuni decembrie 2013 – decembrie 2014

Sursa: ASF

Acțiuni:21,46% din active fonduri în creștere comparativ cu decembrie 2013 (18,95%) și cu iunie 2014 (21,26%). Pe ansamblu, alocarea activelor în acțiuni a înregistrat un trend ascendent constant anul trecut (o diferență de 3 puncte procentuale între valoarea cea mai mare înregistrată în august 2014, 21,58% și valoarea cea mai mică din martie anul trecut, 18,40%).

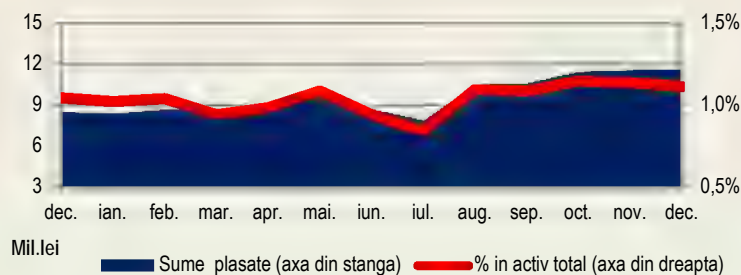
Sumele plasate în acțiuni, **223,46** milioane de lei, de asemenea cu un trend ascendent constant anul trecut, cu precădere în partea doua a anului, au înregistrat un avans anual de 45% și o creștere semestrială de 14%.

Tabelul I.4.24: Pilon III Titluri de participare - OPCVM

Instrument financiar	dec.-13		iun.-14		dec.-14		dec.2014/ dec.2013		dec.2014/ iun.2014	
	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare (mil. lei)	Pondere în active totale (%)	Valoare	Pondere în active totale	Valoare	Pondere în active totale
Titluri de participare OPCVM	8,52	1,05%	8,73	0,94%	11,63	1,12%	↑	↑	↑	↑

Sursa: ASF

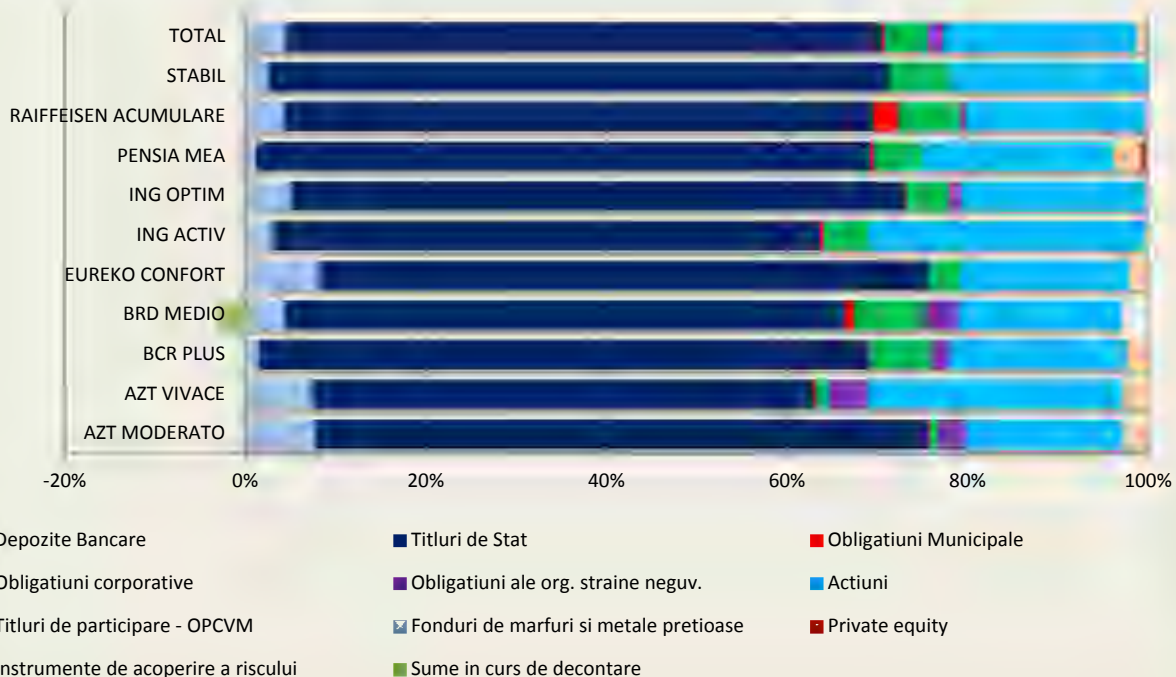
Figura I.4.58: Pilon III Titluri de participare - OPCVM- decembrie 2013 – decembrie 2014

Sursa: ASF

Titluri de participare OPCVM:1,12% din total active fonduri, în ușoară creștere față de decembrie 2014 (1,05%) și iunie 2014 (0,94%). Activele investite în titluri de participare înregistră la 31 decembrie 2014 aproximativ **11,63** milioane de lei, un avans anual de 37% și de 33% față de iunie trecut.

Figura I.4.59: Pilon III Structura portofoliilor investiționale – decembrie 2014

Sursa: ASF

Celelalte categorii de instrumente financiare au înregistrat la 31 decembrie 2014 următoarele ponderi în total active fonduri de pensii facultative:

- Private equity: **0,02%**;
- Instrumentele de acoperire a riscului **-0,01%**;
- Sumele în curs de decontare pentru achiziționare/ vânzare active sau disponibilități în cont curent au reprezentat **-0,14%**.

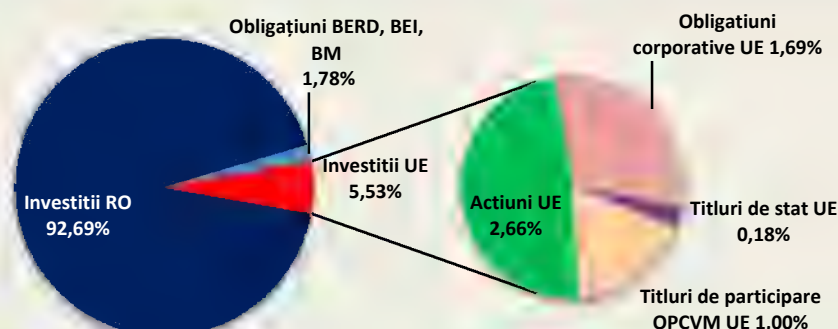
92,69% din activele fondurilor de pensii facultative erau plasate în țară, în creștere comparativ cu decembrie 2013 (91,68%) și cu iunie 2014 (92,33%). **5,53%** din active erau plasate în state UE, iar 1,78% în obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale, cum ar fi BERD, BEI, BM.

Tabelul I.4.25: Pilon III Structură investiții

Investiții	dec.-13	iun.-14	dec.-14	dec.2014/ dec.2013	dec.2014/ iun.2014
Investiții RO	91,68%	92,33%	92,69%	↑	↑
Investiții state UE	6,75%	6,14%	5,53%	↓	↓
Obligațiuni BERD, BEI, BM	1,57%	1,53%	1,78%	↑	↑

Sursa: ASF

Figura I.4.60: Pilon III Structura investițiilor în plasamente financiare – decembrie 2014

Sursa: ASF

I.4.2.4 Randamente

Indicatorii de performanță înregistrați de fondurile de pensii facultative în luna decembrie 2014 au fost:

- Rata de rentabilitate anualizată a fondurilor de pensii cu **grad de risc ridicat**:

- AZT VIVACE: 9,1919%
- ING ACTIV: 9,1460%

- Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii cu grad de risc ridicat: **9,1622%**;

Figura I.4.61: Pilon III Rate medii de rentabilitate în perioada decembrie 2013 – decembrie 2014

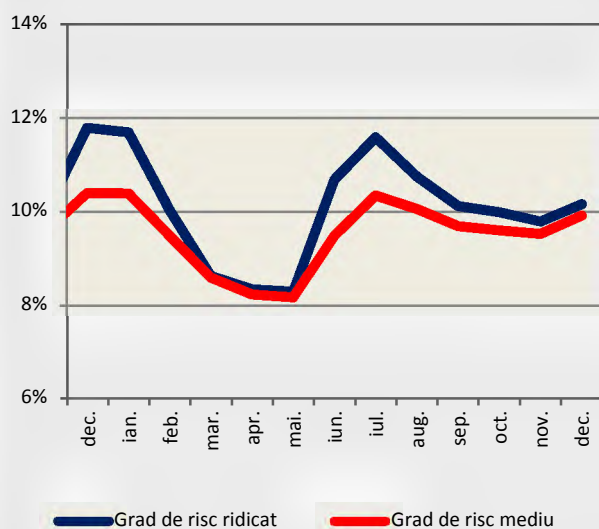
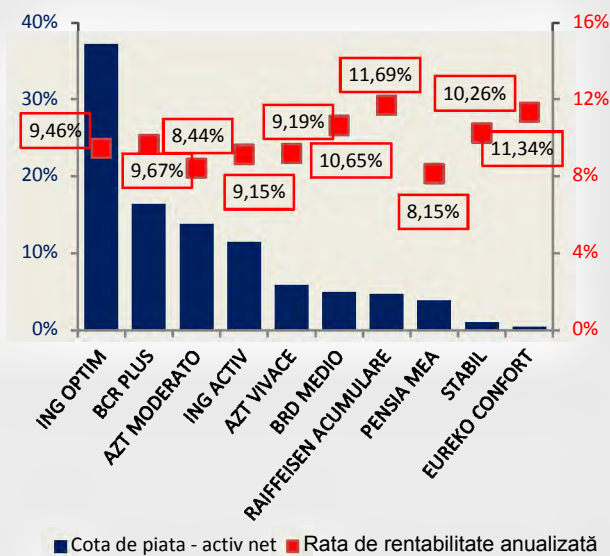

Figura I.4.62: Pilon III Cotă de piață – active nete și rate de rentabilitate anualizate – decembrie 2014

Sursa: ASF

- Rata de rentabilitate minimă a fondurilor de pensii cu grad de risc ridicat: **4,5811%**;

- Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii cu **grad de risc mediu**:

- AZT MODERATO: 8,4411%
- BCR PLUS: 9,6672%
- BRD MEDIO: 10,6491%
- EUREKO CONFORT: 11,3360%
- ING OPTIM: 9,4572%
- PENSIA MEA: 8,1512%
- RAIFFEISEN ACUMULARE: 11,6905%
- STABIL: 10,2550%

- Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii cu risc mediu: **9,4695%**;

- Rata de rentabilitate minimă a fondurilor de pensii cu grad de risc mediu: **4,7347%**.

I.5. Mecanisme de garantare

*FONDUL DE GARANTARE A
ASIGURAȚILOR*

*FONDUL DE PROTECȚIE A VICTIMELOR
STRĂZII*

*FONDUL DE COMPENSARE A
INVESTITORILOR*

*FONDUL DE GARANTARE A
DREPTURILOR DIN SISTEMUL DE PENSII
PRIVATE*

I.5.1. Fondul de Garantare a Asiguraților

I.5.1.1 Cadrul legal și atribuțiile

Fondul de Garantare a Asiguraților (FGA) constituit conform art. 60 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare, este o schemă de garantare în domeniul asigurărilor care funcționează pe teritoriul României și care acoperă despăgubirile cuvenite creditorilor de asigurări ai societăților de asigurare/reasigurare persoane juridice române și a sucursalelor acestora, cu sediul pe teritoriul altor state membre, aflate în faliment. Conform art. 330 alin.(3) din Legea nr. 85/2014, creanțele creditorilor de asigurări care au reședința obișnuită, domiciliul sau sediul central într-un stat membru beneficiază de același tratament și de același rang ca și creanțele de asigurări de aceeași natură, susceptibile de a fi prezentate de creditorii de asigurări care au reședința obișnuită, domiciliul sau sediul central în România, fiind despăgubite de FGA.

Schemele de garantare din domeniul asigurărilor asigură protecție consumatorilor în cazul în care un asigurător nu-și poate duce la îndeplinire obligațiile contractuale, intrând în procedura de insolvență. În prezent, la nivelul Uniunii Europene, nu există o armonizare a legislațiilor statelor membre, aceste scheme prezentându-se diferit în ceea ce privește nivelul/plafonul de acoperire al daunelor, principiile sub care acționează, sistemul de finanțare, categoriile de asigurări garantate.

Cadrul legal actual privitor la înființarea, administrarea, procedura și condițiile de efectuare a plăților, precum și la alte aspecte referitoare la FGA cuprinde următoarele acte normative: Legea nr. 136/1995, Legea nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 503/2004 privind redresarea financiară, falimentul, dizolvarea și lichidarea voluntară în activitatea de asigurări, republicată, Norma privind Fondul de garantare aprobată prin Ordinul Președintelui ASF (CSA) nr. 10/2009, Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență. Dispoziții legale care privesc FGA se regăsesc și în OUG nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară și în Noul Cod civil.

I.5.1.2 Nivelul contribuțiilor la FGA

FGA se constituie din contribuția lunară a asigurătorilor, care se stabilește prin aplicarea unei cote de maximum 10% asupra volumului primelor brute încasate de asigurători din activitatea de asigurări directe. Prevederi referitoare la contribuția datorată la FGA sunt stipulate la art. 60 din Legea nr. 136/1995, în Norma privind Fondul de garantare aprobată prin Ordinul Președintelui CSA nr. 10/2009 (Capitolul I – Constituirea, destinația și reprezentarea Fondului de garantare) și în Norma privind activitatea de asigurare/reasigurare în România în baza dreptului de stabilire și a libertății de a presta servicii aprobată prin Ordinul Președintelui ASF (CSA) nr. 14/ 2009.

În anul 2014 cotele pentru contribuția asigurătorilor la FGA a asiguraților s-au menținut la nivelul anului anterior, astfel:

- pentru asigurările de viață: cota de **0,3%**;
- pentru asigurările generale: cota de **0,8%**.

În anul 2014, asigurătorii care au virat contribuții la FGA au fost în număr de 45, din care 37 sunt societăți de asigurare autorizate de ASF și 8 sunt sucursale ale companiilor de asigurare din Spațiul Economic European deschise pe teritoriul României în baza dreptului de stabilire.

Prin Norma nr. 20/2014 privind cotele de contribuție datorate de asiguratari Fondului de Garantare a Asiguraților, ASF a modificat cotele de contribuție începând cu exercițiul financiar 2015, după cum urmează:

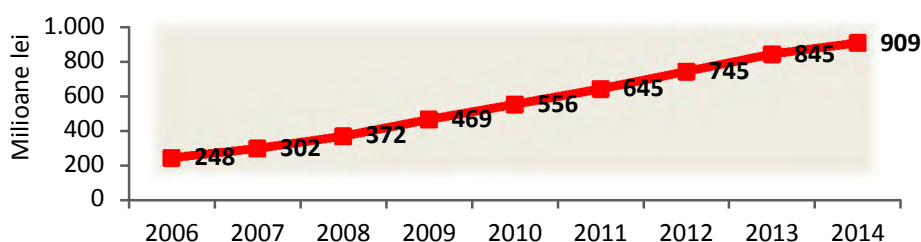
- pentru asigurațiile de viață: cotă de **0,4%**;
- pentru asigurațiile generale: cotă de **1%**.

Pentru revizuirea cotelor de contribuție la Fond, a fost avut în vedere principiul conform căruia FGA trebuie să confere creditorilor de asigurări certitudinea de recuperare a despăgubirilor cuvenite acestora, în condițiile legii, ceea ce poate fi realizat prin creșterea resurselor financiare ale sale. În acest sens, a fost analizată evoluția pieței de asigurări de la ultima modificare a cotelor, respectiv anul 2007, în ceea ce privește volumul de prime brute subscrise, structura portofoliului, indemnizațiile brute plătite și rezerva de daună.

I.5.1.3 Resursele financiare ale FGA

FGA înregistra, la 31.12.2014, capitaluri proprii în valoare de 938,75 milioane de lei, cu aproximativ 10% mai mult față de anul precedent (853,09 milioane de lei). La aceeași dată, disponibilitățile Fondului se ridicau la 909,11 milioane de lei, în creștere cu 7,6% față de sfârșitul anului 2013. Acestea erau plasate titluri de stat, precum și depozite și conturi curente la instituții de credit și la Trezoreria statului. FGA urmărește ca prin managementul eficient al resurselor sale să poată răspunde prompt în situațiile prevăzute de Legea nr. 503/2004, prin plata de indemnizații/despăgubiri către creditorii de asigurări.

Figura I.5.1: Evoluția disponibilităților financiare ale FGA

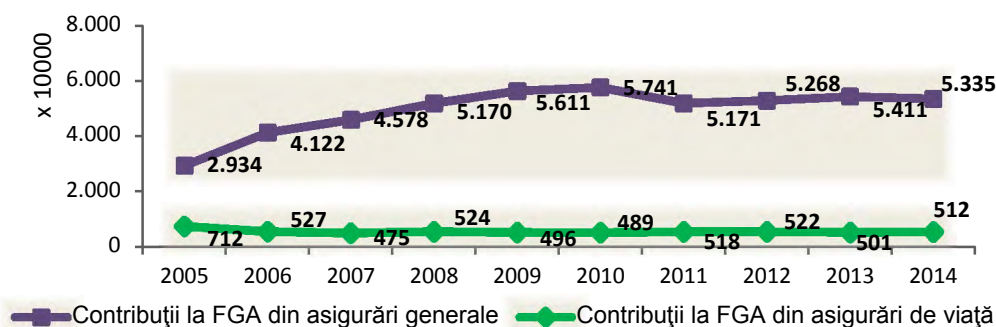
Sursa: FGA

I.5.1.4 Rezultatele financiare ale FGA în anul 2014

Veniturile totale realizate în anul 2014, în sumă de 90.778.509 lei, provin din:

- **58.466.064 lei** - contribuțiile datorate de asiguratari pentru constituirea FGA;
- **32.312.445 lei** - dobânzi aferente depozitelor la termen și conturilor curente, cupoane aferente titlurilor de stat cuvenite investiției disponibilităților financiare în cursul anului 2014.

Figura I.5.2: Evoluția veniturilor din contribuția la FGA în perioada 2005 - 2014

Sursa: FGA

În exercițiul financiar 2014 cheltuielile totale efectuate (12.703.959 lei) reprezintă 13,99% din totalul

veniturilor realizate (90.778.509 lei) și sunt, în principal, următoarele:

- **5.814.398 lei** – cheltuieli cu salariile și contribuțiile sociale aferente acestora, reprezentând 45,77% din totalul cheltuielilor, respectiv 6,41% din totalul veniturilor și 17,99% din veniturile financiare;
- **5.031.598 lei** – cheltuieli privind ajustările cu deprecierea creanțelor;
- **1.291.239 lei** – cheltuieli cu despăgubiri/indemnizații cuvenite creditorilor de asigurări.

Exercițiul financiar 2014 al FGA s-a încheiat cu un excedent de 78.074.550 lei. Rezultatul financiar al FGA se stabilește conform legislației aplicabile instituțiilor publice și a Normelor privind Fondul de garantare, puse în aplicare prin Ordinul Președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 10/2009, ca diferență între veniturile totale și cheltuielile totale, iar la finele anului financiar excedentul bugetului de venituri și cheltuieli al FGA se reportează în anul următor.

1.5.1.5 Plățile FGA către creditorii de asigurări

Începând din anul 2005, din disponibilitățile FGA s-au făcut plăți către creditorii de asigurări ai următoarelor societăți de asigurare împotriva cărora s-a dispus deschiderea procedurii de faliment de către instanța judecătorească:

- SC Adas Asigurare Reasigurare SA, SC Metropol CIAR SA, SC Grupul de Asigurări Român Grup As SA, SC Compania Română de Asigurări – Societatea de Asigurare Reasigurare Croma SA, SC SAR Euroasig SA, SC Delta Addendum Asigurări Generale SA.

Tabelul I.5.1: Situația despăgubirilor plătite de FGA în 2014

Societate de asigurare în faliment	Dosare de daună plătite (buc)	Valoarea plăților efectuate către persoane fizice (lei)	Dosare de daună plătite (buc)	Valoarea plăților efectuate către persoane juridice (lei)	Dosare de daună plătite - total (buc)	Valoarea plăților efectuate către persoanele fizice și juridice - total (lei)
METROPOL-asigurări generale	0	0	3	512.489	3	512.489
METROPOL-asigurări de viață	1	12	0	0	1	12
METROPOL TOTAL	1	12	3	512.489	4	512.501
GRUP AS	0	0	6	365.619	6	365.619
CROMA	1	16.000	0	0	1	16.000
EUROASIG	1	274.201	6	6.372	7	280.573
DELTA ADDENDUM	4	116.546	0	0	4	116.546
TOTAL	7	406.759	15	884.480	22	1.291.239
din care:						
- asigurări generale	6	404.747	15	884.480	21	1.291.227
- asigurări de viață	1	12	0	0	1	12

Sursa: FGA

Situația plăților de despăgubiri din FGA, pentru perioada 2005 – 2014, evidențiată pe fiecare societate de asigurare aflată în procedura de insolvență, se prezintă după cum urmează:

Tabelul I.5.2: Situația plăților de despăgubiri din FGA, pentru perioada 2005 – 2014

Nr. crt.	Societate de asigurare în faliment	Dosare de daună plătite (buc)	Valoarea plăților efectuate în perioada 2005-2014 (lei)
1	ADAS	3	71.582
2	GRUP AS SA	2.115	10.831.972
3	CROMA SA	190	1.075.098
4	METROPOL SA	3.929	13.172.371
	- viață	2.842	553.962
	- generale	1.087	12.618.409
5	EUROASIG SA	2.168	13.767.757
6	DELTA ADDENDUM ASIGURĂRI GENERALE SA	352	1.957.646
	TOTAL	8.757	40.876.426

Sursa: FGA

I.5.2. Fondul de Protecție a Victimelor Străzii

Fondul de Protecție a Victimelor Străzii este reglementat ca instituție juridică sub formă de asociație profesională a tuturor asigurătorilor care au dreptul să practice asigurarea RCA pe teritoriul României, prin articolul 25 din Legea nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor. Legislația aplicabilă Fondului pentru accidentele produse în perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2014 a fost reprezentată de Normele privind Fondul de Protecție a Victimelor Străzii puse în aplicare prin Ordinul Președintelui ASF (CSA) nr. 1/2008, modificate și completate prin Ordinul Președintelui ASF (CSA) nr. 13/2008.

I.5.2.1 Disponibilitățile FPVS la 31.12.2014

La 31.12.2014 Fondul deținea disponibilități în sumă totală de 66.088.438 lei din care 56.310.113 lei plasamente în titluri de stat, depozite la termen în sumă de 9.707.826 lei, 67.576 lei în conturi curente și 2.923 lei în casierie. Fondul a avut o politică prudentă de plasament care a vizat reducerea riscului de expunere mare prin dispersia disponibilităților financiare la zece bănci și printr-o alocare defensivă între cele două tipuri de plasamente, admise prin lege a fi la dispoziția sa. Astfel, pe întreg parcursul anului 2014 disponibilitățile financiare plasate și menținute în titluri de stat au depășit întotdeauna 80% din total disponibilități financiare aflate la dispoziția Fondului, pentru ca la sfârșitul anului 2014 ponderea plasamentelor în depozite la termen să fie de 14,69%, iar cea în titluri de stat de 85,21% din totalul disponibilităților financiare.

I.5.2.2 Indicatorii financiari ai FPVS în anul 2014

În anul 2014 Fondul a realizat venituri totale de 30.091.308 lei, în creștere cu 5.061.308 lei (20%) față de prevederile Bugetul de Venituri și Cheltuieli, principala sursă a veniturilor fiind reprezentată de contribuțiile membrilor (86% din venituri) care au totalizat 25.780.358 lei, adică aproape 86% din total venituri. Fondul a obținut venituri financiare de 1.755.178 lei și veniturile din regrese (recuperări de despăgubiri) de 2.347.251 lei.

Cheltuielile totale realizate au fost în sumă de 35.977.479 lei, reprezentând o economie de 1.119.621 lei (3%) față de totalul nivelul prevăzut în Bugetul de Venituri și Cheltuieli aprobat pentru anul 2014. Cheltuielile au însumat 30.628.038 lei reprezentând cca. 85,13% din total. La toate celelalte capitole, cheltuielile realizate, au fost mai mici decât cele bugetate.

În condițiile unui volum crescut de dosare plătite și de plăți de despăgubiri, personalul angajat al Fondului a fost în anul 2014 cel mult egal cu cel de pe parcursul anului 2013. La sfârșitul anului 2014 numărul total al angajaților FPVS a fost de 14 persoane¹, cu o persoană mai puțin decât la 31 decembrie 2013.

În ședința din data de 11 decembrie 2014, Adunarea Generală a FPVS a aprobat Bugetul de venituri și cheltuieli pentru anul 2015, majorarea nivelului contribuției la Fond la 2% din primele RCA încasate începând cu data de 1 ianuarie 2015. Aceasta a avut în vedere faptul că la 31 decembrie 2014

¹ Director General - 1 persoană, Șef Birou Juridic - 1 persoană, Consilier juridic - 3 persoane, Referent de transmitere date Centru de informare și Organism de compensare - 2 persoane, Contabil – contabilitate primară - 1 persoană, Inspector de specialitate daune - 3 persoane, Secretariat - 2 persoane și servicii de curățenie - 1 persoană (jumătate de normă).

disponibilitățile financiare aflate la dispoziția FPVS erau de 66,08 milioane lei, în timp ce rezerva pentru daunele avizate la aceeași dată era de 74,5 mil lei. Decizia dovedește capacitatea membrilor Fondului de autoreglementare responsabilă, pentru a reduce deficitul exercițiului financiar 2015 și a asigura astfel finanțarea corespunzătoare, necesară pentru buna funcționare a acestuia pe principiul continuității activității. Bugetul și propunerea privind majorarea nivelului contribuției la Fond de la 1% la un procent de 2% din primele RCA încasate începând cu data de 1 ianuarie 2015 au fost avizate de Consiliul ASF în ședința din 01 aprilie 2015.

Conform mandatului Adunării Generale, Consiliul Director al FPVS a negociat și încheiat contractul de reasigurare al Fondului de tip excedent de daună (XL – „excess of loss”) pentru anul 2015. Contractul de reasigurare de tipul XL este încheiat cu o reținere proprie de 400.000 EUR și este plasat în proporție de 100% în reasigurare, cu societatea Swiss Re ca lider al contractului cu o participație de 50% la contract, liderul fiind urmat de alți reasigurători, toți cu rating minim A.

1.5.2.3 Activitatea de informare publică

Campania destinată informării publice cu privire la drepturile cetățenilor români de a fi despăgubiți în cazul accidentelor rutiere produse de vehicule rămase neidentificate sau de vehicule fără asigurare obligatorie de răspundere civilă auto demarată de FPVS încă din anul 2008 a continuat și în 2014. Au fost realizate și distribuite la nivel național pliante și postere informative cu tema “Știi ce să faci în caz de accident?”, pregătite de Fond împreună cu Poliția Rutieră Română.

Pe parcursul anului 2014 România a reprezentat Regiunea Sud Est Europeană (Bulgaria, Cipru, Grecia și România) în Comitetul de Coordonare de la nivelul Directivei a 4-a RCA la nivel European. În această calitate, FPVS a participat la cele trei ședințe anuale ale Comitetului de Coordonare și la Conferința Anuală a Fondurilor de Garantare, Organismelor de Compensare și Centrelor de Informare din statele membre ale SEE. De asemenea, Fondul a făcut parte și din Grupul de lucru pentru Organismele de Compensare și Fondurile de Garantare. Aceste participări au dat posibilitatea României să fie implicată activ în propunerile și deciziile luate la nivel european.

1.5.2.4 Activitatea FPVS în calitate de Organism de Plată a Despăgubirilor

Tabelul I.5.3: Număr de cazuri avizate în perioada 2010 – 2014 în funcție de tipul prejudiciului

Tipul prejudiciului suferit de persoana păgubită	2010	2011	2012	2013	2014
Daune materiale	525	472	439	523	514
Vătămări corporale sau deces	335	528	598	1069	780
Total cazuri avizate	860	1000	1037	1592	1294

Sursa: FPVS

Tabelul I.5.4: Număr de cazuri avizate în perioada 2010 – 2014 în funcție de vehiculul vinovat

Vehicul vinovat	2010	2011	2012	2013	2014
Vehicul neasigurat RCA	846	990	1018	1563	1276
Vehicul neidentificat	14	10	19	29	18
Total cazuri avizate	860	1000	1037	1592	1294

Sursa: FPVS

Numărul de avizări noi primite din partea persoanelor juridice păgubite pe parcursul întregului an 2014 a continuat să crească de la cele 92 de cazuri la nivelul anului 2013 până la 130 de cazuri noi avizate în 2014.

Se remarcă stabilizarea numărului de cazuri avizate pentru daune materiale care în ultimii cinci ani a oscilat în jurul valorii de 500 de cazuri noi pe an.

O mențiune specială se cuvine a fi făcută cu privire la cazurile avizate Fondului ca urmare a accidentelor produse pe teritoriul României de către vehicule neasigurate RCA/Carte Verde aparent înmatriculate în străinătate, pentru care Biroul Național Carte Verde din țara unde inițial s-a presupus că vehiculul respectiv este legal înmatriculat, adică își are locul obișnuit de staționare, invocă art. 11.2 din Internal Regulations (Convenția Internațională Carte Verde). În aceste cazuri, când la data accidentului vehiculul vinovat nu își mai are locul obișnuit de staționare în alte țări membre ale Acordului Multilateral și implicit acestea, pe lângă faptul că nu dețin o asigurare valabilă RCA/Carte Verde, nici nu mai beneficiază de garanția Biroului Național Carte Verde din țara unde își aveau locul obișnuit de staționare, astfel că în baza art. 4, alin. 1, lit. a) din Ordinul Președintelui CSA nr. 1/2008, vehiculele pot fi asimilate unor vehicule neasigurate cu locul obișnuit de staționare în România. În aceste situații FPVS, în calitate de Organism de Plată a Despăgubirilor, trebuie să intervină și să garanteze plata despăgubirilor către terțele persoane prejudiciate prin accidente produse pe teritoriul României de către astfel de vehicule neasigurate RCA/Carte Verde și care practic nici nu mai sunt înmatriculate în statele de proveniență.

Dacă în anii 2012 și 2013 numărul cazurilor de felul celor mai sus descrise a fost aproximativ egal și anume 132 (dintr-un total de 1.037) în 2012, respectiv 143 (dintr-un total de 1.592) în anul 2013, ele aproape s-au dublat ajungând în anul 2014 la un număr total de 239 (dintr-un total de 1.294) ceea ce reprezintă o pondere de 18,47% în 2014.

Creșterea este îngrijorătoare atât din punct de vedere numeric, cât mai ales din punct de vedere al ponderii acestora în total cazuri avizate crescând de la 8,98% în 2013 la o pondere de aproape 18,5% în anul 2014.

Tabelul I.5.5: Număr de persoane despăgubite în perioada 2010 – 2014 în funcție de tipul prejudiciului

Tipul prejudiciului suferit de persoana păgubită	2010	2011	2012	2013	2014
Persoane despăgubite pentru daune materiale	331	353	340	331	377
Persoane despăgubite pentru vătămări corporale sau deces	79	211	460	577	693
Total persoane despăgubite	410	564	800	908	1070

Sursa: FPVS

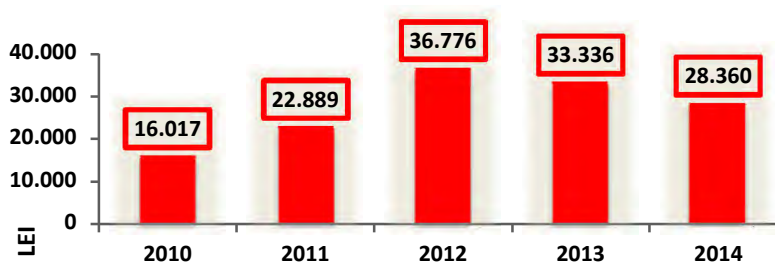
Tabelul I.5.6: Plăți de despăgubiri în perioada 2010 – 2014 (lei)

Tipul prejudiciului suferit de persoana păgubită	2010	2011	2012	2013	2014
Plăți de despăgubiri pentru daune materiale	3.367.532	3.540.976	2.951.311	3.087.562	3.505.003
Plăți de despăgubiri pentru vătămări corporale sau deces	3.199.572	9.368.406	26.469.585	27.181.697	26.839.838
Total plăți despăgubiri	6.567.104	12.909.382	29.420.896	30.269.259	30.344.841

Sursa: FPVS

Poate fi remarcată o creștere mult mai mare în ceea ce privește numărul total al persoanelor despăgubite (17,84%) decât în privința volumului total de despăgubiri plătite (0,25%). Acest lucru conduce la rezultatul că despăgubirea medie plătită per persoană păgubită a scăzut cu aproape 15%, de la 33.336 lei în 2013, până la 28.360 lei la nivelul anului 2014.

Figura I.5.3: Despăgubirea medie plătită

Sursa: FPVS

La sfârșitul anului 2014, existau la Fondul de Protecție a Victimelor Străzii un număr total de 1.056 dosare de daună deschise pentru care au fost constituite rezerve, față de cele 1.478 dosare aflate încă în lucru la finele anului 2013. Pentru acestea au fost constituite rezerve de daună în sumă totală de 74.574.000 lei.

Fondul are dreptul de a recupera de la persoanele responsabile pentru crearea prejudiciului, despăgubirile plătite, cheltuielile legate de plata acestora precum și dobânda legală aferentă. Astfel, în cursul anului 2014 a fost recuperată suma de 1.973.162 lei. Pe parcursul anului au fost formulate acțiuni de regres pentru 690 de dosare. Dintre acestea un număr de 400 de acțiuni se află încă pe rolul instanțelor judecătorești, 278 fiind deja admise, câștigate de FPVS, aflându-se în faza executării silite iar alte 12 fiind deja recuperate integral. În total, la finalul anului 2014 se aflau pe rolul instanțelor judecătorești acțiuni de regres formulate de FPVS pentru un număr de 845 dosare iar în procedura de executare silită se aflau alte 1.530 dosare.

I. 5.2.5 Activitatea Fondului în calitate de Centru Român de Informare

Tabelul I.5.7: Evoluția informațiilor furnizate în perioada 2013 - 2014

Anul		2013	2014
Cereri de informații primite prin telefon (est.)		8.750	10.000
Cereri de informații primite în scris		1.090	1.557
din care:	Asigurător RCA identificat direct în CEDAM	602	955
	Autovehicule care nu aveau LOS* în România	240	265
	Asigurător RCA neidentificat inițial	248	337
din care:	A fost identificat asigurătorul RCA după primirea de informații suplimentare	141	193
	Numere de înmatriculare care nu erau în evidența DRPCIV	58	78
	Neasigurate RCA	49	66
TOTAL		9.840	11.557

*LOS = locul obișnuit de staționare

Sursa: FPVS

În baza activității Centrului de Informare, coeficientul de identificare a asigurătorului RCA prin consultarea bazei de date CEDAM poate fi calculat pentru anul 2014 ca fiind de 73,9% ($955/(1557-265) \times 100 = 73,9\%$) – față de 70,8% în 2013, iar gradul de cuprindere în asigurare RCA poate fi estimat la 95,7% ($(1557-66)/1557 \times 100 = 95,7\%$) pentru anul 2014 - față de 95,5% în 2013.

I.5.2.6 Activitatea FPVS în calitate de Organism de Compensare

Tabelul I.5.8: Evoluția activității de compensare în perioada 2013 - 2014

Anul	2013	2014
Dosare avizate și soluționate		
prin corespondență cu asigurătorii RCA din România, sau prin identificarea reprezentantului de despăgubiri, ori a asigurătorului RCA și prin îndrumarea persoanelor păgubite, direct sau prin intermediul altor Organisme de Compensare din SEE	10	24
prin plată	34	44
dosare proforma (sunt acele dosare deschise la cererea persoanelor păgubite/ reclamante pentru cazurile în care asigurătorul RCA nu acordă nici despăgubirea cuvenită și nici un răspuns motivat reclamantului în termen de 90 de zile, dar care după intervenția FPVS sunt gestionate/soluționate direct tot de către asigurătorul RCA, în termen de 60 de zile de la intervenția FPVS, fie prin plata despăgubirii cuvenite, fie prin transmiterea unui răspuns motivat persoanelor reclamante/păgubite). După expirarea acestui termen, FPVS trece la gestionarea acestor dosare.	229	234
Total	273	302
Cereri de asistență din partea altor Organisme de Compensare (cererile de asistență sunt acele cazuri de daună în care accidentul s-a produs pe teritoriul României între persoane rezidente pe teritoriul altor state membre ale SEE)	71	79

Sursa: FPVS

I.5.3. Fondul de Compensare a Investitorilor

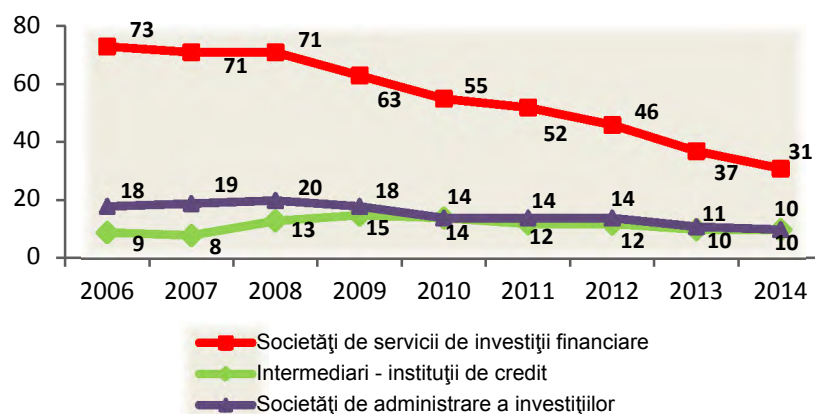
I.5.3.1 Membrii FCI

Numărul membrilor Fondului a continuat să scadă și în anul 2014, ajungând la 51 la data de 31.12.2014, comparativ cu 58 evidențiați în Registrul Membrilor la sfârșitul anului 2013. Dintre aceștia, 31 sunt societăți de servicii de investiții financiare, 10 intermediari instituții de credit și 10 societăți de administrare a investițiilor.

În anul 2014 s-au retras sau au pierdut calitatea de membru 8 societăți, din care 6 societăți de servicii de investiții financiare (Roinvest Bucovina SA, Fairwind Securities SA, Raiffeisen Capital&Investment SA, SIGI SA, Fortius Finance SA, NBG Securities SA), și 2 Societăți de administrare a investițiilor (SAI BT Asset Management, SAI SIRA SA).

În anul 2014, Fondul a înregistrat un nou membru în categoria Societăților de Administrare a Investițiilor: SAI Intercapital Investment Management SA începând cu 06.03.2014.

Figura I.5.4: Evoluția numărului de membri pe categorii (2006-2014)

Sursa: FCI

I.5.3.2 Resursele financiare ale FCI

La data de 31.12.2014 resursele financiare ale Fondului erau în valoare de 17.583 mii lei. Comparativ, la finele anului 2014 valoarea investițiilor compensabile era de 1.395.075 mii lei ceea ce conduce la un indice de acoperire a expunerii Fondului de 1,26% (în creștere față de nivelul de 1,17% înregistrat la finele anului anterior).

La 31 decembrie 2014 resursele fondului erau plasate în proporție de 14,89% în certificate de trezorerie cu discount, 69,44% în obligațiuni de stat de tip benchmark, iar restul de 15,67% în depozite negociate la termen. Plasarea resurselor s-a făcut în conformitate cu prevederile art. 26 din Regulamentul ASF (CNVM) nr. 3/2006 privind autorizarea, organizarea și funcționarea Fondului de compensare a investitorilor, cu modificările și completările ulterioare. Randamentul mediu obținut din investirea resurselor în perioada ianuarie-decembrie 2014 a fost de 3,80%.

1.5.3.3. Valoarea contribuțiilor colectate de FCI în anul 2014

În anul 2014 Fondul a colectat contribuții în valoare de 1.154.719 lei. Comparativ cu anul 2013, valoarea totală a contribuțiilor anuale încasate a fost mai mare cu 25%. Pe categorii de membri, SSIF-urile au avut cele mai mari contribuții însumând 68% din total (784.965 lei), urmate de instituțiile de credit cu 24% (282.963 lei) și SAI-uri cu 8% (86.791 lei).

Tabelul I.5.9: Evoluția contribuțiilor anuale ale membrilor Fondului în perioada 2005 – 2014 (lei)

Categorie membri	Contribuții anuale 2005-2010	Contribuții anuale 2011	Contribuții anuale 2012	Contribuții anuale 2013	Contribuții anuale 2014	Total contribuții anuale
Contribuții SSIF-uri	10.106.753	1.141.160	1.200.888	616.137	784.965	13.849.903
Contribuții Instituții de credit	1.309.523	258.262	359.271	232.012	282.963	2.442.031
Contribuții SAI-uri	374.530	62.982	77.532	72.335	86.791	674.170
Total contribuții anuale	11.790.806	1.462.404	1.637.691	920.483	1.154.719	16.966.104

Sursa: FCI

1.5.3.4 Activitatea de compensare a FCI

În anul 2014 au fost deschise primele două cazuri de compensare ale Fondului: Harinvest SA și Eurosavam SA. Conform Regulamentului nr. 3 privind autorizarea, organizarea și funcționarea Fondului, cu modificările și completările ulterioare, procedurile de compensare au demarat ca urmare a deschiderii procesului de insolvență a celor două societăți, pentru care există investitori care nu și-au putut recupera instrumente financiare și/sau fonduri bănești. În cazul Harinvest SA procedura de compensare a început în data de 18.09.2014, iar în cazul Eurosavam SA procedura de compensare a început la data de 01.10.2014. FCI estimează ca în cursul anului 2015 vor fi plătite compensații pentru aceste două cazuri.

1.5.3.5 Plafonul de compensare

Fondul compensează în mod egal și nediscriminatoriu investitorii în limita unui plafon maxim reprezentând echivalentul în lei a 20.000 EUR/investitor, plafon prevăzut de Directiva 97/9/CE privind schemele de compensare a investitorilor.

1.5.3.6 Colaborarea cu alte entități similare din statele membre ale Uniunii Europene

În anul 2014 Fondul și-a păstrat calitatea de membru asociat al Forumului European al Asiguratorilor de Depozite (European Forum of Deposit Insurers – EFDI), societate non-profit care are ca scop facilitarea dialogului dintre membri (schemele de garantare a depozitelor în sistemul bancar în calitate de membri plini și schemele de compensare a investitorilor în calitate de membri asociați), precum și schimbul de experiență și informații cu privire la subiecte de interes comun.

I.5.4. Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private

Fondul de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private, înființat, organizat și funcționând în baza Legii nr. 187/2011, garantează drepturile participanților și beneficiarilor din sistemul de pensii private și are rolul de a compensa eventualele pierderi ale acestora, atât în perioada de acumulare a contribuțiilor cât și după deschiderea dreptului la pensie, provenite din incapacitatea administratorilor sau furnizorilor de pensii de a onora obligațiile asumate, oricât de mică ar fi probabilitatea apariției unui astfel de scenariu.

FGDSPP are obligația calculării contribuțiilor anuale aferente fiecărui fond de pensii private conform Legii nr. 187/2011 și Normei nr. 2/2013 privind calculul actuarial al contribuției anuale datorate de administratorii de fonduri de pensii private. Constituirea și evidența activelor corespunzătoare necesarului FGDSPP se face în mod distinct pentru fondurile de pensii administrate privat, respectiv pentru fondurile de pensii facultative. FGDSPP calculează contribuția anuală datorată de fiecare administrator în baza rezervei tehnice după cum urmează: rezerva tehnică aferentă unui fond de pensii private reprezintă diferența dintre valoarea rezervei totale și valoarea provizionului tehnic. Calculele au la bază un interval de încredere de 98% pentru calculul rezervei totale și un interval de încredere de 95% pentru calculul provizionului tehnic. Atingerea de către administratori a nivelului rezervei tehnice calculate anual de către FGDSPP, potrivit dispozițiilor art. 20 din Norma nr. 2/2013, se va realiza, eșalonat, pe o perioadă de maxim 8 ani.

La finele anului 2014 resursele financiare pentru garantare ale FGDSPP erau în valoare totală de 1.305.631 lei, cu 68,51% mai mult decât la finalul anului 2013, creștere datorată încasării de noi contribuții anuale și rezultatelor investiționale pozitive. În concordanță cu prevederile strategiei de investiții pe anul 2014, resursele financiare atrase au fost plasate în depozite bancare constituite la bănci comerciale din România (circa 47,5%) și titluri de stat emise de Ministerul de Finanțe al României (52,5%). Cheltuielile de administrare aferente au fost suportate din veniturile bugetului propriu de venituri și cheltuieli, conform prevederilor art. 15, alin.(2) din Legea nr. 187/2011.

Conform bilanțului contabil al Fondului la 31.12.2014, activul total era de 1.731.570 lei, în creștere cu circa 17,8% comparativ cu finalul anului 2013.

În anul 2014, contribuțiile plătite de către administratori au însumat 457.160 lei față de 761.933 lei în anul 2013. De la lansare și până la 31.12.2014, fondul de garantare a primit în administrare, în vederea protejării drepturilor participanților la sistemul de pensii private, contribuții totale în valoare de 1.219.094 lei la care s-au adăugat câștiguri nete din activitatea investițională în valoare de 86.537 lei.

Din punct de vedere al performanței investiționale, fondul de garantare a realizat de la lansare, în luna iulie 2013 și până la 31.12.2014 (18 luni), un randament investițional total de 7,10% și un randament mediu anualizat de 4,73%, menținând în permanență un profilul de risc redus, specific acestui fond.

În anul 2014 Fondul a avut încasări totale de 2.033.101 lei, din care:

- 457.160 lei, din contribuțiile anuale aferente Fondului de garantare pe baza aprobării acestora de către ASF și transmiterii înștiințărilor către administratorii de fonduri de pensii private;
- 9.072 lei, venituri realizate din investirea contribuțiilor anuale aferente Fondului de garantare, care vor fi ulterior utilizate pentru suplimentarea resurselor acestui fond;
- 1.540.466 lei, venituri realizate din comisioane specifice FGDSPP, reprezentând sume pentru acoperirea cheltuielilor de administrare și funcționare.
- 25.532 lei, dobânda încasată din investirea resurselor financiare pentru administrare și funcționare;
- 871 lei, alte resurse financiare pentru administrare și funcționare.

Plățile totale ale FGDSPP în anul 2014 au fost de 1.830.843 lei, reprezentând cheltuielile curente necesare pentru propria administrare și funcționare.

Conform prevederilor normelor de contabilitate aplicabile FGDSPP:

"(1) În contabilitatea Fondului de garantare, profitul sau pierderea se stabilește cumulat de la începutul exercițiului financiar și distinct pentru activitatea de asigurare a plății drepturilor participanților și ale beneficiarilor Fondului de garantare și respectiv pentru activitatea proprie legată de administrarea și funcționarea sa.

(2) În cadrul situațiilor financiare anuale, profitul sau pierderea se evidențiază la nivelul Fondului de garantare ca și persoană juridică de drept public, prin însumarea valorii corespunzătoare celor două activități."

În sinteză execuția rezultatul exercițiului financiar la 31.12.2014 se prezintă astfel:

- rezultat din activitate de administrare - 270.057 lei
- rezultat din activitate de garantare + 93.989 lei
- rezultat financiar cumulat - 176.068 lei

Se previzionează că în exercițiul financiar următor pierderea va fi recuperată în proporție de 50% și începând cu anul 2016, FGDSPP va înregistra profit, rezultatul activității de administrare tinzând către zero, prin egalizarea veniturilor cu necesarul pentru acoperirea cheltuielilor de administrare și funcționare

PARTEA II:
RAPORT DE ACTIVITATE AL ASF 2014

II.1. Principalele linii de acțiune urmărite în 2014

Protecția consumatorilor de servicii financiare nebankare

*Dezvoltarea pieței de capital și obținerea statutului de **pieță emergentă***

*Stabilizarea pieței și pregătirea implementării regimului **Solvency II***

Dezvoltarea sustenabilă a sistemului de pensii private

Stabilitatea sistemului financiar

*Reconstrucție instituțională și implementarea unui **cadru de guvernare modern***

Îmbunătățirea supravegherii pe cele trei sectoare și **armonizarea proceselor de reglementare**

II.2. Sectorul asigurărilor-reasigurărilor

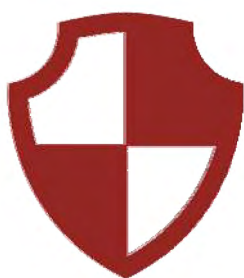
36 de societăți de asigurare din care:

20 asigurători au practicat numai activitate de asigurări generale,

9 asigurători au practicat numai activitate de asigurări de viață și

7 asigurători au practicat ambele categorii de asigurare

Fondul de Garantare a Asiguraților

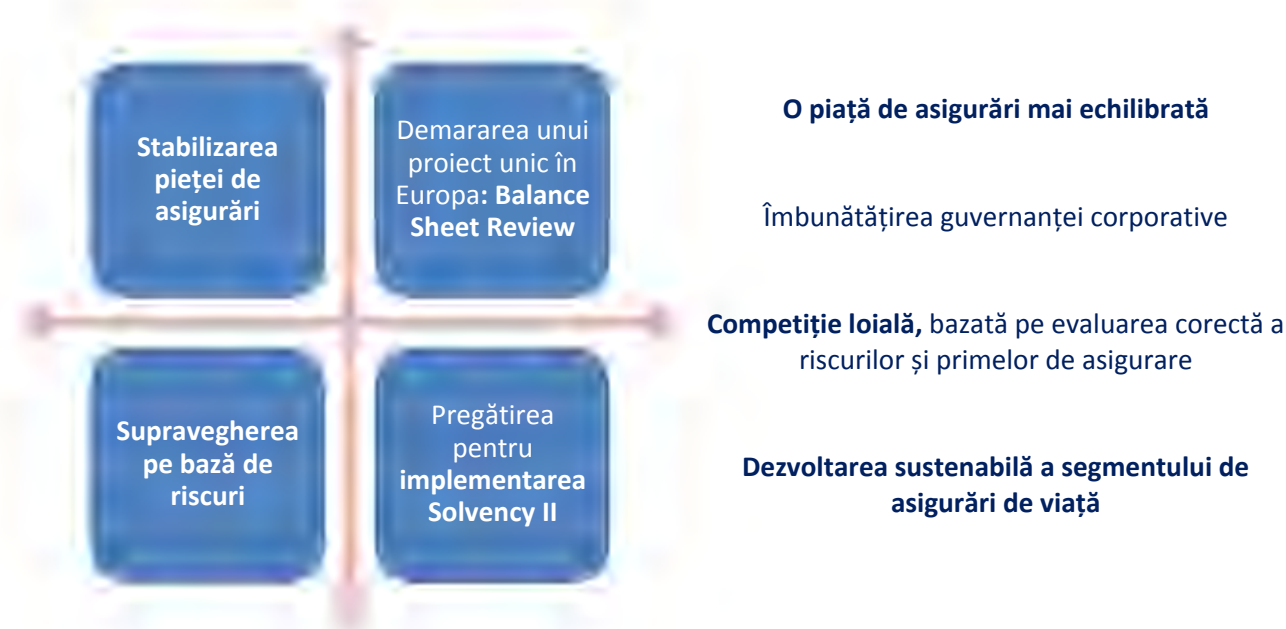
595 de brokeri de asigurare

În anul 2014 brokerii de asigurare au intermediat **56,31%** din volumul total al primelor brute subscrise de asiguratori pentru cele două categorii de asigurare (generale și viață), respectiv **4,553** miliarde lei

II.2.1. Introducere, obiective și principalele proiecte desfășurate

Activitatea ASF de reglementare, autorizare și supraveghere (on-site și off-site) a pieței asigurărilor – reasigurărilor precum și a entităților care activează în cadrul acestui sector a fost orientată în anul 2014 pe următoarele axe principale:

Pentru realizarea acestor obiective ASF a analizat și îmbunătățit cadrul normativ de autorizare și funcționare pentru societățile de asigurare – reasigurare și pentru intermediari. Unul dintre cele mai importante demersuri în această direcție l-a constituit elaborarea proiectului de lege privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare care transpune Directiva 2009/138/CE privind accesul la activitate și desfășurarea activității de asigurare și de reasigurare (Solvabilitate II), cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, proiectul de act normativ referitor la redresarea și rezoluția asiguratorilor elaborat în cursul anului 2014 instituie cadrul legal de gestiune a crizelor în sectorul asigurărilor - reasigurărilor și creează instrumente și măsuri adecvate pentru asigurarea continuității funcțiilor critice ale asiguratorului aflat în dificultate, minimizarea riscurilor de contaminare, protecția fondurilor publice, protecția asiguraților și ieșirea din piață a asiguratorului aflat în dificultate, într-o manieră care să nu aducă atingere stabilității financiare. Acesta este completat de proiectul normativ referitor la Fondul de Garantare a Asiguraților, ce urmărește crearea unui mecanism viabil și eficient de funcționare a acestei entități și vizează totodată reglementarea statutului juridic al Fondului, resursele de finanțare și condițiile de plată a creanțelor de asigurări.

Totodată, ASF a revizuit în anul 2014 reglementările proprii privind asigurările RCA și procedura de soluționare a petițiilor referitoare la activitatea asiguratorilor și brokerilor de asigurare.

În ce privește acțiunile de supraveghere, anul 2014 a fost marcat de două proiecte importante coordonate și supravegheate de EIOPA și Comisia Europeană:

- **EIOPA 2014 stress test** - testul de stres pentru piața asigurărilor desfășurat la nivel european la care a participat și România;
- **Exercițiul BSR** - exercițiul de evaluare a activelor și pasivelor bilanțiere ale societăților de asigurare și testul de stres pentru sectorul asigurărilor din România.

II.2.2. Supravegherea Sectorului asigurărilor-reasigurărilor

ASF supraveghează piața asigurărilor – reasigurărilor atât printr-o monitorizare permanentă a indicatorilor prudențiali ai asigurătorilor/reasigurătorilor și a activității lor, cât și prin controale periodice sau inopinate la sediile acestora.

În plus față de activitățile uzuale de supraveghere amintite mai sus (asupra cărora vom oferi detalii în subcapitolele care urmează), în anul 2014 ASF a participat la două proiecte de anvergură privind reevaluarea bilanțurilor societăților de asigurare și potențialul impact al unor factori de risc asupra pieței de asigurări.

Testul de stres derulat de EIOPA la nivel european

În anul 2014 EIOPA a desfășurat un test de stres la nivel european pentru sectorul de asigurări, la care a participat și România. În cadrul modulului principal au participat 167 de grupuri de asigurări și societăți individuale, reprezentând 55% din PBS-ul cumulat pe piețele europene iar în cadrul modulului secundar au participat 225 de societăți individuale reprezentând 60% din nivelul cumulat al rezervelor tehnice.

Rata de participare în România la testul de stres 2014 a fost de 60,13% pentru modulul principal (10 societăți), respectiv de 69,26% pentru exercițiul suplimentar (13 societăți). Menționăm că cerința EIOPA a fost de a asigura la nivelul fiecărei țări din Uniunea Europeană o rată de participare de cel puțin 50%, calculată pe baza primelor brute subscrise raportate pentru data la 31.12.2013 (pentru core module), respectiv pe baza rezervelor tehnice brute la aceeași data (pentru low yield module).

Obiectivul ASF a fost de a convinge mai mulți asigurători să participe la un astfel de test, care a solicitat raportarea datelor conform Solvency II. Datele au fost validate la nivel național de ASF pentru toate societățile de asigurare participante la modulul secundar, și pentru 3 societăți de asigurare participante la modulul principal. Pentru celelalte 7 societăți participante la modulul principal, subsidiare ale grupurilor europene participante la testul de stres, datele au fost centralizate la nivel de grup și validate de autoritatea de supraveghere a grupului.

Exercițiul BSR - evaluarea independentă a activelor și pasivelor și testul de stres pentru sectorul asigurărilor din România

În cadrul programului preventiv de sprijin al balanței de plăți dintre România și Uniunea Europeană și a Acordului Stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, autoritățile române au convenit să efectueze o evaluare independentă a activelor și pasivelor și un test de stres pentru sectorul asigurărilor din România cu scopul de a consolida soliditatea acestuia și încrederea în acest sector.

Exercițiul a fost demarat în iulie 2014 și urmează să se finalizeze în iunie 2015. Din punct de vedere al guvernantei, activitățile din cadrul exercițiului au fost coordonate și supravegheate de un Comitet de Coordonare care a inclus reprezentanți ai ASF, Comisiei Europene, EIOPA și FMI (cu rol de observator). De asemenea, echipa de management a proiectului a fost formată din reprezentanți ai ASF, Comisiei Europene și EIOPA.

În scopul de a efectua o evaluare independentă a activelor și pasivelor bilanțiere ale societăților participante la exercițiu, precum și de a calcula impactul testului de stres asupra indicatorilor financiari ai acestora, ASF a realizat o procedură publică de selecție a auditorilor și a consultantului independent. Cu sprijinul acestora, exercițiul prevede:

- evaluarea portofoliului de asigurări deținut de societățile de asigurare care participă la acest exercițiu;
- evaluarea tuturor activelor societăților participante, cu referire la acele active admise să acopere obligațiile ce decurg din contractele de asigurare;
- efectuarea unui test de stres bottom-up, cu scopul de a evalua capacitatea de rezistență a sectorului de asigurări din România la diferite șocuri, de a identifica principalele vulnerabilități și probleme care ar putea necesita măsuri suplimentare de supraveghere.

Principalele obiective operaționale ale evaluării activelor și pasivelor bilanțiere și testului de stres pentru sectorul asigurărilor din România sunt:

- analiza portofoliului de asigurări al fiecărui participant în vederea stabilirii obligațiilor care decurg din contractele de asigurare, evaluarea gradului de adecvare al rezervelor tehnice și furnizarea unei estimări reale a valorii economice a acestora;
- evaluarea eficienței instrumentelor utilizate pentru transferul riscurilor la terțe părți cu privire la riscurile aferente contractelor de (re)asigurare subscrise de către societate, incluzând contractele de reasigurare finită;
- evaluarea adecvării principiilor de recunoaștere și de evaluare aplicate pentru toate pasivele, nu doar pentru rezervele tehnice, și toate activele, nu doar pentru cele admise să acopere rezervele tehnice, cu un accent special pe impactul operațiunilor și tranzacțiilor cu persoane fizice sau juridice cu legături strânse cu societatea;
- evaluarea gradului de acoperire a rezervelor tehnice cu active admise pentru toate societățile participante;
- analiza gradului de adecvare a fondurilor proprii ale societăților participante la cerințele de solvabilitate;
- evaluarea rezistenței sectorului asigurărilor din România la diferite șocuri;
- identificarea principalelor vulnerabilități și probleme care ar necesita măsuri suplimentare de supraveghere.

Aceste evaluări implică o verificare amănunțită a completitudinii și acurateței Registrului Carte Mare a societăților participante, precum și analiza detaliată a politicilor contabile și a metodologiilor utilizate de acestea în procesul de evaluare a tuturor elementelor bilanțiere.

Evaluarea activelor și pasivelor va fi efectuată atât în conformitate cu reglementările contabile în vigoare, cât și cu standardele prevăzute de Directiva Solvabilitate II. Mai mult decât atât, cerințele de solvabilitate vor fi evaluate în conformitate cu reglementările prudențiale în vigoare și cu prevederile Directivei Solvabilitate II. Metodologiile folosite în realizarea evaluării în conformitate cu prevederile Directivei Solvabilitate II sunt metodele prevăzute în specificația tehnică pentru faza de pregătire, publicate pe website-ul EIOPA în data de 30 aprilie 2014. Momentul de referință pentru datele din bilanț utilizate în acest exercițiu este data de 30 iunie 2014.

Procesul de selecție pentru identificarea societăților participante a avut în vedere cota de piață dar și structura acționariatului și specificul portofoliului de asigurări al acestora.

Tabelul II.2.1: Societăți de asigurări participante la exercițiul de evaluare independentă a activelor și pasivelor și la testul de stres pentru sectorul asigurărilor din România

Nr. crt.	Societatea de asigurări	Total prime brute subscrise în 2013 (lei)	Cotă de piață (%)
1	ASTRA SA	921.493.884	11,34%
2	ALLIANZ - TIRIAC ASIGURĂRI SA	918.775.736	11,31%
3	OMNIASIG VIENNA INSURANCE GROUP SA	881.103.941	10,84%
4	GROUPAMA ASIGURĂRI SA	717.601.525	8,83%
5	UNIQA ASIGURĂRI SA	570.149.623	7,02%
6	ING ASIGURĂRI DE VIAȚA SA	559.593.663	6,89%
7	ASIROM VIENNA INSURANCE GROUP SA	544.098.985	6,70%
8	EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA	504.776.744	6,21%
9	CARPATICA ASIG SA	483.069.445	5,95%
10	GENERALI ROMANIA SA	438.707.010	5,40%
11	PAID -POOL-UL DE ASIGURARE REASIGURARE SA	60.253.975	0,74%
12	AXA LIFE INSURANCE SA	33.756.929	0,42%
13	COMPANIA DE ASIGURĂRI REASIGURĂRI EXIM ROMANIA	31.976.331	0,39%
	TOTAL	6.665.357.792	82,04%

II.2.2.1. Supravegherea off-site

ASF efectuează o supraveghere prudențială permanentă asupra activității societăților și brokerilor de asigurare și/sau de reasigurare, prin analize și evaluări ale informațiilor cuprinse în rapoartele, informările și documentele transmise de aceștia („off-site supervision”).

În anul 2014 a avut loc o evaluare și o reorganizare a activității de supraveghere. S-a inițiat dezvoltarea unor metodologii de lucru privind supravegherea bazată pe evaluarea riscurilor, efectuarea de analize specifice privind activitatea desfășurată de societățile de asigurare în scopul identificării timpurii a riscurilor și a vulnerabilităților care pot afecta piața de asigurări. În acest sens, noua abordare implică o analiză pe verticală, ceea ce presupune centralizarea tuturor informațiilor la nivel de entitate, în scopul armonizării activității de supraveghere și alocării mai eficiente a resurselor disponibile.

Frecvența și intensitatea activităților de supraveghere aplicate fiecărui asigurător au fost corelate cu mărimea riscurilor pe care acesta le prezintă în raport cu stabilitatea financiară și protecția drepturilor asiguraților.

Acțiunile ASF în ceea ce privește supravegherea pe baza evaluării riscurilor societăților de asigurare au vizat cu prioritate continuarea creării condițiilor pentru trecerea la noul regim de supraveghere, aplicabil de la 1 ianuarie 2016.

În contextul tranziției la regimul de supraveghere Solvabilitate II, participarea ASF la activitatea Colegiilor de Supraveghere pentru grupurile de asigurări a avut ca rezultat schimbul de informații cu privire la vulnerabilitățile existente pe piața locală a asigurărilor dar și la nivel european, precum și un rol prudențial prin identificarea și analizarea ex-ante a problematicilor și vulnerabilităților specifice. Implicarea ASF la

colegiile constituite pentru două mari grupuri de asigurări care dezvoltă un model intern parțial pentru calculul cerinței de capital de solvabilitate, model care va fi utilizat și de câteva filialele ale acestora din România, a ajutat la o cunoaștere mai bună a activității societăților de asigurare din grup și a riscurilor cu care acestea se confruntă. În cadrul celor două colegii s-au analizat documentele depuse de grup privind modelul intern și informațiile comunicate de reprezentanții grupului și ai filialelor acestora, etapă care precede procesul de aplicație oficială pentru aprobarea modelului intern prevăzut de Directiva 2009/138.

Problemele majore cu implicații negative asupra pieței asigurărilor identificate în activitatea de supraveghere sunt: nivelul creanțelor din asigurări, concentrarea activității pe RCA, politici de reasigurare inadecvate, extinderea rapidă a asigurărilor de garanții, riscul de contagiune, percepția greșită asupra sistemului de control intern și, prin urmare, funcționarea sa inadecvată, raportările incorecte.

Supravegherea on-site a societăților de asigurare/reasigurare

În anul 2014 au fost întreprinse o serie largă de acțiuni de monitorizare a riscurilor semnificative care pot afecta calitatea activității societăților identificate în urma întăririi acțiunilor de control permanent, coroborate cu rezultatele acțiunilor de control la sediul societăților.

Riscuri semnificative au fost identificate în special în ceea ce privește gradul de acoperire a rezervelor tehnice cu active admise, atât în ceea ce privește dispersia activelor cât și calitatea acestora. Ca urmare, societăților respective li s-au comunicat deficiențele constatate și s-au întreprins acțiuni de monitorizare a acestora procedând în același timp la implementarea de măsuri pentru remedierea și diminuarea riscurilor identificate. În vederea limitării riscurilor cu privire la calitatea activelor admise să acopere rezervele tehnice ale asigurătorilor, **ASF a inițiat modificarea cadrului de reglementare referitor la activele admise să acopere rezervele tehnice prin introducerea unor reguli mai stricte cu privire la calitatea activelor luate în acoperirea rezervelor tehnice în vederea diminuării riscului de lichiditate al societăților în scopul protejării asiguraților.**

Ca parte a acțiunilor de supraveghere, ASF a avut dialoguri repetate cu reprezentanții societăților de asigurare și auditorii statutar, în vederea identificării măsurilor adecvate și monitorizării implementării acestora, continuând procesul de trecere de la supravegherea de tip conformitate la o supraveghere pe bază de riscuri. În paralel cu problematica privind gradul de acoperire a rezervelor tehnice cu active admise, s-au urmărit riscurile referitoare la nivelul creanțelor din asigurări, concentrarea activității pe anumite clase de asigurare, politici de reasigurare inadecvate, extinderea rapidă a asigurărilor de credit și garanții față de capitalurile proprii deținute, funcționalitatea sistemului de control intern și de management al riscurilor la nivelul societății.

În vederea asigurării stabilității pieței asigurărilor, în anul 2014 s-au luat măsuri sancționatorii, cu impact semnificativ, asupra societăților pentru care nivelul de capitalizare și indicatorii financiari se situau sub nivelul minim admis de prevederile legale.

Din cauza deficiențelor importante constate în cadrul controalelor efectuate la Societatea de Asigurare Reasigurare Astra SA (referitoare în principal la subadecvarea rezervei de prime și a rezervei de daune, calculul eronat al gradului de acoperire a rezervelor tehnice cu active admise, supraevaluarea creanțelor, deficiențe ale programului de reasigurare, neconcordanțe dintre evidența tehnică și contabilă, un sistem de control intern inadecvat, încălcarea prevederilor legale în constituirea rezervei de daune), care nu au fost remediate de aceasta prin planurile de măsuri stabilite, **în trimestrul I 2014, Consiliul ASF a dispus deschiderea procedurii de redresare financiară a societății prin administrare specială.**

KPMG Advisory SRL a fost desemnat administrator special să asigure implementarea măsurilor de redresare. Dintre acestea, una din soluțiile vizate a fost găsirea unui investitor strategic care să pună la dispoziția societății capitalul propriu necesar restabilirii echilibrului financiar, dar aceasta nu s-a putut realiza până la finele anului 2014. Situația financiară a Societății de Asigurare Reasigurare Astra SA rămâne în continuare precară și se continuă eforturile pentru redresarea și evitarea falimentului acesteia.

Urmare a analizelor efectuate, ASF a dispus reevaluarea contractelor de reasigurare ale Carpatica Asig, inclusiv în ceea ce privește reflectarea acestora în situațiile financiare ale societății. Conform reevaluării de către societate a contractului de reasigurare și a efectuării corecțiilor în situațiile financiare, indicatorii societății s-au situat sub limitele legale admise, astfel încât **în prima parte a anului 2014, ASF a luat decizia deschiderii procedurii de redresare financiară a Carpatica Asig pe bază de plan de redresare.**

Societatea Forte Asigurări – Reasigurări SA se află în proces de monitorizare ulterior interzicerii subscrierii unor noi contracte de asigurare pentru clasa de asigurări B 15 „Asigurări de garanții” până la data la care societatea face dovada deținerii unui sistem adecvat de control intern și management al riscurilor, în corelație cu angajamentele asumate prin contractele de asigurare încheiate. Din cauza problemelor identificate în ceea ce privește activele admise să acopere rezervele tehnice, societății i s-a interzis efectuarea de noi investiții în valori imobiliare și înstrăinarea bunurilor și/sau activelor societății de asigurare fără aprobarea prealabilă a ASF. Au fost aplicate măsuri sancționatorii de amendare și retragere a aprobării membrilor consiliului de administrație al societății.

Asigurările obligatorii

Având în vedere ponderea semnificativă a asigurării obligatorii RCA în totalul asigurărilor generale, precum și importanța asigurărilor RCA și a asigurărilor obligatorii de locuințe în protecția populației, ASF desfășoară o activitate de supraveghere prudențială pe baza raportărilor lunare. Sunt urmăriți și analizați indicatorii tehnici ai societăților de asigurare pentru cele două tipuri de asigurări menționate, atât pentru fiecare societate în parte cât și la nivelul întregii piețe, precum: prima medie, dauna medie plătită și în rezervă, rata daunei, rata cheltuielilor, rezervele de daună și modul de stabilire a tarifelor de primă.

Activitatea de cedare în reasigurare

Acoperirea necesarului de capital aferent subscrierilor de riscuri de catastrofă naturală și încadrarea programului de subscriere și cedare în reasigurare a acestor riscuri în profilul de risc al asigurătorilor au fost monitorizate prin analiza informațiilor transmise de societățile de asigurare autorizate să subscrie riscuri de catastrofe naturale.

Normele privind autorizarea și desfășurarea activității de subscriere și cedare în reasigurare a riscurilor de catastrofă naturală puse în aplicare prin Ordinul nr. 12/2012 includ metodologia de calcul al necesarului de capital pentru riscurile catastrofice. Aceasta facilitează un calcul omogen al daunei maxime probabile pentru toți asigurătorii români care subscriu astfel de riscuri. Calculul este bazat pe un scenariu cu trei evenimente: un cutremur și două inundații.

Din analiza rapoartelor anuale privind strategia de reasigurare adoptată, s-a constatat că societățile de asigurare au optat pentru un mixt de contracte de reasigurare tradiționale, atât proporționale cât și neproporționale, având în vedere structura portofoliului de asigurări, frecvența și severitatea

daunelor, apetitul la risc și alți indicatori, astfel încât să se ofere protecție adecvată pentru riscurile asumate din activitatea de subscriere.

Contractele de reasigurare financiare, care au pătruns pe piața asigurărilor din România, pot influența nivelul indicatorilor de prudențialitate inclusiv nivelul solvabilității societății. În general, acest tip de contracte generează probleme legate de nivelul de transfer al riscului, cu implicare directă în evidențierea în contabilitate a contractului de reasigurare.

În vederea preîntâmpinării cazurilor prin care prin utilizarea reasigurării financiare asiguratorii pot denatura imaginea poziției financiare a societății, ASF a completat Normele privind metodologia de calcul al marjei de solvabilitate de care dispune asigurătorul care practică asigurări generale, al marjei de solvabilitate minime și al fondului de siguranță creând cadrul prin care autoritatea poate limita reducerea marjei de solvabilitate minime, în cazul în care conținutul sau calitatea contractelor de reasigurare s-a modificat semnificativ începând cu ultimul exercițiu financiar, contractele de reasigurare nu prevăd niciun transfer de risc sau contractele de reasigurare prevăd un transfer de risc nesemnificativ. Un transfer de risc este semnificativ, dacă media valorilor prezente ale pierderilor nete ale reasiguratorului aferente contractului de reasigurare respectiv este mai mare sau egală cu 1% din suma valorilor prezente ale primelor de reasigurare.

De asemenea, ASF a întărit cerința privind calitatea reasiguratorilor la care se cedează riscurile, odată cu completarea și modificarea actelor normative privind activele admise să acopere rezervele tehnice brute ale asigurătorilor. Astfel, prin eliminarea ca activ admis a părții din rezervele tehnice aferente contractelor cedate către asigurători/reasiguratorii licențiați ca societăți captive și care nu dețin un rating, precum și limitarea ca activ admis la 5% a părții din rezervele tehnice aferente contractelor cedate către asigurători/reasiguratorii care nu dețin un rating (indiferent de statul de origine al reasiguratorilor), calitatea activelor admise să acopere rezervele tehnice a cunoscut o îmbunătățire semnificativă.

În cursul anului 2014 au existat multiple colaborări internaționale între ASF și alte autorități de supraveghere din state europene prin schimburi de informații referitoare la stabilitatea financiară și proprietarii societăților care participă la realizarea tranzacțiilor. Acestea au fost utile pentru supravegherea asigurătorilor locali care fac parte din grupuri financiare internaționale, având în vedere că adesea cedările în reasigurare au loc în cadrul grupului, relațiile cu reasiguratorii fiind monitorizate la nivel de grup/holding în scopul limitării profitului cedat în afara grupului, pentru ca, ulterior, la rândul lor aceste holdinguri să retrocesioneze portofoliile către reasiguratorii profesionali, diminuând riscul de concentrare.

Activitățile de supraveghere și control derulate de ASF pe parcursul anului 2014 au identificat situații în care programele de reasigurare ale societăților au fost inadecvate atât în ceea ce privește nivelul cedării în reasigurare cât și calitatea reasiguratorilor selectați. În cazurile respective ASF a solicitat societăților să aplice măsuri de ameliorare a situației constatate, în sensul schimbării reasiguratorilor fără rating la care s-au cedat expuneri mari cu reasiguratorii consacrați. De asemenea, ASF a luat măsuri de păstrare a lichidităților la asiguratorii autohtoni prin impunerea constituirii depozitelor de la reasiguratorii, în cazul cedărilor în cadrul grupului.

Supravegherea brokerilor de asigurare

Exercitarea controlului permanent (supraveghere „off-site”) asupra activității brokerilor de asigurare și/sau de reasigurare s-a desfășurat aplicând principiile de supraveghere prudentțială, prin analiza și evaluarea informațiilor cuprinse în rapoartele, informările periodice, raportările anuale și documentele transmise de aceștia.

ASF a notificat brokerii de asigurare și/sau de reasigurare pentru care a constatat deficiențe privind întocmirea și transmiterea raportărilor periodice. În urma analizării răspunsurilor primite și pe baza propunerilor formulate prin referatele de constatare, Consiliul ASF a dispus aplicarea unor măsuri de sancționare după cum urmează:

- avertisment scris conducere executivă: 5 brokeri;
- amendă în sarcina conducerii executive: 2 brokeri;
- interzicere temporară a activității: 11 brokeri;
- retragere autorizație de funcționare: 5 brokeri;
- efectuarea unor acțiuni de control inopinat: 5 brokeri.

Așadar, ca urmare a activității de control permanent asupra intermediarilor în asigurări desfășurate în cursul anului 2014, ASF a emis decizii de sancționare pentru 23 brokeri de asigurare și/sau reasigurare, acestea regăsindu-se integral pe pagina de internet a Autorității.

Totodată, în urma exercitării controlului permanent au fost identificați 20 brokeri de asigurare și/sau reasigurare care, în evidențele ASF figurau cu activitatea suspendată la cerere/interzisă ca urmare a unor sancțiuni dispuse de Consiliul ASF iar în evidențele ONRC aceștia figurau ca fiind radiați. Pentru acești brokeri, Consiliul ASF a dispus retragerea autorizației de funcționare și radierea din Registrul Brokerilor de Asigurare menținut de ASF, deciziile fiind emise și publicate în Monitorul Oficial din luna ianuarie 2015.

În cursul anului 2014 au fost soluționate sesizările primite de la un asigurător cu privire la anumite deficiențe constatate în colaborarea acestuia cu brokeri de asigurare, fiind propuse spre aprobare Consiliului ASF măsurile necesare.

În vederea eficientizării supravegherii activității de intermediere, au fost aduse modificări și completări ale Normelor privind forma și conținutul raportărilor financiare și tehnice pe care trebuie să le întocmească brokerii de asigurare și/sau reasigurare, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 3/2009, fiind emisă Norma nr. 19/2014. Totodată, specialiștii ASF în domeniul supravegherii societăților de brokeraj în asigurări au acordat asistență permanentă entităților raportoare (brokerilor de asigurare și/sau reasigurare) în vederea însușirii, de către acestea, a noutăților privind platforma de raportare, a întocmirii corecte a raportărilor, proces care are un caracter continuu.

În baza protocolului încheiat cu Banca Națională a României, ASF a elaborat și transmis periodic informații privind piața de brokeraj, precum și alte rapoarte solicitate de această instituție.

Un rol activ și o responsabilitate suplimentară în supravegherea activității și conduitei agenților de asigurare trebuie să fie asumate de societățile de asigurare. Intensificarea activității de supraveghere cu privire la calitatea activităților de control intern și management al riscurilor din cadrul societăților de asigurare vizează inclusiv modul de gestionare a activității desfășurate prin intermediarii în asigurări, cu accent pe problematica colectării și virării primelor de asigurare și pe calitatea informațiilor furnizate clienților cu privire la produsele intermediare.

II.2.2.2. Supravegherea on-site

În scopul exercitării activității de supraveghere, ASF a fost abilitată prin lege să efectueze controale la sediul entităților pe care le reglementează, autorizează și supraveghează. În exercitarea atribuțiilor sale, ASF are dreptul să solicite orice informații și să aibă acces la orice document, sub orice formă ar fi, de la și cu privire la orice persoană sau entitate supusă controlului.

Principala componentă a activității de control a ASF este cea planificată, desfășurată potrivit unui program anual de control aprobat de Consiliul ASF. Prin desfășurarea controalelor programate se asigură controlul periodic al activității entităților supravegheate din piața financiară nebanară. Pe lângă latura planificată, activitatea de control cuprinde și o componentă inopinată, ca urmare a unor constatări rezultate din activitatea direcțiilor de specialitate din cadrul ASF, solicitări ale altor autorități, inclusiv reclamații depuse la sediul ASF.

Controale efectuate la societățile de asigurare în anul 2014

Societăți de asigurare și/sau reasigurare la care s-a efectuat control periodic:

- SOCIETATEA CREDIT EUROPE ASIGURĂRI-REASIGURĂRI SA;
- NN ASIGURĂRI DE VIAȚĂ SA (FOSTĂ ING ASIGURĂRI DE VIAȚĂ SA).

Societăți de asigurare și/sau reasigurare la care s-au efectuat acțiuni de control inopinat, cu tematici punctuale:

- SOCIETATEA ASIGURARE-REASIGURARE ASTRA SA - verificarea respectării planului de măsuri stabilit prin Decizia nr. 217/26.04.2013 cu privire la:
 - testarea funcționării planului de continuitate al activității în conformitate cu cerințele legale în vigoare;
 - revizuirea și aprobarea de către conducerea societății a normelor/procedurilor interne privind: activitatea de reasigurare, investiții, constituirea tuturor rezervelor tehnice;
 - luarea măsurilor necesare pentru respectarea cerințelor legale cu privire la evidențierea și evaluarea corespunzătoare a contractelor de asigurare încheiate: sume asigurate, prime de asigurare, valabilitate contract etc., inclusiv asupra obligațiilor ce decurg din acestea. Efectuarea corecțiilor necesare în vederea asigurării concordanței dintre evidența tehnică și contabilă a societății;
 - anularea creanțelor din asigurare aferente contractelor de asigurare ieșite din perioada de valabilitate;
 - luarea măsurilor necesare pentru calcularea corespunzătoare și în conformitate cu cerințele legale a tuturor rezervelor tehnice constituite de societate;
- SOCIETATEA DE ASIGURARE - REASIGURARE CITY INSURANCE SA – două acțiuni:
 - verificarea modalității de instrumentare și finalizare a dosarelor de daună și respectarea prevederilor Normelor puse în aplicare prin Ordinul nr. 14/2011, precum și a modului de respectare a prevederilor Normelor puse în aplicare prin Ordinul CSA nr. 11/2012;
 - verificarea modului de constituire și gestionare a rezervelor tehnice și a activelor admise să acopere rezervele tehnice; verificarea obiectivelor, strategiilor, politicilor și procedurilor de administrare a riscului de subscriere decurgând din contractele de asigurare;
- UNIQA ASIGURĂRI SA:
 - verificarea modalității de instrumentare și finalizare a dosarelor de daună și respectarea prevederilor Normelor puse în aplicare prin Ordinul nr. 14/2011, precum și a modului de respectare a prevederilor Normelor puse în aplicare prin Ordinul CSA nr. 11/2012;

- EUROINS ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE SA:
 - verificarea modalității de instrumentare și finalizare a dosarelor de daună și respectarea prevederilor Normelor puse în aplicare prin Ordinul nr. 14/2011, precum și a modului de respectare a prevederilor Normelor puse în aplicare prin Ordinul CSA nr. 11/2012;
- SOCIETATEA DE ASIGURARE-REASIGURARE LIG INSURANCE SA:
 - verificarea adecvării sistemului de control intern asupra procesului de management al riscurilor, în conformitate cu prevederile Normelor privind principiile de organizare a unui sistem de control intern și management al riscurilor, precum și organizarea și desfășurarea activității de audit intern la asigurători/reasigurători, puse în aplicare prin Ordinul nr. 18/2009, cu modificările și completările ulterioare.

Dintre aspectele constatate în urma controalelor efectuate, următoarele deficiențe s-au regăsit la majoritatea societăților de asigurare și/sau reasigurare supuse controlului:

- lipsa normelor interne referitoare la modul de calcul al tuturor rezervelor tehnice;
- constituirea necorespunzătoare a rezervei de daună avizată;
- calculul incorect al rezervelor tehnice (rezerva de prime, rezerva matematică, rezerva de daune avizate, rezerva de daune neavizate);
- nerespectarea termenelor de plată a despăgubirilor aferente dosarelor de daună;
- evidențierea necorespunzătoare a reclamațiilor și întârzieri în soluționarea acestora;
- netransmiterea către clienți, în calitatea lor de contractanți/potențiali contractanți sau asigurați/potențiali asigurați, a informațiilor prevăzute de normele în vigoare;
- inexistența unui profil de risc al societății, în ansamblu;
- inexistența unui sistem de control intern și de management al riscului adecvat și/sau funcționarea necorespunzătoare a acestora, ceea ce face imposibilă gestionarea apariției unor riscuri și imposibilitatea luării măsurilor în vederea diminuării/eliminării riscurilor;
- lipsa unui control adecvat al activității din partea conducerii executive;
- inadecvarea funcției de audit intern;
- inadecvarea programului de reasigurare;
- neconcordanțe între datele din evidența tehnică și evidența contabilă a societăților referitoare la primele brute subscrise, primele brute încasate, rezerve tehnice, cuantumul despăgubirilor aferente dosarelor de daună.

Ca urmare a rezultatelor acțiunilor de control desfășurate la societățile de asigurare/reasigurare, Consiliul ASF a dispus următoarele:¹

- amendă în sarcina societății - 2 societăți;
- interdicere temporară a activității - o societate;
- amendă în sarcina conducerii administrative - 2 societăți;
- amendă în sarcina conducerii executive - 3 societăți;
- avertisment scris conducere executivă - 2 societăți;
- amendă în sarcina altor persoane semnificative - o societate;
- avertisment scris alte persoane semnificative - 2 societăți;
- plan de măsuri – 7 societăți;
- sesizarea altor instituții/autorități - o societate.

¹ Sancțiunile constând în amenzi au fost aplicate complementar altor sancțiuni/măsuri dispuse, valoarea acestora ridicându-se la suma de 370.000 de lei.

Controale efectuate la brokerii de asigurare

Acțiunile de control la brokerii de asigurare și/sau reasigurare au vizat respectarea prevederilor legale din domeniul asigurărilor, a normelor, ordinelor și deciziilor ASF (CSA) în vederea protejării intereselor asiguraților.

În cursul anului 2014, au fost finalizate 44 de acțiuni de control (on-site) din care 37 de acțiuni de control inopinat și 7 acțiuni de control periodic. Principalele fapte contravenționale constatate au fost:

- neîndeplinirea condițiilor de autorizare și funcționare stabilite prin normele CSA/ASF;
- lipsa poliței de asigurare de răspundere civilă profesională;
- netransmiterea, transmiterea cu întârziere sau incorectă a raportărilor periodice și a celor privind taxa de funcționare;
- nerespectarea reglementărilor referitoare la procedura privind combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism;
- neaplicarea corespunzătoare a reglementărilor contabile conforme cu directivele europene specifice domeniului asigurărilor etc.;
- existența unor debite față de societățile de asigurare (prime de asigurare nedecontate).

Ca urmare a rezultatelor acțiunilor de control desfășurate la brokerii de asigurare și/sau reasigurare, Consiliul ASF a dispus următoarele sancțiuni:

- retragerea aprobării conducătorilor executivi: 9 conducători executivi;
- avertisment scris pentru conducătorii executivi ai brokerilor: 2 conducători executivi;
- avertisment scris pentru societate: 4 brokeri;
- amendă în sarcina societății: 6 brokeri;
- amendă în sarcina conducătorilor executivi: 10 brokeri;
- plan de măsuri: 5 brokeri;
- interdicere temporară a activității: 16 brokeri;
- retragerea autorizației de funcționare: 6 brokeri.

Cuantumul amenzilor aplicate de ASF în urma acțiunilor de control desfășurate la brokerii de asigurare și/sau reasigurare în anul 2014 a fost de 95.500 lei, din care 60.500 lei pentru societățile de brokeraj și 35.000 lei pentru conducătorii executivi.

În anul 2014, în cazul a 2 brokeri, în timpul acțiunilor de control, au apărut indicii privind săvârșirea unor fapte care exced sfera de competență a autorității de supraveghere. În cazul unui broker au fost sesizate Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Agenția Națională de Administrare Fiscală, iar în cazul celuilalt broker a fost sesizată numai Agenția Națională de Administrare Fiscală în vederea verificării acestor indicii.

Tot în cursul anului 2014, Consiliul ASF a aprobat retragerea la cerere a autorizației pentru un număr de 5 brokeri de asigurare și/sau reasigurare, suspendarea la cerere a activității pentru un număr de 4 brokeri de asigurare și/sau reasigurare, iar pentru un număr de 4 brokeri de asigurare și/sau reasigurare Consiliul ASF a luat act de controalele efectuate și nu au fost dispuse sancțiuni sau măsuri. Totodată, în urma controalelor efectuate în anul 2014, pentru un număr de 5 brokeri de asigurare și/sau reasigurare s-au stabilit planuri de măsuri pentru corectarea anumitor deficiențe constatate.

Situația detaliată a controalelor efectuate și a măsurilor dispuse se prezintă astfel:

Tabelul II.2.2: Situația acțiunilor de control efectuate pe parcursul anului 2014

Nr. crt.	Broker de asigurare și/sau reasigurare	Tip control	Nr. și dată decizie de sancționare	Măsuri dispuse în urma controlului
1	NETRISK BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	1309/23.09.2014	Retragere autorizație de funcționare
2	BROKER ASIG - BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	172/15.05.2014	Retragere aprobare conducere executivă
			172/15.05.2014	Amendă conducere executivă (2.500 lei)
			174/14.05.2014	Interzicerea temporară a activității
3	CERTO - BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	90/28.03.2014 216/29.05.2014	Retragerea aprobării conducerii executive Revocarea deciziei nr. 90/28.03.2014
4	MOLD EXPERT BROKER DE ASIGURARE – REASIGURARE SRL	Inopinat	86/28.03.2014	Interzicerea temporară a activității
			88/28.03.2014	Amendă conducere executivă (2.500 lei)
6	SIC ASIGURĂRI BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	84/28.03.2014	Amendă conducere executivă (2.500 lei)
			87/28.03.2014	Retragere aprobare conducere executivă Retragere autorizație de funcționare
7	EURORISK BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	83/28.03.2014	Interzicerea temporară a activității
8	SERVIBROK BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	175/14.05.2014	Interzicerea temporară a activității
9	SALES GROUP BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	169/14.15.2014	Amendă conducere executivă (2.500 lei)
			170/14.05.2014	Retragere aprobare conducere executivă Interzicerea temporară a activității
10	ONEST ASIG BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	173/14.05.2014	Amendă conducere executivă (2.500 lei)
			171/14.05.2014	Retragere aprobare conducere executivă Interzicerea temporară a activității
11	CAVI - BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	166/14.05.2014	Amendă conducere executivă (5.000 lei)
			165/14.05.2014	Retragere aprobare conducere executivă Interzicerea temporară a activității
12	DANUBIUS INSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	177/14.05.2014	Amendă conducere executivă (5.000 lei)
			176/14.05.2014	Retragere aprobare conducere executivă Interzicerea temporară a activității
13	BROKER DE ASIGURARE CAR ASIG SRL	Inopinat	556/16.06.2014	Amendă conducere executivă (5.000 lei)
			555/16.06.2014	Retragere aprobare conducere executivă Interzicerea temporară a activității
14	AIR BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL	Inopinat	-	Consiliul a luat cunoștință de faptul că nu s-a putut efectua controlul
15	COMSIG BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	-	Consiliul a luat cunoștință de faptul că nu s-a putut efectua controlul
16	GLOBAL ASSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	Periodic	-	Consiliul a luat act de controlul efectuat
17	UIRB – UNITED INSURANCE REINSURANCE BROKER SA	Inopinat	946/04.08.2014	Amendă societate (30.000 lei) Plan de măsuri
			1839/28.11.2014	Retragere autorizație de funcționare pt. neîndeplinire plan de măsuri
18	VECTOR BROKER DE ASIGURARE SRL	Periodic	1193/05.09.2014	Amendă societate (10.000 lei) Plan de măsuri
19	CAROL BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	1228/15.09.2014	Avertisment scris societate
20	INTERLAND BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	801/15.07.2014	Amendă conducere executivă (5.000 lei)
			802/18.07.2014	Retragere aprobare conducere executivă Interzicere temporară a activității
21	MKB ROMEXTERRA BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	800/18.07.2014	Aprobare retragere autorizație la cerere
22	INTERCAM BROKER D'ASSURANCE SRL	Periodic	1381/29.09.2014	Amendă societate (5.000 lei) și plan de măsuri
23	ROM INSURANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	Periodic	1380/29.09.2014	Amendă societate (3.000 lei) și plan de măsuri
24	FINANCE BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	1837/28.11.2014	Aprobare retragere autorizație la cerere
25	AGORA GROUP – BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	1838/28.11.2014	Aprobare retragere autorizație la cerere
26	FABIS BROKER DE ASIGURARE REASIGURARE SRL	Inopinat	1310/23.09.2014	Interzicere temporară a activității
27	LORD BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	Inopinat	1945/09.12.2014	Aprobare suspendare activitate la cerere
28	DEIA BROKER ASIGURARI SRL	Inopinat	1948/09.12.2014	Aprobare retragere autorizație la cerere
29	FIRST CAR BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	1947/09.12.2014	Aprobare suspendare activitate la cerere
			1946/09.12.2014	Avertisment scris societate

Nr. crt.	Broker de asigurare și/sau reasigurare	Tip control	Nr. și dată decizie de sancționare	Măsurile dispuse în urma controlului
30	FERDINAND ASIGURARI – BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	1706/13.11.2014 1707/13.11.2014	Aprobare suspendare activitate la cerere Avertisment scris conducere executivă
31	SPEED INSURANCE GROUP BROKER DE ASIGURARE – REASIGURARE SRL	Inopinat	106/23.01.2015 107/23.01.2015	Aprobare suspendare activitate la cerere Avertisment scris societate
32	GROUP INSURANCE BROKER SRL	Inopinat	440/13.03.2015	Retragerea autorizației de funcționare
33	MOBIL BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	1836/28.11.2014 1836/28.11.2014	Amendă conducere executivă (2.500 lei) Retragere aprobare conducere executivă Retragerea autorizației de funcționare
34	POWER INSURANCE BROKER SRL	Inopinat	882/06.05.2015	Retragerea autorizației de funcționare
35	ASILEX BROKER DE ASIGURARE – REASIGURARE SRL	Inopinat	608/30.03.2015	Interzicerea temporară a activității
36	MEDINS 2002 ROMANIA BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	105/23.01.2015	Interzicerea temporară a activității
37	FORUM INSURANCE BROKER SRL	Inopinat	910/12.05.2015 911/12.05.2015	Avertisment scris societate Avertisment scris conducător executiv
38	BUSINESSWIDE BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	930/18.05.2015	Interzicerea temporară a activității
39	MARSHALY C.E.E. BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	883/06.05.2015	Interzicerea temporară a activității Amendă societate (5.000 lei)
40	ASIPLUS BROKER DE ASIGURARE - REASIGURARE SRL	Inopinat	272/19.02.2015	Retragere autorizație la cerere
41	PSG INSURANCE BROKER SRL	Periodic	-	Consiliul a luat act de controlul efectuat
42	AXASIG BROKER DE ASIGURARE – REASIGURARE SRL	Periodic	611/30.03.2015	Amendă societate (7.500 lei) și plan de măsuri
43	QUALITY ASIG - BROKER DE ASIGURARE SRL	Inopinat	908/11.05.2015	Interzicerea temporară a activității
44	IVECO CAPITAL BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE SRL	Periodic	729/17.04.2015	Avertisment scris conducere executivă

Sursa: ASF

II.2.3. Reglementarea Sectorului asigurărilor-reasigurărilor

În ceea ce privește legislația primară aplicabilă în sectorul asigurărilor-reasigurărilor, anul 2014 a marcat elaborarea de către ASF a unui proiect de lege care, începând cu 1 ianuarie 2016, va reprezenta noul cadru de autorizare, funcționare și supraveghere a societăților de asigurare, conform regimului Solvabilitate II.

Proiectul de *Lege privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare*, care a fost transmis pe circuitul legislativ în decembrie 2014 în vederea obținerii avizelor ministerelor de resort și promovat în Parlamentul României, asigură transpunerea integrală a Directivei 2009/138/CE (Solvabilitate II), modificată și completată prin Directiva 2014/51/UE (Omnibus II), și a art. 4 din Directiva 2011/89/CE (FICOD).

Finalizarea proiectului a fost posibilă în condițiile în care, după 4 ani de discuții și negocieri, în luna mai a anului 2014 a fost publicată *Directiva 2014/51/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 aprilie 2014 de modificare a Directivelor 2003/71/CE și 2009/138/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009, (UE) nr. 1094/2010 și (UE) nr. 1095/2010 în ceea ce privește competențele Autorității europene de supraveghere (Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale) și ale Autorității europene de supraveghere (Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe)*, cunoscută sub denumirea de Directiva Omnibus II, care modifică directiva de bază privind regimul Solvabilitate II.

În anul 2014, cadrul legislativ aplicabil asigurătorilor și intermediarilor în asigurări a fost completat și modificat prin următoarele acte normative:

Hotărârea nr. 12/2014, din 14.02.2014, **privind cota procentuală pentru contribuția asigurătorilor la Fondul de Protecție a Victimelor Străzii** (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 211 din 25.03.2014):

- stabilește contribuția asigurătorilor care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, la Fondul de protecție a victimelor străzii, aferentă anului 2014, la cota procentuală de 1% din volumul primelor brute încasate pentru această asigurare;
- abrogă Ordinul președintelui CSA nr. 8/2013.

Norma nr. 1/2014, din 24.02.2014, **privind încheierea exercițiului financiar 2013 pentru societățile din domeniul asigurărilor** (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 181 din 13.03.2014);

Norma nr. 5/2014, din 07.04.2014, **pentru completarea unor acte normative privind calculul marjei de solvabilitate de care dispune asigurătorul/reasigurătorul, al marjei de solvabilitate minime și al fondului de siguranță** (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 279 din 16.04.2014):

- Norma completează Normele privind metodologia de calcul al marjei de solvabilitate de care dispune asigurătorul care practică asigurări generale, al marjei de solvabilitate minime și al fondului de siguranță, puse în aplicare prin Ordinul președintelui CSA nr. 3/2008 și Normele privind metodologia de calcul a marjei de solvabilitate de care dispune asigurătorul care practică asigurări de viață, a marjei de solvabilitate minime și al fondului de siguranță, puse în aplicare prin Ordinul președintelui CSA nr. 4/2008;
- introduce prevederea conform căreia ASF poate diminua reducerea, pe baza reasigurării, a marjei de solvabilitate minime determinate de societatea de asigurare în anumite situații, printre care în situațiile în care contractele de reasigurare nu prevăd niciun transfer de risc ori prevăd un transfer nesemnificativ de risc;
- definește transferul nesemnificativ de risc, introducând obligația societăților de asigurare de a determina dacă se află într-o asemenea situație și de a raporta ASF.

Norma nr. 9/2014, din 29.04.2014, **privind organizarea activității de arhivă la asigurători/reasigurători și intermediari în asigurări și/sau în reasigurări** (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 343 din 09.05.2014):

- *abrogă Ordinul președintelui CSA nr. 4/2010.*

Norma nr. 18/2014, din 24.07.2014, **pentru punerea în aplicare a Sistemului de raportare contabilă la 30 iunie 2014 a societăților din domeniul asigurărilor** (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 570 din 31.07.2014);

- *abrogă Ordinul președintelui CSA nr. 3/2013.*

Norma nr. 19/2014 pentru modificarea Normelor **privind forma și conținutul raportărilor financiare și tehnice pe care trebuie să le întocmească brokerii de asigurare și/sau reasigurare**, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asiguraților nr. 3/2009 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 695 din 23.09.2014);

Norma nr. 20/2014, din 24.10.2014, **privind cotele de contribuție datorate de asigurători Fondului de garantare a asiguraților** (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 788 din 29.10.2014):

- *a intrat în vigoare la data de 01.01.2015, stabilind următoarele cote de contribuție la Fond, care se aplică asupra volumului de prime brute încasate din activitatea de asigurări directe aferentă asigurărilor generale și, respectiv, asigurărilor de viață: 1% pentru asigurările generale și 0,4% pentru asigurările de viață;*
- *abrogă Ordinul președintelui CSA nr.15/2008.*

Norma nr. 21/2014, din 30.10.2014, **privind activitatea de audit financiar la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară** (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 802 din 04.11.2014). Norma a intrat în vigoare la data de 01.01.2015, înlocuind reglementările sectoriale referitoare la audit aplicabile entităților supravegheate de ASF, astfel:

- *stabilește condițiile de aprobare/avizare a auditorilor financiari, precum și cerințele de informare și raportare referitoare la auditul financiar al entităților menționate care activează în Sectorul instrumente și investiții financiare, Sectorul asigurări-reasigurări și în Sectorul sistemului de pensii private;*
- *entitățile care intră sub incidența prevederilor normei sunt: societăți de servicii de investiții financiare; societăți de administrare a investițiilor; organisme de plasament colectiv; traderi; consultanți de investiții; Fondul de compensare a investitorilor; operatori de piață/sistem; depozitari centrali; case de compensare; contrapărți centrale; societăți de asigurare și/sau reasigurare; fonduri de pensii administrate privat și administratorii acestora; fonduri de pensii facultative și administratorii acestora. Norma nu se aplică brokerilor de asigurare și/sau reasigurare care au obligația auditării situațiilor financiare anuale potrivit criteriilor de mărime stabilite în conformitate cu reglementările contabile specifice, precum și agenților de marketing autorizați/avizați să desfășoare activități în Sectorul sistemului de pensii private conform prevederilor legale aplicabile;*
- *abrogă, pentru sectorul asigurărilor, Ordinul președintelui CSA nr. 22/2008 pentru aprobarea Normelor privind cerințele de informare și de raportare referitoare la auditul statutar al situațiilor financiare ale societăților de asigurare/reasigurare, cu modificările și completările ulterioare.*

Norma nr. 22/2014, din 06.11.2014, **pentru modificarea și completarea unor acte normative privind activele admise să acopere rezervele tehnice brute ale asiguraților** (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 822 din 11.11.2014).

- *Norma modifică și completează Normele privind rezervele tehnice pentru asigurările de viață, activele admise să le acopere și dispersia activelor admise să acopere rezervele tehnice brute, puse în aplicare prin Ordinele președintelui CSA nr. 8/2011 și nr. 9/2011, cu modificările și completările*

ulterioare, precum și Normele privind activele admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurătorul care practică activitatea de asigurări generale, dispersia activelor admise să acopere rezervele tehnice brute, precum și coeficientul de lichiditate, puse în aplicare prin Ordinul președintelui CSA nr. 9/2011, cu modificările și completările ulterioare;

- din motive de prudențialitate, stabilește condiții mai restrictive pentru acceptarea unor active pentru acoperirea rezervelor tehnice brute, urmărindu-se diminuare ponderii activelor nelichide;
- elimină din categoria activelor admise cheltuielile de achiziție reportate (numai pentru asigurările generale), terenurile agricole și extravilane, impune praguri maxime pentru acceptarea părții din rezervele tehnice cedate în reasigurare, stabilite în funcție de calitatea reasigurătorului.

Norma nr. 23/2014, din 06.11.2014, **privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule** (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 826 din 12.11.2014). Norma a intrat în vigoare la data de 01.01.2015 și a reglementat, în principal, următoarele aspecte:

- menționarea pe polița de asigurare RCA a comisionului acordat pentru intermediere, modificare ce asigură transparență asupra procesului de vânzare, oferind asiguratului informații corecte și complete cu privire la prima de asigurare plătită și urmărește pe termen lung reducerea cheltuielilor de achiziție pentru asigurarea obligatorie RCA, cheltuieli care se reflectă în mod direct în prima de asigurare plătită de asigurat;
- obligația asigurătorului de a prevedea în orice contract de intermediere ca intermediarul să vireze integral în contul asigurătorului prima de asigurare încasată aferentă polițelor RCA, în cel mult 5 zile lucrătoare de la data încasării;
- stabilirea în sarcina asigurătorilor a unor obligații privind modul de ofertare a polițelor RCA, indiferent de canalul de distribuție;
- interzicerea ofertării, promovării și comercializării polițelor RCA la alte prime de asigurare decât cele notificate de asigurător autorității de supraveghere, înscrise în polița de asigurare și în documentul de plată, precum și interzicerea oricăror avantaje colaterale acordate potențialilor asigurați la încheierea unei polițe de asigurare RCA;
- limitarea reducerilor comerciale ce pot fi acordate de asigurători în baza tarifului de primă;
- eliminarea grilei de uzură și stabilirea valorii reale a vehiculului la valoarea de piață pe baza sistemelor de specialitate;
- corelarea prevederilor privind modul de încheiere și perioada de valabilitate a polițelor RCA cu prevederile specifice legislației naționale privind procedura înmatriculării, înregistrării vehiculelor;
- norma abrogă Ordinul președintelui CSA nr. 14/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Norma nr. 24/2014, din 06.11.2014, **privind procedura de soluționare a petițiilor referitoare la activitatea asigurătorilor și brokerilor de asigurare** (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 824 din 12.11.2014).

- norma a intrat în vigoare la data de 01.01.2015 și abrogă normele puse în aplicare prin Ordinul președintelui CSA nr. 11/2012, urmărindu-se creșterea eficienței activității de gestionare a petițiilor și a protecției consumatorilor de asigurări.

Norma nr. 25/2014, din 11.11.2014, **pentru modificarea Normelor privind principiile de organizare a unui sistem de control intern și management al riscurilor, precum și organizarea și desfășurarea activității de audit intern la asigurători/reasigurători**, aprobate prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 18/2009 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 835 din 17.11.2014):

- introduce posibilitatea externalizării activității de constatare și lichidare a daunelor RCA.

Norma nr. 27/2014, din 23.12.2014, **pentru modificarea Normelor privind condițiile și modalitățile de comunicare electronică a unor informații referitoare la contracte de asigurare**, puse în aplicare prin Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 10/2012 (publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 969 din 30.12.2014):

- *elimină obligativitatea raportării către ASF a informațiilor referitoare la contractele de asigurare pentru locuințe.*

Totodată, în cursul anului 2014, ASF a elaborat un proiect de Normă **privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) de către societățile de asigurare, de asigurare - reasigurare și de reasigurare**, precum și un proiect de Normă **pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară aplicabile societăților de asigurare, de asigurare - reasigurare și de reasigurare.**

- Acest demers a fost precedat de derularea unui exercițiu pilot pe un număr de 10 societăți de asigurare care au întocmit raportări IFRS ca al doilea set pentru două exerciții financiare complete. În urma discuțiilor cu Ministerul Finanțelor Publice, minister avizator a reglementărilor contabile sectorial conform legii, a rezultat necesitatea amânării datei propuse inițial pentru implementare.

II.2.4. Autorizarea/avizarea în sectorul asigurărilor-reasigurărilor

Activități de autorizare/avizare a societăților de asigurare-reasigurare

La data de 31 decembrie 2014 erau autorizate să desfășoare activitate de asigurare **36 de societăți de asigurare, din care: 7 societăți compozite (asigurări generale și asigurări de viață), 20 de societăți care practică numai asigurări generale și 9 societăți care practică numai asigurări de viață.**

Dintre acestea, **au avut autorizație să desfășoare activități de asigurări obligatorii RCA un număr de 11 societăți de asigurare.**

Totodată, **21 societăți de asigurare au avut autorizație să subscrie riscuri de catastrofă.** Acestea au încheiat în numele PAID polițe de asigurare obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor, astfel:

- 12 asigurători acționari ai PAID;
- 9 asigurători cu care PAID a încheiat protocoale de colaborare.

Pe parcursul anului 2014, ASF a analizat și a aprobat:

- transferul portofoliului de asigurări de viață al Eureko Asigurări SA către Sucursala din România a Aegon TUZ SA, Polonia;
- retragerea la cerere a autorizației de funcționare a societății Eureko Asigurări SA;
- schimbarea denumirii societății "Signal Iduna Asigurări de Viață" în "Signal Iduna Asigurare Reasigurare";
- majorarea capitalurilor sociale ale următoarelor 13 societăți de asigurare:
 - Uniqa Asigurări de Viață SA;
 - Asigurarea Românească - Asirom Vienna Insurance Group SA;
 - Societatea de Asigurare - Reasigurare City Insurance SA;
 - Euroins România Asigurare Reasigurare SA;
 - ING Asigurări de Viață SA;
 - Forte Asigurări Reasigurări SA;
 - Axa Life Insurance SA;
 - Fata Asigurări SA;
 - Omniasig Vienna Insurance Group SA;
 - BCR Asigurări de Viață Vienna Insurance Group SA;
 - Gothaer Asigurări - Reasigurări SA;
 - Signal Iduna Asigurare Reasigurare SA;
 - Ergo Asigurări de Viață SA;
- diminuarea capitalului social pentru două societăți de asigurare:
 - Axa Life Insurance SA;
 - Fata Asigurări SA
- autorizarea practicării unor noi clase de asigurare de către Uniqa Asigurări de Viață SA și Grawe România Asigurare SA;
- societatea Assicurazioni Generali SpA ca acționar semnificativ direct la Fata Asigurări SA;
- schimbarea sediului social de către următoarele două societăți: Omniasig Vienna Insurance Group SA și Metropolitan Life Asigurări SA;
- notificarea extinderii activității în alte state membre UE, în baza libertății de a presta servicii, pentru Societatea de Asigurare - Reasigurare City Insurance SA și societatea Asito Kapital SA;

- notificarea extinderii activității în state membre UE în baza dreptului de stabilire pentru Certasig – Societate de Asigurare și Reasigurare SA.

Pentru deficiențe constatate în cursul activităților de avizare/autorizare, ASF a sancționat conform prevederilor art. 39 alin. (3) din Legea nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, următorii asigurători:

- Pool-ul de Asigurare Împotriva Dezastrelor Naturale SA (PAID) – avertisment scris;
- Certasig - Societate de Asigurare și Reasigurare SA - amendă 5.000 lei.

Activități de autorizare/avizare a brokerilor de asigurare

La data de 31 decembrie 2014 erau autorizați să desfășoare activitate de intermediere un număr de **595 de brokeri de asigurare**.

Pe parcursul anului 2014, ASF a analizat și a aprobat cererea de obținere a autorizației de funcționare ca broker de asigurare/reasigurare pentru următoarele 17 societăți:

- Enescu Broker de Asigurare SRL;
- Freya Insur Broker de Asigurare SRL;
- A-ZET Broker de Asigurare SRL;
- Remy Broker de Asigurare - Reasigurare SRL;
- Transilvania Maxima - Broker de Asigurare SRL;
- Rădăcini Broker de Asigurare SRL;
- Tutti Broker de Asigurare SRL;
- VSC Insurance Broker de Asigurare SRL;
- Netgroup Insurance Reinsurance Broker SRL;
- Adler Broker de Asigurare - Reasigurare SRL;
- Aleda Broker de Asigurare - Reasigurare SRL;
- Poșta Română Broker de Asigurare SRL;
- Pro Mundo Broker de Asigurare SRL;
- Vital Broker de Asigurare și Reasigurare SRL;
- Brokmar - Broker de Asigurare SRL;
- B&M Broker de Asigurare SRL;
- IRIS AG Broker de Asigurare SRL.

Tot în anul 2014, ASF a analizat și aprobat și următoarele:

- majorarea capitalului social pentru un număr de 9 brokeri de asigurare/reasigurare:
 - OVB Allfinanz România Broker de Asigurare SRL;
 - Axasig Broker de Asigurare-Reasigurare SRL;
 - Asiwest - Broker de Asigurare SRL;
 - Kunden Broker de Asigurare SRL;
 - Medihelp International Broker de Asigurare SRL;
 - General Asig Consulting - Broker de Asigurare SRL;
 - Consilium Broker de Asigurare SRL;
 - RKA-BURG Broker de Asigurare SRL;
 - Poșta Română Broker de Asigurare SRL.

- schimbarea denumirii pentru un număr de 4 societăți:
 - Mediatis Broker de Asigurare SRL, în Staff Broker de Asigurare SRL;
 - Marshaly - Zepter Insurance Financial Associated Broker de Asigurare - Reasigurare SRL, în Marshaly CEE Broker de Asigurare SRL;
 - Intel Broker de Asigurare SRL, în Ideal Broker de Asigurare SRL;
 - Viva Broker de Asigurare SRL, în Viva Broker de Asigurare - Reasigurare SRL.
- cesiunea de părți sociale și aprobarea unor noi asociați, pentru un număr de 43 de brokeri de asigurare/reasigurare;
- administratori noi, pentru un număr de 48 de brokeri de asigurare/reasigurare;
- schimbarea sediului social, pentru un număr de 36 de brokeri de asigurare/reasigurare;
- conducători executivi noi, la un număr de 28 de brokeri de asigurare/reasigurare.

Pentru deficiențe constatate în cursul activităților de avizare/autorizare, în conformitate cu prevederilor Legii nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, și a normelor în vigoare, ASF a sancționat în cursul anului 2014 următorii brokeri de asigurare:

- interzicerea temporară a exercitării activității a unui număr de 6 brokeri de asigurare/reasigurare:
 - Crown Partners - Broker de Asigurare SRL;
 - Decon Insurance Broker de Asigurare SRL,
 - C.Advice Broker de Asigurare - Reasigurare SRL;
 - Cruciații Broker de Asigurare SRL;
 - Romtir Service Broker de Asigurare SRL;
 - Artimm General Asig Broker de Asigurare SRL.

Pentru doi dintre acești brokeri, respectiv Romtir Service Broker de Asigurare SRL și Artimm General Asig Broker de Asigurare SRL, până la sfârșitul anului 2014 a fost aprobată reluarea activității.

- amendă pentru un număr de 4 brokeri de asigurare/reasigurare:
 - Consult Asig Broker de Asigurare SRL;
 - Sfinx Broker de Asigurare SRL;
 - AS Consult Broker de Asigurare SRL;
 - RIB Team - Broker de Asigurare - Reasigurare SA.
- avertisment scris pentru un număr de 5 brokeri de asigurare/reasigurare:
 - Decon Insurance Broker de Asigurare SRL;
 - Brussels Broker de Asigurare SRL;
 - Asig Center - Broker de Asigurare SRL;
 - Agricover Broker de Asigurare SRL;
 - Dexasig Broker de Asigurare SRL.

II.2.5. Registre și baze de date publice sau interne pe piața asigurărilor menținute de ASF

Pentru a facilita obținerea unor informații utile publicului larg, ASF actualizează permanent următoarele registre și baze de date ce pot fi consultate de public pe pagina de internet a autorității:

- **Registrul brokerilor de asigurare/reasigurare**, care include două secțiuni: secțiunea A – cu date privind societățile și brokerii de asigurare care dețin o autorizație de funcționare emisă de ASF și secțiunea B cu date privind societățile și brokerii de asigurare a căror autorizație de funcționare a fost retrasă.
- **Registrului Actuarilor**. În urma analizării documentației cerute de legislația în domeniu în cursul anului 2014 au fost înregistrați 8 noi actuari. Tot în cursul anului 2014 au fost înregistrate și două solicitări de radiere din registru, astfel încât la sfârșitul anului, în Registrul Actuarilor existau 146 persoane.
- **Baza de date CEDAM**. Rolul acesteia este să ofere informații utile persoanelor asigurate și celor prejudiciate, precum și să simplifice activitatea de subscriere a polițelor RCA.
- **Registrul furnizorilor de programe educaționale în domeniul asigurărilor și Registrul lectorilor**. Acestea cuprind entitățile autorizate de ASF ca furnizori de programe educaționale, respectiv persoanele atestate ca lectori în domeniul asigurărilor. În cursul anului 2014, au fost atestați 15 lectori și a fost aprobat un furnizor de programe educaționale, Personal Invest Consulting SRL.
- **Lista firmelor de audit** aprobate să efectueze auditul statutar al situațiilor financiare ale societăților de asigurare / reasigurare.

II.3. Sectorul instrumentelor si investitiilor financiare

Bursa de Valori București

SIBEX

Depozitarul Central

Depozitarul SIBEX

Casa Română de Compensație

Casa de Compensare București

Fondul de Compensare a Investitorilor

31 societăți de servicii de investiții
financiare

10 intermediari instituții de credit

21 societăți de administrare a
investițiilor

70 fonduri deschise de investiții

32 fonduri închise de investiții

5 societăți de investiții financiare

Fondul Proprietatea

8 depozitari

1020 de societăți comerciale listate

83 - pe piața reglementată - BVB

17 - piața valorilor mobiliare necotate - BVB

910 - BVB - piața RASDAQ

5 - Sistemul Alternativ de Tranzacționare - BVB

1 - SIBEX

*4 - Sistemul Alternativ de Tranzacționare -
SIBEX*

II.3.1. Introducere, obiective și principalele proiecte desfășurate

Obținerea de către piața de capital din România a statutului de piață emergentă în clasificarea MSCI a devenit prioritatea ASF în sectorul instrumentelor și investițiilor financiare. Pentru aceasta, **ASF a lansat și și-a asumat proiectul “STEAM”¹**. Totodată, pe parcursul anului 2014, ASF s-a implicat împreună cu cele mai reprezentative entități ale pieței de capital românești în **susținerea proiectului “8 Bariere”²**.

Proiectul „8 Bariere”

Din luna noiembrie 2013, comunitatea pieței de capital și autoritățile de reglementare au început să lucreze împreună, formând grupul de lucru Great Barriers Shift, pentru identificarea și eliminarea barierelor care împiedică dezvoltarea pieței locale. La începutul anului 2014, reprezentanții Bursei de Valori București (BVB), ai Autorității de Supraveghere Financiară (ASF) și ai Băncii Naționale a României (BNR) au publicat un document care prezintă opt bariere sistemice în calea dezvoltării pieței de capital moderne din România:

1. Accesul la piața locală;
2. Conformarea fiscală a investitorilor;
3. Nerespectarea drepturilor investitorilor;
4. Lipsa unei proceduri de plată a dividendelor aliniată la standardele internaționale;
5. Cost excesiv al participării la piață;
6. Neclarități privind aspecte fiscale aferente tranzacționării pe piața de capital;
7. Piața primară;
8. Piața obligațiunilor.

ASF a participat activ și a luat măsurile aflate în competența sa pentru eliminarea acestor bariere.

Principalele realizări ale ASF în cadrul proiectului 8 Bariere au fost:

1. Reducerea taxelor și comisioanelor percepute de ASF

- reducerea de la 0,08% la 0,06% a cotei aplicate valorii tranzacțiilor cu instrumente financiare suportată de cumpărător;
- menținerea la nivelul de 0,04% a cotei din valoarea tranzacțiilor derulate pe piețele reglementate și/sau în cadrul sistemelor alternative de tranzacționare, de către intermediarii care au calitate de Market Maker;
- exonerarea entităților autorizate, reglementate și supravegheate de ASF de la plată în legătură cu emiterea unui aviz constituind răspuns oficial la chestiuni privind aplicarea legii și a reglementărilor, în prezent la nivelul de 10.000 lei.
- cota din valoarea tranzacțiilor cu obligațiuni, inclusiv cele convertibile în acțiuni, **se reduce cu 50%** până la 0,02%;
- cota din valoarea tranzacțiilor cu titluri de stat (0,0004%) **nu se mai aplică**;
- tariful pentru înregistrarea la ASF a instrumentelor financiare (cu excepția titlurilor de stat) **se reduce cu 50%** până la 500 de lei;
- tariful pentru înregistrarea la ASF a instrumentelor financiare în cazul titlurilor de stat **nu se mai aplică**;
- cota percepută pentru monitorizarea tranzacțiilor efectuate în afara piețelor reglementate/sistemelor alternative de tranzacționare (OTC) **se reduce** de la 0,15% la 0,06% din valoarea tranzacțiilor raportate;

¹ Set of actions Towards Establishing and Acknowledgement of the emergent Market status

² <http://www.rocapmarketmodern.ro/>

- cota percepută pentru tranzacțiile derulate în afara piețelor reglementate și/sau sistemelor alternative de tranzacționare de tipul tranzacțiilor turnaround **se reduce cu 50%**, de la 0,04% până la 0,02%.

2. Modificarea unor prevederi privind ofertele publice de vânzare:

- introducerea posibilității ca prospectul să poată fi întocmit și într-o limbă de largă circulație în domeniul financiar internațional, cu acordul ASF;
- introducerea unor facilități (spre exemplu eliminarea prevederilor privind durata minimă de derulare a ofertei) sau a unor prevederi exprese care să clarifice anumite drepturi ale ofertantului/emitentului (spre exemplu faptul că acestuia îi revine decizia privind alocarea);
- simplificarea documentației/procedurilor legate de aceste oferte (spre exemplu eliminarea unor documente care se depuneau la ASF, eliminarea prevederilor privind confirmarea, într-un anumit termen, a primirii rezultatelor ofertei de către ASF).

3. Optimizarea procedurilor privind exercitarea drepturilor legale

- implicarea depozitarului instrumentelor financiare și prin modificarea procedurilor privind efectuarea plăților și transferul drepturilor de proprietate asupra acțiunilor plătite în cazul conturilor globale deschise în sistemul depozitarului instrumentelor financiare.

4. Îmbunătățirea procedurilor referitoare la admiterea la tranzacționare pe o piață reglementată

- precizarea existenței unui acord de principiu al operatorului de piață și ulterior a unui acord final privind admiterea la tranzacționare, micșorarea termenelor în care valorile mobiliare se înregistrează la ASF sau în care se depune cererea de admitere la operatorul de piață.

5. Introducerea obligației emitentului de a stabili și include în hotărârile AGA anumite date cheie (spre exemplu data plății), precum și de a transmite depozitarului central anumite informații prevăzute în raportul emitenților.

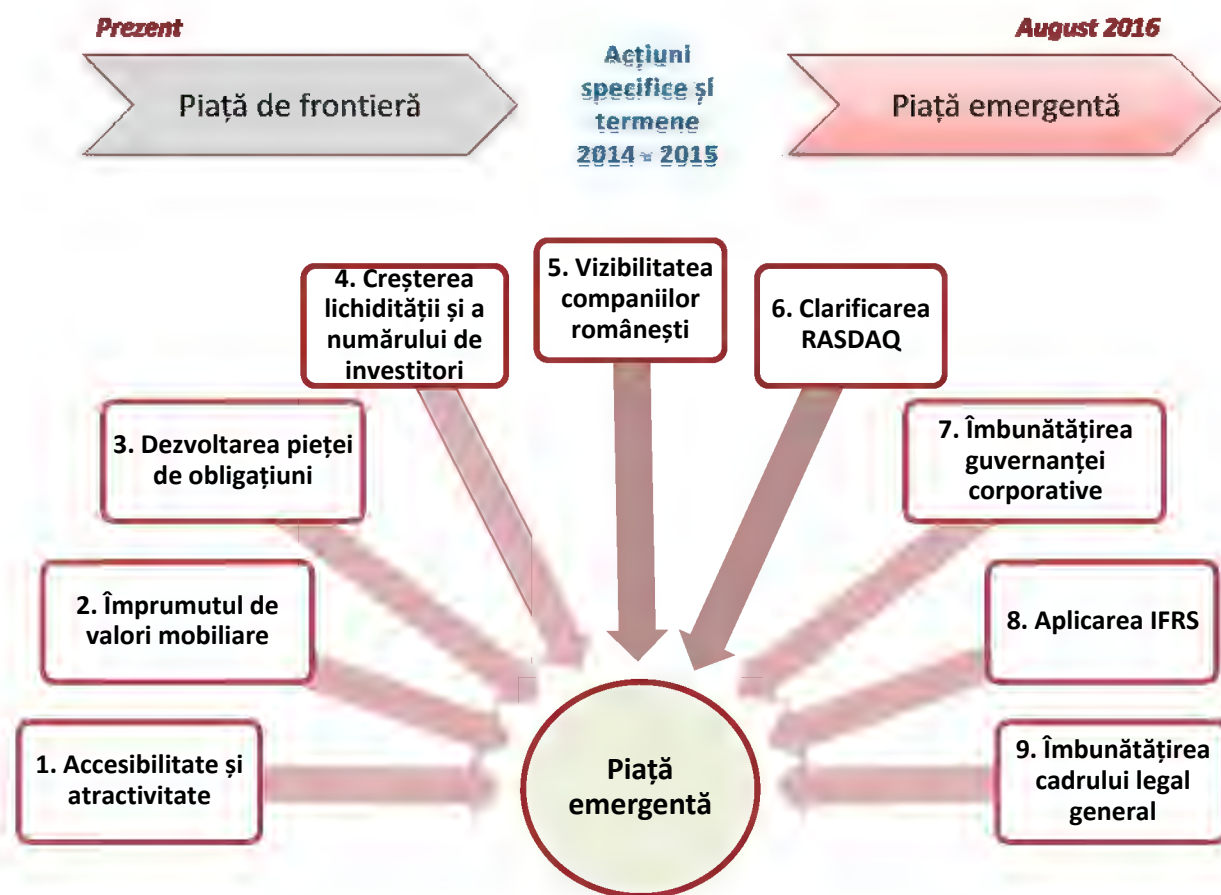
6. Îmbunătățirea procedurilor privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul AGA.

7. Simplificarea obligațiilor privind traducerea documentației pentru deschiderea unui cont.

8. Simplificarea conținutului documentului de prezentare prevăzut de Regulamentul nr. 32/2006 care trebuie întocmit de intermediar și prezentat clientului.

Proiectul STEAM

Scopul explicit al programului STEAM este de obținere a statutului de piață emergentă pentru piața de capital din România în cel mult doi ani, iar scopul implicit este ca participanții din piață să constată și să beneficieze de caracteristicile pieței emergente pe măsură ce planul de acțiune al ASF este implementat, nu numai la momentul atingerii obiectivului.

În cadrul proiectului STEAM pe parcursul anului 2014 au fost vizate:

1. Accesibilitate și atractivitate

- Publicarea reglementărilor locale în limba engleză: <http://www.asfromania.ro/en>;
- Segregarea conturilor de tranzacționare de conturile custode și de decontare și reducerea perioadei de decontare la 2 zile;
- Simplificarea procedurilor de deschidere a unui cont și de cunoaștere a clientele pentru investitorii străini;
- Simplificarea cerințelor de conformitate pentru evenimentele corporative și proxy voting;
- Sistem centralizat de plată a dividendelor.

2. Dezvoltarea pieței primare și secundare de obligațiuni

- Pregătirea unui program pilot în colaborare cu BVB și MFP pentru emisiunea de titluri de stat destinate investitorilor retail;
- Reduceri succesive în 2014 ale comisioanelor percepute de ASF privind obligațiunile corporative și municipale.

3. Creșterea lichidității și atragerea noilor investitori

- Crearea unei secțiuni pe site-ul ASF dedicate educației investitorilor pe piața de capital:

<http://edufin.asfromania.ro/>

- Reducerea tarifelor și comisioanelor ASF;
- Conformitatea cu IFRS.

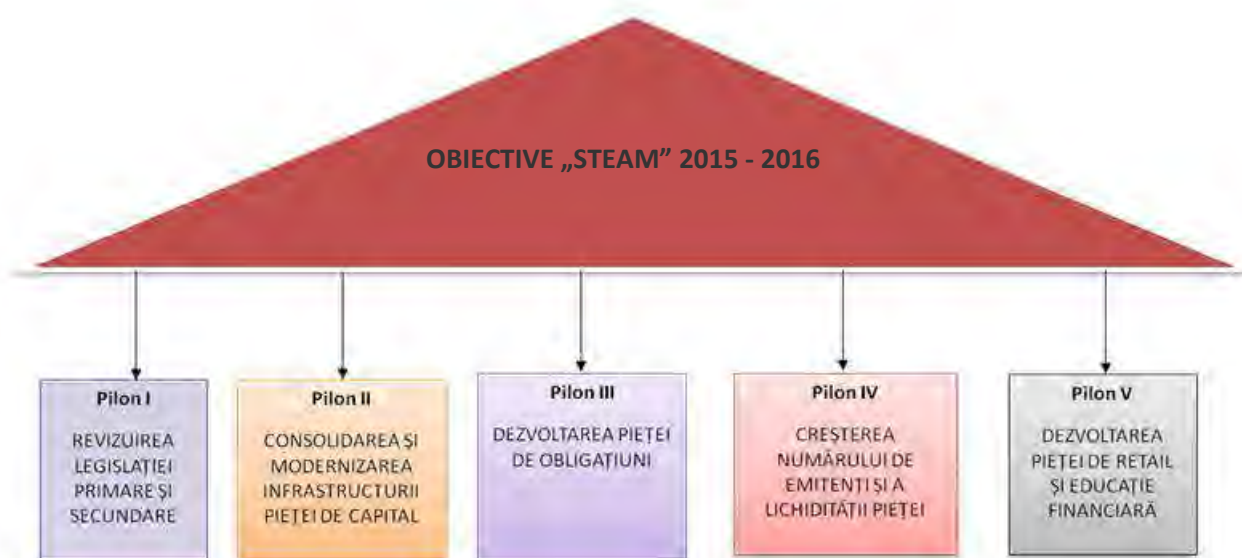
4. Creșterea vizibilității companiilor românești

- Extinderea posibilității de emitere de depository receipts pentru toate companiile listate pe BVB;

5. Clarificarea statutului pieței RASDAQ

- Crearea unui nou cadru legislativ primar și secundar aplicabil exclusiv companiilor tranzacționate pe piața RASDAQ.

ASF va continua și în perioada 2015-2016 să urmărească atingerea unor obiective importante în cadrul proiectului „STEAM”:

Pilon I: REVIZUIREA LEGISLAȚIEI PRIMARE ȘI SECUNDARE

- Dezvoltarea unui proiect de lege a piețelor de instrumente financiare;
- Dezvoltarea unui proiect de lege privind emitenții de instrumente financiare și operațiunile de piață;
- Dezvoltarea unui proiect de lege privind fondurile de investiții alternative;
- Revizuirea actelor normative emise de ASF și emiterea unor reglementări și ghiduri noi.

Pilon II: CONSOLIDAREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII PIEȚEI DE CAPITAL

- Reautorizarea Depozitarilor Centrali în conformitate cu Regulamentul UE nr. 909/2014;
- Autorizarea / înregistrarea administratorilor de fonduri de investiții alternative;
- Evaluarea Sistemului RoClear al Depozitarului Central din perspectiva recomandărilor ESCB – CESR în contextul aderării la platforma T2Securities³;
- Îmbunătățirea activității de registru a Depozitarului Central.

Pilon III: DEZVOLTAREA PIEȚEI DE OBLIGAȚIUNI

- Derularea programului pilot privind emisiunea de obligațiuni către investitorii retail;
- Popularizarea finanțării prin emisiunea de obligațiuni corporative/municipale;
- Stimularea emisiunilor de obligațiuni de către companiile deja listate pe piața reglementată.

Pilon IV: CREȘTEREA NUMĂRULUI DE EMITENȚI ȘI A LICHIDITĂȚII PIEȚEI

³ Serviciu furnizat de Eurosistem prin intermediul unei platforme tehnice de decontare a tranzacțiilor cu instrumente financiare în banii băncii centrale

- Derularea procedurilor de transfer al companiilor listate pe RASDAQ pe piața reglementată sau pe un MTF⁴;
- Atragerea unor categorii specifice de emitenți pe piața de capital: IMM-uri, privatizări guvernamentale;
- Extinderea posibilității de listare a emitenților români pe piețe străine;
- Îmbunătățirea și eficientizarea operațiunilor de împrumut cu valori mobiliare și tranzacții de vânzare în lipsă.

Pilon V: DEZVOLTAREA PIEȚEI DE CAPITAL ȘI EDUCAȚIE FINANCIARĂ

- Dezvoltarea unui program educațional în piața de capital;
- Diversificarea schemelor de plasament colectiv reglementate de ASF (în special cele care investesc în fazele inițiale și de dezvoltare ale unei afaceri);
- Crearea cadrului legal pentru înființarea și funcționarea cluburilor de investiții;
- Creșterea implementării principiilor de guvernanță corporativă de către entitățile pieței de capital (emitenți, intermediari, operatorii de pe piață, depozitarii centrali etc.);
- Îmbunătățirea sistemului contabil al entităților autorizate și reglementate de ASF prin alinierea la IFRS.

⁴ Multilateral Trading Facilities, denumirea Sistemului Alternativ de Tranzacționare utilizată în Directiva MiFID

II.3.2. Supravegherea Sectorului instrumentelor și investițiilor financiare

ASF urmărește constant ca activitățile de supraveghere și control pe care le desfășoară pe piața de capital să conducă la creșterea încrederii investitorilor, la protecția acestora împotriva practicilor neloiale, abuzive și frauduloase, precum și la prevenirea practicilor incorecte de piață. Întregirea și armonizarea cadrului legislativ specific a îmbunătățit eficiența instrumentelor pe care Autoritatea le are la dispoziție pentru monitorizarea entităților reglementate, în scopul asigurării transparenței și a bunei funcționări a pieței de capital.

II.3.2.1. Supravegherea off-site

Supravegherea societăților de administrare a investițiilor și a organismelor de plasament colectiv

Existența unui cadru legal adecvat a permis ASF să-și îmbunătățească activitatea de supraveghere a organismelor de plasament colectiv și societăților de administrare a investițiilor. Pe parcursul anului 2014 aceasta a constatat în principal în:

- examinarea legalității, regularității, realității și conformității operațiunilor financiare;
- evaluarea modului în care organismele de conducere și execuție ale entităților reglementate supravegheate utilizează resursele financiare și materiale pentru îndeplinirea obiectivelor prevăzute de legislația în vigoare;
- verificarea modului în care sunt respectate prevederile legale de către entitățile supravegheate, în scopul asigurării transparenței pieței de capital și a unei corecte informări a investitorilor;
- adoptarea măsurilor necesare pentru ca activitatea entităților reglementate să se realizeze cu respectarea normelor prudențiale specifice;
- exercitarea unui control permanent asupra activității entităților supravegheate prin analizarea și evaluarea informațiilor cuprinse în rapoartele curente și în cele periodice ori în alte informări și documente transmise de acestea către ASF, în vederea aplicării principiilor de supraveghere prudențială și preventivă;

Conform prevederilor Regulamentului nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013, privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012, **SAI au obligația de a menține, pe toată durata desfășurării activității, un nivel al fondurilor proprii cel puțin egal cu cel al capitalului inițial necesar la momentul emiterii autorizației.**

În aplicarea acestui Regulament, a fost elaborat și aprobat în cursul anului 2014, Regulamentul ASF nr. 11/2014 *privind stabilirea cerințelor prudențiale aplicabile societăților de administrare a investițiilor care administrează portofolii individuale de investiții*, conform căruia **SAI ce au în obiectul de activitate administrarea conturilor individuale pe bază discreționară au obligația întocmirii și transmiterii la ASF, cu frecvență cel puțin bilunară, a nivelului fondurilor proprii, cerințelor de capital și a expunerilor mari.**

În cazul SAI care au în obiectul de activitate administrarea portofoliilor individuale de investiții, în baza unor contracte de mandat special, conform cărora clienții își aleg custodele, activele și tipurile de instrumente financiare în care doresc să investească, precum și limitele maxime investiționale pentru fiecare tip de active sau emitent de instrumente financiare, regulile de adecvare a capitalului vizează exclusiv pozițiile proprii.

Activitatea de supraveghere a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare s-a realizat prin monitorizarea continuă și analiza diferitelor tipuri de rapoarte pe care acestea le transmit ASF, periodic, conform reglementărilor legale: rapoartele trimestriale privind adecvarea capitalului, rapoartele semestriale și anuale.

Fondurile Deschise de Investiții (OPCVM⁵), ale căror unități de fond sunt răscumpărabile continuu, fac obiectul unor cerințe mai ridicate de reglementare și de transparență. ASF monitorizează săptămânal situația activelor și obligațiilor fondurilor cu detalierea activelor, numărului de investitori și valorii activului net, aferente fiecărei zile lucrătoare pentru fondurile deschise de investiții pe care le administrează, în baza raportărilor transmise de către administratori.

Fondurile Închise de Investiții (AOPC⁶) colectează resurse financiare atât public, cât și privat, iar unitățile de fond aferente sunt răscumpărate la intervale de timp prestabilite sau la anumite date, în conformitate cu regulile fondului sau cu prevederile actului constitutiv. ASF monitorizează lunar situația activelor și obligațiilor fondurilor cu detalierea activelor, numărului de investitori și valorii activului net, pentru ultima zi lucrătoare a lunii, în baza raportărilor certificate de instituțiile de credit care s-au înregistrat la CNVM/ASF ca depozitari ai activelor fiecărui OPCVM/AOPC.

Societățile de Investiții Financiare sunt monitorizate în dubla lor calitate de AOPC și de emitenți de valori mobiliare, prin raportări curente și periodice. Raportările curente vizează evenimente semnificative din activitatea acestora (tranzacționarea unor pachete semnificative de acțiuni, organizarea adunărilor generale ale investitorilor, informări cu privire la alocarea și plata dividendelor etc.).

Supravegherea prin raportări curente a emitenților de valori mobiliare

Activitatea de supraveghere prin raportări curente are ca scop asigurarea protecției și a informării corespunzătoare a acționarilor și potențialilor investitori. În anul 2014 aceasta s-a concretizat prin analizarea unui număr de 6.750 de raportări curente recepționate de ASF în urma cărora pentru emitenții de valori mobiliare care nu s-au neconformat cu prevederile legale incidente pieței de capital, privind transparența, raportarea și informarea completă și corectă a acționarilor și potențialilor investitori, ASF a sancționat Președinți de Consilii de Administrație/Administratori unici, acționari, și administratori judiciari.

Totodată, ASF a verificat suspendarea/introducerea la tranzacționare a instrumentelor financiare, în vederea informării corecte a investitorilor, adoptând măsurile care s-au impus în cazul în care operatorul de piață nu a dispus măsura necesară.

În ceea ce privește Legea nr. 151/2014 *privind clarificarea statutului juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate*, ASF a verificat și a analizat un număr de 218 rapoarte curente privind convocarea adunării generale extraordinare și un număr de 32 de rapoarte curente privind hotărârile adoptate, respectiv efectuarea sau nu a demersurilor în vederea admiterii la tranzacționare a acțiunilor pe o piață reglementată/în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare.

⁵ Organisme de Plasament Colectiv în Valori Mobiliare

⁶ Alte Organisme de Plasament Colectiv

În urma desfășurării activității de supraveghere prin raportări curente a emitenților de valori mobiliare, în cursul anului 2014, au fost emise:

- 2.800 de atenționări;
- 3 decizii privind dispunerea de măsuri asiguratorii de suspendare de la tranzacționare a acțiunilor;
- 3 decizii de suspendare a derulării pe piața operațiunilor speciale administrată de BVB a operațiunilor AAAS⁷;
- 38 decizii privind dispunerea de măsuri asiguratorii de blocare a transferului unor pachete de acțiuni (pentru 4 societăți comerciale);
- 32 decizii emise în aplicarea prevederilor art. 286¹ din Legea nr.297/2004 pentru 4 societăți de investiții financiare;
- 7 decizii privind reconvocarea adunării generale a acționarilor în vederea adoptării hotărârilor cu respectarea prevederilor legale;
- 2 decizii privind suspendarea procedurii privind retragerea de la tranzacționare în conformitate cu Dispunerea de măsuri nr. 8/2006 în vederea clarificării situației privind oferta publică de preluare obligatorie;
- 3 decizii privind sancționarea cu amendă în valoare totală de 16.500 lei, respectiv 10.000 lei a președintelui și vicepreședinților consiliului de administrație al unei societăți, ca urmare a nerespectării obligației instituite prin acte individuale emise de ASF.

În urma activității de monitorizare a respectării limitelor de deținere a acționarilor în capitalul social al societăților de investiții financiare, au fost identificate următoarele grupuri care au căzut sub incidența art. 286¹ din Legea nr. 297/2004:

- **SIF BANAT CRIȘANA SA**
 - *Bîlteanu Dragoș-George, El Lakis Najib, SC Romenergo SA, Smalling Limited și Gardner Limited.*
- **SIF MOLDOVA SA**
 - *Raiffeisen Centrobank AG Austria, FDI Raiffeisen România Acțiuni, FDI Raiffeisen Benefit, FDI Raiffeisen Confort, administrate de SAI Raiffeisen Asset Management SA, Raiffeisen Capital & Investment SA;*
 - *SIF Muntenia SA, SC Biofarm SA, SIF Banat-Crișana SA, SC Semrom Muntenia SA, SC Avicola SA București, Bîlteanu Dragoș-George, Stancu Ion și Filimon Gabriel.*
- **SIF MUNTENIA**
 - *SIF Banat-Crișana SA, Bîlteanu Dragoș-George, Stancu Ion, Najib El. Lakis, Buzatu Dănuț Florin și Dinu Mariana;*
 - *SIF Moldova SA, Ceocea Costel, Doroș Liviu Claudiu și Iancu Cătălin Jianu Dan.*
- **SIF OLTENIA**
 - *SIF Muntenia SA, SIF Banat Crișana, Dl. Bîlteanu Dragoș-George, Dl. Stancu Ion, dl. Najib El. Lakis și SC Biofarm S.A SIF Moldova SA, Ceocea Costel, Doroș Liviu Claudiu și Iancu Cătălin Jianu Dan;*
 - *Fondul de Pensii administrat privat ING, Fondul de pensii facultative ING Optim, Fondul de Pensii Facultative ING Activ și ING International Romanian Equity;*
 - *SIF Moldova SA, Ceocea Costel, Doroș Liviu Claudiu și Iancu Cătălin Jianu Dan.*

Ulterior, membrii grupurilor menționate au întreprins demersurile privind încadrarea în prevederile art. 286¹ alin. (2) din Legea nr.297/2004 și ale Instrucțiunii CNVM nr. 6/2012 și au fost emise acte individuale prin care a luat act de acest fapt.

⁷ Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului

Supravegherea prin raportări periodice a emitenților de valori mobiliare

ASF a monitorizat conformitatea informației financiare (situații financiare auditate) cu reglementările contabile (IFRS și standardele naționale de contabilitate) pentru emitenții de pe **piața reglementată**. În plus, ASF a verificat respectarea de către **toți emitenții** a cerințelor de raportare prevăzute de Legea 297/2004.

A fost verificată respectarea următoarelor cerințe de raportare:

- Punerea la dispoziția acționarilor a documentelor (integral sau parțial) care urmează să fie prezentate adunării generale a acționarilor cu cel puțin 30 zile înainte de desfășurarea acesteia (art. 243 (10) din Legea 297/2004);
- Punerea la dispoziția publicului, în termen de 4 luni a situațiilor financiare, împreună cu raportul anual, aprobate de adunarea generală a acționarilor (art. 227(4) din Legea 297/2004);
- Raportul anual trebuie să cuprindă situațiile financiare auditate, raportul consiliului de administrație, declarația persoanelor responsabile (art. 112¹ din Regulamentul CNVM nr. 1/2006);
- Raportul consiliului de administrație anual trebuie să cuprindă informații echivalente celor prevăzute la anexa nr. 32;
- Punerea la dispoziția publicului a rapoartelor semestriale în termen de cel mult 2 luni de la încheierea perioadei de raportare (art. 227 alin. (5) din Legea 297/2004);
- Raportul semestrial trebuie să cuprindă situațiile financiare interimare sau condensate, raportul consiliului de administrație, declarația persoanelor responsabile (art. 113 din Regulamentul CNVM nr. 1/2006);
- Raportul consiliului de administrație semestrial trebuie să cuprindă informații echivalente celor prevăzute la anexa nr. 31;
- Punerea la dispoziția publicului a rapoartelor trimestriale în termen de cel mult 45 de zile de la încheierea perioadei de raportare (art. 113 din Regulamentul CNVM nr. 1/2006);
- Raportul trimestrial trebuie să cuprindă contul de profit și pierdere, și indicatorii economico-financiar menționați la anexa nr. 30 B (art. 113 din Regulamentul CNVM nr. 1/2006);

1.065 de emitenți au fost notificați în data de 31.01.2014 prin scrisori recomandate cu privire la conținutul și termenul de transmitere a raportului aferent anului 2013 (art. 227 alin.(1) și alin.(4) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital). În data de 25.06.2014, 308 emitenți care nu transmisese rapoartările anuale până la această dată, au fost atenționați în ceea ce privește nerespectarea prevederilor legale. Prin Decizia nr. 1455/09.10.2014 au fost sancționați cu avertisment 99 de emitenți care nu au transmis către ASF și operatorul de piață raportul anual aferent exercițiului financiar 2013.

De asemenea, au mai fost transmise 436 notificări către societățile comerciale cu privire la:

- publicarea rapoartelor anuale care urmează să fie prezentate AGA pe site-ul propriu al emitenților sau completarea acestor rapoarte în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- publicarea rapoartelor trimestriale în termenul legal;
- neraportarea tranzacțiilor societății cu persoanele implicate;
- întocmirea de către auditori a rapoartelor referitoare la analiza tranzacțiilor conforme cu art. 225 din Legea nr. 297/2004 și a rapoartelor referitoare la operațiunile reclamate de acționarii minoritari;
- publicarea pe site-ul ASF a rapoartelor suplimentare ale auditorilor referitoare la operațiunile reclamate de acționarii reprezentând cel puțin 5% din totalul drepturilor de vot (art. 259 din Legea nr. 297/2004);
- obligația de încadrare în prevederile art. 153²⁴ din Legea nr. 31/1990 R.

În conformitate cu OMF nr. 881/25 iunie 2012 „Începând cu exercițiul financiar al anului 2012, societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată au obligația de a aplica Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) la întocmirea *situațiilor financiare anuale individuale*.” De asemenea, instituțiile de credit aplică pentru situațiile financiare individuale IFRS începând cu exercițiul financiar 2012.

Societățile autorizate, reglementate și supravegheate de ASF au aplicat Reglementări contabile conforme cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene (Regulamentul CNVM nr. 4/2011).

În cursul anului 2014, au fost publicate 84 de situații financiare anuale individuale, din care:

- 43 auditate de companii internaționale cu reputație în domeniu;
- 64 cu opinie fără rezerve.

Un număr de 31 societăți au fost notificate pentru neconformitatea situațiilor financiare cu IFRS. Toate aceste societăți au modificat total sau parțial situațiile financiare în concordanță cu cerințele ASF.

Exemple de abateri identificate de la IFRS:

- Neîntocmirea de situații financiare consolidate;
- Clasificarea incorectă unor elemente de activ;
- Neaplicarea IAS 29 „Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste”;
- Aplicarea unor politici contabile neconforme cu IFRS;
- Întocmirea incorectă a „Situației modificărilor capitalurilor proprii”;
- Neprezentarea tuturor informațiilor prevăzute de aplicarea IFRS-urilor noi în vigoare – IAS 8.28;
- Neprezentarea tuturor informațiilor prevăzute de aplicarea IFRS-urilor emise dar care nu sunt încă în vigoare – IAS 8.30 și IAS 8.31;
- Neaplicarea IFRS 8 „Segmente de activitate”;
- Lipsa informațiilor prevăzute de IFRS 13 „Evaluarea la valoarea justă”;
- Lipsa informațiilor cu privire la data la care a fost aprobată emiterea situațiilor financiare, precum și persoana care a dat această aprobare – IAS 10.17;
- Eliminarea explicațiilor din note care se referă la elemente care nu există în situația poziției financiare;
- Lipsa unor informații referitoare la unele elemente din situațiile financiare;
- Neaplicare sau aplicare greșită (incompletă) a IAS 33 (lipsa calculului sau calculul greșit al rezultatului pe acțiune de bază și diluat – IAS 33.66; lipsa informațiilor solicitate de IAS 33.70);
- Lipsa informațiilor privind părțile afiliate – IAS 24 etc.

În conformitate cu Regulamentul nr. 1606/2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate, societățile de pe piața reglementată își elaborează conturile consolidate în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) aprobate de Parlamentul European.

În cursul anului 2014, au fost publicate 37 de situații financiare anuale consolidate IFRS, din care:

- 21 auditate de companii internaționale cu reputație în domeniu (BIG 4);
- 29 (22 pentru 2013) cu opinie fără rezerve.

De asemenea, ASF a participat la consultările lansate de ESMA în vederea emiterii de către aceasta din urmă a Standardelor Tehnice de Reglementare (RTS) a accesului la informația reglementată (European Electronic Access Point – EEAP). ESMA a publicat în decembrie 2014 documentul ESMA/2014/1566 ce conține propunerea ESMA privind RTS pentru o perioadă de consultație de trei luni. ESMA se așteaptă să finalizeze documentul mai sus amintit la sfârșitul lui 2015. De asemenea, ESMA va emite standardele

tehnice de reglementare a formatului european unic de raportare (European single electronic reporting format - ESEF) prin care rapoartele financiare anuale vor fi întocmite într-un format electronic de la 1 ianuarie 2020. România a completat chestionarele lansate de ESMA în vederea emiterii standardelor anterior menționate.

Supravegherea activității de tranzacționare

În anul 2014 ASF a supravegheat în timp real operațiunile desfășurate de intermediari și operatori de piață privind tranzacționare a unui număr de 1.281 de instrumente financiare listate la BVB și SIBEX (acțiuni, obligațiuni, drepturi, instrumente financiare derivate, produse structurate, unități de fond). În cadrul acestei activități au fost realizate un număr de aproximativ 670 de analize și au fost monitorizate programele de răscumpărare derulate în cazul a șase emitenți. Analizele au vizat evoluțiile anormale cu privire la caracteristicile de preț și cantitate ale tranzacțiilor desfășurate în cursul ședințelor de tranzacționare, în vederea detectării unor posibile cazuri de abuz pe piață.

În activitatea sa, ASF a utilizat următoarele mijloace de supraveghere a tranzacțiilor:

- terminalele de tranzacționare ale piețelor reglementate și ale sistemelor alternative de tranzacționare (terminalul ARENA al SC Bursa de Valori București SA, terminalul ELTRANS și XNET TRADER al SC Sibex - Sibiu Stock Exchange SA);
- sistemul de supraveghere electronică propriu, dezvoltat în cadrul instituției;
- raportările transmise de emitenți, potrivit dispozițiilor legale;
- informațiile care apar în mass-media.

Prin intermediul **terminalelor de tranzacționare**, ASF a urmărit o serie de elemente legate de desfășurarea tranzacțiilor: cotațiile instrumentelor financiare listate, momentul efectuării tranzacțiilor, contrapărțile, caracteristicile ordinelor aferente tranzacțiilor executate, tipul de conturi folosite, tipul tranzacției etc.

Sistemul de supraveghere electronică al ASF conține alerte pentru evoluția anormală a prețului, a cantității tranzacționate, a gradului de concentrare a intermediarilor, a ponderii tranzacțiilor în capitalul social al emitentului etc. Sistemul permite adăugarea de noi alerte și interogări ale bazei de date, în funcție de evoluția pieței și de necesități. Alertele privind evoluțiile anormale sunt analizate, luându-se în considerare informațiile publice existente, raportările emitenților și ale entităților pieței, caracteristicile emitentului și ale pieței pe care se tranzacționează.

ASF are în vedere întărirea activităților de supraveghere a tranzacțiilor în vederea detectării suspiciunilor de abuz pe piață și a identificării timpurii a posibilelor situații de conduită incorectă. Pentru aceasta vor fi alocate resurse suplimentare, atât din punctul de vedere al capacității tehnice, cât și al personalului implicat în aceste activități.

În ceea ce privește obligațiile instituite în sarcina ASF, în calitate de autoritate competentă în domeniul pieței de capital, în spațiul economic european (SEE) și în contextul relaționării cu ESMA și cu celelalte autorități, ASF este responsabilă de transmiterea și recepționarea prin sistemul SARIS (*Suspension and Restoration Information System*, utilizat începând cu luna octombrie 2013) a notificărilor privind suspendările și retragerile de la tranzacționare a instrumentelor admise la tranzacționare pe piețele reglementate din SEE, în conformitate cu prevederile art. 41 din MiFID. În 4 situații, ASF a notificat ESMA, prin sistemul SARIS, cu privire la suspendările de la tranzacționare a acțiunilor unor emitenți tranzacționați pe piețele reglementate și a derivatelor având ca activ suport aceste acțiuni, măsuri adoptate la inițiativa ASF.

Prin intermediul sistemului Transaction Reporting Exchange Mechanism⁸ (TREM), administrat de ESMA, fiecare autoritate competentă transmite, în cadrul procesului de raportare a tranzacțiilor, lista instrumentelor financiare pentru care este autoritate competentă relevantă și lista tranzacțiilor realizate.

Activitatea de investigare a abuzului pe piață

Piața de capital este o zonă a pieței financiare care impune adoptarea unor măsuri de protecție permanente și adaptate la nevoile investitorilor. În scopul asigurării integrității pieței și al protejării investitorilor, ASF investighează și sesizează organelor competente posibile fapte de abuz pe piață, respectiv utilizarea informațiilor privilegiate, recomandarea unei alte persoane să se angajeze în tranzacționare pe baza informațiilor privilegiate, dezvăluirea neautorizată a informației privilegiate sau manipulare a pieței, fapte interzise și sancționate în conformitate cu dispozițiile Titlului VII - Abuzul pe piață din Legea nr. 297/2004.

În anul 2014, ASF a adoptat o politică de încurajare a transducerii rapoartelor de tranzacții suspecte atât în cadrul controalelor tematice/inopinate, cât și prin informări scrise, seminarii de profil și prin publicarea pe website-ul propriu a măsurilor sancționatorii care decurg din nerespectarea prevederilor art. 250 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital.

Pe baza alertelor proprii generate de către sistemul de supraveghere, a rapoartelor de tranzacții suspecte primite de la intermediarii de pe piața de capital, a sesizărilor primite de la investitori, precum și a autosesizării, **ASF a continuat pe parcursul anului 2014 să deruleze o serie de investigații în urma cărora a dispus, în două situații, sesizarea organelor de urmărire penală competente.** Investigațiile cu privire la activitățile cărora le pot fi incidente prevederile Titlului VII - Abuzul pe piață din Legea nr. 297/2004 derulate de ASF pe parcursul anului 2014 s-au realizat cu sprijinul unor autorități similare din Statele Membre, pe baza Memorandumului Multilateral de Înțelegere IOSCO.

Totodată, în considerarea atribuțiilor și prerogativelor ASF privind constatarea încălcării prevederilor Titlului VII - Abuzul pe piață din Legea nr. 297/2004, **ASF a realizat, la solicitarea organelor de urmărire penală competente, o serie de analize complexe în urma cărora au fost identificate suspiciuni de manipulare a pieței de capital.**

De asemenea, în cadrul investigațiilor derulate, **ASF a identificat încălcări ale prevederilor legale aplicabile în materia pieței de capital, fapt pentru care s-a dispus sancționarea persoanelor responsabile cu amenzi contravenționale având valori cuprinse între 1.000 și 30.000 lei.** Contestațiile formulate de contravenienți au fost respinse de către Autoritate în cadrul procedurii prealabile.

Începutul anului 2014 a marcat intrarea în vigoare a Noului Cod Penal, având la bază necesitatea reducerii limitelor de pedeapsă pentru anumite infracțiuni, în acord cu importanța valorii sociale ocrotite și înăsprirea tratamentului sancționator pentru pluralitatea de infracțiuni. **În materia pieței de capital, odată cu intrarea în vigoare a Noului Cod Penal, s-a modificat conținutul sancțiunii penale pentru faptele de abuz pe piață prevăzute în legea specială a pieței de capital prin eliminarea amenzii penale ca formă de sancționare. Acest fapt a condus la înăsprirea tratamentului sancționator pentru infracțiunile de abuz pe piață** ca urmare a evoluțiilor recente în domeniul pieței de capital, creșterii semnificative a infracționalității informatice și economice, cât și sofisticarea și inventivitatea făptuitorilor.

⁸ Sistemul de raportare TREM a fost elaborat în scopul îndeplinirii de către autoritățile competente a obligațiilor conform MiFID și Regulamentului CE nr. 1287/2006.

Primul semestru al anului 2014 a marcat publicarea în data de 12 iunie, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, a noului pachet legislativ privind abuzul pe piață reprezentat de Directiva 2014/57/EC privind sancțiunile penale pentru abuzul pe piață și de Regulamentul nr. 596/2014 privind abuzul de piață.

Noul pachet legislativ extinde sfera de aplicare a legislației UE în vigoare asupra instrumentelor financiare tranzacționate pe sistemele multilaterale de tranzacționare (MTF), pe sistemele de tranzacționare organizate (OTF) și tranzacționate în cadrul OTC, comportamentelor pe piețele reglementate autorizate ca platforme de licitație a certificatelor de emisii sau a altor produse licate. Acesta consolidează lupta împotriva abuzului de piață pe piețele de mărfuri și instrumente derivate conexe, interzice în mod explicit manipularea indicilor de referință, cum ar fi EURIBOR sau LIBOR, și consolidează cooperarea între autoritățile de reglementare financiară și cele pentru mărfuri. În deplin acord cu măsurile sancționatorii aduse de Noul Cod Penal, sancțiunile disponibile în viitor autorităților de supraveghere vor fi mai dure și în același timp armonizate la nivel european.

Directiva 2014/57/EC impune Statelor Membre să incrimineze instigarea, coautoratul și complicitatea la infracțiunea de utilizare abuzivă a informațiilor privilegiate, dezvăluirea ilegală a acestora și manipularea pieței, precum și tentativa la infracțiunile anterior enunțate. Răspunderea penală va fi, de asemenea, extinsă la persoanele juridice care vor fi pasibile de sancțiuni penale sau administrative eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.

Operațiuni Corporative

În anul 2014, pentru șapte emitenți de valori mobiliare ASF a dispus sancționarea cu avertisment a administratorilor unici/președinților CA ai acestora, ca urmare a nerespectării prevederilor legale incidente pieței de capital. De asemenea, pentru 27 de emitenți ASF a dispus încheierea contractului cu SC DEPOZITARUL CENTRAL SA. În cazul a două societăți (Uzinele Textile Timișoara SA și Petrocart SA) a fost dispusă de ASF măsura asiguratorie de blocare a transferului unui pachet de acțiuni pe o perioadă unică de două săptămâni, începând cu data înregistrării la Depozitarul Central a respectivelor acțiuni.

Totodată, în cazul a șapte emitenți au fost dispuse măsuri privind reconvocarea adunării generale a acționarilor în vederea adoptării hotărârilor cu respectarea prevederilor legale, iar pentru doi emitenți (COMAT MET SA București și MONTANA SA Câmpulung) a fost dispusă suspendarea procedurii privind retragerea de la tranzacționare în conformitate cu Dispunerea de măsuri nr. 8/2006 în vederea clarificării situației privind oferta publică de preluare obligatorie.

Noile emisiuni de valori mobiliare sau modificările caracteristicilor emitenților deja înregistrați se realizează prin înregistrarea la ASF a acestora, în urma căreia ASF emite Certificatul de Înregistrare a Valorilor Mobiliare (CIVM). În acest sens, în anul 2014 au fost emise de către ASF un număr de 208 CIVM-uri aferente tipurilor de operațiuni descrise în continuare.

Tabelul II.3.1: Evoluția numărului de Certificate de Înregistrare a Valorilor Mobiliare pe tipuri de operațiuni în perioada 03.01.2014 – 31.12.2014

Tip operațiune	Număr Certificate de înregistrare a valorilor mobiliare emise, dintre care tranzacționate pe:					TOTAL
	Piața reglementată administrată de către BVB	SIBEX	Piața RASDAQ/ necotate B.V.B	Sistemul Alternativ de Tranzacționare administrat de BVB/SIBEX	Neadmise la tranzacționare	
Majorarea capitalului social	16	-	37	1	-	54
Diminuarea capitalului social	3	-	11	-	-	14
Divizare	-	-	5	-	-	5
Fuziune	1	-	2	-	-	3
Modificarea valorii nominale a unei acțiuni	2	-	4	-	-	6
Societăți nou create	1	-	-	3	-	4
Emisiune de obligațiuni	4	-	-	-	-	4
Titluri de stat	2	-	-	-	-	2
Produse structurate	116	-	-	-	-	116
Drepturi de preferință	-	-	-	-	-	0
Total	145	-	59	4	0	208

Sursa: ASF

În cursul anului 2014 au fost aprobate 23 prospecte proporționate (valoare totală oferte 733.333.783,6 lei). În cazul unui emitent (CNTEE TRANSELECTRICA SA București) ASF a respins prospectul proporționat și a dispus reluarea procedurilor privind majorarea capitalului social în conformitate cu prevederile legale.

În data de 24.10.2014 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 774 Legea nr. 151/2014 privind clarificarea statutului juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate, care reglementează procedura legală de urmat pentru clarificarea situației acțiunilor tranzacționate pe piața RASDAQ și a acțiunilor tranzacționate pe piața acțiunilor necotate și care stabilește încetarea de drept a activității acestor piețe, la 12 luni de la intrarea în vigoare a legii. Aceasta a impus tuturor Consiliilor de Administrație/Directoratelor societăților ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe piața RASDAQ/piața valorilor mobiliare necotate convocarea și asigurarea desfășurării AGEA pentru ca acționarii acestora să decidă cu privire la “efectuarea de către societate a demersurilor legale necesare în vederea admiterii la tranzacționare a acțiunilor emise de societate pe o piață reglementată sau a tranzacționării acestora în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare, în baza prevederilor Legii nr. 297/2004, cu modificările și completările ulterioare și a reglementărilor emise de ASF”.

În aplicarea acestui act normativ, ASF a emis Regulamentul nr. 17 privind statutul juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate (publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 870/28.11.2014), iar până la finele anului 2014 s-au conformat dispozițiilor legale și au convocat adunarea acționarilor un număr de 218 de societăți, dintre ele un număr de 32 de societăți adoptând hotărâri privind efectuarea sau nu a demersurilor în vederea admiterii la tranzacționare a acțiunilor pe o piață reglementată/în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare.

Printre evenimentele semnificative derulate în perioada 03.01.2014 – 31.12.2014, se numără:

- admiterea la tranzacționare pe piața reglementată administrată de BVB a acțiunilor emise de SOCIETATEA DE DISTRIBUȚIE ȘI FURNIZARE A ENERGIEI ELECTRICE “ELECTRICA” SA București;
- înregistrarea la ASF în vederea admiterii la tranzacționare pe Sistemul Alternativ de Tranzacționare administrat de BVB a acțiunilor emise de PREMIA FINANZIARIA SpA și

SC IMSAPROIECT SA București;

- înregistrarea la ASF în vederea admiterii la tranzacționare pe Sistemul Alternativ de Tranzacționare al SIBEX a acțiunilor emise de SC ARO-PALACE SA Brașov;
- admiterea la tranzacționare la BVB a obligațiunilor emise de RAIFFEISEN BANK SA București, CNTEE TRANSELECTRICA SA București și GARANTI BANK SA București.

Oferte publice

În anul 2014, ASF a aprobat:

- 2 prospecte aferente admiterii la tranzacționare pe piața reglementată a unor obligațiuni corporative precedate de oferte publice adresate investitorilor calificați și la mai puțin de 150 persoane fizice/juridice alții decât investitorii calificați. Valoarea ofertelor: **800.000 mii lei** (RAIFFEISEN BANK SA București, GARANTI BANK SA București);
- 1 prospect de admitere la tranzacționare pe piața reglementată administrată de BVB (SC NATURA QUATTUOR ENERGIA HOLDINGS SA București) neprecedat de oferirea spre vânzare de acțiuni;
- 1 prospect aferent unei oferte publice primare de vânzare de acțiuni, sub formă de acțiuni și certificate globale de depozit (SC DFEE „Electrica” SA), valoarea acestora fiind de **1.943.085,6 mii lei**;
- 2 prospecte aferente ofertelor publice secundare de vânzare de acțiuni, pentru care nu s-au înregistrat cumpărători;
- 1 prospect de bază privind emiterea de produse structurate;
- 29 documente aferente ofertelor publice de preluare obligatorii a căror valoare se ridică la **75.077,4 mii lei**. De asemenea, au fost respinse 11 documente de ofertă publică de preluare obligatorie, în cadrul acestora prețul determinându-se conform solicitărilor ASF;
- 2 documente aferente ofertelor publice de preluare voluntară având o valoare de **28.979,9 mii lei**;
- 10 documente aferente ofertelor publice de cumpărare a căror valoare se ridică la **888.403,6 mii lei**;
- 6 anunțuri de retragere a acționarilor dintr-o societate, întocmite de acționarii care se încadrau în una dintre cele două condiții impuse de prevederile articolului 206 din Legea nr. 297/2004. În urma finalizării procedurii prevăzute la art. 206 din Legea nr. 297/2004, au fost retrase de la tranzacționare 5 societăți comerciale.

Caracteristicile ofertei publice primare de vânzare de acțiuni emise de SOCIETATEA COMERCIALĂ DE DISTRIBUȚIE ȘI FURNIZARE A ENERGIEI ELECTRICE “ELECTRICA” SA:

- **Obiectul ofertei:** 177.188.744 acțiuni (sub formă de acțiuni și certificate globale de depozit, 1 GDR=4 acțiuni), reprezentând 105% din capitalul social existent al societății, repartizate pe 3 tranșe:
 - Tranșa Investitorilor Instituționali - 85% din acțiunile oferite;
 - Tranșa Subscrierilor Mari – 8% din acțiunile oferite;
 - Tranșa Subscrierilor Mici - 7% din acțiunile oferite.
- **Prețul de subscriere:**
 - Pentru Tranșa Investitorilor mici: la prețul de 13,5 RON/acțiune;
 - Pentru Tranșa Investitorilor Mari: la prețul de 13,5 RON/acțiune, prețul pentru GDR a fost 16,63 USD/GDR;
 - Pentru Tranșa Investitorilor Instituționali:
 - la orice preț aflat în intervalul 11 – 13,5 RON/acțiune (inclusiv capetele intervalului);

- la orice preț aflat în intervalul 13,55 - 16,63 USD/GDR (inclusiv capetele intervalului);
- **Prețul final de subscriere:**
 - pentru Tranșa Investitorilor Instituționali și Tranșa Investitorilor Mari: 11 lei/acțiune;
 - pentru Tranșa Investitorilor Mici:
 - 11 lei/acțiune pentru maximum 1.000 acțiuni subscrise cumulativ de fiecare investitor care primesc alocare garantată și pentru acțiunile subscrise în ultimele trei zile lucrătoare ale perioadei de ofertă pentru care nu primesc alocare garantată;
 - 10,45 lei/acțiune pentru acțiunile subscrise de fiecare investitor în primele 5 zile lucrătoare ale perioadei ofertei și pentru care nu primesc alocare garantată.

Conform Notificării cu privire la rezultatele ofertei transmise de Raiffeisen Bank SA, în cadrul ofertei au fost înregistrați un număr de 11.613 cumpărători care au subscris toate cele 177.188.744 acțiuni obiect al ofertei, **alocate, conform prevederilor prospectului**, astfel:

- în Tranșa Investitorilor Instituționali: **104.798.107 acțiuni** la un preț de 11 lei/acțiune și **8.795.250 GDR (20% din total)** la un preț de 13,66 USD/lei;
- în Tranșa Investitorilor Mari: **17.718.875 acțiuni** la un preț de 11 lei/acțiune;
- în Tranșa Investitorilor Mici: **19.490.762 acțiuni** din care 10.891.971 acțiuni la un preț de 10,45 lei/acțiune și 8.598.791 acțiuni la un preț de 11 lei/acțiune

În conformitate cu prevederile legale armonizate cu Directivele europene, în calitate de stat gazdă în anul 2014, ASF a fost notificată cu privire la aprobarea a 9 prospecte, precum și cu privire la amendamentele aduse acestora. De asemenea, ASF, în calitate de autoritate competentă a statului membru de origine, a notificat Autorității de Conduită Financiară din Marea Britanie aprobarea prospectului de ofertă publică inițială de vânzare de acțiuni emise de SC DFEE „Electrică” SA, având în vedere că au fost emise și acțiuni sub formă de certificate globale de depozit, care au fost admise la tranzacționare la *Bursa de Valori din Londra*.

În perioada ianuarie - decembrie 2014, **ASF a emis 81 de acte individuale de sancționare (cu avertisment/amendă) a acționarilor care nu și-au îndeplinit obligațiile privind lansarea ofertelor publice de preluare** în termenele prevăzute la art. 203/205 din Legea nr. 297/2004, **amenzile aplicate fiind în sumă de 7.747.947 lei**. De asemenea, au fost aplicate și sancțiuni pentru încălcarea altor prevederi legale, suma amenzilor fiind de 20.000 lei. Referitor la obligația inițierii ofertelor publice de preluare, **au fost notificați, prin adrese și acte individuale, 102 acționari, în cazul a 45 emitenți**.

În anul 2014, ASF a emis decizii prin care a stabilit acțiunea concertată între acționarii a 9 emitenți și s-a instituit obligația derulării ofertelor publice de preluare conform prevederilor art. 203 din Legea nr. 297/2004.

Tabelul II.3.2: Situația emitenților cu acțiuni concertate

Nr.	Emitent	Acționari	Act Individual
1	SC Altur SA Slatina	SC Mecanica Rotes SA Târgoviște (CUI:911737), SC Celule Electrice SA Băilești (CUI:2333273), SC Revan Com SA Galați (CUI:17787588), SC Galgros SA Galați (CUI:1628241), SC Surexcomp SA Brăila (CUI:30982381), SC New Dezvolt Consulting SA Slatina (CUI:30369264), SC Metalica SA Oradea (CUI:51179)	A/134 / 21.02.2014
2	SC ELECTROARGEȘ SA Curtea de Argeș	SC FRICOM SA Galați, SC NEW DEZVOLT CONSULTING SA, SC BRAN OIL SA, SC PORTAVON SRL, SC MATTERA COM SA, SC SCOP LINE SA, SC GEOCHIS SA, SC PROSANIO SA, dna Simion Cati Costanda, SC AUTOTRANSPEED LINE AG SRL, SC MINEXFOR SA, SC BISCOL GRUP SRL, SC LIBRON CONSULTING SA,	A/151 / 27.02.2014

Tabelul II.3.2: Situația emitenților cu acțiuni concertate

Nr.	Emitent	Acționari	Act Individual
		SC GROVAL TRADE SA, SC GORAS CONSULTING SA, SC FIMANSAT SA, SC DEBROCONS SA, SC AMATTIS SA, SC EPSOMATIC SA, SC UNISALES DISTRIBUTION SRL, dl Burcă Sergiu și dl Postelnicu Teofil	
3	SC BIOFARM SA București	SIF MUNTENIA SA și SIF BANAT-CRIȘANA SA	A/166 / 04.03.2014
4	SC MORĂRIT PANIFICAȚIE SA Roman	SC SUREXCOMP SA, SC ZORDER BIG SA, Manole Dumitrescu Dan, Chelu Cătălin Constantin și SC FRICOM SA	A/172 / 04.03.2014
5	SC COMAT MET SA București	Ion Dumitru, Coman Laurențiu, Sebeni Constantin, Rușanu Anca Daniela, SC RADAN 2000 SRL, SC DANA MANAGEMENT SRL și Rușanu Dan Radu	A/232 / 27.03.2014
6	SC LACTATE NATURA SA Târgoviște	SC REVAN COM SA Galați, SC MECANICA ROTES SA Târgoviște, SC UPSS SA, SC ELECTROARGEȘ SA și SC COMRIMET SA	A/283 / 11.04.2014
7	SC ELECTROARGEȘ SA Curtea de Argeș	SC SUREXCOMP SA Brăila, SC AMICOSOTTIS SA, SC AMIRASTAR TRADING SA, SC FRICOM SA Galați, SC NEW DEZVOLT CONSULTING SA, SC BRAN OIL SA, SC PORTAVON SRL, SC MATTERA COM SA, SC SCOP LINE SA, SC GEOCHIS SA, SC PROSANIO SA, Simion Cati Costanda, SC AUTOTRANSPEED LINE AG SRL, SC MINEXFOR SA, SC BISCOL GRUP SRL, SC LIBRON CONSULTING SA, SC GROVAL TRADE SA, SC GORAS CONSULTING SA, SC FIMANSAT SA, SC DEBROCONS SA, SC AMATTIS SA, SC EPSOMATIC SA, SC UNISALES DISTRIBUTION SRL, Burcă Sergiu și Postelnicu Teofil	972 / 06.08.2014
8	SC CELULE ELECTRICE SA Băilești	Chelu Cătălin Constantin, SC GROVAL TRADE SA Galați (CUI:16972528), SC Surexcomp SA Brăila (CUI:30982381), SC New Dezvolt Consulting SA Slatina (CUI:30369264), SC GEOCHIS SA Șendreni (CUI:28363766)	894 / 31.07.2014
9	SC ELECTROARGEȘ SA Curtea de Argeș	SC SUREXCOMP SA Brăila, SC AMICOSOTTIS SA, SC AMIRASTAR TRADING SA, SC FRICOM SA Galați, SC NEW DEZVOLT CONSULTING SA, SC BRAN OIL SA, SC PORTAVON SRL, SC MATTERA COM SA, SC SCOP LINE SA, SC GEOCHIS SA, SC PROSANIO SA, Simion Cati Costanda, SC AUTOTRANSPEED LINE AG SRL, SC MINEXFOR SA, SC BISCOL GRUP SRL, SC LIBRON CONSULTING SA, SC GROVAL TRADE SA, SC GORAS CONSULTING SA, SC FIMANSAT SA, SC DEBROCONS SA, SC AMATTIS SA, SC EPSOMATIC SA, SC UNISALES DISTRIBUTION SRL, Burcă Sergiu și Postelnicu Teofil	972 / 06.08.2014

Sursa: ASF

Au fost emise 10 decizii prin care s-a stabilit aplicarea în mod corespunzător a prevederilor art. 204 din Legea nr. 294/2004 referitoare la prețul în cadrul ofertelor publice de preluare obligatorie.

Tabelul II.3.3: Situația emitenților pentru care s-a stabilit aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale privind prețul în cadrul ofertelor publice de preluare

Nr.	Emitent	Ofertant/inițiator	Decizie ASF
1	SC SALTIM HERMES SA TIMIȘOARA	SC IULIUS HOLDING SRL Iași, SC BUILD CORP PREFABRICATE SRL Iași, SC BUILD CORP SRL Iași, SC TERRA CENTER SRL Timișoara și domnul Ivănescu George	A/215 / 20.03.2014
2	SC MORARIT PANIFICAȚIE SA Roman	SC AMPLO SA Ploiești	A/406 / 20.05.2013
3	SC COMPANIA DE INFORMATICĂ APLICATĂ SA Cluj-Napoca	SC SKYLINE SOFT SRL	A/408 / 20.05.2014
4	SC AURORA SA Târgu Frumos	SC AMPLO SA Ploiești	A/439 / 27.05.2014
5	SC SILCOM SA Lugo	Gaidoș Paul Lucian	A/446 / 29.05.2014
6	SC MOBILA RĂDĂUȚI SA	SC AMPLO SA Ploiești	A/410 / 22.05.2014
7	SC Avicola SA Cluj-Napoca	SC Napocamin SRL	A 465 / 05.06.2014
8	SC MORARIT PANIFICAȚIE SA Roman	SC AMPLO SA Ploiești	A/406 / 20.05.2013
9	SC ȘANTIERUL NAVAL SULINA SA	SC East Electric SRL București	927 / 01.08.2014
10	SC CICERO SA Drobeta Turnu Severin	Prundianu Silviu	985 / 07.08.2014
11	SC CERAMICA SA Iași	Eurobrick International BV	1357 / 25.09.2014

Sursa: ASF

Supravegherea intermediarilor

Noul cadru de reglementare european privind cerințele de capital (Directiva și Regulamentul UE privind adecvarea capitalului), implementat în urma celui de-al treilea Acord de Capital de la Basel, a adus ca noutate, printre altele, recomandarea trecerii la un management al riscului bazat pe modele avansate precum și cerințe suplimentare de capital pentru instituțiile financiare (instituții de credit și societăți de servicii de investiții financiare) care să acopere eventualele riscuri macroprudențiale. Luând în considerare aspectele constatate în activitatea de supraveghere curentă a entităților financiare, a faptului că unele dintre acestea pot avea impact sistemic, s-a constatat necesitatea trecerii la o supraveghere care să utilizeze mecanisme adecvate nivelului de risc pe care acestea îl prezintă și/sau a tipului de abordare folosită în managementul riscului (metode avansate).

Realizarea stabilității și viabilității întregului sistem financiar prin stabilirea unor norme și indicatori de prudență instituțiilor financiare și urmărirea respectării cu strictețe a acestora, precum și asigurarea eliminării din sistem a entităților neviabile s-a constituit ca obiectiv al realizării supravegherii prudențiale.

ASF asigură supravegherea prudențială a instituțiilor financiare, prin stabilirea unor norme și indicatori de prudență financiară și urmărirea respectării acestora și a altor cerințe prevăzute de lege și de reglementările aplicabile, în vederea prevenirii și limitării riscurilor specifice activităților financiare, în scopul protejării intereselor deponenților/investitorilor și al asigurării stabilității și viabilității sistemului financiar.

Supravegherea prudențială reprezintă activitatea prin care se asigură controlul și urmărirea funcționării instituțiilor financiare în conformitate cu reglementările în domeniu și adoptarea de către societate a unui management performant, în vederea menținerii unui sistem financiar sănătos și performant.

ASF a demarat procedurile necesare implementării unor indicatori și activități de supraveghere a societăților de servicii de investiții financiare cu scopul de a face trecerea de la supravegherea bazată pe reguli de conformitate, la supravegherea bazată pe riscuri.

Analiza efectuată s-a bazat pe prevederile *Regulamentului UE nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții, Directiva Europeană nr. 2013/36/UE cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții* și pe cele ale Regulamentului ASF nr. 3/2014 **privind unele aspecte legate de aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006.**

În procesul de evaluare din punct de vedere prudențial al unei SSIF au fost analizate pe lângă cerințele minime privind adecvarea capitalului și următoarele aspecte:

1. diferitele raporturi între clasele sau elementele bilanțiere cu scopul de a evalua capacitatea entității de a putea:

- a) acoperi datoriile curente sau alte tipuri de datorii care pot apărea în activitatea SSIF cu disponibilități sau cu active cu un grad ridicat de lichiditate (risc de lichiditate – LCR);
- b) alți indicatori de solvabilitate, gradul de îndatorare și nivelul efectului de levier.

2. dacă nivelul de cerință de capital prevăzută de legislația privind adecvarea capitalului pentru riscurile de piață (risc de poziție, valutar) sunt suficient de mari în raport de caracteristicile pieței financiare din România;

3. structura portofoliului SSIF și dinamica respectivei structuri pentru a determina nivelul expunerii înregistrat de entitate pe instrumente financiare cu efect de levier ridicat. Aceste informații au fost coroborate cu structura veniturilor pentru a identifica nivelul de risc acceptat de SSIF în activitatea sa curentă și implicit posibilele vulnerabilități care pot apărea dintr-un comportament speculativ;

4. diferite riscuri financiare care nu au fost avute în vedere de SSIF la implementarea propriei sale politici de management al riscului. Aceste noi riscuri financiare sunt avute în vedere în procesul de reevaluare a indicatorilor de adecvare a capitalului și acolo unde este cazul se va solicita un nivel mai mare al fondurilor proprii;

5. verificarea corectitudinii unor date esențiale, cum ar fi existența disponibilităților, proprii și ale clienților, aflate în conturile bancare, prin compararea soldurilor din balanțele de verificare cu cele aflate în extrasele bancare, (sunt solicitate periodic documente justificative - ex: extrase de cont, cursul de schimb utilizat, note explicative).

Încadrarea în clasele de risc a avut în vedere următoarele aspecte:

- evaluarea stabilității financiare a SSIF prin verificarea nivelului indicatorilor prudențiali și bilanțieri;
- impactul pe care îl poate avea SSIF, luând în considerare nivelul activelor clienților aflate în custodie, numărul de clienți și complexitatea activităților/serviciilor financiare desfășurate de respectiva societate;
- posibilele riscuri sistemice pe care SSIF le poate propaga în arhitectura instituțională a pieței de capital ținând cont de ponderea valorii tranzacțiilor/volumul de instrumente financiare tranzacționate în cadrul indicatorilor de lichiditate aferenți pieței de capital din România, precum și de nivelul poziției debitoare nete pe care SSIF o înregistrează în sistemul de compensare-decontare.

Urmare a evaluării societăților de servicii de investiții financiare pe baza supravegherii fundamentate pe riscuri, s-a reținut că majoritatea societăților înregistrează pierderi curente din cauza lichidității scăzute manifestate în ultima perioadă pe piața de capital românească, determinând astfel deprecierea fondurilor proprii.

Referitor la conduita societăților de servicii de investiții financiare supravegheate s-au evidențiat următoarele categorii de entități:

- cu atitudine conservatoare care deși dețin fonduri proprii la un nivel ridicat și active solide, au un comportament precaut față de expunerea la riscuri și protejarea activelor;
- echilibrate din punct de vedere prudențial care desfășoară activități de tranzacționare cu produse fără risc ridicat și care realizează venituri în principal din activitatea de intermediere;
- echilibrate din punct de vedere prudențial, dar care au o activitate complexă atât în ceea ce privește politica investițională a entității, cât și a gamei de servicii prestate clienților.

Din analiza efectuată a rezultat că problemele care pot apărea la nivelul SSIF au ca sursă dificultățile pe care le întâmpină societățile în activitatea de intermediere datorită lichidității scăzute sau/și datorită nerespectării procedurilor de managementul riscului în activitatea de creditare (creditare între T0-T+3/2, creditare în marjă).

Activitatea de supraveghere prin intermediul raportărilor financiare și periodice s-a concretizat în anul 2014 prin analizarea unui număr de aproximativ 2700 de raportări recepționate de ASF. În urma analizării și verificării raportărilor periodice și ca rezultat al investigării activității societăților de servicii de investiții financiare, ASF a identificat încălcări ale prevederilor legale, fapt pentru care au fost luate diverse măsuri administrative. Sancțiunile și măsurile aplicate în anul 2014 urmare a activității de supraveghere și monitorizare a SSIF au fost:

- 1 avertisment SSIF;
- 3 suspendări de autorizați SSIF;
- 1 restricționare a obiectului de activitate;
- 2 monitorizări speciale a activității;
- 6 alte măsuri.

În anul 2014 au fost supuse monitorizării speciale 2 societăți de servicii de investiții financiare. Întrucât o SSIF înregistra un nivel al fondurilor proprii mai mic decât nivelul minim autorizat al capitalului inițial, ASF a dispus suspendarea în repetate rânduri a autorizației de funcționare a acesteia, în vederea remedierii situației financiare și atragerii de noi resurse de capital. Pentru că SSIF nu a reușit să atragă resursele financiare necesare, AGEA a decis dizolvarea anticipată a societății și începerea procedurii de lichidare a acesteia în vederea radierii din Registrul Comerțului, respectiv retragerea autorizației de funcționare ca SSIF.

Cealaltă SSIF a fost monitorizată pentru problemele privind lichiditatea și nivelul fondurilor proprii. În acest caz, ASF a solicitat societății întocmirea unui plan de măsuri pe o perioadă de 12 luni care să asigure necesarul de lichiditate pentru buna funcționare a societății, plan care se află în derulare.

ASF a sesizat organele abilitate cu privire la activitatea desfășurată de o societate de servicii de investiții financiare, precum și la activitățile derulate de unele societăți neautorizate, respectiv contactarea potențialilor investitori în vederea efectuării de tranzacții pe piața Forex. Referitor la aceste societăți, ASF a sesizat autoritățile similare din statele membre UE cu privire la furnizarea, pentru investitorii din România, a unor servicii și activități de investiții financiare de către unele societăți din statele respective fără a fi autorizate/notificate în acest sens.

Pe site-ul ASF au fost publicate o serie de alerte cu privire la activitățile derulate de unele societăți neautorizate, respectiv contactarea potențialilor investitori în vederea efectuării de tranzacții pe piața Forex:

- TOTAL OPTIONS INVEST SRL și HOT FX cu sediul în București, șos. Pipera nr. 4, etaj 6, sector 1;
- SUNBIRD cu sediul în București, str. Iacob Felix, nr. 28, etaj 3, sector 1;
- AS INVEST.

În acest sens, ASF a atenționat investitorii că activitatea prestată de aceste societăți nu intră în sfera de supraveghere a ASF, iar clienții acestora nu beneficiază de protecția Fondului de Compensare a Investitorilor.

Supravegherea operatorilor de piață

Activitatea de supraveghere a celor doi operatori de piață respectiv Bursa de Valori București (BVB) și Sibiu Stock Exchange (SIBEX) în cursul anului 2014 s-a concretizat în principal prin verificarea modului în care au fost respectate, prevederile Legii nr. 297/2004 privind piața de capital și ale Regulamentului CNVM nr. 2/2006 privind piețele reglementate și sistemele alternative de tranzacționare cu modificările și completările ulterioare, în special prin analizarea rapoartelor curente și periodice (anuale, semestriale, trimestriale, lunare) primite de ASF și prin verificarea structurii acționariatului referitor la încadrarea în limitele impuse de legislația incidentă.

În anul 2014, în cadrul strategiei de dezvoltare a pieței naționale de capital, BVB a demarat procesul de relansare a sistemului alternativ de tranzacționare, conform standardelor europene, ca alternativă viabilă de finanțare a proiectelor societăților care aleg să își listeze valorile mobiliare emise pe acest sistem și urmăresc dezvoltarea prin finanțarea pe piața de capital.

În data de 05.02.2014, SIBEX Sibiu Stock Exchange SA a semnat „Contractul de furnizare a sistemului de tranzacționare” cu Hellenic Exchanges - Athens Stock Exchange SA (HELIX), respectiv „Contractul de servicii de compensare” încheiat cu ATHENS EXCHANGE CLEARING HOUSES SA (ATHEXClear).

Ulterior, operatorul de piață SIBEX – Sibiu Stock Exchange SA a solicitat ASF autorizarea modificării condițiilor care au stat la baza acordării autorizației de funcționare ca urmare a modificării dotării tehnice prin schimbarea sistemului tehnico-informatic utilizat și a contractului încheiat cu o casă de compensare/contraparte centrală, respectiv Athens Exchange Clearing House SA (ATHEXClear).

ASF a autorizat modificările solicitate de SIBEX – Sibiu Stock Exchange SA care vizau înlocuirea sistemul electronic de tranzacționare al operatorului de piață cu sistemul furnizat de Hellenic Exchanges – Athens Stock Exchange SA, iar serviciile post-tranzacționare vor fi furnizate de Athens Exchange Clearing House SA.

Supravegherea sistemelor de compensare-decontare

În cadrul pieței de capital din România operațiunile de compensare și decontare sunt asigurate de următoarele entități: Depozitarul Central, Depozitarul Sibex, Casa de Compensare București și Casa Română de Compensare.

Cei doi depozitari respectiv Depozitarul Central și Depozitarul Sibex au ca principal obiect de activitate prestarea serviciilor de depozitare și registru cu valori mobiliare, tranzacționate pe piețele reglementate.

Casa de Compensare București și Casa Română de Compensare gestionează riscul participanților, realizând zilnic compensarea și marcarea la piață a pozițiilor deschise precum și decontarea tranzacțiilor încheiate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de BVB respectiv de SIBEX.

Referitor la activitatea de supraveghere a acestor patru entități aceasta a constatat în principal în verificarea modului în care au fost respectate prevederile Legii nr. 297/2004 privind piața de capital și ale Regulamentului nr. 13/2005 privind autorizarea și funcționarea depozitarului central, a caselor de compensare și a contrapărților centrale prin intermediul analizării rapoartelor curente (săptămânale și lunare) și periodice (anuale, semestriale, trimestriale) transmise către ASF.

Politica investițională adoptată în anul 2014 de către cele patru entități a fost una prudentă în privința investiției resurselor, prin limitarea expunerilor în ceea ce privește plasarea fondurilor în conturi curente, depozite la termen, titluri de stat cu scadența mai mică de un an și obligațiuni garantate integral de stat, cu respectarea limitelor legale ale politicii de investiții.

În anul 2014 Depozitarul Central s-a implicat în continuarea procesului de aderare la platforma pan europeană de decontare TARGET 2 Securities, proces care urmează să se finalizeze în cursul anului 2015.

În cursul anului 2014 Depozitarul Central a redus ciclul de decontare de la T+3 la T+2, proces care reprezintă o măsură armonizată în plan european menită să reducă riscurile de decontare.

În luna decembrie 2014 Casa Română de Compensare a efectuat transferul a 313 poziții deschise către ATHEXClear, pentru membrii săi compensatori și iar serviciile sale de post-tranzacționare au fost preluate de Athens Exchange Clearing House SA din Grecia.

Supravegherea Fondului de Compensare a Investitorilor

La data de 31.12.2014, Fondul de Compensare a Investitorilor avea un număr de 51 de membrii, din care 31 SSIF-uri, 10 instituții de credit și 10 SAI-uri.

Plafonul de compensare pentru anul 2014, conform art. 12 din Regulamentul CNVM nr. 10/2006 pentru modificarea Regulamentului nr. 3/2006, este de 20.000 euro pentru fiecare investitor individual.

FCI a transmis ASF situațiile lunare privind plasamentele efectuate din resursele administrate și cele proprii și de asemenea raportul anual, conform Regulamentului CNVM nr. 3/2006 privind autorizarea, organizarea și funcționarea Fondului de compensare a investitorilor cu modificările și completările ulterioare.

În anul 2014 au fost deschise procedurile de compensare pentru două societăți de servicii de investiții financiare, respectiv Harinvest SA și Eurosavam SA.

II.3.2.2. Supravegherea on-site

Principalele elemente verificate în cadrul controalelor de fond/periodice au vizat:

- **intermediari:** serviciile de investiții financiare autorizate și prestate efectiv, capitalul inițial, structura organizatorică și modificări intervenite în modul de organizare și funcționare, cerințe organizatorice, administrarea riscului, reguli prudențiale, documente, informații și raportări în relația cu clienții și potențialii clienți, evaluarea clienților și a oportunității serviciului de investiții prestat, clasificarea clienților și notificarea acestora, păstrarea în siguranță a activelor clienților, conflictul de interese, cercetarea pentru investiții, stimulentele, reguli privind executarea ordinelor și administrarea ordinelor clienților, tranzacții personale și tranzacții în contul propriu, practici frauduloase, operațiunile transfrontaliere, cerințe privind transparența și integritatea operațiunilor cu instrumente financiare, fondurile proprii, prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism și sancțiunile internaționale;
- **societăți de administrare a investițiilor** (și fondurile de investiții administrate de acestea): activitățile desfășurate/delegate, administrarea portofoliilor individuale de investiții, fondurile proprii, modificări în organizare și funcționare, controlul intern, publicitatea fondurilor de investiții, reguli prudențiale și politica de administrare a riscului, reguli de conduită, obligații de raportare ale SAI/fondurilor administrate, evaluarea activelor fondurilor de investiții administrate și calculul activelor fondurilor deschise de investiții administrate, politica de investiții a fondurilor administrate, emisiunea și răscumpărarea titlurilor de participare, prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism și sancțiunile internaționale;
- **consultanți pentru investiții:** activitățile desfășurate efectiv de către consultant, modificări în modul de organizare și funcționare a consultantului, prospectul de consultanță, reguli de conduită, evidența operațiunilor și obligații de raportare, prevenirea și combaterea spălării banilor și a finanțării actelor de terorism, sancțiuni internaționale;
- **depozitari:** existența departamentului specializat în activitatea de depozitare și custodie la nivelul instituției de credit, modificările intervenite în structura departamentului, calculul valorii unitare a activului net aferent fondurilor ale căror active le depozitează, modul de verificare și certificare a calculului valorii actualizate a activelor depozitate, raportarea depășirii limitelor investiționale, păstrarea confidențialității, existența unor situații de sub-depozitare a activelor, respectiv încetarea calității de depozitar.

Planul de control al entităților din sectorul pieței de capital a cuprins 28 de controale periodice:

- 14 intermediari (12 societăți de servicii de investiții financiare și 2 instituții de credit);
- 8 societăți de administrare a investițiilor (cu fondurile de investiții/portofoliile individuale administrate);
- 4 bănci depozitare;
- 2 consultanți pentru investiții persoane juridice.

Pe lângă latura planificată, activitatea de control a entităților din domeniul pieței de capital a cuprins și o componentă inopinată, ca urmare a unor constatări rezultate din activitatea direcțiilor de specialitate din cadrul ASF, inclusiv reclamații adresate autorității.

În conformitate cu hotărârile adoptate de conducerea ASF, **au fost dispuse și efectuate 7 controale inopinate**, din care evidențiem următoarele acțiuni de control care au făcut și obiectul unor comunicate publice emise de ASF:

- **Banca Comercială Română SA** – intermediar instituție de credit și **SSIF Broker SA** – tematica de control a vizat verificarea unor aspecte privind tranzacțiile de tip sell-out, precum și cele corelate cu acestea, derulate de societate și având drept contraparte SSIF Harinvest SA
- **Depozitarul Central SA** – tematica a vizat tranzacțiile de tip sell-out, derulate de SSIF Harinvest SA.

Pe lângă acțiunile menționate anterior, au mai fost derulate controale inopinate care au vizat verificarea unor aspecte punctuale la alți 3 intermediari (**SSIF Dorinvest SA, SSIF BT Securities SA și SSIF Carpatica Invest SA**), precum și la SC Depozitarul Central SA.

De asemenea, în cadrul **acțiunilor de anchetă** realizate de structurile de control ale ASF, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (5) lit. f.) din Legea nr. 297/2004, și ale art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, au avut loc audieri la sediul ASF care au vizat clarificarea unor aspecte rezultate în urma acțiunilor de control periodic.

Ca urmare a controalelor finalizate în cursul anului 2014 de către structurile cu atribuții de control periodic și inopinat aferente sectorului instrumente și investiții financiare, **Consiliul ASF a decis aplicarea de sancțiuni cu avertisment (12), amendă (41, în cuantum total de 483.409,39 lei), retragerea autorizației (6) și interdicția desfășurării unor activități și/sau servicii (5).**

Tabelul II.3.4: Sancțiunile aplicate de ASF în 2014 în cadrul activității de control în sectorul piață de capital

Entități vizate	Tip sancțiune	Nr. de sancțiuni în anul 2014
Intermediari/persoane fizice din cadrul acestora	- avertisment	7
	- amendă	30
	- retragerea autorizației	6
	- interdicție	5
Societăți de administrare a investițiilor/ societăți de investiții/ depozitari/persoane fizice din cadrul acestora	- avertisment	5
	- amendă	10
Alte situații	- amendă	1

Sursa: ASF

Individualizarea sancțiunilor aplicate de ASF s-a realizat în raport cu circumstanțele personale și reale ale săvârșirii faptei și conduita făptuitorului.

Ca urmare a activității de control, pe lângă sancțiunile aplicate, **au fost transmise atenționări** entităților controlate, s-a decis **notificarea societăților supuse controlului cu privire la obligația remedierii deficiențelor constatate și au fost înaintate o serie de propuneri de completare/explicitare a unor**

prevederi legale în vigoare. Totodată, urmare unor constatări ale controalelor efectuate, **s-a dispus sesizarea altor instituții sau autorități competente (Ministerul Public – 6 situații, CAFR – 1, ANAF – 3, ONPCSB – 3, autorități similare ASF din alte state – 2 situații).** De asemenea, au fost transmise **răspunsuri la un număr de 6 solicitări de informații/documente formulate de organe judiciare (poliție, parchet).**

Din situațiile întâlnite cu ocazia acțiunilor de control desfășurate la entități din piața de capital, finalizate pe parcursul anului 2014, mai jos pot fi regăsite detalii cu privire la două acțiuni de control semnificative, fiind aplicate o serie de sancțiuni extrem de severe (interdicții/retragere de autorizații).

SSIF Equity Invest SA *(control inopinat inițiat în anul 2013 și finalizat în anul 2014)*

ASF a derulat un control inopinat la societate, în scopul verificării activității de tranzacționare a instrumentelor financiare de tip Forex pe contul propriu și pe contul clienților. Verificările au vizat: sisteme electronice de tranzacționare utilizate, instrumentele tranzacționate, respectarea regulilor de conduită, evaluarea clienților și a oportunității serviciilor de investiții prestate, păstrarea în siguranță a activelor clienților, respectarea regulilor privind publicitatea și promovarea serviciilor de investiții financiare prestate, tranzacționarea prin internet, cerințe privind transparența și integritatea tranzacțiilor cu instrumente financiare, eventuale reclamații primite de la clienți.

Ca urmare a verificărilor realizate s-au constatat nereguli majore în privința conduitei societății și a angajaților acesteia în ceea ce privește relația cu clienții, precum și alte nereguli în modul de derulare a activității societății care au condus la *sanționarea SSIF Equity Invest SA cu amendă în cuantum de 33.541 lei, reprezentând 10% din cifra de afaceri totală realizată și interzicerea desfășurării activităților realizate în afara piețelor reglementate și sistemelor alternative de tranzacționare, cu sau în legătură cu instrumente de tip Forex/CFD pentru o perioadă de 5 ani.* În cadrul acestui control, valoarea totală a amenzilor aplicate s-a situat la nivelul de 83.541 lei, fiind aplicate și două sancțiuni constând în retragerea autorizațiilor a două persoane (un conducător și un reprezentant al compartimentului de control intern) și interdicția, pentru o perioadă de câte 3 ani a dreptului de a mai ocupa o funcție, de a desfășura o activitate sau de a presta un serviciu pentru care se impune autorizarea în condițiile Legii nr. 297/2004 cu modificările și completările ulterioare.

SSIF SIGI SA

Controlul periodic derulat la această societate a relevat deficiențe majore în activitatea desfășurată pe piețele externe, care au determinat ASF să adopte măsuri severe de sancționare. Dintre acestea, menționăm următoarele:

- *sanționarea SSIF SIGI SA cu amendă în cuantum de 149.764,45 lei, reprezentând 5% din cifra de afaceri netă realizată în anul financiar 2013, retragerea autorizației de funcționare și radierea din Registrul ASF;*
- *sanționarea unui conducător care îndeplinea și funcția de reprezentant al compartimentului de control intern cu amendă în cuantum de 15.000 lei și interdicția pentru o perioadă de 3 ani a dreptului de a ocupa o funcție, de a desfășura o activitate sau de a presta un serviciu pentru care se impune autorizarea în condițiile Legii nr. 297/2004;*
- *sanționarea unui conducător cu amendă în cuantum de 10.000 lei și interdicția pentru o perioadă de 2 ani a dreptului de a ocupa o funcție, de a desfășura o activitate sau de a presta un serviciu pentru care se impune autorizarea în condițiile Legii nr. 297/2004.*

II.3.3. Reglementarea Sectorului instrumentelor și investițiilor financiare

Activitatea de reglementare-autorizare din cadrul sectorului instrumentelor și investițiilor financiare desfășoară atribuții specifice de autorizare și reglementare a intermediarilor, organismelor de plasament colectiv, operatorilor de piață, operatorilor de sistem, piețelor reglementate, sistemelor alternative de tranzacționare, sistemelor de compensare-decontare, traderilor, consultanților de investiții, agenților de rating și Fondului de compensare a investitorilor, denumite în continuare entități reglementate, precum și cu privire la reglementarea emitenților de valori mobiliare și a operațiunilor desfășurate de aceștia.

Principalele **obiective** avute în vedere au fost:

1. Stabilirea și menținerea cadrului legal necesar dezvoltării și funcționării stabile, eficiente, corecte și transparente a piețelor de instrumente financiare, precum și promovarea încrederii în acestea și în investițiile în instrumente financiare;
2. Adaptarea și consolidarea legislației pieței de capital la evoluția legislației pe plan european și internațional;
3. Asigurarea disciplinei financiare, a regulilor de conduită prin monitorizarea operațiunilor corporative (majorări/diminuări ale capitalului social, fuziuni, divizări) și înregistrarea acestora la ASF;
4. Analizarea operativă a îndeplinirii condițiilor legale în vederea autorizării /avizării și, după caz, retragerii autorizațiilor / avizelor entităților reglementate.

Acțiunea de armonizare a cadrului legislativ din România cu acquis-ul comunitar, prin completarea legislației secundare, a inclus și procesul de informare permanentă a entităților reglementate de Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare (SIIF) al Autorității de Supraveghere Financiară asupra dispozițiilor noilor regulamente europene aplicabile și asupra regimului de aplicare a acestora.

Transpunerea noutăților din legislația comunitară pentru piața de capital națională s-a realizat concomitent cu îmbunătățirea legislației secundare sectoriale, atât în sensul actualizării și al detalierii ei, cât și în cel al creării cadrului legal necesar reglementării unor situații noi apărute în practica unei piețe de capital aflate într-o continuă dinamică.

Direcțiile principale ale activității de reglementare în anul 2014:

- elaborarea reglementărilor (normelor/regulamentelor/instrucțiunilor) în vederea creării sau completării cadrului legal pentru desfășurarea în mod corespunzător a activității entităților pieței de capital, reglementate și supravegheate de SIIF al ASF;
 - elaborarea reglementărilor în aplicarea legislației în vigoare și pentru transpunerea acquis-ului comunitar;
 - elaborarea reglementărilor ca urmare a unor solicitări fundamentate ale unor entități din piața de capital adresate ASF pentru modificarea sau completarea unor reglementări;
 - elaborarea reglementărilor ca urmare a modificărilor intervenite în actele normative emise de Parlamentul României sau de Guvernul României, precum și în legislația europeană, cu privire la piața de capital, pentru a căror implementare a fost necesară modificarea reglementărilor în vigoare, în măsura în care acestea nu au vizat modificarea Legii nr. 297/2004.
- elaborarea proiectelor de legislație primară impuse de prevederile legislației naționale sau europene referitoare la piața de capital;
- analiza reglementărilor emise de entitățile pieței de capital reglementate și supravegheate de

SIIF al ASF și a modificărilor intervenite cu privire la aceste reglementări;

- analiza proiectelor de norme emise de alte instituții publice sau a inițiativelor legislative ale Guvernului sau Parlamentului României cu impact asupra pieței de capital;
- elaborarea punctelor de vedere cu privire la interpretarea prevederilor Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Legea nr. 297/2004, și ale reglementărilor emise de ASF, ca urmare a solicitărilor transmise de diverși petenți, inclusiv de către direcțiile de specialitate din cadrul ASF;
- formularea de răspunsuri la întrebările/solicitările primite de la diferite instituții, mass-media și alți petenți în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, referitoare la legislația aplicabilă în domeniul pieței de capital;
- participarea la activitățile specifice ale grupurilor de lucru ale organismelor internaționale în domeniul pieței de capital (ESMA, IOSCO, Consiliul UE etc.);
- participarea la o serie de grupuri de lucru constituite la nivelul ASF, la nivel interinstituțional sau la întâlniri de lucru cu reprezentanți ai entităților autorizate, reglementate și supravegheate de ASF – SIIF sau cu alte entități/instituții.

În anul 2014, activitatea de reglementare pe acest segment s-a concretizat prin elaborarea și publicarea în Monitorul Oficial al României a unui număr de 21 de regulamente, 3 norme, 4 instrucțiuni și 5 hotărâri. Lista actelor normative emise de ASF este prezentată în Anexa II 1. Acestea au avut drept principal obiectiv clarificarea modului de aplicare a unor prevederi ale legislației primare, introducând și o serie de precizări și detalieri legate de structura organizatorică și de particularitățile funcționale ale pieței de capital, ținând seama și de dinamica acesteia.

- În Anexa II 2 sunt prezentate proiectele de legislație primară impuse de prevederile legislației naționale sau europene referitoare la piața de capital.
- În Anexa II 3 sunt prezentate reglementările emise de entitățile pieței de capital reglementate și supravegheate de ASF.
- Activitatea de reglementare presupune și analizarea normelor emise de alte instituții sau a inițiativelor legislative ale Parlamentului și ale Guvernului României. În anul 2014 au fost transmise 12 de astfel de răspunsuri/puncte de vedere/avize/amendamente. Lista este prezentată în Anexa II 4.
- Anexa II 5 cuprinde proiectele legislative aflate în derulare (atât legislație primară, cât și legislație secundară).

II.3.4. Autorizarea/avizarea entităților reglementate

Entitățile reglementate pe piața de capital din România sunt autorizate de ASF în conformitate cu prevederile Legii nr. 297/2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale reglementărilor emise în vederea aplicării acestora. Aceasta presupune activități de autorizare, avizare, înregistrare și monitorizare a intermediarilor și instituțiilor pieței⁹, precum și a societăților de administrare a investițiilor din România, SAI din statele membre și nemembre UE, societăților de administrare a fondurilor de investiții alternative (AFIA) din România, OPCVM din state membre, a altor organisme de plasament colectiv (AOPC) din România, Fonduri de Investiții Alternative (FIA), OPC din state membre (altele decât OPCVM) și nemembre, precum și a depozitarilor OPC.

Segmentul autorizării și monitorizării intermediarilor și instituțiilor pieței de capital, implică pe de o parte autorizarea, avizarea și înregistrarea în Registrul Public al ASF a acestora, și pe de altă parte monitorizarea respectării de către acestea a cerințelor impuse la autorizare și a regulilor de conduită, și vizează următoarele categorii persoane fizice și juridice:

- intermediarii din România și din alte state membre/nemembre (societăți de servicii de investiții financiare, instituții de credit, firmele de investiții (FISM) și instituțiile de credit (INCM) care desfășoară activități și servicii de investiții prin acces direct sau prin sucursala stabilită pe teritoriul țării noastre);
- operatorii de piață și/sau de sistem;
- depozitarii centrali;
- casele de compensare;
- fondul de compensare a investitorilor;
- grupurile societăților comerciale admise la tranzacționare;
- organisme de formare profesională;
- personalul care își desfășoară activitatea în cadrul sediilor SSIF, ale instituțiilor de credit (ASIF, ADEL, RCCI);
- consultanții de investiții;
- evaluatorii;
- auditorii IT;
- investitorii calificați.

Activitatea de autorizare-monitorizare intermediari și instituții de piață a implicat următoarele:

- autorizarea/retragerea autorizației/avizului și înscrierea/radierea în/din Registrul ASF a entităților reglementate;
- autorizarea/avizarea modificărilor intervenite în modul de organizare și funcționare al acestora;
- validarea individuală/aprobarea numirii membrilor C.A. și a conducătorilor din cadrul operatorilor de piață, depozitarilor centrali, caselor de compensare (contrapărți centrale) și Fondului de compensare a investitorilor;
- aprobarea intențiilor privind achiziționarea de acțiuni sau drepturi de vot deținute în cadrul SSIF, operatorilor de piață, depozitarilor centrali, caselor de compensare/contrapărți centrale;
- monitorizarea respectării de către entitățile reglementate a condițiilor impuse la autorizarea acestora, precum și a condițiilor de funcționare prevăzute legislația în vigoare;
- adoptarea de măsuri în cazul constatării de încălcări ale prevederilor legale în vigoare, conform competențelor sale cu aplicarea de sancțiuni.

⁹ societăți de servicii de investiții financiare / firmele de investiții / instituțiile de credit, operatorii de piață, operatorii de sistem, piețele reglementate, sistemele alternative de tranzacționare, depozitarii centrali, casele de compensare, contrapărțile centrale, sistemele de compensare-decontare, fondul de compensare a investitorilor, consultanții de investiții, evaluatorii, auditorii IT, grupurile și investitorii calificați

În general, anul 2014 s-a caracterizat printr-o intensificare a activității desfășurate pe piața de capital din România de intermediarii și operatorii de piață din alte state membre, pe plan intern evoluția numerică fiind resimțită în segmentul organismelor de formare profesională din România, precum și a evaluatorilor (persoane fizice și juridice), a consultanților de investiții (persoane juridice) și a rețelei teritoriale a sediilor secundare aparținând SSIF.

De asemenea, în cadrul activității de monitorizare, ca urmare a constatării de încălcări ale prevederilor legale incidente pieței de capital, au fost emise o serie de atenționări și adoptate măsuri de sancționare cu avertisment, precum și suspendarea autorizației de funcționare.

Autorizarea/avizarea intermediarilor

Situația intermediarilor care prestau servicii și activități de investiții pe piața de capital din România la sfârșitul anului 2014, se caracterizează prin menținerea tendinței de restrângere numerică a acestora, înregistrându-se totuși o diminuare a acestui fenomen față de anul precedent.

Societățile de servicii de investiții financiare (SSIF)

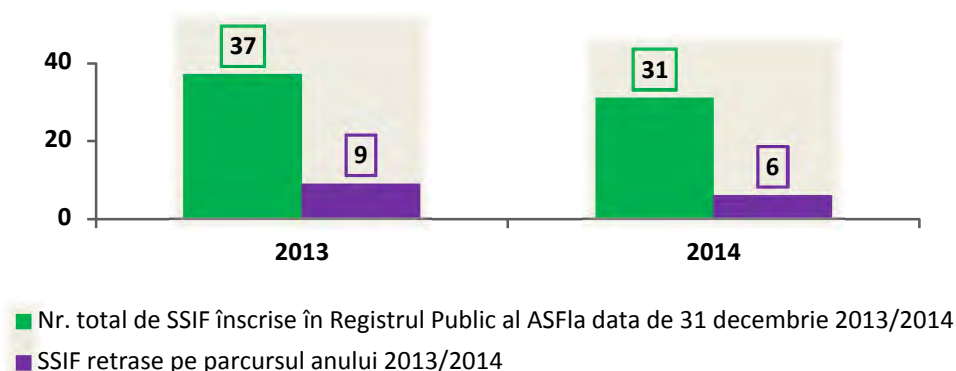
La sfârșitul anului 2014 numărul total al SSIF autorizate să presteze servicii de investiții financiare este de 31 (în scădere cu 6 față de anul 2013), lista nominală a acestora fiind prezentată în Anexa nr. II.6.

Solicitările transmise la ASF în cursul acestui an de către SSIF au vizat în special fluxul de personal, precum și modificări intervenite în modul de organizare și funcționare al acestora. În anul 2014 s-a constatat o reducere cu 16,21% față de numărul total al înscrierilor din Registrul ASF de la finele anului 2013.

Numărul SSIF-urilor retrase și radiate din Registrul ASF s-a diminuat în anul 2014, acesta fiind de 6 față de 9 în anul 2013. Astfel, pe parcursul anului 2014, a fost retrasă autorizația de funcționare a 6 SSIF, respectiv RAIFFEISEN CAPITAL & INVESTMENT SA, ca urmare a procesului de fuziune prin absorbție cu RAIFFEISEN BANK SA, NBG SECURITIES ROMANIA SA, FAIRWIND SECURITIES SA, SSIF FORTIUS FINANCE SA, ROINVEST BUCOVINA SA și SSIF SIGI SA, ultima dintre acestea fiind retrasă ca sancțiune. (SSIF autorizate și înscrise în Registrul ASF la 31.12.2014 sunt în Anexa nr. II.6.1).

În cursul anului 2014, ASF a fost notificată cu privire la încetarea prestării de servicii și activități de investiții pe piața de capital de către două SSIF: ACTINVEST SA și EQUITY INVEST SA

Figura II.3.1: Situația numărului de SSIF aferente anilor 2013 și 2014

Sursa: ASF

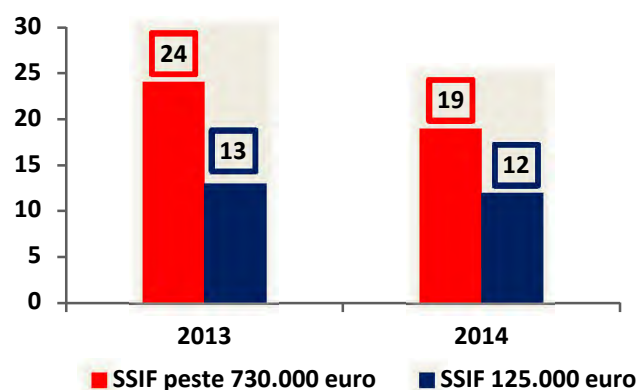
Printre modificările intervenite în modul de organizare și funcționare operate în cursul anului, se numără schimbarea denumirii SSIF TRANSILVANIA CAPITAL SA în SSIF BLUE ROCK FINANCIAL SERVICES SA

În ceea ce privește serviciile și activitățile de investiții pe care le pot presta pe piața de capital SSIF din România, au fost autorizate restrângerile obiectului de activitate al EQUITY INVEST SA, INTERDEALER CAPITAL INVEST SA și Societatea de Servicii de Investiții Financiare ROMINTRADE SA.

Conform Figurii nr. II.3.2, se observă faptul că la finele anului 2014 doar 61% dintre SSIF aflate în evidențele ASF erau autorizate să presteze toate serviciile de investiții financiare prevăzute de art. 5 alin. (1) și alin. (1¹) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, având un capital inițial mai mare sau egal cu echivalentul în lei a 730.000 euro, iar 39% nu tranzacționau instrumente financiare pe cont propriu și nu subscriu în cadrul emisiunilor de valori mobiliare în baza unui angajament ferm.

Pe parcursul anului 2014 au avut loc șapte infuzii de capital din partea acționarilor a trei dintre SSIF aflate sub supravegherea ASF: două aferente SSIF DORINVEST SA, patru aferente SSIF IEBA TRUST SA și una aferentă SSIF MUNTENIA GLOBAL SA. Totodată, ASF a înregistrat două diminuări de capital, respectiv pentru SSIF SIGI SA și SSIF INTERDEALER CAPITAL SA, prima dintre acestea numărându-se printre intermediarii care au fost retrași și radiați din Registrul Public al ASF în cursul acestui an.

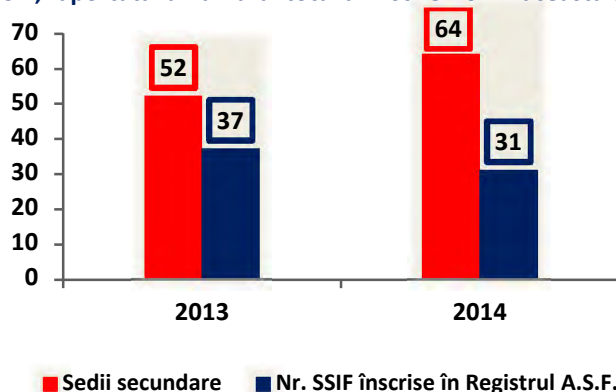
Figura II.3.2: Situația SSIF la finele anilor 2013 și 2014, raportată în funcție de nivelul capitalului inițial, precum și obiectul de activitate autorizat de ASF

Sursa: ASF

În anul 2014, spre deosebire de anul trecut, a avut loc o creștere cu 23% a numărului sediilor secundare (agenții și sucursale) autorizate ale SSIF-urilor și o diversificare a răspândirii geografice a acestora. Dintre cele 64 de sedii secundare în cadrul cărora SSIF-urile își desfășurau activitatea la sfârșitul anului 2014, 12,96% erau înființate în București, 9,25% în Bihor, și câte 7,40% în Sibiu, Timiș și Cluj.

Figura II.3.3: Situația de la sfârșitul lunii decembrie 2013 și 2014 în privința sediilor secundare ale SSIF, raportată la numărul total al înscrierilor în această calitate

Sursa: ASF

Instituțiile de credit din România

Lista nominală a acestora se poate regăsi în Anexa II.7. Menținându-se în tendințele anului anterior, în 2014 nu au fost înregistrate în Registrul ASF noi instituții de credit din România, autorizate de BNR, care să presteze de servicii și activități de investiții financiare, prevăzute de art. 5 alin. (1) și alin. (11) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, în anul 2014 nu au fost înregistrate radieri (spre deosebire de anul 2013 când ASF radiat la cerere două instituții de credit din această calitate).

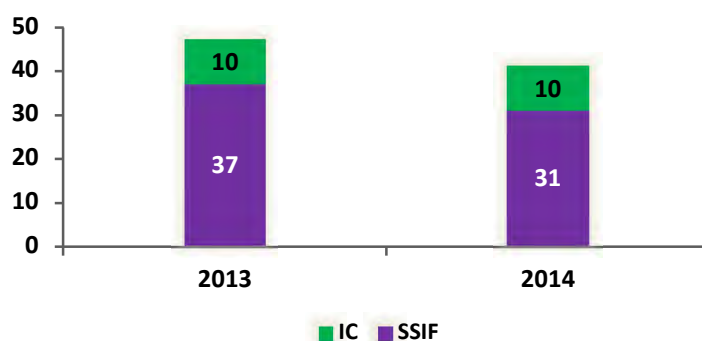
Solicitările din partea intermediarilor din această categorie au vizat în special autorizări și retrageri a unor persoane din calitatea de agenți pentru servicii de investiții financiare, agenți delegați și reprezentanți ai compartimentului de control intern.

În ceea ce privește serviciile și activitățile de investiții prestate de instituțiile de credit din România, anul 2014 se diferențiază de situația înregistrată în 2013 prin extinderea obiectului de activitate al RAIFFEISEN BANK SA pentru a putea presta toate serviciile și activitățile de investiții prevăzute de Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare. Acest lucru a fost determinat de procesul de fuziune prin absorbție a SSIF RAIFFEISEN CAPITAL & INVESTMENT SA de către societatea mai sus menționată. În calitatea de societate absorbantă, RAIFFEISEN BANK SA a preluat toate drepturile și obligațiile existente la data implementării fuziunii în patrimoniul SSIF prin intermediul succesiunii legale cu titlu universal.

La finele anului 2014, dintre cele 10 instituții de credit înscrise în Registrul ASF, șase dețineau atât calitatea de participanți pe piețele reglementate autorizate de ASF (Banca Comercială Română SA, BRD Groupe Société Générale SA, Piraeus Bank România SA, Bancpost SA, Raiffeisen Bank SA, Credit Europe Bank România SA), cât și calitatea de custode (cu excepția Credit Europe Bank România SA). De asemenea, față de cele precizate mai sus, calitatea de custode era deținută de încă trei instituții de credit (Libra Internet Bank SA, Banca Românească SA și Unicredit Țiriac Bank SA).

O situație aparte o reprezintă instituția de credit Alpha Bank România SA care nu deținea calitatea de participant pe piețele reglementate autorizate de ASF și nici pe cea de custode, dar care desfășoară pe piața de capital activități precum preluarea și transmiterea ordinelor privind unul sau mai multe instrumente financiare, plasamentul de instrumente financiare fără un angajament ferm, consultanță acordată entităților cu privire la structura capitalului, strategia industrială și aspectele conexe acesteia, precum și consultanță și servicii privind fuziunile și achizițiile unor entități și cercetare pentru investiții și analiză financiară sau alte forme de recomandare generală referitoare la tranzacțiile cu instrumente financiare conform Legii nr. 297/2004, cu modificările și completările ulterioare (art. 5 alin. (1) lit. a), g) alin. (1¹) lit. c), e)).

Figura II.3.4: Situația comparativă a intermediarilor la sfârșitul anilor 2013 și 2014

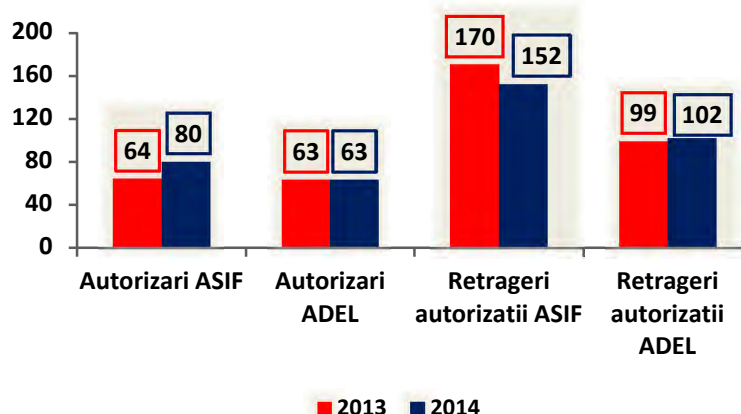
Sursa: ASF

Autorizarea agenților pentru servicii de investiții financiare și agenților delegați

În urma solicitărilor din partea entităților reglementate, ASF a autorizat 80 de persoane în calitate de ASIF și 63 în calitate de ADEL, numărul total al agenților autorizați fiind la 31 decembrie 2014 de 696 persoane, superior cu 2,35% față de anul anterior. Din figura se remarcă creșterea cu 12,59% față de anul 2013 a numărului înscrierilor efectuate în Registrul Public al ASF în calitate de ASIF și ADEL și scăderea numărului de radieri din aceste calități cu 5,57% față de același interval.

Având în vedere necesitatea uniformizării legislației naționale cu cea aplicabilă la nivel european, și ținând cont de solicitările entităților reglementate, ASF a emis Regulamentul nr. 4/2014 privind agenții delegați. Prin intermediul acestuia se reglementează noțiunea de agent delegat persoană juridică, introdusă odată cu modificarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital prin Ordonanța de Urgență nr. 32/2012. Prin această uniformizare a cadrului legislativ național cu practicile europene, s-a creat oportunitatea utilizării persoanelor juridice care să acționeze ca ADEL pe teritoriul României. Totodată, s-a reglementat situația persoanelor fizice străine care dețin această calitate și care acționează în numele unui SSIF din România, precum și regimul aplicabil celor care aparțin intermediarilor din alte state membre ale UE care prestează servicii și activități de investiții pe teritoriul nostru.

Figura II.3.5: Evoluția comparativă a numărului de ADEL și ASIF înscriși în Registrul CNVM/ASF la sfârșitul anilor 2013 și 2014

Sursa: ASF

Autorizarea reprezentanților compartimentului de control intern din cadrul intermediarilor, operatorilor de piață și depozitarilor centrali

În urma solicitărilor primite la ASF în cursul anului 2014, s-a procedat la autorizarea a 15 noi reprezentanți ai compartimentului de control intern și la retragerea a 28 persoane din această calitate. Prin urmare, la finele anului 2014, un număr de 90 de persoane autorizate în calitate de reprezentanți ai compartimentului de control intern își desfășura activitatea în cadrul sediilor sociale ale intermediarilor, operatorilor de piață și depozitarilor centrali, sau în cadrul sediilor secundare de tip sucursală pe care SSIF-urile le-au înființat în cadrul rețelei teritoriale.

Autorizarea/avizarea instituțiilor pieței de capital

Pe parcursul anului 2014, au fost transmise la ASF o serie de solicitări din partea instituțiilor pieței de capital care au vizat îndeosebi autorizarea anumitor modificări intervenite în modul de organizare și funcționare ale acestora, respectiv ale documentelor care au făcut obiectul autorizării inițiale.

Operatorii de piață/Operatorii de sistem

ASF a avizat prelungirea programului de tranzacționare de la orele 16:45 la orele 18:00 pentru obligațiunile și titlurile de stat tranzacționate pe piața reglementată administrată de BVB.

De asemenea, ASF a aprobat modificările intervenite în conducerea SC Sibex - Sibiu Stock Exchange SA (SIBEX), acestuia, precum și validarea în funcția de administrator provizoriu al operatorului de piață. Ca urmare a cererilor operatorului de piață SIBEX – Sibiu Stock Exchange SA, au fost înregistrate un număr de 5 noi contracte futures având ca activ suport acțiunile ADIDAS AG, BAYER AG, BAYERISCHE MOTOREN WERKE AG, E.ON AG și DEUTSCHE BANK AG. De asemenea, programul prelungit de tranzacționare al SIBEX (până la orele 23:15) conferă posibilitatea corelării cu alte piețe internaționale.

În cursul anului, ASF a radiat 19 instrumente financiare derivate, tranzacționabile pe piața reglementată administrată de SIBEX.

Un aspect notabil al anului 2014 îl reprezintă parteneriatele dintre SC Sibex - Sibiu Stock Exchange SA, Hellenic Exchanges –Athens Stock Exchange SA (HELEX) și ATHENS EXCHANGE CLEARING HOUSE (ATHEXClear), încheiate în scopul de a furniza servicii de compensare și servicii de exploatare prin OASIS, sistem de tranzacționare administrat de Bursa de Valori Elenă. În acest context, un număr de 37 instrumente financiare derivate au fost translatate la data de 22.12.2014 pe platforma de decontare ATHEXClear Atena.

ASF a retras autorizația acordată privind constituirea și administrarea de către SSIF MUNTENIA GLOBAL INVEST SA a sistemului alternativ de tranzacționare BEST X și a radiat, de asemenea, din Registrul ASF numărul de înregistrare a acestei SSIF din calitatea de operator de sistem.

Casele de compensare

Modificările intervenite pe parcursul anului 2014 în cadrul acestui segment au vizat componența Consiliului de Administrație a SC Casa Română de Compensăție (CRC) SA, fiind validată o persoană în funcția de administrator.

Depozitarii Centrali

În ceea ce privește SC Depozitarul Central SA, în urma solicitărilor transmise pe parcursul anului 2014, ASF a autorizat unele modificări intervenite în modul de organizare și funcționare, ca urmare a retragerii sediilor secundare de tip agenții constituite pe structura fostelor societăți de registru. De asemenea, au fost autorizate modificări ale componenței conducerii prin numirea provizorie a unei persoane în această calitate, pentru o perioadă de 90 de zile. Totodată, au fost validate 5 persoane în funcția de administratori și au fost respinse cererile de validare a patru persoane în această calitate datorită neîncadrării în prevederile legale incidente. ASF a decis ca Președintele în funcție al SC Depozitarul Central SA să convoace de îndată, în baza prevederilor legale și ale actului constitutiv, adunarea generală a acționarilor în vederea numirii altor patru administratori care să îndeplinească condițiile de compatibilitate, inclusiv a noului Președinte.

În ceea ce privește Depozitarul SIBEX SA, în cursul anului 2014 a fost autorizată modificarea autorizației de funcționare ca urmare a modificării componenței CA și a numirii unui nou conducător, precum și validarea unui nou administrator.

SC Fondul de Compensare a Investitorilor SA

În urma solicitărilor primite, au fost autorizate o serie de modificări ale actului constitutiv al societății, precum și o schimbare survenită în componența Consiliului de Administrație.

Autorizarea/avizarea societăților de administrare a investițiilor

În anul 2014 au fost înregistrate la ASF solicitări din partea unor SAI privind autorizarea de modificări în ceea ce privește modul de organizare și funcționare, care au vizat în special schimbarea sediilor sociale, diminuarea/majorarea capitalului social, modificarea componenței consiliului de administrație/consiliului de supraveghere sau a componenței conducerii efective (directorilor), modificarea structurii acționariatului și modificări ale obiectului de activitate.

În anul 2014 a fost retrasă la cerere autorizația de funcționare a SAI KD INVESTMENTS ROMANIA SA, iar **la sfârșitul anului figurau înscrise în Registrul Public al ASF 21 de SAI, dintre care 11 nu administrau portofolii individuale de investiții.**

Comparativ cu anul 2013, în anul 2014, SAI INTERCAPITAL Investment Management SA și-a extins obiectul de activitate cu administrarea portofoliilor individuale de investiții, respectiv SAI SIRA SA, SAI TARGET ASSET MANAGEMENT SA și BT ASSET MANAGEMENT SA au optat pentru restrângerea obiectului de activitate.

În ceea ce privește structura acționariatului, din cele 21 de SAI existente, 15 sunt controlate de către persoane juridice și fizice române, iar 6 sunt controlate de către persoane juridice și fizice străine (din Austria, Italia, Ungaria, Elveția și Franța).

În anul 2014, ASF nu a înregistrat solicitări din partea niciunei SAI din România în vederea desfășurării de activități pe teritoriul altor State Membre ale UE

Autorizarea/avizarea organismelor de plasament colectiv

Sectorul organismelor de plasament colectiv din România se evidențiază printr-o creștere susținută a numărului de organisme de plasament colectiv, din cadrul cărora se remarcă în special fondurile deschise de investiții aflate în continuă expansiune.

Organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM)

La data de 31.12.2014 figurau înscrise în Registrul Public al ASF un număr de 70 de fonduri deschise de investiții, față de cele 64 de fonduri deschise de investiții care își desfășurau activitatea pe piața de capital din România la finele anului 2013.

ASF a acordat în anul 2014 autorizația de funcționare pentru 8 fonduri deschise de investiții, respectiv: Fondul deschis de investiții OTP DOLLAR BOND, Fondul deschis de investiții FIX INVEST, Fondul deschis de investiții YOU INVEST SOLID RON, Fondul deschis de investiții YOU INVEST SOLID EUR, Fondul deschis de investiții YOU INVEST BALANCED RON, Fondul deschis de investiții BT EURO OBLIGATIUNI, Fondul deschis de investiții SAFI OBLIGATIUNI și Fondul Deschis de Investiții PLUS INVEST.

De asemenea, ASF a aprobat schimbarea denumirii Fondurilor Deschise de Investiții ERSTE ABSOLUTE RETURN 25 RON în YOU INVEST ACTIVE RON, ERSTE ABSOLUTE RETURN 15 EUR în YOU INVEST BALANCED EUR, ERSTE ABSOLUTE RETURN 25 EUR în YOU INVEST ACTIVE EUR și KD MAXIMUS în CERTINVEST MAXIMUS.

Ca urmare a fuziunii prin absorbție a Fondului deschis de investiții RAIFFEISEN PROSPER de către Fondul deschis de investiții RAIFFEISEN BENEFIT, a fost retrasă autorizația de funcționare și a fost radiat din Registrul Public al ASF Fondul Deschis de Investiții RAIFFEISEN PROSPER, respectiv a fost radiat fondul deschis de investiții CERTINVEST MAXIMUS urmare a fuziunii cu Fondul Deschis de Investiții CERTINVEST DINAMIC.

Totodată, în cursul anului 2014, ASF a avizat înlocuirea administratorului SAI KD INVESTMENTS ROMANIA SA cu SAI CERTINVEST SA pentru Fondul deschis KD MAXIMUS, respectiv SAI BROKER SA cu SAI MUNTENIA INVEST SA pentru fondul deschis de investiții PLUS INVEST.

În cursul anului 2014 nu a fost înregistrată la ASF nicio cerere în vederea distribuirii de unități de fond emise de către un OPCVM din România pe teritoriul altui stat membru al UE.

În perioada analizată au fost autorizate/notificate o serie de modificări ale documentelor fondurilor deschise de investiții, având ca obiect modificări ale politicii de investiții, modificarea comisioanelor de depozitare, a comisioanelor de subscriere/răscumpărare, a denumirii, precum și alte modificări care vizau în principal alinieri la modificările aduse legislației aplicabile OPCVM, respectiv completări ale documentelor fondurilor conform Normei nr. 14/2013 care reglementează condițiile în care un OPCVM poate investi în instrumente ale pieței monetare, altele decât cele prevăzute la art. 82 din Ordonanța de Urgență nr. 32/2012, de tipul biletelor la ordin.

De asemenea, în prima parte a anului 2014, au continuat demersurile întreprinse de societatea desemnată în calitate de administrator al lichidării Fondului Național Retcon - LEXEXPERT AUDIT SRL Galați – în vederea identificării acțiunilor din patrimoniul Fondului, ulterior deblocării de către ASF, la sfârșitul anului 2013, a conturilor bancare și de acțiuni deschise de fostul administrator SC PACTINVEST SA în numele FNRetcon și încheierii de către lichidator a unui contract de servicii de investiții financiare cu SSIF ESTINVEST SA din Focșani în vederea valorificării deținerilor din patrimoniul Fondului Național Retcon.

Alte organisme de plasament colectiv (AOPC)

La data de 31.12.2014 figurau înscrise în Registrul Public al ASF un număr de 32 de fonduri închise de investiții, față de cele 31 de fonduri închise de investiții care își desfășurau activitatea pe piața de capital din România la finele anului 2013.

În categoria altor organisme de plasament colectiv, alături de fondurile închise de investiții sunt prezentate și societățile de investiții financiare încadrate la categoria AOPC cu politica de investiții diversificată și SC Fondul Proprietatea SA (AOPC de tip special, înființat sub forma unei societăți de investiții de tip închis).

În perioada analizată au fost înscrise în Registrul Public al ASF două fonduri închise de investiții din România, respectiv: Fondul Închis de Investiții AG CAPITAL și Fondul Închis de Investiții EQUITY INVEST.

Tot în acest interval, Fondul Închis de Investiții înregistrat în Registrul ASF, OTP AGRI FOND constituit în vederea atragerii în mod privat de resurse financiare a primit avizul ASF pentru a deveni fond închis de investiții care atrage în mod public resurse financiare, sub denumirea de Fondul Închis de Investiții OTP PREMIUM RETURN. De asemenea, a fost notificată schimbarea denumirii Fondului Închis de Investiții OTP PROPERTIES în OTP EXPERT, respectiv Fondul Închis de Investiții EQUITY INVEST în SMART MONEY.

Totodată, în cea de-a doua parte a anului 2014, a fost retrasă autorizația de funcționare a Fondului închis de investiții Raiffeisen Strategii Valutare ca urmare a solicitării societății de administrare SAI Raiffeisen Asset Management SA.

Societățile de administrare a investițiilor au notificat/solicitat, pentru fondurile închise de investiții administrate, avizarea modificărilor intervenite în documentele depuse pentru înscrierea în Registrul Public al ASF, inclusiv în ceea ce privește alinierea acestora la dispozițiile legislației aplicabile, respectiv Norma nr. 14/2013 care reglementează modalitatea investirii în instrumente ale pieței monetare, altele decât cele prevăzute la art. 82 din Ordonanța de Urgență nr. 32/2012, de tipul biletelor la ordin.

În ceea ce privește SC Fondul Proprietatea SA, în cursul perioadei analizate au fost avizate modificările intervenite în documentele avute în vedere la momentul înregistrării SC Fondul Proprietatea SA, respectiv în actul constitutiv al societății, ca urmare a unor repetate diminuări ale capitalului social, precum și a altor modificări adoptate de acționarii societății în cadrul Adunărilor Generale Extraordnare ce au avut loc. Precizăm că, pentru anumite modificări ale actului constitutiv al SC Fondul Proprietatea SA, decise de către acționarii societății în cadrul unor adunări generale, avizul ASF a fost emis cu anumite excepții.

Totodată, contractul de administrare a investițiilor încheiat în data de 25.02.2010 între SC Fondul Proprietatea SA și Franklin Templeton Investment Management Ltd United Kingdom – Sucursala București a suferit o serie de modificări ca urmare a deciziei acționarilor exprimată în cadrul Adunării Generale Ordinare a Acționarilor fondului, modificările intervenite fiind avizate de către ASF cu anumite excepții.

De asemenea, în ceea ce privește administrarea SC Fondul Proprietatea SA, în cea de-a doua parte a anului 2014 ASF a avizat un nou contract de administrare a investițiilor încheiat între SC Fondul Proprietatea SA și Franklin Templeton Investment Management Ltd United Kingdom – Sucursala București, respectiv contractul de administrare nr. 45/29.04.2014, ca urmare a hotărârii acționarilor fondului adoptată în ședința Adunării Generale Ordinare a Acționarilor. Menționăm că respectivul contract de administrare a fost aprobat de ASF cu modificări, modificări supuse ulterior atenției acționarilor în cadrul unei noi ședințe AGOA.

Ca urmare a denunțării unilaterale de către ING BANK Amsterdam NV Sucursala București a contractelor de depozitare încheiate cu entități ale pieței de capital la sfârșitul anului 2013, în primul trimestru al anului 2014, ASF a avizat schimbarea depozitarului ING BANK NV Amsterdam Sucursala București cu BRD - GSG pentru SIF Banat - Crișana SA și SIF Transilvania SA și respectiv cu Raiffeisen Bank SA pentru SIF Oltenia SA.

Societățile de investiții financiare au depus la ASF în decursul anului 2014 o serie de solicitări de avizare a modificărilor intervenite în documentele depuse pentru înscrierea în Registrul public al ASF care au vizat în principal modificări ale actelor constitutive, reglementărilor interne, ale componenței consiliilor de administrație/consiliilor de supraveghere și conducerii societății, respectiv modificări ale sediului sucursalelor/desființare de sedii secundare. În acest sens amintim modificările intervenite în reglementările interne a două societăți de investiții financiare ca urmare a solicitărilor depuse de acestea, respectiv SIF MOLDOVA SA și SIF TRANSILVANIA SA, modificările intervenite în componența Consiliilor de Administrație/de Supraveghere ale SIF OLTENIA SA și ale SIF TRANSILVANIA SA, modificările intervenite în componența Directoratului SIF TRANSILVANIA S.A, schimbări în ceea ce privește conducerea efectivă a SIF BANAT - CRIȘANA SA, respectiv directorii societății etc.

Autorizarea/avizarea depozitarilor

La data de 31.12.2014 erau înscriși în Registrul Public al ASF un număr de 8 depozitari.

În primul semestru al anului 2014, ASF a avizat modificările intervenite în documentele depuse la momentul înscrierii în Registrul ASF a depozitarilor, în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 15/2004 privind autorizarea și funcționarea societăților de administrare a investițiilor, a organismelor de plasament colectiv și a depozitarilor. Începând cu al doilea semestru al anului 2014, odată cu intrarea în vigoare a prevederilor

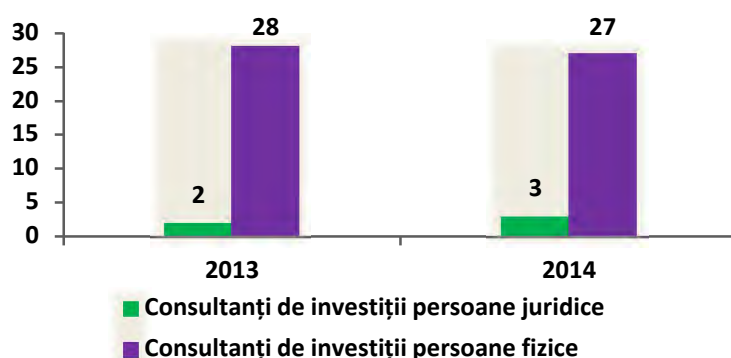
Regulamentului nr. 9/2014, depozitari înscrși în Registrul ASF au obligația de a notifica modificările intervenite în documentele acestora. De asemenea, a fost radiată din registrul ASF, din calitatea de depozitar din stat membru, ING BANK NV Amsterdam Sucursala București (în baza cererii depuse de către aceasta).

Autorizarea/avizarea consultanților de investiții

Lista nominală a celor 27 de persoane fizice și 3 persoane juridice care puteau presta cu titlu profesional servicii de consultanță de investiții la sfârșitul anului 2014 se poate regăsi în Anexa II.8.1 și Anexa II.8.2., iar situația comparativă din punct de vedere numeric a acestora, se poate observa în figura II.3.6.

În cursul anului 2014 ASF a operat o radiere în categoria persoanelor fizice aflate în evidențele ASF precum și înregistrarea unui nou consultant persoană juridică, respectiv UNION PRIVATE ADVISORS SRL.

Figura II.3.6: Situația consultanților de investiții, persoane fizice și persoane juridice, la sfârșitul anilor 2013 și 2014

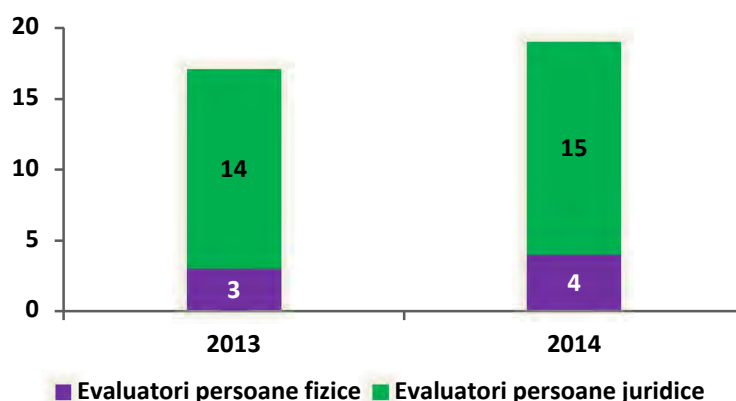

Sursa: ASF

Autorizarea/avizarea evaluatorilor

ASF a autorizat în anul 2014 trei noi evaluatori pe piața de capital (o persoană fizică și două persoane juridice). Totodată, s-a procedat la radierea din Registrul Public al ASF a SC DELOITTE EVALUARE SRL, precum și la înscrierea SC DELOITTE CONSULTANȚĂ SRL și SC NEOCONSULT VALUATION SRL BUCUREȘTI în această categorie. Lista nominală a acestora a celor 19 evaluatori care dețineau la finele anului 2014 autorizație ASF se poate regăsi în Anexa nr. II.9.

Figura II.3.7: Situația evaluatorilor, persoane fizice și persoane juridice, înregistrată la finele anilor 2013 și 2014

Sursa: ASF

Autorizarea/avizarea auditorilor sistemelor informatice

Nu au intervenit modificări în situația numărului de înscrieri operate în acest sens în Registrul Public al ASF, situație care s-a datorat prorogării termenului de suspendare a aplicării prevederilor Instrucțiunii nr. 2/2011 privind auditarea sistemelor informatice utilizate de entitățile autorizate și supravegheate de ASF (CNVM), cu modificările și completările ulterioare.

Autorizarea/avizarea grupurilor societăților comerciale admise la tranzacționare

În urma solicitărilor primite în anul 2014 cu privire la grupurile societăților comerciale admise la tranzacționare, a fost operată o modificare intervenită în cadrul componenței grupului OMV.

Autorizarea/avizarea Organismelor de formare profesională

În anul 2014 au fost emise de către ASF 15 autorizații de organizare a unor cursuri de formare profesională (ASIF/RCCI/CI), precum și 14 autorizații de organizare a unor programe de formare profesională continuă sub forma unor acțiuni cu caracter științific și profesional care au avut loc în București, Sibiu și Brașov, sau au fost susținute în sistem e-learning. În urma promovării acestor cursuri au fost eliberate 135 de atestate profesionale și au fost, de asemenea, efectuate ore de formare profesională continuă de către operatorii și specialiștii care activează pe piața de capital.

ASF a autorizat în anul 2014 un nou organism de formare profesională (Organizația Profesioniștilor Pieței de Capital), a avizat modificări în privința componenței conducerii Asociației Brokerilor. Lista nominală a organism de formare profesională autorizate se poate regăsi în Anexa nr. II.10.

Monitorizarea intermediarilor care prestează servicii și activități de investiții pe piața de capital din România

În cadrul activității de **monitorizare** a respectării cadrului legal în vigoare de către intermediarii care prestează servicii și activități de investiții pe piața de capital din România, precizăm că în anul 2014, ASF a atenționat unele SSIF cu privire la următoarele aspecte, fără a se limita la acestea:

- transmiterea cu întârziere a documentelor necesare în procesul de retragere a unei persoane din calitatea de agent pentru servicii de investiții financiare;
- nerespectarea obligației membrilor CA, precum și a Reprezentanților compartimentului de control intern de a verifica încadrarea persoanei numite în calitatea de conducător în cerințele prevăzute de reglementările în vigoare;
- transmiterea cu întârziere la ASF a Hotărârii AGA/AGOA cu privire la unele modificări intervenite în cadrul membrilor CA;
- întârzierea transmiterii stadiului în care se află documentația necesară pentru autorizarea de către ASF a majorării/reducerii capitalului social, precum și a raportului auditorului financiar și bilanței de verificare a societății;
- nerespectarea prevederilor art. 1 din dispunerea de măsuri nr. 15/2009 în privința constituirii unui comitet de audit, format din membri neexecutivi ai consiliului de administrație și/sau consiliului de supraveghere, cu respectarea prevederilor legale în vigoare;
- nerespectarea de către membrii CA a prevederilor art. 7 al Dispunerii de măsuri nr. 6/2013 privind anumite aspecte ale cerințelor MiFID referitoare la funcția de asigurare a conformității;
- încălcarea dispozițiilor art. 6 alin (3) lit. a) și c) din Regulamentul nr. 32/2006 în ceea ce privește componența consiliului de administrație;

- nerespectarea termenelor impuse de reglementările în vigoare de transmitere a actelor adiționale de prelungire a duratei de închiriere a unor spații destinate desfășurării activității;
- nerespectarea art. 31 (4) MiFID cu privire la obligația transmiterii către autoritatea competentă din Bulgaria, în care își desfășoară activitatea în temeiul liberei circulații a serviciilor, de informații actualizate cu privire la modificările intervenite față de notificarea inițială;
- nerespectarea termenelor impuse de reglementările în vigoare de transmitere a documentelor justificative privind contractul de prestări servicii încheiat cu auditorul financiar;
- nerespectarea prevederilor art. 6 alin (2) din Dispunerea de măsuri nr. 6/2013 cu privire la condițiile ce trebuie îndeplinite privind experiența deținută de reprezentantul compartimentului de control intern.

Totodată, având în vedere că nu au fost respectate prevederile art. 14 alin (3) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, ASF a respins cererea unei SSIF de modificare a autorizației de funcționare ca urmare a modificării componenței conducerii.

În urma monitorizării activității desfășurate de intermediari, s-a constatat în cazul unei SSIF faptul că aceasta nu mai îndeplinește condițiile impuse la autorizare, ceea ce a contribuit la efectuarea unei analize complexe împreună cu serviciul de supraveghere, în urma căreia s-au emis patru decizii de suspendare a autorizației de funcționare pentru o perioadă totală de 300 zile și două decizii de sancționare cu avertisment pentru neadoptarea unor măsuri de remediere a deficiențelor constatate. Precizăm totodată că în cadrul AGEA a societății la care se face referire, s-a hotărât dizolvarea anticipată a acesteia, începerea procedurii de lichidare în vederea radierii din Registrul Comerțului, precum și numirea lichidatorului, însă până la sfârșitul anului 2014, nu a fost depusă documentația aferentă retragerii autorizației de funcționare, prevăzută la art. 11 din Regulamentul CNVM nr. 32/2006 privind serviciile de investiții financiare, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, în urma nerespectării de către operatorii și specialiștii pentru piața de capital a prevederilor art. 32 alin (1) din Regulamentul nr. 12/2010, privind urmarea unui program de formare profesională continuă de cel puțin 20 de ore pe an, au fost emise 25 de decizii de sancționare cu avertisment, precum și instituirea obligației de remediere a acestei situații în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a deciziilor la care facem referire.

Notificările primite la ASF din partea SSIF din România care intenționează să presteze servicii și activități de investiții pe piețele externe

În ceea ce privește activitatea transfrontalieră desfășurată de SSIF din România în alte state membre UE, au avut loc modificări doar în privința restrângerii participanților care prestează servicii și activități de investiții pe piețele externe de capital cu 15%, prin renunțarea a două SSIF (CARPATICA INVEST SA și EQUITY INVEST SA) la a desfășura astfel de operațiuni.

După cum se poate observa în tabelul următor, pe primul loc în topul celor mai active SSIF din România pe piețele externe sunt ROMINTRADE SA și DORINVEST SA, iar în ceea ce privește statul membru gazdă, în clasamentul preferințelor se situează Austria, succedată de Marea Britanie și Germania.

Tabelul II.3.5: SSIF care au notificat intenția de a presta servicii și activități de investiții pe teritoriul altor State Membre ale UE

Nr. crt.	Societate de servicii de investiții financiare	State Membre ale UE	Anul notificării
1.	BT Securities SA	Austria	2008
		Polonia	2011
2.	Estinvest SA	Austria	2008
3.	Muntenia Global Invest SA	Austria	2008
		Marea Britanie	2009
4.	IFB Finwest SA	Austria	2009
		Germania	
5.	Vienna Investment Trust SA	Olanda	2010
		Franța	
		Austria	
6.	Broker SA	Austria	2010
7.	Tradeville SA	Bulgaria	2010
8.	Eldainvest SA	Suedia	2011
		Marea Britanie	2011
9.	Transilvania Capital SA	Austria	2012
		Germania	2012
10.	SSIF Romintrade SA	Toate Statele Membre	2013
11.	SSIF Dorinvest SA	Toate Statele Membre	2013

Sursa: ASF

Notificările primite la ASF de la autoritățile competente din Statele Membre ale UE

Intermediarii din Statele Membre ale UE, reprezentați de firmele de investiții și instituțiile de credit, prestează pe teritoriul României, în baza principiului liberei circulații a serviciilor, serviciile și activitățile de investiții, precum și serviciile conexe prevăzute de Anexa nr.1 la Directiva 2004/39/CE.

Solicitările din partea autorităților competente din statele membre au vizat în special înscrierea/radierea în/din Registrul ASF a FISM și ICSM, respectiv actualizarea informațiilor în baza art. 31.4 din MiFID.

În urma solicitării primite din partea autorității competente din Polonia (Polish Financial Supervision Authority), ASF a procedat la radierea din Registrul Public al ASF a numărului reprezentând înscrierea NOBLE SECURITIES SA în calitate de firmă de investiții care prestează servicii și activități de investiții, precum și servicii conexe, pe teritoriul României prin intermediul unei sucursale.

La data de 31.12.2014 se afla în curs de soluționare solicitarea autorității competente din Cehia cu privire la desfășurarea de către firma de investiții WOOD & Company a.s. de operațiuni pe piața de capital din România prin intermediul unei sucursale stabilite pe teritoriul României.

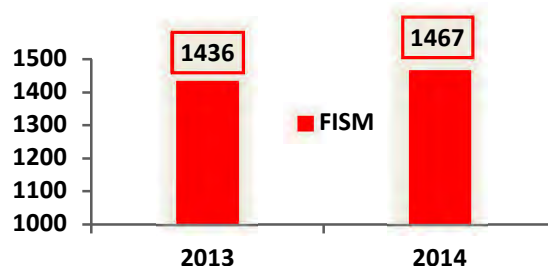
Un aspect notabil al anului 2014 este reprezentat de lărgirea reprezentanților din segmentul operatorilor de piață din state membre, prin înscrierea în Registrul ASF a CME EUROPE LIMITED autorizat de către Financial Services Authority (FCA) – Marea Britanie, care va putea desfășura pe teritoriul României (în baza liberei circulații a serviciilor) operațiunile specifice necesare pentru a facilita intermediarilor din România accesul/conectarea și tranzacționarea de la distanță la sistemul pieței reglementate administrat de aceasta.

Monitorizarea intermediarilor firme de investiții din alte State Membre

Conform numeroaselor notificări transmise la ASF în anul 2014 de către autoritățile competente din alte State Membre ale UE, ce conțin informații standardizate pentru prestarea de servicii transfrontaliere, (stabilite conform Anexei I a Protocolului privind notificările MiFID transmise pe pașaport - Protocol on MiFID Passport

Notifications), se constată faptul că fluxul intermediarilor din această categorie care prestează servicii de investiții financiare în România este caracterizat printr-o dinamică accentuată și continuă.

Figura II.3.8: Situația FISM înscrise în Registrul Public al ASF

Sursa: ASF

Analizând statul membru de origine în funcție de numărul de participanți din cadrul operațiunilor transfrontaliere desfășurate pe piața de capital din România, prin acces direct în baza prevederilor art. 31 din MiFID, remarcăm faptul că Marea Britanie se află în poziția de lider, aceasta fiind țara de origine pentru 81% dintre intermediarii care dețin calitatea de FISM. În acest clasament se succed, la distanță considerabilă, Cipru (131 FISM) și Olanda (24 FISM). Pe locul patru, ocupat de statele care se încadrează în limita de 10-20 participanți din categoria FISM, se situează Irlanda (15 FISM), Norvegia (13 FISM), Franța (12 FISM), Malta (11 FISM) și Bulgaria (10 FISM), Germania (10 FISM), Luxemburg (10 FISM).

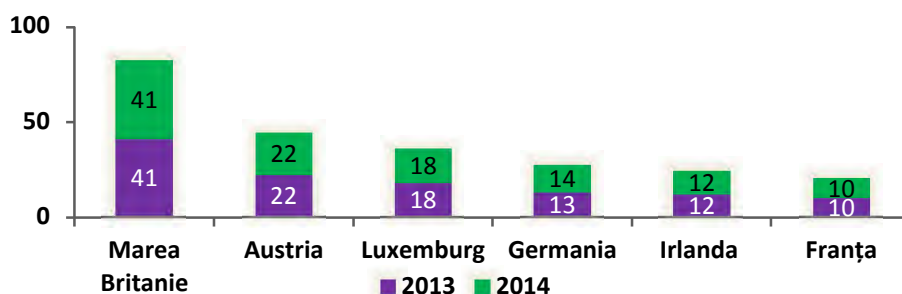
Locul cinci este ocupat de statele membre care nu desfășoară o activitate amplă în România (sub 10 FISM), printre acestea numărându-se: Cehia (cinci FISM), Polonia (patru FISM), urmate de Ungaria, Austria, Spania, Gibraltar, Liechtenstein, Grecia (cu câte trei FISM), de Slovacia, Belgia, Finlanda, Italia (cu câte două FISM) și de către Suedia, Danemarca, Estonia, Letonia (cu câte o FISM).

Monitorizarea intermediarilor instituții de credit din alte State Membre ale Uniunii Europene

Evoluția înregistrată în anul 2014 în rândul intermediarilor din categoria instituțiilor de credit din alte state membre care prestează servicii și activități de investiții în România în baza liberei circulații a serviciilor, nu a fost caracterizată prin modificări majore. În urma solicitărilor primite în cursul anului 2014, ASF a înscrisă în Registrul public o singură nouă instituție de credit din UE.

Din punct de vedere al provenienței celor 148 de instituții de credit din alte state membre, la data de 31.12.2014 se observă faptul că Marea Britanie (41 INCM) ocupă prima poziție în clasamentul statelor care și-au exprimat intenția de a activa pe piața de capital din România, succedată de Austria (22 INCM), Luxemburg (18 INCM), Germania (14 INCM) și Irlanda (12 INCM).

Figura II.3.9: Evoluția înregistrată în 2014 de către instituțiile de credit din alte State Membre ale UE

Sursa: ASF

Monitorizarea societăților de administrare a investițiilor din alte State Membre ale UE

La 31.12.2014 erau înscrise în registrul ASF 9 societăți de administrare a investițiilor din alte State Membre ale UE care pot presta servicii de administrare a investițiilor în România, dintre care nouă societăți pot presta servicii de administrare a investițiilor în mod direct, în temeiul principiului liberei circulații a serviciilor, și o societate poate presta servicii de administrare a investițiilor în România prin intermediul unei sucursale.

În primul semestru al anului 2014 a fost înregistrată o notificare din partea autorității competente din Marea Britanie de înscriere în Registrul Public al ASF a societății de administrare a investițiilor HSBC Global Asset Management (UK) Limited, pentru furnizarea în România de servicii autorizate în conformitate cu Directiva 2009/65/CE.

De asemenea, în cursul anului 2014 a fost radiată din Registrul Public al ASF societatea de administrare a investițiilor AMUNDI INVESTMENT SOLUTION în baza notificări primite din partea autorității din Franța.

Monitorizarea OPCVM din alte State Membre ale UE

La data de 31.12.2014 erau înscrise în Registrul Public al ASF 29 de OPCVM din alte State Membre UE, respectiv patru societăți de investiții și 25 de fonduri deschise de investiții.

În anul 2014 au intervenit o serie de modificări în documentele unor organisme de plasament colectiv în valori mobiliare distribuite pe teritoriul României. Astfel, a fost înscrisă în Registrul Public al ASF o societate de investiții cu capital variabil și anume ING (L) Patrimonial care are în componență subfondul ING Patrimonial Balanced. De asemenea, au fost înregistrate în Registrul ASF două noi OPCVM-uri, ESPA PORTOFOLIO BOND EUROPE (Austria) și PAM ALHPA FUND (Liechtenstein), respectiv au fost radiate două OPCVM-uri, ESPA STOCK RISING MARKTES și ESPA BOND EUROPE (Austria).

Totodată, a fost înregistrată o solicitare de distribuire în România a titlurilor de participare a unor noi subfonduri SICAV ING (L) și anume Invest Prestige & Luxe, Invest Europe Opportunities, Invest First Class Multi Asset, astfel încât SICAV ING (L) distribuia pe teritoriul României până la data de 31.12.2014, 23 de subfonduri. De asemenea, în cazul OPCVM –ului compartimentat PIONEER FUNDS a fost notificată de către autoritatea din Luxembourg distribuția a 7 noi subfonduri (U.S. Research, Euro High Yield, Emerging Markets Bond Local Currencies, Global Multi-Asset Target Income și Global Equity Target Income, Top European Players și European Equity Target Income) în cursul anului 2014, astfel încât la sfârșitul anului, în România, acesta distribuia în total 28 subfonduri.

Monitorizarea fondurilor de Investiții Alternative (FIA) /EuVECA din alte State Membre ale UE

În anul 2014 au fost înregistrate solicitări de înscriere în Registrul Public al ASF pentru 37 de fonduri de investiții alternative în vederea distribuirii de titluri de participare pe teritoriul României. De asemenea, au fost înscrise în Registrul Public al ASF un număr de 13 societăți de investiții cu capital variabil (SICAV).

În perioada analizată au fost notificate solicitări de înscriere în Registrul Public al ASF de **fonduri europene cu capital de risc** - fonduri care oferă întreprinderilor competențe și cunoștințe în domeniul afacerilor, contacte profesionale și consultanță în materie de strategie. Prin finanțarea întreprinderilor și oferirea de consultanță, fondurile cu capital de risc stimulează creșterea economică, contribuie la crearea de locuri de

muncă și la mobilizarea capitalului, stimulează crearea și extinderea întreprinderilor inovatoare, majorează investițiile lor în cercetare și dezvoltare și sprijină antreprenoriatul, inovația și competitivitatea, în concordanță cu obiectivele Strategiei Europa 2020 stabilită în Comunicarea Comisiei din 3 martie 2010.

Monitorizarea societăților de administrare de fonduri de investiții alternative stabilite în alte State Membre ale UE

În perioada analizată au fost transmise un număr de 18 notificări de la autorități din alte State Membre ale UE cu privire la intenția unor societăți de administrare de fonduri de investiții alternative stabilite în alte state membre pentru furnizarea de servicii în România conform articolului 92 din Directiva 2014/65/UE care modifică art. 33 din Directiva 2011/61/UE.

Având în vedere faptul că ESMA a admis că statele membre nu trebuie să aplice prevederile art. 92 din MIFID II anterior datei limită de transpunere în legislația națională a articolului 92, respectiv 3 iulie 2015, dar a nuanțat că recomandă ca autoritățile naționale competente gazdă să accepte totuși notificările primite în baza art. 6 alin. (4) din DAFIA înaintea acestei date, ASF a transmis către Autoritatea Financiară din Marea Britanie, Autoritatea Financiară din Franța, Autoritatea Financiară din Malta și Autoritatea Financiară din Luxemburg adrese prin care a informat respectivele autorități cu privire la faptul că notificările au fost acceptate, dar că respectivele societăți de administrare de fonduri de investiții alternative stabilite în alte state membre care au notificat furnizarea de servicii în România conform art.6 alin. (4) din DAFIA nu vor putea fi înregistrate în Registrul ASF și nu vor putea presta aceste servicii pe teritoriul României înainte de data de 3 iulie 2015.

II.4. Sectorul sistemului de pensii private

Pilon II: 7 administratori, 7 fonduri de pensii administrate privat, active totale: 21,165 miliarde de lei

Pilon III: 8 administratori, 10 fonduri de pensii facultative, active totale: 1,125 miliarde de lei

4 depozitari

4 auditori

40 agenți de marketing persoane juridice

peste 16 mii de agenți marketing persoane fizice

Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private

II.4.1. Introducere, obiective și principalele proiecte desfășurate

ASF exercită atribuții de autorizare, reglementare, supraveghere și control asupra sistemului de pensii private din România pentru care valoarea activelor totale reprezenta 3,03% din PIB la 31 decembrie 2014 față de 2,31% din PIB la finele anului 2013.

În vederea realizării obiectivelor privind asigurarea funcționării eficiente a sistemului de pensii private și protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor, pe parcursul anului 2014 ASF a adoptat măsuri pentru îmbunătățirea calității, eficienței și coerenței activității de supraveghere și de autorizare/avizare, precum și asigurării unui cadru normativ adecvat și prudent.

Activitatea de supraveghere a sistemului de pensii private a constat în combinarea controlului permanent (off-site) cu cel de fond/inopinat (on-site).

- Supravegherea off-site s-a bazat atât pe verificarea respectării cerințelor înscrise prin lege și în monitorizarea activităților entităților din piață, cât și pe analiza raportărilor periodice transmise Autorității de către entitățile supravegheate. Poziția și performanța financiară a administratorilor de pensii private, evoluția la nivel de sistem, atât în ceea ce privește pilonul II, cât și referitor la pilonul III, dar și principalele evenimente care au avut loc pe parcursul anului precedent au fost de asemenea monitorizate.
- Pe parcursul anului 2014, ASF a desfășurat acțiuni de control la toți administratorii de fonduri de pensii private, depozitarii acestora și Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private, precum și un control tematic inopinat pentru verificarea utilizării corecte a registrului tranzacțiilor personale în vederea identificării potențialelor conflicte de interese.

În domeniul reglementării sistemului de pensii private, ASF a acționat pe parcursul anului 2014 pentru elaborarea și adoptarea acelor proiecte de norme care să conducă la îmbunătățirea cadrului normativ aplicabil și la armonizarea cu reglementările europene. Colaborarea cu alte instituții atât de pe plan intern (Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Finanțelor Publice), cât și extern a reprezentat un pilon de bază în ceea ce privește stabilitatea și dezvoltarea sistemului de pensii private românești.

Activitatea de autorizare/avizare s-a concretizat în emiterea unui număr de 613 decizii/avize referitoare la administratori, fonduri, depozitari, dar și agenți de marketing. Dacă în anul 2013 se constata existența unui trend crescător al retragerilor avizelor agenților de marketing comparativ cu cel al avizărilor, pe parcursul anului 2014 s-a menținut un echilibru între numărul de avizări și numărul de retrageri ale avizelor.

II.4.2. Supravegherea Sectorului sistemului de pensii private

II.4.2.1. Supravegherea off-site

Activitatea de supraveghere prudențială a sistemului de pensii private din România s-a materializat în verificarea respectării cerințelor înscrise prin lege și în monitorizarea activităților entităților din piață. De asemenea, în această perioadă au fost analizate și soluționate problemele operaționale identificate și/sau semnalate la nivelul entităților din cadrul sistemului de pensii private.

Raportările periodice privind activitatea celor 17 fondurilor de pensii private (șapte fonduri de pensii administrate privat și 10 fonduri de pensii facultative), propria activitate a celor opt administratori, dar și a celorlalte entități supravegheate (patru depozitari, patru auditori, 40 agenți de marketing persoane juridice și peste 16 mii persoane fizice) sunt transmise autorității prin intermediul sistemului informatic de raportări.

Tabelul II.4.1: Categoriile de raportări periodice

Frecvență raportare	Entitate	Date și informații raportate
Zilnic	Administratori și depozitari	Valoarea activului total, valoarea activului net, valoarea unității de fond și numărul de unități de fond pentru fondul de pensii administrat.
Săptămânal	Administratori	Activele și obligațiile fondului de pensii, Situația detaliată a investițiilor.
Lunar	Administratori	Structura detaliată a investițiilor, soldurile conturilor individuale ale participanților, situația transferurilor in/out, situația contului colector, structura numărului de participanți, balanța contabilă de verificare (în nume propriu și pentru fondurile de pensii private administrate), declarația privind taxa de administrare/funcționare, situația privind comisionul datorat agenților de marketing/depozitarului.
	Depozitari	Situația activelor care acoperă provizionul tehnic, Declarația privind taxa de funcționare a depozitarului.
	FGDSPP	Situația privind resursele financiare, Situația activelor investite și a obligațiilor, Situația sumelor utilizate pentru acoperirea plății compensației, Situația detaliată a investițiilor, Balanța contabilă de verificare analitică.
Trimestrial	Administratori	Rata de rentabilitate pentru fondul de pensii private pentru ultimele 24 de luni.
	Agenți de marketing	Taxa de funcționare a agenților de marketing persoane juridice.
Semestrial	Administratori	Raportări contabile semestriale, raport de audit intern.
	Agenți de marketing	Raportări contabile semestriale.
	FGDSPP	Raportări contabile semestriale, raport de audit intern.
Anual	Administratori	Situațiile financiare anuale, Raport actuarial anual, Planul de audit anual.
	Agenți de marketing	Situațiile financiare anuale.
	FGDSPP	Situațiile financiare anuale, Plan de audit anual.

Sursa: ASF

Activitatea de monitorizare s-a materializat în această perioadă în soluționarea problemelor operaționale semnalate în corespondența scrisă cu entitățile din sistemul de pensii private, solicitându-se puncte de vedere sau, după caz, fiind luate măsuri corective. Pentru abaterile de la prevederile legale constatate au fost transmise 42 atenționări.

În cazul investițiilor și evaluărilor realizate de administratorii de fonduri de pensii private, au fost evidențiate, analizate și soluționate¹ aspecte cum ar fi:

¹ Ulterior analizelor și notelor explicative s-au purtat discuții cu directorii de investiții ai administratorilor implicați pentru remedierea abaterilor înregistrate, iar în final au fost trimise atenționări scrise directorilor de investiții în cauză.

- reîncadrarea în limita investițională prevăzută de legislație, ca de exemplu cele pentru titluri de stat și neîncadrarea în gradele de risc sau în conturi curente;
- reflectarea corectă în activele fondurilor de pensii private a diminuării capitalului social al Fondului Proprietatea;
- monitorizarea decontărilor ratate;
- analiza deținerilor de acțiuni (situația deținerilor fondurilor de pensii private, inclusiv evoluție, pondere în active fonduri de pensii și pondere în capitalul social al emitenților).

În urma solicitării APAPR de reevaluare a modului de calcul al gradului de risc al fondurilor de pensii private au fost efectuate o serie de scenarii posibile de modificare a gradului de risc prin modificarea ponderii alocate pe diferite clase de active.

Alte aspecte vizate de supravegherea prudențială a ASF în sectorul sistemului de pensii private au fost:

- activitatea de depozitare (istoric și concentrare activitate pe depozitari);
- analiza trimestrială a riscurilor (valutar, de concentrare, de rată a dobânzii, de lichiditate, volatilitatea, rentabilitatea) și teste de stres;
- deținerile de acțiuni Electrica, ERSTE Bank și Bursa de Valori București sau participarea fondurilor de pensii private la ofertele de vânzare a acțiunilor; analize privind investițiile potențiale în obligațiuni corporative și acțiuni.

Pe parcursul anului trecut, ca urmare a verificărilor efectuate, au fost întocmite informări privind utilizarea contractelor derivate de către un fond de pensii pentru acoperirea riscului valutar având suport lira turcească, legalitatea investițiilor în fonduri mutuale care au același custode și depozitar cu fondurile de pensii.

Și modul de gestionare de către administratori a participanților la fondurile de pensii private a făcut obiectul analizelor. Astfel, au fost evidențiate aspecte deficitare care au vizat transferurile de participanți între fonduri și gestionarea plăților activelor în Pilonul III către pensionari sau beneficiarii participanților decedați. Și în cazul Pilonului II au fost înregistrate anumite dificultăți (transferuri ale unor participanți care figurau pe listele de viramente ale celor două case de pensii, Casa Națională de Pensii Publice și Casa de Pensii a Ministerului Apărării Naționale). Printre cazurile analizate și soluționate se numără: virarea contribuțiilor către două fonduri de pensii private; anulări de unități de fond operate eronat cu ocazia unor plăți către beneficiari; neprocesarea documentelor de transfer; întârzieri/erori în plățile activului către participanți/beneficiari.

De asemenea, au fost efectuate analize referitoare la: activitățile de externalizare ale administratorilor; planurile de audit intern aferente anului 2014; provizioane tehnice pentru pensii (modul de constituire a provizionului tehnic necesar pentru anul 2013 și a activelor care acoperă provizionul tehnic); situația estimată a evoluției capitalului social al administratorilor fondurilor de pensii private pentru datele la 31 martie 2014 și 30 iunie 2014.

Potrivit prevederilor legale, în luna aprilie, administratorii din piața pensiilor private au raportat către Autoritate situațiile financiare anuale, însoțite de rapoartele de activitate anuale și rapoartele auditorilor externi, în nume propriu și pentru fondurile de pensii private administrate. De asemenea, au depus situații financiare și brokerii de pensii private. Poziția și performanța financiară a fiecărui administrator de pensii private, evoluția la nivel de sistem, Pilonul II și Pilonul III, dar și principalele evenimente care au avut loc pe parcursul anului precedent au fost obiectul analizelor Autorității.

Pe parcursul anului 2014, în urma monitorizării activității agenților de marketing persoane fizice și/sau juridice, au fost identificate abateri care au determinat Autoritatea să transmită atenționări acestora, dar și administratorilor. În același timp, s-a solicitat entităților atenționate să dispună îmbunătățirea proceselor și procedurilor interne legate de activitatea agenților de marketing persoane juridice cu care au încheiate

contracte, astfel încât să asigure încadrarea în prevederile legale incidente activității de marketing pe piața pensiilor private². De asemenea, s-a constatat că o serie de agenți de marketing persoane juridice au depășit termenul de 6 luni în care nu au desfășurat activitate de marketing, prevăzut de legislația aplicabilă. Astfel, în cazul a patru agenți s-a propus retragerea avizului/autorizației, după caz.

În cursul trimestrului IV din 2014 a fost finalizată procedura privind fuziunea a două fonduri de pensii administrate privat (FPAP VITAL – fond absorbant cu FPAP EUREKO – fond absorbit), ceea ce a presupus analiza și verificarea datelor și informațiilor cuprinse în rapoartele de fuziune ale administratorilor fondurilor implicate, precum și a situațiilor financiare de lichidare ale fondului de pensii administrat privat absorbit.

În domeniul actuariatului au fost desfășurate activități privind evaluarea actuarială a fondurilor de pensii administrate privat care au avut ca scop determinarea necesarului de provizioane tehnice³, dar și analiza rapoartelor actuariale transmise de către administratorii fondurilor de pensii administrate privat.

Au fost transmise în această perioadă și modificări/completări ale legislației din domeniu și opinii asupra proiectelor de modificare de norme; puncte de vedere referitoare la procedurile administratorilor și depozitarilor privind administrarea activelor, evaluarea, investițiile, riscurile, tranzacțiile personale, activitatea de depozitare, precum și furnizarea de date statistice specifice pensiilor private instituțiilor externe, cum ar fi: Banca Națională a României (trimestrial și anual), Ministerul Finanțelor, EIOPA, IOPS etc.

Mentținerea unui risc scăzut în sectorul pensiilor private prin eficientizarea continuă a procesului de supraveghere și pe parcursul anului 2015 va presupune dezvoltarea procesului de analiză și cuantificare a riscurilor în sistemul de pensii private, stabilirea profilului de risc al fiecărui fond de pensii și, în final, elaborarea planului de supraveghere. Autoritatea de Supraveghere Financiară va continua optimizarea procesului de raportare și verificare a datelor și informațiilor transmise de către entitățile din sistemul pensiilor private, precum și îmbunătățirea calității rapoartelor, analizelor și sintezelor elaborate prin creșterea gradului de relevanță și acuratețe a datelor și informațiilor.

II.4.2.2. Supravegherea on-site

Activitățile de control a entităților din sectorul pensii private desfășurate de ASF în anul 2014 au avut rolul de a preveni sau remedia situații care puteau prejudicia interesele participanților și beneficiarilor la fondurile de pensii administrate privat și facultative.

În conformitate cu planul anual de control, ASF a efectuat controale la toți administratorii de fonduri de pensii private, depozitarii acestora și la Fondul de Garantare a Drepturilor din Sistemul de Pensii Private. Totodată, în luna februarie 2014, ASF a desfășurat un control tematic inopinat pentru registrele tranzacțiilor personale în vederea identificării potențialelor conflicte de interese, control în urma căruia Consiliul ASF nu a dispus măsuri sancționatorii.

Ca urmare a acțiunilor de control desfășurate în cursul anului 2014, Consiliul ASF a dispus următoarele:

² Măsurile luate de către administratori și/sau agenții de marketing persoane juridice au constat, în principal, în anchetarea activității desfășurate și atenționarea scrisă a agenților persoane fizice, dar și în solicitări de retragere a avizului și radiere a agentului de marketing - persoană fizică din registrul ASF – Sectorul Sistemului de Pensii Private.

³ Determinarea următoarelor valori: valoarea garantată actuală a fiecărui participant, venitul actual al fiecărui participant, contribuția actuală a fiecărui participant, venitul viitor până la pensionare, contribuțiile viitoare până la pensionare pentru fiecare participant, evoluția valorii garantate până la pensionare pentru fiecare participant, evoluția valorii activului personal până la pensionare pentru fiecare participant, obligația totală de plată a fiecărui fond de pensii administrat privat, evoluția comparativă a sumei activelor personale și valoarea garantată totală, pentru fiecare fond de pensii administrat privat, valorile medii actuale ale indicatorilor principali, calculate pentru fiecare fond de pensii administrate privat din totalul valorilor individuale aferente portofoliului de participanți, provizionului tehnic corespunzător fiecărui fond de pensii administrat privat.

Tabelul II.4.2: Acțiunile de control în sistemul de pensii private desfășurate în cursul anului 2014

Nr. crt.	Entitate controlată	Conținut decizii
1	BRD SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 30.06.2014: măsuri de remediere a deficiențelor constatate
2	ALICO SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 17.07.2014 măsuri de remediere a deficiențelor constatate
3	ALLIANZ –TIRIAC PENSII PRIVATE SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE S.A	Decizie a Consiliului ASF din data de 21.08.2014 măsuri de remediere a deficiențelor constatate
4	ING ASIGURĂRI DE VIAȚĂ SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 22.08.2014 - măsuri de remediere a deficiențelor constatate
5	BRD - GROUPE SOCIETE GENERALE SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 17.09.2014 - măsuri de remediere a deficiențelor constatate
6	EUREKO - SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 14.10.2014 - măsuri de remediere a deficiențelor constatate
7	GENERALI SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 15.10.2015 - măsuri de remediere a deficiențelor constatate
8	AEGON - SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT SA	Nu au fost dispuse măsuri sancționatorii
9	FONDUL DE GARANTARE A DREPTURILOR DIN SISTEMUL DE PENSII PRIVATE	Decizie a Consiliului ASF din data de 21.10.2014 - măsuri de remediere a deficiențelor constatate
10	BCR PENSII SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE SA	Nu au fost dispuse măsuri sancționatorii
11	RAIFFEISEN BANK SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 09.01.2015 - măsuri de remediere a deficiențelor constatate
12	APF - SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 15.01.2015 - măsuri de remediere a deficiențelor constatate
13	SAI RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 04.02.2015 - măsuri de remediere a deficiențelor constatate
14	BANCA COMERCIALA ROMANA SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 19.02.2015 - măsuri de remediere a deficiențelor constatate
15	ING PENSII SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 26.03.2015 - măsuri de remediere a deficiențelor constatate

Sursa: ASF

De asemenea, ca urmare a controalelor de fond/periodice desfășurate în trim. IV al anului 2013, Consiliul ASF a dispus în cursul anului 2014, următoarele:

Tabelul II.4.3: Decizii ale Consiliului ASF ca urmare a controalelor de fond/periodice desfășurate în trimestrul IV al anului 2013

Nr. crt.	Entitate controlată	Conținut decizii
1	ING PENSII SOCIETATE DE ADMINISTRARE A UNUI FOND DE PENSII ADMINISTRAT PRIVAT SA	Decizii ale Consiliului ASF din data de 19.05.2014: Avertisment scris și măsuri de remediere a deficiențelor constatate pentru ING Pensii SAFAP SA; amenzi contravenționale aplicate persoanelor relevante în valoare totală 2.000 lei
2	APF SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII FACULTATIVE SA	Decizii ale Consiliului ASF din data de 19.05.2014: Amendă contravențională în cuantum de: 119.503,83 lei (0,5% din capitalul social) APF SAFPP SA și măsuri de remediere; amenzi contravenționale aplicate persoanelor relevante în valoare totală de 42.000 lei.
3	BCR PENSII, SOCIETATE DE ADMINISTRARE A FONDURILOR DE PENSII PRIVATE SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 15.05.2014: măsuri de remediere a deficiențelor constatate
4	SAI RAIFFEISEN ASSET MANAGEMENT SA	Decizie a Consiliului ASF din data de 16.04.2014: măsuri de remediere a deficiențelor constatate
5	FONDUL DE GARANTARE A DREPTURILOR DIN SISTEMUL DE PENSII PRIVATE	Decizie a Consiliului ASF din data de 28.05.2014: măsuri de remediere a deficiențelor constatate

Sursa: ASF

II.4.3. Reglementarea sistemului de pensii private

ASF a acționat pe parcursul anului 2014 pentru elaborarea și adoptarea acelor proiecte de norme, în domeniul reglementării sistemului de pensii private, care să actualizeze prevederi legale existente și să conducă la îmbunătățirea cadrului normativ aplicabil, armonizarea cu reglementările europene și convergența în materie de supraveghere la nivelul autorității. De asemenea, s-a urmărit îmbunătățirea calității procesului de reglementare, ceea ce a vizat claritatea legislației și aplicabilitatea acestora pe o perioadă cât mai lungă de timp.

Tabelul II.4.4: Obiective generale din domeniul reglementării pensiilor private în anul 2014

Nr. crt.	Obiective generale
1	Asigurarea unui cadru legal cuprinzător, stabil și coerent în domeniul pensiilor private prin actualizarea și consolidarea legislației secundare, urmare a experienței dobândite, în funcție de contextul intern și internațional al mediului economic și financiar.
2	Creșterea calității procesului legislativ în vederea îmbunătățirii capacității entităților din sistemul pensiilor private de a aplica eficient cadrul normativ.
3	Susținerea dezvoltării sistemului de pensii private prin dezvoltarea cadrului de reglementare privind mecanismele de supraveghere și control, fără a crea o supra-reglementare.
4	Orientarea cadrului de reglementare în direcția dezvoltării unei supravegheri bazată atât pe conformitate, cât și pe riscuri, conform practicilor europene.

Sursa: ASF

Participarea ASF la elaborarea legislației primare din domeniul pensiilor private în anul 2014

ASF a colaborat cu Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, în vederea completării sau modificării legislației primare, cu referire la *Proiectul de Lege privind pensiile ocupaționale* și cu Ministerul Finanțelor Publice referitor la *Proiectul de Lege privind organizarea și funcționarea sistemului de plată a pensiilor private*.

În același context, colaborarea inter-instituțională a avut drept obiect și elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat și a Legii nr. 204/2006 privind pensiile facultative.

În paralel, pe parcursul anului 2014, au continuat consultările publice și întâlnirile autorității cu administratorii fondurilor de pensii private și cu Asociația pentru Pensiile Administrate Privat din România (APAPR), dar și cu Fondul de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private. Scopul acestor întâlniri a fost consolidarea colaborării între părțile implicate, identificarea problemelor cu care se confruntă piața, dar și înțelegerea modificărilor actelor normative, a implicațiilor asupra cadrului general normativ și a modului de funcționare a sistemului⁴.

Potrivit Planului de Norme aprobat pentru anul 2014, Sectorul Sistemului de Pensii Private a supus spre adoptarea Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară 14 acte normative elaborate de Sectorul Sistemului de Pensii Private, care ulterior au fost publicate în Monitorul Oficial.

Norme elaborate în aplicarea Legii nr. 411/2004 și a Legii nr. 204/2006

- Norma nr. 3/2014 privind controlul intern, auditul intern și administrarea riscurilor în sistemul de pensii private (publicată în Monitorul Oficial nr. 258 din 09.04.2014).

⁴ Activitățile desfășurate în cadrul grupului de lucru au avut în vedere modificarea unor reglementări secundare care au urmărit îmbunătățirea funcționării Pilonului III și propunerile transmise de administratorii de fonduri de pensii private referitoare la modalități de reducere a costurilor.

- Norma nr. 7/2014 pentru modificarea și completarea Normei nr. 11/2007 privind auditorul financiar pentru fondurile de pensii administrate privat și administratorii acestora (publicată în Monitorul Oficial nr. 306 din 25 aprilie 2014).
- Norma nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea Normei nr. 8/2006 privind auditorul financiar pentru fondurile de pensii facultative (publicată în Monitorul Oficial nr. 306 din 25 aprilie 2014).
- Norma nr. 10/2014 privind activitatea de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii facultative (publicată în Monitorul Oficial nr. 352 din 13 mai 2014).
- Norma nr. 11/2014 privind activitatea de depozitare și custodie a activelor fondurilor de pensii administrate privat (publicată în Monitorul Oficial nr. 376 din 21 mai 2014).
- Norma nr. 12/2014 pentru completarea art. 14 din Norma nr. 12/2009 privind transferul participanților între fondurile de pensii administrate privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 16/2009 (publicată în Monitorul Oficial nr. 444 din 18 iunie 2014).
- Norma nr. 13/2014 pentru abrogarea alin. (2) al art. 33 din Norma nr. 8/2010 privind autorizarea administratorilor de fonduri de pensii private, preluarea administrării fondurilor de pensii facultative și organizarea activelor și pasivelor la nivelul administratorilor de fonduri de pensii private, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 15/2010 (publicată în Monitorul Oficial nr. 474 din 27 iunie 2014).
- Norma nr. 14/2014 pentru modificarea Normei nr. 8/2007 privind informațiile conținute în materiale publicitare referitoare la fondurile de pensii administrate privat și administratorii acestora, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 27/2007, și a art. 71 alin. (7) din Norma nr. 3/2013 privind activitatea de marketing a fondului de pensii administrat privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 5/2013, (publicată în Monitorul Oficial nr. 474 din 27 iunie 2014).
- Norma nr. 15/2014 pentru modificarea și completarea Normei nr. 5/2006 privind informațiile conținute în materiale publicitare referitoare la fondurile de pensii facultative și administratorii acestora, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 17/2006, și a art. 71 alin. (7) din Norma nr. 16/2013 privind activitatea de marketing al fondului de pensii facultative, aprobată prin Hotărârea Autorității de Supraveghere Financiară nr. 64/2013 (publicată în Monitorul Oficial nr. 474 din 27 iunie 2014).
- Norma nr. 16/2014 pentru modificarea și completarea Normei nr. 2/2011 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii facultative (publicată în Monitorul Oficial nr. 521 din 14 iulie 2014).
- Norma nr. 17/2014 pentru modificarea Normei nr. 16/2010 privind prospectul schemei de pensii facultative (publicată în Monitorul Oficial nr. 521 din 14 iulie 2014).
- Norma nr. 26/2014 privind transferul participanților între fondurile de pensii administrate privat (publicată în Monitorul Oficial nr. 942 din 23 decembrie 2014).

Acte normative emise în aplicarea Legii nr. 187/2011

- Hotărârea nr. 20/2014 pentru aplicarea în anul 2014 a prevederilor art. 10 alin. (1) din Norma nr. 2/2013 privind calculul actuarial al contribuției anuale datorate de administratorii de fonduri de pensii private Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private (publicată în Monitorul Oficial nr. 191 din 18.03.2014).

- Hotărârea nr. 84/2014 privind aplicarea în anul 2015 a prevederilor art. 10 alin. (1) din Norma nr. 2/2013 privind calculul actuarial al contribuției anuale datorate de administratorii de fonduri de pensii private Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private (publicată în Monitorul Oficial nr. 828 din 13 noiembrie 2014).

La 31 decembrie 2014 se regăseau aprobate în ședința Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară și în curs de transmitere spre publicare în Monitorul Oficial două norme.

Acte normative în curs de publicare în Monitorul Oficial

- Norma privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat;
- Norma privind obligațiile de raportare și transparență ale Fondului de garantare a drepturilor din sistemul de pensii private.

Activitatea grupurilor de lucru constituite la nivelul autorității s-a materializat în elaborarea a două acte normative aplicabile entităților supravegheate de ASF din toate cele trei sectoare, respectiv: *Norma nr. 21/2014 privind activitatea de audit financiar la entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară*, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 802 din 04 noiembrie 2014 și *Regulamentul nr. 16/2014 privind veniturile Autorității de Supraveghere Financiară*, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 899 din 11 decembrie 2014.

De asemenea, în vederea asigurării transpunerii prevederilor legislației europene cu incidență asupra sistemului de pensii private, ASF a colaborat cu Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, Ministerul Afacerilor Externe și alte instituții.

Colaborarea inter-instituțională menționată a vizat asigurarea transpunerii în legislația națională a:

- *Directivei 2013/14/UE de modificare a Directivei 2003/41/CE privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale;*
- *Directivei 2009/65/CE de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM);*
- *Directivei 2011/61/UE privind administratorii fondurilor de investiții alternative în ceea ce privește încrederea excesivă acordată ratingurilor de credit.*

ASF a acționat la consolidat la nivelul celor trei sectoare pentru identificarea și formularea unor puncte de vedere comune asupra actelor legislative europene aflate în curs de adoptare - propuneri de Regulamente și Directive Europene, precum și asupra unor Comunicări ale Comisiei Europene.

Aplicarea legislației europene cu incidență în domeniul pensiilor private în anul 2014

- Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind fondurile europene de investiții pe termen lung COM (2013) 462 final.
- Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind raportarea și transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare COM (2014) 40 final.
- Directiva 2013/34/UE privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului.
- Directiva 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă.

- Propunere de Directivă a Consiliului de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul taxei pe tranzacțiile financiare (TTF) COM(2013) 71.
- Comunicarea Comisiei Europene privind "Pachetele de produse de investiții cu amănuntul" (PRIIPS).
- Proiectul de Acord FATCA (The US Foreign Account Tax Compliance Act).
- Art. 3 a) – 3 i) din cadrul primului text de compromis referitor la propunerea de Directivă pentru modificarea Directivei 2007/36/CE în ceea ce privește încurajarea implicării pe termen lung a acționarilor și a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește anumite elemente ale declarației privind guvernanta corporativă.

De asemenea, Autoritatea în colaborare cu ministerele de resort din România și cu Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană a formulat contribuții la procesul legislativ privind Propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale (reformare) (IORP 2).

Pe parcursul evoluției sistemului de pensii private, reglementările ASF au dezvoltat tehnici necesare realizării supravegherii pe bază individuală a entităților autorizate, supravegheate și controlate din domeniul pensiilor private și implementării unui proces de supraveghere bazat pe mecanisme de evaluare a riscurilor. În acest context, pentru anul 2015 ASF își propune actualizarea și completarea reglementărilor secundare, precum și introducerea pentru administratorii fondurilor de pensii private a reglementărilor contabile specifice, conform standardelor internaționale de raportare financiară.

II.4.4. Autorizarea/avizarea în Sectorul sistemului de pensii private

Activitatea de autorizare/avizare în sistemul de pensii private s-a concretizat în anul 2014 prin emiterea de ASF a unui număr total de 613 de avize/decizii, din care:

- 163 de avize și decizii au avut ca obiect cererile de autorizare/avizare ale administratorilor, fondurilor și depozitarilor din cadrul sistemului de pensii private, precum și a modificării documentelor care au stat la baza autorizării/avizării acestora;
- 450 decizii și avize care au soluționat cererile de autorizare/ avizare/ reavizare/ retragere avize/etc. ale agenților de marketing, precum și a modificării documentelor care au stat la baza autorizării/avizării acestora.

Tabelul II.4.5: Deciziile/ avizele emise de ASF în 2014 pentru administratori, fonduri, depozitari

Tipul deciziei	Total 2014
Decizii/ avize emise, din care:	163
A. Pensii Administrate Privat	76
a) Decizie/aviz de autorizare/avizare pentru:	16
tranzacția cu acțiunile Alico Societate de administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat SA	1
membru Consiliu de Administrație/ Consiliu de Supraveghere	9
director general/ director general adjunct/ membru Directorat	2
persoane responsabile să asigure funcția de control intern și administrarea riscurilor	4
b) Decizie/aviz de modificare pentru:	54
documentele care au stat la baza autorizării administratorilor fondurilor de pensii administrate privat	22
documentele care au stat la baza obținerii deciziilor de autorizare a fondurilor de pensii administrate privat	13
modificarea prospectului schemei de pensii private	10
modificarea actului individual de aderare	7
modificarea documentelor care au stat la baza avizării depozitarilor fondurilor de pensii administrate privat	2
c) Decizie de respingere pentru:	3
persoana responsabilă să asigure funcția de control intern	1
persoana responsabilă să asigure funcția de administrare a riscurilor	1
avizarea definitivă a modificării Contractului de societate civilă de constituire a Fondului de Pensii Administrat Privat ARIPI, administrat de GENERALI Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private S.A	1
d) Decizie de retragere avize și radiere din Registrul ASF:	1
retragerea avizului BANCPOST SA ca depozitar al activelor fondurilor de pensii administrate privat și radierea din Registrul ASF	1
e) Decizie de fuziune:	2
fuziunea prealabilă a Fondului de Pensii Administrat Privat EUREKO (fond absorbit) cu Fondul de Pensii Administrat Privat VITAL (fond absorbant)	1
fuziunea definitivă a Fondului de Pensii Administrat Privat EUREKO (fond absorbit) cu Fondul de Pensii Administrat Privat VITAL (fond absorbant)	1

B. Pensii Facultative	87
a) Decizie/aviz de autorizare/avizare pentru:	26
deținerile mai mari de 5% din capitalul social al APF – Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Facultative SA	2
autorizare administrator fonduri de pensii facultative	1
autorizare prospectul schemei de pensii facultative pentru Fondul de Pensii Facultative Aegon Esențial	1
autorizare Act individual de aderare pentru Fondul de Pensii Facultative Aegon Esențial	1
avizare contract de societate pentru constituirea Fondului de Pensii Facultative Aegon Esențial	1
membru Consiliu de Administrație/Consiliu de Supraveghere	8
director general/director general adjunct/ membru directorat	5
persoane responsabile cu investirea, director de investiții	1
persoane responsabile să asigure funcția de control intern și administrarea riscurilor	6
b) Decizie/aviz de modificare pentru:	59
documentele care au stat la baza autorizării administratorilor fondurilor de pensii facultative	10
documentele care au stat la baza obținerii deciziilor de autorizare a fondului de pensii facultative	15
modificarea prospectului schemei de pensii facultative (avizare prealabilă și definitivă);	19
modificarea actului individual de aderare	13
modificarea actelor care au stat la baza avizării depozitarilor fondurilor de pensii facultative;	2
c) Decizie de respingere pentru:	2
persoana responsabilă să asigure funcția de control intern	1
persoana responsabilă să asigure funcția de administrare a riscurilor	1

Sursa: ASF

În trimestrul I 2014, înscriindu-se în procesul natural de consolidare a pieței pensiilor private, ASF a autorizat prealabil fuziunea Fondului de Pensii Administrate Privat VITAL (fond absorbant) cu Fondul de Pensii Administrate Privat EUREKO (fond absorbit), autorizarea definitivă a fuziunii celor două fonduri fiind aprobată în trimestrul III.

În trimestrul II 2014, ASF a aprobat tranzacțiile cu acțiunile ALICO Societate de Administrare a unui Fond de Pensii Administrat Privat SA și ale APF – Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Facultative SA (societăți din grupul MetLife), ca urmare a procesului de fuziune prin absorbție dintre Alico Asigurări România SA, în calitate de societate absorbită și Metropolitan Life Asigurări SA, în calitate de societate absorbantă.

AEGON PENSII - Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Private SA, autorizată inițial ca administrator al unui fond de pensii administrat privat, a fost autorizată de ASF, în trimestrul II din 2014, și ca societate de administrare a fondurilor de pensii facultative. Totodată, au fost autorizate Prospectul schemei de pensii facultative și Actul Individual de Aderare pentru Fondul de Pensii Facultative Aegon Esențial, urmând ca în cursul trimestrului I 2015 să se analizeze cererea de autorizare a acestui fond.

În trimestrul IV 2014, ASF a avizat deținerea de către SAI CERTINVEST SA a unui număr de acțiuni mai mare de 5% din capitalul social al APF-Societate de Administrare a Fondurilor de Pensii Facultative S.A., ca urmare a tranzacției de vânzare-cumpărare a întregului pachet de acțiuni al societății către SAI CERTINVEST SA și către patru persoane fizice.

Ca urmare a schimbărilor intervenite la nivelul top-managementului administratorilor de pensii private și a cerințelor ASF referitoare la principiile de guvernare corporativă a administratorilor și conceptul de fit&proper, transpuse în legislația secundară, în anul 2014, au fost autorizați individual 17 membri ai consiliului de supraveghere/consiliului de administrație, șapte directori/membri directorat/conducători, o persoană responsabilă cu investirea/director de investiții și 10 persoane responsabile să asigure funcția de control intern sau administrare a riscurilor.

Au fost respinse cererile de autorizare individuală pentru 2 persoane propuse să asigure funcția de control intern și pentru 2 persoane propuse să asigure funcția de administrare a riscurilor din cadrul administratorilor de fonduri de pensii private, avându-se în vedere faptul că aceste persoane nu au avut pregătirea și experiența profesională necesare specificului, întinderii și complexității unor astfel de activități.

Tabelul II.4.6: Deciziile/ avizele emise de ASF în 2014 pentru agenți de marketing

Tipul deciziei/ avizului	Total 2014
Documente emise, din care:	450
A. Pensii Administrate Privat	195
a) Aviz pentru:	83
avizare persoană juridică specializată	1
modificare act constitutiv agenți de marketing persoane juridice	4
tematica privind cursul pentru agenții de marketing persoane fizice	1
întrerupere temporară activitate agenți de marketing persoane juridice	1
avizare agenții de marketing persoane fizice*	50
reavizarea agenților de marketing persoane fizice**	26
b) Decizie de retragere avize și radiere din Registrul ASF:	112
retragere aviz agenți marketing persoane juridice	4
retragere aviz agenți marketing persoane fizice****	108
* prin cele 50 avize au fost avizați 690 agenți de marketing persoane fizice. ** prin cele 26 avize au fost reavizați 1.416 de agenți de marketing persoane fizice. *** au fost emise 59 comunicări privind modificarea datelor aferente unui număr de 313 agenți de marketing persoane fizice. **** prin cele 108 decizii au fost retrase avizele unui număr de 67.301 agenți de marketing persoane fizice.	
B. Pensii Facultative	255
a) Aviz pentru:	142
avizare persoană juridică specializată	1
act constitutiv agenți de marketing persoane juridice	9
tematica privind cursul pentru agenții de marketing persoane fizice	3
agenții de marketing persoane fizice*	98
reavizarea agenților de marketing persoane fizice**	31
b) Decizie de retragere și radiere din Registrul ASF:	113
retragere aviz agenți marketing persoane juridice	2
retragere aviz agenți marketing persoane fizice****	111
* prin cele 98 avize au fost avizați 1.631 agenți de marketing persoane fizice. ** prin cele 31 avize au fost reavizați 182 agenți de marketing persoane fizice. *** au fost emise 102 comunicări privind modificarea datelor aferente unui număr de 483 agenți de marketing persoane fizice. **** prin cele 111 decizii au fost retrase avizele unui număr de 1.720 agenți de marketing persoane fizice.	

Sursa: ASF

Prin autorizarea entităților din piața pensiilor private potrivit unor condiții riguroase impuse de legislația aplicabilă sistemului, Autoritatea urmărește să asigure premisele unui management solid al acestor entități și, pe cale de consecință, gestionarea corectă și prudentă a activelor fondurilor de pensii private din România. În final, autorizarea/avizarea se înscrie în mecanismul creat să asigure protejarea intereselor participanților și beneficiarilor din sistemul pensiilor private.

Totodată, prin exercitarea funcției de autorizare în sistem, se asigură alinierea la cerințele acquis-ului comunitar, dar și la bunele practici recunoscute la nivel internațional: păstrarea la standarde ridicate a guvernantei corporative în sistemul de pensii private și menținerea permanentă a cerințelor impuse de conceptul fit & proper pentru entitățile care activează pe piața pensiilor private.

II.5. Stabilitatea piețelor financiare nebancare

*Supraveghere și monitorizare
integrată a piețelor financiare
nebankare*

Protecția consumatorilor

*Cercetare și analiza tendințelor,
riscurilor și vulnerabilităților*

*Cooperare internațională pentru
stabilitatea sistemului financiar
nebancar*

Prevenirea spălării banilor

II.5.1. Supravegherea integrată a sectoarelor financiare nebancale

Activitatea de supraveghere integrată a avut în vedere necesitatea unei supravegheri suplimentare la nivel consolidat, bazată pe o completare a cerințelor de supraveghere prudențială sectorială care să țină seama de potențialele riscuri sistemice. Astfel, ASF are o abordare integrată, coordonată, privind monitorizarea grupurilor și conglomeratelor financiare, analiza expunerilor mari, managementul riscurilor, protecția consumatorilor și educația financiară. Activitatea de supraveghere integrată desfășurată pe parcursul anului 2014, a contribuit la armonizarea activităților derulate în cadrul sectoarelor ASF.

Obiectivele anului 2014 din perspectiva supravegherii integrate au fost: asigurarea aplicării corecte a legislației europene, corelarea legislației naționale cu aceasta, identificarea componentelor de macroprudențialitate, a riscurilor comune celor trei sectoare, armonizarea politicilor sectoriale aferente monitorizării pieței și protecției consumatorilor, managementul riscurilor și al crizelor cu impact sectorial și sistemic, tranziția de la supravegherea bazată pe conformitate către supravegherea bazată pe riscuri și armonizarea practicilor de supraveghere pe bază continuă.

Prin implicarea în activitatea grupurilor de lucru organizate de ESMA, EIOPA, ESRB și Comitetul comun al autorităților UE, activitățile de supraveghere integrată derulate de ASF au contribuit la identificarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor și vulnerabilităților sistemului financiar, la realizarea proiectelor de standarde tehnice și la elaborarea documentelor de referință pentru îmbunătățirea cadrului general de reglementare și supraveghere. Ulterior, experiența astfel dobândită a fost utilă pentru elaborarea reglementărilor ASF ce implementează legislația europeană privind derivatele OTC, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, solvabilitatea companiilor de asigurare-reasigurare și adecvarea capitalurilor pentru firmele de investiții și societățile de administrare a investițiilor.

În luna ianuarie 2014, ASF a organizat un seminar internațional având ca temă supravegherea integrată, la care au participat reprezentanți de la autorități importante de supraveghere din Europa (FMA - Austria, BaFIN - Germania, Banca Irlandei, Banca Națională a Cehiei, KNF - Polonia, FCA - Marea Britanie, FMI și Comisia Europeană). Scopul seminarului a fost schimbul de experiență și crearea unui cadru constructiv de dialog între experții acestor instituții, personalul ASF implicat în activități de supraveghere putând totodată să beneficieze de experiența practică a autorităților similare din alte state europene.

În anul 2014, pentru îmbunătățirea activităților de supraveghere integrată, ASF a elaborat prima reglementare referitoare la riscurile operaționale generate de utilizarea sistemelor informatice. Scopul acesteia este instituirea unor mecanisme de autocontrol specifice, la nivelul entităților, pentru toate sistemele informatice utilizate, recunoscându-se faptul că resursele IT reprezintă nivelul de bază pentru toate activitățile din domeniul financiar. Proiectul de instrucțiune aplică principiile de supraveghere continuă bazată pe riscuri și are o abordare consolidată față de entitățile supravegheate din cele trei sectoare reglementate de ASF.

Necesitatea stringentă a măsurilor propuse prin proiectul de normă a reieșit inclusiv ca urmare a aspectelor identificate în discuțiile cu reprezentanții entităților și asociațiilor de profil:

- niveluri de maturitate diferite întâlnite la entitățile analizate, în funcție de apartenența la un grup, natură, dimensiune, complexitate și tip de activitate, cu profil de risc diferit și diverse grade de expunere la risc;
- neidentificarea tratării la nivelul tuturor entităților a riscurilor operaționale generate de sisteme, oameni, procese și mediul extern, lipsa registrelor de riscuri și a punctelor de control aferente;
- lipsa organizării pe procese, a controlului modificărilor aduse în sisteme, lipsa managementului schimbării;

- lipsa segregării de atribuții și a unor proceduri clare privind drepturile de acces la nivel de informații și baze de date;
- lipsa de documentare și vulnerabilități în ceea ce privește trasabilitatea;
- dependența de persoane cheie și de furnizori;
- existența unor riscuri neidentificate sau neevaluate de către entități, generate de furnizorii de servicii informatice prin lipsa unui mod de lucru structurat între părți și a nerespectării celor mai bune practici detaliate în standardele specifice.
- multe entități nu dețin în proprie administrare infrastructura IT pentru gestionarea bazelor de date și a aplicațiilor, apelând în acest sens la firme sau persoane terțe;
- cerințele de control și audit nu sunt reflectate către firmele terțe, care în general sunt firme mici/medii, fără structuri de dezvoltare și servicii bazate pe cele mai bune practici;
- brokerii de asigurare și intermediarii din piața de capital privesc obligațiile de audit IT doar ca pe o cheltuială suplimentară și consideră că entitățile supuse auditului ar trebui să fie firmele furnizoare de servicii IT;
- cu excepția entităților care efectuează auditarea anuală a sistemului IT (ex: entități mari, parte a unor grupuri internaționale sau entități naționale care au înțeles importanța prevenirii riscurilor operaționale generate de IT precum Bursa de Valori București sau Depozitarul Central) nu se consideră necesare și relevante auditurile sistemelor IT;
- entitățile apreciază ca fiind adecvată abordarea propusă din perspectiva riscurilor operaționale, față de abordarea din perspectiva IT;
- în general, entitățile nu monitorizează în mod specific riscurile operaționale determinate de sistemele IT, multe riscuri nefiindu-le cunoscute.

Activitatea de supraveghere integrată și-a dovedit utilitatea și în cadrul unor proiecte precum:

- elaborarea termenilor de referință și a metodologiei exercițiului „Balance Sheet Review & Stress Tests” derulat de ASF, Comisia Europeană și EIOPA pentru societățile de asigurări care acoperă în total peste 82% din piața de asigurări din România;
- analiza participării Depozitarului Central la proiectul Target 2 Securities și altor aspecte relevante pentru activitatea de tranzacționare sau post-tranzacționare din piața de capital;
- evaluarea sistemului RoClear din perspectiva recomandărilor ECSB-CESR (CPSS-IOSCO).

Monitorizarea integrată a piețelor

Evoluția rapidă a piețelor financiare necesită din partea ASF monitorizarea grupurilor/conglomeratelor financiare și a expunerilor mari. Totodată, criza financiară a evidențiat modalitatea prin care unele riscuri s-au propagat în întreg sectorul financiar, subliniind astfel necesitatea existenței unei supravegheri suplimentare la nivel consolidat care să țină seama de interconexiunile din interiorul grupurilor/conglomeratelor financiare și de expunerile față de acestea ale celorlalți participanți la piață.

În acest context, ASF și-a dezvoltat instrumente pentru monitorizarea riscurilor de grup, riscului de contagiune, pentru identificarea și corectarea utilizării multiple a capitalului și a expunerilor mari pe tipuri de instrumente/piețe. Un obiectiv specific a fost pregătirea unei norme unitare la nivelul ASF pentru definirea grupurilor/conglomeratelor financiare care activează în cele trei sectoare, fixarea pragurilor de identificare a entităților care vor face obiectul supravegherii de grup, stabilirea entităților responsabile cu respectarea cerințelor aplicabile la nivel de grup, precum și stabilirea cerințelor de transparență pentru structurile juridice și operaționale.

Pornind de la abordarea integrată a dinamicii și complexității sistemului financiar, care determină întrepătrunderi la nivel instituțional și operațional, s-a evidențiat necesitatea asigurării unui audit statutar

de calitate. Pentru aceasta ASF a emis un act normativ unitar privind auditarea entităților autorizate, reglementate și supravegheate de către ASF, cu aplicare uniformă la nivelul celor trei sectoare, contribuind astfel la funcționarea mai eficientă a piețelor, la creșterea transparenței și la un nivel mai bun de protecție a consumatorilor de produse financiare nebancale.

Continuând pe aceeași direcție de armonizare a activității de supraveghere integrată cu cea de supraveghere prudențială, pe parcursul anului 2014 ASF a pregătit un act normativ care să transpună principiile Codului de governanță corporativă aplicabil tuturor entităților supravegheate de către ASF.

Managementul riscurilor și managementul crizelor

Criza financiară globală a generat dificultăți autorităților de supraveghere în detectarea, prevenirea și controlul timpuriu al riscurilor și a scos în evidență necesitatea îmbunătățirii instrumentelor și mecanismelor care servesc acestor obiective. Totodată, a crescut importanța expertizei în managementul riscurilor și a acțiunilor de prevenire a situațiilor de criză, aceste domenii devenind prioritare pentru autoritățile de supraveghere.

Managementul riscurilor și managementul crizelor sunt activități pe care ASF le dezvoltă la nivel integrat, pentru a răspunde nevoii de abordare sistematică, urmărind armonizarea politicilor sectoriale privind proiectarea de simulări pentru situații de criză, identificarea și evaluarea riscurilor, analizarea impactului al acestora asupra piețelor, activităților și instituțiilor supravegheate.

Trecerea de la supravegherea bazată pe conformitate la supravegherea prudențială bazată pe riscuri implică în continuare eforturi din partea ASF pentru:

- încadrarea entităților supravegheate în categorii de risc;
- sprijinirea entităților supravegheate în realizarea de evaluări interne ale riscurilor și întocmirea registrului de riscuri;
- colectarea de raportări electronice periodice cuprinzând indicatorii cantitativi aferenți activităților și proceselor interne ale entităților supravegheate, pe baza cărora ASF va realiza un punctaj specific fiecărei entități;
- realizarea periodică a unor analize privind riscurile care să identifice modele comportamentale, deviații ale acestora, inclusiv dezvoltarea capacității de benchmarking.

ASF țintește o îmbunătățire a controlului intern și a gradului de maturitate organizațională pentru entitățile supravegheate prin cerințe diferențiate în funcție de categoria în care acestea se încadrează:

- evaluare internă a riscurilor - definirea proprie a riscurilor (inclusiv riscul de fraudă) referitoare la oameni, procese, sisteme și mediul extern, prin:
 - definirea apetitului și a toleranței la risc;
 - determinarea riscurilor inerente și reziduale;
 - înființarea registrului de riscuri cu evaluarea frecvenței, severității și mijloacele de măsurare aferente pentru fiecare risc;
 - măsuri pentru limitarea riscurilor care depășesc nivelul apetitului și al toleranței la risc;
- implementarea de puncte de măsură și control al riscurilor la nivel general și la nivel specific. Controalele pot să fie preventive, corective și detective, pe baza principiului segregării responsabilităților, implementarea de fluxuri de aprobare, înregistrare și păstrare a jurnalelor de activități;
- organizarea activității pe procese;
- implementarea managementului securității prin aplicarea cerințelor generale, specifice și a celor de securitate a accesului la piețe, prin elaborarea unui manual al securității informatice și prin implementarea unor proceduri de securitate;
- implementarea de indicatori cheie de risc.

Protecția consumatorilor și educația financiară, din perspectiva integrată

Protecția consumatorilor în ASF a fost marcată în 2014 de o perspectivă integrată prin adăugarea de componente de educație financiară și consultare a părților interesate, elemente puțin conturate în sectorul financiar non-bancar. Dacă până în 2014 accentul era pus pe soluționarea petițiilor, în 2014 a fost pus accent pe recâștigarea încrederii, gândire strategică și prevenție pe baza conceptelor demarate în 2013 privind supravegherea integrată.

Procesul de integrare a activităților cu privire la protecția consumatorilor a căpătat plus valoare și noi dimensiuni prin retrasarea obiectivelor strategice, reorganizarea instituțională, conceperea de noi mecanisme/proceduri și demararea refacerii infrastructurii IT în domeniu. Implementarea perspectivei integrate în domeniu a condus la generarea unei proceduri noi, detaliate pentru tratarea petițiilor, aplicabilă tuturor sectoarelor ASF precum și la planificarea unui sistem informatic complex pentru gestionarea petițiilor care a implicat rescrierea fluxurilor de lucru și reorganizarea instituțională.

ASF este determinată să asigure protecția participanților și să recâștige încrederea consumatorilor. În acest context, anul trecut au fost trasate primele elemente strategice integrate privind protecția consumatorilor, creșterea capacității financiare a acestora și îmbunătățirea gradului de incluziune financiară. La redactarea elementelor strategice aferente protecției consumatorilor și educației financiare au fost luate în considerare cele mai noi tendințe și recomandări internaționale, documentul aliniindu-se astfel Principiilor și Recomandărilor OECD în domeniu.

Astfel, au fost emise noi proceduri de lucru și a fost îmbunătățită pagina de internet ASF care pune accent pe informarea consumatorilor și pe facilitarea dialogului cu aceștia. De asemenea au fost elaborate contribuții la modificarea cadrului legislativ aferent soluționării petițiilor din domeniul asigurărilor dar și pentru educarea investitorilor, în cadrul proiectului STEAM de dezvoltare a pieței de capital.

Totodată, având în vedere necesitățile privind uniformizarea eficientă a activităților ASF în domeniile de protecție a consumatorului și educație financiară, lucrările inter-sectoriale au fost derulate prin intermediul Grupului Permanent de Lucru privind Protecția Consumatorilor – GPLPC, înființat în 2013. Grupul a identificat și a implementat modalități mai eficiente de colaborare între sectoare pentru colectarea datelor, analiza integrată a petițiilor, implementarea de politici comune în domeniu, uniformizarea activităților, elaborarea și transmiterea de alerte și recomandări. Totodată, GPLPC a coordonat elaborarea *Termenilor de referință ai soluției funcționale pentru Aplicația informatică privind gestionarea petițiilor în cadrul ASF*, un proiect ce va continua și pe parcursul anului curent.

Analiza petițiilor și concluziile desprinse din soluționarea acestora sunt factori generatori de reglementări și acțiuni de control cu scopul protecției consumatorilor. De aceea ASF a stabilit principii minime comune celor trei sectoare în clasificarea și gestionarea petițiilor, înaintea demarării refacerii infrastructurii IT.

Un capitol nou în abordarea ASF a protecției consumatorilor a fost reprezentat de lansarea dialogului cu părțile interesate, în special cu ONG-urile din domeniu, în vederea identificării bunelor practici, schimbului de informații și asigurării transparenței instituționale. Acestor discuții de principiu cu toți reprezentanții societății civile li s-au adăugat proiecte concrete și specifice de educație financiară derulate prin parteneriate cu ONG-uri. Au fost purtate, de asemenea, discuții exploratorii privind cea mai bună variantă de implementare a unei instituții de tip Ombudsman dedicată sectorului financiar non-bancar.

Toate aceste proiecte se circumscriu obiectivelor ASF de consultare a părților interesate și de identificare a problemelor și posibilelor soluții, prin dialog constructiv direct cu reprezentanții consumatorilor.

La capitolul Alerte și Recomandări este de menționat publicarea Recomandării ASF către consumatori pentru încheierea polițelor de asigurare RCA, la începutul anului.

În privința pieței de capital, pentru că tranzacțiile și platformele de tip FOREX nu sunt reglementate în mod direct în România, ASF s-a implicat pro-activ în gestionarea acestui fenomen care comportă riscuri semnificative pentru consumatori. În februarie 2014 a fost publicată pe pagina de internet a ASF *Alerta către consumatori privind tranzacțiile FOREX sau CFD* – material util și complet dar explicat într-un limbaj accesibil. Comunicarea oficială a fost preluată de către presa centrală și portaluri specializate în difuzarea știrilor cu caracter financiar, determinând la rândul său dezbateri în spațiul public.

În cadrul general conturat de obligațiile și atribuțiile ASF privind asigurarea reprezentării în cadrul organismelor internaționale au fost aduse contribuții prin participare la chestionare, la elaborare de materiale și pregătirea punctelor de vedere tehnice necesare structurilor decizionale superioare:

- Comitetul permanent al ESMA privind inovația financiară (ESMA - Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe - FISC Working Group);
- OCDE INFE (Rețeaua Internațională pentru Educație Financiară a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică);
- ESMA - Grupul de lucru al coordonatorilor pentru educație financiară - Financial Literacy Coordinators Group.

În cadrul grupului FISC, ASF a răspuns solicitărilor ESMA și a elaborat rapoarte privind Inovația Financiară în România și riscurile pe care le comportă aceste produse. De asemenea, ASF a răspuns la chestionarele privind activitățile de Multifinanțare din România (Crowdfunding), elaborând în acest sens o analiză cu privire la riscuri potențiale pentru consumatori și legislația aplicabilă acestor platforme de finanțare.

Criza financiară globală a scos în evidență necesitatea unor măsuri eficiente de protecție a consumatorilor de servicii financiare în contextul în care aceștia se confruntă cu oferte de instrumente financiare sofisticate care implică riscuri mai mari. În prezent procesul de reglementare și supraveghere a pieței financiare este centrat în jurul protecției consumatorilor în condițiile în care companiile tind să transfere către clienți și gospodării o gamă extinsă de riscuri asociate noilor oportunități de economisire și investiții.

În același timp putem observa o creștere continuă a gradului de complexitate al produselor financiare și dezvoltarea rapidă a uneltelor tehnice aferente, în special a celor IT. ASF își menține preocuparea față de sporirea protecției consumatorului financiar, asumându-și, prin includerea în atribuțiile organizației, contribuția la protejarea drepturilor consumatorilor de produse și servicii financiare nebankare precum și îmbunătățirea gradului de capacitate financiară al populației și a gradului de incluziune financiară.

În 2014, în domeniul protecției consumatorului și educației financiare la nivel integrat, ASF a desfășurat următoarele tipuri de acțiuni:

- implementarea și promovarea de noi mecanisme, strategii, planuri de acțiune și recomandări în domeniul protecției consumatorilor pe piața instrumentelor și investițiilor financiare, asigurărilor și pensiilor private;
- colectarea și analiza datelor privind serviciile financiare și impactul acestora pentru consumatori;
- monitorizarea activităților neconforme din piața financiară nebankară care pot dăuna intereselor consumatorilor;
- evaluarea impactului de piață al noilor servicii și instrumente financiare, elaborarea de analize privind plângerile consumatorilor;
- monitorizarea posibilelor activități de intermediere/prestări de servicii de către firme neautorizate, pentru clienții de retail;
- activități de educare și informare corectă a consumatorilor, precum și consultarea părților interesate.

II.5.2. Cercetarea tendințelor, riscurilor și vulnerabilităților

Rezultatele activității de cercetare și analiză derulate de ASF în anul 2014 au reprezentat contribuții semnificative și complexe la îndeplinirea funcțiilor de bază ale Autorității, respectiv:

- sprijinirea funcției ASF de supraveghere a piețelor financiare nebankare, prin: analize și evaluări ale tendințelor, riscurilor și vulnerabilităților pe piețele financiare nebankare și analize ale practicilor de piață (cu frecvență fixă - zilnică, săptămânală și trimestrială), asigurarea secretariatului tehnic pentru participarea ASF la activitatea Comitetului National pentru Stabilitate Financiară și a Comitetului European pentru Riscuri Sistemice, în structurile și în legătură cu activitatea de identificare, monitorizare și analiză a riscurilor sistemice, testare la stres și gestionare a crizelor;
- înlesnirea funcției ASF de reglementare a sistemului financiar nebanca prin: realizarea de studii, cercetări și analize de impact pentru reglementările ce urmează a fi emise;
- îmbunătățirea nivelului de protecție a consumatorilor de servicii financiare nebankare prin: informarea publicului și creșterea transparenței piețelor prin rapoartele și analizele publicate, precum și prezentările la participarea la conferințele și seminarii de specialitate.

Proiecte de analiză desfășurate în anul 2014

1. studiu comparativ al tarifelor percepute de autoritățile de supraveghere din UE (pentru toate cele trei sectoare financiare nebankare);
2. studiu de impact cu privire la oportunitatea eliminării restricției de cumpărare de acțiuni SIF de către un alt SIF ;
3. studiu comparativ al tarifelor practicate de operatorii piețelor reglementate din UE, în contextul discuției asupra strategiei dezvoltării pieței de capital în România, ;
4. elaborarea și fundamentarea unei propuneri de reducere a taxelor de supraveghere percepute de ASF pentru entitățile și activitățile din sectorul piața de capital;
5. studiu de impact cu privire la oportunitatea modificării pragului de deținere în capitalul social al SIF-urilor;
6. studiu de impact cu privire la potențialul de risc sistemic ce ar putea fi generat de concentrarea activității de depozitare la un număr redus de instituții de credit având calitatea de depozitari ai activelor organismelor de plasament colectiv și fondurilor de pensii private din România;
7. elaborarea semestrială a raportului intern privind tendințele și riscurile pe piața financiară nebanca din România;
8. elaborarea trimestrială tabloului intern al riscurilor pe piețele financiare nebankare din România, în conformitate cu recomandările organismelor internaționale (ESMA, EIOPA, ESRB);
9. analiza trimestrială a contextului economic intern și internațional precum și al evoluțiilor piețelor financiare europene și locale, inclusiv a celor supravegheate de ASF;
10. analiza solidității modelelor de management al riscurilor și implicit a procesului de evaluare a adecvării capitalurilor interne, precum și pentru dezvoltarea unei metodologii și testarea periodică la condiții extreme (stress test) în vederea identificării acelor entități (societăți de servicii de investiții financiare și a societăți de administrare a investițiilor) care au o politică de management al riscului ce prezintă vulnerabilități din punct de vedere al micro-prudențialității;
11. participarea în grupuri de lucru alături de experți ai BNR, MFP, BVB și ai industriei financiare concretizată în elaborarea documentului „Opt bariere sistemice pentru crearea unei piețe de capital moderne în România” ce a stat la baza semnalului de relansare a efortului de modernizare a pieței românești de capital cu ocazia Conferinței comune ASF, BNR, MFP și BVB din 12 februarie 2014

II.5.3. Cooperarea internațională în sistemul financiar nebanca

II.5.3.1. Relația cu instituțiile Uniunii Europene

Cadrul instituțional al dialogului România - Uniunea Europeană

În cursul anului 2014, ASF a continuat să se implice în activitatea Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) și a Autorității Europene pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA), atât la nivel decizional cât și prin dezvoltarea de reguli și politici în cadrul grupurilor de lucru. În plus, a participat la activitățile Comitetului European pentru Risc Sistemic (ESRB), în calitate de membru fără drept de vot.

Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA)

O prioritate ESMA cu impact semnificativ a fost dezvoltarea unor proiecte IT de anvergură cum ar fi *MIFIR Instruments Reference Data* (colectarea, stocarea și procesarea datelor de referință ale instrumentelor financiare și executarea calculele de transparență) și *Single Access to Trade Repositories* (crearea unui portal ca punct de acces unic la datele colectate prin registrele centrale de tranzacții).

Autoritățile competente naționale au semnat Memorandumul Multilateral de Înțelegere în continuarea Ghidului ESMA privind cooperarea și schimbul de informații, stabilind un cadru general de cooperare și schimb de informații atât între autorități, cât și între acestea și ESMA.

ESMA a elaborat o serie de standarde tehnice de reglementare și de implementare care au stat la baza regulamentelor delegate aprobate de Comisia Europeană în anul 2014: Regulamentul delegat (UE) nr. 694/2014 privind standardele tehnice de reglementare care stabilesc tipurile de administratori ai fondurilor de investiții alternative, Regulamentul delegat (UE) nr. 285/2014 privind standardele tehnice de reglementare referitoare la efectul direct, substanțial și previzibil al contractelor în Uniune și la prevenirea eludării normelor și a obligațiilor, Regulamentul (UE) nr. 594/2014 privind stabilirea unor standarde tehnice de implementare în ceea ce privește formatul notificării în conformitate cu articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 346/2013 privind fondurile europene de antreprenoriat social, Regulamentul (UE) nr. 593/2014 privind stabilirea unor standarde tehnice de implementare în ceea ce privește formatul notificării în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 345/2013 privind fondurile europene cu capital de risc, Regulamentul delegat (UE) nr. 382/2014 de completare a Directivei 2003/71/CE privind standardele tehnice de reglementare pentru publicarea de suplimente la prospect.

Autoritatea Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA)

Ținând cont de faptul că Solvabilitate II a rămas o prioritate a autorității europene, EIOPA a elaborat o serie de standarde tehnice de implementare pentru a pregăti autoritățile de supraveghere și companiile de asigurare pentru procesul de aprobare a modelelor interne care va începe la 1 aprilie 2015. În plus, au fost emise 18 ghiduri, care acoperă în principal următoarele aspecte: aplicarea modelelor interne, solvabilitatea de grup, funcționarea colegiilor de supraveghere, evaluarea rezervelor tehnice. Un al doilea set de ghiduri și standarde tehnice de implementare au fost supuse consultării publice în decembrie 2014, urmând să fie aprobat în primul trimestru al anului 2015.

EIOPA a inițiat în 2014 un program de evaluare a activității transfrontaliere prestate de companiile de asigurări având în vedere libertatea de a presta servicii financiare, exercițiu în cadrul căruia ASF și-a desemnat un reprezentant.

În ceea ce privește protecția consumatorului, EIOPA s-a concentrat pe identificarea bunelor practici pentru transferul individual al drepturilor din pensii ocupaționale și pe elaborarea unei opinii privind vânzările de asigurări prin internet pentru asigurarea unei protecții adecvate a consumatorului care achiziționează produse de asigurare și pensii on-line.

Consiliul European pentru Risc Sistemic (ESRB)

ESRB s-a concentrat pe elaborarea unor opinii tehnice solicitate de Comisia Europeană referitoare la cerințele macroprudentiale și la modul în care acestea contribuie la diminuarea riscurilor sistemice. În plus, a publicat un set de documente privind operaționalizarea rezervelor de capital („capital buffers”), ce are ca scop sprijinirea autorităților competente în stabilirea rezervelor de capital contra-ciclice și o analiză a modului de finanțare a tranzacțiilor cu valori mobiliare și a utilizării colateralului. De asemenea, ESRB a desfășurat o activitate permanentă, complexă și laborioasă, de identificare, monitorizare și evaluare a riscurilor sistemice pe piețele financiare europene.

Participări ASF la structuri ale Consiliului UE și ale Comisiei Europene

Ca și în anii precedenți, în anul 2014, ASF a acordat suport tehnic în cadrul negocierilor unui număr considerabil de inițiative legislative dezbătute în cadrul Comisiei Europene și Consiliului UE: combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (AMLD IV), fondurile europene de investiții pe termen lung (ELTIF), indicii bursieri, guvernanța corporativă, raportarea și transparența operațiunilor de finanțare prin instrumente financiare (STF), fondurile monetare (MMF), măsurile structurale de ameliorare a rezilienței instituțiilor de credit din UE (BSR), redresarea și rezoluția pe contrapărți centrale, intermedierea în domeniul asigurărilor (IMD II), instituțiile de furnizare a pensiilor ocupaționale (IORP).

În urma finalizării procesului legislativ de negociere, au fost publicate de către Comisia Europeană în Jurnalul Oficial al UE o serie de acte legislative cu impact asupra serviciilor financiare din România:

- Regulamentul (UE) nr. 1286/2014 privind documentele cu informații esențiale referitoare la produsele de investiții individuale structurate și bazate pe asigurări (PRIIP); Directiva nr. 65/2014/UE privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (MiFID II);
- Regulamentul (UE) nr. 600/2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (MIFIR);
- Directiva nr. 2014/57/UE privind sancțiunile penale pentru abuzul de piață; Regulamentul (UE) nr. 596/2014 privind abuzul de piață și de abrogare a Directivei 2003/6/CE și a Directivelor 2003/124/CE, 2003/125/CE și 2004/72/CE;
- Directiva 2014/59/UE de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții (BRRD);
- Directiva 2014/91/UE de modificare a Directivei 2009/65/CE de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), în ceea ce privește funcțiile de depozitar, politicile de remunerare și sancțiunile;
- Directiva nr. 51/2014 de modificare a Directivelor 2003/71/CE și 2009/138/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009, (UE) nr. 1094/2010 și (UE) nr. 1095/2010 în ceea ce privește competențele EIOPA și ESMA.

II.5.3.2. Relația cu organismele internaționale

Organizația Internațională a Reglementatorilor de Valori Mobiliare (IOSCO)

La sfârșitul lunii septembrie 2014, ASF și-a încheiat mandatul de reprezentare în structura de conducere a IOSCO și și-a diminuat implicarea în cadrul forumului, în parte, și datorită procesului de reorganizare instituțională care a influențat participarea la reuniunile organismelor internaționale și contribuția la anumite activități desfășurate în cadrul lor. ASF și-a menținut prezența în organizație prin susținerea de prezentări și comentarii în cadrul Comitetului Regional European și Comitetului privind Creșterea Economică și Piețele Emergente, în calitate de membru al acestor structuri.

ASF a fost selectată să participe la activitatea a patru comitete tehnice ale IOSCO, contribuind astfel la realizarea raportului final privind comparația și analiza globală a standardelor de prudențialitate elaborate de autoritățile de reglementare pentru sectorul valorilor mobiliare, la elaborarea documentelor de consultare publică referitoare la principiile privind custodia activelor deținute de organisme de plasament colectiv și la bunele practici pentru reducerea încrederii în ratingurile acordate de agențiile de rating de credit (CRA). Totodată, ASF s-a implicat în elaborarea metodologiei de identificare a instituțiilor financiare de importanță sistemică globală care nu aparțin unui grup bancar sau unui grup de societăți de asigurări (G-SIFIs).

Organizația Internațională a Supraveghetorilor din domeniul Pensii (IOPS)

ASF, în calitate de membru al Comitetului Executiv al IOPS, a susținut deciziile strategice ale organizației, inclusiv în ceea ce privește programul de lucru și bugetul acesteia.

ASF a fost inclusă în activitatea Comitetului Tehnic, fapt ce i-a permis să contribuie la elaborarea celor două rapoarte finale publicate de IOPS în anul 2014 privind testele de stres pentru schemele de pensii și evoluția taxelor și comisioanelor percepute de sistemele de pensii din diferite state, luând în considerare reformele pe care jurisdicțiile le-au adoptat începând cu 2008, anul cercetării anterioare.

Asociația Internațională a Supraveghetorilor în Asigurări (IAIS)

De-a lungul anului 2014, ASF a urmărit proiectele demarate de IAIS în scopul promovării unei piețe globale a asigurărilor eficiente și solide din punct de vedere financiar.

Printre proiectele de importanță majoră pe care IAIS le-a gestionat în anul 2014 se numără ComFrame - cadrul comun pentru supravegherea grupurilor de asigurări active la nivel internațional, ICS - standardele de capital, BCR - cerințele de capital de bază, HLA - creșterea capacității de absorbție a pierderilor, supravegherea la nivel de grup, planificarea privind redresarea și rezoluția și cadrul de implementare coordonată, precum și noul Plan Strategic și Perspectiva Financiară pentru următorii 5 ani.

INFE - Rețeaua Internațională pentru Educație Financiară

Conform noii structurii a Rețelei Internaționale pentru Educație Financiară (INFE), implementată începând cu anul 2014, ASF este membru cu drepturi depline, putând fi reprezentată în cadrul Comitetului Tehnic, Comitetului Consultativ și a subgrupurilor de lucru ale INFE.

În anul 2014, eforturile organizației s-au concentrat pe finalizarea chestionarului ce urmează a fi pus la dispoziția statelor membre pentru derularea exercițiului de evaluare a gradului de educație financiară a populației, precum și pe analiza modului în care sunt implementate strategiile naționale de educație financiară.

II.5.3.3. Relații cu organismele financiare internaționale - FMI/CE/BM

În contextul semnării de România a Strategiei de parteneriat de țară cu Banca Mondială și a aprobării unui nou Împrumut Programatic pentru Politici de Dezvoltare (DPL), ASF a participat la discuțiile cu reprezentanții Băncii Mondiale în vederea negocierii măsurilor ce vizează dezvoltarea sectorului financiar nebanca, cu accent pe îmbunătățirea funcționării pieței de capital, continuarea consolidării capacității sistemului de pensii private și integrarea totală a celor trei foste comisii de supraveghere, în special în ceea ce privește consolidarea funcțiilor de supraveghere.

În acest sens, Banca Mondială a realizat o analiză diagnostic a pieței de capital din România, ce recomandă, printre altele: revederea și îmbunătățirea cadrului de guvernare instituțională, revizuirea legislației pieței de capital, revederea și îmbunătățirea cadrului de consultare cu piața.

De asemenea, ASF a semnat un acord de asistență tehnică cu Banca Mondială pentru realizarea unei evaluări instituționale și formularea de recomandări de îmbunătățire a capacității administrative a ASF, din punctul de vedere al guvernării ASF, al modernizării cadrului de reglementare, al reevaluării procedurilor și standardelor de supraveghere, al restructurării organizaționale, al reconstrucției IT și al programelor de instruire pentru angajați.

Având în vedere Acordul preventiv de tip stand-by încheiat de România în 2013 cu FMI și CE, ASF a purtat discuții cu reprezentanții celor două organizații pe marginea acelor măsuri ce intră în aria sa de competență, demarând în același timp un program amplu de evaluare a activelor și pasivelor societăților de asigurare participante și de efectuare a unui test de stres.

II.5.3.4. Seminarii și conferințe organizate de ASF

Seminar internațional

În perioada 23-25 ianuarie 2014, ASF a organizat un seminar internațional care a avut ca tematică supravegherea integrată a sistemului financiar non-banca, respectiv principiile și abordările existente la nivel european.

IOSCO C3

ASF a găzduit în perioada 02 - 04 decembrie 2014 reuniunea Comitetului permanent al IOSCO privind intermediarii, comitet care promovează protecția investitorilor și eficiența piețelor prin recomandările pe care le emite referitoare la problematici aferente intermediarilor de piață.

II.5.3.5. Solicități de informații

Pe parcursul anului 2014 s-a intensificat activitatea de schimb de informații cu statele semnatare ale MMOU IOSCO, MMOU ESMA, MMOU IAIS, cât și cu state terțe în vederea asigurării unui cadru adecvat de supraveghere transfrontalieră și pentru a crește gradul de protecție a investitorilor.

II.5.4. Prevenirea spălării banilor

Având în vedere dispozițiile Legii nr. 656/2002 (R) pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării actelor de terorism și a OUG nr. 202/2008 privind punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale (cu modificările și completările ulterioare), Autorității de Supraveghere Financiară i-au fost conferite atribuții și responsabilități directe pentru implementarea măsurilor preventive și cerințelor normative specifice acestui domeniu, din perspectiva sectoarelor financiare supravegheate.

În același timp, Autorității îi sunt atribuite competențe legate de supravegherea și verificarea modului în care entitățile din aria de responsabilitate se conformează cu obligațiile legale specifice acestui domeniu, dar și referitoare la relaționarea cu alte instituții responsabile (național și internațional), inclusiv posibilitatea de a efectua schimbul de informații cu acestea și de a emite decizii în consecință.

În acest context, activitatea ASF s-a concentrat pe următoarele paliere operaționale:

- coordonarea procesului de implementare și de conformare cu dispozițiile normative specifice acestui domeniu, inclusiv din perspectiva standardelor internaționale incidente (CSB/CFT)¹, a aplicării regimului de sancțiuni internaționale și a elementelor de prudențialitate aplicabile în cazul jurisdicțiilor și teritoriilor considerate cu un nivel ridicat al riscului de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului;
- analiza și conduita financiară a activității desfășurate de entitățile supravegheate începând de la intrarea pe piață (pre-autorizare) până la analiza punctuală a anumitor operațiuni și tranzacții efectuate de acestea sau de clienții acestora;
- analizarea fluxurilor operaționale și a cadrului de reglementare în scopul identificării vulnerabilităților sectoriale (CSB/CFT) și metodelor de diminuare a riscurilor specifice acestui domeniu (impact față de riscul geografic-jurisdicțional, tranzacțional, de produs, de client etc.).

Fluxul operațional

Activitatea ASF în domeniul prevenirii spălării banilor este axată în principal pe aplicarea măsurilor preventive din domeniul CSB/CFT. Aceste măsuri implică o relație directă cu activitățile de supraveghere, de control, de autorizare/avizare, de reglementare efectuate în cadrul ASF. Toate aceste demersuri interne au generat analize care s-au concretizat în sesizări transmise autorităților de aplicare a legii, prin avize sau puncte de vedere specifice, dar și prin creșterea nivelului de transparență a unor tranzacții. Se asigură astfel creșterea integrității piețelor financiare supravegheate, diminuarea riscurilor de spălare de bani și finanțare a terorismului.

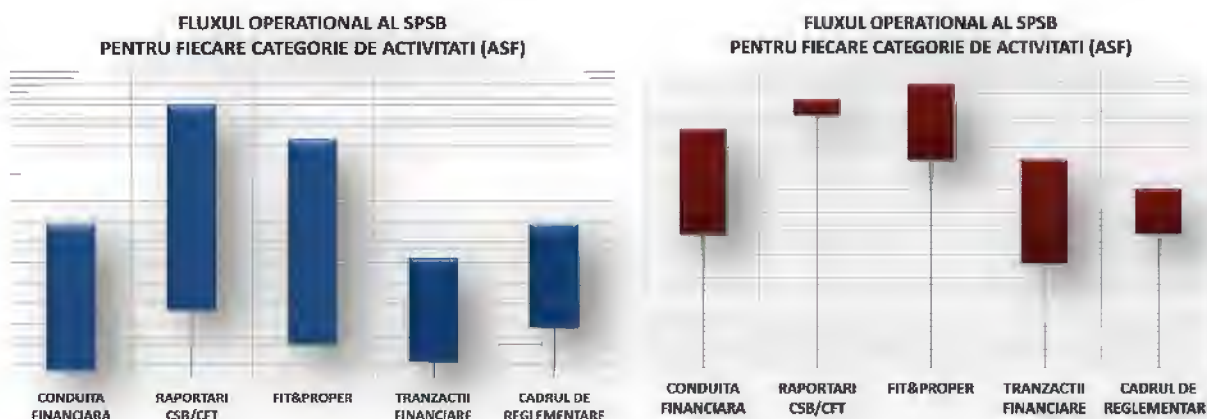
Față de anul 2013, se observă o creștere importantă a analizelor efectuate în procesul de pre-autorizare dar și o intensificare a proceselor de lucru aferente analizei privind conduita financiară.

Aspecte cu impact semnificativ

- Sesizările și informările transmise în legătură cu beneficiarii reali sau cu activitatea desfășurată de unii asigurători din România;
- Opiniile de specialitate emise față de constatările controlului periodic efectuat de ASF;
- Opiniile de specialitate emise în raport cu identificarea beneficiarilor reali ai unor entități supravegheate, care și-au modificat structura de acționariat;
- Opiniile de specialitate emise în raport cu identificarea sursei fondurilor folosite în procesul de capitalizare a entităților supravegheate sau în tranzacții efectuate pe cele trei piețe financiare;
- Identificarea unor viduri de reglementare privind activitatea desfășurată în sectorul asigurătorilor, precum și a unor prevederi normative cu interpretări ambigue.

¹ CSB/CFT – terminologie cadru FATF (AML/CFT) – combaterea spălării banilor / combaterea finanțării terorismului

Figura II.5.1: Fluxul operațional - 2013* vs. 2014

Sursa: ASF *NOTA – inclusiv analize tranzitorii 2013-2014. Graficul pentru anul 2014 reprezintă date care pornesc de la nivelul rezultatelor anterioare, cu excepția elementelor tranzitorii între perioadele de referință.

Procesul analitic

Elementele principale care compun procesul analitic sunt legate de necesitatea de a asigura transparența structurilor juridice care activează (direct/indirect) pe piețele financiare supravegheate, transparența tranzacțiilor financiare și identificarea corespunzătoare a beneficiarilor reali, analizarea conduitei financiare a unor entități supravegheate, evaluarea modului de conformare cu dispozițiile normative din domeniul CSB/CFT, precum și identificarea curenților de reglementare, vulnerabilităților sectoriale care afectează gradul de expunere față de riscul de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

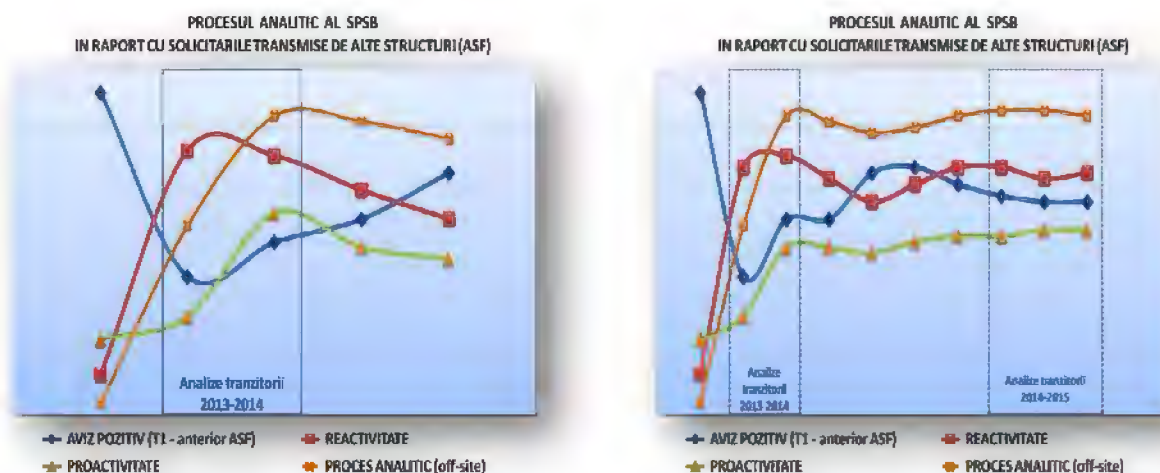
Analizele efectuate pentru prevenirea spălării banilor au cuprins inclusiv componente prudențiale, având un impact direct în special asupra activităților desfășurate în sfera de supraveghere, de control și de autorizare/avizare.

Efecte directe

Rezultatele activității de prevenire a spălării banilor a condus la:

- creșterea reactivității în activitatea de avizare/autorizare, în special în ceea ce privește identificarea sursei fondurilor folosite de acționarii asiguratorilor în scopul capitalizării acestora;
- creșterea reactivității în activitatea de control (măsurile suplimentare), preponderent fiind analizate circuitele tranzacționale ale entităților controlate și sesizarea altor autorități competente;
- dezvoltarea capacității de monitorizare, prin determinarea unor măsuri prudențiale care au rezultat în urma analizelor DPSB privind conduita financiară a entităților supravegheate.

Figura II.5.2: Procesul analitic - 2013 vs. 2014

Sursa: ASF

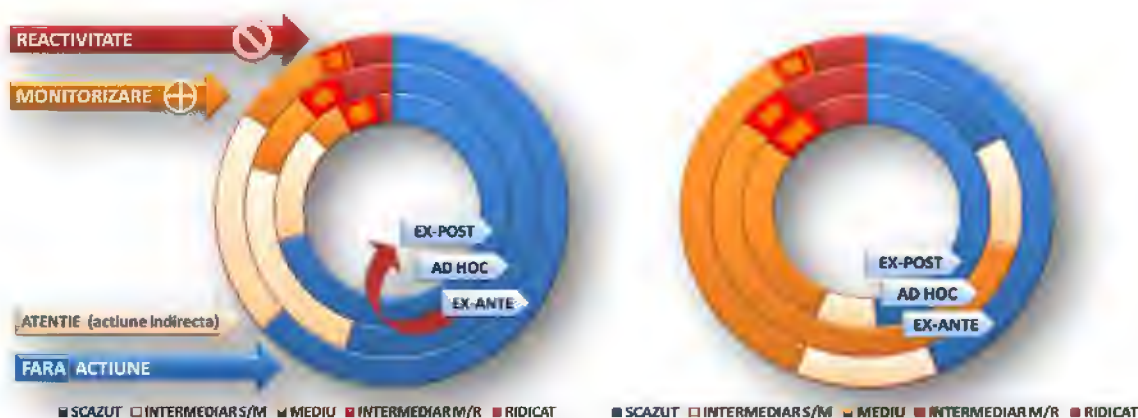
Mecanismul de evaluare - tranziția către abordarea pe bază de risc (RBA)

În ceea ce privește mecanismul de evaluare, ASF a demarat un proiect de “automatizare” a procesului de analiză pentru prevenirea spălării banilor, bazat pe cuantificarea unor indicatori de risc, definirea unor variabile analitice și (pre)stabilirea unor categorii de risc. Toate spețele astfel analizate sunt re/evaluate prin prisma unor șabloane operaționale, care determină componentele unui mecanism de evaluare bazat pe risc. Ulterior, rezultatele obținute vor fi redimensionate într-o matrice de evaluare, care se bazează pe cinci categorii de risc. De asemenea, redimensionarea vizează momentul efectuării evaluării bazată pe riscuri în raport cu momentul efectuării operațiunilor analizate (analize ex-post, ad-hoc sau ex-ante).

Redimensionare

În comparație cu anul 2013, integrarea rezultatelor obținute în activitatea analitică în mecanismul de evaluare RBA evidențiază o creștere excesivă a proceselor de monitorizare (per capita), în principal din cauza măsurilor reactive implementate la nivelul ASF.

Figura II.5.3: Analiza de tip RBA - 2013 vs. 2014
(concluzii activității analitice sunt integrate în categorii de risc)

Sursa: ASF

Proactivitatea/reactivitatea

În anul 2014 ASF a demarat o reevaluare generală a activității de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului, precum și a modului de aplicare a regimului de sancțiuni internaționale. Dimensiunea acestei evaluări a inclus componenta proactivă și cea reactivă. Din perspectiva proactivității, această activitate a suferit cele mai multe modificări operaționale, care urmează să fi transpuse în practică până la mijlocului anului 2015. În funcție de specificul fiecărui tip de activitate analizată, au fost stabilite principalele elemente care conturează proactivitatea CSB/CFT:

- Implementarea unui proces continuu de informare a sectoarelor supravegheate, începând de la modalitatea corectă de aplicare sau de interpretare a reglementărilor specifice, până la comunicarea directă a unor documente specializate precum bune practici, tipologii, ghiduri, poziții punctuale sau decizii ale forurilor CSB/CFT;
- Implementarea unui proces accelerat de conformare cu obligațiile legislative din acest domeniu, cu precădere axat pe aplicarea măsurilor preventive față de riscul de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului;
- Implementarea unui sistem de atenționare în timp real;

- Dezvoltarea unui mecanism de instruire eficient, inclusiv prin introducerea în practica uzuală a unui sesiuni specializate, concentrată pe principalele elemente de conformitate, dar și pe tipologii, indicatori și/sau factori de risc, vulnerabilități operaționale etc.

Figura II.5.4: Principalele elemente care conturează proactivitatea CSB/CFT

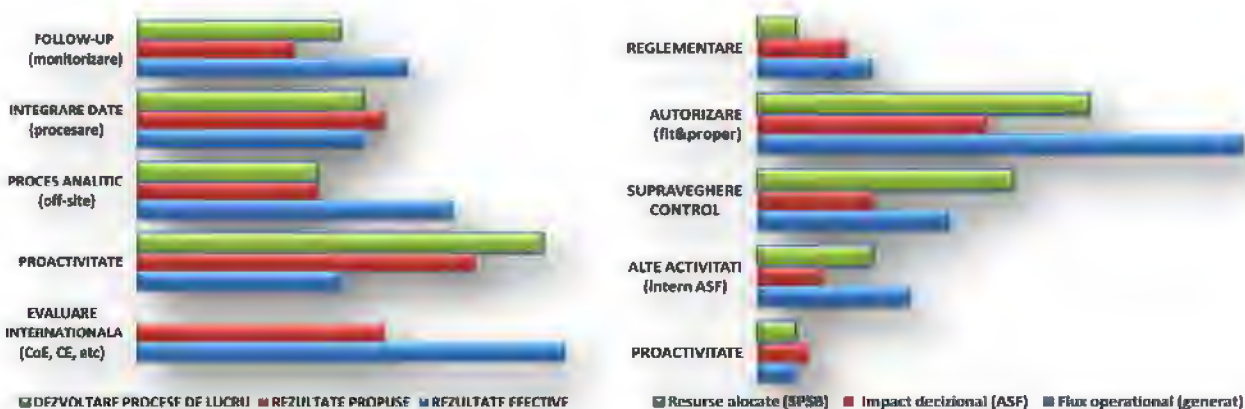

Sursa: ASF

Din perspectiva reactivității, activitatea desfășurată de ASF în sfera CSB/CFT a cunoscut o **creștere de peste 6 ori** față de rezultatele anterioare ale CSA, CNVM și CSSPP.

În acest context, activitatea de prevenire a spălării banilor a avut un impact nu numai în legătură cu suspiciunile de spălare a banilor sau de finanțare a terorismului, dar și în legătură cu suspiciunile sau indiciile privind alte categorii infracționale. Opiniile de specialitate emise în acest segment au întărit considerabil procesul de evaluare în faza de pre-autorizare (fit&proper), cu preponderență în ceea ce privește buna reputație, transparența tranzacțională și sursa fondurilor folosite.

Figura II.5.5: Rezultate: segmente operaționale vs. categorii de activități incidente

Sursa: ASF

Misiunile internaționale de evaluare

Activitatea de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului este organizată juridic și operațional în conformitate cu standardele emise de Financial Action Task Force (FATF) și de Parlamentul și Comisia Europeană.

Activitatea CSB/CFT efectuată de ASF a fost evaluată atât de Consiliul Europei prin Comitetul Moneyval, dar și de către alte foruri internaționale.

În perioada 2013-2014, Comitetul Moneyval (CoE) a demarat Runda a IV-a de Evaluare Mutuală a României și a început examinarea modului de conformare întregului cadru normativ național din acest domeniu, activitatea tuturor autorităților naționale competente.

Misiunea de evaluare făcută de Comitetul Moneyval a condus la reanalizarea modului de organizare a activității CSB/CFT în cadrul ASF, precum și la optimizarea modului de coordonare operațională și de cooperare internă. Rezultatele misiunii internaționale de evaluare au fost făcute publice de Comitetul Moneyval și au evidențiat impactul pozitiv adus sistemului național CSB/CFT de înființarea ASF, ca autoritate care supraveghează în mod unitar și integrat toate aceste trei piețe. În acest context, ASF a reușit, într-un interval de timp foarte scurt, să-și întărească activitatea de prevenire a spălării banilor și finanțării terorismului în sectoarele supravegheate, să sporească cooperarea cu alte instituții responsabile și să dezvolte un mecanism preventiv mult mai eficient.

Tendințe și fenomene identificate

În decursul activităților specifice de prevenire a spălării banilor, ASF a identificat o serie de situații care au condus la stabilirea unor tematici punctuale pentru activitatea de instruire, de control și de supraveghere. Pentru anumite categorii de activități, au fost identificate următoarele tendințe:

- **MECANISMUL FIT&PROPER:** reticențe în ceea ce privește transparența operațională a anumitor categorii de entități și persoane (beneficiari reali, sursa fondurilor etc.), ceea ce a condus la intensificarea monitorizării pentru anumite companii, dar și la suspendarea procesului de autorizare a capitalizării unor companii. Totodată au fost demarate analize privind conduita financiară a acestor entități. Principalul domeniu vizat este sectorul asigurărilor-reasigurărilor.
- **CONDUITA FINANCIARĂ:** unele entități își dezvoltă circuitele financiare în scopul creșterii nivelului de active folosite pentru acoperirea rezervelor tehnice, inclusiv prin “rostogolirea” de creanțe, transferuri de drepturi de proprietate sau obligații contractuale, înțelegeri contractuale care includ terțe părți (active/creanțe), compensări succesive etc. Rezultatele obținute au condus la o aprofundare a proceselor de lucru ale ASF cu efecte directe pentru analiza de prudențialitate.
- **MECANISMUL DE RAPORTARE (RTS):** au fost constatate situații când raportarea suspiciunilor legate de încălcarea unor norme prudențiale a fost substituită raportării unor tranzacții suspecte de spălare a banilor. Deși raportările menționate anterior nu se exclud între ele, astfel de confuzii pot genera efecte substanțiale pentru societățile supravegheate. De asemenea, au fost constatate situații în care anumite entități au omis raportarea unor operațiuni financiare sau le-au fracționat, pentru a evita atingerea unui prag de raportare.
- **CONFORMITATE:** ASF a inițiat demersuri importante pentru a elimina sau minimaliza posibilitatea existenței, în practica entităților supravegheate, a unor interpretări eronate în ceea ce privește legislația din acest domeniu și obligațiile aferente. Analizele au arătat că există suficiente zone în care modul de interpretare a obligațiilor și responsabilităților aferente domeniului CSB/CFT este încă deficitar. Un alt element important este modul de interpretare și conformare cu regimul sancțiunilor internaționale, fiind constatate confuzii între acest domeniu și cel al combaterii finanțării terorismului. Confuziile se bazează în principal pe modalitatea de identificare a clienților, cu precădere a persoanelor listate (CFT). Dat fiind sensibilitatea subiectului, SPSB va propune spre implementare un mecanism propriu de informare cu entitățile supravegheate pentru eliminarea eventualelor confuzii între aceste domenii.
- **IMPLEMENTARE:** a fost constatat faptul că în unele situații nu există o implementare efectivă a politicilor CSB/CFT, conformarea fiind doar formală. Politicile și procedurile interne CSB/CFT ale unei entități definesc în fapt nivelul de conformare cu obligațiile specifice acestui domeniu, fapt pentru care, în cursul anului 2015, ASF intenționează să elaboreze un document cadru pentru acest tip de documente, în condițiile în care aceste politici reprezintă elemente de conformitate foarte importante.

II.6. Protecția consumatorilor de servicii financiare nebancare

ASF a primit în anul 2014 un număr de 21.349 de petiții, din care:

92,88% - sectorul asigurărilor-reasigurărilor (19.828)

4,41% - sectorul pensiilor private (941)

2,72% - sectorul instrumentelor și investițiilor financiare (580)

II.6.1. Protecția asiguraților

Situația petițiilor înregistrate la ASF în anul 2014

ASF acordă o importanță deosebită activității de analiză și soluționare a petițiilor primite de la asigurați și păgubiți – persoane fizice sau juridice - care au apelat la serviciile entităților supravegheate de ASF, aceasta constituind o sursă importantă de informații pentru munca de supraveghere și control. De asemenea, personalul ASF a furnizat către persoanele fizice/juridice, la solicitarea acestora, puncte de vedere și răspunsuri privind legislația aplicabilă piețelor și entităților pe care le supraveghează.

Activitatea de soluționare a petițiilor în sectorul asigurări-reasigurări a constat în primirea, înregistrarea, analizarea și soluționarea tuturor petițiilor, respectiv a tuturor cererilor, reclamațiilor, sesizărilor formulate în scris ori prin poșta electronică, prin intermediul cărora asigurații/păgubiții își exprimă nemulțumirea cu privire la activitatea asiguratorilor și intermediarilor în asigurări. Totodată, ASF a acordat asistență de specialitate în domeniul asigurărilor și s-au transmis informațiile necesare asiguraților/păgubiților, pentru clarificarea/soluționarea problemelor cu care se confruntă. De asemenea, a fost facilitat accesul asiguraților/păgubiților la asistența de specialitate prin intermediul liniei telefonice de tipul telerverde - Dialog ASF (lansată în anul 2012).

Soluționarea petițiilor s-a realizat prin analizarea dosarelor de daună care au făcut obiectul acestora, în raport cu aspectele semnalate de către petenți, precum și a notelor de fundamentare solicitate societăților de asigurare cu privire la modul de instrumentare a dosarelor, urmărindu-se respectarea de către asiguratorii a legislației în vigoare din domeniul asigurărilor și a condițiilor contractuale. În situațiile în care soluțiile adoptate de către societățile de asigurare reclamate s-au dovedit a fi insuficient fundamentate sau au existat divergențe de opinie, s-a solicitat reanalizarea dosarelor și/sau au fost organizate întâlniri cu persoanele abilitate din cadrul societăților în cauză, în vederea clarificării spețelor care au făcut obiectul petițiilor. În cadrul ASF a fost păstrată în mod permanent o evidență¹ la zi a tuturor petițiilor primite, prin înregistrarea acestora într-o bază de date creată special și actualizată permanent.

În vederea protejării intereselor consumatorilor de asigurări, personalul ASF cu atribuții în activitatea de protecția asiguraților s-a alăturat specialiștilor în control la realizarea acțiunilor de control periodic și inopinat, efectuate la sediul societăților de asigurare.

În anul 2014, ASF - Sector Asigurări-Reasigurări a primit, în total, 19.828 de petiții, din care au fost înregistrate în mod unic pe petent, analizate și soluționate 12.696 de petiții transmise de către asigurați/păgubiți. Restul petițiilor au avut ca obiect: solicitări trimise de către service-urile auto (706), reveniri/completări la petiții deja analizate (943), solicitări care nu intră în sfera de competență a ASF (267), solicitări referitoare la obiectul de activitate al altor direcții de specialitate din cadrul ASF și care au fost predate la direcțiile de specialitate (26). Au fost înregistrate și petiții care au fost clasate, în conformitate cu prevederile Ordonanței nr. 27/2002 și procedurile interne (4.648).

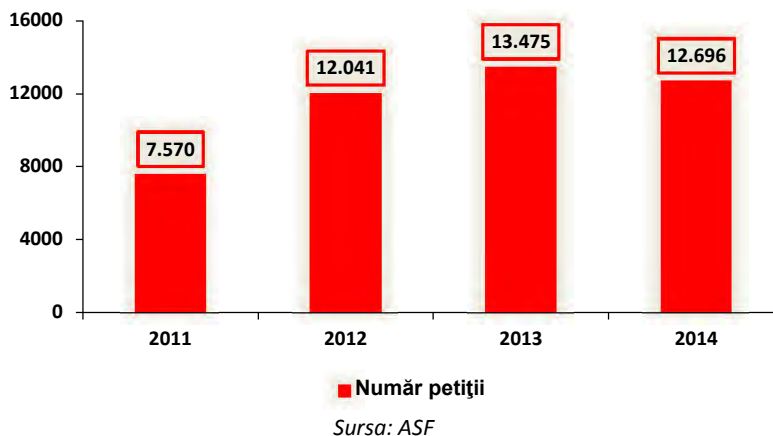
Au fost analizate și soluționate separat **542 de solicitări de informații** care au vizat: aspecte legate de legislația aplicabilă anumitor produse de asigurare, demersurile care trebuie întreprinse în vederea avizării și deschiderii unor dosare de daună, modalitățile de stabilire a valorilor de răscumpărare în cazul asigurărilor de viață etc.

¹ Conform cu Ordonanța nr. 27/2002, privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor.

Soluționarea petițiilor transmise de către asigurați/păgubiți

Din analiza datelor raportate de către societățile de asigurare la ASF, s-a constatat faptul că cele **12.696** petiții, analizate și soluționate în mod unic pe petent în anul 2014, reprezintă **1,5% din numărul total de daune avizate** de către asigurați (847.296) și **0,08% din numărul total al contractelor de asigurare** aflate în vigoare la sfârșitul anului 2014 (15.264.827).

Figura II.6.1: Evoluția numărului de petiții transmise de către asigurați/păgubiți în intervalul 2011-2014

Analiza petițiilor soluționate, din perioada 2011 – 2014 a relevat faptul că acestea au crescut în mod constant în intervalul 2011 – 2013 și au înregistrat o scădere de 5,78% în 2014.

Nemulțumirile exprimate de către petenți

Aspectul cel mai des reclamat de către petenți în anul 2014 a fost neplata/plata parțială a despăgubirilor/valorilor de răscumpărare solicitate de către asigurați/păgubiți (12.073 de cazuri), acestea reprezentând un procent de 95% din total. Printre alte aspecte sesizate s-au numărat și solicitări de recalculare a valorii despăgubirilor, respectiv nerespectarea condițiilor contractuale/Normelor RCA. Din cele 12.073 petiții prin care s-a reclamat neplata despăgubirilor, au fost soluționate favorabil petenților 8.995 cazuri, reprezentând **75% din total**, după cum urmează: prin plata integrală (64% din total) sau plata parțială (11% din total) a despăgubirilor solicitate. În 25% dintre cazurile în care s-a reclamat neplata despăgubirilor s-a constatat că acestea au fost neîntemeiat formulate, respingerile de la plată fiind determinate de concluziile investigațiilor proprii și/sau ale expertizelor tehnice efectuate care nu au confirmat dinamica accidentelor declarată de părți; pretenții care exced cadrul legal/contractual: repere neconstatate în procesele verbale de constatare a avariilor etc.

Structura petițiilor în funcție de clasa de asigurare

În anul 2014, cea mai mare pondere au deținut-o petițiile înregistrate pe clasa asigurărilor generale, cu un număr de 12.512 (98,55% din total). Acestea au înregistrat o scădere de 5,89% față de 2013.

În cadrul categoriei **asigurărilor generale**, ponderea importantă o dețin petițiile înregistrate pe **clasa asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto RCA și Carte verde**, cu un număr de **8.990**, reprezentând 70,81% din totalul anului 2014, în scădere cu 2,78% față de anul 2013.

Pe segmentul **asigurărilor obligatorii RCA și carte verde**, cele 8.990 petiții înregistrate și soluționate în 2014 reprezintă aproximativ **0,13% din numărul contractelor RCA încheiate** (7.141.909) și respectiv **3,30% din numărul dosarelor de daună RCA avizate** (271.892), conform datelor raportate de către asigurători la ASF.

Pe **clasa asigurărilor facultative CASCO s-au înregistrat 2.681 petiții în anul 2014, în scădere cu 9,15%** față de anul 2013, în timp ce pe **clasa asigurărilor de incendii și alte daune la proprietăți s-a înregistrat o scădere cu 24,40%** în anul 2014.

Pe clasa asigurărilor de viață s-a constatat o creștere cu 2,22% a numărului de petiții înregistrate în 2014 față de 2013.

Tabelul II.6.1: Structura petițiilor pe clase de asigurări (situație comparativă 2014 vs 2013)

		Petiții înregistrate în anul 2013	% din Total Asigurări (I+II) în 2013	Petiții înregistrate în anul 2014	% din Total Asigurări (I+II) în 2014	Creștere/ Scădere % în 2014 față de 2013
I.	Asigurări generale (1+2+3+4)	13.295	98,66%	12.512	98,55%	-5,89%
1	Asigurări tip CASCO	2.951	21,90%	2.681	21,12%	-9,15%
2	Asigurări obligatorii RCA și Carte verde	9.247	68,62%	8.990	70,81%	-2,78%
3	Asigurări de incendii și alte daune la proprietăți	787	5,84%	595	4,69%	-24,40%
4	Alte forme de asigurări generale	310	2,30%	246	1,94%	-20,65%
II.	Asigurări de viață	180	1,34%	184	1,45%	2,22%
	Total asigurări generale și de viață (I.+ II.)	13.475	100,00%	12.696	100,00%	-5,78%

Sursa: ASF

Modalitatea de soluționare a petițiilor

Din cele 12.696 petiții înregistrate în mod unic pe petent, un număr de **9.316**, reprezentând **73,38%** din totalul anului 2014, au fost soluționate **în favoarea petenților**, în creștere cu 3,77% față de anul precedent.

Tabelul II.6.2: Petiții soluționate în 2014 versus 2013

Modalitatea de soluționare	Petiții soluționate în 2013	(%) din TOTAL	Petiții soluționate în 2014	(%) din TOTAL
Soluționate favorabil	9.380	69,61%	9.316	73,38%
Constatate ca neîntemeiate	4.095	30,39%	3.380	26,62%
TOTAL	13.475	100,00%	12.696	100,00%

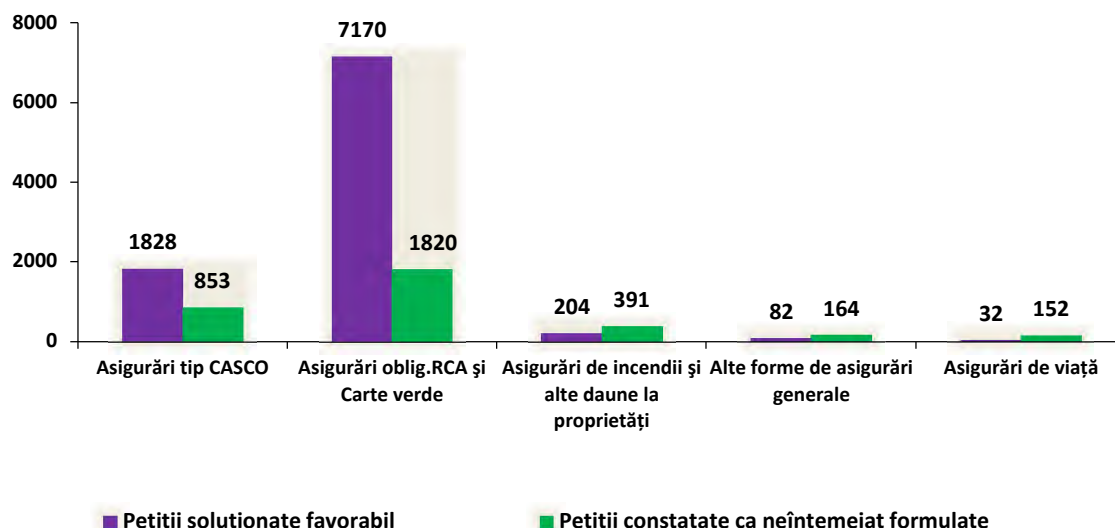
Sursa: ASF

Soluționarea petițiilor pe clase de asigurări

Pentru **clasa asigurărilor generale, 9.284 petiții** (74,20% din totalul de 12.512) au fost soluționate **în favoarea petenților**.

În **clasa asigurărilor obligatorii auto au fost soluționate în favoarea petenților un număr de 7.170 petiții (79,76% din totalul de 8.990 înregistrat pe această clasă)**. Pe clasa **asigurărilor facultative casco au fost soluționate în favoarea petenților un număr de 1.828 petiții, reprezentând 68,18% din totalul înregistrat pe această clasă**. De asemenea, pentru **clasa asigurărilor de incendii și alte daune la proprietăți, un număr de 204 petiții (34,29% din totalul pe această clasă) au fost soluționate favorabil**.

Figura II.6.2: Modalitatea de finalizare a petițiilor pe clase de asigurări

Sursa: ASF

Structura petițiilor în funcție de entitatea reclamată

Din datele înregistrate reiese că 99,52% din numărul petițiilor analizate în anul 2014 au fost îndreptate împotriva societăților de asigurare și un procent de 0,48% au fost înregistrate împotriva brokerilor de asigurare. Din analiza petițiilor primite pentru primele zece societăți de asigurare care au înregistrat cele mai multe petiții la ASF, reiese faptul că, exceptând societățile City Insurance și Allianz-Țiriac SA care au înregistrat creșteri ale numărului de petiții, cu 36,58%, respectiv 22,37%, celelalte societăți de asigurare au înregistrat scăderi ale petițiilor în anul 2014.

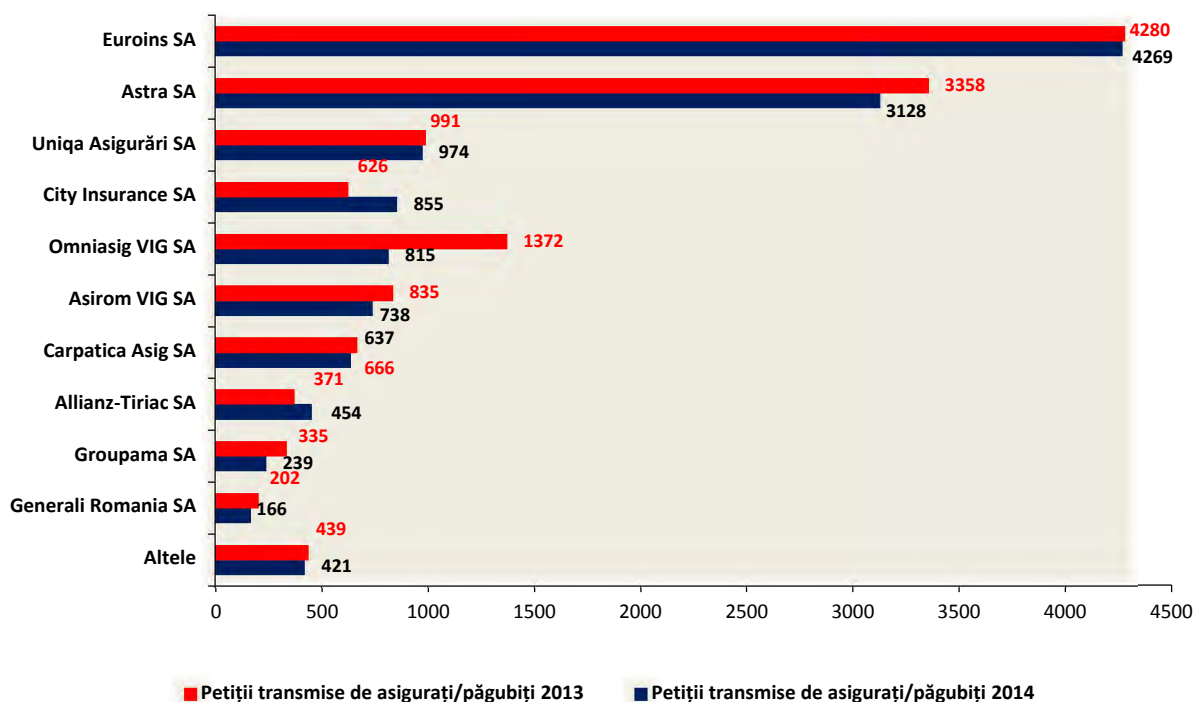
Tabelul II.6.3: Situația primelor zece societăți de asigurare pentru care s-au înregistrat cele mai multe petiții în anul 2014 comparativ cu 2013

Nr. crt.	Societate de Asigurare / Broker de Asigurare	Petiții înregistrate în anul 2013	% din TOTAL an 2013	Petiții înregistrate în anul 2014	% din TOTAL în 2014	Creștere/ Scădere % în 2014 față de 2013
1	Euroins SA	4.280	31,76%	4.269	33,62%	-0,26%
2	Astra SA	3.358	24,92%	3.128	24,64%	-6,85%
3	Uniqa Asigurări SA	991	7,35%	974	7,67%	-1,72%
4	City Insurance SA	626	4,65%	855	6,73%	36,58%
5	Omniasig VIG SA	1.372	10,18%	815	6,42%	-40,60%
6	Asirom VIG SA	835	6,20%	738	5,81%	-11,62%
7	Carpatica Asig SA	666	4,94%	637	5,02%	-4,35%
8	Allianz -Țiriac SA	371	2,75%	454	3,58%	22,37%
9	Groupama SA	335	2,49%	239	1,88%	-28,66%
10	Generali România SA	202	1,50%	166	1,31%	-17,82%
	Alte Societăți / Brokeri de Asigurare	439	3,26%	421	3,32%	-4,10%
	TOTAL	13.475	100,00%	12.696	100,00%	-5,78%

Sursa: ASF

În perioada analizată, Euroins SA și Astra SA **au înregistrat cumulativ un procent de 58,26%** din numărul total de petiții adresate ASF.

Figura II.6.3: Situația primelor zece societăți de asigurare care au înregistrat cele mai multe petiții în anul 2014

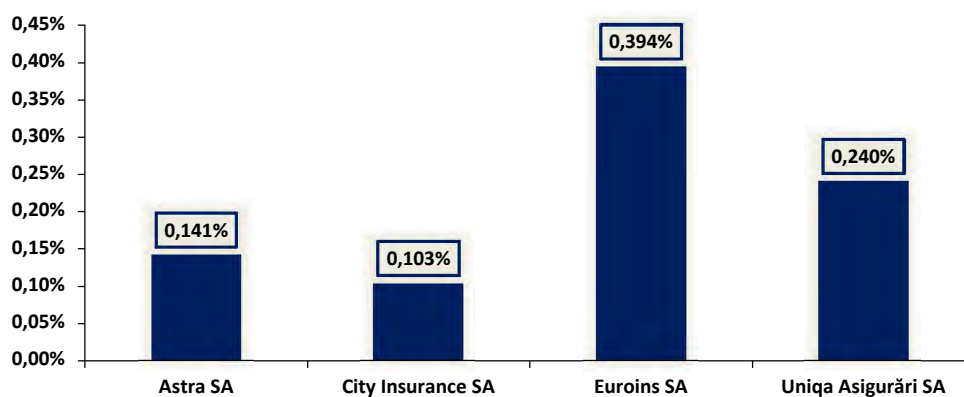

Sursa: ASF

Analiza numărului de petiții înregistrate la ASF pentru primele zece societăți de asigurare care au înregistrat cele mai multe petiții în anul 2014, **efectuată în raport cu numărul contractelor în derulare și numărul daunelor avizate**, evidențiază faptul că Euroins SA înregistrează cea mai mare pondere a numărului de petiții în raport cu indicatorii analizați, deși are o cotă totală de piață de 5,86%, care reprezintă mai puțin de jumătate din cota totală de piață înregistrată de Allianz - Tiriac:

- raportarea **petițiilor totale** transmise de asigurați/păgubiți **la numărul contractelor în derulare**: Euroins SA (0,394%), Uniqa Asigurări SA (0,240%); Astra SA (0,141%), City Insurance SA (0,103%);

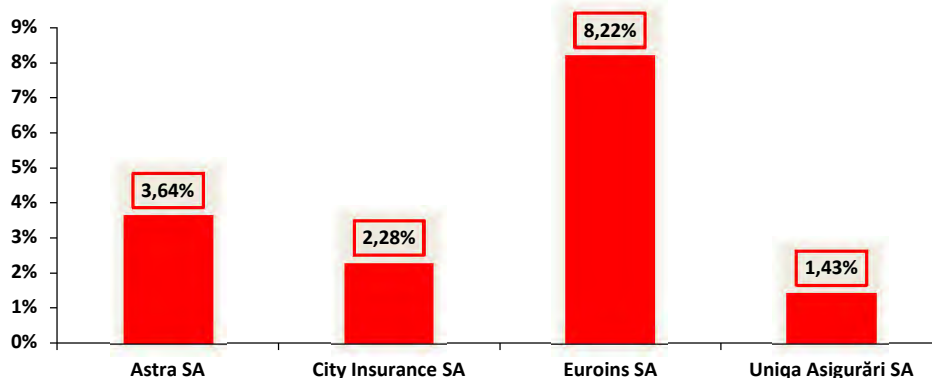
Figura II.6.4: Raportarea petițiilor totale transmise de asigurați/păgubiți la numărul contractelor în derulare

Sursa: ASF

- raportarea **petițiilor totale** transmise de asigurați/păgubiți la **numărul daunelor avizate**: Euroins SA (8,22%), Astra SA (3,64%), City Insurance (2,28%), Uniqa Asigurări SA (1,43%);

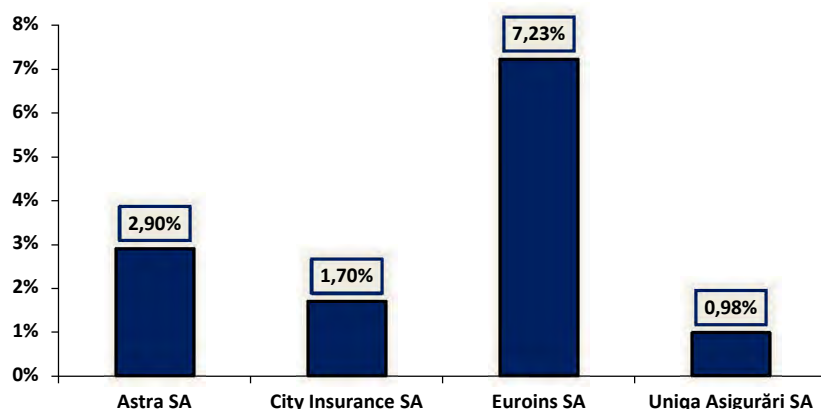
Figura II.6.5: Raportarea petițiilor totale transmise de asigurați/păgubiți la numărul daunelor

Sursa: ASF

- raportarea **petițiilor finalizate în favoarea petenților** la **numărul daunelor avizate**: Euroins SA (7,23%), Astra SA (2,90%), City Insurance SA (1,70%), Uniqa Asigurări SA (0,98%).

Figura II.6.6: Raportarea petițiilor finalizate în favoarea petenților la numărul daunelor avizate

Sursa: ASF

Petiții transmise de către service-uri

Separat de cele **12.696 de petiții transmise de către asigurați/păgubiți**, au fost analizate și evidențiate un număr de **706 solicitări** primite din partea unităților reparatoare care au prezentat mandate/împuterniciri din partea păgubiților, în scădere cu 20,76% față de anul 2013. Dintre acestea, 395 au fost soluționate favorabil. Petițiile primite din partea unităților reparatoare care nu au prezentat mandate/împuterniciri în formă certificată/legalizată din partea păgubiților sau care se referă la nerespectarea/respectarea defectuoasă de către asigurați a condițiilor prevăzute în contractele/convențiile de colaborare încheiate între părți (contracte de natură comercială și care nu se supun normelor ASF) au fost clasate, întrucât unitățile reparatoare reclamante nu au făcut dovada calității în dosarele de daună respective.

Analiza raportărilor "Situția Petițiilor" – transmise la ASF de către societățile de asigurare, în conformitate cu prevederile Normei puse în aplicare prin Ordinul CSA nr. 11/2012

Din analiza raportărilor "Situția Petițiilor" transmise de către societățile de asigurare la ASF, reiese că **în anul 2014 au fost raportate 23.721 petiții**, în creștere cu 2% față de anul 2013, când au fost raportate 23.256 petiții. La data raportării, societățile de asigurare au înregistrat 22.176 petiții finalizate, dintre acestea, 54,28% fiind finalizate favorabil, iar 45,72% fiind constatate ca neîntemeiat formulate. În anul 2014 cele mai multe petiții raportate au fost referitoare la societatea Euroins SA (5.435 petiții, reprezentând 22,91% din total), urmată de societatea Allianz – Tiriac Asigurări SA (4.623 petiții, reprezentând 19,49% din total) și Astra SA (3.969 petiții, reprezentând 16,73% din total). Celelalte societăți de asigurare au raportat fiecare sub 7,69% din numărul total înregistrat.

Măsurile întreprinse urmare analizării petițiilor

În urma finalizării controalelor dispuse, care au avut în vedere și aspectele constatate în activitatea de soluționare a petițiilor prin verificarea modalității de instrumentare și finalizare a dosarelor de daună și respectarea prevederilor Normei puse în aplicare prin Ordinul ASF (CSA) nr. 14/2011, precum și a modului de respectare a prevederilor Normei puse în aplicare prin Ordinul ASF (CSA) nr. 11/2012, Consiliului ASF a dispus în anul 2014 măsuri de sancționare a persoanelor semnificative din societățile de asigurare Euroins SA, City Insurance SA, Carpatica Asig SA, Asirom VIG SA, în conformitate cu prevederile art. 39 alin. (3) din Legea nr.32/2000, fiind dispuse și anumite obligații și măsuri în sarcina societăților Euroins SA, City Insurance SA, Asirom VIG SA și Uniqa Asigurări SA.

A fost emisă Norma nr. 24/2014 privind procedura de soluționare a petițiilor referitoare la activitatea asigurătorilor și brokerilor de asigurare, în care s-a avut în vedere modificarea/completarea prevederilor existente (Norma pusă în aplicare prin Ordinul ASF/CSA nr. 11/2012), în scopul clarificării anumitor termeni, prin definirea acestora, precum și a unor aspecte referitoare la activitatea de soluționare a petițiilor desfășurată de către asigurători, pe baza constatărilor rezultate în urma controlului permanent la sediu sau cu prilejul desfășurării acțiunilor de control (inopinat sau de fond) la societățile de asigurare.

Totodată, modificarea prevederilor **Normei** pusă în aplicare prin Ordinul ASF (CSA) nr. 11/2012 a vizat armonizarea acestora cu recomandările existente în ghidurile EIOPA privind soluționarea contestațiilor de către societățile de asigurare și intermediarii în asigurări.

II.6.2. Protecția investitorilor pe piața de capital

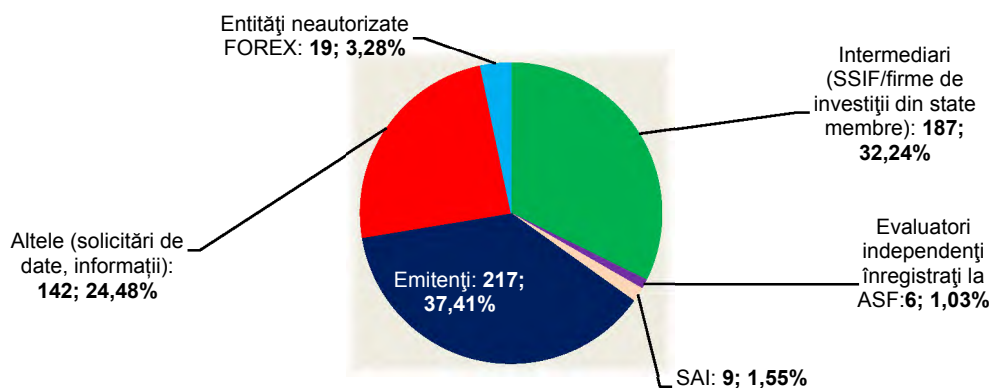
ASF a acordat importanță soluționării sesizărilor și reclamațiilor care au vizat aspecte privind nerespectarea prevederilor legale de către entitățile pieței de capital din România.

Sesizările de la investitorii pe piața de capital au vizat:

- modul de convocare, desfășurare sau adoptare a hotărârilor adunărilor generale ale acționarilor sau ale consiliilor de administrație ale emitenților;
- conduita neconformă cu prevederile legale în vigoare a membrilor consiliului de administrație a societăților emitente;
- nerespectarea cadrului legal aplicabil în materia drepturilor acționarilor;
- neconformarea emitenților la regulile privind obligațiile de transparență;
- modul de întocmire de către evaluatorii independenți a rapoartelor de evaluare;
- activitatea de intermediere, în special aspecte legate de modul de prestare a serviciilor de către intermediarii autorizați de ASF;
- nerespectarea normelor legale și a regulilor de conduită în relația cu clienții de către societățile de servicii de investiții financiare, conducătorii acestora, agenții și membrii compartimentului de control intern;
- activități prestate de entități neautorizate sau în afara unui cadru reglementat sau operațiuni realizate pe platforme de tranzacționare online nereglementate/de tip Forex;
- solicitări clarificare situație dețineri de acțiuni sau sesizarea vânzării pachetelor de acțiuni deținute, fără acordul proprietarilor acestora;
- solicitări de audiență pentru clarificarea unor aspecte aduse în atenția autorității sau prezentarea unor probleme apărute ca urmare a măsurilor dispuse de autoritate;
- diverse alte aspecte (spre ex. modul de înstrăinare active societate, retragere de la tranzacționare conform hotărârii AGA, retragere de la tranzacționare prin procedura de *squeeze out*, operațiuni de fuziune, pachete de acțiuni blocate).

ASF a primit spre soluționare în anul 2014 un număr de 580 petiții, memorii și solicitări de informații privind activitatea entităților supravegheate pe piața de capital. Acestea sunt structurate pe tipuri de entități, după cum urmează:

Figura II.6.7: Număr petiții, memorii și solicitări de informații, structurate pe tipuri de entități

Sursa: ASF

Structura petițiilor în funcție de entitatea reclamată

Cele mai multe petiții au fost înregistrate împotriva emitenților (37,41%), fiind urmate de petițiile pentru intermediari sau firme de investiții din state membre (32,24%):

Tabelul II.6.4: Structura petițiilor în funcție de entitatea reclamată

Nr. crt.	Tipuri de Entități	Total	% din total
1	Emitenți	217	37,41%
2	Intermediari/firme de investiții din state membre	187	32,24%
3	Altele (solicitări de date, informații)	142	24,48%
4	Entități neautorizate/forex	19	3,28%
5	Societăți de administrare a investițiilor	9	1,55%
6	Evaluatori independenți înregistrați la ASF	6	1,03%
Total		580	100,00%

Sursa: ASF

Din totalul de 187 sesizări/cereri înregistrate pentru intermediari (SSIF sau firme de investiții din alte state membre), 85 de adrese au fost formulate de foști clienți ai SSIF Harinvest. Totodată, din totalul de 142 de solicitări de informații referitoare la dețineri acțiuni/dividende, solicitări poliție/parchet, adrese autorități competente din alte state membre, un număr de 38 de adrese au fost formulate de foști clienți ai SSIF Harinvest.

Structura petițiilor funcție de tipurile de operațiuni reclamate

Din totalul de 87 de adrese înregistrate referitoare la furtul de acțiuni, 85 de adrese (atât sesizări cât și informări, cereri de audiență) au fost formulate de foști clienți ai SSIF Harinvest. De asemenea, au fost înregistrate 79 de solicitări referitoare la verificarea deținerilor de acțiuni sau vânzare fără acord.

Tabelul II.6.5: Structura petițiilor funcție de tipurile de operațiuni reclamate

Nr. crt.	Tipuri de Entități	Total	% din total
1	Diverse (solicitări de date și informații)	172	29,66%
2	Furt de acțiuni	87	15,00%
3	Verificare dețineri acțiuni/vânzare fără acord/dividend	79	13,62%
4	Convocare și desfășurare AGA	64	11,03%
5	Respectare drepturi acționari	64	11,03%
6	Conduită SSIF / firme de investiții	61	10,52%
7	Administrare societate	22	3,79%
8	Forex, servicii prestate de entități neautorizate	19	3,28%
9	Activitate evaluator independenți	6	1,03%
10	Obligații de transparență	3	0,52%
11	Activitate fonduri de investiții	3	0,52%

Sursa: ASF

În cursul anului 2014 s-a observat o tendință de creștere a reclamațiilor ce vizează operațiunile desfășurate pe platforme de tranzacționare online (tranzacții de tip Forex) administrate de entități care nu sunt autorizate de ASF comparativ cu ultimul trimestru al anului trecut.

În exercitarea rolului activ de protecție a investitorilor pe piața de capital din România, au fost publicate pe pagina de internet a autorității alerte cu privire la tranzacțiile realizate pe platforme de tip Forex, la tranzacțiile realizate de entități (SRL) neautorizate să presteze servicii de investiții financiare, precum și avertismentul ESMA privind investițiile în produse complexe.

Totodată, rezultatele investigațiilor desfășurate au fost transmise organelor abilitate spre competență soluționare.

ASF a purtat corespondență cu investitorii care au depus sesizări, a participat la audiențele realizate cu reprezentanți ai păgubiților Harinvest SA. De asemenea, a adus la cunoștința lichidatorului judiciar desemnat și a instanței competente cu soluționarea cererii privind insolvența Harinvest SA situația particulară a acestor persoane, precum și prevederile legale specifice existente în legislația pieței de capital, inclusiv din punct de vedere al intervenției Fondului de compensare a investitorilor.

Pentru buna informare a tuturor celor interesați s-au publicat pe site-ul ASF comunicate, precum și o sinteză a pașilor procedurali ce trebuie urmați de investitorii păgubiți pentru compensare, astfel încât să fie facilitat procesul pe care aceștia trebuie să îl parcurgă în vederea recuperării prejudiciului. În limita competențelor legale cu care a fost învestită, ASF a sprijinit și continuă să sprijine toate entitățile și organismele abilitate în măsură să continue demersurile legale declanșate/parcurse de către ASF, în vederea reconstituirii evidențelor societății privind activele clienților în perspectiva reparării prejudiciului cauzat de către Harinvest SA.

Ca urmare a analizării aspectelor reclamate în cadrul petițiilor înregistrate la nivelul ASF în cursul anului 2014 au rezultat o serie de situații de **nerespectare a prevederilor legale aplicabile emitenților** de valori mobiliare de către organele de conducere/administrare a acestora, respectiv:

- nerespectarea prevederilor referitoare la aplicarea metodei votului cumulativ;
- nerespectarea obligațiilor privind transparența;
- nerespectarea obligațiilor de convocare a adunării generale a acționarilor la cererea unor acționari cu o deținere mai mare de 5% din capitalul social și având pe ordinea de zi punctele solicitate spre a fi dezbătute în vederea adoptării unor hotărâri de către adunare.

În acest sens, în baza hotărârilor adoptate de conducerea ASF, au fost aplicate măsuri administrative asupra a 7 societăți emitente, fiind emise un număr de 24 acte individuale de sancționare cu amendă a persoanelor responsabile pentru faptele constatate.

II.6.3. Protecția participanților din sistemul de pensii private

Pe parcursul anului trecut a continuat demersul pentru sporirea eficienței în procesul de soluționare a petițiilor și sesizărilor participanților și beneficiarilor acestora (asigurarea activităților de relații cu publicul, respectiv rezolvarea cât mai rapidă a solicitărilor și îmbunătățirea serviciilor de consiliere a acestora). ASF a urmărit îndeplinirea unuia dintre obiectivele majore, respectiv protecția cât mai eficientă și mai cuprinzătoare a participanților la sistemul de pensii private.

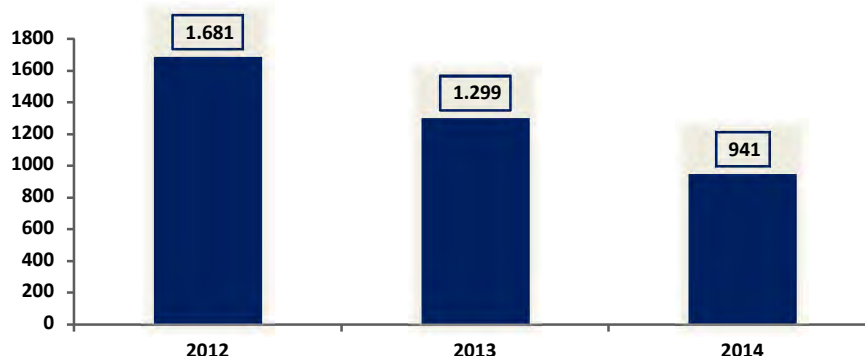
În spiritul transparenței și al comunicării deschise, au fost puse la dispoziția celor interesați informații cu privire la activitatea și legislația din domeniu. Pentru a facilita redactarea sesizărilor au fost puse la dispoziție formulare-tip care pot fi accesate pe pagina de internet a autorității.

Totodată, s-a acordat asistență de specialitate în domeniul sistemului pensiilor private și s-au transmis informațiile necesare participanților/persoanelor interesate, pentru clarificarea/soluționarea problemelor cu care se confruntă, fiind facilitat accesul acestora la asistență de specialitate prin intermediul liniei telefonice, apelurile telefonice fiind contorizate sau sub forma audiențelor la sediul instituției.

În anul 2014, la sectorul pensii private s-au primit în total 1.432 sesizări și solicitări de informații, din care 941 petiții scrise și 491 solicitări telefonice.

Analiza în dinamică a numărului de petiții înregistrate în formă scrisă, soluționate în perioada 2012 - 2014 arată faptul că, acestea au scăzut în mod constant cu peste 20% pe an, așa cum rezultă din graficul de mai jos:

Figura II.6.8: Număr de petiții înregistrate în formă scrisă și soluționate

Sursa: ASF

În anul 2014 s-a constatat o scădere a numărului petițiilor înregistrate (în formă scrisă), cu 27,56% față de cele 1.299 de sesizări și solicitări de informații din anul 2013.

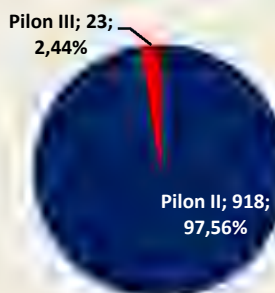
Tabelul II.6.6: Evoluția numărului de petiții înregistrate în formă scrisă

	2013	% din Total an 2013	2014	% din Total an 2014	Variație (%) în anul 2014 față de anul 2013
Pilon II	1.287	99,08%	918	97,56%	-28,67%
Pilon III	12	0,92%	23	2,44%	91,67%
TOTAL	1.299	100,00%	941	100,00%	-27,56%

Sursa: ASF

La petițiile având ca obiect solicitări de informații cu privire la modul de aderare la fondurile de pensii facultative și alte elemente relevante ale sistemului, se constată o creștere a numărului acestora, ceea ce arată o creștere a interesului participanților pentru acest tip de fond de pensii privat.

Figura II.6.9: Număr de petiții înregistrate în 2014 pe Pilonul II și Pilonul III

Sursa: ASF

Din analiza datelor înregistrate la ASF, reiese faptul că în anul 2014, în sistemul pensiilor private au fost înregistrate 97,56% petiții privind Pilonul II, în timp ce petițiile transmise de către participanții care au aderat la un fond de pensii facultative (Pilonul III) reprezintă un procent de 2,44% din totalul numărului de petiții înregistrate.

În ceea ce privește petițiile adresate de către participanții la Pilonul II, petițiile prin care se solicită informații privind apartenența la fondurile de pensii administrate privat și cele referitoare la repartizarea aleatorie au înregistrat o pondere însemnată, de 50,65 %. De asemenea, o pondere semnificativă a fost și cea a persoanelor care nu și-au exprimat în termenul legal opțiunea pentru încheierea unui act de aderare, 38,34 % dintre acestea au vizat solicitări de informații privind repartizarea aleatorie sau denumirea fondului de pensii la care este înscris petentul. Din numărul total al petițiilor, cu o pondere de 1,31 %, 12 spețe au vizat posibile fraude.

Tabelul II.6.7: Tipuri de petiții adresate de participanții la Pilonul II

Nr. crt.	PILONUL II	Total an 2014	% din total an 2014
1	Solicitări privind denumirea fondului de pensii - acte semnate	465	50,65%
2	Solicitări privind repartizare aleatorie	352	38,34%
3	Solicitări de informații generale privind sistemul de pensii private, legislația din domeniul sau procesul de repartizare aleatorie	33	3,59%
4	Solicitări privind informații necesare transferului la un alt fond de pensii	27	2,94%
5	Solicitări de informații privind modalitățile de plată a pensiei administrată privat-deces	14	1,53%
6	Fraude - Petiții prin care persoanele solicită respectarea alegerii exprimate în cadrul procesului de aderare la sistemul pensiilor administrate privat și a căror opțiune inițială nu a fost respectată din cauza unor erori/fraude	12	1,31%
7	Calcul plata pensie	4	0,44%
8	Conturi duble - ex militari - actuali civili	3	0,33%
9	Petiții prin care participanții solicită situația contului sau reclamă lipsa contribuțiilor la fondurile de pensii administrate privat	2	0,22%
10	Petiții formulate în scopul remedierii situației create, urmare a modificării CNP	2	0,22%
11	Solicitări de retragere din sistemul pensiilor administrate privat, deși aderarea s-a realizat în cunoștință de cauză - Pilonul II	2	0,22%
12	Petiții clasate sau redirectionate către alte instituții publice și organizații	1	0,11%
13	Petiții formulate de agenți de marketing	1	0,11%
	TOTAL	918	100,00%

Sursa: ASF

În ceea ce privește petițiile adresate de către participanții la Pilonul III, cele mai multe au vizat solicitări de informații referitoare la deductibilitatea contribuțiilor la pensiile facultative, și anume 43,48% din total. O pondere mare din totalul petițiilor primite pentru Pilonul III, de 30,43%, o reprezintă solicitările de informații privind modalitățile de plată a pensiei facultative. Într-o pondere egală, au fost înregistrate petiții având ca obiect solicitări de informații generale referitoare la legislația și modul de funcționare a sistemului fondurilor de pensii facultative, dar și cu privire la retragerea din sistemul fondurilor de pensii facultative.

Tabelul II.6.8: Tipuri de petiții adresate de participanții la Pilonul III

Nr. crt.	PILONUL III	Total an 2014	% din total an 2014
1	Solicitări de informații referitoare la deductibilitatea contribuțiilor la pensiile facultative	10	43,48%
2	Solicitări de informații privind modalitățile de plată a pensiei facultative	7	30,43%
3	Informații generale referitoare la legislația și modul de funcționare a sistemului fondurilor de pensii facultative	3	13,04%
4	Petiții referitoare la retragerea din sistemul fondurilor de pensii facultative	3	13,04%
	TOTAL	23	100,00%

II.7. Guvernanță instituțională

Strategia 2014: „Reconstruim încrederea, țintim performanța”

*Dezvoltarea și redimensionarea
resursei umane din organizație și a
competențelor.*

*Cultivarea unei atitudini adecvate
exigențelor instituționale.*

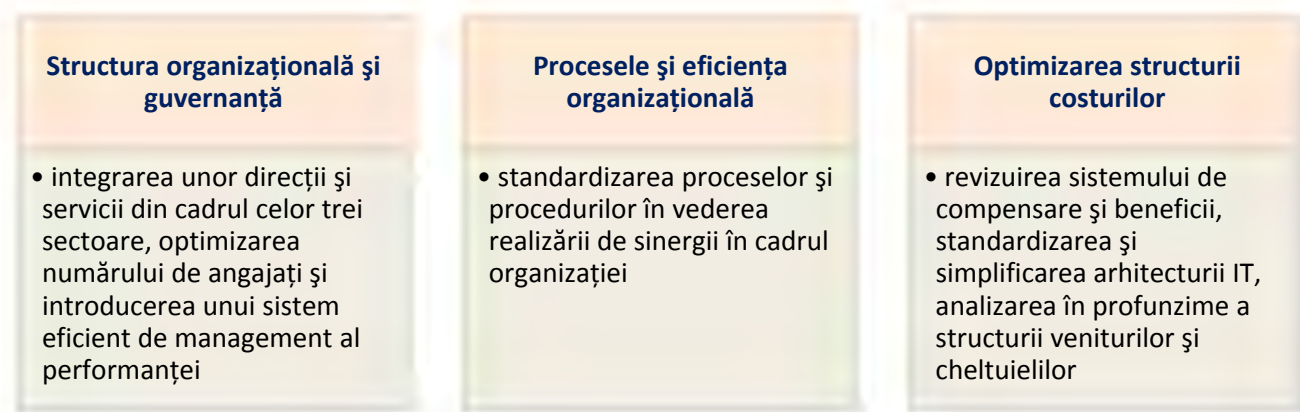
*Instituirea unei culturi interne
orientate spre performanță,
eficiență și excelență.*

II.7.1. Implementarea cadrului de guvernanță instituțională

Transformarea instituțională a ASF

Pentru atingerea unor standarde ridicate de profesionalism în activitatea desfășurată, ASF a inițiat un proces amplu de transformare instituțională, cu sprijinul unor consultanți precum Banca Mondială, PricewaterhouseCoopers, Deloitte și Hay Group. În urma unei analize complexe a structurii organizaționale - rezultate din comasarea celor trei autorități preluate - au fost identificate trei direcții de acțiune principale:

În paralel cu regândirea noii structuri organizatorice, în cursul anului 2014 a fost restructurat și cadrul de funcționare instituțională dat de:

- Politica de recrutare și selecție pentru ocuparea posturilor din structura organizatorică a ASF;
- Regulamentul de Organizare și Funcționare a ASF (cu anexele sale, Organigrama și noul Stat de Funcții ale ASF);
- Regulamentul Intern al ASF,
- Regulamentul de Organizare și Funcționare a Consiliului ASF;
- Codul de Etică și Integritate a personalului ASF.

Politica de recrutare și promovare

- Instituie concursul și impune mediatizarea internă și externă a posturilor vacante, în vederea selectării celor mai buni profesioniști pentru ocuparea acestora;
- Introduce interviul preliminar/testul profesional general, evaluarea compatibilității candidaților cu postul, precum și interviul socio-profesional final, în vederea ocupării postului scos la concurs;
- Pentru funcțiile de conducere, limba engleză este obligatorie;
- Lansează Programul Tinere Talente, destinat atât persoanelor din interiorul organizației, cât și celor din afara ei, ca oportunitate pentru dezvoltarea personală și profesională.

Regulamentul de organizare și funcționare

- Stabilește și reglementează misiunea, obiectivele, valorile și politicile unitare ale ASF;
- Separă atribuțiile Consiliului și ale Comitetului Executiv (format din membrii executivi ai Consiliului);
- Integrează funcțiile suport: Operațiuni IT, Juridic, Resurse Umane, Comunicare, Financiar, Administrativ – la nivelul ASF;

- Centralizează funcția de protecție a consumatorilor și prelucrarea petițiilor;
- Întărește funcția de supraveghere și control la nivelul celor trei Sectoare;
- Unifică funcțiile de Reglementare și Autorizare la nivelul Sectoarelor;
- Înființează Direcția Strategie și Stabilitate Financiară;
- Reduce nivelele ierarhice la trei.

Regulamentul Intern

- Introduce obiectivele individuale de performanță și evaluarea rezultatelor muncii prin intermediul indicativilor cheie de performanță;
- Stabilește normele privind organizarea și disciplina muncii, în scopul îndeplinirii obiectivelor generale și a misiunii ASF.

Regulamentul de Organizare și Funcționare a Consiliului ASF

- Îmbunătățește guvernanta instituțională și crește eficiența procesului decizional.

Codul de etică și integritate

- Stabilește normele de conduită profesională necesare realizării unor raporturi sociale și profesionale corespunzătoare creării și menținerii prestigiului ASF;
- Reglementează conflictul de interese, informațiile clasificate, informațiile privilegiate, interesul personal, conduita, regimul cadourilor și relațiile de rudenie în cadrul ASF;
- Introduce Codul Vestimentar;
- Personalul ASF are obligația de a se conforma dispozițiilor codului și să completeze o serie de declarații pe propria răspundere (participații, cadouri, relația de rudenie, interese).

În perioada următoare ASF va dezvolta împreună cu Banca Mondială și consultanți externi proiecte pe trei direcții importante: o analiză-diagnostic a fluxurilor de operațiuni și a atribuțiilor personalului de execuție, corelarea acestor atribuțiilor cu remunerația, precum și dezvoltarea competențelor și pregătirii profesionale.

Pentru optimizarea structurii costurilor, ASF a întreprins următoarele măsuri:

- Scăderea cheltuielilor cu salariile (cu 25%, cumulativ 2014/2015), desființarea primelor de vacanță și de sărbători, a sporurilor de vechime și de confidențialitate;
- Reducerea cheltuielilor de deplasări (cu 20%) și de protocol (cu 45%), cumulativ 2014/2015;
- Reducerea contribuțiilor pieței la veniturile ASF cu circa 10 milioane lei.

Control intern

În ASF funcționează un sistem de control intern managerial care furnizează conducerii autorității o asigurare rezonabilă că fondurile publice gestionate în scopul îndeplinirii obiectivelor generale și specifice au fost utilizate în condiții de legalitate, regularitate, eficacitate, eficiență și economicitate.

În anul 2014, ASF a implementat **Programul de dezvoltare a sistemului de control intern managerial**, prin care s-au stabilit și s-au realizat, următoarele activități:

- întocmirea sau revizuirea, după caz, a procedurilor de lucru;

- constituirea unor comisii/grupuri de lucru cu atribuții de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică cu privire la sistemele proprii de control managerial;
- efectuarea unui număr de opt acțiuni de control asupra sistemului de control intern/managerial la structurile organizatorice din cadrul ASF;
- participarea la soluționarea unor abateri, constatate în Raportul Curții de Conturi a României pentru 2013;
- întocmirea Registrului Riscurilor aferent unor direcții din cadrul ASF.

În conformitate cu Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de control intern/management la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, republicat, cu modificările ulterioare, ASF a elaborat Raportul asupra sistemului de control intern/managerial la data de 31 decembrie 2014.

Pentru anul 2015, potrivit Programului de actualizare și revizuire a sistemului de control intern, ASF își propune, în principal, următoarele activități:

- monitorizarea procesului de actualizare a procedurilor de lucru din cadrul ASF;
- identificarea riscurilor care pot afecta atingerea obiectivelor generale ale autorității și întocmirea Registrului Riscurilor la nivelul ASF;
- elaborarea și aplicarea unor teste de stres privitoare la activitatea ASF.

Audit intern

În anul 2014, exercitarea auditului intern în ASF s-a realizat potrivit cadrului legal și procedural aplicabil activității de audit public intern. Activitatea de audit intern a avut la bază planul anual elaborat prin evaluarea riscului asociat diferitelor structuri, activități, programe/proiecte sau operațiuni.

Independența necesară auditorilor interni a fost asigurată prin organizarea și funcționarea Serviciului de Audit Intern la un nivel ierarhic care să permită exercitarea tuturor atribuțiilor ce îi revin în condiții de legalitate, eficiență și eficacitate. În vederea asigurării independenței și obiectivității individuale, activitatea auditorilor intern s-a derulat conform principiilor enunțate de normele metodologice specifice aprobate prin HG nr. 1086/2013, în Codul privind conduita etică a auditorului intern și în conținutul Cartei auditului intern.

În anul 2014 au fost realizate misiuni de audit intern în următoarele domenii:

- funcții/domenii specifice ASF – activitatea de control la sediul societăților de asigurare - reasigurare și brokerilor de asigurare – reasigurare și activitatea de supraveghere pe sectorul asigurări – reasigurări;
- financiar – contabilitate;
- juridic;
- afaceri europene și relații internaționale.

Misiunile de audit intern ad-hoc privind funcțiile specifice au avut ca obiective organizarea activității, asigurarea regularității/conformității procedurilor și a operațiunilor cu cadrul normativ de reglementare, evaluarea proceselor de management al riscului, de control și de guvernanță, precum și nivelurile de calitate atinse în îndeplinirea responsabilităților. În urma constatărilor efectuate, au fost formulate recomandări cu privire la îmbunătățirea evidenței operative, elaborarea/actualizarea procedurilor, planificarea activității, informatizarea proceselor și operațiunilor, optimizarea fluxului informațional intern și extern, stabilirea unor indicatori/instrumente de măsură a performanței care să atingă variabilele de cantitate, calitate, cost și timp, redefinirea obiectivelor specifice, realizarea unei supravegheri în timp real etc.

În ceea ce privește activitatea financiar-contabilă a fost realizată o misiune de audit ad-hoc cu privire la evaluarea modului de acordare a unor drepturi bănești restante în perioada anterioară înființării ASF. Având în vedere prevederile legale generale aplicabile acordării drepturilor salariale, precum și prevederile legale și procedurale aplicabile activității, s-a recomandat stabilirea de către Direcția Juridică a bazei legale potrivit căreia au fost constituite creanțele reprezentând drepturi salariale restante.

Misiunea de audit intern planificată privind activitatea juridică a avut ca obiective evaluarea proceselor de management al riscului și de control la nivelul activităților și organizarea și efectuarea arhivării documentelor. În urma constatărilor efectuate, au fost formulate recomandări cu privire la pregătirea profesională continuă a salariaților din cadrul Direcției Juridice, revizuirea procedurilor de lucru elaborate și standardizarea acestora, optimizarea fluxului informațional între structurile organizatorice implicate în operațiunile de soluționare a plângerilor prelabile în baza prevederilor Legii nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, crearea unui sistem de comunicare eficient inter-departamental care să asigure o accesare/difuzare rapidă și precisă a informațiilor în vederea elaborării unei evidențe exacte și la zi cu toate litigiile ASF aferente recuperării de creanțe, analiza juridică a stadiului debitelor din amenzile aplicate pe sectorul asigurări - reasigurări și neîncasate și inițierea demersurilor procedurale și legale pentru recuperarea acestora, îmbunătățirea sistemului de control intern/managerial etc.

În ceea ce privește misiunea de audit intern cu privire la activitatea de afaceri europene și relații internaționale având ca principal obiectiv evaluarea proceselor de management al riscului și de control la nivelul activităților, s-a constatat că activitatea direcției a fost bine organizată, având la baza proceduri interne de lucru aplicabile tuturor activităților desfășurate. În vederea îmbunătățirii sistemului de control intern/managerial la nivelul direcției, s-a recomandat elaborarea unui plan de pregătire profesională continuă a salariaților; monitorizarea activităților de pregătire profesională și analiza gradului de realizare a planului de pregătire profesională; revizuirea periodică a procedurilor interne și îmbunătățirea colaborării cu toate structurile ASF pentru identificarea tuturor activităților care pot beneficia de finanțare, prin accesarea de fonduri externe (ex: europene), implementarea tuturor standardelor de control intern managerial la nivelul direcției.

Recomandările formulate în urma misiunilor de audit intern au vizat îmbunătățirea sistemului de control intern și implementarea unui sistem de management al riscurilor care să permită identificarea riscurilor la nivelul fiecărei activități, precum și evaluarea gradului de adecvare a controalelor interne la gestionarea riscurilor. În anul 2014, având în vedere inițierea procesului de reorganizare a ASF și de transformare a organizației prin îmbunătățirea structurilor organizatorice, proceselor de lucru, sistemelor informatice etc., au fost efectuate doar misiuni de asigurare prin aplicarea unui audit bazat pe evaluarea regularității și conformității operațiunilor, precum și pe formularea de recomandări privind creșterea gradului de adecvare a controalelor interne.

II.7.2. Managementul resurselor umane

În contextul proceselor majore de transformare și consolidare instituțională derulate de ASF în anul 2014, obiectivele managementului resurselor umane au vizat atât selecția salariaților în scopul formării unui colectiv profesionist dar și consolidarea instrumentelor manageriale de motivare a angajaților și de creare a unei culturi organizaționale moderne, flexibile având la bază principii de eficiență și performanță. Au fost avute în vedere atât componentele de management al resurselor umane cât și cele care vizează conștientizarea nevoii de securitate și de protejare a valorilor instituționale în contextul necesității refacerii imaginii externe a instituției și a creșterii credibilității acesteia în raportul cu partenerii.

Recrutarea, selecția și administrarea resurselor umane

Recrutarea, selecția și administrarea resurselor umane a reprezentat una din dimensiunile de bază ale activității ASF jucând un rol decisiv în procesul de transformare și consolidare a ASF.

Pe aceste coordonate, activitățile desfășurate în domeniu au vizat realizarea următoarelor obiective:

- finalizarea implementării prevederilor art. IV din OUG 94/2013 privind atingerea unui număr de maxim 609 posturi;
- creșterea eficienței operaționale în urma reorganizării proceselor și activităților din cadrul Autorității de Supraveghere Financiară.

Măsurile pentru finalizarea implementării prevederilor art. IV din OUG nr. 94/2013 privind atingerea unui număr de maxim 609 posturi

- organizarea concursurilor în vederea recrutării și selecției personalului pentru ocuparea funcțiilor de conducere din structura organizatorică din cadrul ASF, iar pentru a se oferi o evaluare independentă și obiectivă candidaților eligibili, ASF a contractat SC PricewaterhouseCoopers Audit SRL în vederea asigurării asistenței și suportului în procesul de recrutare și selecție;
- concedierea unor categorii de personal (ex. consilier, specialist în relații publice, unele categorii de funcționari administrativi).

După aplicarea măsurilor de mai sus, la **data de 15.01.2014** **statul de funcții al ASF avea un număr de 609 posturi.**

Creșterea eficienței operaționale în urma reorganizării proceselor și activităților din cadrul Autorității de Supraveghere Financiară

Începând cu trimestrul II al anului 2014, ASF a început un proces de analiză și redefinire privind eficientizarea arhitecturii organizatorice a ASF.

În acest context, **Strategia de dezvoltare a ASF** a fost definită în anul 2014 sub deviza **„Reconstruim încrederea, țintim performanța”**. Ansamblul de măsuri asumate și realizate în cursul anului 2014 au vizat îndeplinirea a două dintre principalele obiective strategice ale ASF:

- dezvoltarea resursei umane din organizație, a competențelor și cultivarea unei atitudini adecvate exigențelor instituționale;
- instituirea unei culturi interne orientate spre performanță, eficiență și excelență.

În urma analizelor efectuate la nivelul fiecărei structuri organizatorice, s-a finalizat noua structură organizatorică, respectiv **Organigrama** și **noul Stat de Funcții al ASF cu aplicabilitate de la 01.01.2015**, acestea fiind rezultatul consultărilor la care au participat toate structurile organizatorice existente, și

consultanți externi, respectiv: reprezentanți ai Băncii Mondiale, PricewaterhouseCoopers, Deloitte, Hay Group etc., precum și reprezentanții legali ai sindicatului din cadrul ASF.

Ca rezultat al implementării noii structuri organizatorice aplicabilă cu 01.01.2015, comparativ cu cea existentă la data de 01.01.2014, **numărul total de posturi din Statul de Funcții s-a redus cu 101**, respectiv de la un număr de 609 posturi s-a ajuns la un număr de 508 posturi, urmărindu-se creșterea eficienței operaționale prin reorganizarea proceselor și activităților din ASF, astfel:

S-a redus numărul nivelurilor ierarhice de la 5 la 3 prin:

- desființarea celor 6 posturi de șef departament;
- desființarea celor 24 posturi de director adjunct.

S-a redus numărul structurilor organizatorice:

- s-a redus numărul direcțiilor prin desființare sau comasare de la 25 la 17;
- s-a redus numărul serviciilor prin desființare sau comasare de la 106 la 53.

S-a redus numărul posturilor de conducere cu aproximativ 57%, de la 161 posturi la 70:

- a crescut ponderea funcțiilor de execuție în total personal în 2015 la aproximativ 86%, față de 74% cât era în anul 2014.

Pentru asigurarea implementării eficiente a noii structurii organizatorice și îndeosebi, în vederea diminuării riscurilor ce ar fi putut apărea ca urmare a reducerii semnificative a numărului de posturi, Consiliul ASF a aprobat și aplicat „Planul de restructurare/reorganizare și eficientizare a activității ASF”, în mod etapizat, astfel:

- în **Etapa 1**, s-a aplicat „**Planul de încetare voluntară a raporturilor de muncă prin acordul părților**”;
- în **Etapa a 2-a**, ținând seama de faptul că unele posturi au fost desființate, altele au rezultat din integrarea mai multor activități, iar unele funcții au fost nou înființate, sau au fost redimensionate prin reducerea numărului posturilor coroborat cu faptul că, o parte din acestea au rămas neschimbate, pentru a se asigura respectarea prevederilor legale cu ocazia încadrării salariaților pe posturile care au suferit modificări, **ASF a organizat concursuri, în mod etapizat, pentru ocuparea funcțiilor de conducere și execuție.** Întregul proces a aplicat principiile Procedurii/metodologiei de evaluare și selecție internă aplicabilă în cadrul Planului de restructurare/reorganizare a activității ASF, cu modificările și completările ulterioare. Ocuparea posturilor din structura organizatorică a ASF s-a realizat pe bază de concurs în perioada octombrie 2014 – februarie 2015. Procesul a fost finalizat prin ocuparea a 239 de posturi.

Formarea și evaluarea profesională a personalului ASF

Una dintre componentele importante ale politicii de resurse umane a ASF o reprezintă formarea profesională continuă a angajaților. Aceștia pot aplica în cadrul programelor puse la dispoziție de Autoritate pentru a-și completa și dezvolta cunoștințele în domeniul în care activează.

ASF a oferit angajaților săi oportunități de dezvoltare profesională în cadrul unor programe și/sau instituții internaționale de prestigiu.

Participarea în calitate de experți în cadrul comitetelor permanente ale autorităților europene (ESMA, EIOPA și ESRB) și ale organizațiilor internaționale în care ASF este membru (IOSCO, IAIS, IOPS și INFE),

precum și în grupurile de lucru organizate la nivelul Comisiei și Consiliului UE pentru negocierea dosarelor legislative a reprezentat cea mai importantă oportunitate de dezvoltare profesională pentru angajații ASF.

ASF a evaluat performanțele individuale ale personalului ASF semestrial, în funcție de realizarea obiectivelor specifice stabilite pentru fiecare angajat.

Măsuri de securitate și protejare a valorilor instituționale

În contextul reconstituirii imaginii instituționale și a redobândirii credibilității, s-a implementat și consolidat un **sistem intern de securitate al instituției și de protejare a informațiilor confidențiale și clasificate**¹.

Pentru prevenirea și contracararea situațiilor de divulgare neautorizată a unor informații interne, nedestinate publicității, a fost elaborată procedura pentru gestionarea și fluxul informațiilor și documentelor cu caracter confidențial și a corespondenței sensibile. Un alt scop al Procedurii a fost acela de a duce la conștientizarea nevoii de protejare a informațiilor sensibile de către fiecare salariat al instituției ca și componentă a noii culturi organizaționale.

Procesul de transformare a ASF a vizat, printre altele, asigurarea și **monitorizarea componentei de etică și integritate**. Fiind un element nou în ASF, dimensiunea de conformitate a presupus atât crearea și consolidarea cadrului procedural intern dar și implementarea acestuia, în condițiile în care cultura organizațională se afla în plin proces de redefinire.

În **domeniul integrității** ASF a aplicat prevederile Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare.

ASF a acordat o importanță ridicată asigurării un mediu de muncă sănătos, în care angajații să își desfășoare activitatea în condiții optime. Ca și element fundamental al organizării muncii și desfășurării activității în condiții de securitate politica de sănătate și securitate în muncă a implicat implementarea unor măsuri în direcția prevenirii riscurilor profesionale, protecției sănătății și securității angajaților, eliminării factorilor de risc și accidentare. Acțiunile întreprinse în acest domeniu au vizat informarea, consultarea și instruirea salariaților cu privire la principiile și regulile de sănătate și securitate a muncii, planificarea activităților specifice și schimbarea atitudinii față de muncă.

¹ Gestionarea documentelor clasificate se realizează potrivit prevederilor legale în vigoare

II.7.3. Tehnologia Informației

Analize ale arhitecturii de business și funcției IT din ASF

În 2014 a avut loc o evaluare instituțională realizată de Banca Mondială, în vederea îmbunătățirii guvernantei ASF. În ceea ce privește activitatea IT, una dintre măsurile recomandate de Banca Mondială a vizat crearea unei arhitecturi instituționale și de operațiuni IT care să sprijine atingerea obiectivelor ASF de supraveghere, atât din punct de vedere al proceselor de business, cât și din punct de vedere al aplicațiilor IT.

Recomandările Băncii Mondiale referitoare la creșterea eficienței și performanței ASF au fost continuate printr-un proiect derulat cu firma de consultanță Deloitte. Acest proiect a avut ca scop reproiectarea proceselor interne din ASF, după principiul separării dintre front-office și back-office, în vederea îmbunătățirii relației cu entitățile supravegheate. În urma analizelor efectuate cu privire la specificul activităților, frecvența și volumul acestora, au fost identificate activitățile cu potențial de eficientizare și automatizare. Proiectul a urmărit:

- identificarea și structurarea activităților care vor intra în scopul structurii organizaționale de tip back-office;
- definirea elementelor organizaționale și funcționale de specialitate aferente pozițiilor noi;
- propunerea unui sistem de monitorizare și evaluare a performanțelor în aria de operațiuni/back office;
- propuneri privind centralizarea și digitizarea achiziției de date, propunerea utilizării sau definirii de standarde, reguli de accesare, integrarea surselor de date, optimizarea performanțelor, modelarea și managementul datelor;
- propunerea metodelor de asigurare a calității datelor și informațiilor, modul lor de standardizare și guvernare, managementul schimbării aferente acestora.

Strategia IT

În cadrul procesului de transformare instituțională a ASF, considerând recomandările Băncii Mondiale și firmei de consultanță Deloitte, precum și bunele practici din domeniul IT, a fost creat un nou model organizațional al funcției IT. Următoarele principii au fost luate în considerare:

- segregarea responsabilităților între activitățile de implementare a sistemelor informatice și cele de administrare;
- completarea structurii IT prin introducerea profilelor și specializărilor care lipsesc și definirea clară a rolurilor și responsabilităților aferente;
- managementul performanței structurii IT, atât la nivel personal, prin obiective individuale, cât și la nivel organizațional, prin indicatori de performanță de tip „model de capacitate și maturitate”.

Totodată, la sfârșitul anului 2014 a fost elaborată și aprobată Strategia IT. Obiectivele Strategiei IT au fost structurate pe trei arii de acțiune:

- guvernanta IT (procese specifice funcției IT și performanța acestora);
- organizație (organizare internă a direcției);
- tehnologie (arhitectura infrastructurii IT și a aplicațiilor de business).

Transpunerea în practică a obiectivelor Strategiei IT va fi asigurată printr-un plan de acțiune ce se întinde pe durata a trei ani, 2015-2017, și care conține cinci programe majore:

- guvernanță și organizare IT;
- modernizare și integrare a infrastructurii IT;
- implementare a unei soluții de tip „Enterprise Resource Planning”;
- optimizare și automatizare a proceselor de business din cadrul ASF;
- implementare a unei platforme integrare de „business intelligence”.

Proiecte IT

În 2014, la propunerea ESMA, s-a decis demararea unor proiecte IT noi, ce vizează schimbul de informații între ESMA și autoritățile naționale competente (inclusiv ASF), care vor fi implementate începând cu anul 2015:

- **MiFIR Instruments Reference Data**, prin care ESMA va colecta, stoca și procesa datele de referință ale instrumentelor financiare din jurisdicția proprie, și va executa calculele de transparență și a limitelor de lichiditate **MiFIR Transaction Reporting**, prin care ESMA va colecta de la firmele de investiții date referitoare la tranzacții, pe care apoi le va direcționa către autoritățile competente relevante;
- **Single Access to Trade Repositories**, prin care ESMA va crea un portal cu rol de **punct de acces unic** la datele puse la dispoziție de registrele centrale de tranzacții.
- **proiectul TREM²**, care facilitează schimbul de date privind tranzacțiile transfrontaliere între autoritățile competente ale statelor membre conform directivei MiFID. Prin sistemul TREM au fost primite și transmise rapoarte privind tranzacțiile cu instrumente financiare admise la tranzacționare pe piețele reglementate din SEE³ (derulate în afara piețelor reglementate din România de la intermediari). De asemenea, sistemul electronic permite transmiterea/primirea zilnică către/de la ESMA⁴ de date privind instrumentele admise la tranzacționare pe piețele reglementate din România/SEE;
- **proiectul privind Registrele ESMA**, prin care ASF a contribuit la implementarea, printr-o abordare comună, a cerințelor de raportare conform Directivelor privind prospectele, MiFID, UCITS și AIFMD:
 - registrul entităților autorizate în conformitate cu reglementările MiFID, UCITS și AIFMD;
 - registrul de sancțiuni și măsuri administrative ca urmare a încălcărilor cadrului juridic conform MiFID, UCITS, AIFMD și MAD;
- **registrul prospectelor și certificatelor de aprobare.**

Alte proiecte desfășurate de ASF au vizat:

- consolidare și optimizare funcțională a sistemului electronic integrat pentru managementul raportărilor, pe fondul necesității implementării unor mecanisme de transmitere și prelucrare a informațiilor primare aferente etapei premergătoare de raportare în sistemul Solvabilitate II;
- inițierea unui proces de analiză a fluxurilor de raportare, în scopul omogenizării soluțiilor utilizate la nivel sectorial și a eficientizării circuitului instituțional al informației;
- optimizarea suportului informatic pentru raportările periodice aferente pilonul II (Pensii Private) și Pilonul III (Pensii Facultative) și asigurarea unor transferuri de date către Casa Națională de Pensii Publice și Casa Sectorială de Pensii a Ministerului Apărării Naționale;

² Transaction Reporting Exchange Mechanism

³ Spațiul Economic European

⁴ European Securities and Markets Authority (Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe)

- dezvoltarea unei noi aplicații de registratură pentru gestionarea fluxului de documente din cadrul instituției;
- implementarea unui site intranet care să faciliteze comunicarea în cadrul organizației;
- dezvoltarea unui nou modul pentru sistemul de gestiune financiar-contabil, implementarea unui sistem de evidență a inventarului ASF și implementarea unui sistem de localizare și monitorizare a flotei auto;
- inițierea unei soluții privind gestionarea petițiilor;
- implementarea proiectului AD Exchange care contribuie la implementarea politicii de securitate a informației;
- consolidarea serviciilor de telefonie și internet prin semnarea și implementarea unui contract cu un furnizor unic , care contribuie la îmbunătățirea infrastructurii de comunicații;
- proiectul BASEL III, ce vizează implementarea standardelor de raportare privind cerințele de capital, în format electronic, conform pachetului legislativ CRD/CRR. Noile standarde de raportare referitoare la fondurile proprii și cerințele de fonduri proprii (formularele COREP), au fost transpuse într-un sistem informatic de raportare (SIR), asigurându-se colectarea automată a datelor în conformitate cu Regulamentul UE 680/2014;

II.7.4. Transparența decizională și informarea publică

ASF a parcurs, în anul 2014, un amplu proces de redesenare a arhitecturii organizaționale și de aliniere a activității la standardele europene. Acest demers a fost însoțit de o schimbare a abordării în ceea ce privește comunicarea publică, ale cărei principale valențe au fost frecvența susținută a dialogului cu mass-media și cu reprezentanții piețelor și deschiderea către investitorii străini. Implementarea noii strategii de comunicare a vizat, în principal, îmbunătățirea transparenței decizionale, atât în ceea ce privește hotărârile referitoare la piața financiară non-bancară, adoptate de către Autoritate, cât și în ceea ce privește procesul de reorganizare a instituției.

Relația cu mass-media

ASF acordă importanță sporită relației cu reprezentanții presei, aceștia fiind de altfel principalul canal de comunicare al Autorității cu opinia publică. În anul 2014 ASF a organizat 7 conferințe de presă, (6 dintre ele au avut loc în a doua jumătate a anului) prin intermediul cărora a comunicat informații cu privire la stadiul procesului de reorganizare a instituției. De asemenea, în cadrul întâlnirilor cu media, au fost comunicate și proiectele ASF referitoare la reglementarea, dezvoltarea și modernizarea piețelor financiare non-bancare (asigurări, pensii private, instrumente și investiții financiare).

Pe lângă conferințele menționate, pe parcursul anului 2014 ASF a transmis presei un număr de 73 de comunicate și a răspuns cu promptitudine solicitărilor venite din partea mass-media (peste 250). Astfel, ASF a adus la cunoștința publicul larg, dar și a piețelor, subiecte referitoare la activitatea curentă a Autorității și date despre stadiul reorganizării instituției. De asemenea, mai mulți reprezentanți ai instituției au acordat interviuri și au participat la dezbateri televizate, pe teme care intră în sfera de competență a ASF și sunt de larg interes pentru opinia publică. Ca urmare a acestei abordări în ceea ce privește relația cu mass-media a fost constată o diversificare a paletelor de subiecte reflectate în presă, cu privire la ASF.

Dialogul cu piețele

Începând cu a doua jumătate a anului, Autoritatea a inițiat o serie de întâlniri periodice cu reprezentanții piețelor reglementate și supravegheate în scopul consultării acestora cu privire la proiectele pe care Autoritatea le-a inițiat. În cadrul întrevederilor, au avut loc schimburi de opinii pe marginea propunerilor Autorității de reșezare a cadrului normativ, demers care are ca principal scop modernizarea și dezvoltarea sectorului financiar non-bancar.

Evenimente

O componentă importantă a strategiei de comunicare o reprezintă organizarea de conferințe, seminarii, simpozioane desfășurate sub patronajul ASF. Pe parcursul anului 2014 principalele evenimente de acest fel au vizat prezentarea priorităților de acțiune pe piețele reglementate. Conferința Mediafax Talks about Pensions, în colaborare cu APAPR și Mediafax, în cadrul căreia au fost abordate teme de actualitate din sistemul de pensii private și la care au fost invitați reprezentanți ai Guvernului, ai pieței și ai mass-media. De asemenea, la sfârșitul anului, Autoritatea a organizat o conferință de prezentare a strategiei proprii pe

anul 2015, unde au fost prezenți, în principal, manageri ai companiilor care activează pe cele trei piețe supravegheate și reglementate de către ASF. Scopul organizării acestor evenimente a fost acela de a prezenta în mod nemijlocit stakeholderilor cele mai importante proiecte ale Autorității.

Totodată, reprezentanții ASF au participat, în calitate de invitați, la mai multe conferințe și seminarii, în cadrul cărora au susținut prezentări și discursuri pe teme privind strategia și prioritățile instituției.

Publicații

ASF a publicat lunar un buletin informativ tipărit, precum și un buletin electronic (săptămânal pentru piața de capital și lunar pentru toate cele trei sectoare). Cele două publicații includ reglementări și acte oficiale ale Autorității, raportări ale emitenților tranzacționați pe piețele reglementate, ale fondurilor deschise de investiții, precum și analize de piață, utile atât investitorilor, cât și entităților reglementate. Totodată, în 2014, ASF a publicat raportul anual de activitate pe anul 2013, care este de altfel primul raport integrat despre piețele financiare non-bancare. Lucrarea reprezintă o abordare integrată a actului de supraveghere și, în același timp, o analiză a pieței asigurărilor, a pieței pensiilor private și a pieței de capital.

Varianta în engleză a site-ului ASF

Unul dintre proiectele importante ale anului 2014, a fost realizarea variantei în limba engleză a site-ului www.asfromania.ro. Scopul acestui demers a fost deschiderea față de investitorii străini care au acum la dispoziție, într-o limbă de circulație internațională, informații cu privire la cadrul de reglementare și autorizare a pieței financiare non-bancare din România. Site-ul este actualizat în mod regulat, astfel încât potențialii investitori sunt în permanență la curent cu noutățile din acest domeniu.

PARTEA III:
EXECUȚIA BUGETARĂ ȘI SITUAȚIILE FINANCIARE ALE
ASF ÎN 2014

III.1. Situațiile financiare anuale ale ASF pentru anul 2014

ASF a obținut un excedent bugetar de 18,3 milioane lei (4,08 milioane euro)

III.1. Situațiile financiare anuale ale ASF pentru anul 2014

III. 1.1. Situațiile financiare anuale ale ASF pe anul 2014 fără FGA la 31.12.2014

În conformitate cu prevederilor art.1 alin.(2) din OUG nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară aprobată prin Legea nr. 113/23.04.2013, cu modificările și completările ulterioare, ASF este autoritate administrativă autonomă, de specialitate, cu personalitate juridică, independentă, autofinanțată care își exercită atribuțiile prin preluarea și reorganizarea tuturor atribuțiilor și prerogativelor Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor și a Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private.

Situațiile financiare ale ASF la data de 31.12.2014, sunt întocmite în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1917/2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu OMFP nr. 96/2015 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice, precum și a unor raportări financiare lunare în anul 2014.

Unele clarificări referitoare la Departamentul Fond de Garantare a Asiguraților – potrivit prevederilor Ordinului CSA nr. 10/2009, Departamentul Fond de Garantare a Asiguraților a fost înființat ca sediu secundar al ASF (fostei CSA), fără personalitate juridică. Prin urmare, în scopul raportării către Ministerul Finanțelor Publice, situațiile financiare ale ASF au fost întocmite consolidat cu Departamentul Fond de Garantare a Asiguraților.

Pentru o imagine cât mai exactă asupra situației financiare a ASF, vom prezenta mai jos Raportul și Extrase din Situațiile financiare consolidate întocmite la 31.12.2014, care se referă exclusiv la Autoritatea de Supraveghere Financiară.

Situațiile financiare ale ASF sunt întocmite conform principiilor și regulilor contabile prevăzute de legislația în vigoare și cuprind:

- 1- bilanțul;
- 2- contul de rezultat patrimonial;
- 3- situația fluxurilor de trezorerie;
- 4- situația modificărilor în structura activelor/capitalurilor;
- 5- contul de execuție bugetară.

Situațiile financiare asigură informații care sunt relevante în luarea deciziilor economice și credibile în sensul că reprezintă fidel rezultatul patrimonial și poziția financiară. Ele sunt neutre, prudente și complete sub toate aspectele semnificative. Situațiile financiare sunt întocmite în lei, elementele monetare exprimate în valută, creanțele și datoriile în valută sunt evaluate la cursul BNR valabil la data de 31.12.2014. Elementele nemonetare achiziționate cu plată în valută sunt evaluate și raportate la cursul BNR valabil la data tranzacției.

Tabelul III.1.1: Bilanțul ASF la data de 31.12.2014 (lei)

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
A	ACTIVE	01	X	X
	ACTIVE NECURENTE	02	X	X
1.	Active fixe necorporale (ct. 2030000+2050000+2060000+2080100+2080200+2330000-2800300-2800500-2800800-2900400-2900500-2900800-2930100*)	03	5.165.742	4.902.122

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
2.	Instalații tehnice, mijloace de transport, animale, plantații, mobilier, aparatură birotică și alte active corporale (ct. 2130100+2130200+2130300+2130400+2140000+2310000 -2810300-2810400-2910300-2910400-2930200*)	04	2.199.106	2.398.756
3.	Terenuri și clădiri (ct. 2110100+2110200+2120000+2310000-2810100-2810200 -2910100-2910200-2930200)	05	15.753.542	15.429.701
4.	Alte active nefinanciare (ct. 215)	06	0	0
5.	Active financiare necurente (investiții pe termen lung) peste un an (ct. 2600100+2600200+2600300+2650000+2670201+2670202+2670203+2670204+2670205+2670208-2960101-2960102-2960103-2960200), din care:	07	10.193.877	0
	Titluri de participare (ct. 2600100+2600200+2600300-2960101-2960102-2960103)	08	0	0
6.	Creanțe necurente – sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct. 4110201+4110208+4130200+4280202+4610201+4610209-4910200-4960200), din care:	09	1.022.706	190.150
	Creanțe comerciale necurente – sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct. 4110201+4110208+4130200+4610201-4910200-4960200)	10	553.953	24.275
7.	TOTAL ACTIVE NECURENTE (rd.03+04+05+06+07+09)	15	34.334.973	22.920.729
	ACTIVE CURENTE	18	x	x
1.	Stocuri (ct. 3010000+3020100+3020200+3020300+3020400+3020500+ 3020600+3020700+3020800+3020900+3030100+3030200+ 3040100+3040200+3050100+3050200+3070000+3090000+ 3310000+3320000+ 3410000+3450000+3460000+3470000+ 3490000+3510100+3510200+ 3540100+3540500+3540600+ 3560000+3570000+3580000+3590000+ 3610000+3710000+ 3810000+/-3480000+/-3780000-3910000-3920100-3920200-3930000-3940100-3940500-3940600-3950100-3950200-3950300-3950400-3950600-3950700-3950800-3960000-3970000-3980000)	19	1.644.872	2.070.917
2.	Creanțe curente - sume ce urmează a fi încasate într-o perioadă mai mică de un an	20	x	x
	Creanțe din operațiuni comerciale, avansuri și alte decontări (ct. 2320000+2340000+4090101+4090102+4110101+4110108+4130100+4180000+4250000+4280102+4610101+4610109+4730109**+4810101+4810102+4810103+4810200+4810300+4810900+4820000+4830000+4890000-4910100-4960100+5120800), din care:	21	18.702.234	17.155.404
	Creanțe comerciale și avansuri (ct. 2320000+2340000+4090101+4090102+4110101+4110108+4130100+4180000+4610101-4910100-4960100), din care:	22	16.874.766	16.482.134
	Avansuri acordate	22.1	X	X
	Creanțele bugetului general consolidat (ct. 4630000+4640000+4650100+4650200+4660401+4660402+ 4660500+4660900-4970000)	24	0	0
	Creanțe din operațiuni cu fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget (ct. 4500100+4500300+4500501+4500502+4500503+4500504+ 4500505+4500700+4510100+4510300+4510500+4530100+4540100+ 4540301+4540302+4540501+4540502+4540503+ 4540504+4550100+ 4550301+4550302+4550303+4560100+ 4560303+4560309+4570100+ 4570201+4570202+4570203+ 4570205+4570206+4570209+4570301+ 4570302+4570309+ 4580100+4580301+4580302+4610103+ 4730103**+ 4740000+4760000), din care:	25	0	0
	Sume de primit de la Comisia Europeană/alți donatori (ct. 4500100+4500300+4500501+4500502+4500503+ 4500504+ 4500505+4500700)	26	0	0
	Împrumuturi pe termen scurt acordate (ct. 2670101+2670102+ 2670103+2670104+2670105+2670108+ 2670601+2670602 +2670603+2670604+2670605+2670609+ 4680101+4680102+4680103+ 4680104+4680105+4680106+4680107+4680108+4680109+4690103+ 4690105+4690106+4690108+4690109)	27	1.496.051	34.384.359
	Total creanțe curente (rd. 21+23+25+27)	30	20.483.120	51.782.956
3.	Investiții pe termen scurt (ct. 5050000-5950000)	31		

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
4.	Conturi la trezorerii și instituții de credit :	32	x	x
	Conturi la trezorerie, casa în lei (ct. 5100000+5120101+5120501+5130101+5130301+5130302+5140101+5140301+5140302+5150101+5150103+5150301+5150500+5150600+5160101+5160301+5160302+5170101+5170301+5170302+5200100+5210100+5210300+5230000+5250101+5250102+5250301+5250302+5250400+5260000+5270000+5280000+5290101+5290201+5290301+5290400+5290901+5310101+5500101+5520000+5550101+5550400+5570101+5580101+5580201+5590101+5600101+5600300+5600401+5610100+5610300+5620100+5620300+5620401+5710100+5710300+5710400+5740101+5740102+5740301+5740302+5740400+5750100+5750300+5750400-7700000)	33	10.568.880	16.664.734
	Dobândă de încasat, alte valori, avansuri de trezorerie (ct. 5180701+5320100+5320200+5320300+5320400+5320500+5320600+5320800+5420100)	33.1	62.604	1.764
	depozite	34	x	x
	Conturi la instituții de credit, BNR, casă în valută (ct. 5110101+5110102+5120102+5120402+5120502+5130102+ 5130202+5140102+5140202+5150102+ 5150202+5150302+ 5160102+5160202+5170102+5170202+5290102+ 5290202+ 5290302+5290902+5310402+5410102+5410202+5500102+ 5550102+5550202+5570202+5580102+5580202+5580302+5580303+5590102+5590202+5600102+5600103+5600402+5620402)	35	36.251.867	23.935.961
	Dobândă de încasat, avansuri de trezorerie (ct. 5180702+5420200)	35.1	581.242	351.043
	depozite	36	X	X
	Total disponibilități și alte valori (rd. 33+33.1+35+35.1)	40	47.464.593	40.953.502
5.	Conturi de disponibilități ale Trezoreriei Centrale și ale trezoreriilor teritoriale (ct. 5120600+5120700+5120901+5120902+5121000+ 5240100+5240200+5240300+5550101+5550102+5550103 -7700000)	41		
	Dobândă de încasat (ct. 5180701+5180702)	41.1		
6.	Cheltuieli în avans (ct. 4710000)	42	0	0
7.	TOTAL ACTIVE CURENTE (rd. 19+30+31+40+41+41.1+42)	45	69.592.585	94.807.375
8.	TOTAL ACTIVE (rd. 15+45)	46	103.927.558	117.728.104
B	DATORII	50	x	x
	DATORII NECURENTE - sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an	51	x	x
1.	Sume necurente - sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an (ct. 2690200+4010200+4030200+4040200+ 4050200+4280201+4620201+4620209+5090000), din care:	52	0	0
	Datorii comerciale (ct. 4010200+4030200+4040200+4050200+4620201)	53	0	0
2.	Împrumuturi pe termen lung (ct. 1610200+1620200+1630200+1640200+1650200+1660201+ 1660202+1660203+1660204+1670201+1670202+1670203+1670208+1670209-1690200)	54	55.118	25.728
3.	Provizioane (ct. 1510201+1510202+1510203+1510204+1510208)	55	24.979.804	14.628.364
	TOTAL DATORII NECURENTE (rd.52+54+55)	58	25.034.922	14.654.092
	DATORII CURENTE - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an	59	x	x
1.	Datorii comerciale, avansuri și alte decontări (ct. 2690100+4010100+4030100+ 4040100+4050100+4080000+ 4190000+4620101+4620109+4730109+4810101+4810102+ 4810103+4810200+4810300+4810900+4820000+4830000+ 4890000+5090000+5120800), din care:	60	2.509.217	1.291.592
	Datorii comerciale și avansuri (ct. 4010100+4030100+4040100+4050100+4080000+ 4190000+ 4620101), din care:	61	2.487.062	1.001.393
	Avansuri primite	61.1	X	X
2.	Datorii către bugete (ct. 4310100+4310200+4310300+4310400+ 4310500+4310700+4370100+4370200+4370300+4400000+4410000+ 4420300+ 4420800+4440000+4460000+4480100+4550501+4550502+ 4550503+ 4670100+ 4670200+)	62	4.741.938	3.759.713

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
	4670300+4670400+4670500+ 4670900+4730109+ 4810900+4820000), din care:			
	Datoriile instituțiilor publice către bugete	63	x	x
	Contribuții sociale (ct. 4310100+4310200+4310300+4310400+4310500+ 4310700+4370100+4370200+4370300)	63.1	3.254.578	2.464.640
	Sume datorate bugetului din Fonduri externe nerambursabile (ct. 4550501+4550502+4550503)	64	0	0
3.	Datorii din operațiuni cu Fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget, alte datorii către alte organisme internaționale (ct. 4500200+4500400+4500600+4510200+4510401+4540402+ 4540409+ 4510601+4510602+4510603+4510605+4510606+ 4510609+4520100+ 4520200+4530200+4540200+4540401+4540402+4540601+4540602+4540603+ 4550200+4550401+ 4550402+4550403+ 4550404+4560400+ 4580401+ 4580402+ 4580501+4580502+4590000+ 4620103+4730103+4760000)	65		
	din care: sume datorate Comisiei Europene/alți donatori (ct. 4500200+4500400+4500600+4590000+ 4620103)	66		
4.	Împrumuturi pe termen scurt - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an (ct. 5180601+5180603+5180604+5180605+ 5180606+ 5180608+ 5180609+5180800+5190101+5190102+5190103+5190104+ 5190105+ 5190106+5190107+5190108+5190109+5190110+ 5190180+5190190)	70		
5.	Împrumuturi pe termen lung – sume ce urmează a fi plătite în cursul exercițiului curent (ct. 1610100+1620100+1630100+1640100+ 1650100+ 1660101+1660102+1660103+1660104+1670101+1670102+1670103+ 1670108+1670109+1680100+1680200+1680300+1680400+ 1680500+ 1680701+1680702+1680703+1680708+1680709 -1690100)	71	0	0
6.	Salariile angajaților (ct. 4210000+4230000+4260000+4270100+4270300+4280101)	72	5.992.044	4.255.915
7.	Alte drepturi cuvenite altor categorii de persoane (pensii, indemnizații de șomaj, burse) (ct. 4220100+4220200+4240000+4260000+4270200+ 4270300+ 4290000+4380000), din care:	73		
	Pensii, indemnizații de șomaj, burse	73.1	x	x
8.	Venituri în avans (ct. 4720000)	74	541.615	0
9.	Provizioane (ct. 1510101+1510102+1510103+1510104+1510108)	75	0	14.679.745
10.	TOTAL DATORII CURENTE (rd. 60+62+65+70+71+72+73+74+75)	78	13.784.814	23.986.965
11.	TOTAL DATORII (rd. 58+78)	79	38.819.736	38.641.057
12.	ACTIVE NETE = TOTAL ACTIVE – TOTAL DATORII = CAPITALURI PROPRII (rd. 80= rd. 46-79 = rd. 90)	80	65.107.822	79.087.047
C.	CAPITALURI PROPRII	83	x	x
1.	Rezerve, fonduri (ct. 1000000+1010000+1020000+1030000+1040000+ 1050100+1050200+1050300+1050400+1050500+1060000+1320000+ 1330000+1390100)	84	3.446.010	3.446.010
2.	Rezultatul reportat (ct. 1170000- sold creditor)	85	32.068.340	60.557.565
3.	Rezultatul reportat (ct. 1170000- sold debitor)	86	0	0
4.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct. 1210000- sold creditor)	87	29.593.472	15.061.367
5.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct. 1210000- sold debitor)	88	0	
6.	TOTAL CAPITALURI PROPRII (rd. 84+85-86+87-88)	90	65.107.822	79.064.942

Sursa: ASF

Tabelul III.1.2: Contul de rezultat patrimonial al ASF la 31.12.2014 (lei)

Nr. Crt.	DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	An precedent	An curent
A	B	C	1	2
I.	VENITURI OPERAȚIONALE	01		
1.	Venituri din impozite, taxe, contribuții de asigurări și alte venituri ale bugetelor (ct. 7300100+7300200+7310100+7310200+7320100+7330000+7340000+7350100+7350200+7350300+7350400+7350500+7350600+7360100+7390000+7450100+7450200+7450300+7450400+7450500+7450900+7460100+7460200+7460300+7460900)	02		
2.	Venituri din activități economice (ct. 7210000+7220000+7510100+7510200+/-7090000)	03	22.929.583	
3.	Finanțări, subvenții, transferuri, alocații bugetare cu destinație specială (ct. 7510500+7710000+7720100+7720200+7740100+7740200+7750000+7760000+7780000+7790000)	04	9.125	10.392
4.	Alte venituri operaționale (ct. 7140000+7180000+7500000+7510300+7510400+7810200+7810300+7810401+7810402+7770000)	05	211.296.824	183.435.263
	TOTAL VENITURI OPERAȚIONALE (rd. 02+03+04+05)	06	234.235.532	183.445.655
II.	CHELTUIELI OPERAȚIONALE	07		
1.	Salariile și contribuțiile sociale aferente angajaților (ct. 6410000+6420000+6450100+6450200+6450300+6450400+6450500+6450600+6450800+6460000+6470000)	08	125.693.306	121.372.874
2.	Subvenții și transferuri (ct. 6700000+6710000+6720000+6730000+6740000+6750000+6760000+6770000+6780000+6790000)	09	3.825.417	4.402.062
3.	Stocuri, consumabile, lucrări și servicii executate de terți (ct. 6010000+6020100+6020200+6020300+6020400+6020500+6020600+6020700+6020800+6020900+6030000+6060000+6070000+6080000+6090000+6100000+6110000+6120000+6130000+6140000+6220000+6230000+6240100+6240200+6260000+6270000+6280000+6290100+6290200)	10	21.885.354	16.445.710
4.	Cheltuieli de capital, amortizări și provizioane (ct. 6810100+6810200+6810300+6810401+6810402+6820101+6820109+6820200+6890100+6890200)	11	55.497.402	27.623.647
5.	Alte cheltuieli operaționale (ct. 6350000+6540000+6580000)	12	843.420	57.412
	TOTAL CHELTUIELI OPERAȚIONALE (rd. 08+09+10+11+12)	13	207.744.899	169.901.705
III.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	14		
	- EXCEDENT (rd. 06- rd. 13)	15	26.490.633	13.543.950
	- DEFICIT (rd. 13- rd. 06)	16		
IV.	VENITURI FINANCIARE (ct. 7630000+7640000+7650100+7650200+7660000+7670000+7680000+7690000+7860300+7860400)	17	3.979.108	1.896.571
V.	CHELTUIELI FINANCIARE (ct. 6630000+6640000+6650100+6650200+6660000+6670000+6680000+6690000+6860300+6860400+6860800)	18	924.749	379.322
VI.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA FINANCIARĂ	19		
	- EXCEDENT (rd. 17- rd. 18)	20	3.054.359	1.517.249
	- DEFICIT (rd. 18- rd. 17)	21		
VII.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA CURENTĂ	22		
	- EXCEDENT (rd. 15+20-16-21)	23	29.544.992	15.061.199
	- DEFICIT (rd. 16+21-15-20)	24		
VIII.	VENITURI EXTRAORDINARE (ct. 7910000)	25	77.572	168
IX.	CHELTUIELI EXTRAORDINARE (ct. 6900000+6910000)	26	29.092	0
X.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA EXTRAORDINARĂ	27		
	- EXCEDENT (rd. 25 - rd. 26)	28	48.480	168
	- DEFICIT (rd. 26 - rd. 25)	29		
XI.	REZULTATUL PATRIMONIAL AL EXERCITIULUI	30		
	- EXCEDENT (rd. 23+28-24-29)	31	29.593.472	15.061.367
	- DEFICIT (rd. 24+29-23-28)	32		

Sursa: ASF

Tabelul III.1.3: Situația fluxurilor de trezorerie la 31.12.2014 (lei)

DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	TOTAL (COL.2+COL.10)	5310101	5600101*. 770*
A	B	1	2	10
I. NUMERAR DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	1			
1. Încasări	2	157.014.938	803.809	156.211.129
2. Plăți	3	150.080.659	803.809	149.276.850
3. Numerar net din activitatea operațională (rd. 02- rd. 03)	4	6.934.279	0.00	6.934.279
II. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE INVESTIȚII	5	0.00	0.00	
1. Încasări	6	0.00	0.00	0.00
2. Plăți	7	834.576	0.00	834.576
3. Numerar net din activitatea de investiții (rd. 06-07)	8	-834.576		-834.576
III. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE FINANȚARE	9	0.00		
1. Încasări	10	0.00		0.00
2. Plăți	11	3.849		3.849
3. Numerar net din activitatea de finanțare (rd. 10-rd. 11)	12	-3.849		-3.849
IV. CREȘTEREA (DESCREȘTEREA) NETĂ DE NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR (rd. 04+rd. 08+rd. 12)	13	6.095.854	0.00	6.095.854
V. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA ÎNCEPUTUL ANULUI	14	10.568.880	0.00	10.568.880
- sume recuperate din excedentul anului precedent	14.1	0.00	0.00	0.00
- sume utilizate din excedentul anului precedent	14.2	0.00	0.00	0.00
VI. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA SFÂRȘITUL PERIOADEI (rd. 13+rd. 14+14.1 - 14.2)	15	16.664.734	0.00	16.664.734

Sursa: ASF

Tabelul III.1.4: Situația fluxurilor de trezorerie la bănci comerciale la data de 31.12.2014 (lei)

DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând		53104*	5***
A	B	1	2	3
I. NUMERAR DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	01			
1. Încasări	02	31.388.642	458.392	30.930.250
2. Plăți	03	43.607.255	458.269	43.148.986
3. Numerar net din activitatea operațională (rd. 02- rd. 03)	04	-12.218.613	123	-12.218.736
II. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE INVESTIȚII	05			
1. Încasări	06	0	0	0
2. Plăți	07	0	0	0
3. Numerar net din activitatea de investiții (rd. 06-07)	08	0	0	0
III. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE FINANȚARE	09			
1. Încasări	10	0	0	0
2. Plăți	11	0	0	0
3. Numerar net din activitatea de finanțare (rd. 10-rd. 11)	12	0	0	0
IV. CREȘTEREA (DESCREȘTEREA) NETĂ DE NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR (rd. 04+rd. 08+rd. 12)	13	-12.218.613	123	-12.218.736
V. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA ÎNCEPUTUL ANULUI	14	36.251.867	0	36.251.867
1. Diferențe de curs favorabile	15	267.793	61	267.732
2. Diferențe de curs nefavorabile	16	365.086	184	364.902
VI. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA FINELE PERIOADEI (rd. 13+14 +15-16)	17	23.935.961	0	23.935.961

Sursa: ASF

Tabelul III.1.5: Execuția bugetului de venituri și cheltuieli al ASF pe anul 2014 (lei)

Denumirea indicatorilor	Cod bugetar	BVC 2014	Execuție 2014	% BVC 2014 față de execuție 2014
1	2	3	4	5=4/3*100
VENITURI DIN ACTIVITATEA DE BAZĂ 1=1.1.+1.2.+1.3.+1.4.	1	148.135.425	165.919.884	112,01
Sectorul Asigurări Reasigurări	1.1.	53.269.959	49.728.583	93,35
Taxa funcționare	36.10.50	26.590.845	25.405.061	95,54
RCA	36.10.50	25.986.450	23.550.170	90,62
Taxa autorizare	36.10.50	203.660	123.500	60,64
Alte taxe legale	36.10.50	58.004	222.477	383,55
Amenzi	35.10.01.02	431.000	427.375	99,16
Sectorul Instrumente și Investiții Financiare	1.2	59.115.071	78.414.193	132,65
Venituri din tranzacțiile derulate pe piteile reglementate și pe sistemele alternative de tranzacționare	36.10.50	8.117.088	10.105.000	124,49
Venituri din valoarea activului net al organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și al altor organisme de plasament colectiv, altele decât OPCVM.	36.10.50	36.067.353	37.332.520	103,51
Venituri din valoarea ofertelor publice de vânzare	36.10.50	4.532.108	5.107.169	112,69
Venituri din valoarea ofertelor publice de cumpărare/preluare, din care:	36.10.50	2.613.761	15.962.531	610,71
- venituri din valoarea ofertelor publice de cumpărare	36.10.50	588.023	13.372.498	2,274,15
- venituri din valoarea ofertelor publice de preluare	36.10.50	2.025.738	2.590.033	127,86
Venituri din tarife sau comisioane pentru tranzacțiile derulate pe piețele reglementate de instrumente financiare derivate și pe sistemele alternative de tranzacționare	36.10.50	48.647	45.141	92,79
Venituri din tarife sau comisioane percepute la activități pentru care se emite de către CNVM un act individual	36.10.50	844.653	1.036.253	122,68
Venituri din tarife percepute pentru prestarea de servicii către entități supravegheate sau terțe persoane	36.10.50	6.429.428	8.287.517	128,90
Venituri din penalități stabilite prin reglementări proprii ca sancțiuni patrimoniale	36.10.50	201.683	246.239	122,09
Venituri din activități de editură, publicitate, multiplicare	36.10.50	260.350	291.823	112,09
Sectorul Pensii Private	1.3.	32.570.632	34.141.036	104,82
Taxa funcționare	36.10.50	29.131.464	30.746.364	105,54
Taxa autorizare	36.10.50	366.250	328.050	89,57
Taxe de administrare	36.10.50	3.072.918	3.066.622	99,80
Diverse venituri	1.4	3.179.764	3.636.072	114,35
CHELTUIELI TOTALE din care:	II=II.1+56.01.02	170.784.612	147.631.305	86,44
CHELTUIELI ALE ACTIVITĂȚII DE BAZĂ	II.1	166.764.612	146.796.728	88,03
CHELTUIELI CURENTE (10 + 20 +30+ 55+56.01.01+.56.01.03)	o1	166.764.612	146.796.728	88,03
CHELTUIELI DE PERSONAL din care:	10	133.518.403	124.036.322	92,90
Cheltuieli salariale în bani	10.01.	106.416.914	100.827.478	94,75
Cheltuieli salariale în natura	10.02.	1.852.566	1.166.122	62,95
Contribuții	10.03.	25.248.923	22.042.722	87,30
BUNURI SI SERVICII	20	28.734.209	18.370.833	63,93
Bunuri și servicii	20.01.	8.884.212	6.199.245	69,78
Reparații curente	20.02.	200.000	58.252	29,13
Bunuri de natura obiectelor de inventar	20.05.	500.000	266.475	53,30
Deplasări	20.06.	1.850.000	1.060.864	57,34
Cărți, publicații și materiale documentare	20.11.	150.000	40.449	26,97
Consultanta și expertiza	20.12.	2.600.000	1.464.219	56,32

Denumirea indicatorilor	Cod bugetar	BVC 2014	Execuție 2014	% BVC 2014 față de execuție 2014
1	2	3	4	5=4/3*100
Pregătire profesionala	20.13.	350.000	13.329	3,81
Protecția muncii	20.14.	600.000	252.115	42,02
Cheltuieli judiciare și extrajudiciare	20.25.	100.000	48.504	48,50
Alte cheltuieli	20.30.	13.499.997	8.967.381	66,43
DOBÂNZI	30	12.000	3.850	32,08
TRANSFERURI - cotizații organisme internaționale	55	4.500.000	4.385.723	97,46
CHELTUIELI DE CAPITAL	70	4.020.000	834.577	20,76
TITLUL X ACTIVE NEFINANCIARE	71	4.020.000	834.577	20,76
Active fixe	71.01.	4.020.000	834.577	20,76
EXCEDENT / DEFICIT curent (III=I-II)	III	-22.649.187	18.288.579	

Sursa: ASF

III.1.2 Situațiile financiare consolidate ale ASF pe anul 2014 cu FGA la 31.12.2014

Tabelul III.1.6: Bilanțul consolidat – ASF și FGA - la data de 31.12.2014 (lei)

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
A	ACTIVE	01	X	X
	ACTIVE NECURENTE	02	X	X
1.	Active fixe necorporale (ct. 2030000+2050000+2060000+2080100+2080200+2330000-2800300-2800500-2800800-2900400-2900500-2900800-2930100*)	03	5.170.214	4.903.397
2.	Instalații tehnice, mijloace de transport, animale, plantații, mobilier, aparatură birotică și alte active corporale (ct. 2130100+2130200+2130300+2130400+2140000+2310000 -2810300-2810400-2910300-2910400-2930200*)	04	2.541.931	2.652.522
3.	Terenuri și clădiri(ct. 2110100+2110200+2120000+2310000-2810100-2810200 -2910100-2910200-2930200)	05	18.966.947	18.996.398
4.	Alte active nefinanciare (ct.2150000)	06	0	0
5.	Active financiare necurente (investiții pe termen lung) peste un an (ct. 2600100+2600200+2600300+2650000+2670201+2670202+ 2670203+2670204+2670205+2670208-2960101-2960102-2960103-2960200), din care:	07	580.136.450	624.305.627
	Titluri de participare (ct. 2600100+2600200+2600300-2960101-2960102-2960103)	08	0	0
6.	Creanțe necurente – sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct. 4110201+4110208+4130200+4280202+4610201+4610209- 4910200-4960200), din care:	09	1.209.718	190.150
	Creanțe comerciale necurente – sume ce urmează a fi încasate după o perioadă mai mare de un an (ct. 4110201+4110208+4130200+4610201-4910200-4960200)	10	740.965	24.275
7.	TOTAL ACTIVE NECURENTE (rd.03+04+05+06+07+09)	15	608.025.260	651.048.094
	ACTIVE CURENTE	18	x	x
1.	Stocuri (ct. 3010000+3020100+3020200+3020300+3020400+3020500+3020600+3020700+3020800+3020900+3030100+3030200+ 3040100+3040200+3050100+3050200+3070000+3090000+ 3310000+3320000+3410000+3450000+3460000+3470000+ 3490000+3510100+3510200+3540100+3540500+3540600+ 3560000+3570000+3580000+3590000+3610000+3710000+ 3810000+/-3480000+/-3780000-3910000-3920100-3920200-3930000-3940100-3940500-3940600-3950100-3950200-3950300-3950400-3950600-3950700-3950800-3960000-3970000-3980000)	19	1.759.195	2.223.197
2.	Creanțe curente – sume ce urmează a fi încasate într-o perioadă mai mică de un an-	20	x	x
	Creanțe din operațiuni comerciale, avansuri și alte decontări (ct. 2320000+2340000+4090101+4090102+4110101+4110108+4130100+4180000+4250000+4280102+4610101+4610109+4730109**+4810101+4810102+4810103+4810200+4810300+4810900+4820000+4830000+4890000-4910100-4960100+5120800), din care:	21	24.820.542	23.529.208
	Creanțe comerciale și avansuri (ct. 2320000+2340000+4090101+4090102+4110101+4110108+4130100+4180000+4610101-4910100-4960100), din care :	22	22.970.779	22.854.685
	Avansuri acordate	22.1	X	X
	Creanțe bugetare (ct. 4310100**+4310200**+4310300**+4310400**+4310500**+4310700**+4370100**+4370200**+4370300**+4420400+4420800**+4440000**+4460000**+4480200+4610102+4630000+4640000+4650100+4650200+4660401+4660402+4660500+4660900+4810101**+4810102**+4810103**+ 4810900**+4820000**-4970000),	23	284.835	243.193

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
	din care:			
	Creanțele bugetului general consolidat (ct. 4630000+4640000+4650100+4650200+4660401+4660402+4660500+4660900-4970000)	24	0	0
	Creanțe din operațiuni cu fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget (ct. 4500100+4500300+4500501+4500502+4500503+4500504+4500505+ 4500700+4510100+4510300+4510500+4530100+4540100+4540301+4540302+4540501+4540502+4540503+ 4540504+4550100+4550301+4550302+4550303+4560100+ 4560303+4560309+4570100+4570201+4570202+4570203+ 4570205+4570206+4570209+4570301+4570302+4570309+ 4580100+4580301+4580302+4610103+4730103**+4740000+4760000), din care:	25	0	0
	Sume de primit de la Comisia Europeană / alți donatori (ct. 4500100+4500300+ 4500501+4500502+4500503+4500504+ 4500505+4500700)	26	0	0
	Împrumuturi pe termen scurt acordate (ct. 2670101+2670102+2670103+2670104+2670105+2670108+ 2670601+2670602+2670603+2670604+2670605+2670609+ 4680101+4680102+4680103+4680104+4680105+4680106+ 4680107+4680108+4680109+4690103+4690105+4690106+4690108+4690109)	27	1.496.051	52.562.112
	Total creanțe curente (rd. 21+23+25+27)	30	26.601.428	76.334.513
3.	Investiții pe termen scurt (ct. 5050000-5950000)	31	0	0
4.	Conturi la trezorerii și instituții de credit :	32	x	x
	Conturi la trezorerie, casa în lei (ct. 5100000+5120101+5120501+5130101+5130301+ 5130302+ 5140101+5140301+5140302+5150101+ 5150103+5150301+5150500+5150600+5160101+5160301+5160302+5170101+5170301+5170302+5200100+5210100+5210300+5230000+5250101+5250102+5250301+5250302+5250400+5260000+5270000+5280000+5290101+5290201+5290301+5290400+5290901+5310101+5500101+5520000+5550101+5550400+5570101+5580101+5580201+5590101+5600101+5600300+5600401+5610100+5610300+5620100+5620300+5620401+5710100+5710300+5710400+5740101+5740102+5740301+5740302+5740400+5750100+5750300+5750400-7700000)	33	20.882.409	27.396.081
	Dobândă de încasat, alte valori, avansuri de trezorerie (ct. 5180701+ 5320100+5320200+5320300+5320400+5320500+5320600+5320800+5420100)	33.1	74.927	6.867
	depozite	34	x	x
	Conturi la instituții de credit, BNR, casă în valută (ct. 5110101+5110102+5120102+5120402+5120502+5130102+ 5130202+5140102+5140202+5150102+5150202+5150302+ 5160102+5160202+5170102+5170202+5290102+5290202+ 5290302+5290902+5310402+5410102+5410202+5500102+ 5550102+5550202+5570202+5580102+5580202+5580302+5580303+5590102+5590202+5600102+5600103+5600402+5620402)	35	296.200.993	298.010.543
	Dobândă de încasat, avansuri de trezorerie (ct. 5180702+5420200)	35.1	4.395.362	2.964.066
	depozite	36	x	x
	Total disponibilități și alte valori (rd. 33+33.1+35+35.1)	40	321.553.691	328.377.557
5.	Conturi de disponibilități ale Trezoreriei Centrale și ale trezoreriilor teritoriale (ct. 5120600+5120700+5120901+5120902+5121000+5240100+5240200+5240300+5550101+5550102+5550103 -7700000)	41	0	0
	Dobândă de încasat (ct. 5180701+5180702)	41.1	0	0
6.	Cheltuieli în avans (ct. 4710000)	42	0	0
7.	TOTAL ACTIVE CURENTE (rd. 19+30+31+40+41+41.1+42)	45	349.914.314	406.935.267
8.	TOTAL ACTIVE (rd. 15+45)	46	957.939.574	1.057.983.361
B	DATORII	50	x	x
	DATORII NECURENTE- sume ce urmează a fi plătite după-o perioadă mai mare de un an	51	x	x

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
1.	Sume necurente- sume ce urmează a fi plătite după o perioadă mai mare de un an (ct. 2690200+4010200+4030200+4040200+4050200+4280201+4620201+4620209+5090000), din care:	52	372.872	370.970
	Datorii comerciale (ct. 4010200+4030200+4040200+4050200+4620201)	53	372.872	370.970
2.	Împrumuturi pe termen lung (ct. 1610200+1620200+1630200+1640200+1650200+1660201+ 1660202+1660203+1660204+1670201+1670202+1670203+1670208+1670209-1690200)	54	55.118	25.728
3.	Provizioane (ct. 1510201+1510202+1510203+1510204+1510208)	55	24.979.804	14.628.364
	TOTAL DATORII NECURENTE (rd. 52+54+55)	58	25.407.794	15.025.062
	DATORII CURENTE - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an	59	x	x
1.	Datorii comerciale, avansuri și alte decontări (ct. 2690100+4010100+4030100+4040100+4050100+4080000+ 4190000+4620101+4620109+4730109+4810101+4810102+ 4810103+4810200+4810300+4810900+4820000+4830000+ 4890000+5090000+5120800), din care:	60	2.556.343	1.306.127
	Datorii comerciale și avansuri (ct. 4010100+4030100+4040100+4050100+4080000+ 4190000+ 4620101), din care:	61	2.534.188	1.015.514
	Avansuri primite	61.1	X	X
2.	Datorii către bugete(ct. 4310100+4310200+4310300+4310400+4310500+4310700+ 4370100+4370200+4370300+4400000+ 4410000+4420300+4420800+4440000+4460000+4480100+4550501+4550502+4550503+4670100+4670200+4670300+4670400+4670500+ 4670900+4730109+4810900+4820000), din care:	62	4.973.932	3.961.889
	Datoriile instituțiilor publice către bugete	63	x	x
	Contribuții sociale (ct. 4310100+4310200+4310300+4310400+4310500+4310700+4370100+4370200+4370300)	63.1	3.425.404	2.613.446
	Sume datorate bugetului din Fonduri externe nerambursabile (ct. 4550501+4550502+4550503)	64	0	0
3.	Datorii din operațiuni cu Fonduri externe nerambursabile și fonduri de la buget, alte datorii către alte organisme internaționale (ct. 4500200+4500400+ 4500600+4510200+4510401+4540402+ 4540409+4510601+4510602+4510603+4510605+4510606+ 4510609+4520100+4520200+4530200+ 4540200+4540401+4540402+4540601+4540602+4540603+4550200+4550401+ 4550402+4550403+4550404+4560400+4580401+4580402+ 4580501+4580502+4590000+4620103+4730103+4760000)	65	0	0
	din care: sume datorate Comisiei Europene / alți donatori (ct. 4500200+4500400+4500600+4590000+ 4620103)	66	0	0
4.	Împrumuturi pe termen scurt - sume ce urmează a fi plătite într-o perioadă de până la un an (ct. 5180601+5180603+5180604+5180605+5180606+5180608+ 5180609+5180800+5190101+5190102+5190103+5190104+ 5190105+5190106+5190107+5190108+5190109+5190110+5190180+5190190)	70	0	0
5.	Împrumuturi pe termen lung – sume ce urmează a fi plătite în cursul exercițiului curent (ct. 1610100+1620100+1630100+1640100+1650100+1660101+1660102+1660103+1660104+1670101+1670102+1670103+1670108+1670109+1680100+1680200+1680300+1680400+1680500+1680701+1680702+1680703+1680708+1680709 -1690100)	71	0	0
6.	Salariile angajaților (ct. 4210000+4230000+4260000+4270100+4270300+4280101)	72	6.258.961	4.457.629
7.	Alte drepturi cuvenite altor categorii de persoane (pensii, indemnizații de șomaj, burse) (ct. 4220100+4220200+4240000+4260000+4270200+4270300+ 4290000+4380000), din care:	73	0	0
	Pensii, indemnizații de șomaj, burse	73.1	x	x

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Cod rând	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	C	1	2
8.	Venituri în avans (ct. 4720000)	74	541.615	0
9.	Provizioane (ct. 1510101+1510102+1510103+1510104+1510108)	75	0	15.410.171
10.	TOTAL DATORII CURENTE (rd. 60+62+65+70+71+72+73+74+75)	78	14.330.851	25.135.816
11.	TOTAL DATORII (rd. 58+78)	79	39.738.645	40.160.878
12.	ACTIVE NETE = TOTAL ACTIVE – TOTAL DATORII = CAPITALURI PROPRII (rd.80= rd.46-79 = rd.90)	80	918.200.929	1.017.822.483
C.	CAPITALURI PROPRII	83	x	x
1.	Rezerve, fonduri (ct. 1000000+1010000+1020000+1030000+1040000+1050100+1050200+1050300+1050400+1050500+1060000+1320000+1330000+1390100)	84	3.721.512	3.721.512
2.	Rezultatul reportat (ct. 1170000- sold creditor)	85	803.875.683	920.965.054
3.	Rezultatul reportat (ct. 1170000- sold debitor)	86	0	0
4.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct. 1210000- sold creditor)	87	110.603.734	93.135.917
5.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (ct. 1210000- sold debitor)	88	0	0
6.	TOTAL CAPITALURI PROPRII (rd. 84+85-86+87-88)	90	918.200.929	1.017.822.483

Tabelul III.1.7: Contul de rezultat patrimonial consolidat - ASF și FGA - la 31.12.2014 (lei)

Nr. Crt.	DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	An precedent	An curent
A	B	C	1	2
I.	VENITURI OPERAȚIONALE	01		
1.	Venituri din impozite, taxe, contribuții de asigurări și alte venituri ale bugetelor (ct. 7300100+7300200+7310100+7310200+7320100+7330000+7340000+7350100+7350200+7350300+7350400+7350500+7350600+7360100+7390000+7450100+7450200+7450300+7450400+7450500+7450900+7460100+7460200+7460300+7460900)	02	0	0
2.	Venituri din activități economice (ct. 7210000+7220000+7510100+7510200+/-7090000)	03	22.929.583	0
3.	Finanțări, subvenții, transferuri, alocații bugetare cu destinație specială (ct. 7510500+7710000+7720100+7720200+7740100+7740200+7750000+7760000+7780000+7790000)	04	9.125	10.392
4.	Alte venituri operaționale (ct. 7140000+7180000+7500000+7510300+7510400+7810200+7810300+7810401+7810402+7770000)	05	270.415.620	241.901.327
	TOTAL VENITURI OPERAȚIONALE (rd. 02+03+04+05)	06	293.354.328	241.911.719
II.	CHELTUIELI OPERAȚIONALE	07		
1.	Salariile și contribuțiile sociale aferente angajaților (ct. 6410000+6420000+6450100+6450200+6450300+6450400+6450500+6450600+6450800+6460000+6470000)	08	132.122.563	127.187.272
2.	Subvenții și transferuri (ct. 6700000+6710000+6720000+6730000+6740000+6750000+6760000+6770000+6780000+6790000)	09	3.825.417	4.402.062
3.	Stocuri, consumabile, lucrări și servicii executate de terți (ct. 6010000+6020100+6020200+6020300+6020400+6020500+6020600+6020700+6020800+6020900+6030000+6060000+6070000+6080000+6090000+6100000+6110000+6120000+6130000+6140000+6220000+6230000+6240100+6240200+6260000+6270000+6280000+6290100+6290200)	10	22.842.004	18.143.209
4.	Cheltuieli de capital, amortizări și provizioane (ct. 6810100+6810200+6810300+6810401+6810402+6820101+6820109+6820200+6890100+6890200)	11	60.143.068	32.807.949
5.	Alte cheltuieli operaționale (ct. 6350000+6540000+6580000)	12	843.420	65.161
	TOTAL CHELTUIELI OPERAȚIONALE (rd. 08+09+10+11+12)	13	219.776.472	182.605.653
III.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	14		
	- EXCEDENT (rd. 06- rd. 13)	15	73.577.856	59.306.066
	- DEFICIT (rd. 13- rd. 06)	16		
IV.	VENITURI FINANCIARE (ct. 7630000+7640000+7650100+7650200+7660000+7670000+7680000+7690000+7860300+7860400)	17	44.649.406	34.209.016

Nr. Crt.	DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	An precedent	An curent
A	B	C	1	2
V.	CHELTUIELI FINANCIARE (ct. 6630000+6640000+6650100+6650200+ 6660000+ 6670000+ 6680000+6690000+6860300+6860400+6860800)	18	7.672.008	379.333
VI.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA FINANCIARĂ	19		
	- EXCEDENT (rd. 17- rd. 18)	20	36.977.398	33.829.683
	- DEFICIT (rd. 18- rd. 17)	21		
VII.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA CURENTĂ	22		
	- EXCEDENT (rd. 15+20-16-21)	23	110.555.254	93.135.749
	- DEFICIT (rd. 16+21-15-20)	24		
VIII.	VENITURI EXTRAORDINARE (ct. 7910000)	25	77.572	168
IX.	CHELTUIELI EXTRAORDINARE (ct. 6900000+6910000)	26	29.092	0
X.	REZULTATUL DIN ACTIVITATEA EXTRAORDINARĂ	27		
	- EXCEDENT (rd. 25 - rd. 26)	28	48.480	168
	- DEFICIT (rd. 26 - rd. 25)	29		
XI.	REZULTATUL PATRIMONIAL AL EXERCIȚIULUI	30		
	- EXCEDENT (rd. 23+28-24-29)	31	110.603.734	93.135.917
	- DEFICIT (rd. 24+29-23-28)	32		

Sursa: ASF

Tabelul III.1.8: Situația consolidată a fluxurilor de trezorerie la 31.12.2014 (lei)

DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând	TOTAL (COL.2+COL.10)	5310101	5600101*. 770*
A	B	1	2	10
I. NUMERAR DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	1			
1. Încasări	2	195.307.312	814.338	194.492.974
2. Plăți	3	187.950.550	814.338	187.136.212
3. Numerar net din activitatea operațională (rd. 02- rd. 03)	4	7.356.762	0	7.356.762
II. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE INVESTIȚII	5			
1. Încasări	6	0	0	0
2. Plăți	7	839.241	0	839.241
3. Numerar net din activitatea de investiții (rd. 06-07)	8	-839.241		-839.241
III. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE FINANȚARE	9			
1. Încasări	10	0	0	0
2. Plăți	11	3.849	0	3.849
3. Numerar net din activitatea de finanțare (rd. 10-rd. 11)	12	-3.849	0	-3.849
IV. CREȘTEREA (DESCREȘTEREA) NETĂ DE NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR (rd. 04+rd. 08+rd. 12)	13	6.513.672	0	6.513.672
V. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA ÎNCEPUTUL ANULUI	14	20.882.409	0	20.882.409
- sume recuperate din excedentul anului precedent	14.1	0	0	
- sume utilizate din excedentul anului precedent	14.2	0	0	
VI. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA SFÂRȘITUL PERIOADEI (rd. 13+rd. 14+14.1 - 14.2)	15	27.396.081	0	27.396.081

Sursa: ASF

Tabelul III.1.9: Situația consolidată a fluxurilor de trezorerie la bănci comerciale la data de 31.12.2014 (lei)

DENUMIREA INDICATORULUI	Cod rând		53104*	5***
A	B	1	2	3
I. NUMERAR DIN ACTIVITATEA OPERAȚIONALĂ	01			
1. Încasări	02	202.628.878	458.392	202.170.486
2. Plăți	03	200.722.499	458.269	200.264.230
3. Numerar net din activitatea operațională (rd. 02- rd. 03)	04	1.906.379	123	1.906.256
II. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE INVESTIȚII	05			
1. Încasări	06	0	0	0
2. Plăți	07	0	0	0
3. Numerar net din activitatea de investiții (rd. 06-07)	08	0	0	0
III. NUMERAR DIN ACTIVITATEA DE FINANȚARE	09			
1. Încasări	10	0	0	0
2. Plăți	11	0	0	0
3. Numerar net din activitatea de finanțare (rd. 10-rd. 11)	12	0	0	0
IV. CREȘTEREA (DESCREȘTEREA) NETĂ DE NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR (rd. 04+rd. 08+rd. 12)	13	1.906.379	123	1.906.256
V. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA ÎNCEPUTUL ANULUI	14	296.200.993	0	296.200.993
1. Diferențe de curs favorabile	15	268.268	61	268.207
2. Diferențe de curs nefavorabile	16	365.097	184	364.913
VI. NUMERAR ȘI ECHIVALENT DE NUMERAR LA FINELE PERIOADEI (rd. 13+14 +15-16)	17	298.010.543	0	298.010.543

Sursa: ASF

Tabelul III.1.10: Execuția bugetului de venituri și cheltuieli consolidat – ASF și FGA - pe anul 2014 (lei)

Denumirea indicatorilor	Cod bugetar	BVC 2014	Execuție 2014	% BVC 2014 față de execuție 2014
1	2	3	4	5=4/3*100
VENITURI CUMULATE ASF+FGA, din care:	I	234.235.425	263.109.543	112,32
VENITURI DIN ACTIVITATEA DE BAZĂ ASF				
1=1.1.+1.2.+1.3.+1.4.	1	148.135.425	165.919.884	112,01
Sectorul Asigurări Reasigurări	1.1.	53.269.959	49.728.583	93,35
Taxa funcționare	36.10.50	26.590.845	25.405.061	95,54
RCA	36.10.50	25.986.450	23.550.170	90,62
Taxa autorizare	36.10.50	203.660	123.500	60,64
Alte taxe legale	36.10.50	58.004	222.477	383,55
Amenzi	35.10.01.02	431.000	427.375	99,16
Sectorul Instrumente și Investiții Financiare	1.2	59.115.071	78.414.193	132,65
Venituri din tranzacțiile derulate pe piteile reglementate și pe sistemele alternative de tranzacționare	36.10.50	8.117.088	10.105.000	124,49
Venituri din valoarea activului net al organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și al altor organisme de plasament colectiv, altele decât OPCVM.	36.10.50	36.067.353	37.332.520	103,51
Venituri din valoarea ofertelor publice de vânzare	36.10.50	4.532.108	5.107.169	112,69
Venituri din valoarea ofertelor publice de cumpărare/preluare, din care:	36.10.50	2.613.761	15.962.531	610,71
- venituri din valoarea ofertelor publice de cumpărare	36.10.50	588.023	13.372.498	2.274,15
- venituri din valoarea ofertelor publice de preluare	36.10.50	2.025.738	2.590.033	127,86
Venituri din tarife sau comisioane pentru tranzacțiile derulate pe piețele reglementate de instrumente financiare derivate și pe sistemele alternative de tranzacționare	36.10.50	48.647	45.141	92,79

Denumirea indicatorilor	Cod bugetar	BVC 2014	Execuție 2014	% BVC 2014 față de execuție 2014
1	2	3	4	5=4/3*100
Venituri din tarife sau comisioane percepute la activități pentru care se emite de către CNVM un act individual	36.10.50	844.653	1.036.253	122,68
Venituri din tarife percepute pentru prestarea de servicii către entități supravegheate sau terțe persoane	36.10.50	6.429.428	8.287.517	128,90
Venituri din penalități stabilite prin reglementări proprii ca sancțiuni patrimoniale	36.10.50	201.683	246.239	122,09
Venituri din activități de editură, publicitate, multiplicare	36.10.50	260.350	291.823	112,09
Sectorul Pensii Private	1.3.	32.570.632	34.141.036	104,82
Taxa funcționare	36.10.50	29.131.464	30.746.364	105,54
Taxa autorizare	36.10.50	366.250	328.050	89,57
Taxe de administrare	36.10.50	3.072.918	3.066.622	99,80
Diverse venituri	1.4	3.179.764	3.636.072	114,35
VENITURI FGA, din care:	2	86.100.000	97.189.659	112,88
Venituri operaționale	2.1	57.700.000	54.656.839	94,73
Venituri financiare	2.2	28.400.000	45.532.820	160,33
CHELTUIELI TOTALE din care:	II=II.1+56.01.02	220.510.542	155.295.331	70,43
CHELTUIELI ALE ACTIVITĂȚII DE BAZĂ	II.1	215.083.292	154.456.090	71,81
CHELTUIELI CURENTE (10 + 20 +30+ 55+56.01.01+.56.01.03)	o1	215.083.292	154.456.090	71,81
CHELTUIELI DE PERSONAL din care:	10	142.470.083	129.943.346	91,21
Cheltuieli salariale în bani	10.01.	113.322.914	105.520.152	93,11
Cheltuieli salariale în natura	10.02.	1.978.566	1.246.195	62,98
Contribuții	10.03.	27.168.603	23.176.999	85,31
BUNURI SI SERVICII	20	68.101.209	20.123.171	29,55
Bunuri și servicii	20.01.	10.418.212	6.600.163	63,35
Reparații curente	20.02.	210.000	58.252	27,74
Bunuri de natura obiectelor de inventar	20.05.	602.000	269.184	44,71
Deplasări	20.06.	2.150.000	1.061.264	49,36
Cărți, publicații și materiale documentare	20.11.	170.000	40.815	24,01
Consultanta și expertiza	20.12.	2.600.000	1.464.219	56,32
Pregătire profesională	20.13.	391.000	16.009	4,09
Protecția muncii	20.14.	610.000	252.115	41,33
Cheltuieli judiciare și extrajudiciare	20.25.	100.000	48.504	48,50
Alte cheltuieli	20.30.	50.849.997	10.312.646	20,28
DOBÂNZI	30	12.000	3.850	32,08
TRANSFERURI - cotizații organisme internaționale	55	4.500.000	4.385.723	97,46
CHELTUIELI DE CAPITAL	70	5.427.250	839.241	15,46
TITLUL X ACTIVE NEFINANCIARE	71	5.427.250	839.241	15,46
Active fixe	71.01.	5.427.250	839.241	15,46
EXCEDENT / DEFICIT curent (III=I-II)	III	13.724.883	107.814.212	

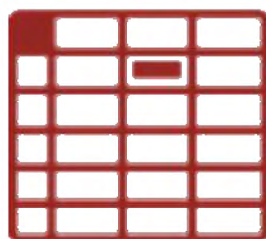
Sursa: ASF

III.2. Execuția bugetară și raport asupra situațiilor financiare ale ASF în 2014

Gradul de realizare a veniturilor a fost 112%, în timp ce gradul de realizare a cheltuielilor a fost 86%.

III.2. Execuția bugetară și raport asupra situațiilor financiare ale ASF în 2014

III.2.1. Execuția bugetară a ASF în 2014

Contul de execuție bugetară

În conformitate cu prevederile art. 18 din OUG 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară aprobată cu modificări prin Legea nr. 113/2013, ASF se finanțează integral din venituri proprii extrabugetare. Bugetul de venituri și cheltuieli al Autorității de Supraveghere Financiară pe anul 2014 a fost aprobat prin hotărârea Consiliului ASF nr. 80/23.12.2013, fiind rectificat pe parcursul anului 2014 de două ori în 05 iunie, respectiv în 30 iulie.

Cheltuielile sunt stabilite prin bugetul anual al ASF, în conformitate cu obiectivele și sarcinile acesteia.

Contul de execuție bugetară cuprinde la partea de venituri – încasările realizate, iar la partea de cheltuieli – plățile efectuate. Excedentul bugetar s-a stabilit ca diferență între veniturile încasate și plățile efectuate.

La data de 31.12.2014 suma veniturilor încasate de către ASF a fost de 165.582.367 lei, iar plățile efectuate au fost în sumă 147.631.303 lei.

Deși bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2014 rectificat în iulie 2014, a avut ca proiecție un deficit curent la finele anului de 22.649.000 lei, **rezultatul execuției bugetare la 31.12.2014 a fost unul pozitiv, respectiv 18.288.000 lei**, generat de venituri mai mari încasate comparativ cu nivelul previzionat, dar și de un nivel redus al cheltuielilor efectiv plătite în cursul anului 2014. Economii la cheltuieli s-au datorat și faptului că majoritatea sumelor alocate pentru proiecte de investiții nu au fost cheltuite.

Execuția veniturilor la data de 31.12.2014

Veniturile încasate în anul 2014 au fost de 165.920.000 lei (cca. 37.018.000 euro), gradul de realizare comparativ cu bugetul aprobat fiind de 112%. Ponderea cea mai mare în totalul veniturilor o deține veniturile provenind din sectorul instrumente și investiții financiare (SIIF), respectiv 47,26%.

Comparativ cu bugetul previzionat pe anul 2014, dar și cu veniturile încasate în anul 2013, repartitia veniturilor încasate în anul 2014 se prezintă astfel:

Tabelul III.2.1: Situația veniturilor ASF în anul 2014 (lei)

	DENUMIRE INDICATOR	Prevederi aferente perioadei 01.01. -31.12.2014	Realizări 01.01.- 31.12.2014	% realizări față de prevederi
	1	2	3	4=3/2*100
1.	Venituri curente, din care:	148.768.110	165.919.884	112,01
1.1.	Venituri curente aferente Sectorului Asigurări și Reasigurări	53.269.959	49.282.756	92,52
1.2.	Venituri curente aferente Sectorului Instrumentelor și Investițiilor Financiare	59.115.072	78.167.955	132,23
1.3.	Venituri curente aferente Sectorului Pensii Private	32.570.632	34.141.036	104,82
1.4.	Alte surse	3.812.447	4.328.131	113,52

Sursa: ASF

- Veniturile provenind din Sectorul Asigurări – Reasigurări (SAR)** – sunt reprezentate în cea mai mare parte de încasări provenind contribuțiile plătite de către societățile de asigurare și brokerii de asigurări:

- a. taxa de funcționare datorată de societățile de asigurare și brokerii de asigurări în cuantum de 0,3% din volumul primelor brute de asigurare - 25.405.000 lei;
- b. cota RCA datorată de societățile de asigurare reprezintă 1% din volumul primelor brute de asigurare de tip RCA – 23.550.170 lei;
- c. taxe de autorizare, alte taxe legale – 327.586 lei.

2. **Veniturile provenind din Sectorul Instrumente și Investiții Financiare (SIIF)** – au înregistrat o evoluție semnificativă în cursul anului 2014, datorată în special veniturilor generate de derularea în luna noiembrie a ofertei publice lansată de către Fondul Proprietatea.

Comparativ cu bugetul aprobat, veniturile realizate au fost depășite cu 19.300.000 lei, respectiv cu 19.756.000 lei față de încasările anului precedent;

- a. sursa principală a încasărilor curente/lunare este cota de 0,1% din activul net plătită de către organismele de plasament colectiv: Fondul Proprietatea, SIF-urile, fondurile de investiții - 37.332.500 lei (22,50% din încasările totale ale ASF);
- b. comisionul încasat prin intermediul BVB de 0,08% (0,06% începând cu 17 septembrie 2014) pentru tranzacțiile derulate pe această piață reprezintă 6% din încasări totale ale ASF (10.105.000 lei);
- c. veniturile încasate din oferte publice de vânzare - 5.107.00 lei – oferta semnificativă a fost cea a Electrica derulată în luna iulie – comisionul încasat de către ASF fiind de 1.942.000 lei, pentru celelalte oferte derulate, nivelul comisionului încasat situându-se sub 200.000 lei;
- d. veniturile încasate din valoarea ofertelor publice de cumpărare/preluare s-au situat în anul 2014 cu mult peste prevederile bugetare, respectiv cu 13.349.000 lei, sumă totală încasată din aceste venituri fiind de 15.962.000 lei (9,62% din încasările totale ale ASF). Operațiunea de răscumpărare a acțiunilor proprii derulată de către Fondul Proprietatea a adus la bugetul ASF încasări de 12.486.500 lei. O altă ofertă de preluare semnificativă a fost cea derulată de Biofarm – 1.525.000 lei.

3. **Veniturile provenind din Sectorul Pensii Private** – sursa principală provine din contribuțiile plătite de entitățile din sistemul de pensii administrate privat – administratorii de fonduri (Pilonul II) (18,5% din încasările totale ale ASF.) - comparativ cu bugetul aprobat, veniturile provenind din acest sector au fost depășite cu 1.571.000 lei și provin din:

- a. taxe de funcționare datorate în sistemul de pensii facultative (depozitar și agenții de marketing), precum și taxe de funcționare datorate în sistemul pensiilor administrate privat: suma încasată este 30.746.364 lei;
- b. taxe de autorizare, avizare și alte taxe datorate de entitățile autorizate și supravegheate în sectorul pensii private: suma încasată este de 328.050 lei;
- c. taxe de administrare datorate de administratorii de pensii facultative: suma încasată este de 3.066.622 lei.

4. **Alte venituri:** includ veniturile financiare obținute din plasarea disponibilităților ASF în depozite, titluri de stat – 1.561.524 lei, precum și venituri din închirierea spațiilor deținute de ASF – 1.187.237 lei, alte venituri din recuperarea unor debite 887.311 lei.

Execuția cheltuielilor la data de 31.12.2014

Cheltuielile totale plătite în anul 2014 au fost de 147.631.305 lei (32.938.711 euro), ceea ce reprezintă un grad de realizare 86,44% față de bugetul rectificat al anului 2014. Din totalul cheltuielilor pe anul 2014, 12.471.000 lei (inclusiv contribuții sociale aferente) (8,5%) reprezintă sume plătite ca și pachete compensatorii în cadrul planului de încetare voluntară derulat începând cu luna august 2014.

Tabelul III.2.2: Situația cheltuielilor ASF în anul 2014 (lei)

Indicatori	BVC 2014	Execuție 2014	Grad realizare față de BVC 2014 - %
1	2	3	4=3/2
Cheltuieli de personal din care:	133.518.103	124.036.322	92,9
- cheltuieli cu salariile în bani și în natura	93.969.480	90.305.648	96,1
- sume aferente pachete compensatorii	14.300.000	11.687.952	81,73
- contribuțiile instituției la bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale	25.248.923	22.042.722	87,3
Cheltuieli cu bunurile și serviciile	28.734.209	18.370.833	63,93
Dobânzi (leasing auto)	12.000	3.850	32,08
Cotizații la organisme internaționale	4.500.000	4.385.723	97,46
Cheltuieli de capital	4.020.000	834.577	20,76
TOTAL	170.784.612	147.631.305	86,44

Sursa: ASF

1. Cheltuieli de personal:

În 2014, deși erau bugetate, nu s-au mai plătit: prime de vacanță, spor de vechime, ore suplimentare, cumul de posturi, indemnizații persoanelor din afara instituției, alocații pentru locuințe, ca urmare a revizuirii pachetelor compensatorii pentru salariați. La finele anului, au fost plătite prime de performanță la majoritatea personalului, precum și prime pentru proiecte. Suma plătită în anul 2014 (fără pachetele compensatorii) este de 111.565.277 lei – 94,3% din prevederile bugetare, cu 8,13% mai puțin decât sumele plătite cu această destinație în anul precedent. Din totalul cheltuielilor de personal plătite, suma de 22.042.722 lei sunt contribuții ale instituției pentru asigurări sociale, asigurări de șomaj și asigurări sociale de sănătate.

2. Cheltuieli cu bunuri și servicii - au constat în:

- achiziții de furnituri de birou, materiale curățenie, carburanți, contravaloarea serviciilor de utilități, telefonie, internet, servicii pază, service auto, servicii întreținere centrale termice, servicii arhivare, agenții de presă (Bloomberg, Reuters) etc. – suma plătită în anul 2014 a fost de 18.370.833 lei cu 12,8% mai puțin decât în anul precedent;
- deplasări interne și externe: 1.060.864 lei – cu 24% mai puțin decât în anul precedent (costul cazării, transportului, altor cheltuieli neprevăzute, exclusiv diurna);
- consultanță și expertiză – 1.464.219 lei – reprezintă plăți în cadrul contractelor de asistență juridică, consultanță, servicii de audit financiar. Comparativ cu anul precedent, suma alocată în anul 2014, cu această destinație a fost semnificativ mai mare, dat fiind întregul proces de reorganizare pe care l-a parcurs instituția. Astfel suma plăților pentru servicii de consultanță/reprezentare juridică efectiv cheltuită a fost cu 283% mai mare decât cea din anul precedent, având următoarele destinații: plăți către case de avocatură - 490.000 lei, Deloitte – servicii consultanță - 121.500 lei, Hay Group – consultanță reorganizare – 163.000 lei, Banca Mondială – consultanță – 133.000 lei, Ernst & Young – audit financiar – 90.000 lei, PWC –

servicii aferente proiectului de evaluare a personalului declanșat în anul 2013 și finalizat la începutul anului 2014 – 467.000 lei.

- d. alte cheltuieli - suma cheltuită este de 8.967.381 lei și constă în cea mai mare parte în plăți aferente contractului de întreținere a bazei CEDAM /EWS – 4.220.000 lei, precum și plăți reprezentând chiria plătită de către ASF către EximBank – 3.758.097 lei, alte cheltuieli etc.

3. **Transferuri internaționale** – reprezintă cotizații la organismele internaționale la care ASF este membru – suma totală plătită în cursul anului 2014 este de 4.736.483 lei (ESMA, EIOPA, IOSCO, IAIS, IOPS);
4. **Cheltuieli de capital** – suma totală plătită în anul 2014 de 834.577 lei după cum urmează:
 - a. Achiziții autoturisme;
 - b. Sistem de securitate acces sediu (plată parțială);
 - c. Achiziții licențe/softuri;
 - d. Achiziții echipamente IT;
 - e. Alte cheltuieli de capital.

Excedentul curent al anului 2014 (venituri curente încasate – cheltuieli plătite)

Comparativ cu anul 2013, când rezultatul execuției bugetare a fost unul negativ (deficit), respectiv 9.790.876 lei, la finele anului 2014, excedentul curent aferent acestui exercițiu financiar a fost de 18.288.579 lei (4.080.450 euro).

În aceste condiții, prin luarea în considerare a excedentului reportat la începutul anului 2014 (56.688.459 lei), rezultă un excedent total la finele anului 2014 (venituri curente încasate + excedent din anii precedenți – cheltuieli plătite) de 74.977.038 lei (16.728.000 euro).

III. 2.2. Raport asupra situațiilor financiare întocmite la data de 31.12.2014

Bilanțul

Bilanțul încheiat la data de 31.12.2014 prezintă următoarele elemente de activ și pasiv:

Tabelul III.2.3: Elemente bilanțiere ale ASF (lei)

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	Sold la începutul anului	Sold la sfârșitul perioadei
I.	Active necurente din care:	34.334.973	22.920.729
1.	Active fixe necorporale	5.165.742	4.902.122
2.	Active fixe corporale	17.952.648	17.828.457
3.	Active financiare	10.193.877	0
4.	Creanțe necurente	1.022.706	190.150
II.	Active curente din care:	69.592.585	94.807.375
1.	Stocuri	1.644.872	2.070.917
2.	Creanțe curente din op. comerciale	18.702.234	17.155.404
3.	Creanțe bugetare	284.835	243.193
4.	Cheltuieli în avans		
5.	Împrumuturi pe termen scurt acordate (2678)	1.496.051	34.384.359
6.	Disponibilități și alte valori	47.464.593	40.953.502
III.	Total active	103.927.558	117.728.104
	Datorii necurente	25.034.922	14.654.092
	Datorii curente	13.784.814	24.009.070
IV.	Total datorii	38.819.736	38.663.162
V.	Capitaluri proprii din care:	65.107.822	79.064.942
1.	Rezerve	3.446.010	3.446.010
2.	Rezultatul reportat	32.068.340	60.557.565
3.	Rezultatul patrimonial al exercițiului – excedent	29.593.472	15.061.367

Sursa: ASF

Principalele elemente din bilanț se prezintă astfel:

Capitalurile proprii (activele nete ale instituției) au fost la 31.12.2014 în suma de 79.064.942 lei, iar la 31.12.2013 au fost de 65.107.822 lei. Capitalurile proprii s-au majorat cu 21,44%, respectiv cu 13.957.120 lei, față de valorile la 31.12.2013, ca urmare a includerii în rezultatul reportat al excedentului înregistrat la finele anului 2013.

Activele totale ale ASF la data de 31.12.2014 erau în sumă de 117.728.104 lei. Pe parcursul anului 2014 s-au majorat cu 13.801.000 lei, creștere generată în cea mai mare parte de disponibilitățile financiare acumulate în cursul anului 2014;

A. Datorii necurente - 14.654.092 lei - constau în provizioane pentru riscuri (detaliile cu privire la aceste provizioane sunt prezentate în nota 4), precum și cheltuieli și contractele de leasing financiar provenind de la fosta CSSPP – în sumă de 25.728 lei, cu termen scadent în anul 2015.

B. Datorii curente – 24.009.070 lei provin din:

- Datorii comerciale - 1.313.697 lei;
- Contribuțiile obligatorii către bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale pentru luna decembrie, plătite în cursul lunii ianuarie 2015 – 3.759.713 lei;
- Salariile angajaților pentru luna decembrie – 4.255.915 lei;
- Provizioane – 14.679.745 lei.

Provizioane pentru riscuri și cheltuieli

La data de 31.12.2014, ASF prezintă în bilanț provizioane pentru riscuri și cheltuieli în sumă de totală de 29.308.109 lei, din care:

- **Provizioane pentru litigii, amenzi, despăgubiri daune și alte datorii incerte peste un an** – 14.628.364 lei
- aferente unor litigii în care ASF este parte în calitate de autoritate cu rol de reglementare, autorizare și control. Recunoașterea acestor litigii în situațiile financiare ale ASF la 31.12.2014 s-a efectuat doar pentru acele litigii pentru care șansele de câștig din partea ASF sunt mai mici de 50%.
- **Provizioane pentru litigii, amenzi, despăgubiri daune și alte datorii incerte sub un an**, în sumă de 14.679.745 lei, din care: aferente unor litigii de muncă între ASF și foștii salariați ai CSA/CSSPP/CNVM și ASF - 13.221.460 lei, provizioane aferente planului de restructurare al ASF - ca urmare a intrării în vigoare a noii organigrame a ASF – 678.297 lei, provizioane aferente concediilor neefectuate la finele anului 2014 – 2.779.991 lei.

Contul de rezultat patrimonial

Tabelul III.2.4: Elemente ale contului de rezultat patrimonial (lei)

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	An curent
1	Venituri operaționale	183.445.655
2.	Cheltuieli operaționale	169.901.705
3.	Rezultatul din activitatea operațională(excedent)	13.543.950
4.	Venituri financiare	1.896.571
5.	Cheltuieli financiare	379.322
6.	Rezultatul din activitatea financiară(excedent)	1.517.249
7.	Rezultatul din activitatea curentă(excedent)	15.061.199
8.	Venituri extraordinare	168
9.	Cheltuieli extraordinare	0
10.	Rezultatul din activitatea extraordinară	168
11.	Rezultatul patrimonial al exercițiului (excedent)	15.061.367

Contul de rezultat patrimonial este întocmit pe baza principiului contabilității de angajamente conform căruia efectele tranzacțiilor și ale altor evenimente sunt recunoscute atunci când tranzacțiile și evenimentele se produc și nu pe măsură ce numerarul sau echivalentul său este încasat sau plătit și sunt înregistrate în evidențele contabile și raportate în situațiile financiare ale perioadelor de raportare. În aceste condiții, la data de 31.12.2014 s-a înregistrat un excedent curent de **15.061.199 lei**, provenind din:

- **Excedent din activitatea operațională: 13.543.950 lei**, determinat ca diferență între totalul drepturilor constatate în perioada de raportare conform prevederilor legale care reglementează sursele de venituri ale ASF și cheltuielile operaționale (cheltuieli cu salariile și contribuții sociale, cheltuieli privind stocurile, lucrări și servicii executate de terți, cheltuieli cu amortizările și provizioanele, alte cheltuieli operaționale);
- **Excedent din activitatea financiară: 1.517.249 lei** – provenind în cea mai mare parte din venituri din dobânzi aferente plasamentelor disponibilităților constituite (depozite și titluri de stat)

Situația fluxurilor de trezorerie (disponibilități - cont trezorerie) (Lei)

Tabelul III.2.5: Situația disponibilităților – cont Trezorerie

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	31.12.2014
1.	Creșterea/descrășterea netă de numerar:	6.095.854
2.	Numerar și echivalent de numerar la începutul anului	10.568.880
3.	Numerar și echivalent de numerar la sfârșitul perioadei	16.664.734

Suma de 16.664.734 lei reprezintă disponibilități aflate în contul deschis la ATPMB provenind din veniturile încasate ale ASF (conform art. 18 din OUG nr. 93/2012).

Tabelul III.2.6: Situația disponibilităților aflate la bănci comerciale (lei)

Nr. crt.	Denumirea indicatorilor	31.12.2014
1.	Creșterea/descrășterea netă de numerar:	-12.315.906
2.	Numerar și echivalent de numerar la începutul anului	36.251.867
3.	Numerar și echivalent de numerar la sfârșitul perioadei	23.935.961

PARTEA IV: RAPORTUL DE AUDIT

Ernst & Young Global Limited
7 Boulevard de la Woluwe, 1200 Brussels, Belgium
21, rue de la Woluwe, 1200 Brussels, Belgium
21, rue de la Woluwe, 1200 Brussels, Belgium

Ernst & Young Global Limited
7 Boulevard de la Woluwe, 1200 Brussels, Belgium
21, rue de la Woluwe, 1200 Brussels, Belgium
21, rue de la Woluwe, 1200 Brussels, Belgium

Raport de audit financiar

Catre Consiliul Autoritatii de Supraveghere Financiară

Raport asupra situatiilor financiare

1. Am auditat situatiile financiare anexate ale Autoritatii de Supraveghere Financiară ("ASF") care cuprind: bilanțul la data de 31 decembrie 2014, contul de rezultat patrimonial, situatia modificarilor in structura activelor/capitalurilor proprii, situatia fluxurilor de trezorerie, contul de executie a bugetului pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si anexe (Disponibil din mijloace cu destinatie speciala, Situatia plăților efectuate din buget și nejustificate prin bunuri, lucrări, servicii la finele perioadei, Plati restante, Situatia activelor si datoriilor financiare ale institutiilor publice din Administratia centrala, Situatia activelor fixe amortizabile, Situatia activelor fixe neamortizabile) cat si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte note explicative incluse in «Raportul de analiza pe baza de bilanț încheiat la data de 31 decembrie 2014 și execuția bugetului de venituri și cheltuieli la 31 decembrie 2014». Situatiile financiare mentionate, initializate de noi pentru identificare, se refera la:
 - Activ net/Total capitaluri: 1.017.822 mii RON
 - Rezultatul net al exercitiului financiar: 93.136 mii RON, profit.

Responsabilitatea conducerii pentru situatiile financiare

2. Conducerea ASF are responsabilitatea întocmirii și prezentării fidele a acestor situatii financiare in conformitate cu Ordinul Ministrului Finantelor Publice nr. 1917/2005 și modificarile și completările ulterioare și cu politicile contabile descrise în notele la situatiile financiare, și pentru acel control intern pe care conducerea îl considera necesar pentru a permite întocmirea de situatii financiare care sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de fraudă, fie de eroare.

Responsabilitatea auditorului

3. Responsabilitatea noastră este ca, pe baza auditului efectuat, să exprimăm o opinie asupra acestor situatii financiare. Noi am efectuat auditul conform standardelor de audit adoptate de Camera Auditorilor Financiari din Romania. Aceste standarde cer ca noi să respectăm cerințele etice ale Camerei, să planificăm și să efectuăm auditul în vederea obținerii unei asigurări rezonabile ca situatiile financiare nu cuprind denaturari semnificative.

4. Un audit consta în efectuarea de proceduri pentru obținerea probelor de audit cu privire la sumele și informațiile prezentate în situațiile financiare. Procedurile selectate depind de raționamentul profesional al auditorului, incluzând evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă a situațiilor financiare, datorate fraudei sau erorii. În evaluarea acestor riscuri, auditorul ia în considerare controlul intern relevant pentru întocmirea și prezentarea fidelă a situațiilor financiare ale ASF pentru a stabili procedurile de audit relevante în circumstanțele date, dar nu și în scopul exprimării unei opinii asupra eficienței controlului intern al ASF. Un audit include, de asemenea, evaluarea gradului de adecvare a politicilor contabile folosite și rezonabilitatea estimărilor contabile elaborate de către conducere, precum și evaluarea prezentării situațiilor financiare luate în ansamblul lor.
5. Considerăm ca probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a constitui baza opiniei noastre de audit cu rezerve.

Bazele opiniei cu rezerve

Provizion pentru restructurare

6. Prin decizia Consiliului nr. 60/27 noiembrie 2013, numărul de posturi al ASF a fost diminuat și angajații restructurați au fost anunțați în decembrie 2013. La data de 31 decembrie 2013 nu s-a constituit un provizion de restructurare cu toate că exista obligația plății compensațiilor pentru astfel de cazuri, conform contractului colectiv de muncă. Dacă s-ar fi înregistrat un astfel de provizion, datoriile s-ar fi majorat cu 979 mii RON iar rezultatul exercitiului financiar încheiat la 31 decembrie 2013 ar fi fost mai mic cu aceeași sumă. Această ajustare nu a afectat contul de execuție a bugetului. Opinia noastră pentru exercitiul încheiat la 31 decembrie 2013 a inclus o rezervă în legătură cu aceste aspecte.
- La data de 31 decembrie 2014, ASF a înregistrat în rezultatul exercitiului financiar o ajustare care acopera și acest aspect, pe baza unui nou plan de restructurare care a fost implementat în 2014 și care a acoperit și posturile reduse în 2013, conform deciziei Consiliului nr. 66/27 august 2014. Prin urmare, rezultatul exercitiului 2014 a fost subestimat cu 979 mii RON și rezultatul reportat de deschidere a fost supraestimat cu aceeași sumă. Această ajustare nu afectează contul de execuție a bugetului.

Deprecierea creanțelor

7. ASF deținea la data de 31 decembrie 2013 creanțe în valoare de 1.827 mii RON (1.731 mii RON la 31 decembrie 2012) înregistrate în contul "decontări din operați în curs de clarificare", constituit din sume aflate pe rolul instanțelor de judecată în diverse stadii. Deasemenea, ASF deținea la data de 31 decembrie 2013 creanțe în valoare de 1.543 mii RON în contul "Alți debitori" reprezentând taxe de menținere neincasate. În plus, ASF înregistra la 31 decembrie 2013 cautiuni platite în valoare de 1.496 mii RON (1.496 mii RON la 31 decembrie 2012).

La data de 31 decembrie 2013, ASF nu a ajustat valoarea contabilă a acestor creanțe pentru a reflecta valoarea recuperabilă. Dacă ASF ar fi înregistrat ajustarea de depreciere aferentă în 2013, valoarea creanțelor la 31 decembrie 2013 ar fi fost mai mică cu 4.866 mii RON (la 31 decembrie 2012 ar fi fost mai mică cu 3.227 mii RON) rezultatul exercitiului încheiat la 31 decembrie 2013 ar fi fost redus cu 1.638 mii RON și rezultatul reportat de deschidere al exercitiului încheiat la 31 decembrie 2013 ar fi fost mai mic cu 3.227 mii RON. Aceste ajustări nu au afectat contul de execuție a bugetului. Opinia noastră pentru exercitiul încheiat la 31 decembrie 2013 a inclus o rezervă în legătură cu aceste aspecte.

La data de 31 decembrie 2014, ASF a înregistrat ajustările de 1.827 mii RON, 1.543 mii RON și respectiv 1.496 mii RON prin afectarea rezultatului reportat.

Evaluarea investițiilor

8. La data de 31 decembrie 2013, ASF deținea investiții financiare având valoarea contabilă netă de 581.632 mii RON (278.705 mii RON la 31 decembrie 2012) rezultată ca urmare a înregistrării unei pierderi de valoare de 6.747 mii RON (1.966 mii RON la 31 decembrie 2012). Investițiile includeau instrumente emise de statul român care nu prezentau indicatori de depreciere. Dacă ASF nu ar fi înregistrat o astfel de pierdere de valoare, investițiile ar fi fost mai mari cu 6.747 mii RON la 31 decembrie 2013 (cu 1.966 mii RON la 31 decembrie 2012), iar rezultatul exercitiului financiar încheiat la 31 decembrie 2013 ar fi crescut cu 4.781 mii RON și rezultatul reportat de deschidere ar fi fost mai mare cu 1.966 mii RON. Aceste ajustări nu au afectat contul de execuție a bugetului.

Deasemenea, datorită unei erori de evaluare a investițiilor în anul 2012, rezultatul exercitiului 2013 a fost subestimat cu 1.802 mii RON și rezultatul reportat de deschidere a fost supraestimat cu aceeași sumă. Contul de execuție bugetară a fost afectat la fel ca și rezultatul exercitiului 2013.

Opinia noastră pentru exercitiul încheiat la 31 decembrie 2013 a inclus o rezervă în legătură cu aceste aspecte.

La data de 31 decembrie 2014, ASF a înregistrat ajustarea de 6.747 mii RON prin afectarea rezultatului reportat.

Corecții de erori

9. La data de 30 aprilie 2013 au fost stornate direct în rezultatul reportat de deschidere datorii aferente membrilor consiliului C.N.V.M. înregistrate în anul 2013 în suma de 1.663 mii RON. Astfel, la data de 31 decembrie 2013, rezultatul reportat de deschidere a fost supraestimat cu 1.663 mii RON iar rezultatul anului 2013 a fost subestimat cu aceeași sumă. Contul de execuție bugetară a fost afectat la fel ca și rezultatul exercitiului 2013.

Opinia noastră pentru exercitiul încheiat la 31 decembrie 2013 a inclus o rezervă în legătură cu aceste aspecte.

Înregistrarea veniturilor aferente exercitiului financiar

10. Venituri din taxe de administrare, garantare etc. aferente exercitiilor financiare anterioare au fost înregistrate în exercitiul financiar încheiat la 31 decembrie 2013. Astfel rezultatul exercitiului încheiat la data de 31 decembrie 2013 a fost supraevaluat cu 3.415 mii RON iar rezultatul reportat de deschidere a fost subestimat cu aceeași sumă. Contul de execuție bugetară a fost afectat la fel ca și rezultatul exercitiului 2013. Opinia noastră pentru exercitiul încheiat la 31 decembrie 2013 a inclus o rezervă în legătură cu aceste aspecte.

Pierderi din reevaluarea clădirilor

11. Contul de execuție bugetară pentru exercitiul 2013 includea la cheltuieli efective aferente construcțiilor o sumă de 4.394 mii RON reprezentând pierderi din reevaluarea clădirilor. Prin urmare cheltuielile efective din contul de execuție bugetară pentru exercitiul încheiat la 31 decembrie 2013 au fost supraevaluate cu această sumă. Opinia noastră pentru exercitiul încheiat la 31 decembrie 2013 a inclus o rezervă în legătură cu aceste aspecte.

Capitalizarea cheltuielilor de dezvoltare

12. Cheltuieli reprezentând servicii de dezvoltare și licențe în valoare totală de 3.641 mii RON au fost înregistrate în contul de rezultat patrimonial pentru exercitiul financiar încheiat la 31 decembrie 2013. În conformitate cu prevederile Ordinului Ministrului Finanțelor Publice nr. 1917/2005, cheltuielile de dezvoltare sunt active fixe necorporale. Astfel, la data de 31 decembrie 2013, activele fixe necorporale au fost subestimate cu 3.641 mii RON și contul de rezultat patrimonial a fost subevaluat cu aceeași sumă. De asemenea în contul de execuție a bugetului poziția « Cheltuieli de capital-active nefinanciare » a fost subestimată cu 3.641 mii RON iar poziția « Alte cheltuieli cu bunuri și servicii » a fost supraestimată cu aceeași sumă.

Opinia noastră pentru exercitiul financiar încheiat la 31 decembrie 2013 a inclus o rezervă în legătură cu aceste aspecte.

La data de 31 decembrie 2014 ASF a înregistrat ajustarea de 3.641 mii RON prin afectarea rezultatului reportat.

Ernst & Young
Assurance Services SRL

Opinia cu rezerve

13. În opinia noastră, cu excepția efectelor aspectelor menționate în paragraful 6 de mai sus, situațiile financiare oferă o imagine fidelă și justă a poziției financiare a ASF la data de 31 decembrie 2014 și a performanței financiare și a fluxurilor de numerar ale acestora pentru exercitiul financiar încheiat la această dată, în conformitate cu Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 1917/2005 cu modificările și completările ulterioare și cu politicile contabile descrise în « Raportul de analiză pe baza de bilanț încheiat la data de 31 decembrie 2014 și execuția bugetului de venituri și cheltuieli la 31 decembrie 2014 ».

Evidențierea unor aspecte

14. Fără a exprima alte rezerve, atragem atenția asupra Notei 7.5 "Provizioane pentru riscuri și cheltuieli" la situațiile financiare, care menționează litigiile prin care se solicită ASF acordarea de despăgubiri. Conducerea ASF a evaluat situația și a înregistrat la 31 decembrie 2014 un provizion pentru litigii în valoare de 30.039 mii RON, din care 29.308 mii RON aferent ASF (24.980 mii RON la 31 decembrie 2013) și 731 mii RON aferent Fondului de Garantare a Asiguraților. Dat fiind complexitatea și incertitudinile privind rezultatul acestor litigii, estimarea ASF ar putea să difere de obligațiile efective rezultate în urma finalizării acestora. Menționăm că acest provizion nu afectează contul de execuție bugetară. Contul de execuție bugetară va fi afectat numai de cheltuielile ulterioare de judecată și de eventuale plăți stabilite de către instanțe pentru litigiile pierdute (sau rambursare a cheltuielilor de judecată pentru litigiile câștigate), la finalizarea litigiilor. Opinia noastră nu este calificată din acest motiv.

Alte aspecte

15. În conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 93/2012, ASF a fost înființată și a început să funcționeze de la data de 29 aprilie 2013 când a preluat atribuțiile și prerogativele Comisiei Naționale a Valoriilor Mobiliare (C.N.V.M.), Comisiei de Supraveghere a Asiguraților (C.S.A.) și Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (C.S.S.P.P.). Situațiile financiare ale ASF pentru exercitiul financiar încheiat la 31 decembrie 2014 prezintă informații comparative pentru pentru contul de rezultat patrimonial al anului 2013, incluzând contul de rezultat patrimonial pentru C.N.V.M., C.S.A. și C.S.S.P.P., cumulate pentru perioada 1 ianuarie - 29 aprilie 2013. Deoarece nu există prevederi specifice pentru preluare în Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 1917/2005 și există numai prevederi parțiale în Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 629/2009 conducerea ASF a considerat că aceasta este cea mai adecvată metodă de prezentare.

În numele

Ernst & Young Assurance Services SRL

Înregistrată la Camera Auditorilor Financiar din România
Cu nr. 77 / 16 august 2001

Anamaria Cora

Numele semnatarului: Anamaria Cora
Înregistrată la Camera Auditorilor Financiar din România
Cu nr. 1593 / 16 august 2005

București, România
19 februarie 2015

PARTEA V:
OBIECTIVE ASUMATE ȘI STRATEGIA ASF PENTRU 2015

Programul strategic al ASF pe anul 2015 prezintă activitățile necesare îndeplinirii obiectivelor asumate de Autoritate, precum și domeniile în care trebuie concentrate eforturile instituției, pentru a face posibile o prioritizare adecvată a sarcinilor și o monitorizare continuă a rezultatelor.

Programul strategic pe anul 2015 reflectă transparența și responsabilitatea ASF în relația cu entitățile supravegheate și reprezintă un instrument de management, legând acțiunile specifice ale Autorității cu îndeplinirea obiectivelor strategice.

În exercitarea prerogativelor sale stabilite prin Ordonanța de urgență nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, ASF contribuie la consolidarea unui cadru integrat de funcționare și supraveghere a piețelor, participanților și operațiunilor pe aceste piețe și are ca obiective:

- asigurarea stabilității, competitivității și bunei funcționări a piețelor de instrumente financiare, promovarea încrederii în aceste piețe și în investițiile în instrumente financiare, precum și asigurarea protecției operatorilor și investitorilor împotriva practicilor neloiale, abuzive și frauduloase;
- promovarea stabilității activității de asigurare și apărarea drepturilor asiguraților/persoanelor păgubite;
- asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private și protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor.

Autoritatea a stabilit în 2014 principalele **direcții strategice pentru piețele financiare**. Aceste direcții strategice reprezintă viziunea autorității pe termen mediu și presupun demersuri multi-aniuale, iar scopul lor este să transforme și să îmbunătățească piețele financiare supravegheate de ASF, sporind calitatea serviciilor și gradul de încredere a consumatorilor de servicii financiare. Implementarea direcțiilor strategice se efectuează prin programe anuale, iar Programul Strategic pe anul 2015 reprezintă primul pas în aplicarea de către ASF a acestora.

Direcțiile strategice sunt împărțite pe 4 piloni, astfel:

PIAȚA DE CAPITAL

- Proiectul STEAM - Statutul de piață emergentă;
- Alinierea infrastructurii pieței la standardele europene;
- Reglementarea regimului fondurilor închise de investiții;
- Revizuirea și relansarea pieței de obligațiuni corporatiste și municipale;
- Finalizarea proiectului RASDAQ și actualizarea reglementărilor secundare;

PIAȚA ASIGURĂRILOR

- Transpunerea Directivei nr. 2009/138 privind regimul asigurărilor (Solvabilitate II) în legislație națională;
- Pregătirea pieței asigurărilor pentru aplicarea standardelor Solvabilitate II începând cu 1 ianuarie 2016;
- Auditarea activelor/pasivelor bilanțiere pentru piața asigurărilor;
- Implementarea și întărirea supravegherii combinate (offsite/onsite) pe bază de risc;
- Instituirea unor reguli și mecanisme moderne de intervenție (rezoluție) la societățile cu probleme;

PIAȚA PENSIILOR PRIVATE

- Revizuirea normelor de investiții pentru pensiile private obligatorii (Pilonul II);
- Revizuirea pachetului de pensii facultative (Pilonul III);
- Explorarea modelelor „life cycle” și „pensii ocupaționale”;
- Finalizarea proiectului de reglementare pentru plata pensiilor private;

POLITICI COMUNE

- Desăvârșirea construcției instituționale în colaborare cu Banca Mondială;
- Întărirea funcției de protecție a consumatorului și modernizarea procesului de procesare a petițiilor;
- Dezvoltarea unor politici comune de supraveghere a riscurilor operaționale și sistemice;
- Automatizarea activităților operaționale și centralizarea procesării datelor;
- Lansarea unor programe de comunicare, educație financiară și pregătire profesională.

Prin Programul strategic pe anul 2015, ASF își propune să atingă următoarele **obiective strategice**:

1. **Îmbunătățirea calității, eficienței și coerenței activității de supraveghere** a entităților din cele trei sectoare de activitate prin asigurarea mecanismelor de eficientizare a operațiunilor acestora, a modalităților de evaluare și prevenirea riscurilor ce pot afecta domeniile de activitate ale ASF.
2. **Identificarea, evaluarea și gestionarea riscurilor la adresa stabilității financiare a piețelor supravegheate**, prin:
 - Consolidarea integrității și stabilității piețelor financiare nebankare;
 - Instituirea de parteneriate cu alte autorități și instituții, în scopul asigurării stabilității financiare.
3. **Îmbunătățirea gradului de protecție a consumatorilor, asigurarea transparenței, accesibilității și echității pentru consumatori** prin:
 - Protecția consumatorilor – diminuarea cauzelor petițiilor existente și prevenirea problemelor viitoare prin acțiuni specifice;
 - Optimizarea internă a proceselor și îmbunătățirea calității actului de asistență acordată consumatorilor; îmbunătățirea gradului de incluziune financiară prin simplificarea prospectelor și descrierilor produselor, serviciilor și instrumentelor financiare, a informațiilor prelabile transmise consumatorilor și adaptarea mesajelor în funcție de nivelul economic și socio-cultural al acestora;
 - Cointeresarea și recâștigarea încrederii prin consultarea părților interesate și îmbunătățirea setului de competențe și a standardelor profesionale pentru furnizorii și intermediarii de produse, servicii și instrumente financiare.
4. **Asigurarea unui cadru normativ adecvat și prudent** în conformitate cu normele europene și aplicarea celor mai bune practici pentru funcționarea eficientă a entităților și piețelor supravegheate de ASF, prin :
 - Armonizarea cadrului național cu normele emise la nivelul Uniunii Europene, în special a pieței

asigurărilor, prin trecerea la standardele Solvabilitate II;

- Lansarea procesului de revizuire și actualizare a cadrului normativ național, în principal a normelor secundare, privind piețele financiare nebancare, în vederea adaptării acestuia la evoluția piețelor.

5. **Funcționarea ca o organizație modernă, competentă și profesionistă**, cu sisteme de conducere eficiente, procese eficiente și cu o reputație solidă, prin:

- Finalizarea proiectului de transformare și construcție instituțională;
- Informatizarea fluxurilor informaționale și automatizarea proceselor manuale în vederea modernizării activității Autorității;
- Creșterea gradului de integritate morală și profesională a personalului ASF (un set coerent de norme și reguli de conduită profesională și disciplină a muncii, instituirea unui climat orientat spre performanță și competitivitate);
- Dezvoltarea unui sistem integrat de management al capitalului uman (pozițiile vacante oferite și în piață, politica de formare profesională, atragerea tinerelor talente etc.);
- Implementarea unui sistem de mobilitate internă care să contribuie la dezvoltarea performanțelor individuale ale salariaților ASF.

ANEXE

Anexa II 1 Regulamente, instrucțiuni, norme și hotărâri emise în anul 2014 de ASF - SIIF

REGULAMENTE		
1	Regulamentul ASF nr. 6/2013 emis în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (M.O. nr. 51/21.01.2014);	- stabilește regimul sancționator aplicabil contrapărților financiare autorizate și supravegheate de ASF, în situația încălcării dispozițiilor Titlului II din EMIR;
2	Regulamentul ASF nr. 7/2013 pentru modificarea anexelor nr. 1 - 3 la Regulamentul CNVM nr. 27/2010 privind supravegherea electronică prin raportări, aprobat prin Ordinul președintelui CNVM nr. 100/2010 (M.O. nr. 51/21.01.2014);	- în urma modificărilor referitoare la statutul CNVM prin reorganizarea instituită de OUG nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, s-a impus actualizarea prevederilor care făceau referire la structura organizatorică a CNVM/ASF;
3	Regulamentul BNR/ASF nr. 1/2014/9/2013 pentru modificarea Ordinului Băncii Naționale a României, al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare și al Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 23/120/113.136/2006 privind cerințele suplimentare de adecvare a capitalului, tranzacțiile intragrup și concentrarea riscurilor la nivelul unui conglomerat financiar (M.O. nr. 92 din 06/02/2014);	- emis în vederea transpunerii prevederilor Directivei 2011/89/EC (FICOD I) prin care au fost aduse unele modificări metodologiei de calcul a cerințelor suplimentare de adecvare a capitalului la nivelul unui conglomerat financiar stabilite prin Directiva 2002/87/CE, eliminându-se în acest sens cea de-a treia metodă de calcul, respectiv metoda deducerii valorii contabile/a cerinței de solvabilitate (art. 2 (24) din Directiva FICOD I);
4	Regulamentul ASF nr. 2/2014 privind modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 3/2013 pentru autorizarea și funcționarea contrapărților centrale emis în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (M.O. nr. 129 din 21/02/2014);	- modifică prevederile art. 4 alin. (6) și art. 58 alin. (4) lit. b) din Regulamentul ASF nr. 3/2013 și completează prevederile art. 4 alin. (6) din același regulament;
5	Regulamentul ASF nr. 3/2014 privind unele aspecte legate de aplicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului și a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (M.O. nr. 170 din 10/03/2014);	- aspecte legate de aplicarea Regulamentului (UE) nr. 575/2013, aspecte legate de administrarea societăților de servicii de investiții financiare, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri, elemente legate de administrarea riscurilor, aspecte legate de fondurile proprii ale SSIF, cerințele privind amortizoarele de capital, supravegherea pe bază consolidată a SSIF;

6	Regulamentul ASF nr. 4/2014 privind agenții delegați și pentru modificarea Regulamentului Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 32/2006 privind serviciile de investiții financiare, aprobat prin Ordinul Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 121/2006 (M.O. nr. 185 din 14/03/2014);	<ul style="list-style-type: none"> - elaborat în contextul completării legislației primare cu definiția agentului delegat preluată din Directiva nr. 39/2004 privind piețele de instrumente financiare (MiFID); - conceptul de agent delegat aduce două modificări importante față de conceptul anterior din Regulamentul CNVM nr. 32/2006 privind serviciile de investiții financiare, respectiv faptul că agentul delegat nu este agent pentru servicii de investiții financiare (condiție ce rezulta din forma anterioară a art. 4 din Legea nr. 297/2004) și faptul că agentul delegat poate fi și persoană juridică;
7	Regulamentul ASF nr. 5/2014 privind modificarea și completarea Regulamentului nr. 7/2006 privind veniturile CNVM (M.O. nr. 168 din 10/03/2014);	- suspendarea aplicării unor tarife percepute de ASF în perioada 15.03-15.09.2014;
8	Regulamentul ASF nr. 6/2014 pentru modificarea și completarea Regulamentului CNVM nr. 1/2006 privind emitenții și operațiunile cu valori mobiliare, precum și pentru completarea Regulamentului CNVM nr. 6/2009 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul adunărilor generale ale societăților comerciale (M.O. nr. 198 din 20/03/2014);	- modificarea unor prevederi ale reglementărilor ASF în vederea creării unei proceduri mai facile pentru exercitarea drepturilor în cadrul adunărilor generale ale acționarilor (de ex. alegerea membrilor consiliului de administrație/de supraveghere prin metoda votului cumulativ), precum și pentru reglementarea unor situații apărute în practică;
9	Regulamentul ASF nr. 7/2014 pentru modificarea și completarea Regulamentului nr. 3/2006 privind autorizarea, organizarea și funcționarea Fondului de compensare a investitorilor (M.O. nr. 305 din 24/04/2014);	- ținând cont de necesitatea eficientizării activității desfășurate de către Fondul de compensare a investitorilor în special în ceea ce privește administrarea evenimentelor generatoare de plăți compensatorii și pentru a oferi o forță juridică procedurilor privind compensarea investitorilor, Regulamentul nr. 3/2006 a fost modificat, inclusiv prin incorporarea Procedurii nr. 2 a FCI în cadrul acestuia;
10	Regulament nr. 8/21.05.2014 pentru modificarea și completarea Regulamentului nr. 4 /2013 privind acțiunile suport pentru certificate de depozit, aprobat prin Hotărârea ASF nr. 44/2013 (M.O. nr. 393 din 28/05/2014);	- cuprinde prevederi referitoare la emiterea de certificate de depozit având la bază drepturi de alocare;
11	Regulament nr. 9/16.06.2014 privind autorizarea și funcționarea SAI, OPCVM și depozitarilor OPCVM (M.O. nr. 436 din 16/06/2014);	- modifică prevederile Regulamentului nr. 15 privind autorizarea și funcționarea societăților de administrare a investițiilor, a organismelor de plasament colectiv și a depozitarilor;
12	Regulament nr. 10/16.06.2014 pentru modificarea anexei la Regulamentul nr. 7/2006 privind veniturile Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare (M.O. nr. 453 din 20/06/2014);	<ul style="list-style-type: none"> - ASF a hotărât, începând cu data de 16.09.2014, reducerea permanentă a următoarelor cote/tarife, astfel: 1. cota de cel mult 0,08%, prevăzută la pct. 1 lit. a) din Anexa la Regulamentul nr. 7/2006 privind veniturile Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare a fost redusă la 0,06%; 2. cota de cel mult 0,08%, prevăzută la pct. 1 din Anexa la Regulamentul nr. 7/2006 privind veniturile Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare a fost redusă la 0,04% în

		<p>cazul tranzacțiilor derulate pe piețele reglementate și/sau în cadrul sistemelor alternative de tranzacționare, de către intermediarii care au calitatea de Market Maker;</p> <p>3. tariful perceput pentru emiterea unui aviz constituind răspuns oficial la chestiuni privind aplicarea legii și a reglementărilor emise în aplicarea acestei să nu fie aplicat în cazul solicitărilor transmise de entitățile autorizate, reglementate și/sau supravegheate de ASF;</p>
13	Regulament nr. 11/19.06.2014 privind stabilirea cerințelor prudențiale aplicabile SAI care administrează portofolii individuale de investiții, precum și modificarea și completarea Regulamentului ASF nr. 3/2014 (M.O. nr. 484 din 30/06/2014);	- stabilește cerințele prudențiale aplicabile societăților de administrare a investițiilor care administrează portofolii individuale de investiții în contextul noilor reglementări europene cuprinse în pachetul legislativ CRD IV/CRR;
14	Regulamentul ASF nr. 12/2014 privind acordurile de interoperabilitate încheiate de contrapărțile centrale (M.O. nr. 541 din 22/07/2014);	- stabilește norme privind acordurile de interoperabilitate încheiate de contrapărțile centrale, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, denumit în continuare Regulamentul (UE) nr. 648/2012, precum și în conformitate cu prevederile normelor europene emise în aplicarea acestuia;
15	Regulamentul ASF nr. 13/2014 pentru modificarea și completarea unor regulamente emise de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (M.O. nr. 626 din 27/08/2014);	- modifică prevederi ale Regulamentului nr. 13/2005 privind autorizarea și funcționarea depozitarului central, caselor de compensare și contrapărților centrale, Regulamentului nr. 1/2006 privind emitenții și operațiunile cu valori mobiliare, Regulamentului nr. 32/2006 privind serviciile de investiții financiare, Regulamentului nr. 5/2008 privind instituirea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării actelor de terorism prin intermediul pieței de capital, Regulamentului nr. 6/2009 privind exercitarea anumitor drepturi ale acționarilor în cadrul adunărilor generale ale societăților comerciale;
16	Regulamentul ASF nr. 14/2014 pentru modificarea și completarea anexei la Regulamentul nr. 7/2006 privind veniturile Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare (M.O. nr. 626 din 27/08/2014);	<p>- modifică prevederile Anexei la Regulamentul nr. 7/2006 privind veniturile Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare prin care, începând cu data de 16.09.2014, s-au redus/eliminat/inclus următoarele cote și tarife:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. cota din valoarea tranzacțiilor derulate cu instrumente financiare de tip ETF s-a stabilit la 0,04%; 2. cota din valoarea tranzacțiilor cu obligațiuni, inclusiv cele convertibile în acțiuni, de la 0,04% s-a redus la 0,02%; 3. cota din valoarea tranzacțiilor cu titluri de stat, de la 0,0004% a devenit 0%; 4. cota reprezentând nivelul de regularizare în cazul unei oferte publice de vânzare a unor acțiuni deținute, în numele statului român, de către o instituție publică, s-a stabilit la 0,35%;

		<p>5. cota reprezentând nivelul de regularizare pentru ofertele publice de vânzare în vederea admiterii la tranzacționare în cazul obligațiunilor corporative, al obligațiunilor emise de autorități ale administrației publice centrale și locale, precum și în cazul titlurilor de stat s-a stabilit la 0,05%;</p> <p>6. tariful pentru tranzacțiile cu instrumente financiare derivate de către intermediarii care au calitatea de Market Maker în raport cu un instrument financiar s-a stabilit la 0,04 lei/contract;</p> <p>7. tariful pentru înregistrarea la ASF a instrumentelor financiare, cu excepția titlurilor de stat s-a redus de la 1.000 lei la 500 lei;</p> <p>8. tariful pentru înregistrarea la ASF a instrumentelor financiare în cazul titlurilor de stat s-a stabilit la 0 lei;</p> <p>9. cota percepută pentru monitorizarea tranzacțiilor efectuate în afara piețelor reglementate/ sistemelor alternative de tranzacționare (OTC) s-a redus de la 0,15% la 0,06% din valoarea tranzacțiilor raportate;</p> <p>10. cota percepută pentru tranzacțiile derulate în afara piețelor reglementate și/sau sistemelor alternative de tranzacționare de tipul tranzacțiilor turnaround s-a redus și s-a stabilit la 0,02%;</p> <p>11. tariful pentru tranzacțiile cu instrumente financiare derivate de către intermediarii care au calitatea de Market Maker în raport cu un instrument financiar s-a stabilit la 0,04 lei/contract;</p> <p>- s-a inclus un nou punct separat (punctul 6.13), a unei prevederi care să vizeze perceperea unei cote de 0% în cazul tranzacțiilor de alocare pe conturile clienților agenților custode (tranzacții care vor interveni ca urmare a intrării în vigoare a modificărilor reglementărilor BVB și ale Depozitarului Central legate de separarea activității de tranzacționare de activitatea de post - tranzacționare);</p>
17	Regulamentul ASF nr. 15/2014 pentru modificarea Regulamentului ASF nr. 4/2013 privind acțiunile suport pentru certificate de depozit (M.O. nr. 834 din 17/11/2014);	- modifică prevederile Regulamentului nr. 4/2013 privind acțiunile suport pentru certificate de depozit;
18	Regulamentul ASF nr. 15*/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare (se va publica în M.O. după primirea avizului MFP);	- aprobă Reglementările contabile conforme cu IFRS, aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de ASF-SIIF;
19	Regulamentul ASF nr. 16/2014 privind veniturile Autorității de Supraveghere Financiară (M.O. nr. 899 din 11/12/2014);	- stabilește veniturile care se constituie ca surse proprii de finanțare ale ASF aplicabil entităților autorizate, reglementate și/sau supravegheate de ASF, în

		conformitate cu prevederile legale incidente domeniului de exercitare a atribuțiilor, precum și persoanelor fizice și/sau juridice care solicită ASF emiterea unui act individual și/sau pentru prestarea de servicii către entități supravegheate sau terțe persoane;
20	Regulamentul ASF nr. 17/2014 privind statutul juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate (M.O. nr. 870 din 28/11/2014);	- stabilește reguli și proceduri cu privire la statutul juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 151/2014 privind clarificarea statutului juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate;
21	Regulamentul ASF nr. 18/2014 pentru modificarea art. 10 din Regulamentul nr. 2/2006 privind piețele reglementate și sistemele alternative de tranzacționare, aprobat prin Ordinul președintelui Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 15/2006 (M.O. nr. 942 din 23.12.2014).	- privind activitățile conexe desfășurate de operatorul de piață în legătură cu obiectul principal de activitate.
INSTRUCȚIUNI		
1	Instrucțiunea ASF nr. 1/2014 pentru modificarea Instrucțiunii CNVM nr. 2/2007 privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, aprobată prin Ordinul CNVM nr. 30/2007 (M.O. nr. 195 din 20/03/2014);	- cuprinde modificări ale formularului "Date informative" (cod 30), parte din formularele care compun situația financiară anuală;
2	Instrucțiunea ASF nr. 2/2014 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară de către entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare (M.O. nr. 593 din 08/08/2014);	- instituie obligația aplicării IFRS (de către entitățile autorizate de ASF- SIIF) începând cu data de 1 ianuarie 2015;
3	Instrucțiunea ASF nr. 3/2014 pentru modificarea Instrucțiunii Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 5/2006 cu privire la sistemul de raportare contabilă semestrială a entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (M.O. nr. 593 din 08/08/2014);	- modifică prevederile Anexelor nr. 2 și 4 ale Instrucțiunii CNVM nr. 5/2006 cu privire la sistemul de raportare contabilă semestrială a entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare;
4	Instrucțiunea ASF nr. 4/2014 pentru modificarea Instrucțiunii nr. 3/2006 privind înregistrarea instrumentelor financiare derivate la Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, aprobată prin Ordinul președintelui Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 27/2006 (M.O. nr. 946 din 23/12/2014).	- privind înregistrarea la ASF a instrumentelor financiare derivate, publicarea pe website-ul operatorului de piață, modificările elementelor caracteristice ale instrumentelor financiare derivate, radierea instrumentelor financiare derivate înregistrate la ASF.

NORME		
1	Norma ASF nr. 2/2014 pentru modificarea Normei ASF nr. 13/2013 referitoare la procedura intermediară privind distribuția către investitorii profesionali din România a titlurilor de participare emise de FIA administrate în alte state membre UE, precum și administrarea de către un AFIA dintr-un stat membru a unui AOPC din România (M.O. nr. 202 din 21/03/2014);	- stabilește reguli referitoare la procedura intermediară privind distribuția către investitorii profesionali din România a unităților de fond emise de fondurile de investiții alternative administrate, definite conform Directivei UE nr. 61/2011 (DAFIA) până la momentul transpunerii în legislația națională a directivei în cauză;
2	Norma ASF 4/2014 pentru implementarea Ghidului ESMA cu privire la politicile și practicile de remunerare (M.O. nr. 268 din 11/04/2014);	- implementează <i>Ghidul Autorității europene pentru valori mobiliare și piețe (ESMA) cu privire la politicile și practicile de remunerare</i> , prin care se asigură punerea în aplicare, în mod unitar și îmbunătățit, a cerințelor existente ale MiFID privind conflictele de interese și normele de conduită în domeniul remunerării. Norma se aplică societăților de servicii de investiții financiare, instituțiilor de credit înregistrate în Registrul ASF în calitate de intermediari, societăților de administrare a investițiilor care prestează activitățile menționate la art. 5 alin. (3) din <i>Ordonanța de urgență nr. 32/2012</i> , precum și administratorilor fondurilor de investiții alternative (AFIA) atunci când aceștia furnizează servicii de investiții de tipul administrării portofoliilor individuale sau servicii conexe;
3	Normă ASF nr. 6/2014 privind aplicarea Ghidurilor și recomandărilor ESMA privind acordurile scrise între membrii colegiilor pentru contrapărți centrale (M.O. nr. 298/23.04.2014);	- reglementează conținutul acordului scris privind înființarea și funcționarea colegiului pentru contrapărți centrale; - acordul scris conține prevederi referitoare la formarea colegiului, limba de lucru și ședințele colegiului, precum și prevederi referitoare la organizarea și coordonarea activităților între membrii colegiului în cazul unor situații de urgență, retragerii autorizației unei contrapărți centrale sau a soluționării litigiilor.
HOTĂRÂRI		
1	Hotărârea ASF nr. 27/18.03.2014 (M.O. nr. 196 din 20/03/2014);	- emisă pentru suspendarea aplicării prevederilor Instrucțiunii nr. 2/2011 privind auditarea sistemelor informatice utilizate de entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de CNVM;
2	Hotărârea nr.41/23.05.2014 (M.O. nr. 388/26.05.2014);	- emisă pentru prelungirea termenului prevăzut la art. 4 alin.(6) din Regulamentul ASF nr.3/2013 pentru autorizarea și funcționarea contrapărților centrale emis în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, aprobat prin Hotărârea Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 28/2013, cu modificările și completările ulterioare, în cazul solicitării de autorizare în

		calitate de contrapărți centrale a Casei Române de Compensatie SA și a Casei de Compensare București SA;
3	Hotărârea nr. 50/18.06.2014 privind prorogarea termenului prevăzut la art. 1 din Hotărârea ASF nr. 27/2014 pentru suspendarea aplicării prevederilor Instrucțiunii nr. 2/2011 precum și suspendarea Dispunerii de Măsuri a CNVM nr. 19/2010 (M.O. nr. 457 din 23/06/2014);	- aplicarea prevederilor Instrucțiunii nr. 2/2011 privind auditarea sistemelor informatice utilizate de entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare și ale Dispunerii de Măsuri a Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 19/2010 au fost suspendate până la data de 31.12.2014;
4	Hotărârea ASF nr. 75/26.09.2014 (M.O. nr. 708 din 29/09/2014);	- privind prelungirea termenului prevăzut la art. 4 alin. (6) din Regulamentul Autorității de Supraveghere Financiară nr. 3/2013 pentru autorizarea și funcționarea contrapărților centrale emis în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 4 iulie 2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții, aprobat prin Hotărârea Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară nr. 28/2013, cu modificările și completările ulterioare, în cazul solicitării de autorizare în calitate de contrapărți centrale a Casei Române de Compensatie SA și a Casei de Compensare București SA;
5	Hotărârea ASF nr. 89/27.11.2014 (în curs de publicare la M.O.).	- prin care aplicarea prevederilor Instrucțiunii nr. 2/2011 privind auditarea sistemelor informatice utilizate de entitățile autorizate, reglementate și supravegheate de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare și ale Dispunerii de Măsuri a Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 19/2010 a fost suspendată până la data de 30.06.2015.

Anexa II 2 Proiectele de legislație primară impuse de prevederile legislației naționale sau europene referitoare la piața de capital

În anul 2014, activitatea de reglementare pe acest segment s-a axat pe continuarea colaborării cu ministerele de resort și Parlamentul României, în cadrul procesului de avizare interministerială, respectiv de adoptare a unui număr de 4 proiecte de legislație primară.

- Proiect de lege privind administratorii de fonduri de investiții alternative prin care se realizează transpunerea în legislația națională a Directivei 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 privind administratorii fondurilor de investiții alternative și de modificare a Directivelor 2003/41/CE și 2009/65/CE și a Regulamentelor (CE) nr. 1060/2009 și (UE) nr. 1095/2010 (DAFIA); Guvernul României a avizat proiectul de act normativ în 26.11.2014, iar în 15.12.2014 a transmis către Camera Deputaților și Senat solicitarea privind dezbateră, în vederea adoptării, în regim de urgență a proiectului de act normativ;
- Proiect de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 113/2013 care modifică și completează Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, cu modificările și completările ulterioare, pentru transpunerea în legislația națională a prevederilor Directivei 36/2013/UE cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE;
- Proiect de lege de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital (materializat prin Legea nr. 10/2015);¹
- Proiect de lege privind reglementarea situației juridice a pieței RASDAQ, care nu se încadrează în tipologia locurilor de tranzacționare prevăzută de legislația europeană în domeniu, implementată în legislația națională, obligație a statului român ce derivă din calitatea de membru al Uniunii Europene; proiectul de act normativ a fost adoptat sub forma Legii nr. 151/22 octombrie 2014, privind clarificarea statutului juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe Piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 774 în data de 24.10.2014;
- Proiect de OUG/Lege de modificare și completare a Legii nr. 297/2004 în vederea înlăturării celor "8 Bariere Sistemice în calea dezvoltării pieței de capital moderne din România" identificate de Coaliția pentru Dezvoltarea României; proiectul de act normativ a fost adoptat sub forma Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 90/23.12.2014, publicată în Monitorul Oficial al României în data de 30.12.2014, prevederile actului normativ urmând a intra în vigoare în data de 09.01.2015;
- Amendamente suplimentare la legea de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital (în perioada noiembrie 2013-decembrie 2014, ASF a transmis Camerei Deputaților o serie de amendamente la proiectul de lege de aprobare a OUG nr. 32/2012, precum și la alte acte normative - Legea nr. 297/2004, Legea nr. 247/2005, OUG nr. 93/2013, OG nr. 81/2007); Proiectul de lege a fost adoptat de Parlament (19.12.2014) și promulgat de către Președintele României (08.01.2015).

¹ ASF a transmis în perioada noiembrie 2013-decembrie 2014 amendamente la proiectul de lege de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital – P-Ix 458/2012

Anexa II 3 Reglementările emise de entitățile pieței de capital reglementate și supravegheate de ASF - SIIF și a modificările intervenite cu privire la aceste reglementări

În anul 2015, au fost analizate și aprobate de ASF solicitările de modificare/completare a reglementărilor proprii ale următoarelor entități ale pieței de capital: SC Sibex Sibiu Stock Exchange SA, SC Depozitarul Central SA, SC Depozitarul Sibex SA, SSIF Muntenia Global Invest SA și SC Bursa de Valori București SA

SC Sibex Sibiu Stock Exchange SA	Analizarea propunerilor de modificare a Regulamentului Sibex nr. 3 privind organizarea și funcționarea pieței reglementate de instrumente financiare derivate administrată de SC Sibex Sibiu Stock Exchange SA, precum și includerea în ROF a procedurilor privind funcționarea societății. Finalizat. S-a emis Decizia NR. 2028/18.12.2014.
	Analizarea propunerilor de modificare a Regulamentului Sibex nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de Sibex Sibiu Stock Exchange SA și de abrogare a Regulamentului nr. 5 privind activitatea Market-Makerilor pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SC Sibex Sibiu Stock Exchange SA. Finalizat. S-a emis decizia NR. 2029/18.12.2014.
	Analizarea propunerilor de modificare a Regulamentului nr. 7 privind organizarea, funcționarea și tranzacționarea în cadrul sistemului alternative de tranzacționare administrat de Sibex Sibiu Stock Exchange SA, în ceea ce privește migrarea la termenul de decontare T+2 (Decizia A.S.F. nr. 2314/29.12.2014).
SC Depozitarul Central SA	Analizarea propunerilor de modificare a Codului DC legate de separarea sistemelor de tranzacționare și post-tranzacționare.
SC Depozitarul Sibex SA	Analizarea propunerilor de modificare a Regulamentului nr.2 privind funcționarea SC Depozitarul Sibex SA. În ceea ce privește migrarea la termenul de decontare T+2 s-a emis Decizia nr. 2312/29.12.2014.
SC Bursa de Valori București SA	Analizarea propunerilor de modificare a reglementărilor pieței reglementate la vedere administrate de SC Bursa de Valori București SA (Titlul III, Cartea I din Codul Bursei de Valori București SA - operator de piață), privind introducerea unei noi stări de tranzacționare (tranzacționarea la închidere) și modificarea parametrilor și a caracteristicilor piețelor utilizate pentru tranzacționarea acțiunilor ODD-LOT.
	Analizarea propunerilor de modificare a reglementărilor pieței reglementate la vedere administrate de Bursa de Valori București SA (Titlul III, Cartea I din Codul Bursei de Valori București SA - operator de piață), privind tranzacțiile deal și tranzacțiile cross.
	Analizarea propunerilor de modificare a Codului BVB referitoare la introducerea termenului de Market Maker al emitentului, precum și la modelele de tranzacționare (tranzacționare continuă, licitație) aplicate pentru acțiuni (Decizia ASF nr. 1233/15.09.2014).
	Analizarea propunerilor de modificare a Codului BVB referitoare la revizuirea structurării pe Categoriile a emitenților de acțiuni în cadrul Pieței Reglementate la vedere, eliminarea suspendării obligatorii a tranzacționării în ziua AGA, eliminarea celor două zile fără tranzacții înaintea începerii tranzacționării drepturilor, introducerea posibilității de a transmite rapoarte curente în timpul ședinței de tranzacționare (Decizia ASF nr. 1572/28.10.2014).

	Analizarea propunerilor de modificare a Codului BVB referitoare la lista de Monitorizare și la delistări, cu privire la introducerea ordinului cross, îmbunătățirea opțiunilor de tranzacționare din starea Tranzacționare la închidere, noi termene de valabilitate ale ordine legate de stări ale piețelor (Decizia nr. 1832/ 27.11.2014).
	Analizarea propunerilor de modificare a Codului BVB – operator de sistem, cu privire la restructurarea sistemului alternativ de tranzacționare (Decizia nr. 1976/10.12.2014).

Anexa II 4 Răspunsuri/puncte de vedere/avize/amendamente pentru analiza normelor emise de alte instituții sau a inițiativelor legislative ale Parlamentului și ale Guvernului României cu impact asupra pieței de capital

Activitatea de Reglementare presupune și analiza normelor emise de alte instituții sau a inițiativelor legislative ale Parlamentului și ale Guvernului României.

În anul 2014 au fost transmise 12 răspunsuri / puncte de vedere / avize / amendamente.

- Analizarea și avizarea de către ASF a proiectului ordonanței de urgență a Guvernului pentru stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 236/2012 a Parlamentului European și al Consiliului privind vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swapurilor pe riscul de credit;
- Analizarea și transmiterea unui punct de vedere actualizat cu privire la proiectul de lege privind holdingurile și la propunerea legislativă "Legea holdingului";
- Transmiterea către Ministerul Finanțelor Publice a observațiilor pe marginea proiectului de briefing book, a acordului interguvernamental dintre România și SUA în ceea ce privește FATCA, ca urmare a modificărilor aduse acordului de partea americană și a anexei 1 la acord, ca urmare a discuțiilor din 20.06.2013 de la sediul MFP;
- Analizarea și transmiterea unui punct de vedere către Primul-ministru și miniștrii MFP și MJ cu privire la modificarea legislației primare a pieței de capital, respectiv a reglementărilor emise de autoritatea pieței de capital, în vederea eliminării unor bariere în dezvoltarea corespunzătoare a pieței de capital, identificate de entități ale pieței (e.g. - Coaliția pentru Dezvoltarea României);
- Analizarea proiectului de OUG privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții;
- Analizarea și transmiterea punctului de vedere privind proiectul de act normativ privind societățile reglementate de Legea societăților nr. 31/1990 ale căror acțiuni se tranzacționează pe piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate (proiectul a avut în vedere soluționarea problematicei societăților ale căror acțiuni sunt tranzacționate pe piața RASDAQ) - Legea nr. 151/2014 privind clarificarea statutului juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe Piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate;
- Analizarea și transmiterea punctului de vedere cu privire la proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1470/2007, cu modificările și completările ulterioare; urmare avizării de către ASF, proiectul de act normativ a fost adoptat de către Guvern prin Hotărârea nr. 1075/2014;
- Analizarea și avizarea de către ASF a proiectului de Memorandum prin care România devine semnatară a Acordului Multilateral al Autorităților Competente pentru Schimbul Automat de Informații Financiare;
- Analizarea proiectului de lege privind dezvoltarea finanțărilor participative (crowd funding) redactat de Ministerul Energiei, IMM și Mediului de Afaceri;

Anexa II 5 Proiectele legislative aflate în derulare/ preconizate **(legislație primară și legislație secundară)**

PROIECTE DE LEGISLAȚIE PRIMARĂ:

- Proiect de lege privind emisiunile de obligațiuni ipotecare, prin formularea de observații alături de Banca Națională a României, care are drept obiectiv asigurarea cadrului legal aliniat celor mai bune practici la nivel european în domeniu. Conform condiționalităților agreeate cu Fondul Monetar Internațional și Comisia Europeană, autoritățile române s-au angajat să transmită proiectul de lege către Parlamentul României până la finele lunii martie 2014;
- Proiect de lege de aprobare a *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 113/2013 privind unele măsuri bugetare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului*. OUG nr. 113/2012 a avut ca obiect transpunerea la nivel național a prevederilor directivei UE 2013/36/UE, prevederi aplicabile atât instituțiilor de credit, cât și firmelor de investiții;
- Proiect de lege privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții pentru transpunerea în legislația națională a prevederilor Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului.
- Proiect de act normativ privind stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții.

PROIECTE DE LEGISLAȚIE SECUNDARĂ:

- Proiect de regulament privind autorizarea și funcționarea administratorilor de fonduri de investiții alternative (AFIA), a fondurilor de investiții alternative (FIA) și a depozitarilor FIA, de modificare a Regulamentului C.N.V.M. nr. 15/2004 privind autorizarea și funcționarea societăților de administrare a investițiilor, a organismelor de plasament colectiv și a depozitarilor. Proiectul va avea ca obiect administrarea AOPC/FIA, ulterior intrării în vigoare a legii de transpunere în legislația națională a *Directivei nr. 61/2011/CE privind administratorii de fonduri de investiții alternative* (DAFIA), supusă dezbaterii publice de către Ministerul Finanțelor Publice în luna decembrie 2013. Proiectul va avea în vedere actualizarea prevederilor *Regulamentului C.N.V.M. nr. 15/2004*, cu luarea în considerare inclusiv a unora dintre observațiile și propunerile primite în cadrul consultării publice pe marginea proiectului de modificare a *Regulamentului nr. 15/2004*, derulate în perioada 03.04.2013-07.05.2013, tratând doar domeniul AOPC/FIA (inclusiv a fondurilor de investiții cu capital de risc (EuVECA) și a fondurilor de antreprenariat social (EuSEF), reglementate la nivel european de regulamentele UE nr. 345/2006, respectiv 346/2013);
- Proiect de modificare a *Instrucțiunii nr. 1/2012 privind organismele de plasament colectiv monetare*, în contextul:
 - derulării la nivelul ESMA, EBA și EIOPA a unui proces de elaborare a unui Ghid Comun (Jumbo Guidelines) privind sistemul de rating de credit aplicat FPM, ce urmează să includă și recomandarea ca administratorii de FPM să utilizeze și un sistem de rating propriu, fără a se mai baza mecanicist exclusiv pe preluarea evaluărilor publicate de agențiile de rating consacrate (precum Fitch, Moody's sau S&P);
 - publicării de către Comisia Europeană în data de 4 septembrie 2013 a proiectului de Regulament menit să reglementeze fondurile de piață monetară (FPM), suplimentar legislației actuale europene aplicabile organismelor de plasament colectiv, reprezentată de Directiva 2009/65/EC (UCITS IV) și Directiva 2011/61/EU (DAFIA).
- Proiect de normă privind incompatibilitățile aplicabile membrilor consiliului de administrație/consiliului de supraveghere al unor entități autorizate, reglementate și supravegheate de ASF – SIIF, prin preluarea, cu modificări, a prevederilor Dispunerii de măsuri nr. 17/11.11.2009, cu modificările și completările ulterioare;
- Proiect de normă privind retragerea constituirii și administrării unui sistem alternativ de tranzacționare la cererea unui operator de sistem. Se impune stabilirea printr-o reglementare a ASF care sunt documentele ce trebuie

prezentate și care să însoțească cererea de retragere a constituirii și administrării unui SAT, în condițiile art. 65 alin.(1) lit. a) din Regulamentul nr. 2/2006, cu modificările și completările ulterioare, documente care în opinia noastră ar trebui să fie similare cu cele avute în vedere la momentul retragerii autorizației unui operator de piață/unei piețe reglementate, la cererea acestuia;

- Proiect de regulament privind prestarea unor activități de către societățile de servicii de investiții financiare și aplicarea unor prevederi ale legislației pieței de capital în cazul contractului de fiducie;²
- Proiect de regulament privind agenții pentru servicii de investiții financiare, agenții delegați și pentru modificarea Regulamentului CNVM nr. 32/2006 privind serviciile de investiții financiare;
- Proiect de instrucțiune cu privire la administrarea riscului și expunerii globale și a riscului de contraparte în activitatea de administrare a OPCVM. Acesta va cuprinde un set definit de obligații de raportare și reguli de evaluare ale unor anumite clase de active din portofoliul OPCVM, din perspectiva administrării riscului și a expunerii globale a acestora față de contrapărți. Prevederile acestei instrucțiuni vor transpune în legislația națională cerințelor Ghidului CESR/10-788 privind cuantificarea riscului și determinarea expunerii globale și riscului de contraparte al OPCVM și a Ghidului ESMA 2011/112 privind cuantificarea riscului și determinarea expunerii globale și riscului de contraparte aferente anumitor OPCVM-uri structurate și sunt aplicabile organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM). Menționăm că proiectul a mai făcut obiectul consultărilor publice în perioada iunie – iulie 2012;
- Proiect de instrucțiune privind gestionarea riscurilor operaționale generate de sistemele informatice utilizate de entitățile reglementate, autorizate/avizate și supravegheate de ASF. Se intenționează armonizarea politicilor sectoriale în domeniul auditării sistemelor informatice utilizate de entitățile reglementate, autorizate/avizate și supravegheate de ASF, mutând obiectivul din domeniul tehnicist IT în domeniul managementului riscurilor operaționale și a supravegherii continue;
- Proiect de instrucțiune privind calificarea ca instrumente financiare derivate a unor contracte și regimul oferirii nesolicitate de servicii și activități de investiții;
- Proiect de instrucțiune privind gestionarea riscurilor operaționale generate de sistemele informatice utilizate de entitățile reglementate, autorizate/avizate și/sau supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară;
- Proiect de modificare și completare a *Ordinului MEF – CNVM nr. 3483/144/2008 pentru aprobarea Normelor privind determinarea, reținerea și virarea impozitului pe câștigul de capital rezultat din transferul titlurilor de valoare, obținut de persoanele fizice* (a fost aprobat de către Consiliul ASF, în prezent se află la MFP);
- Proiect de regulament pentru transpunerea *Directivei 2013/34/UE privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului*;
- Proiect de regulament de modificare și completare a *Regulamentului CNVM nr. 13/2005 privind autorizarea și funcționarea depozitarului central, caselor de compensare și contrapărților centrale*, pentru alinierea la regulamentul (UE) privind depozitarii centrali;
- Proiect de regulament de modificare a *unor acte normative în ceea ce privește vânzările în lipsă, tranzacțiile în marjă și conexiunile dintre depozitarii centrali*;
- Modificarea *Dispunerii de măsuri CNVM nr. 14/2011* privind înființarea și funcționarea organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare tranzacționabile (OPCVM de tip ETF), urmare a modificărilor aduse *Ghidului ESMA*

² Finalizat prin aprobarea Regulamentului nr. 1/2015 privind prestarea unor activități de către societățile de servicii de investiții financiare și aplicarea unor prevederi ale legislației pieței de capital în cazul contractului de fiducie.

privind OPCVM-urile de tip ETF și alte aspecte privind OPCVM-urile de la momentul apariției acestuia, ale cărui prevederi legate exclusiv de problematica ETF au fost implementate prin Dispunerea de măsuri nr. 14/2011 (cu modificările și completările aduse prin Dispunerea de măsuri nr. 15/2012);

- Proiecte de reglementari ținând cont de discuțiile pe marginea proiectelor de directive/regulamente UE aflate în prezent în discuții la nivelul Comisiei Europene, Consiliului UE și Parlamentului European, și la care ASF a contribuit/contribuie/va contribui prin formularea de puncte de vedere sau participări la grupurile de lucru (Regulament privind Fondurile de piață monetară, Regulament privind indicii de referință, Directiva UCITS V, Directiva UCITS VI, Regulament privind fondurile europene pe termen lung – ELTIF, Problematika finanțării alternative - Crowd funding, etc.);
- Proiect de modificare a Regulamentului ASF nr. 9/2014 privind autorizarea și funcționarea societăților de administrare a investițiilor, a organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare și a depozitarilor organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare, urmare a modificărilor intervenite la nivelul legislației UE și a solicitărilor de completare a cadrului legal transmise de asociațiile profesionale (în speță Asociația Administratorilor de Fonduri din România);
- Proiect de regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului nr. 12/2010 privind formarea profesională, a operatorilor și specialiștilor pentru piața de capital;
- Proiect de regulament pentru modificarea și completarea Regulamentului nr. 4/2009 privind Registrul public al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare;
- Proiect de regulament de modificare și completare a unor *Regulamente ASF/CNVM (Regulamentul nr. 13/2005, Regulamentul nr. 1/2006)*, pentru implementarea standardelor privind procesarea evenimentelor corporative;
- Proiect de regulament privind listarea pe o piață din alt stat membru, prin intermediul titlurilor de interes, a acțiunilor admise la tranzacționare pe o piață reglementată din România. Proiectul stabilește norme aplicabile în situația listării pe o piață din alt stat membru, prin intermediul titlurilor de interes a acțiunilor admise la tranzacționare pe o piață reglementată din România, emise de o societate cu sediul în România;
- Proiect de regulament privind statutul juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate.³
- Proiect de *Regulament pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile entităților autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare;*
- Proiect de Regulament pentru modificarea Regulamentului nr. 1/2006 și a Regulamentului nr. 6/2009 în vederea corelării cu modificările aduse Legii nr. 297/2004 prin OUG nr. 90/2014, precum și în vederea implementării unor prevederi ale Directivei OMNIBUS II;
- Proiect de Instrucțiune de modificare și completare a Instrucțiunii nr. 2/2014 (în prezent spre avizare de către Ministerul Finanțelor Publice);

³ Finalizat prin aprobarea Regulamentului nr. 7/28.28.11.2014 privind statutul juridic al acțiunilor care se tranzacționează pe piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate.

Anexa II 6 Lista nominală a SSIF

Nr. crt.	Nume SSIF înregistrate în Registrul ASF la data de 31.12.2013	Nume SSIF înregistrate în Registrul ASF la data de 31.12.2014
1.	ACTINVEST	ACTINVEST ASF a fost notificată în ceea ce privește încetarea prestării de servicii și activități de investiții pe piața de capital
2.	ALPHA FINANCE ROMANIA	ALPHA FINANCE ROMANIA
3.	BT SECURITIES	BT SECURITIES
4.	CARPATICA INVEST	CARPATICA INVEST
5.	CONFIDENT INVEST BUCUREȘTI	CONFIDENT INVEST BUCUREȘTI
6.	DORINVEST	DORINVEST
7.	EASTERN SECURITIES	EASTERN SECURITIES
8.	ELDAINVEST	ELDAINVEST
9.	EQUITY INVEST	EQUITY INVEST ASF a fost notificată în ceea ce privește încetarea prestării de servicii și activități de investiții pe piața de capital
10.	ESTINVEST	ESTINVEST
11.	FAIRWIND SECURITIES	Societate retrasă
12.	FINACO SECURITIES	FINACO SECURITIES
13.	FORTIUS FINANCE	Societate retrasă
14.	GOLDRING	GOLDRING
15.	IEBA TRUST	IEBA TRUST
16.	IFB FINWEST	IFB FINWEST
17.	INTERCAPITAL INVEST	INTERCAPITAL INVEST
18.	INTERDEALER CAPITAL INVEST	INTERDEALER CAPITAL INVEST
19.	INTERFINBROK CORPORATION	INTERFINBROK CORPORATION
20.	INTERVAM	INTERVAM
21.	MUNTENIA GLOBAL INVEST	MUNTENIA GLOBAL INVEST
22.	NBG SECURITIES ROMANIA	Societate retrasă
23.	OLTENIA GRUP INVEST	OLTENIA GRUP INVEST
24.	PRIME TRANSACTION	PRIME TRANSACTION
25.	RAIFFEISEN CAPITAL & INVESTMENT	Societate retrasă
26.	ROINVEST BUCOVINA	Societate retrasă
27.	ROMBELL SECURITIES	ROMBELL SECURITIES
28.	ROMCAPITAL	ROMCAPITAL
29.	SIGI SA	Societate retrasă
30.	SOCIETATE DE SERVICII DE INVESTIȚII FINANCIARE BROKER	SOCIETATE DE SERVICII DE INVESTIȚII FINANCIARE BROKER
31.	SOCIETATEA DE SERVICII DE INVESTIȚII FINANCIARE ROMINTRADE	SOCIETATEA DE SERVICII DE INVESTIȚII FINANCIARE ROMINTRADE
32.	SUPER GOLD INVEST	SUPER GOLD INVEST
33.	SWISS CAPITAL	SWISS CAPITAL
34.	TRADEVILLE	TRADEVILLE
35.	TRANSILVANIA CAPITAL	BLUE ROCK FINANCIAL SERVICES (denumire anterioară: TRANSILVANIA CAPITAL)
36.	VIENNA INVESTMENT TRUST	VIENNA INVESTMENT TRUST
37.	VOLTINVEST	VOLTINVEST

Sursa: ASF

Societățile de servicii de investiții financiare autorizate și înscrise în Registrul ASF la data de 31.12.2014

Nr. crt.	Denumire	Adresă	Număr și dată autorizare	Număr și dată de înscriere în Registrul ASF	Telefon/ Fax
1.	ACTINVEST	Brașov, Str. Nicolae Iorga nr. 2	2056/03.07.2003	PJR01SSIF/080037/22.05.2006	Tel : 0268/470.938; 470.967 Fax : 0268/411.387
2.	ALPHA FINANCE ROMANIA	București, NEOCITY TOWER - Cal. Dorobanților nr. 237B et. 2, sector 1	2666/05.08.2003	PJR01SSIF/400036/22.05.2006	Tel : 021/455.72.06; 031/423.70.26 Fax : 021/231.53.32; 231.53.89
3.	BT SECURITIES	Cluj-Napoca, Bd. 21 Decembrie 1989 nr. 104	2330/22.07.2003	PJR01SSIF/120022/20.04.2006	Tel : 0264/430.564; Fax : 0264/431.718
4.	CARPATICA INVEST	Sibiu, Bd. Mihai Viteazu nr. 5, Jud. Sibiu	1826/16.06.2003	PJR01SSIF/320024/26.04.2006	Tel : 0269/217.781; 211.153; 211.398 Fax : 0269/217.781; 211.398
5.	CONFIDENT INVEST BUCUREȘTI	București, Nerva Traian nr. 7, bl. M66 tronson 2/4, Sector 3	1939/24.06.2003	PJR01SSIF/400026/08.05.2006	Tel : 021/320.21.02; 031/401.12.22 Fax : 021/320.21.03
6.	DORINVEST	București, Calea Dorobanților nr. 16, cam. 7, 8, 9 si 11, Sect. 1	3079/09.09.2003	PJR01SSIF/400011/13.03.2006	Tel : 021/312.99.70; 312.99.71 Fax : 021/312.99.62
7.	EASTERN SECURITIES	Calea Victoriei nr. 128A, et. 7, ap. 43, Sector 1	1796/12.06.2003	PJR01SSIF/400068/27.06.2006	Tel : 021/314.02.45; Fax : 021/314.08.92
8.	ELDAINVEST	Galați, Str. Domneasca nr. 17, bl. B, sc. 3, et. 1, ap. 23	1746/10.06.2003	PJR01SSIF/170028/10.05.2006	Tel : 0236/473.393 Fax : 0236/472.113;
9.	EQUITY INVEST	București, Str. Gr. Romniceanu nr. 3A, ap. 3, Sector 5	3077/09.09.2003	PJR01SSIF/400070/27.06.2006	Tel: 021/401.13.96 Fax: 031/410.02.11
10.	ESTINVEST	Focșani, Str. Republicii nr. 9, Jud. Vrancea	2668/05.08.2003	PJR01SSIF/390040/24.05.2006	Tel : 0237/221.804; 238.900; 238.901; 238.902 Fax : 0237/237.471
11.	FINACO SECURITIES	București, Str. Petre Crețu nr. 17, ap. 1, parter, sector 1	2410/29.07.2003	PJR01SSIF/400018/19.04.2006	Tel : 021/66.64.870 Fax : 021/66.64.870
12.	GOLDRING	Tg. Mureș, str. Tudor Vladimirescu nr. 56A	2734/08.08.2003	PJR01SSIF/260045/29.05.2006	Tel : 0265/269.195 Fax : 0265/269.195
13.	IEBA TRUST	Bd. Dimitrie Pompei, nr. 5 - 7, etaj 5, corp C, Sector 2, Loc. BUCUREȘTI	3446/09.10.2003	PJR01SSIF/400063/07.06.2006	Tel : 021/313.01.02; 313.04.96; 313.04.49; 313.04.60 Fax : 021/313.15.95
14.	IFB FINWEST	Arad, Str. Dimitrie Bolintineanu nr. 5, Jud. Arad	2735/08.08.2003	PJR01SSIF/020065/08.06.2006	Tel/Fax : 0257/281.611; 281.612
15.	INTERCAPITAL INVEST	București, Bd. Aviatorilor nr.33, Corp A, et.1 sector 1	2063/04.07.2003	PJR01SSIF/400019/19.04.2006	Tel : 021/222.87.44 Fax : /222.87.31021
16.	INTERDEALER CAPITAL INVEST	Cluj-Napoca, Str. Onisifor Ghibu nr. 20A Corp : A-p și B	1936/24.06.2003	PJR01SSIF/12004729.05.2006	Tel: 0264/430.233 Fax: 0264/430.233
17.	INTERFINBROK CORPORATION	Constanța, Călărași nr. 1, Jud. Constanta	2000/01.07.2003	PJR01SSIF/130010/28.02.2006	Tel : 0241/639.071; 547.829 Fax : 0241/547.829
18.	INTERVAM	București, Mircea Vulcănescu nr. 79, sector 1	1997/01.07.2003	PJR01SSIF/400013/27.03.2006	Tel : 021/315.70.10; 315.70.80

Nr. crt.	Denumire	Adresă	Număr și dată autorizare	Număr și dată de înscriere în Registrul ASF	Telefon/ Fax
					Fax : 021/315.82.22
19	SWISS CAPITAL	București, Bd. Dacia nr. 20, Clădirea Romana Office et.4, sector 1	2674/05.08.2003	PJR01SSIF/400054/31.05.2006	Tel : 021/408.42.00 Fax : 021/408.42.27
20	MUNTENIA GLOBAL INVEST	București, Bd. Mărășești nr. 25, et. 3, sector 4	1702/05.06.2003	PJR01SSIF/400020/19.04.2006	Tel : 021/337.09.46; 337.09.47; 337.22.79; 337.22.80 Fax : 021/337.09.46
21	OLTENIA GRUP INVEST	Craiova, Str. Mihai Viteazu nr. 4, Jud. Dolj	2765/12.08.2003	PJR01SSIF/160061/07.06.2006	Tel : 0251/410.810; 410.502 Fax : 0251/418.215
22	PRIME TRANSACTION	București, Str. Caloian Județul nr. 22, Sect. 3	1841/17.06.2003	PJR01SSIF/400064/07.06.2006	Tel : 021/321.40.90; 322.46.14; 321.40.82 Fax : 021/321.59.81; 321.40.84
23	ROMBELL SECURITIES	București, str. Știrbei Voda nr. 150, bl. 26C, sc. 1, etaj 5, ap. 17, Sect. 1	2332/22.07.2003	PJR01SSIF/400034/22.05.2006	Tel: 021/311.00.24; 311.00.27; 311.10.61; Fax : 021/ 311.10.38
24	ROMCAPITAL	Timișoara, Bd. Mihai Viteazu nr. 30	2051/03.07.2003	PJR01SSIF/350059/07.06.2006	Tel : 0256/ 490.121; 490.122 Fax : 0256/ 490.122
25	VIENNA INVESTMENT TRUST	București, Splaiul Unirii nr.4, Bl. B3, tronson 3, et. 6, Ap. 6.2, Sector 4	3006/02.09.2003	PJR01SSIF/400051/30.05.2006	Tel : 021/ 207.48.80 Fax : 021/ 207.48.98
26	SOCIETATE DE SERVICII DE INVESTIȚII FINANCIARE BROKER	Cluj-Napoca, Str. Moșilor nr. 119	3097/10.09.2003	PJR01SSIF/120072/27.06.2006	Tel : 0264/433.677; 0364/401.709 Fax : 0364 /401.710
27	SOCIETATEA DE SERVICII DE INVESTIȚII FINANCIARE ROMINTRADE	Brașov Bd. Victoriei nr. 12	1763/10.06.2003	PJR01SSIF/080058/07.06.2006	Tel : 0268/410.605; 410.496 Fax : 0268/410.592
28	VOLTINVEST	Craiova, Str. Tufănele nr. 1	1999/01.07.2003	PJR01SSIF/160014/11.04.2006	Tel : 0251/415.956; 419.342 Fax : 0251/419.342; 415.956
29	SUPER GOLD INVEST	Pitești, Str. Crinului nr. 18	1995/01.07.2003	PJR01SSIF/030032/16.05.2006	Tel : 0248/213.417 0348/401.555; 0348/401.666 Fax : 0248/215.862;
30	SSIF BLUE ROCK FINANCIAL SERVICES SA	București, Str. Dr. Iacob Felix nr. 28, et. 4, Sect. 1	1942/24.05.2003	PJR01SSIF/190057/07.06.2006	Tel : 021/3000455; 3000477/ 3000479; Fax : 031/ 402.52.80
31	TRADEVILLE	București, Bd-ul Carol I nr. 34-36, Clădirea International Business Center Modern, etaj 10, și etaj 2 – biroul 2, S2, sector 2	2225/15.07.2003	PJR01SSIF/400033/17.05.2006	Tel :021/ 318.75.55 Fax : 021 / 318.75.57

Sursa: ASF

Anexa II 7 Instituțiile de credit - persoane juridice române înscrise în Registrul ASF
la data de 31.12.2014

Nr. crt.	Denumire	Adresa	Telefon/fax	Număr și dată de înscriere în Registrul ASF
1.	BANCPOST SA	București, Bd. Dimitrie Pompeiu nr. 6A, sector 2	Tel. 021/365.61.00 Fax: 021/331.84.74	PJR01INCR/400002/11.10.2005
2.	BANCA COMERCIALĂ ROMÂNĂ SA	București, Bd. Regina Elisabeta nr.5 sector 3	Tel : 0372.26.36.40 037.511.706 037/351.17.11-13 Fax 021.302.19.86 021/302.19.84	PJR01INCR/400007/26.05.2006
3.	BRD -GROUPE SOCIÉTÉ GÉNÉRALE SA	București, Str. Biharia nr.67-77, cladirea metav , corp A 2 , et. 2	Tel : 021/200 83 72 Fax : 021/200 83 73	PJR01INCR/400008/13.06.2006
4.	RAIFFEISEN BANK SA	București, Calea Floreasca, nr.246C, cladirea Sky Tower et. 2-7,sector 1	Tel: 021/323.41.82 021/326.22.64 Fax: 021/322.70.54 021/326.22.09	PJR01INCR/400009/27.06.2006
5.	UNICREDIT ȚIRIAC BANK SA	București, Bd. Expoziției nr. 1F, sector 1	Tel : 021/200.20.00 Fax : 021/230.84.85	PJR01INCR/400010/06.11.2006
6.	CREDIT EUROPE BANK (ROMANIA) SA	București, B-dul Timișoara nr. 26Z Clădirea Anchor Plaza, sector 6	Tel : 021/406.46.15; 406.46.29; Fax : 021/310.73.31	PJR01INCR/400012/11.03.2008
7.	LIBRA INTERNET BANK SA	București, Str. Semilunei nr. 4-6, sector 2	Tel : 021/208.80.00; Fax : 021/2306565	PJR01INCR/400013/15.10.2008
8.	PIRAEUS BANK ROMANIA SA	București, Sos. Nicolae Titulescu nr.29-31, sector 1	Tel : 021/303.69.69 Fax: 021/303.69.68	PJR01INCR/400014/22.10.2008
9.	BANCA ROMÂNEASCĂ SA	Str. Dinu Vintilă nr. 11, et.4, 5, 6, 7, Bucuresti, Sect. 2	Tel : 021/3059490 Fax: 021.305.91.91	PJR01INCR/400015/05.11.2008
10	ALPHA BANK ROMÂNIA SA	București, Calea Dorobanților nr. 237B, Sect. 1	Tel : 021/209.21.00; 209.99.99; 209.22.60 Fax: 021/231.65.70 021/4557391	PJR01INCR/400016/19.03.2009

Sursa: ASF

Anexa II 8 Situația consultantilor de investitii la data de 31.12.2014

Consultanți persoane fizice

Nr. crt.	Consultanți - Persoane fizice -	Număr și dată decizie de autorizare	Număr și dată înscriere în Registrul ASF	Telefon/Fax
1.	Gherman Cristian-Gabriel	3116/22.07.2004	PFR04CIPF/350004/13.02.2006	Tel : 0256/206 687 Fax : 0256/206 687
2.	Ababei Dana	3170/28.07.2004	PFR04CIPF/400002/13.02.2006	Tel : 021/321 7857 0723 190 227 Fax : 021/321 7857
3.	Dan Cecilia-Magda	3440/07.09.2004	PFR04CIPF/400003/13.02.2006	Tel : 021/323 9123
4.	Drulă Dorin Cornel	553/23.02.2006	PFR04CIPF/400007/23.02.2006	Tel : 021/321 6823 Fax : 021/321 6801
5.	Cârceie Radu	798/03.04.2006	PFR04CIPF/350009/03.04.2006	Tel : 0256/127 840 0256/190 773 Fax : 0256/190 773
6.	Cosma Dorin	799/03.04.2006	PFR04CIPF/350010/03.04.2006	Tel : 0256/294 205
7.	Beșchea Lucian	2159/16.08.2006	PFR04CIPF/080011/16.08.2006	Tel : 0268/313 036 0742 850 158
8.	Seghete Carmen	3416/15.11.2006	PFR04CIPF/400014/15.11.2006	Tel : 0722 284 861
9.	Oancea Cornelia - Mioara	3415/15.11.2006	PFR04CIPF/400013/15.11.2006	Tel : 0723 513 795
10.	Tudose Gelu	3414/15.11.2006	PFR04CIPF/400012/15.11.2006	Tel : 0722 500 005
11.	Pal Mukul	3630/22.12.2006	PFR04CIPF/120015/22.12.2006	Tel : 0264/426 885 0364/117 885 0746 919 497 Fax : 0364/117 885
12.	Angheluță Maria-Elena	60/22.01.2007	PFR04CIP/400016/22.01.2007	Tel : 021/307 6005 Fax : 021/307 6005
13.	Paraschiv Nicușor	1494/22.07.2008	PFR04CIPF/160019/22.07.2008	Tel/Fax : 0351-419586
14.	Anghel Andrei - Bogdan	1712/27.08.2008	PFR04CIPF/1000020/27.08.2008	Tel : 021/6302032 Fax : 021/6302032
15.	Turcaș Florin Marius	1400/28.09.2009	PFR04CIPF/020022/28.09.2009	Tel: 072/363.45.93
16.	Harsan Dan	13/05.01.2010	PFR04CIPF/260023/05.01.2010	Tel: 0756/026.756
17.	Istodor Horiana Ileana	261/23.02.2010	PFR04CIPF/400024/23.02.2010	Tel:
18.	Teodorescu Bogdan Gabriel	409/23.03.2010	PFR04CIPF/400025/23.03.2010	Tel: 0755/043680
19.	Arion Răzvan Marius	635/18.05.2010	PFR04CIPF/400026/18.05.2010	Tel: 0722/332.554
20.	Lupu Marius Adrian	579/21.06.2011	PFR04CIPF/400027/21.06.2011	Tel: 0728/854.883
21.	Pop Bogdan	950/28.09.2011	PFR04CIPF/320028/28.09.2011	Tel:
22.	Skokan Niculae	845/02.10.2012	PFR04CIPF/320029/02.10.2012	Tel: 0230/520.101 Fax : 0230/520.101
23.	Massaci Alexandru Ioan	331/11.04.2013	PFR04CIPF/400030/11.04.2013	Tel: 0742/200907
24.	Marineanu Gragoș Andrei	330/11.04.2013	PFR04CIPF/400031/11.04.2013	Tel: 021/2119649, Tel: 0722/474316
25.	Vlaicu Bogdan	70/25.07.2013	PFR04CIPF/290032/25.07.2013	-
26.	Mainescu Coman-Teodor	88/13.08.2013	PFR04CIPF/150033/13.08.2013	Tel: 0722/155354
27.	Irimescu Olivia Camelia	188/14.11.2013	PFR04CIPF/400035/14.11.2013	Tel: 0723316175

Sursa: ASF

Consultanți persoane juridice

Nr. crt.	Consultanți - Persoane juridice	Adresă	Număr și dată decizie de autorizare	Număr și dată înscriere în Registrul ASF	Telefon/Fax
1	SC BUCHAREST EQUITY RESEARCH GROUP SA	București, Pierre de Coubertin, Office Center nr. 3-5, sect. 2	4494/17/11/2004	PJR04CIPJ/400002/13.02.2006	Tel : 021/307 6005 Fax : 021/307 6006
2	SC SMART TRADE CONSULT SRL	Buzău, Str. Nufărului, nr.7, jud. Buzău	2301/08.12.2008	PJR04CIPJ/100005/08.12.2008	Tel/Fax: 0238/432137
3.	UNION PRIVATE ADVISORS SRL	București, Grigore Mora, Nr. 2, Et. 1, Ap. 2, Sect. 1	172/08.07.2014	PJR04CIPJ/100006/08.07.2014	Tel: 0722474316 Fax: 0217947740

Sursa: ASF

Anexa II 9 Situația evaluatorilor înscrși în Registrul ASF la data de 31.12.2014

Evaluatori persoane fizice

Nr. crt.	Evaluatori - Persoane fizice -	Număr și dată înscriere în Registrul ASF	Telefon/Fax
1.	Olaru Ion	PFR16EVPF/080001/30.03.2006	Fax : 0268/414 648
2.	Anghel Ion	PFR16EVPF/400002/30.03.2006	Fax : 021/267 4248
3.	Chimisliu Gabriel	PFR16EVPF/13007/27.07.2010	
4.	Manate Daniel	PFR16EVPF/020008/23/12/2014	

Sursa: ASF

Evaluatori persoane juridice

Nr. crt.	Evaluatori - Persoane juridice -	Număr și dată înscriere în Registrul ASF	Telefon/Fax
1.	PRICEWATERHOUSECOOPERS MANAGEMENT CONSULTANTS SIF	PJR16EVPJ/400001/30.03.2006	Fax: 021/202.86.50
2.	ALFA CHIM CONSULTING SRL	PJR16EVPJ/350003/30.03.2006	Fax: 0256/219.092
3.	JPA AUDIT & CONSULTANTA SRL	PJR16EVPJ/400004/30.03.2006	Fax: 021/327.52.36
4.	ERNST&YOUNG SERVICE SRL	PJR16EVPJ/400021/16.07.2013	Fax: 021/310.71.93
5.	CMF CONSULTING SA	PJR16EVPJ/400008/17.04.2006	Fax: 021/321.78.57
6.	ELF EXPERT SRL BUCUREȘTI	PJR16EVPJ/400009/17.04.2006	Fax 021/314.24.75
7.	DARIAN DRS SA	PJR16EVPJ/120011/17.04.2006	Fax 0264/438.033; 0264/438.034; Tel: 0722/875.797
8.	ROMCONST CONSULTING SIF	PJR16EVPJ/240013/26.05.2006	Fax: 0262/221.197
9.	PRECISS CONSULTING SIF	PJR16EVPJ/400014/26.05.2006	Fax: 021/321.68.01
10	FENCO SA	PJR16EVPJ/400015/03.07.2006	Fax: 021/313.21.79
11	FAIRVALUE CONSULTING SRL	PJR16EVPJ/400017/02.07.2010	Fax: 021/322/71.06
12	NG CONSULTING SRL	PJR16EVPJ/400018/25.10.2010	Fax: 40 3 14 01 22
13	DELOITTE CONSULTANTA SRL	PJR16EVPJ/400019/17.03.2011	Fax: 021/222.16.60
14	KPMG ADVISORY SRL	PJR16EVPJ/400020/19.12.2012	Fax:+40 (21) 201 22 11
15	NEOCONSULT VALUATION SRL BUCUREȘTI	PJR16EVPJ/400024/07.08.2014	Tel: 0728/178283 Fax: 021/3674930

Sursa: ASF

Anexa II 10 Organisme de formare profesională atestate de către ASF

Nr. crt.	Denumire societate	Sediul societății	Telefon/Fax	Nume conducător
1.	Asociația Administratorilor de Fonduri din România	Splaiul Unirii nr. 16, et. 4, camera 403, sector 4, București	021/312.97.43 021/312.97.44	Dragoș NEACȘU
2.	Asociația Brokerilor	Str. Povernei, nr. 15-17, et. 1, ap. 1, Sector 1, București	021/317.99.33 021/317.99.34	Dan PAUL
3.	Centrul de Pregătire Financiară MILLENIUM	Splaiul Unirii nr.4, bl. B3, et. 6, sector 4, București.	021/327.11.80 021/327.11.81	Adrian SIMIONESCU
4.	SC SIBEX – Sibiu Stock Exchange SA	Piața Aurel Vlaicu, nr. 9-10, etaj III, Sibiu	0269/211.799, 0269/211.153	Gheorghe Ovidiu PETRU
5.	SC AS Financial Markets SRL	Piața Crișan, nr. 1, Sibiu	0744664467 0369/432488	Ioan ALEMAN
6.	Organizația Profesioniștilor Pieței de Capital	Str. Tony Bulandra nr. 6, ap.1, camera 1, sector 2, București	0311/048045	Cristian Mircea DUȚESCU

Sursa: ASF

Anexa II 11 Decizii și avize emise în anul 2014 de ASF Sectorul Instrumente și Investiții Financiare

DECIZII		
1	Decizia ASF nr. 3/21.01.2014	privind modul de aplicare a tarifului de 5000 lei prevăzut la punctul 5.1.17 din anexa Regulamentului CNVM nr. 7/2006 privind veniturile CNVM
2	Decizia ASF nr. 27/12.02.2014	emisă la solicitarea SIF Transilvania SA, prin care se abrogă prevederile Deciziei CNVM nr. 621/2007 (de interdicție a achiziției de acțiuni SIF de către alte SIF)
3	Decizia ASF nr. 45/20.02.2014	prin care acțiunile emise de societățile admise la tranzacționare pe o piață reglementată sau în cadrul altor sisteme de tranzacționare decât piețele reglementate, dar netranzacționate în ultimele 30 de zile de tranzacționare, în legătură cu care ASF a hotărât deschiderea procedurii de redresare financiară prin administrare specială vor fi evaluate conform metodelor precizate la art. 5 alin. (1) din Dispunerea de măsuri CNVM nr. 23/2012
4	Decizia ASF nr. 73/14.03.2014	prin care punctul 8 din Anexa la Decizia nr. 1040/19.11.2013 de împuternicire a domnului Mircea Ursache în vederea exercitării anumitor atribuții și prerogative conferite ASF se abrogă
5	Decizia ASF nr. A/212/20.03.2014	cuprinzând prevederi referitoare la modalitatea de aplicare a unor prevederi ale Regulamentului CNVM nr. 6/2009
6	Decizia ASF nr. 81/27.03.2014	privind prelungirea termenul prevăzut la art. 1 din Decizia ASF nr. 805/27.09.2013
7	Decizia ASF nr. 82/27.03.2014	privind prelungirea termenului de suspendare a Dispunerii de măsuri nr. 19/29.11.2010 până la data de 30.06.2014
8	Decizia ASF nr. 123/11.04.2014	privind aprobarea modificărilor Codului SC Bursa de Valori București SA referitoare la odd lot și tranzacționarea la închidere
9	Decizia ASF nr. 156 /30.04.2014	privind aprobarea modificărilor Codului SC Bursa de Valori București SA referitoare la tranzacțiile deal și cross;
10	Decizia ASF nr. 476/05.06.2014	privind admiterea la tranzacționare pe piețele reglementate administrate de Bursa de Valori București SA și Sibex - Sibiu Stock Exchange SA a instrumentelor

		financiare care au primit în prealabil fie codul standard ISO 6166 (ISIN), fie, în cazul instrumentelor financiare derivate, codul AII (Alternative Instrument Identifier).
11	Decizia ASF nr.1000/12.08.2014	- privind aprobarea modificărilor Codului SC Bursa de Valori București SA referitoare la separarea sistemul de tranzacționare de sistemul de decontare
12	Decizia ASF nr.1001/12.08.2014	- privind aprobarea modificărilor Codului Depozitarului Central referitoare la separarea sistemul de tranzacționare de sistemul de decontare
13	Decizia ASF nr. 1233/15.09.2014	- privind modificarea Codului B.V.B. referitoare la introducerea termenului de Market Maker al emitentului, precum și la modelele de tranzacționare (tranzacționare continuă, licitație) aplicate pentru acțiuni
14	Decizia ASF nr. 1392/02.10.2014	- modificări aduse Codului Depozitarului Central SA privind reducerea perioadei pentru ciclul de decontare de la 3 zile lucrătoare (T+3) la 2 zile lucrătoare (T+2)
15	Decizia ASF nr. 1430/07.10.2014	- precizează modalitatea de stabilire a ex-date, în contextul trecerii de către Depozitarul Central SA la ciclul de decontare T+2 zile lucrătoare. Ex-date reprezintă data anterioară datei de înregistrare cu un ciclu de decontare minus o zi lucrătoare, de la care instrumentele financiare obiect al hotărârilor organelor societare se tranzacționează fără drepturile care derivă din respectiva hotărâre
16	Decizia ASF nr. 1522/22.10.2014	- privind evaluarea preliminară a sistemului RoClear administrat de Depozitarul Central în raport cu Recomandările CESR-ESCB pentru sistemele de decontare a instrumentelor financiare
17	Decizia ASF nr. 1523/22.10.2014	- privind evaluarea preliminară a sistemului RoClear administrat de Depozitarul Central în raport cu Recomandările CESR-ESCB pentru sistemele de decontare a instrumentelor financiare
18	Decizia ASF nr. 1572/28.10.2014.	- privind modificarea Codului B.V.B. referitoare la revizuirea structurării pe Categoriile a emitenților de acțiuni în cadrul Pieței Reglementate la vedere, eliminarea suspendării obligatorii a tranzacționării în ziua AGA, eliminarea celor două zile fără tranzacții înaintea începerii tranzacționării drepturilor, introducerea posibilității de a transmite rapoarte curente în timpul ședinței de tranzacționare
19	Decizia ASF nr. 1832/27.11.2014	- privind aprobarea modificărilor Codului SC Bursa de Valori București S.A
20	Decizia ASF nr. 1975/10.12.2014	- prevede că, în cazul în care o societate de administrare a fondurilor de pensii private este persoană inițiată în raport cu un emitent, obligațiile de notificare a tranzacțiilor, prevăzute la art. 150 alin. (2) din Regulamentul CNVM nr. 1/2006, se aplică corespunzător și în cazul tranzacțiilor cu instrumentele financiare respective efectuate de către o SAFPP în contul fondurilor de pensii private pe care le administrează.
21	Decizia ASF nr. 1976/10.12.2014	privind Modificarea codului BVB - operator de sistem
22	Decizia ASF nr. 2028 /18.12.2014	privind modificarea Regulamentului nr.3 privind organizarea și funcționarea pieței reglementate de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A
23	Decizia ASF nr. 2029/18.12.2014	privind modificarea Regulamentului nr.4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE SA
24	Decizia ASF nr.	- privind modificarea Regulamentului nr.2 privind funcționarea SC Depozitarul

	2312/29.12.2014	Sibex SA, în ceea ce privește migrarea la termenul de decontare T+2
25	Decizia ASF nr. 2313/29.12.2014	- privind modificarea Regulamentului nr.6 privind organizarea, funcționarea și tranzacționarea în cadrul pieței reglementate la vedere administrată de Sibex Sibiu Stock Exchange SA, în ceea ce privește migrarea la termenul de decontare T+2
26	Decizia ASF nr. 2314/29.12.2014	- privind modificarea Regulamentului nr.7 privind organizarea, funcționarea și tranzacționarea în cadrul sistemului alternative de tranzacționare administrat de Sibex Sibiu Stock Exchange SA, în ceea ce privește migrarea la termenul de decontare T+2
AVIZE		
1	Avizul ASF nr. 266/17.12.2014	- privind modificarea Avizului CNVM nr. 30/10.08.2011 în ceea ce privește oferirea de către emitent a acțiunilor pe teritoriul unui alt stat membru a cărui legislație prevede că respectiva ofertă de vânzare nu se realizează în baza unui prospect publicat, obligația obținerii aprobării de către ASF a unui prospect/document

Anexa II 12 Reorganizare instituțională și concursuri pentru ocuparea posturilor din cadrul ASF

Organizarea concursurilor pentru ocuparea funcțiilor de director: 30 dosare de candidatură pentru cele 12 posturi de director scoase la concurs

Raport final - Concursuri pentru ocuparea funcțiilor de director								
TOTAL	12	26	30	30	2	28	9	3
	Etapa 1			Etapa 2				
	Posturi	Candidați	Aplicații	Aplicații eligibile	Aplicații retrase	Interviuri	Posturi ocupate	Posturi rămase vacante
Consiliul ASF	2	3	4	4	1	3	1	1
Direcția - FGA	1	2	2	2		2		
Direcția Economică - FGA	1	2	2	2	1	1	1	
Președinte	2	5	5	5	1	4	1	1
Direcția Strategie și Stabilitate Financiară	1	1	1	1	1	0		
Direcția Operațiuni și IT	1	4	4	4		4	1	
Prim-vicepreședinte	2	5	5	5		5	1	1
Direcția Protecția Consumatorilor	1	3	3	3		3	1	
Direcția Financiar Administrativă	1	2	2	2		2		
SIIF	2	8	9	9		9	2	
Direcția Reglementare - Autorizare	1	4	4	4		4	1	
Direcția Supraveghere și Control	1	5	5	5		5	1	
SAR	2	5	5	5		5	2	
Direcția Reglementare - Autorizare	1	3	3	3		3	1	
Direcția Supraveghere și Control	1	2	2	2		2	1	
SPP	2	2	2	2		2	2	
Direcția Reglementare - Autorizare	1	1	1	1		1	1	
Direcția Supraveghere și Control	1	1	1	1		1	1	

Sursa: ASF

Concursuri pentru ocuparea funcțiilor de șef serviciu 104 dosare de candidatură pentru cele 39 posturi de șef serviciu scoase la concurs

Raport final - Concursuri pentru ocuparea funcțiilor de șef serviciu								
TOTAL	39	60	104	92	8	84	34	5
	Etapa 1			Etapa 2				
	Posturi	Candidați	Aplicații	Aplicații eligibile	Aplicații retrase	Interviuri	Posturi ocupate	Posturi rămase vacante
Președinte	10	16	23	23	1	22	9	1
Direcția Strategie și Stabilitate Financiară	4	1	5	5	1	5	4	
Direcția Operațiuni și IT	4	1	16	16	1	15	3	1
Direcția Resurse Umane	1	1	1	1		1	1	
Prim-vicepreședinte	9	15	23	17		17	8	1
Direcția Juridică	3	2	7	6		6	3	
Direcția Protecția Consumatorilor	3	3	11	6		6	3	
Direcția Financiar Administrativă	3	1	5	5		5	2	1
SIIF	6	13	17	17	3	14	6	
Direcția Reglementare - Autorizare	1	4	4	4	3	1	1	
Direcția Supraveghere și Control	2	1	3	3		3	2	
Direcția Emitenți, Monitorizare Tranzacții și Abuz pe Piață	3	2	10	10		10	3	
SAR	7	14	33	28	4	16	5	2
Direcția Reglementare - Autorizare	2	1	2	2		2	2	
Direcția Supraveghere și Control	5	3	31	26	4	14	3	2
SPP	7	8	8	7		7	6	1
Direcția Reglementare - Autorizare	3	1	4	3		3	3	
Direcția Supraveghere și Control	4	1	4	4		4	3	1

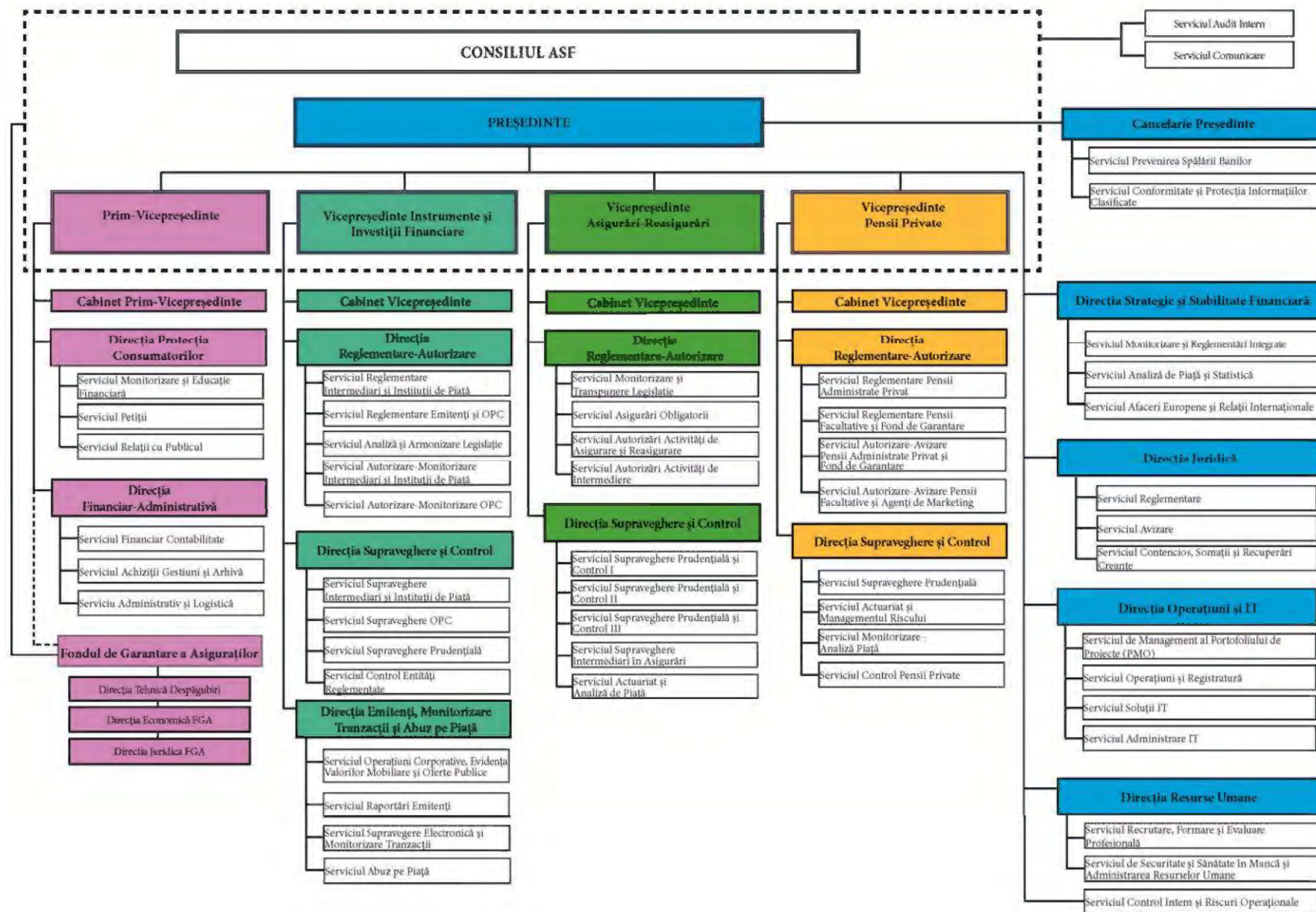
Sursa: ASF

Concursuri pentru ocuparea funcțiilor de execuție: 1133 dosare de candidatură pentru cele 228 posturi de execuție scoase la concurs

Raport final - Concursuri pentru ocuparea funcțiilor de execuție										
TOTAL	148	228	227	1133	145	225	226	1076	196	32
	Etapa 1				Etapa 2					
	Funcții	Posturi	Candidați	Aplicații	Funcții	Posturi	Candidați	Aplicații	Posturi ocupate	Posturi rămase vacante
Consiliul ASF	13	14	22	36	13	14	20	31	14	
Direcția Tehnică Despăgubiri - FGA	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Direcția Economică - FGA	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Direcția Juridică - FGA	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
Președinte	37	62	76	166	36	61	71	157	49	13
Direcția Strategie și Stabilitate Financiară	15	22	32	46	15	22	31	45	21	1
Direcția Operațiuni și IT	12	30	39	102	12	30	39	101	22	8
Direcția Resurse Umane	10	10	11	18	9	9	6	11	6	4
Prim- vicepreședinte	44	71	96	304	43	70	94	285	59	12
Direcția Juridică	13	26	30	97	13	26	29	96	23	3
Direcția Protecția Consumatorilor	16	20	49	128	16	20	46	117	17	3
Direcția Financiar Administrativă	15	25	37	79	14	24	35	72	19	6
SIIF	20	24	44	136	20	24	43	130	24	
Direcția Reglementare - Autorizare	9	11	30	76	9	11	29	75	11	
Direcția Supraveghere și Control	5	6	16	20	5	6	15	19	6	
Direcția Emitenți, Monitorizare Tranzacții și Abuz pe Piață	6	7	24	40	6	7	21	36	7	
SAR	25	48	66	479	24	47	65	461	41	7
Direcția Reglementare - Autorizare	6	12	35	84	6	12	35	75	12	
Direcția Supraveghere și Control	19	36	56	395	18	35	53	386	29	7
SPP	9	9	10	12	9	9	10	12	9	
Direcția Reglementare - Autorizare	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Direcția Supraveghere și Control	5	5	6	8	5	5	6	8	5	

Sursa: ASF

Anexa II 13 Organigrama ASF rezultată în urma procesului de restructurare

Listă tabele

Partea I

Tabelul I.1.1: Creșterea economică în UE	15
Tabelul I.1.2: Populația ocupată și numărul mediu de salariați (inclusiv economia ascunsă)	21
Tabelul I.1.3: Evoluția prețurilor	23
Tabelul I.1.4: Evoluția datoriei guvernamentale în UE	26
Tabelul I.1.5: Gradul de penetrare a asigurărilor în PIB (%)	30
Tabelul I.1.6: Densitatea asigurărilor (euro/locuitor)	31
Tabelul I.1.7: Total active ca pondere în PIB	33
Tabelul I.1.8: Contribuția entităților supravegheate de ASF la finanțarea datoriei guvernamentale	33
Tabelul I.2.1: Evoluția capitalului social subscris în perioada 2010-2014	39
Tabelul I.2.2: Dinamica primelor brute subscrise pentru asigurări generale și de viață în perioada 2009-2014	40
Tabelul I.2.3: Evoluția gradului de penetrare și densitatea asigurărilor în perioada 2009-2014	42
Tabelul I.2.4: Structura primelor brute subscrise în perioada 2009-2014	42
Tabelul I.2.5: Structura primelor brute subscrise pe categorii de asigurare în perioada 2009-2014	43
Tabelul I.2.6: Societățile cu cele mai mari volume de prime brute subscrise și ponderea lor în total piață (asigurări generale și de viață)	43
Tabelul I.2.7: Dinamica primelor brute subscrise pentru asigurări generale în perioada 2009-2014	44
Tabelul I.2.8: Societățile care au înregistrat cele mai mari subscrieri pentru asigurări generale în anul 2014	45
Tabelul I.2.9: Evoluția primelor brute subscrise pe clase pentru asigurări generale	46
Tabelul I.2.10: Dinamica primelor brute subscrise pentru asigurări de viață în perioada 2009-2014	47
Tabelul I.2.11: Societățile care au înregistrat cel mai mare volum de subscrieri pentru asigurări de viață	48
Tabelul I.2.12: Dinamica indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări generale și de viață în perioada 2009-2014	49
Tabelul I.2.13: Structura indemnizațiilor brute plătite pe cele două categorii de asigurare în perioada 2009-2014	49
Tabelul I.2.14: Dinamica indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări generale în perioada 2009 – 2014	50
Tabelul I.2.15: Societățile de asigurări cu cel mai mare volum de indemnizații brute plătite pentru asigurări generale	51
Tabelul I.2.16: Dinamica indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări de viață în perioada 2009-2014	53
Tabelul I.2.17: Societățile care au înregistrat cel mai mare volum de indemnizații plătite pentru asigurări de viață	54
Tabelul I.2.18: Evoluția asigurărilor facultative de locuințe	55
Tabelul I.2.19: Evoluția primelor brute subscrise și a indemnizațiilor brute plătite pentru asigurările de locuințe facultative și obligatorii	55
Tabelul I.2.20: Evoluția rezervelor tehnice brute pentru asigurări generale, în perioada 2010-2014	56
Tabelul I.2.21: Evoluția rezervelor tehnice brute pentru asigurări de viață, în perioada 2010-2014	57
Tabelul I.2.22: Activele bilanțiere ale societăților de asigurare, în perioada 31.12.2009 – 31.12.2014	59
Tabelul I.2.23: Structura activelor admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurări generale	61
Tabelul I.2.24: Top 10 instituții de credit clasificate după valoarea plasamentelor în 2014	62
Tabelul I.2.25: Principalii indicatori ai activității de reasigurare în 2013 – 2014	66
Tabelul I.2.26: Structura cheltuielilor de achiziție și administrare pe categorii de asigurări	69
Tabelul I.2.27: Rata daunei principalelor clase de asigurări generale, în perioada 2012-2014	71
Tabelul I.2.28: Evoluția valorii marjei de solvabilitate disponibilă înregistrată pentru asigurări generale și asigurări de viață, în perioada 31.12.2010 – 31.12.2014	74
Tabelul I.2.29: Rezultatul financiar net în perioada 2010-2014	75

Tabelul I.2.30: Rezultatele tehnice obținute de societățile de asigurare în 2014	76
Tabelul I.2.31: Situația brokerilor de asigurare cu cel mai mare volum de prime intermediare și ponderea lor în total piață în 2014	77
Tabelul I.2.32: Brokerii de asigurare care au raportat venituri mai mari de 3.300.000 lei în 2014	80
Tabelul I.3.1: Evoluția comparativă a BVB și a burselor din regiune	101
Tabelul I.3.2: Dinamica indicilor BVB în ultimii 3 ani	101
Tabelul I.3.3: Principalii indicatori de piață ai burselor din CEE (2014)	102
Tabelul I.3.4: Valoarea totală tranzacționată la BVB în anul 2014	103
Tabelul I.3.5: Evoluția comparativă a tranzacțiilor efectuate pe segmentele BVB și RASDAQ (acțiuni)	103
Tabelul I.3.6: Situația numărului de instrumente financiare disponibile la tranzacționare pe segmentele specifice de piață ale Bursei de Valori București, la data de 31.12.2014 comparativ cu 01.01.2014	104
Tabelul I.3.7: Valoarea tranzacționată pe segmentul BVB în 2014	104
Tabelul I.3.8: Oferte publice de acțiuni derulate pe piața reglementată a BVB în anul 2014	104
Tabelul I.3.9: Activitatea de tranzacționare în anul 2014 pe segmentele pieței reglementate de acțiuni administrată de BVB	105
Tabelul I.3.10: Emisiuni noi de obligațiuni prin BVB	105
Tabelul I.3.11: Companiile emitente de obligațiuni în anul 2014	105
Tabelul I.3.12: Structura tranzacțiilor cu obligațiuni la BVB (sunt cuprinse și ofertele publice inițiale) în perioada 2010 – 2014	105
Tabelul I.3.13: Evoluția tranzacțiilor cu produse structurate la BVB în perioada 2010 – 2014	106
Tabelul I.3.14: Evoluția indicatorilor de lichiditate ai pieței RASDAQ în perioada 2010-2014	107
Tabelul I.3.15: Statistici cu privire la activitatea de tranzacționare (acțiuni) în anul 2014 pe segmentul RASDAQ	108
Tabelul I.3.16: Prezentarea sintetică a anului 2014 din perspectiva pieței RASDAQ	108
Tabelul I.3.17: Prezentarea sintetică a anului 2014 din perspectiva ATS	108
Tabelul I.3.18: Activitatea de tranzacționare în anul 2014 pe segmentul ATS	109
Tabelul I.3.19: Evoluția tranzacțiilor cu acțiuni pe ATS	109
Tabelul I.3.20: Tranzacții efectuate pe ATS în 2014	109
Tabelul I.3.21: Clasamentul primilor 10 intermediari în funcție de valoarea tranzacțiilor realizate pe BVB în 2014	111
Tabelul I.3.22: Situația numărului de instrumente financiare disponibile la tranzacționare pe segmentele specifice de piață ale Sibex – Sibiu Stock Exchange, la data de 31.12.2014 comparativ cu 01.01.2014	112
Tabelul I.3.23: Evoluția tranzacțiilor cu acțiuni pe piața reglementată la vedere în perioada 2010-2014	113
Tabelul I.3.24: Evoluția volumului și valorii lunare tranzacționate în anul 2014 pe ATS	114
Tabelul I.3.25: Contracte futures tranzacționate la SIBEX în anul 2014	114
Tabelul I.3.26: Evoluția numărului OPC și SAI	116
Tabelul I.3.27: Depozitarii activelor OPC	116
Tabelul I.3.28: Activele totale pe categorii de OPC	116
Tabelul I.3.29: Structura portofoliilor investiționale pe categorii de OPC și pe clase de active	117
Tabelul I.3.30: Principalele societăți de administrare a investițiilor și activele administrate	117
Tabelul I.3.31: Distribuția investitorilor pe categorii de FDI	118
Tabelul I.3.32: Distribuția investitorilor pe categorii de FDI	118
Tabelul I.3.33: Distribuția investitorilor pe categorii de FÎI	119
Tabelul I.3.34: Capitalul investițional al fondurilor închise de investiții în funcție de politica investițională	119
Tabelul I.3.35: Evoluția sintetică a Fondului Proprietatea	119
Tabelul I.3.36: Structura acționariatului Fondului Proprietatea – la data de 31.12.2014	120
Tabelul I.3.37: Top 5 dețineri Fondul Proprietatea la data de 31.12.2014	120
Tabelul I.3.38: Evoluția alocării strategice a activelor Fondului Proprietatea	120
Tabelul I.3.39: Evoluția sintetică a celor cinci societăți de investiții financiare	121
Tabelul I.3.40: Structura cumulată a portofoliilor totale al SIF-urilor la 31.12.2013, respectiv 31.12.2014	121
Tabelul I.3.41: Activitatea de depozitare și registru a Depozitarului Central	124
Tabelul I.3.42: Activitatea de compensare-decontare a Depozitarului Central în 2014	124

Tabelul I.3.43: Activitatea de depozitare și registru a Depozitarului SIBEX	125
Tabelul I.3.44: Activitatea de compensare-decontare a Depozitarului SIBEX	125
Tabelul I.4.1: Structura pe țări a titlurilor de stat în 2014	133
Tabelul I.4.2: Deținerile fondurilor de pensii private în topul celor mai lichide 10 companii listate la Bursa de Valori București	135
Tabelul I.4.3: Structura pe maturități și rata dobânzii a depozitelor bancare ale fondurilor de pensii private la 31.12.2014	136
Tabelul I.4.4: Pilon II Active nete (miliarde lei)	138
Tabelul I.4.5: Pilon II Număr de participanți (mil. pers.)	140
Tabelul I.4.6: Pilon II Structură investiții - total (miliarde lei)	142
Tabelul I.4.7: Pilon II Depozite bancare	143
Tabelul I.4.8: Pilon II Titluri de stat	144
Tabelul I.4.9: Pilon II Obligațiuni municipale	144
Tabelul I.4.10: Pilon II Obligațiuni corporative	145
Tabelul I.4.11: Pilon II Obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale	145
Tabelul I.4.12: Pilon II Acțiuni	146
Tabelul I.4.13: Pilon II Titluri de participare	146
Tabelul I.4.14: Pilon II Structură investiții	148
Tabelul I.4.15: Pilon III Active nete (mil. lei)	150
Tabelul I.4.16: Pilon III Număr de participanți (pers.)	150
Tabelul I.4.17: Pilon III Structură investiții – total (mil. lei)	154
Tabelul I.4.18: Pilon III Depozite bancare	155
Tabelul I.4.19: Pilon III Titluri de stat	155
Tabelul I.4.20: Pilon III Obligațiuni municipale	156
Tabelul I.4.21: Pilon III Obligațiuni corporative	156
Tabelul I.4.22: Pilon III Obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale	156
Tabelul I.4.23: Pilon III Acțiuni	157
Tabelul I.4.24: Pilon III Titluri de participare - OPCVM	157
Tabelul I.4.25: Pilon III Structură investiții	158
Tabelul I.5.1: Situația despăgubirilor plătite de FGA în 2014	167
Tabelul I.5.2: Situația plăților de despăgubiri din FGA, pentru perioada 2005 – 2014	167
Tabelul I.5.3: Număr de cazuri avizate în perioada 2010 – 2014 în funcție de tipul prejudiciului	169
Tabelul I.5.4: Număr de cazuri avizate în perioada 2010 – 2014 în funcție de vehiculul vinovat	169
Tabelul I.5.5: Număr de persoane despăgubite în perioada 2010 – 2014 în funcție de tipul prejudiciului	170
Tabelul I.5.6: Plăți de despăgubiri în perioada 2010 – 2014 (lei)	170
Tabelul I.5.7: Evoluția informațiilor furnizate în perioada 2013 - 2014	171
Tabelul I.5.8: Evoluția activității de compensare în perioada 2013 - 2014	171
Tabelul I.5.9: Evoluția contribuțiilor anuale ale membrilor Fondului în perioada 2005 – 2014 (lei)	173

Partea II

Tabelul II.2.1: Societăți de asigurări participante la exercițiul de evaluare independentă a activelor și pasivelor și la testul de stres pentru sectorul asigurărilor din România	190
Tabelul II.2.2: Situația acțiunilor de control efectuate pe parcursul anului 2014	198
Tabelul II.3.1: Evoluția numărului de Certificate de Înregistrare a Valorilor Mobiliare pe tipuri de operațiuni în perioada 03.01.2014 – 31.12.2014	226
Tabelul II.3.2: Situația emitenților cu acțiuni concertate	228
Tabelul II.3.3: Situația emitenților pentru care s-a stabilit aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale privind prețul în cadrul ofertelor publice de preluare	229
Tabelul II.3.4: Sancțiunile aplicate de ASF în 2014 în cadrul activității de control în sectorul piață de capital	235

Tabelul II.3.5: SSIF care au notificat intenția de a presta servicii și activități de investiții pe teritoriul altor State Membre ale UE	251
Tabelul II.4.1: Categori de raportări periodice	260
Tabelul II.4.2: Acțiunile de control în sistemul de pensii private desfășurate în cursul anului 2014	263
Tabelul II.4.3: Decizii ale Consiliului ASF ca urmare a controalelor de fond/periodice desfășurate în trimestrul IV al anului 2013	263
Tabelul II.4.4: Obiective generale din domeniul reglementării pensiilor private în anul 2014	264
Tabelul II.4.5: Deciziile/ avizele emise de ASF în 2014 pentru administratori, fonduri, depozitari	268
Tabelul II.4.6: Deciziile/ avizele emise de ASF în 2014 pentru agenți de marketing	270
Tabelul II.6.1: Structura petițiilor pe clase de asigurări (situație comparativă 2014 vs 2013)	297
Tabelul II.6.2: Petiții soluționate în 2014 versus 2013	297
Tabelul II.6.3: Situația primelor zece societăți de asigurare pentru care s-au înregistrat cele mai multe petiții în anul 2014 comparativ cu 2013	298
Tabelul II.6.4: Structura petițiilor în funcție de entitatea reclamată	303
Tabelul II.6.5: Structura petițiilor funcție de tipurile de operațiuni reclamate	303
Tabelul II.6.6: Evoluția numărului de petiții înregistrate în formă scrisă	305
Tabelul II.6.7: Tipuri de petiții adresate de participanții la Pilonul II	306
Tabelul II.6.8: Tipuri de petiții adresate de participanții la Pilonul III	306

Partea III

Tabelul III.1.1: Bilanțul ASF la data de 31.12.2014 (lei)	305
Tabelul III.1.2: Contul de rezultat patrimonial al ASF la 31.12.2014 (lei)	309
Tabelul III.1.3: Situația fluxurilor de trezorerie la 31.12.2014 (lei)	310
Tabelul III.1.4: Situația fluxurilor de trezorerie la bănci comerciale la data de 31.12.2014 (lei)	310
Tabelul III.1.5: Execuția bugetului de venituri și cheltuieli al ASF pe anul 2014 (lei)	335
Tabelul III.1.6: Bilanțul consolidat – ASF și FGA - la data de 31.12.2014 (lei)	337
Tabelul III.1.7: Contul de rezultat patrimonial consolidat - ASF și FGA - la 31.12.2014 (lei)	340
Tabelul III.1.8: Situația consolidată a fluxurilor de trezorerie la 31.12.2014 (lei)	341
Tabelul III.1.9: Situația consolidată a fluxurilor de trezorerie la bănci comerciale la data de 31.12.2014 (lei)	342
Tabelul III.1.10: Execuția bugetului de venituri și cheltuieli consolidat – ASF și FGA - pe anul 2014 (lei)	342
Tabelul III.2.1: Situația veniturilor ASF în anul 2014 (lei)	349
Tabelul III.2.2: Situația cheltuielilor ASF în anul 2014 (lei)	351
Tabelul III.2.3: Elemente bilanțiere ale ASF (lei)	353
Tabelul III.2.4: Elemente ale contului de rezultat patrimonial (lei)	354
Tabelul III.2.5: Situația disponibilităților – cont Trezorerie	355
Tabelul III.2.6: Situația disponibilităților aflate la bănci comerciale (lei)	355

Listă figuri

Partea I

Figura I.1.1 Contribuția categoriilor de utilizări la creșterea Produsului intern brut	18
Figura I.1.2 Contribuția categoriilor de resurse la creșterea Produsului intern brut	19
Figura I.1.3 Dinamica indicatorului de activitate economică și a PIB trimestrial	19
Figura I.1.4. Rata șomajului în UE, din care tineri până în 25 de ani	20
Figura I.1.5 Dinamica principalilor indicatori ai pieței forței de muncă	21
Figura I.1.6 Evoluția ratei anuale a inflației comparativ cu media europeană	22
Figura I.1.7 Soldul contului curent și economisirea netă pe sectoare	23
Figura I.1.8 Evoluția valorică a soldului contului curent și a componentelor (milioane euro)	24
Figura I.1.9 Intrările de capital extern investițional (mld. euro)	25
Figura I.1.10 Evoluția datoriei guvernamentale (% PIB)	25
Figura I.1.11 Evoluția datoriei externe (% PIB)	26
Figura I.1.12 Structura sistemului financiar (structura activelor în total grupă)	29
Figura I.1.13 Evoluția capitalizării totale a companiilor locale listate la Bursa de Valori București	32
Figura I.1.14 Evoluția capitalizării bursiere / PIB pentru România și țările din jur	32
Figura I.2.1: Dinamica capitalului social subscris în perioada 2010-2014	39
Figura I.2.2: Structura acționariatului societăților de asigurare pe țări de proveniență a capitalului social	40
Figura I.2.3: Dinamica primelor brute subscrise în perioada 2009-2014	41
Figura I.2.4: Dinamica gradului de penetrare a asigurărilor și a densității asigurărilor, în perioada 2009 – 2014	42
Figura I.2.5: Dinamica primelor brute subscrise, pe total și pe categorii de asigurare, în perioada 2009 – 2014	43
Figura I.2.6: Evoluția primelor brute subscrise pentru asigurări generale, în perioada 2009-2014	44
Figura I.2.7: Structura pe clase a primelor brute subscrise din asigurări generale	45
Figura I.2.8: Prime brute subscrise pentru asigurări de viață	47
Figura I.2. 9 Distribuția primelor brute subscrise pe clase de asigurări de viață	48
Figura I.2.10: Dinamica indemnizațiilor brute plătite, pe total și pe categorii de asigurare, în perioada 2009 -2014	49
Figura I.2.11: Dinamica structurii indemnizațiilor brute plătite, în funcție de categoria de asigurare, în perioada 2009–2014	50
Figura I.2. 12 Evoluția indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări generale, în perioada 2009-2014 (milioane lei)	50
Figura I.2.13: Structura pe clase a indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări generale (%)	51
Figura I.2.14 Evoluția indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări de viață, în perioada 2009-2014 (milioane lei)	53
Figura I.2. 15 Structura pe clase a indemnizațiilor brute plătite pentru asigurări de viață (%)	53
Figura I.2.16: Evoluție număr contracte asigurări obligatorii de locuințe	55
Figura I.2.17: Evoluție prime brute subscrise asigurări obligatorii de locuințe (mii lei)	55
Figura I.2.18: Dinamica rezervelor tehnice brute pentru asigurări generale, în perioada 2010-2014	57
Figura I.2.19: Dinamica rezervelor tehnice brute pentru asigurări de viață, în perioada 2010-2014	58
Figura I.2.20: Evoluția activelor totale și a plasamentelor societăților de asigurare, în perioada 31.12.2009 - 31.12.2014	59

Figura I.2.21: Structura activelor totale ale societăților de asigurare	60
Figura I.2.22: Structura plasamentelor aferente asigurărilor de viață pentru care expunerea la risc de investiții este transferată contractanților	60
Figura I.2.23: Active admise pe categorii de asigurare	61
Figura I.2.24: Structura activelor admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurări generale la 31.12.2014	62
Figura I.2.25: Evoluția structurii activelor admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurările generale în perioada 31.12.2010-31.12.2014	63
Figura I.2. 26 Evoluția structurii activelor admise să acopere rezervele tehnice brute pentru asigurările de viață în perioada 31.12.2010 – 31.12.2014	65
Figura I.2.27: Dinamica primelor brute subscrise și ale primelor brute subscrise cedate în reasigurare pentru categoria asigurărilor generale, în perioada 2010-2014 (mil. lei)	67
Figura I.2.28: Dinamica primelor brute subscrise și ale primelor brute subscrise cedate în reasigurare pentru categoria asigurărilor de viață, în perioada 2010-2014 (mil. lei)	68
Figura I.2.29: Evoluția cheltuielilor de achiziție și administrare pentru asigurări generale	70
Figura I.2.30: Structura cheltuielilor de achiziție și administrare pe clase de asigurări generale la 31.12.2014	70
Figura I.2.31: Evoluția cheltuielilor de achiziție și administrare pentru asigurările de viață	70
Figura I.2.32: Structura cheltuielilor de achiziție și administrare pe clase de asigurări de viață la 31.12.2014	70
Figura I.2.33: Asigurări generale: Evoluția coeficientului de lichiditate al societăților de asigurare în anul 2014	72
Figura I.2.34: Asigurări generale: Distribuția societăților de asigurare în funcție de coeficientul de lichiditate	72
Figura I.2.35: Asigurări de viață: Evoluția coeficientului de lichiditate al societăților de asigurare în anul 2014	73
Figura I.2.36: Asigurări de viață: Distribuția societăților de asigurare în funcție de coeficientul de lichiditate	73
Figura I.2.37: Societăți de asigurare generală, în funcție de gradul de solvabilitate la 31.12.2014	74
Figura I.2.38: Rezultatul financiar net în perioada 2010-2014	75
Figura I.2.39: Rezultatele tehnice obținute de societățile de asigurare în 2014	76
Figura I.2.40: Evoluția primelor intermediare de brokerii de asigurare în perioada 2011 – 2014	79
Figura I.2. 41: Evoluția daunelor regularizate în perioada 2011 – 2014	79
Figura I.2.42: Structura veniturilor din activitatea de intermediere în asigurări la data de 31.12.2014	81
Figura I.2. 43: Evoluția veniturilor din activitatea de intermediere în asigurări obținute de brokerii de asigurare în perioada 2011 – 2014	82
Figura I.2.44: Evoluția rezultatelor financiare înregistrate de brokerii de asigurare, în perioada 2011 – 2014	82
Figura I.2.45: Evoluția activului bilanțier și a capitalului social subscris în perioada 2011 – 2014	83
Figura I.3.1: Indicator de aversiune la risc	89
Figura I.3.2: Evoluția riscului sistemic la nivel european provenind din sectorul de asigurări (analiză CoVaR)	89
Figura I.3.3: Indicatorul CISS	90
Figura I.3.4: Regimul de volatilitate înaltă pentru indicii de acțiuni din țările emergente, țările BRIC și România	90
Figura I.3.5: Evoluția indicilor internaționali (100 = 1.01.2014)	91
Figura I.3.6: Evoluția principalilor indici bursieri regionali (Europa Centrală și de Est) în anul 2014	92
Figura I.3.7: Evoluția volatilității pe piețele internaționale	92
Figura I.3.8: Regimuri de volatilitate ale indicelui BET	93
Figura I.3.9: Dinamica indicilor de contagiune în randamente	

Figura I.3.10: Evoluția indicatorului de lichiditate Amihud pentru piețele emergente și piețele dezvoltate din Europa	94
Figura I.3.11: Evoluția cotațiilor Credit Default Swaps (5Y, USD) în perioada 2013 - 2014	95
Figura I.3.12: Evoluția indicelui randamente obligațiuni de stat pe 5 ani (LC)	95
Figura I.3.13: Evoluția inflației, dobânzii de politică monetară și a diferenței dintre randamentele pe termen lung și pe termen scurt ale titlurilor de stat în lei	96
Figura I.3.14: Curba de volatilitate a randamentelor titlurilor de stat fără cupon	96
Figura I.3.15: Curba randamentelor titlurile de stat fără cupon	97
Figura I.3.16: Factori determinanți ai curbei randamentelor titlurilor de stat românești	97
Figura I.3.17: Factori determinanți ai curbei randamentelor titlurilor de stat	98
Figura I.3.18: Evoluția cursului de schimb EURRON în anul 2014	99
Figura I.3.19: Volatilitatea cursului de schimb EUR/RON	99
Figura I.3.20: Structura la termen a ratei forward EUR/RON	99
Figura I.3.21: Evoluția indicilor BVB în anul 2014 (100=30.12.2013, în lei)	100
Figura I.3.22: Volatilitatea indicelui BET	101
Figura I.3.23: Evoluția raportului P/E pe piețele europene	102
Figura I.3.24: Evoluția capitalizării și a valorii tranzacționate la BVB în perioada 2010-2014 (piața reglementată)	102
Figura I.3.25: Evoluția indicatorilor de lichiditate ai BVB în 2014	103
Figura I.3.26: Evoluția indicatorilor de lichiditate ai RASDAQ în 2014	103
Figura I.3.27: Structura tranzacțiilor BVB	104
Figura I.3.28: Valoarea tranzacțiilor cu obligațiuni la BVB în perioada 2010-2014	105
Figura I.3.29: Evoluția indicilor secțiunii RASDAQ, în perioada 01.10.2011-31.12.2014	107
Figura I.3.30: Evoluția capitalizării RASDAQ în anul 2014	107
Figura I.3.31: Evoluția lunară a valorii și numărului tranzacțiilor derulate pe secțiunea ATS în 2014	109
Figura I.3.32: Situația valorii tranzacțiilor lunare cu contracte futures derulate la Sibex în 2014, în funcție de tipul activului suport	113
Figura I.3.33: Evoluția valorii tranzacționate a contractelor futures	115
Figura I.3.34: Evoluția activelor pe categorii de OPC la data de 31.12.2014	116
Figura I.3.35: Cota de piață a FDI în funcție de politica investițională și de activul net în 2014	118
Figura I.3.36: Structura pieței FII după activul net și politica investițională	119
Figura I.3.37: Structura acționariatului FP la 31 decembrie 2014 după capitalul social subscris și vărsat	120
Figura I.3.38: Evoluția prețului de referință pentru acțiunile Fondului Proprietatea	121
Figura I.4.1: Valoarea activelor totale (Pilon II și III)	131
Figura I.4.2: Evoluția activelor totale din sistemul pensiilor private decembrie 2013 – decembrie 2014	131
Figura I.4.3: Creșterile lunare ale activelor totale decembrie 2013 – decembrie 2014	131
Figura I.4.4: Structura activelor sistemului de pensii private	131
Figura I.4.5: Alocarea strategică a activelor fondurilor de pensii private în 2014față de 2013	132
Figura I.4.6: Structura activelor fondurilor de pensii private pe valute în 2014	132
Figura I.4.7: Gradul de acoperire a riscului valutar prin instrumente de hedging	132
Figura I.4.8: Structura pe valute a titlurilor de stat în 2014	133
Figura I.4.9: Distribuția după rata cuponului a plasamentelor în titluri de stat românești (mil. lei)	133
Figura I.4.10: Structura pe scadențe a plasamentelor în titluri de stat românești (mil. lei)	133
Figura I.4.11: Structura pe țări a obligațiunilor corporative în 2014	134
Figura I.4.12: Structura investițiilor în obligațiuni municipale și supranaționale	134
Figura I.4.13: Structura pe țări a investițiilor în acțiuni	134
Figura I.4.14: Structura pe emitenți a acțiunilor românești în 2014	134
Figura I.4.15: Structura pe emitenți a acțiunilor străine în 2014	135
Figura I.4.16: Structura pe valute a depozitelor bancare ale fondurilor de pensii private la 31.12.2014	136

Figura I.4.17: Structura pe bănci a depozitelor fondurilor de pensii private la 31.12.2014 comparativ cu 31.12.2013	136
Figura I.4.18: Structura plasamentelor fondurilor de pensii private în fonduri de investiții la 31.12 2014	137
Figura I.4.19: Evoluția ratei medii de rentabilitate în sistemul de pensii private	137
Figura I.4.20:Pilon II Participanți cu contribuții în luna curentă și contribuția medie decembrie 2013 – decembrie 2014	138
Figura I.4.21:Pilon II Contribuțiile brute încasate în 2014 de fondurile de pensii administrate privat	139
Figura I.4.22:Pilon II Contribuția medie/participant cu contribuție în luna curentă decembrie 2013 – decembrie 2014	139
Figura I.4.23:Pilon II Cotă de piață în funcție de participanți și active nete – decembrie 2014	140
Figura I.4.24:Pilon II Participanți nou intrați și gradul de repartizare aleatorie decembrie 2013 – decembrie 2014	141
Figura I.4.25:Pilon II Evoluție structură pe grupe de vârstă decembrie 2013 – decembrie 2014	141
Figura I.4.26:Pilon II Participanți – piramida anilor pe sexe și grupe de vârstă (%) – decembrie 2014	141
Figura I.4.27:Pilon II Participanți – distribuție pe activități economice* – decembrie 2014	142
Figura I.4.28:Pilon II Participanți – distribuție pe regiuni de dezvoltare – decembrie 2014	142
Figura I.4.29:Pilon II Structura investițiilor decembrie 2013 – decembrie 2014	143
Figura I.4.30:Pilon II Structura investițiilor	143
Figura I.4.31:Pilon II Depozite bancare decembrie 2013 – decembrie 2014	144
Figura I.4.32:Pilon II Titluri de stat decembrie 2013 – decembrie 2014	144
Figura I.4.33:Obligațiuni municipale decembrie 2013 – decembrie 2014	145
Figura I.4.34:Obligațiuni corporative decembrie 2013 – decembrie 2014	145
Figura I.4.35:Pilon II Obligațiuni organisme străine neguvernamentale decembrie 2013 – decembrie 2014	146
Figura I.4.36:Pilon II Acțiuni decembrie 2013 – decembrie 2014	146
Figura I.4.37:Pilon II Titluri de participare decembrie 2013 – decembrie 2014	147
Figura I.4.38:Pilon II Structura portofoliilor investiționale – decembrie 2014	147
Figura I.4.39:Pilon II Structură investiții în plasamente financiare – decembrie 2014	148
Figura I.4.40:Pilon II - Rata medie ponderată de rentabilitate decembrie 2013 – decembrie 2014	148
Figura I.4.41:Pilon II - Cotă de piață – active nete și rate de rentabilitate anualizate – decembrie 2014	148
Figura I.4.42:Pilon III Cotă de piață în funcție de participanți și active nete – decembrie 2014	151
Figura I.4.44:Pilon III Număr participanți nou intrați în sistem decembrie 2013 – decembrie 2014	151
Figura I.4.45:Pilon III Structura participanților pe regiuni de dezvoltare – decembrie 2014	152
Figura I.4.46:Pilon III Structura angajaților în funcție de activitățile economice – decembrie 2014	152
Figura I.4.47:Pilon III Participarea la plata contribuțiilor – decembrie 2014	152
Figura I.4.48:Pilon III Evoluția contribuțiilor brute	153
Figura I.4.49:Pilon III Contribuțiile brute încasate de fondurile de pensii facultative în 2014	153
Figura I.4.50:Pilon III Structură investiții decembrie 2013 – decembrie 2014	154
Figura I.4.51:Pilon III Structura investițiilor	154
Figura I.4.52:Pilon III Depozite bancare decembrie 2013 – decembrie 2014	155
Figura I.4.53:Pilon III Titluri de stat decembrie 2013 – decembrie 2014	155
Figura I.4.54:Pilon III Obligațiuni municipale decembrie 2013 – decembrie 2014	156
Figura I.4.55:Pilon III Obligațiuni corporative decembrie 2013 – decembrie 2014	156
Figura I.4.56:Pilon III Obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale - decembrie 2013 – decembrie 2014	157
Figura I.4.57:Pilon III Acțiuni decembrie 2013 – decembrie 2014	157
Figura I.4.58: Pilon III Titluri de participare - OPCVM- decembrie 2013 – decembrie 2014	157
Figura I.4.59:Pilon III Structura portofoliilor investiționale – decembrie 2014	158
Figura I.4.60:Pilon III Structura investițiilor în plasamente financiare – decembrie 2014	158
Figura I.4.61:Pilon III Rate medii de rentabilitate în perioada decembrie 2013 – decembrie 2014	159

Figura I.4.62:Pilon III Cotă de piață – active nete și rate de rentabilitate anualizate – decembrie 2014	159
Figura I.5.1: Evoluția disponibilităților financiare ale FGA	166
Figura I.5.2: Evoluția veniturilor din contribuția la FGA în perioada 2005 - 2014	166
Figura I.5.3: Despăgubirea medie plătită	170
Figura I.5.4: Evoluția numărului de membri pe categorii (2006-2014)	172

Partea II

Figura II.3.1: Situația numărului de SSIF aferente anilor 2013 și 2014	240
Figura II.3.2: Situația SSIF la finele anilor 2013 și 2014, raportată în funcție de nivelul capitalului inițial, precum și obiectul de activitate autorizat de ASF	241
Figura II.3.3: Situația de la sfârșitul lunii decembrie 2013 și 2014 în privința sediilor secundare ale SSIF, raportată la numărul total al înscrierilor în această calitate	241
Figura II.3.4: Situația comparativă a intermediarilor la sfârșitul anilor 2013 și 2014	242
Figura II.3.5: Evoluția comparativă a numărului de ADEL și ASIF înscrise în Registrul CNVM/ASF la sfârșitul anilor 2013 și 2014	243
Figura II.3.6: Situația consultanților de investiții, persoane fizice și persoane juridice, la sfârșitul anilor 2013 și 2014	248
Figura II.3.7: Situația evaluatorilor, persoane fizice și persoane juridice, înregistrată la finele anilor 2013 și 2014	248
Figura II.3.8: Situația FISM înscrise în Registrul Public al ASF	252
Figura II.3.9: Evoluția înregistrată în 2014 de către instituțiile de credit din alte State Membre ale UE	252
Figura II.5.1: Fluxul operațional - 2013* vs. 2014	286
Figura II.5.2: Procesul analitic - 2013 vs. 2014	286
Figura II.5.3: Analiza de tip RBA - 2013 vs. 2014 (concluzii activității analitice sunt integrate în categorii de risc)	287
Figura II.5.4: Principalele elemente care conturează proactivitatea CSB/CFT	288
Figura II.5.5: Rezultate: segmente operaționale vs. categorii de activități incidente	288
Figura II.6.1: Evoluția numărului de petiții transmise de către asigurați/păgubiți în intervalul 2011-2014	296
Figura II.6.2: Modalitatea de finalizare a petițiilor pe clase de asigurări	298
Figura II.6.3: Situația primelor zece societăți de asigurare care au înregistrat cele mai multe petiții în anul 2014	299
Figura II.6.4: Raportarea petițiilor totale transmise de asigurați/păgubiți la numărul contractelor în derulare	299
Figura II.6.5: Raportarea petițiilor totale transmise de asigurați/păgubiți la numărul daunelor	300
Figura II.6.6: Raportarea petițiilor finalizate în favoarea petenților la numărul daunelor avizate	300
Figura II.6.7: Număr petiții, memorii și solicitări de informații, structurate pe tipuri de entități	302
Figura II.6.8: Număr de petiții înregistrate în formă scrisă și soluționate	305
Figura II.6.9: Număr de petiții înregistrate în 2014 pe Pilonul II și Pilonul III	306

Listă anexe

Anexa II 1 Regulamente, instrucțiuni, norme și hotărâri emise în anul 2014 de ASF - SIIF	373
Anexa II 2 Proiectele de legislație primară impuse de prevederile legislației naționale sau europene referitoare la piața de capital	380
Anexa II 3 Reglementările emise de entitățile pieței de capital reglementate și supravegheate de ASF - SIIF și a modificările intervenite cu privire la aceste reglementări	381
Anexa II 4 Răspunsuri/puncte de vedere/avize/amendamente pentru analizarea normelor emise de alte instituții sau a inițiativelor legislative ale Parlamentului și ale Guvernului României cu impact asupra pieței de capital	382
Anexa II 5 Proiectele legislative aflate în derulare/ preconizate (legislație primară și legislație secundară)	383
Anexa II 6 Lista nominală a SSIF	386
Anexa II 7 Instituțiile de credit - persoane juridice române înscrise în Registrul ASF la data de 31.12.2014	389
Anexa II 8 Situația consultanților de investiții la data de 31.12.2014	390
Anexa II 9 Situația evaluatorilor înscrși în Registrul ASF la data de 31.12.2014	391
Anexa II 10 Organisme de formare profesională atestate de către ASF	392
Anexa II 11 Decizii și avize emise în anul 2014 de ASF Sectorul Instrumente și Investiții Financiare	392
Anexa II 12 Reorganizare instituțională și concursuri pentru ocuparea posturilor din cadrul ASF	395
Anexa II 13 Organigrama ASF rezultată în urma procesului de restructurare	398

Listă abrevieri

AAAS	= Autoritatea pentru Administrarea Activelor Statului
AAF	= Asociația Administratorilor de Fonduri din România
ADR	= American Depositary Receipt (<i>Certificate americane de depozit</i>)
AFIA	= Administrator de Fonduri de Investiții Alternative
AGA	= Adunarea Generală a Acționarilor
ANAF	= Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANNA	= Association of National Numbering Agencies (<i>Asociația Agențiilor Naționale de Numerotare</i>)
ANPC	= Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
AOPC	= Alte Organisme de Plasament Colectiv
APAPR	= Asociația pentru Pensii Administrate Privat din România
ASF	= Autoritatea de Supraveghere Financiară
ATS	= Alternative Trading System (<i>Sistem Alternativ de Tranzacționare</i>)
AWG	= Analysis Working Group (<i>Grup de lucru pentru analiză</i>), ESRB
BAAR	= Biroul Asiguratorilor de Autovehicule din România
BaFIN	= Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht (<i>Autoritatea Federală de Supraveghere Financiară</i>), Germania
BCE	= Banca Centrală Europeană
BEI	= Banca Europeană de Investiții
BERD	= Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BM	= Banca Mondială
BNR	= Banca Națională a României
BRR	= Bank Recovery and Resolution Directive (<i>Directiva de recuperare bancară și rezoluție</i>)
BVB	= Bursa de Valori București
BVC	= Buget de venituri și cheltuieli
CA	= Consiliul de Administrație
CAFR	= Camera Auditorilor Financiari din România
CASCO	= Asigurări de mijloace de transport terestru altele decât cele feroviare
CBRK	= Calificare profesională conducători executivi ai brokerilor de asigurări și/sau reasigurări
CCB	= Casa de Compensare București
CCP	= Countercyclical Premium (<i>Prima de lichiditate contraciclică</i>)
CCPFI	= Committee for Consumer Protection and Financial Innovation (<i>Comitetul privind Protecția Consumatorului și Inovația Financiară</i>), EIOPA
CDS	= Credit Default Swap
CE	= Comisia Europeană
CEDAM	= Baza de date în care sunt înscrise polițele RCA emise în România
CEMA	= Committee for Economic and Markets Analysis (<i>Comitetul pentru Analiză Economică și de Piață</i>), ESMA
CESR	= The Committee of European Securities Regulators (<i>Comitetul autorităților europene de reglementare a piețelor valorilor mobiliare</i>)
CFD	= Contract for Difference (<i>contracte pe diferență</i>)
CFI	= Classification of Financial Instruments (<i>Clasificarea instrumentelor financiare</i>)
CIVM	= Certificat de Înregistrare a Valorilor Mobiliare
CJUE	= Curtea de Justiție a Uniunii Europene
CNP	= Comisia Națională de Prognoză
CNPF	= Comisia Națională a Pieței Financiare, Republica Moldova
CNPP	= Casa Națională a Pensiiilor Publice
CNSF	= Comitetul Național pentru Stabilitate Financiară
CNVM	= Comisia Națională a Valorilor Mobiliare
ComFrame	= Common Framework (<i>Cadru comun</i>)
CPC	= Contrapartea Centrală
CPF	= Calificare profesională intermediari persoane fizice
CRA	= Credit Rating Agency (<i>Agenții de rating</i>)
CRC	= Casa Română de Compensare
CRD IV	= Capital Requirements Directive IV (<i>Directiva IV privind cerințele de capital</i>)

CRR	= Capital Requirements Regulation (<i>Regulament privind cerințele de capital</i>)
CSA	= Comisia de Supraveghere a Asiguraților
CSB/CFT	= combaterea spălării banilor/ combaterea finanțării terorismului
CSSF	= Comisia de Supraveghere a Sectorului Financiar din Luxemburg
CSSPP	= Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private
DC	= Depozitarul Central
DGPMB	= Direcția Generală de Poliție a Municipiului București
DoP	= Delivery vs. Payment (<i>Livrare vs. plată</i>)
DPA	= Direcția Protecția Asiguraților, ASF
DRPCIV	= Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor
DS	= Depozitarul SIBEX
DSGE	= Dynamic Stochastic General Equilibrium
DSPSC	= Direcția Stabilitate a Pieței, Supraveghere și Control
EBA	= European Banking Authority (<i>Autoritatea Bancară Europeană</i>)
EIOPA	= European Insurance and Occupational Pensions Authority (<i>Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale</i>)
EIOPA BoS	= EIOPA Board of Supervisors (<i>EIOPA Consiliul Supraveghetorilor</i>)
EIOPC	= European Insurance and Pensions Committee (<i>Comitetului European pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale</i>)
EMIR	= European Market Infrastructure Regulation (<i>Regulamentul privind infrastructura pieței europene</i>)
ERC	= European Regional Committee (<i>Comitetul Regional European</i>)
ESA	= European System of Accounts (<i>Sistemul de Conturi European</i>)
ESMA	= European Securities and Markets Authority (<i>Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe</i>)
ESMA BoS	= ESMA Board of Supervisors (<i>ESMA Consiliul Supraveghetorilor</i>)
ESRB	= European Systemic Risk Board (<i>Comitetul European de Risc Sistemic</i>)
ETC	= Exchange Traded Commodities
ETF	= Exchange Traded Funds
EwS	= Early Warning System (<i>Sistem de Avertizare Timpurie</i>)
FATCA	= The US Foreign Account Tax Compliance Act
FATF	= Financial Action Task Force
FCA	= Financial Conduct Authority (<i>Autoritatea de Conduită Financiară</i>), Marea Britanie
FCI	= Fondul de Compensare a Investitorilor
FDI	= Fonduri deschise de investiții
FED	= Federal Reserve Bank (<i>Banca Rezervelor Federale</i>), SUA
FGA	= Fondul de Garantare a Asiguraților
FIA	= Fonduri de Investiții Alternative
FIAR	= Forumul Internațional de Asigurări-Reasigurări
FICOD	= Financial Conglomerates Directive (<i>Directiva privind conglomeratele financiare</i>)
FII	= Fonduri închise de investiții
FinReq	= Financial Requirements (<i>Cerințe Financiare</i>)
FISC	= Financial Innovation Standing Committee (<i>Comitetul Permanent pentru Educație Financiară</i>), ESMA
FMA	= Financial Market Authority (<i>Autoritatea pentru Piețe Financiare</i>), Austria
FMI	= Fondul Monetar Internațional
FoP	= Free of payment (<i>livrare fără plată</i>)
FOREX	= Foreign Exchange (<i>Piața Valutară</i>)
FP	= Fondul Proprietatea
FPAP	= Fond de Pensii Administrat Privat
FPF	= Fond de Pensii Facultative
FPVS	= Fondul de Protecție a Victimelor Străzii
FSB	= Financial Stability Board (<i>Comitetul de Stabilitate Financiară</i>), IAIS
FSC	= Financial Stability Committee (<i>Comitetul de Stabilitate Financiară</i>), EIOPA
GDR	= Global Depository Receipt (<i>Certificate globale de depozit</i>)
GEM	= Growth and Emerging Markets (<i>Comitetul privind Creșterea Economică și Piețele Emergente</i>), IOSCO
GLP-MIP	= Grupul de Lucru Permanent - Monitorizarea Integrată a Piețelor, ASF
GLSII	= Grupul de lucru Solvabilitate II, ASF
GPLPC	= Grupul Permanent de Lucru privind Protecția Consumatorilor
G-SIFIs	= Global Systemically Important Financial Institutions (<i>Instituții Financiare de Importanță Sistemică Globală</i>)
IAIS	= International Association of Insurance Supervisors (<i>Asociația Internațională a Supraveghetorilor în Asigurări</i>)

IAS	= International Accounting Standards (<i>Standarde Internaționale de Contabilitate</i>)
ICAR	= International Catastrophic Risks Forum (<i>Forumul Internațional al Riscurilor Catastrofale</i>)
IFD	= Instrumente financiare derivate
IFIGS	= International Forum of Insurance Guarantee Schemes (<i>Forumul Internațional al Schemelor de Garantare în Asigurări</i>)
IFRS	= International Financial Reporting Standards (<i>Standardele Internaționale de Raportare Financiară</i>)
IGPR	= Inspectoratul General al Poliției Române
IGSC	= Insurance Group Supervision Committee (<i>Comitetul de Supraveghere a Grupurilor de Asigurări</i>), EIOPA
IGSRR	= Internal Governance, Supervisory Review and Reporting Committee (<i>Comitetul de Guvernanță Internă, Evaluarea Supravegherii și Raportare</i>), EIOPA
IM	= Internal Models (<i>Modele interne</i>)
IMA	= Institutul de Management în Asigurări
IMD II	= Insurance Mediation Directive II (<i>Directiva II privind intermedierea în asigurări</i>)
IMM	= Întreprinderi Mici și Mijlocii
IMSC	= Investment Management Standing Committee (<i>Comitetul permanent privind administrarea investițiilor</i>), ESMA
INFE	= International Network on Financial Education (<i>Rețeaua Internațională pentru Educație Financiară</i>), OECD
INS	= Institutul Național de Statistică
IOPS	= International Organisation of Pension Supervisors (<i>Organizația Internațională a Supraveghetorilor de Pensii</i>)
IORP	= Institution for Occupational Retirement Provision Directive (<i>Directiva Europeană privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale</i>)
IORPs	= Institutions for Occupational Retirement Provision (<i>Instituțiile de furnizare de pensii ocupaționale</i>)
IOSCO	= International Organization for Securities Commission (<i>Organizația Internațională a Comisiilor de Valori Mobiliare</i>)
IPB	= Indemnizații Brute Plătite
IPISC	= Investor Protection and Intermediaries Standing Committee (<i>Comitetul permanent privind protecția investitorilor și intermediarii</i>), ESMA
ISIN	= International Securities Identification Number (<i>Număr internațional de identificare a valorilor mobiliare</i>)
IT	= Information Technology (<i>Tehnologia Informației</i>)
IWG	= Instruments Working Group (<i>Grupul de lucru privind Instrumente</i>), ESRB
KNF	= Komisja Nadzoru Finansowego (<i>Autoritatea de Supraveghere Financiară</i>), Polonia
LOS	= Locul obișnuit de staționare
LTG	= Long Term Guarantees (<i>Garanții pe termen lung</i>)
LTGA	= Long Term Guarantee Assessment (<i>Evaluarea garanțiilor pe termen lung</i>)
MA	= Matching Adjustment (<i>Prima de echilibrare</i>), Directiva Omnibus II
MAD	= Market Abuse Directive (<i>Directiva privind abuzul pe piață</i>)
MAI	= Ministerul Afacerilor Interne
MAR	= Market Abuse Regulation (<i>Regulamentul privind abuzul pe piață</i>)
MDRWG	= Market Data Reporting Working Group (<i>Grupul de lucru privind raportarea datelor din piață</i>), ESMA
MFP	= Ministerul Finanțelor Publice
MiFID	= Markets in Financial Instruments Directive (<i>Directiva privind piețele de instrumente financiare</i>)
MiFID-CoB	= MiFID Conduct of Business (<i>MiFID Conduită de afaceri</i>)
MIFIR	= Markets in Financial Instruments Regulation (<i>Regulamentul privind piețele de instrumente financiare</i>)
MISC	= Market Integrity Standing Committee (<i>Comitetul permanent privind integritatea pieței</i>), ESMA
MMOU	= Multilateral Memorandum of Understanding (<i>Memorandumul Multilateral de Înțelegere</i>), IOSCO
MO	= Monitorul Oficial
NGARCH	= Nonlinear Generalized AutoRegressive Conditional Heteroskedasticity
OECD	= Organization for Economic Cooperation and Development (<i>Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică</i>)
ONRC	= Oficiul Național al Registrului Comerțului
OMF	= Ordinul Ministrului Finanțelor
OMT	= Ordinul Ministrului Turismului
ONG	= Organizație neguvernamentală
ONPCSB	= Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor
OPC	= Organisme de Plasament Colectiv
OPC	= Occupational Pension Committee (<i>Comitetul pentru pensii ocupaționale</i>), EIOPA
OPCOM	= Operatorul Pieței de Energie și Gaze Naturale din România
OPCVM	= Organisme de Plasament Colectiv în Valori Mobiliare

ORC	= Oficiu al Registrului Comerțului
OTC	= Over-The-Counter
OUG	= Ordonanță de urgență a Guvernului
PAD	= Poliță de asigurare obligatorie împotriva dezastrelor naturale
PAID	= Pool-ul de Asigurare Împotriva Dezastrelor Naturale
PBRK	= Pregătire profesională continuă conducători executivi ai brokerilor de asigurări și/sau reasigurări
PBS	= Prime brute subscrise
PCS	= Puterea de Cumpărare Standard
PIB	= Produsul Intern Brut
PICCJ-DIICOT	= Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
PRA	= Prudential Regulation Authority (<i>Autoritatea de Reglementare Prudențială</i>), Marea Britanie
PRIPs	= Packaged Retail Investment Products (<i>Pachete de produse de investiții de retail</i>)
PTSC	= Post-Trading Standing Committee (<i>Comitetul permanent privind activitatea post-tranzaționare</i>), ESMA
PwC	= PricewaterhouseCoopers
QIS5	= Cel de-al cincilea Studiu Cantitativ de Impact, EIOPA
RASDAQ	= Romanian Association of Securities Dealers Automated Quotation (<i>Asociația Română de dealeri de valori mobiliare cotate automat</i>)
RCA	= Asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto
REVER	= Registrul pentru evidenta evenimentelor rutiere
ROF	= Regulament de Organizare și Funcționare
RTS	= Regulatory Technical Standards (<i>Standarde Tehnice de Reglementare</i>)
SAFPAP	= Societate de administrare a unui fond de pensii administrat privat
SAFPP	= Societate de administrare a fondurilor de pensii private
SAI	= Societate de Administrare a Investițiilor
SAR	= Sectorul Asigurări-Reasigurări, ASF
SARIS	= Suspension and Restoration Information System (<i>Sistemul Informatic de Suspendare și Restaurare</i>), ESMA
SEE	= Spațiul economic european
SIBEX	= Sibex Sibiu Stock Exchange
SIF	= Societate de Investiții Financiare
SIIF	= Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare, ASF
SIR	= Sistemul Informatic de Raportare
SSIF	= Societate de Servicii de Investiții Financiare
SSPP	= Sectorul Sistemului de Pensii Private, ASF
STEAM	= Set of actions Towards Establishing and Acknowledgment of the emerging Market status
TAIEX	= Technical Assistance and Information Exchange (<i>Asistență tehnică și schimb de informații</i>), CE
TFPP	= Task Force on Personal Pensions (<i>Grup de lucru privind pensiile personale</i>), EIOPA
TREM	= Transaction Reporting Exchange Mechanism (<i>Mecanismul de Raportare a Tranzacțiilor</i>), ESMA
TVA	= Taxa pe Valoare Adăugată
UCITS	= Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities (= OPCVM)
UE	= Uniunea Europeană
UN SAR	= Uniunea Națională a Societăților de Asigurare și Reasigurare din România
UN SICAR	= Uniunea Națională a Societăților de Intermedieri și Consultanță în Asigurări din România
VAN	= Valoarea activului net
VaR	= Valoarea la Risc
VIG	= Vienna Insurance Group
VUAN	= Valoarea unitară a activului net
XBRL	= eXtensible Business Reporting Language
XL	= excess of loss (<i>excedent de daună</i>)

Autoritatea de Supraveghere Financiară

Str. Splaiul Independenței nr. 15, sector 5, cod 050092, București

TELVÉRDE: 0800.825.627

office@asfromania.ro

www.asfromania.ro

**AUTORITATEA
DE SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ**